

SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige pöytäkirja 20.05.2024

Protokollets försättsblad	1
1 § Sammanträdets laglighet och beslutförhet	4
2 § Justering av protokollet	6
3 § Utvärderingsberättelsen för år 2023	7
- Utvärderingsberättelse 2023 pdf	9
4 § Vanda stads bokslut 2023	130
- Vanda stad revber 2023	139
- Vanda Stads Bokslut 2023	141
5 § Ändring av förvaltningsstadgan	373
- Förvaltningsstadgan 26 kap. 2 §, ändringarna synliga (sv)	375
6 § Rapport om målen 2023 i Vandas stadsstrategi 2022–2025	378
- Kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteiden ja mittarien raportti 31.12.2023	381
7 § Beslut om riktlinjerna för Vanda stads finansiering för projektet Det nya flygmuseet	404
8 § Ändring av grundavtalet för Samkommunen Helsingforsregionens trafik	411
- Liite: Perussopimusehdotus/Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausuntopyyntö HSL:n uudeksi perussopimukseksi	413
- Liite: Yhteenveto perussopimuksen keskeisistä muutoksista/Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausuntopyyntö HSL:n uudeksi perussopimukseksi	426
9 § Detaljplan och detaljplaneändring 741800 samt tomtindelning, 74 Havukoski / Rosenlund del 2	430
- 741800 asemakaavaehdotus 19.9.2023, päivitetty 6.5.2024 Rosenlund osa 2	436
- 741800 selostus, asemakaava 19.9.2023, päivitetty 6.5.2024 Rosenlund osa 2	437
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) oikaisukehotus Vantaan kaupunginvaltuuston päätöksestä 26.02.2024 § 9 / 741800 - Rosenlund osa 2	466
- 741800 oikaisukehotukselle vastine 6.5.2024, Rosenlund osa 2	470
10 § Remissdebatt om ekonomiplanen 2025–2028	472
11 § Svar på Minttu Sillanpääs och Ida Tamminens samt 20 andra ledamöters motion om barnens rätt till kultur	473
- Minttu Sillanpään ja Ida Tammisen sekä 20 muun valtuutetun aloite lasten oikeus kulttuuriin	476
12 § Svar på gröna fullmäktigegruppens och 12 andra ledamöters motion om att fördubbla antalet träd i stadsrummet	477
- Vihreän valtuustoryhmän ja 12 muun valtuutetun aloite tuplataan puiden määrä kaupunkitilassa	483
13 § Svar på socialdemokratiska fullmäktigegruppens och 8 andra ledamöters motion om att ta stadsrummet i aktiv användning till nytta och nöje för stadsborna och att anlägga en ispark i Dickursby centrum under vintern	485
- Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 8 muun valtuutetun aloite kaupunkitilat aktiivisesti kaupunkilaisten iloksi ja hyödyksi - Jääpuisto talviajaksi Tikkurilan keskustan alueelle	488
14 § Svar på Juha Järäs och Anu Halls samt 16 andra ledamöters motion om att förbättra förhållandena för frisbeegolf i Vanda	489
- Juha Järän ja Anu Hallin sekä 16 muun valtuutetun aloite Vantaan frisbeegolfolosuhteet kuntoon	492
- Äänestysraportti KH 22.4.2024 § 21	494

SISÄLLYSLUETTELO

Stadsfullmäktige pöytäkirja 20.05.2024

15 § Svar på Centerens fullmäktigegrupps och 23 andra ledamöters motion om att fullmäktigeavtalets mål "Vanda siktar på att bli huvudstadsregionens barnvänligaste stad" ska konkretiseras	498
- Keskustan valtuustoryhmän ja 23 muun valtuutetun aloite valtuustosopimuksen tavoitetta "Vantaa tähtää pääkaupunkiseudun lapsiystävällisimmäksi kaupungiksi" on konkretisoitava	503
16 § Svar på Elina Nykyris och 17 andra ledamöters motion om att informera stadens aktörer om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och utveckla tillgängligheten när det gäller stadsfullmäktiges sammanträden	505
- Elina Nykyrin ja 17 muun valtuutetun aloite perehdytetään kaupungin toimijat YK:n vammaissopimukseen sekä kehitetään kaupunginvaltuuston kokousten saavutettavuutta	508
17 § Markku Weckmans och 23 andra ledamöters motion om Dickursby nya torg	510
- Markku Weckmanin ja 23 muun valtuutetun aloite Tikkurilan uusi tori	511
18 § Eeva Tikkanens, Tarja Eklunds och Mika Kasonens samt 25 andra ledamöters motion om mer utrymme för småbarnspedagogiken i Östra Haxböle	512
- Eeva Tikkasen, Tarja Eklundin ja Mika Kasosen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatukselle lisätilaa Itä-Hakkilaan	514
19 § Marjo Vackers och Nina Nummelas samt 34 andra ledamöters motion om att i grundskolorna i Vanda inleda ett projekt för att förebygga gängbildning och brottslighet	516
- Marjo Vackerin ja Nina Nummelan sekä 34 muun valtuutetun aloite Vantaalle jengiytymisen ja rikollisuuden ennaltaehkäisevä- hanke peruskouluihin	518
20 § Mikko Viilos och 29 andra ledamöters motion om nya friska vindar i ett 56 hektar stort rekreatiomsområde i Petikko	520
- Mikko Viilon ja 29 muun valtuutetun aloite uusia tuulia 56 hehtaarin virkistysalueelle Petikossa	521
21 § Ida Tamminens och Tuomas Mutanens samt 25 andra ledamöters motion om att utreda vilken inverkan storleken på småbarnspedagogikens enheter har i Vanda	522
- Ida Tammisen ja Tuomas Mutasen sekä 25 muun valtuutetun aloite varhaiskasvatuksen yksiköiden koon vaikutusten selvittämiseksi Vantaalla	524
22 § Jussi Särkeläs och 35 andra ledamöters motion om att muddra och istandsätta Dragnäset	526
- Jussi Särkelän ja 35 muun valtuutetun aloite Vetokannaksen ruoppaamiseksi ja kunnostamiseksi	527
23 § Suvi Karhus och 17 andra ledamöters motion om ett åtgärdsprogram för att minska ljusföroreningarna i Vanda	528
- Suvi Karhun ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaalle toimenpideohjelma valosaasteen vähentämiseksi	529
24 § Socialdemokratiska fullmäktigegruppens och 5 andra ledamöters motion om att utreda namnen på inbördeskrigets offer och offentliggöra dem i anslutning till minnesmärken över inbördeskriget	530
- Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ja 5 muun valtuutetun aloite sisällissodan uhrien nimien selvittäminen ja julkaiseminen muistokivien yhteydessä	532
25 § Sammanträdet avslutat	534
Anvisningar för sökande av ändring 1. Besväransvisning	535
Anvisningar för sökande av ändring 2. Besvärstörbud	537
Anvisningar för sökande av ändring 3. Upphandlingsrättelse och besvär till marknadsdomstolen	538



Stadsfullmäktiges sammanträde

Tidpunkt 20.5.2024 kl. 18.00–23.03

Plats Stadshuset, Dickursby

Deltagare

Ledamöter	Närvarande	Ledamöter	Närvarande
Tahvanainen Säde, ordförande	x (ordf. kl. 18.00–21.30; § 1–9)	Luukkala Pirjo	x
Kaira Lauri, I vice ordförande	x (ordf. kl. 21.30–23.03; § 10–25)	Multala Sari	-
Aidanjuuri Tanja, II vice ordförande	x	Niikko Mika	x
Abdi Faysal	x	Norrena Vaula	x
Ahokas Siri	x	Norres Lasse	x
Aura Anssi	x	Nummela Nina	x
Dehghan Milad	x	Orlando Carita	x
Demiri Funda	x	Orpana Anitta	x
Eerola Antero	x	Phull Manav	-
Eklund Tarja	x	Raja-Aho Maarit	x
Friman Reija	x (kl. 18.55–23.03; § 3–25)	Rautavaara Maija	x
Hakala Heli	x	Rokkanen Sakari	x
Hall Anu	x	Rämö Eve	x
Hartikainen Janne	x	Räsänen Minna	x
Iivarinen Oskari	x	Saimen Tuukka	-
el Issaoui Naima	x	Sainio Jari	x (kl. 18.15–23.03; § 3–25)
Järä Juha	x	Saramo Jussi	x (kl. 18.00–20.08; § 1–6)
Jääskeläinen Jouko	x	Sillanpää Minttu	x
Kaiju Susanna	x	Siniketo-Pietilä Katja	-
Kaimio Tuire	x (kl. 18.00–21.20; § 1–9)	Stirkkinen Matilda	-
Kanerva Sami	x	Suoniemi Juha	x
Karhu Suvi	x	Särkelä Jussi	x
Karlsson Patrik	x	al-Tae Hussein	-
Kasonen Mika	x	Tamminen Ida	x
Kaukola Ulla	x	Tawasoli Eva	x (kl. 18.00–21.20; § 1–9)
Kauppinen Sirpa	x	Tikkanen Eeva	x
Kiljunen Kimmo	x	Tuomela Tiina	x
Kivimäki Otso	x	Vacker Marjo	x
Kähärä Sirkka-Liisa	x (kl. 19.23–23.03; § 6–25)	Valtanen Hanna	x
Kärki Niilo	x	Virkamäki Pekka	x (kl. 18.00–19.31; § 1–5)



Lehmuskallio Paula	x	Weckman Markku	x
Letto Pirkko	x	Viilo Mikko	x
Lindtman Antti	x (kl. 18.27–19.23, 3–5 §)	Åstrand Stefan	x
Lundell Kai-Ari	x		
Ersättare		Närvarande	
Hynninen Mari		x	
Ibrahim Aadan		x	
Nevala Jukka		x (kl. 18.00–22.21; § 1–9)	
Kärkkäinen Riku		x	
Friman Milla		x	
Liutu Topi		x	
Mutanen Tuomas		x (kl. 18.00–18.55; § 1–2)	
Liukkonen Pasi		x (kl. 19.00–23.03; § 3–25)	
Heikkinen Minna		x (kl. 19.31–23.03; § 6–25)	
Nykyri Elina		x (kl. 20.08–23.03; § 7–25)	
Kuusela Minna		x (kl. 21.20–23.03; § 10–25)	
Pajunen Emmi		x (kl. 21.20–23.03; § 10–25)	
Stadsstyrelseledamöter		Närvarande	
Karinen Ville		x	
Tammi Visa		x	
Ungdomsfullmäktiges representant		Ungdomsfullmäktiges ersättare	
Sahar Hossaini	-	Vincent Joki	x
Övriga deltagare		Närvarande	
Timonen Pekka, stadsdirektör		x	
Kalske Katri, biträdande stadsdirektör		x	
Åstrand Riikka, biträdande stadsdirektör		x	
Anttila Tero, biträdande stadsdirektör		x	
Ruusula Matti, ekonomi- och strategidirektör		x	
Kalmari Mari, informationsdirektör		x	
Pennanen Sari-Anna, stadsjurist		x	
Lentämäki Tiina, förvaltningssekreterare		x	
Takala Matias, protokollförare		x	



Sammanträdet's laglighet och beslutförhet

Konstaterades

Underskrifter

Ordförande	Säde Tahvanainen	Lauri Kaira
------------	------------------	-------------

Protokollförare	Matias Takala
-----------------	---------------

Justering av protokollet

Tid och plats	27.5.2024 kl. 16.00, elektroniskt
---------------	-----------------------------------

Funda Demiri	Milad Dehghan
--------------	---------------

Protokollet är framlagt

Tid och plats	29.5.2024, på Vanda stads webbplats paatokset.vantaa.fi.
---------------	--



1 §

Sammanträdet laglighet och beslutförhet

Kungörelsen om stadsfullmäktiges sammanträde har publicerats på stadens webbsidor den 13 maj 2024 och varje fullmäktigeledamot har tillsänts en personlig sammanträdeskallelse per e-post.

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 1

Förslag:

Stadsfullmäktige konstaterar

- a) vilka ledamöter som är närvarande och
- b) att sammanträdet är lagligt och beslutfört.

Behandling:

Ordföranden konstaterade att ledamöterna Hussein al-Tae, Sirkka-Liisa Kähärä, Katja Siniketo-Pietilä, Sari Multala, Matilda Stirkkinen, Manav Phull och Reija Friman begärt befrielse från detta sammanträde på grund av arbets-, reseförhinder eller personliga skäl.

I stället för dem kallades Mari Hynninen, Aadaan Ibrahim, Jukka Nevala, Riku Kärkkäinen, Milla Friman, Topi Liutu och Tuomas Mutanen till sammanträdet i samma ordningsföljd.

Ordföranden konstaterade att 64 ledamöter var närvarande.

Beslut:

Ordföranden konstaterade att sammanträdet var lagligt sammankallat, lagligt och beslutfört.

under behandlingen av § 3 kl. 18.15 anlände ledamoten Jari Sainio till sammanträdet, varefter 65 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 3 kl. 18.27 anlände ledamoten Antti Lindtman till sammanträdet, varefter 66 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 3 kl. 18.55 anlände ledamoten Reija Friman till sammanträdet och ersättaren Tuomas Mutanen avlägsnade sig från sammanträdet, varefter 66 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 3 kl. 19.00 anlände ersättaren Pasi Liukkonen till sammanträdet, varefter 67 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 6 kl. 19.23 anlände ledamoten Sirkka-Liisa Kähärä till sammanträdet och ersättaren Aadaan Ibrahim avlägsnade sig från sammanträdet, varefter 67 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 6, kl. 19.23 avlägsnade sig ledamoten Antti Lindtman från sammanträdet av personliga skäl och ersättaren Aadan Ibrahim intog hans plats, varefter 67 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 6, kl. 19.31 avlägsnade sig ledamoten Pekka Virkamäki från sammanträdet av personliga skäl och ersättaren Minna Heikkinen intog hans plats, varefter 67 ledamöter var närvarande.



under behandlingen av § 7, kl. 20.08 avlägsnade sig ledamoten Jussi Saramo från sammanträdet av personliga skäl och ersättaren Elina Nykyri intog hans plats, varefter 67 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 10, kl. 21.20 avlägsnade sig ledamoten Eva Tawasoli från sammanträdet av personliga skäl och ersättaren Minna Kuusela intog hennes plats, varefter 67 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 10, kl. 21.20 avlägsnade sig ledamoten Tuire Kaimio från sammanträdet av personliga skäl och ersättaren Emmi Pajunen intog hennes plats, varefter 67 ledamöter var närvarande.

under behandlingen av § 10 kl. 22.21 avlägsnade sig ersättaren Jukka Nevala från sammanträdet av personliga skäl, varefter 66 ledamöter var närvarande.



2 §

Justering av protokollet

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 2

Förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) välja två protokolljusterare till att förrätta justeringen av protokollet elektroniskt måndagen den 27 maj 2024 kl. 16.00 och
- b) lägga fram det sålunda justerade protokollet på stadens webbsidor (www.vantaa.fi/maatoksenteke) från och med onsdagen den 29 maj 2024.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att

- a) välja ledamöterna Funda Demiri och Milad Dehghan till att förrätta justeringen av protokollet elektroniskt måndagen den 27 maj 2024 kl. 16.00 och
- b) lägga fram det justerade protokollet på stadens webbsidor (www.vantaa.fi/maatoksenteke) från och med onsdagen den 29 maj 2024.



3 § Utvärderingsberättelsen för år 2023

VD/1405/00.03.00.00/2024

SH/KS/MT/AP

Enligt kommunallagen ska revisionsnämnden bedöma om de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp, har nåtts i kommunen och kommunkoncernen och om verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Revisionsnämnden ska också för varje år lämna en utvärderingsberättelse fullmäktige, i vilken resultaten av utvärderingen presenteras. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet.

Revisionsnämnden har behandlat 2023 års utvärderingsberättelse vid sina sammanträden 28.2, 13.3, 27.3, 10.4 och 24.4.2024.

Revisionsnämnden 24.4.2024 § 5

Stadsrevisorers förslag:

Nämnden beslutar att

- a) godkänna utvärderingsberättelsen för år 2023 och notera jävsammandraget,
- b) befullmäktiga stadsrevisorn till att vid behov utföra tekniska justeringar i utvärderingsberättelsen för år 2023,
- c) presentera utvärderingsberättelsen för år 2023 för stadsfullmäktige för kännedom, och
- d) föreslå för stadsfullmäktige att utvärderingsberättelsen förs till stadsstyrelsen för åtgärder.

Protokollet justeras och godkänns genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Behandling:

Det antecknades att följande personer på grund av jäv inte deltog i behandlingen och beslutsfattandet för följande verksamheters del:

- Kaimio Tuire, nämnden för stadskultur och välfärd,
- Weckman Markku, VAV-yhtymä Oy,
- Ahokas Siri, stadsmiljönämnden,
- Demiri Funda, nämnden för fostran och lärande,
- Eklund Tarja, stadsmiljönämnden,
- Iivarinen Oskari, stadsmiljönämnden,
- el Issaoui Naima, nämnden för fostran och lärande och VAV-yhtymä Oy,
- Järä Juha, nämnden för stadskultur och välfärd,
- Lehmuskallio Paula, nämnden för fostran och lärande,
- Norrena Vaula, stadsmiljönämnden,
- Phull Manav, nämnden för fostran och lärande,
- Särkelä Jussi, VAV-yhtymä Oy:s verksamhet.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Protokollet justerades och godkändes genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.



Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 3

Revisionsnämndens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) anteckna utvärderingsberättelsen för år 2023 för kännedom, och
- b) föra utvärderingsberättelsen till stadsstyrelsen för åtgärder.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Utvärderingsberättelsen för år 2023

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärsförbud

Närmare information:

Sari Hännikäinen, stadsrevisor, tfn 050 302 6473, fornamn.efternamn[at]vantaa.fi



VANDA STAD UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE 2023

REVISIONSNÄMNDEN 24.4.2024

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	3
1 UTFALLET AV MÅLEN	7
1.1 UTFALLET AV DE BINDANDE MÅLEN 2023 I MODERSTADEN	7
1.2 SAMMANFATTNING AV DE ÅRLIGA STRATEGISKA MÅLEN 2022–2023	16
1.3 UTFALLET AV DE MÅL SOM STADSFULLMÄKTIGE STÄLLT FÖR KONCERNBOLAGEN	18
2 STADENS OCH KONCERNENS EKONOMI.....	22
2.1 STADENS EKONOMI OCH UTFALLET AV DE EKONOMISKA MÅLEN	22
2.2 MODERSTADENS EKONOMI OCH BOKSLUT	25
2.3 HELA STADSKONCERNENS EKONOMI	27
2.4 INVESTERINGAR.....	31
2.5 JÄMFÖRELSE MELLAN DE STORA STÄDERNA	34
2.6 OSÄKERHETSFAKTORER I EKONOMIN	37
3 STADENS STRATEGI OCH LEDNING	39
3.1 STADSKONCERNENS INTERNA KONTROLL OCH INTERNA REVISION.....	39
3.2 KOMMUNIKATION	43
3.3 KONCERNSTYRNING OCH LEDNING AV KONCERNEN.....	52
3.4 PROCESSEN FÖR STYRNING OCH PLANERING AV INVESTERINGAR	55
4 FOSTRAN OCH LÄRANDE.....	59
4.1 YRKESUTBILDNING, VANDAS YRKESLÄROANSTALT VARIA	59
4.2 ANVÄNDNINGEN AV SEURES VIKARIETJÄNSTER INOM SMÅBARNSPEDAGOGIKEN	66
5 STADSKULTUR OCH VÄLFÄRD	73
5.1 KULTUR- OCH BIBLIOTEKSTJÄNSTER	73
6 STADSMILJÖN	79
6.1 GENERAL- OCH DETALJPLANERING	79
7 SAMARBETET MELLAN VANDA STAD SAMT VANDA OCH KERVÖ VÄLFÄRDSOMRÅDE	85
8 MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY	90
9 VTK KIINTEISTÖT OY	98
10 ETT EKOLOGISKT HÅLLBART VANDA	102
11 UPPFÖLJNING AV IAKTTAGELSERNA I UTVÄRDERINGSBERÄTTELSEN 2022	107
12 REVISIONSNÄMNDEN/REVISIONSNÄMNDENS UPPGIFTER OCH VERKSAMHET	113
FÖRKORTNINGAR	118
BILAGA 1.....	119
BILAGA 2.....	120

VANDA STAD

05/2024

Revisionsnämnden/extern revision

Omslagsbild: Vanda stadsmuseum, Pekka J. Heiskanen

SAMMANFATTNING:

1. Staden ställde upp 41 mål för år 2023. Enligt rapporteringen hade 83 procent av målen genomförts i sin helhet eller delvis. Mål som inte uppnåddes rörde bland annat minskande av mobbningen, studerandes välbefinnande, utvecklingen av läsfärdigheterna samt minskande av arbetslösheten. Dessa mål nåddes inte heller år 2022 i sin helhet. Utfallet för målen som ställts för koncernbolagen var bättre än i fjol, sett som en helhet.
2. Vanda stads och stadskoncernens ekonomiska resultat uppvisade ett överskott år 2023. Det goda resultatet berodde på poster av engångskaraktär som ökade beskattningsutfallet. Stadens ekonomi har utvecklats gynnsamt under de senaste åren. Framöver kommer vissa osäkerhetsfaktorer, som kan rubba den ekonomiska balansen, vara förknippade med den kommunala ekonomin.
3. Systemet för övervakning av stadskoncernens verksamhet och ekonomi består av den externa och interna kontrollen. Den externa kontrollen är oberoende av kommunens organisation och operativa ledning. Den interna kontrollen är ett verktyg för ledningen och förvaltningen och en del av ledningssystemet. Utifrån de utförda revisionerna bedöms den interna kontrollen som helhet i genomsnitt ligga på en bra nivå i staden. Det finns visst utrymme för förbättring vad gäller genomförandet av rekommendationerna som getts.
4. Stads kommunikation spelar en viktig roll vad gäller delning av information och förmedling av stadens värderingar och mål samt främjande av stadens anseende och attraktionskraft. Staden fäster kontinuerligt uppmärksamhet vid förbättring av informationens tillgänglighet och effektivitet. Med anseendeprogrammet som är under beredning kommer man att styra planeringen och genomförandet av informationsarbetet och målet är att arbeta långsiktigt för att utveckla Vandas anseende och attraktionskraft.

5. Fullmäktige fattar beslut om principerna för ägarstyrningen. Med ägarstyrningen vill staden styra bolagen så att de i sin verksamhet beaktar stadskoncernens intresse som helhet. Velfärdsområdesreformen har haft en betydande inverkan på helheten av koncernens ägarandelar. Helheten av ägarandelarna kommer i fortsättningen att utvärderas så att den stöder stadens återstående serviceproduktion. I totalplanen för koncernens ägarandelar ingår försäljning av koncernbolag och andra bolagsarrangemang.
6. Lokalinvesteringarna styrs och hanteras genom planering av servicenätet. I planeringen av servicenätet förutspås hur olika faktorer som påverkar servicebehovet, lösningar för markanvändningen och stadens egna riktlinjer påverkar de framtida service- och lokalbehoven. Service- och lokalbehoven preciseras årligen så att man har möjlighet att reagera på eventuella ändringsbehov.
7. I Varia görs mycket arbete för att stöda de studerandes välbefinnande och responsen från de studerande och arbetslivet som Varia fått ligger på en hög nivå. De aktiva åtgärderna har minskat studieavhoppet som helhet. I regeringsprogrammet finns många punkter som berör yrkesutbildningen och Varia försöker att aktivt medverka i den fortsatta beredningen av dessa.
8. Småbarnspedagogiken har varit tvungen att i allt större utsträckning vända sig till inhyrd arbetskraft. Orsakerna bakom det ökade behovet av vikarier är bland annat rekryteringssvårigheter, en betydlig ökning av sjukfrånvaro, barnens ökade stödbehov och den stora andelen barn under tre år i småbarnspedagogiken. Kostnaderna för inhyrd arbetskraft, som varit större än beräknat, orsakade ett betydligt behov av extra anslag för 2023. Inom småbarnspedagogiken analyseras orsakerna bakom behovet av vikarier och man försöker sätta in korrigerande åtgärder, varvid man effektivt utnyttjar de medel som står till förfogande.
9. Kulturtjänsterna producerar och ordnar mångsidig kulturverksamhet för olika målgrupper. Stadens egen verksamhet kompletteras av andra kulturaktörer i området, som staden samarbetar med. Kulturtjänsterna skapar en levande stad, delaktiggör invånarna och erbjuder hobbymöjligheter. Allt detta har betydelse för förebyggandet av marginalisering.

10. General- och detaljplaneringen ansvarar för en balanserad och resursklok utveckling av stadsstrukturen i ett nära samarbete med olika intressegrupper. I stadsplaneringen eftersträvas balans mellan närservice, bostäder och arbetsplatser. För att förebygga segregationsutvecklingen är det viktigt att de olika storområdena utvecklas med jämna steg. Utifrån kontakterna från invånare har planläggningens information och kommunikation inte nått ut till invånarna i områdena tillräckligt väl, trots satsningarna. En tydlig och öppen växelverkan är viktig. En tydlig och öppen växelverkan är viktig. Behovet av kommunikations- och interaktionskompetens framhävs i synnerhet i verksamheten utöver de lagstadgade samråden.
11. Velfärdsområdet har sedan början av 2023 ansvarat för ordnandet av social- och hälsovårdens tjänster samt räddningsväsendet. Under 2023 har staden och velfärdsområdet förhandlat om samarbetet och kartlagt gemensamma processer. Velfärdsområdets praxis och verksamhetssätt söker ännu delvis sin form, och därmed kommer kartläggningen av kontaktytorna och deras funktion att fortsätta. Exempelvis finns det fortfarande utrymme för utveckling i elevvårdens nya verksamhetsmodeller.
12. VTK Kiinteistöt Oy uppnådde målen som staden ställt för bolaget för 2023 och bolagets ekonomi fortsatte att utvecklas positivt. I VTK-koncernens ägarpolitiska riktlinjer som uppdaterades 2023 uppmärksammades mer än tidigare VTK-koncernens och VTK Kiinteistöt Oy:s roll som ansvarsfull fastighetsägare. Målen i VTK-koncernens ansvarsprogram stöder också uppnåendet av Vanda stads kolneutralitetsmål. Från början av 2024 är VTK Kiinteistöt Oy en anknuten enhet vid staden.
13. Mercuria är en yrkesläroanstalt som i huvudsak erbjuder utbildning för grund-, yrkes- och specialyrkesexamen i affärsverksamhet. Verksamhetens studerande- och arbetslivsorientering syns i de höga responsbetygen som läroanstalten fått. Stödet för de studerandes välbefinnande är en viktig utgångspunkt för verksamheten. Läroanstalten tillhandahåller ett stort utbud av stödtjänster för studierna och välbefinnandet.

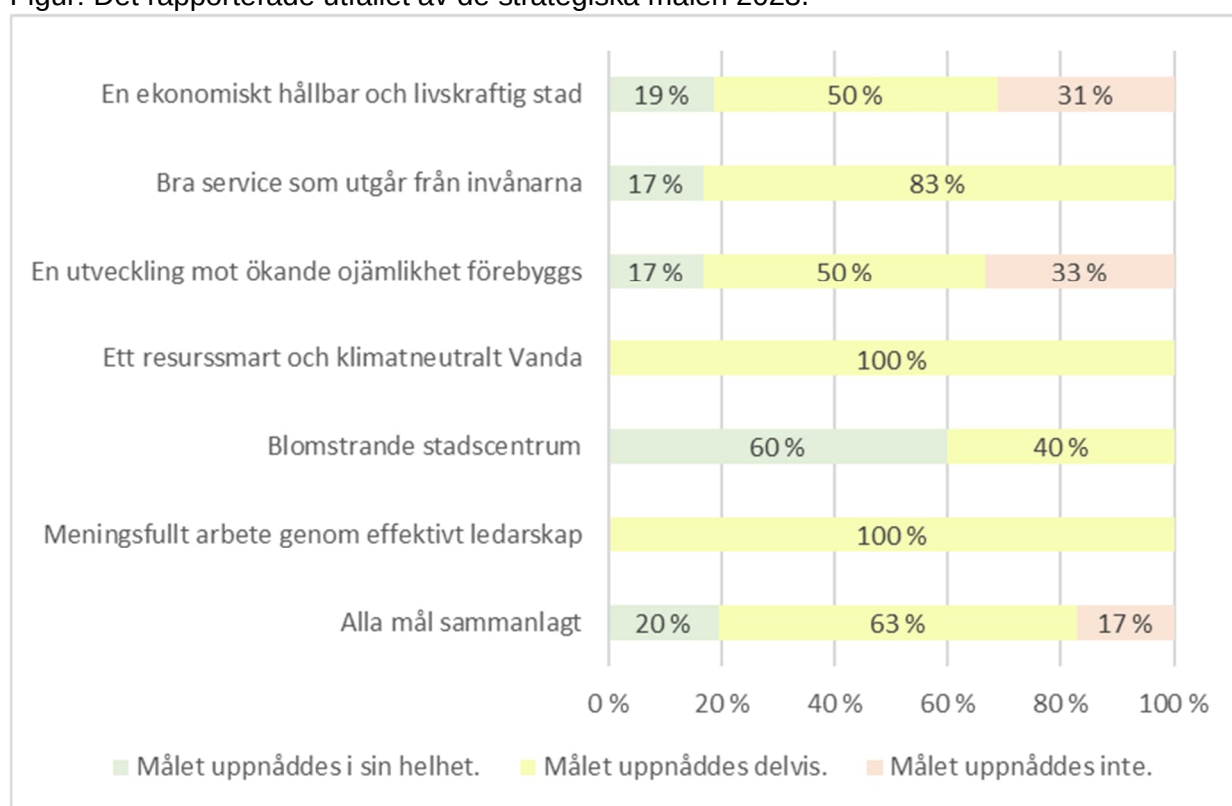
14. Över 80 procent av åtgärderna enligt färdplanen för resursklokhets har påbörjats, slutförts eller blivit fortlöpande praxis. Det relativt sett högsta antalet åtgärder som ännu inte har påbörjats (29 procent) hör till spåret Kolsänkor och klimatkompensation. Situationen för spåret Materialens livscykel och cirkulär ekonomi är liknande: 24 procent av åtgärderna har antingen inte påbörjats eller inte rapporterats. Vad gäller uppnåendet av kolneutralitetsmålet har de totala utsläppen inte minskat i den takt som önskats.

1 UTFALLET AV MÅLEN

1.1 Utfallet av de bindande målen 2023 i moderstaden

Revisionsnämndens uppgifter och verksamhet beskrivs närmare i avsnitt 12. För år 2023 hade man satt upp sammanlagt 41 mål. Figuren nedan presenterar kortfattat målutfallet enligt bokslutsrapporteringen. Figuren visar utfallet av målen enligt strategins prioriteringsområden och utfallet som helhet.

Figur: Det rapporterade utfallet av de strategiska målen 2023.



Enligt rapporteringen uppnåddes 20 procent av målen i sin helhet, 63 procent av målen delvis och 17 procent av målen inte als.

En ekonomiskt hållbar och livskraftig stad		
Bindande mål 2023	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
1.1 En kontrollerad utveckling av driftsekonomin utgifter	Målet uppnåddes inte.	
1.2 Produktivitets- och tillväxtprogrammet genomförs	Målet uppnåddes delvis.	
1.3 Nettoinkomster från marköverlåtelse och markanvändningsavtal uppgår till sammanlagt 150 milj. euro under åren 2022–2025, för år 2023 till 37,5 milj. euro	Målet uppnåddes inte.	
1.4 Riktlinjerna för fastighetsledningen utgör ett stöd för stadens strategiska mål och framför allt med avseende på stadens servicebehov	Målet uppnåddes i sin helhet.	
1.5 En portföljsättning av social- och hälsovårdens och räddningsverkets fastigheter har gjorts och den första portföljen har sålts	Målet uppnåddes delvis.	
2.1 Arbetssökande kunders arbetslöshetsperioder förkortas	Målet uppnåddes inte.	
2.2 Arbetslösheten minskar	Målet uppnåddes inte.	Observera
2.3 Företagens lönesumma ökar	Målet uppnåddes i sin helhet.	
2.4 Antalet beslut om förläggning eller expanderings i Vanda som gäller företag eller andra organisationer med en betydande andel arbetsplatser (>50 arbetsplatser) ökar	Målet uppnåddes delvis.	
2.5 Utredningsarbetet som utförts av utredningsgruppen för en verksamhetsmodell för styrning av företagets förläggning har slutförts och utvecklingsåtgärderna utifrån arbetet inklusive en reform inom försäljning och marknadsföring har vidtagits under år 2023.	Målet uppnåddes delvis.	
2.6 Vandabornas kompetens stärks	Målet uppnåddes i sin helhet.	
3.1 Hanaböle träsks förmåga att attrahera besökare året runt förbättras	Målet uppnåddes delvis.	
3.2 Antalet evenemang i Vanda ökar	Målet uppnåddes delvis.	
3.3 MBT-målsättningarna förverkligas	Målet uppnåddes delvis.	
3.4 Antalet färdigställda småhusbostäder uppgår till 550 bostäder	Målet uppnåddes inte.	Uppnåddes delvis.
3.5 Vandas anseende och attraktionskraft förbättras	Målet uppnåddes delvis.	Observera

Bindande mål 2.2 Arbetslösheten minskar.

Till målet finns tre mätare:

- Antalet långtidsarbetslösa.
- Antalet arbetslösa som är under 30 år.
- Antalet arbetslösa med ett främmande språk som modersmål.

De nuvarande mätarna mäter antalet arbetslösa i olika grupper. Revisionsnämnden anser att det vore bra att komplettera mätarna genom att även lägga till procentuella andelar, om detta är möjligt. Exempelvis den procentuella andelen av arbetslösa med ett främmande språk som modersmål av alla personer med ett främmande språk som modersmål bosatta i Vanda. Detta skulle ge en mer heltäckande bild av arbetslösheten.

Bindande mål 3.4 Antalet bostäder i småhus som färdigställs är 550.

Till målet finns en mätare:

- I Vanda färdigställs 550 bostäder i småhus (rad- och parhus, fristående hus, egnahemshus).

Utgångsläget år 2021 för antalet färdigställda bostäder i småhus var 378 stycken. I rad- och parhus, fristående hus, egnahemshus färdigställdes under 2023 sammanlagt 452 bostäder. Enligt bokslutsrapporteringen nåddes målet överhuvudtaget inte. Revisionsnämnden anser att även om man inte uppnådde målnivån för 2023 var utvecklingen ändå positiv i förhållande till utgångsnivån. Eftersom antalet bostäder i småhus som färdigställdes var 82 procent av målsättningen, anser revisionsnämnden att målet uppnåddes delvis.

Bindande mål 3.5 Vandas anseende och attraktionskraft förbättras.

Till målet finns två mätare:

- Undersökning om kommunens anseende.
- En enkätundersökning bland personer som flyttar till och från Vanda om attraktionsfaktorer i Vanda och orsakerna till att flytta från staden.

Observationen rör målnivån för den senare mätaren och dess rapportering. Målnivån var att enkätundersökningen har genomförts och att man börjar utnyttja slutsatserna från den för att förbättra Vandas anseende och attraktionskraft. Om genomförandet har det endast rapporterats att enkätundersökningen har genomförts, men utnyttjandet av slutsatserna från den har inte beskrivits. Rapporteringen borde ta bättre hänsyn till den fastställda målnivån och måluppfyllelsen som helhet.

Bra service som utgår från invånarna		
Bindande mål 2023	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
4.1 Kommuninvånarnas fysiska aktivitet och stadens åtgärder för att främja välfärden utvecklas	Målet uppnåddes delvis.	Måluppfyllelsen kan inte bedömas.
5.1 Hyte-strukturerna mellan staden och välfärdsområdet är fungerande	Målet uppnåddes i sin helhet.	
5.2 Säkerhetsplaneringens strukturer och processer utvecklas i samarbete med välfärdsområdet	Målet uppnåddes delvis.	
5.3 Det säkerställs att verksamhetsställenas olika servicehelheter har aktuella planer eller avtal vad gäller kontaktytorna tillsammans med välfärdsområdet	Målet uppnåddes delvis.	
6.1 Läsfärdigheterna och de matematiska färdigheterna hos 6–8-åringar förbättras	Målet uppnåddes delvis.	Uppnåddes inte.
7.1 Den gemensamma elev- och studerandevården ordnas i stadens verksamhet och i kontaktytan med välfärdsområdet	Målet uppnåddes delvis.	

Bindande mål 4.1 Kommunbornas fysiska aktivitet och stadens åtgärder för att främja välfärden utvecklas.

Till målet finns två mätare:

- Vandas HYTE-koefficient (välfärd och hälsa) är högre än 2022.
- Utbudet av gruppmotion, virtuell motion och verksamhet i kamratstödsgrupper för personer i arbetsför ålder och äldre ökar från 2022 års nivå.

De två mätarna för det bindande målet är entydiga. En observation är dock att 2022 års nivå inte har lyfts fram i målsättningen. Enligt rapporteringen har HYTE-koefficienten enligt den första mätaren inte stigit i linje med målet. För den andra mätaren har utbudet inom genomförd verksamhet rapporterats, och det konstateras att målet

har uppnåtts i sin helhet. Eftersom nivån för 2022 emellertid inte rapporteras för någon av mätarna kan måluppfyllelsen inte bedömas.

Bindande mål 6.1 6–8-åringarnas läskunnighet och matematiska kunskaper förbättras.

Till målet finns två mätare:

- Testet Lukuseula som mäter läskunnighet.
- Ett test som mäter de matematiska kunskaperna konkurrensutsätts.

De två mätarna för det bindande målet är entydiga. Enligt rapporteringen har resultaten från läskunnighetstestet enligt den första mätaren försämrats i alla uppföljningsgrupper. Den andra mätaren rapporteras har uppnåtts helt, även om man inte har anggett någon baslinje för bedömningen. Eftersom målet för den första mätaren inte nåddes alls och resultatet för den andra mätaren inte kan bedömas, har målet inte nåtts överhuvudtaget.

Som observation noteras också att rapporteringen inte helt motsvarar åldersgruppen enligt det bindande målet. Rapporteringen av matematikkunskaperna berör delvis även elever i årskurs 7.

En utveckling mot ökande ojämlikhet förebyggs		
Bindande mål 2023	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
9.1 Barns och ungas sociala färdigheter förbättras och mobbningen minskar. Välbefinnandet hos studerande förbättras	Målet uppnåddes inte.	Observera
9.2 Åtgärder för att aktivera NEET-ungdomar har utvecklats och åtgärdernas effektivitet och antalet NEET-ungdomar utvärderas regelbundet	Målet uppnåddes i sin helhet.	
11.1 Utvecklingen av segregationen mellan områdena minskar	Målet uppnåddes inte.	Observera
11.2 Man utreder möjligheterna för en ny modell för kunskapsledning med vilken man på ett bättre sätt kan styra tjänster och rikta resurser till områden där de behövs	Målet uppnåddes delvis.	
12.1 Programmet för positiv särbehandling bidrar till att främja invånardelaktigheten och utveckla servicen samt förebygga ojämlikhetsutvecklingen i bostadsområdena	Målet uppnåddes delvis.	
14.1 Integrationsprogrammets åtgärder för år 2023 har vidtagits	Målet uppnåddes delvis.	Observera

Bindande mål 9.1 Barns och ungas sociala kompetens ökar och mobbningen minskar. Studerandes välbefinnande ökar.

Till målet finns en mätare:

- School Day och enkäten Hälsa i skolan: Antalet elever som upplevt mobbning.

Observationen rör tidsenligheten hos den information som mätaren genererar. Eftersom enkäten Hälsa i skolan genomförs vartannat år finns det en fördröjning i uppföljningen av åtgärdernas effektivitet. Å andra sidan kan man genom att titta på hela fullmäktigeperioden eller till och med längre perioder se i vilken riktning utvecklingen går. Ibland kan utvecklingen vara snabb, och då bidrar så aktuell information som möjligt till att snabbare vidta korrigerande åtgärder. Det vore lämpligt att överväga att utveckla eller komplettera mätningen för att kunna mer frekvent kontrollera hur situationen utvecklas och hur effektiva åtgärderna är. Som stöd för denna reflektion skulle det vara lämpligt att kartlägga möjligheterna att använda befintliga system för informationsproduktion utan att överbelasta de personalresurser som finns tillgängliga. I en eventuell kompletterande enkätundersökning vore det också bra att kartlägga elevers/studenters tankar kring lösningar med vilka man kan effektivt ta itu med mobbning.

Bindande mål 11.1 Segregationsutvecklingen av områdena avtar.

Till målet finns en mätare:

- Socioekonomiskt index.

Observationen rör tidsenligheten hos den information som finns tillgänglig för rapporteringen. Rapporteringen tar stöd av uppgifter för 2021, eftersom någon färskare statistik inte är tillgänglig. Mätningen borde utvecklas för att kunna använda tidsenliga uppgifter som grund för bedömningen av situationen. Eftersom man bedömer verksamheten under 2023 är det svårt för revisionsnämnden att ta ställning till äldre statistik. Å andra sidan kan man genom att titta på hela fullmäktigeperioden eller till och med längre perioder se i vilken riktning utvecklingen går. Ibland kan utvecklingen vara snabb, och då bidrar så aktuell information som möjligt till att snabbare vidta korrigerande åtgärder.

Bindande delmål 14.1 Åtgärderna enligt integrationsprogrammet för 2023 har genomförts.

Till målet finns en mätare:

- Åtgärderna som planerats för 2023 har genomförts.

Observationen rör mätarens målnivå och rapportering. Målnivån var att åtgärderna för 2023 har genomförts. Om genomförandet har det rapporterats att fullmäktige godkände integrationsprogrammet i december 2023 och att även uppföljningen av åtgärderna inleddes i december. I rapporteringen förblev det i viss mån oklart huruvida åtgärderna som planerats för 2023 även har blivit genomförda.

Ett resurssmart och klimatneutralt Vanda		
Bindande mål 2023	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
18.1 Åtgärderna för att minska utsläppen främjas så att klimatneutralitet kan uppnås senast år 2030	Målet uppnåddes delvis.	
19.1 Återvinningen effektiviseras vid stadens verksamhetsställen	Målet uppnåddes delvis.	Observera
20.1 Naturens mångfald främjas genom att vidta åtgärderna i Vägkartan för resurssmarthet och filen Mångfald i naturen	Målet uppnåddes delvis.	
22.1 Planeringen av Vanda som en spårvagnsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkände	Målet uppnåddes delvis.	
22.2 Andelen hållbara färdssätt ökar	Målet uppnåddes delvis.	

Bindande mål 19.1 Vi effektiviserar återvinningen vid stadens verksamhetsställen.

Till målet finns två mätare:

- Verksamheten vid stadsmiljöns verksamhetsområde följer riktlinjerna för Eko-kompassen-certifikatet.
- Genomförandet av revisioner av införandet i procent vid stadskulturens verksamhetsställen för biblioteks- och invånarservice samt kulturtjänsternas verksamhetsställen för serviceområdena.

Observationen rör rapporteringen av uppnåendet av målnivån för den första mätaren. Enligt målnivån skulle efterlevnaden av Ekokompassen verifieras i den årliga rapporten. Enligt rapporteringen kommer den årliga rapporten att lämnas in först i april 2024. Det är oklart om efterlevnaden av Ekokompassen i verksamheten har kunnat verifieras vid tidpunkten för rapporteringen. Åtminstone nämns detta inte i rapporteringen. Revisionsnämnden anser således att det inte går att bedöma måluppfyllelsen. I rapporteringen bör man ta ställning till uppnåendet av målnivån i alla avseenden. Dessutom hänvisar den andra mätaren till den gamla organisationsstrukturen. I verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd gjordes en omorganisation i början av 2023.

Blomstrande stadscentrum		
Bindande mål 2023	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
23.1 Medborgarbudget som utgår från invånarna stärker upplevelsen av delaktighet bland de invånare som deltar	Målet uppnåddes i sin helhet.	Måluppfyllelsen kan inte bedömas.
23.2 Stadscentrumen lockar med sina evenemang och tjänster	Målet uppnåddes i sin helhet.	
27.1 Stadscentrumen och gamla förorter utvecklas	Målet uppnåddes delvis.	
27.2 Genomförandet av ett parkeringsbolag främjas	Målet uppnåddes i sin helhet.	
27.3 Påbörjande av åtgärder inom scenarioarbetet för Avia-polis.	Målet uppnåddes delvis.	

Bindande mål 23.1 Den invånarorienterade medborgarbudgeteringen stärker upplevelsen av delaktighet hos de invånare som deltar.

Till målet finns en mätare:

- Upplevelsen av delaktighet kartläggs med hjälp av delaktighetsindikatorn i början, mitten och slutet av processen.

Mätaren för det bindande målet är entydig. Målnivån för 2023 var att medborgarbudgeteringen är en etablerad verksamhetsform som används i alla storområden. Dess-

utom skulle deltagarnas upplevelse av deltagande öka under processen. Enligt rapporteringen kommer den första fasen av invånarinteraktion på stadsnivå som ingår i processen för medborgarbudgetering enligt mätaren att avslutas sommaren 2024, varefter man får information om processens effekter. Eftersom information om hur upplevelsen av delaktighet har utvecklats än så länge saknas, är det inte möjligt att bedöma måluppfyllelsen.

Meningsfullt arbete genom effektivt ledarskap		
Bindande mål 2023	Rapportering i bokslutet	Revisionsnämnden
28.1 Alla chefer leder på ett coachande sätt	Målet uppnåddes delvis.	Observera
29.1 Åtgärderna i åtgärdsprogrammet för tillgång för år 2023 har vidtagits	Målet uppnåddes delvis.	
30.1 Sjukfrånvaro i sin helhet och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa minskar	Målet uppnåddes delvis.	

Bindande mål 28.1 Varje chef leder med ett coachande arbetssätt.

Till målet finns en mätare:

- Luckorna enligt Kommun10 har lokaliserats och åtgärder tagits fram.

Det bindande målet är att varje chef leder med ett coachande arbetssätt. Revisionsnämnden anser att detta är ett mycket ambitiöst mål. Mätaren är något oprecis i förhållande till målet. Utifrån rapporteringen verkar det som att nivån på coachande ledarskap i de utvalda enheterna inte har ändrats särskilt mycket från den nivå som rapporterades i Kunta10-enkäten. Revisionsnämnden lyfter fram stadens betydande satsningar på chefsutbildningar som en positiv aspekt. Chefsutbildningar har erbjudits i stor utsträckning och deltagandet har varit högt.

Slutsatser:

Revisionsnämnden hade en annan åsikt om utfallet av två mål. Dessutom anser revisionsnämnden att det inte går att bedöma måluppfyllelsen för två mål. Revisionsnämnden hade också anmärkningar på mätaren för sju mål eller rapporteringen av dem. Liksom förra året rör observationerna avsaknaden av målvärden eller utfallsvärden i mätarna, avsaknaden av aktuella utfallsvärden som beskriver situationen under

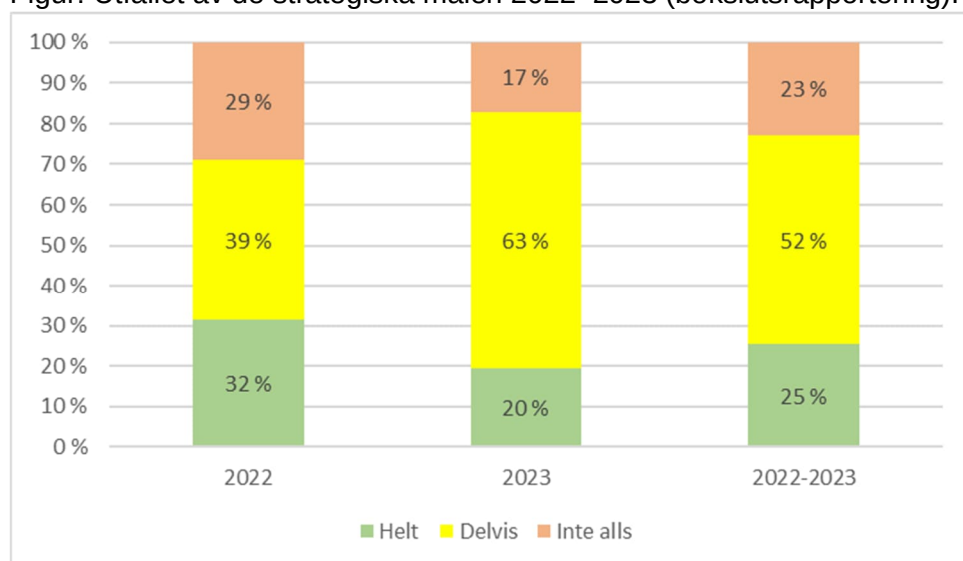
2023 eller att mätaren inte helt motsvarar målet. Revisionsnämndens utvärderingsarbete underlättas av att rapporteringen har utvecklats så att man i mål som innehåller flera mätare anger utfallet per mätare.

Utifrån den information som fåtts från rapporteringen av målen oroar sig revisionsnämnden också för mobbning, välbefinnandet bland studerande och utvecklingen av läsfärdigheterna. Mobbningen har inte minskat på det sätt som eftersträvades. Inte heller målet för läsfärdigheterna har uppnåtts, utan kunskapsnivån har sjunkit.

1.2 Sammanfattning av de årliga strategiska målen 2022–2023

I figuren nedan sammanfattas utfallet av Vanda stads strategiska årsmål enligt bokslutsrapporteringen 2022–2023. För åren 2022 och 2023 ställdes sammanlagt 79 mål (38 mål 2022 och 41 mål 2023).

Figur: Utfallet av de strategiska målen 2022–2023 (bokslutsrapportering).

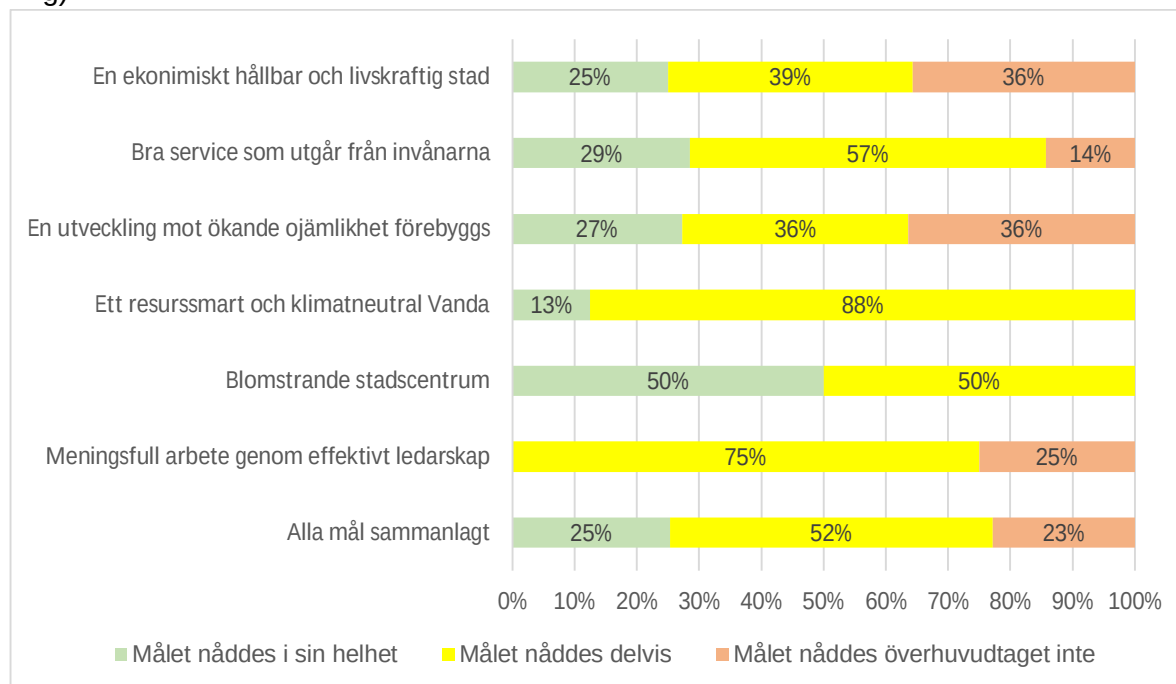


Enligt rapporteringen ökade antalet mål som genomförts i sin helhet eller delvis från 71 procent till 83 procent under 2023. Dock rapporterades under 2023 att fler mål uppnåtts delvis.

Utfallet av målen enligt tyngdpunktsområde

Vandas strategi omfattar sex tyngdpunktsområden under vilka de årliga strategiska målen är delade. Figuren nedan sammanfattar utfallet av målen under strategins tyngdpunktsområden enligt bokslutsrapporteringen 2022–2023.

Figur: Utfallet av målen under strategins tyngdpunktsområden 2022–2023 (bokslutsrapportering).



I två tyngdpunktsområden (Ett resurssmart och klimatneutralt Vanda samt Blomstrande stadscentrum) rapporterades att alla mål uppnåddes helt eller delvis. I tyngdpunktsområdet En ekonomiskt hållbar och livskraftig stad har målen för minskad arbetslöshet visat sig vara svåra. I tyngdpunktsområdet för förebyggande av ojämlikhet fanns vissa mål som rörde tillgången till tjänster i anslutning till ungdomarnas välbefinnande och förbättring av läsfärdigheterna som inte uppnåddes alls.

Om revisionsnämndens utvärdering

I tabellen nedan visas antalet mål från åren 2022–2023 om vilka revisionsnämnden hade en annan åsikt eller anmärkningar på själva målet. Inom parentes anges i procent en hur stor del av målen de olika anmärkningarna berörde.

Tabell: Revisionsnämndens observationer 2022–2023.

	2022	2023	Sammanlagt
Observationer	10 (26 procent)	11 (27 procent)	21 (27 procent)

Revisionsnämnden hade en annan åsikt om utfallet för fyra mål samt anmärkningar på rapporteringen av eller mätarna för 15 mål. För två mål konstaterade revisionsnämnden att det inte gick att göra utvärderingen.

Observationerna om rapporteringen rörde otydligheter i rapporteringen (måluppfyllelsen framgick inte ur rapporteringen). Vad gäller mätarna anmärktes bland annat att det saknades tidsenliga utfallsvärden eller utgångsvärden i mätarna och i vissa fall att mätaren inte helt motsvarade målet.

Slutsatser:

Vanda stad ställde 2022–2023 sammanlagt 79 strategiska mål. Målen är delade under sex delområden i strategin. Enligt rapporteringen hade ungefär 77 procent av målen uppnåtts antingen helt eller delvis och 23 procent inte alls. Många sysselsättningsmål och mål som rörde förbättring av ungdomarnas välbefinnande uppnåddes inte.

Revisionsnämnden hade under granskningsperioden en annan åsikt om utfallet av målen eller andra anmärkningar på målen i ungefär 27 procent av målen. Anmärkningarna rörde rapporteringen av och mätarna för målen. Observationerna om rapporteringen rörde otydligheter och avsaknad av utgångsvärden i mätarna eller brister i tidsenligheten av mätarnas värden.

Rekommendationer:

Uppmärksamhet bör fästas vid rapporteringen av målen och mätarnas tidsenlighet, eftersom detta också bidrar till att bedöma måluppfyllelsen.

1.3 Utfallet av de mål som stadsfullmäktige ställt för koncernbolagen

Kommunfullmäktige godkände 14.11.2022 de operativa och ekonomiska målen för dotterbolagen som ställs i samband med stadens budget. Målen reviderades i sin helhet 2021. I budgeten för 2023 har målen förenhetligats och förenklats ytterligare i syfte att göra ägarstyrningen av och rapporteringen om koncernsammanslutningar tydligare och mer förutsägbar för bolagen. Målen är grupperade efter kategori.

Stora dotterbolag

Målen för de stora dotterbolagen har delats in i ekonomiska mål samt mål för den operativa förmågan och kvaliteten, personalen och ansvarsfullheten. Alla stora dotterbolag har under 2023 tagit fram ett eget ansvarsprogram baserat på de ägarpolitiska riktlinjerna. I ansvarsprogrammen ska färdplanen för resursklokhets och kolneutralitetsmålet 2030 beaktas.

För **Vanda Energi** hade det fastställts fem mål, av vilka målen för arbets säkerhet och personaltillfredsställelse uppnåddes i sin helhet. Målen för ekonomin, stävjandet av klimatförändringen och utarbetandet av hållbarhetsprogrammet uppnåddes delvis. Arbets säkerheten förbättrades jämfört med föregående år, och antalet arbetsolyckor var betydligt lägre än målet. Den goda nivån på personaltillfredsställelsen förbättrades ytterligare. Av de ekonomiska målen uppnåddes inte koncernens rörelseresultatmål och kapitalavkastningsmål. Utdelningsmålet på 50 procent uppnåddes dock. I målet att stävja klimatförändringen, som är ett ansvarsmål, minskade de specifika koldioxidutsläppen från produktion och köp jämfört med det föregående året, men det uppsatta målet nåddes ändå inte. Utfasningen av fossila bränslen till 2026 framskred i linje med målet. I arbetet med ansvarsprogrammet har man gjort framsteg, men ytterligare arbete återstår.

För **VAV Yhtymä Oy** hade det ställts åtta mål. Målen för ekonomi, personal och ansvarsfullhet nåddes i sin helhet. Av målen för den operativa förmågan och kvaliteten nåddes målet för bevarandet av bostadsbeståndets värde och uthyrningsbarhet delvis, målet för kundnöjdhet inte alls. Av de ekonomiska målen var det beskattningsbara resultatet i linje med målet, likaså uppnåddes inom bostadsproduktionen målet om 115 nya bostäder i ARA-bostadsbeståndet. Ökningen av kostnaderna för fastighetsunderhållet var mindre än höjningen av kostnadsindexet. Arbetsstillfredsställelsen överskred medelvärde i Arbetspensionsförsäkrarens undersökning som utgjorde jämförelsematerialet. Antalet frånvaron av hälsoskäl minskade jämfört med det föregående året. Bolagets ansvarsprogram är färdigt och åtgärderna har integrerats i verksamheten. Renoveringarna för att bevara bostadsbeståndets värde och uthyrningsbarhet ligger lite efter i förhållande till planen. Även reparationskostnaderna har legat under budgeten. Kundnöjdheten i fråga om underhåll, städning, förvaltning och uthyrning förbättrades sedan den föregående mätningen. Som helhet ligger dock kundupplevelsen fortfarande under målet.

För **Vantaan tilapalvelut Vantti Oy** hade det ställts sex mål. Målet för ekonomin nåddes överhuvudtaget inte. Räkenskapsperiodens resultat blev inte en procent av omsättningen, vilket var målsättningen. Kundnöjdheten förbättrades jämfört med året innan, men det uppsatta målet uppnåddes inte helt. Verkställandet av utvecklingsåtgärderna som definierats i anslutning till med de ägarpolitiska riktlinjerna lyckades. Målet för personaltillfredsställelsen nåddes i sin helhet, men målnivån för sjukfrånvaro överskreds en aning. Målet för utarbetande av ansvarsprogrammet nåddes i sin helhet.

För **VTK Kiinteistöt Oy** hade det ställts fem mål, som alla nåddes i sin helhet. VTK Kiinteistöt Oy:s mål, mätarna för dem och utfallet beskrivs närmare i avsnitt 9 i utvärderingsberättelsen.

För **Mercuria kauppapilaitos Oy** hade det ställts sju mål, som alla nåddes i sin helhet. Mercuria kauppapilaitos Oy:s mål, mätarna för dem och utfallet beskrivs närmare i avsnitt 8 i utvärderingsberättelsen.

Målen för fastighetsbolagen

Fastighetsbolagen har delats in i tre grupper i budgeten. Budgetmålen fastställs enligt dessa grupper. Den första gruppen består av vanliga fastighetsbolag, och för dessa var det första målet att stävja fastigheternas underhållskostnader så att den relativa höjningen av underhållskostnaderna inte överstiger förändringen av Statistikcentralens kostnadsindex för fastighetsunderhåll jämfört med det föregående året. Vid tidpunkten för rapporteringen hade man inte tillgång till indexuppgifterna för hela året. Enligt den senaste publicerade uppgiften uppnådde hälften av fastighetsbolagen inte målet; med andra ord steg deras underhållskostnader mer än indexet. För ett bolag hade detta mål inte ställts. Det andra målet var att genomföra de årliga åtgärderna i den långsiktiga underhållsplanen på ett koldioxidneutralt och resurssmart sätt och att ta hänsyn till byggnadernas livslängd i planen. Detta mål nåddes i sin helhet i 13 bolag och delvis i två bolag. Det tredje målet var att kartlägga behovet av laddinfrastruktur för elbilar. Detta mål nåddes i sin helhet i 13 bolag och inte alls i två bolag.

Ett ytterligare mål för parkeringsbolagen som bedriver verksamhet på marknaden var att senast i slutet av planperioden uppnå ett lönsamt resultat för hållbar och ansvarsfull förvaltning. Ett av bolagen uppnådde detta mål i sin helhet, det andra överhuvudtaget inte.

För det fastighetsbolag som hyr ut sina fastigheter enligt kapitalhyresmodellen hade det ställts tre mål. Det första målet var hållbar och ansvarsfull förvaltning med ett positivt resultat för räkenskapsåret. Det andra målet var att genomföra de årliga åtgärderna i den långsiktiga underhållsplanen på ett koldioxidneutralt och resurssmart sätt och att ta hänsyn till byggnadernas livslängd i planen. Det tredje målet var att kartlägga behovet av laddinfrastruktur för elbilar. De uppsatta målen nåddes i sin helhet.

Slutsatser:

Målen som satts för de stora dotterbolagen nåddes på det hela taget väl och bättre än året innan. Av de 31 mål som ställts nåddes 23 stycken (74 procent) i sin helhet, fem stycken (16 procent) delvis och tre stycken (10 procent) inte alls. Även de mål som staden ställt för sina fastighetsbolag nåddes bra. De flesta målen nåddes i sin helhet.

2 STADENS OCH KONCERNENS EKONOMI



Bild: Alisa Kaukio

2.1 Stadens ekonomi och utfallet av de ekonomiska målen

I de vidstående tabellerna över driftsekonomi, skattefinansiering och investeringar har man sammanställt siffror från budgeten, ändringsbudgeten och bokslutet för 2023 samt siffror från bokslutet för 2022 för jämförelsen.

Tabell: Driftsekonomi, budget och ändringsbudget, i tusen euro.

	Ursprunglig budget 2023	Ändringsbudget 2023	Bokslutet 2023	Bokslutet 2022
Intäkter	344 417	312 714	333 561	511 279
Utgifter	-989 098	-1 020 948	-1 007 611	-1 905 308
Verksamhetsbidrag	-644 681	-708 234	-674 050	-1 394 029
Skatteintäkter	610 000	636 000	638 679	1 203 661
Statsandelar	181 000	177 700	179 656	287 597
Finansiella kostnader och intäkter	12 034	12 034	17 703	26 353
Årsbidrag	158 353	117 499	161 988	123 581
Avskrivningar och nedskrivningar	-110 838	-110 838	-111 844	-110 630
Extraordinära inkomster och kostnader	0	0	0	50
Räkenskapsperiodens resultat	47 514	6 661	50 143	13 001
Ändring av avskrivningsdifferens och reserver	1 313	1 313	-2 456	-907
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	48 827	7 974	47 678	12 093

Tabell: Skattefinansiering 2023, budget och bokslut, i tusen euro

	Ursprunglig budget 2023	Ändringsbudget 2023	Bokslutet 2023	Bokslutet 2022
Kommunal inkomstskatt	413 000	430 000	431 249	957 370
Fastighetsskatt	109 000	113 000	112 094	108 450
Samfundsskattens intäktandel	88 000	93 000	95 336	137 840
Skatteintäkter totalt	610 000	636 000	638 679	1 203 661
Statsandelar	181 000	177 700	179 656	287 597
Skattefinansiering totalt	791 000	813 000	818 335	1 491 258

Tabell: Investeringar, budget och bokslut 2023, i tusen euro

	Ursprunglig budget 2023	Ändringsbudget 2023	Bokslutet 2023	Bokslutet 2022
Bruttoinvesteringar	-163 745	-195 651	-166 819	-139 448
Nettoinvesteringar	-157 733	-191 138	-159 916	-115 500

Bruttoinvesteringsutgifterna är de sammanlagda investeringsutgifterna och nettoinvesteringsutgifterna är investeringsutgifterna efter avdrag av investeringarnas finansieringsandelar och intäkterna från försäljning av anläggningstillgångar.

I ändringsbudgeten förberedde sig staden bland annat på ökade kostnader för bemanningspersonal och på att intäkterna från markförsäljningen blir tydligt sämre än väntat. Dessutom förutspåddes beskattningsutfallet att öka betydligt jämfört med beräkningen i den ursprungliga budgeten.

Bokslutsresultatet var betydligt bättre än vad som förutspåddes i ändringsbudgeten. De utgiftsökningar och inkomstminskningar som beräknades i ändringsbudgeten var lägre än väntat. Dessutom blev den kommunala inkomstskatten, samfundsskatten och statsandelarna högre än vad som beräknats i budgeten. I och med reformen av social- och hälsovården som trädde i kraft vid ingången av 2023 avfördes social- och hälsovårdssektorn, som är den budgetmässigt största sektorn, från stadens budget. Samtidigt sänktes stadens skattesats från 19 till 6,36 procent. Som en följd av detta avviker beloppen för verksamhetsintäkter, verksamhetsutgifter och skattefinansiering (skatteintäkter och statsbidrag) för 2023 avsevärt från 2022 års nivå.

I beskattningsutfallet ingick en post av engångskaraktär som bidrog väsentligt till Vanda stads goda resultat. Till kommunerna betalades år 2023 kommunala skatteintäkter och samfundsskatteintäkter som ackumulerats 2022, den så kallade skattesvansen, som påfördes med de högre inkomstskattesatserna och samfundsskatteandelarna som föregick social- och hälsovårdsreformen. Utöver dessa hade även andra restskatter ackumulerats, vilket ökade skattesvansen. Kommunförbundet har uppskattat skattesvansen från kommunal- och samfundsskatten för varje kommun. För Vandas del uppskattas skattesvansens inverkan uppgå till cirka 63,7 miljoner euro. Uppskattningen kommer att uppdateras våren 2024, men effekten kommer i vilket fall som helst att vara betydande.

Investeringsanslagen var klart lägre än beräkningarna i ändringsbudgeten och utfallet för investeringsutgifterna kom nära det som beräknats i den ursprungliga budgeten. I investeringsutgifterna uppnåddes besparingar tack vare att byggprojekt sköts upp och vissa projekt genomfördes till en lägre kostnad än väntat.

2.2 Moderstadens ekonomi och bokslut

Nedan granskas stadens ekonomiska situation och uppkomsten av det ackumulerade över-/underskottet samt nettokassaflödet från den egentliga verksamheten och investeringarna åren 2019–2023. Granskningen baserar sig på uppgifter som sammanställts från boksluten för de aktuella åren. Särskilt granskas tillräckligheten av de internt tillförda medlen.

Uppkomsten av det ackumulerade överskottet, i miljoner euro:

År	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamhetsbidrag	-1 176,9	-1 226,3	-1 246,1	-1 394,0	-674,1
Årsbidrag	49,1	166,8	166,6	123,6	162,0
Avskrivningar	-115,2	-111,8	-105,2	-110,6	-111,8
Bokslutsresultat + extraordina- nära inkomster	-62,7	55,1	61,3	13,0	50,1
Bokslutsdispositioner	0,2	-0,4	0,1	-0,9	-2,5
Under-/överskott	-62,6	54,6	61,4	12,1	47,7
Ackumulerat över-/under- skott från tidigare räken- skapsperioder och den inne- varande räkenskapspe- rioden	404,7 (404,6)	459,3 (460,2)	521,6 (540,5)	552,6 (555,5)	603,2

Verksamhetens och investeringarnas penningflöde, miljoner euro:

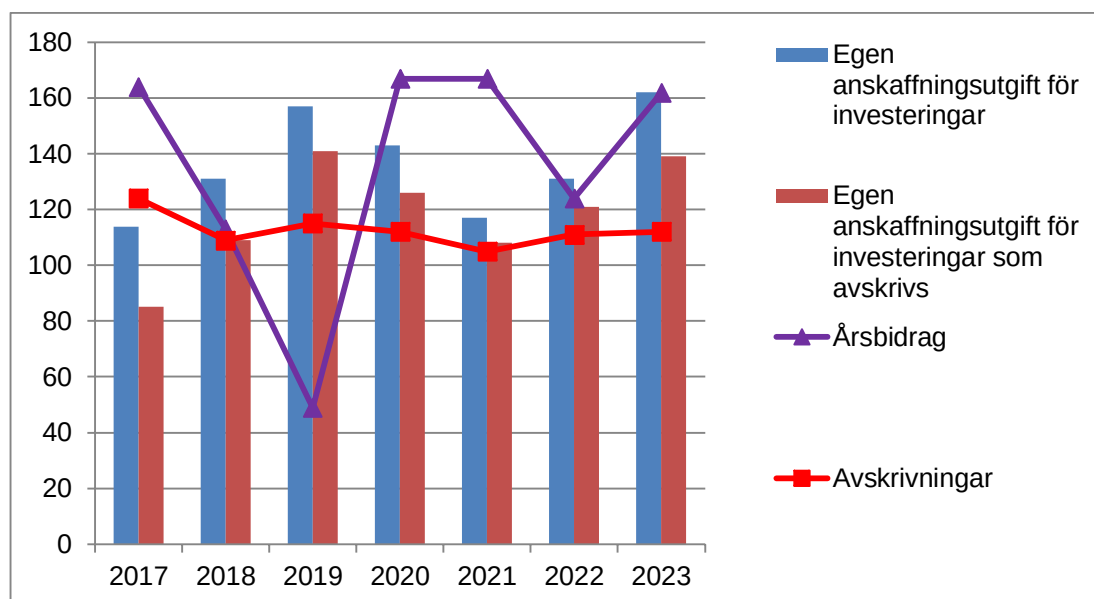
År	2019	2020	2021	2022	2023
Årsbidrag	49,1	166,8	166,6	123,6	162,0
Extraordinära poster	3,3	0,1	0,0	0,0	0,0
Korrektivposter till internt till- förda medel	-16,8	-31,4	-57,4	-46,4	-10,6
Investeringar					
Investeringar i anläggningstill- gångar	-157,6	-144,9	-120,6	-140,0	-166,8

Finansieringsandelar för investeringar	0,9	2,1	4,0	8,7	4,4
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	26,9	40,0	75,9	62,2	13,1
Verksamhetens och investeringarnas penningflöde	-94,2	32,6	68,6	8,2	2,0

Det ackumulerade överskottet ökade och uppgick till cirka 603 miljoner euro i slutet av 2023 (inom parentes anges det ackumulerade överskottet från den föregående räkenskapsperioden, efter beaktande av de rättelser som gjorts efter bokslutet). Verksamhetens och investeringarnas penningflöde var positivt.

I figuren nedan granskas stadens ekonomi åren 2017–2023 med hjälp av investeringar, årsbidrag och avskrivningar. Investeringarna anges som egenanskaffningsutgifter, vilket betyder att finansieringsandelarna som fått för investeringarna har dragits av. Med investeringar som avskrivs avses de årliga investeringsutgifterna efter avdrag av finansieringsandelarna och dessutom investeringsutgifter som inte avskrivs, med andra ord investeringsutgifterna för markområden och aktier.

Figur: Stadens investeringar, årsbidrag och avskrivningar 2017–2023, i miljoner euro.



Årsbidraget omfattar avskrivningarna under granskningsperioden, med undantag för år 2019. Med årsbidraget har man också helt eller nästan helt kunnat täcka investeringsutgifterna i sin helhet, förutom under 2018 och 2019.

Slutsatser:

Vanda stad gjorde ett positivt ekonomiskt resultat 2023. Stadens överskott i balansräkningen växte ytterligare och årsbidraget täckte avskrivningarna. Verksamhetens och investeringarnas penningflöde var åter positivt. Det goda resultatet påverkades betydligt av poster av engångskaraktär som ökade beskattningsutfallet.

2.3 Hela stadskoncernens ekonomi

I följande tabeller jämförs moderstadens och hela koncernens bokslutsuppgifter och viktiga bokslutsnyckeltal från 2023. Siffrorna per invånare har beräknats med hjälp av Statistikcentralens slutgiltiga befolkningsstatistik om Vandas invånarantal per den 31.12.2023 (247 447 invånare).

Hur stadens och hela koncernens resultat bildats, miljoner euro:

	Staden	Koncernen
Verksamhetsintäkter	158,6	780,6
Verksamhetskostnader	-832,7	-1 254,9
Andel i intressebolags vinst och förlust	-	8,4
Verksamhetsbidrag	-674,1	-465,9
Skattefinansiering (inkluderar statsandelar)	818,3	821,8
Finansiella intäkter och kostnader	17,7	-25,4
Årsbidrag	162,0	330,4
Avskrivningar och nedskrivningar (inkl. avskrivningar enligt plan, differenser vid eliminering och nedskrivningar)	-111,8	-219,0
Extraordinära poster	-	-
Ökning av reserver	-	-

Ökning av fonder	-	-
Bokslutsdispositioner	-2,5	-2,4
Räkenskapsperiodens skatter	-	-13,5
Kalkylmässig skatt	-	-3,0
Minoritetsandelar	-	-17,3
Räkenskapsperiodens över-/underskott	47,7	75,2

Jämförelse mellan stadens och hela koncernens viktiga nyckeltal, värdet för 2022 inom parentes:

	Staden	Koncernen
Årsbidrag, % av avskrivningarna	144,8 (111,7)	151,0 (117,0)
Internt tillförda medel för investeringar, %	99,7 (94,1)	79,5 (61,4)
Ackumulerat överskott, euro/invånare	2 437,5 (2 275,9)	3 830,1 (3 588,4)
Lånestock, euro/invånare	3 451,5 (3 324,3)	7 609,7 (8 600,2)
Låneskötselbidrag	1,0 (1,7)	1,3 (1,5)
Relativ skuldsättning %	100,6 (57,9)	145,9 (101,9)
Lån och hyresansvar (milj. euro)	1 189,7 (1 456,9)	2 440,6 (2 514,1)

Den interna finansieringen täckte nästan helt moderstadens avskrivningar och egenskaffningsutgifter för investeringar. I koncernen täckte den interna finansieringen avskrivningarna och 79 procent av investeringarna. Nyckeltalet för låneskötselbidraget var 1,0 för staden och 1,3 för koncernen. Nyckeltalet visar att stadens och koncernens interna finansiering var tillräcklig för att betala räntorna på och amorteringarna av det främmande kapitalet år 2023 i sin helhet. Den relativa skuldsättningen anger en hur stor andel av driftsintäkterna som skulle ha behövts för återbetalning av det främmande kapitalet. Detta nyckeltal försämrades tydligt i moderstaden och koncernen jämfört med 2022. Försämringen av nyckeltalet förklaras av att intäkterna

minskade tydligt (lägre skattesats) efter att social- och hälsovården gått över till välfärdsområdet i början av 2023. Moderstadens externa lånestock ökade något, medan koncernens lånestock minskade en aning jämfört med 2022.

Kriskommunskriterierna

Kommuner som har en speciellt svår ekonomisk ställning kan hamna i utvärderingsförfarande enligt 118 § i kommunallagen. I utvärderingsförfarandet utreder kommunen och staten tillsammans kommunens möjligheter att garantera sina invånare de tjänster som lagstiftningen kräver och vidta åtgärder för att trygga förutsättningarna för tjänsterna, om de i lagen fastställda förutsättningarna för utvärderingsförfarande /kriskommunskriterierna) i en kommun som har en speciellt svår ekonomisk ställning uppfylls.

Enligt 118 § i kommunallagen kan ett utvärderingsförfarande inledas, om åtminstone den ena av följande kriterier för underskott är uppfyllt:

Kriterier	Situationen i Vanda	Uppfyl- landet av krite- riet
Ett utvärderingsförfarande kan inledas om kommunen inte har täckt underskottet i kommunens balansräkning inom den tidsfrist som anges i 110 § 3 mom. (fyra år). Kommunallagen har tillfogats 110 a §, som beaktar följderna av coronapandemin och som gäller temporärt under perioden 1.12.2020–31.12.2025. Finansministeriet kan på ansökan av kommunen besluta att underskottet ska täckas inom sex år från ingången av det år som följer efter det att bokslutet fastställdes.	År 2022 var det ackumulerade överskottet i Vanda stads balansräkning ungefär 541 miljoner euro. År 2022 var det ackumulerade överskottet ungefär 555 miljoner euro.	Uppfylls inte
Ett utvärderingsförfarande kan dessutom inledas om underskottet i kommunens senaste koncernbokslut är minst 1 000 euro per	Överskottet per invånare i Vandas koncernbokslut för 2021 var 3 457 euro.	Uppfylls inte

invånare och året innan minst 500 euro per invånare.	År 2021 var överskottet per invånare 3 588 euro. År 2023 var överskottet 3 830 euro.	
--	---	--

Ett utvärderingsförfarande kan dessutom inledas om de ekonomiska nyckeltal för ekonomin som beskriver tillräckligheten eller soliditeten i finansieringen två år i följd har uppfyllt gränsvärdena enligt nedan.

Kriterier	Situationen i Vanda	Uppfyl-landet av krite-riet
Förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna i kommunens koncernresultaträkning är under 80 procent.	År 2021 var förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna 147,5 procent. År 2022 var det 117 procent. År 2023 var förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna 151 procent.	Uppfylls inte
Kommunens inkomstskattesats är minst 2,0 procentenheter högre än den vägda genomsnittliga inkomstskattesatsen för alla kommuner. Den genomsnittliga inkomstskattesatsen för alla kommuner var 20,02 år 2021 och 20,01 år 2022.	Vandas inkomstskattesats åren 2021 och 2022 var 19,00.	Uppfylls inte
Beloppet av lån och hyresansvar per invånare i kommunens koncernbokslut överskrider det genomsnittliga beloppet av lån och hyresansvar i alla kommuners koncernbokslut med minst 50 procent. År 2021 var medelvärdet 9 083 euro och gränsvärdet 13 625 euro. År 2022 var medelvärdet 9 390 euro och gränsvärdet 14 085 euro.	I Vanda var beloppet av lån och hyresansvar per invånare i kommunens koncernbokslut 10 091 euro år 2021. I Vanda var beloppet av lån och hyresansvar per invånare i kommunens koncernbokslut 10 354 euro år 2022.	Uppfylls inte

	År 2023 var beloppet 9 863 euro.	
Koncernbokslutets kalkylmässiga låneskötselbidrag är under 0,8.	Det kalkylmässiga låneskötselbidraget i Vandas koncernbokslut år 2021 var 1,3. År 2022 var det kalkylmässiga låneskötselbidraget i Vandas koncernbokslut 1,0. År 2023 var det 1,3.	Uppfylls inte

Slutsatser:

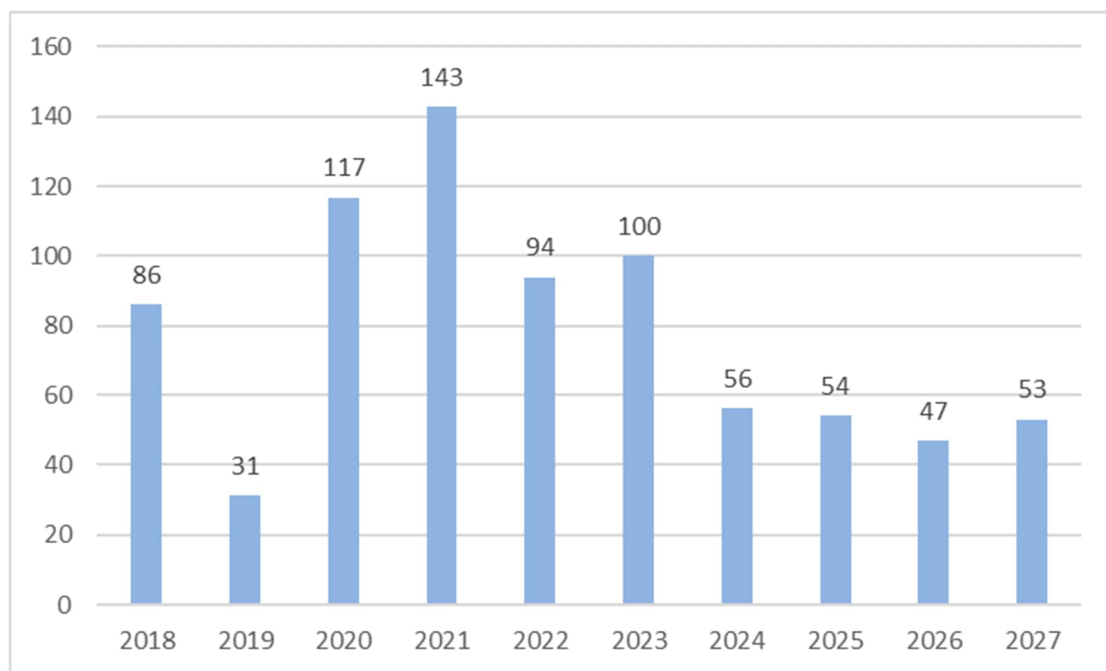
Moderstaden och koncernen gjorde ett positivt resultat och bådass överskott fortsatte att öka. I moderstaden täckte den interna finansieringen nästan helt finansieringen av investeringar och även i koncernen steg procentsatsen för investeringar genom intern finansiering tydligt. Moderstadens externa lånestock ökade något, medan koncernens lånestock minskade. Både moderstaden och koncernen kunde täcka sina räntekostnader och amorteringar med intern finansiering.

2.4 Investeringar

Procentsats för investeringar genom intern finansiering

Det vidstående diagrammet visar Vanda stads procentsats för investeringar genom intern finansiering åren 2018–2027. År 2023 låg procentsatsen för den interna finansieringen på en god nivå (99,7 procent) och investeringarna kunde nästan helt täckas med intern finansiering. Siffrorna från och med år 2024 baserar sig på prognoser.

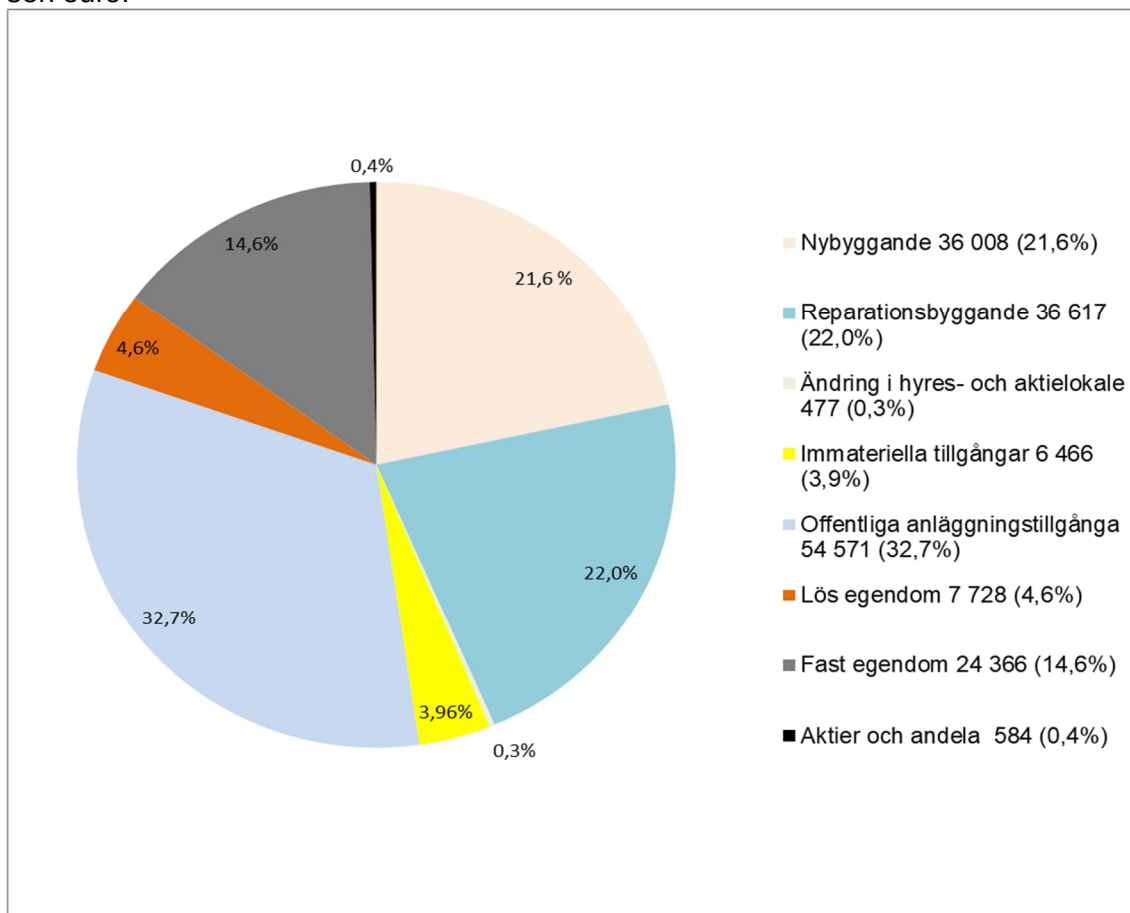
Figur: Procentsats för stadens investeringar genom intern finansiering 2018–2027.



Fördelning av investeringar 2023

Intill beskrivs utfallstrukturen av stadens bruttoinvesteringar och fördelningen enligt investeringsslag under 2023, Investeringarna i byggandet (nybyggande och reparationsbyggande) och investeringarna i anslutning till de offentliga anläggningstillgångarna (till exempel anläggning av trafik-, idrotts- och rekreationsområden) stod för ungefär 76 procent av de sammanlagda investeringsutgifterna.

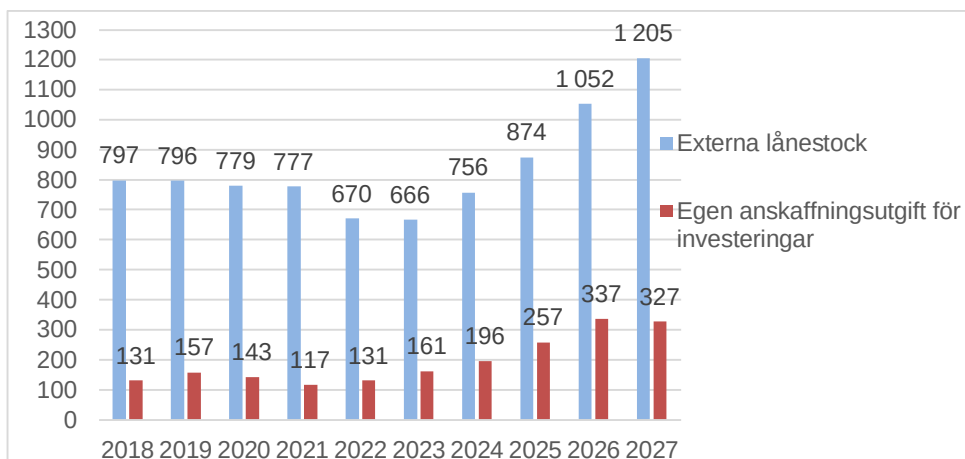
Figur: Utfallstrukturen av stadens bruttoinvesteringar enligt investeringsslag under 2023, i tusen euro.



Lånestock och investeringar

I det följande beskrivs utvecklingen av stadens långfristiga lån och egenanskaffningsutgifter för investeringar 2018–2027 (siffrorna är i miljoner euro). Från 2024 utgör talen prognoser enligt ekonomiplanen för 2024–2027.

Figur: Utvecklingen av de långfristiga lånen och egenanskaffningsutgifterna för investeringar 2018–2027, i miljoner euro.



Slutsatser:

Egenanskaffningsutgiften för investeringarna uppgick till ungefär 161 miljoner euro år 2023. Stadens interna finansiering täckte dessa utgifter nästan helt. Åren 2024–2027 uppskattas egenanskaffningsutgiften för investeringar ligga på 196–337 miljoner euro. En stor investering under denna period är byggandet av Vandaspåran, om vilket stadsfullmäktige fattade beslut våren 2023. Genomförandet av spårvägen kräver ännu att statens finansieringsandel av investeringen säkerställs. Stadens långfristiga lån kommer enligt prognoser att öka med ungefär 500 miljoner euro åren 2024–2027. Samtidigt förväntas det redan fastighetsekonomiska intäkter exempelvis från spårvägen som bidrar till att balansera ekonomin och hantera större skulder och räntekostnader.

2.5 Jämförelse mellan de stora städerna

Nedan jämförs de viktigaste ekonomiska nyckeltalen för de sex största städerna för 2022 och 2023. Nyckeltalen har hämtats från städernas bokslut för 2023 som stadsstyrelserna har behandlat. För varje stad anges sju nyckeltal, sammanlagt visas alltså 42 nyckeltal. Klassificeringen av nyckeltalen baserar sig på Kommunförbundets definition. Under nyckeltalet för 2023 visas värdet för samma nyckeltal för 2022 inom parentes.

Tabell: Klassificeringen av nyckeltalen som beskriver den interna finansieringens tillräcklighet.

Nyckeltalen som beskriver den interna finansieringens tillräcklighet			
	Årsbidrag av avskrivningar	Procentsats för den interna finansieringen	Ackumulerat över-/underskott/invånare
God	>130 %	>80 %	>300
Nöjaktig	70–130 %	55–80 %	0–300
Svag	<70 %	<55 %	<0

Tabell: Nyckeltal för den interna finansieringen i de sex största städerna 2022–2023.

	Esbo	Helsingfors	Uleåborg	Tammerfors	Åbo	Vanda
Årsbidrag % av avskrivningarna	236	227	113	142	146	145
	(174)	(189)	(280)	(114)	(126)	(112)
Internt tillförda medel för investeringar %	156	102	56	82	56	100
	(142)	(72)	(212)	(61)	(66)	(94)
Ackumulerat överskott, euro/invånare	4 219	11 457	4 703	2 605	1 334	2 438
	(3 494)	(10 865)	(4 705)	(2 435)	(1 197)	(2 276)

Tabell: Klassificeringen av nyckeltalen som beskriver skuldsättningen.

Nyckeltalen som beskriver skuldsättningen				
	Lånestock euro/invånare	Låneskötselbidrag	Relativ skuldsättning, i procent	Koncernens lånestock euro/invånare
God	<1 600	>2	<33	<4 000
Nöjaktig	1600–3000	1–2	33–60	4000–8000
Svag	>3 000	<1	>60	>8 000

Tabell: Nyckeltal som beskriver skuldsättningen i de sex största städerna 2022–2023.

	Esbo	Helsingfors	Uleåborg	Tammerfors	Åbo	Vanda
Lånestock, euro/invånare	3 017	1 342	3 109	3 347	4 276	3 452
	(3 211)	(1 432)	(2 759)	(3 718)	(3 620)	(3 324)
Låneskötselbidrag	7,5	11,8	3,6	2,3	1,0 ¹	1,0
	(2,3)	(8,1)	(2,4)	(3,8)	(1,0)	(1,7)
Relativ skuldsättning %	68	40	99	97	125	101
	(51)	(45)	(49)	(62)	(61)	(58)
Koncernens (inkl. staden) lånestock euro/invånare	12 268	10 981	4 309	8 765	7 909	7 610
	(13 399)	(9 813)	(5 999)	(9 135)	(7 708)	(8 600)

År 2023 uppvisade de stora städernas nyckeltal vissa förändringar jämfört med år 2022. Som helhet förbättrades nyckeltalen som beskriver den interna finansieringens tillräcklighet något och nyckeltalen som beskriver skuldsättningen försämrades något. Av nyckeltalen var 30 stycken oförändrade från år 2022, sex nyckeltal utvecklades positivt och sex negativt. Av nyckeltalen låg nu 20 stycken på nivån god (17 år 2022), 9 nyckeltal på nivån nöjaktig (15 år 2022) och 13 nyckeltal på nivån svag (10 år 2022). I Uleåborg utvecklades fyra nyckeltal negativt, i Vanda utvecklades två

¹ Åbo anger i sitt bokslut endast det kalkylmässiga låneskötselbidraget.

nyckeltal positivt och ett nyckeltal negativt, i Tammerfors utvecklades två nyckeltal positivt, i Åbo och Helsingfors utvecklades ett nyckeltal positivt och i Esbo utvecklades ett nyckeltal negativt. Helsingfors hade flest nyckeltal på nivån god (5 stycken).

Av nyckeltalen som beskriver den interna finansieringens tillräcklighet förbättrades fem nyckeltal från nöjaktig till god och två nyckeltal försämrades från god till svag. Samtliga nyckeltal som beskriver den interna finansieringens tillräcklighet var fortsättningsvis på antingen god eller nöjaktig nivå i städerna.

Av nyckeltalen som beskriver skuldsättningen utvecklades fyra nyckeltal negativt och ett nyckeltal positivt. Helsingfors, Tammerfors och Åbos nyckeltal som beskriver skuldsättningen förblev oförändrade från 2022. I Uleåborg utvecklades två nyckeltal som beskriver skuldsättningen negativt och i Esbo utvecklades ett nyckeltal i denna kategori negativt. I Vanda i sin tur utvecklades ett nyckeltal positivt och ett nyckeltal negativt. Av nyckeltalen som beskriver skuldsättningen var 13 stycken (ungefär 54 procent) nu på nivån svag, medan år 2022 var 10 stycken (ungefär 42 procent) på nivån svag.

Slutsatser:

Nyckeltalen för de sex största städerna har förändrats något jämfört med året innan. Av nyckeltalen som beskriver den interna finansieringen var 83 procent nu på nivån god, medan år 2022 var ungefär 67 procent av dessa nyckeltal på nivån god. Alla nyckeltal som beskriver den interna finansieringen var på antingen god eller nöjaktig nivå i städerna. Däremot försämrades nyckeltalen som beskriver skuldsättningen något. Nu var över hälften av nyckeltalen som beskriver skuldsättningen på nivån svag.

2.6 Osäkerhetsfaktorer i ekonomin

Framöver kommer vissa osäkerhetsfaktorer vara förknippade med ekonomin, såsom inflations- och ränteutvecklingen, längden på lågkonjunkturen inom byggbranschen, sysselsättningsutvecklingen, överföringen av AN-tjänsterna (de offentliga arbetskrafts- och företagstjänsterna) till kommunerna i början av 2025 och dess inverkan på kommunekonomin samt eventuell ytterligare nedskärning av statsandelarna. De stigande räntorna har redan ökat stadens lånekostnader och inflationen återspeglas i

högre priser och därmed högre kostnader. Nedgången inom byggbranschen påverkade redan 2023 markförsäljningsintäkterna i Vanda, som var betydligt lägre än beräknat. Om lågkonjunkturen inom byggbranschen fortsätter kommer intäkterna från markförsäljningen att ligga kvar på en lägre nivå än tidigare, vilket också minskar den interna finansieringen. Statsandelarnas och skatteinkomsternas utveckling i förhållande till utgiftsökningen kommer att vara avgörande för den ekonomiska balansen. Vanda fastställde i stadens eget program för balansering av ekonomin 2021–2025 som delmål för 2023 ett mål för årsbidraget (112 miljoner euro), vilket överskreds med god marginal (ungefär 162 miljoner euro). Avgörande för uppnåendet av delmålet var vissa poster av engångskaraktär som ökade beskattningsutfallet för 2023, den så kallade skattesvansen. Framöver kommer allt fler osäkerhetsfaktorer, som kan försvaga den interna finansieringen och orsaka extra utgifter, påverka huruvida man uppnår målen för årsbidraget.

3 STADENS STRATEGI OCH LEDNING



Bild: Pekka Turtiainen

3.1 Stadskoncernens interna kontroll och interna revision

Stadsstyrelsen svarar för stadens interna kontroll och ordnandet av riskhanteringen i enlighet med de principer som fullmäktige har godkänt. Nämnderna och personerna i ledningsposition svarar för den interna kontrollen och riskhanteringen inom den verksamhet som de ansvarar för. Styrgruppen för riskhanteringen och den interna kontrollen som tillsatts av stadsdirektören planerar, samordnar och utvecklar riskhanteringen på stadskoncernens nivå. Med riskhantering avses ett systematiskt och förutseende sätt att identifiera, analysera och hantera risker och möjligheter i anslutning till verksamheten.

Systemet för övervakning av stadskoncernen och arbetsfördelningen

Systemet för övervakning av stadskoncernens verksamhet och ekonomi består av den externa och interna kontrollen. Den externa kontrollen som bildas av revisionsnämnden och revisorn betjänar fullmäktiges kontroll- och revisionsbehov i förhållande till kommunens operativa ledning och förvaltning. Centralt är att den externa kontrollen är oberoende av kommunens organisation och operativa ledning. Den interna kontrollen är ett verktyg för ledningen och förvaltningen och en del av ledningssystemet. I den interna kontrollen granskas ärenden ur organisationens och ledningens perspektiv. Riskhanteringen ingår i den interna kontrollen.

Målet för den interna kontrollen och riskhanteringen är

- att främja resurshushållning och effektivitet i stadskoncernen,
- säkerställa riktigheten i rapporteringen av verksamheten och ekonomin samt uppgifternas tillförlitlighet,
- trygga resurser, egendom och verksamhetens kontinuitet samt
- garantera att lagar, beslut, instruktioner och ledningens anvisningar efterföljs.

Den interna kontrollen genomförs bland annat som tydlig fördelning av uppgifter, befogenheter och ansvar, skydd av information och informationssystem, avtalsförvaltning, upprätthållande av kompetens och förebyggande av överträdelser. Stadens ledning kan utnyttja den interna revisionen som stöd för den interna kontrollen.

Serviceenheten för den interna revisionen i Vanda

Serviceenheten för den interna revisionen bistår stadsstyrelsen och stadsdirektören i arbetet med att utvärdera och utveckla den interna kontrollens och riskhanterings funktionsduglighet. Enheten utför revision av förvaltning, ekonomi och funktioner inom stadskoncernen samt erbjuder konsulttjänster. Revisioner utförs i enlighet med en årsplan som stadsdirektören har godkänt. Vid behov utförs efterhandsrevisioner baserat på iakttagelser som gjorts under revisionerna det föregående året. I revisionerna som den interna revisionen har utfört har det inte framkommit några betydande behov av att effektivisera den interna kontrollen och riskhanteringen. I stadsmiljöns verksamhetsområde har det upptäckts brister i upphandlingsverksamheten. Utifrån de utförda revisionerna bedöms den interna kontrollen som helhet i genomsnitt ligga på en bra nivå i staden.

Enligt uppgift från enheten är den nuvarande revisionsresursen om fem personer tillräcklig för att utföra revisionsverksamheten på den nuvarande nivån. Den interna revisionen rapporterar sina iakttagelser till stadsstyrelsen en gång om året. Iakttagelserna från revisionerna granskas med stadsdirektören i genomsnitt med 1–3 månaders mellanrum. Den interna revisionens rapporter är också tillgängliga för objektet där en revision har gjorts och för den externa kontrollen.

Den interna kontrollen och riskhanteringen i stadskoncernen

I Vanda stads och dess dottersammanslutningars riskhantering följs en enhetlig riskhanteringspolicy. Betydande risker och arrangemang inom riskhanteringen rapporteras i anslutning till uppföljningen av ekonomin. Den interna kontrollen ingår i principen för god ledning och förvaltning.

Sammanslutningens styrelse ska ordna sammanslutningens interna kontroll på ett ändamålsenligt och funktionellt sätt. I dotterbolagen ligger ansvaret för den interna kontrollen hos bolagets styrelse och verkställande direktör. Stadens serviceenhet för den interna revisionen har rätt att på uppdrag av stadsdirektören granska dottersammanslutningarnas verksamhet. För revisionerna ska dottersammanslutningarna lämna nödvändiga uppgifter och bistå med att få fram uppgifter.

Styrelserna för bolagen utför årligen en självvärdering av den interna kontrollens tillstånd. Självvärderingen utförs med hjälp av en enkätundersökning där följande teman behandlas: styrmiljö, riskbedömning, kontrollåtgärder, information och kommunikation samt uppföljning. I riskhanteringsplanen har riskerna delats in i strategiska, operativa och ekonomiska risker samt skaderisker. Omsättningen av planen följs upp regelbundet. Koncernbolagens synpunkter på den interna kontrollens och riskhanterings tillstånd kartlades med en självvärderingsenkät i början av 2023. Enligt resultaten från självvärderingen var tillståndet för den interna kontrollen och riskhanteringen som helhet på en god nivå och utvecklingen sedan 2022 har varit positiv.

Rapporteringskanal för misstänkta överträdelser

Rapporteringskanalen för misstänkta överträdelser baserar sig på lagen om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av EU-rätten och den nationella lagstiftningen som trädde i kraft i början av 2023. Lagen skyddar rapporterande personer och förhindrar bland annat att arbetsgivaren utsätter den rapporterande personen för repressalier på grund av rapportering om misstänkta överträdelser. Arbetsgivaren kan till exempel inte försämrare anställningsvillkoren för den rapporterande personens tjänsteförhållande eller annars behandla den rapporterande personen negativt till följd av rapporten. I Vanda infördes rapporteringskanalen i början av april 2023.

Vem som helst kan rapportera en misstänkt överträdelse. Vid sidan av den elektroniska rapporteringskanalen kan rapportering ske exempelvis telefonledes, per brev eller via e-post. Rapporteringen kan vara helt anonym eller så kan den rapporterande personen lämna sina kontaktuppgifter. Rapporterna handläggs av stadens interna revision. Rapporterna handläggs opartiskt, oberoende och konfidentiellt. Rapporter som hamnar hos fel instans vidarebefordras till rätt myndighet för behandling. Enligt lagen ska den rapporterande personen inom tre månader efter att rapporten har sänts informeras om hur ärendet har avgjorts eller vilka åtgärder som vidtagits baserat på rapporten. Under 2023 inkom 31 rapporter via den elektroniska rapporteringskanalen. I utredningarna konstaterades att hälften av rapporterna var obefogade och fem rapporter fördes över till behandling hos en annan instans. En rapport ledde till en mer omfattande granskning, som resulterade i åtgärdsrekommendationer.

Slutsatser:

Systemet för övervakning av stadskoncernens verksamhet och ekonomi består av den externa och interna kontrollen. Den externa kontrollen indelas i revisionsnämndens utvärdering och den lagstadgade revisionen. Den interna kontrollen ingår i den dagliga ledningen. Stadens ledning kan utnyttja den interna revisionen som ett verktyg i den interna kontrollen. Varje organisation inom stadskoncernen ansvarar för att ordna riskhanteringen och den interna kontrollen och för att utveckla verksamheten.

Vid Vanda stad har den interna revisionen ordnats som en egen enhet med fem medarbetare. Enligt redogörelsen till revisionsnämnden är enhetsstorleken tillräcklig för att utföra revisionsverksamheten på den nuvarande nivån. Enheten utför revisioner i enlighet med en årsplan som stadsdirektören har godkänt. Vid behov utförs efterhandsrevisioner. I revisionerna som den interna revisionen har utfört har det inte framkommit några betydande behov av att effektivisera den interna kontrollen och riskhanteringen. Utifrån de utförda revisionerna bedöms den interna kontrollen som helhet i genomsnitt ligga på en bra nivå.

I Vanda stads och dess dottersammanslutningars riskhantering följs en enhetlig riskhanteringspolicy. Betydande risker och arrangemang inom riskhanteringen rapporteras i anslutning till uppföljningen av ekonomin. Styrelserna för bolagen utför årligen en självvärdering av den interna kontrollens tillstånd. Enligt självvärderingen som

gjordes i början av 2023 var tillståndet för dotterbolagens interna kontroll och riskhantering som helhet på en god nivå och utvecklingen sedan det föregående året hade varit positiv.

Vanda stad använder en elektronisk rapporteringskanal för misstänkta överträdelser. Vem som helst kan rapportera en misstänkt överträdelse via den elektroniska rapporteringskanalen, telefonledes, per brev eller via e-post. Rapporterna handläggs av den interna revisionen. Under 2023 inkom 31 rapporter via den elektroniska rapporteringskanalen. Hälften av rapporterna konstaterades vara obefogade och fem rapporter fördes över till behandling hos en annan instans. En rapport ledde till en mer omfattande granskning, som resulterade i åtgärdsrekommendationer.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden anser det vara viktigt att man tryggar tillräckliga resurser för den interna revisionen. Dessutom ska man se till att personalen på alla organisationsnivåer känner till vikten av den interna kontrollen och riskhanteringen och ansvaret för att genomföra dessa. Revisorns och den interna revisionens rekommendationer bör följas.

3.2 Kommunikation



Bild: Sanna Henriksson

Enligt kommunallagen ska kommunen informera kommuninvånarna, dem som utnyttjar kommunens tjänster, organisationer och andra sammanslutningar om kommunens verksamhet. Information ska ges bland annat om de tjänster som kommunen ordnar, kommunens ekonomi och ärenden som bereds i kommunen. Kommunen ska också informera om hur man kan delta i och påverka beredningen av besluten. Lagen förpliktar kommunen dessutom till att i fråga om beredningen av ärenden som behandlas av organen se till att de uppgifter som behövs med tanke på den allmänna tillgången till information läggs ut på det allmänna datanätet när föredragningslistan är färdig. I kommunikationen ska det användas ett klart och begripligt språk och olika invånargrupperns behov ska beaktas.

Organisering av och resurser för kommunikationen

Serviceenheten för information vid verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning svarar under informationsdirektörens ledning för stadens centraliserade kommunikationsuppgifter och marknadsföringsuppgifter som rör hela staden, anvisningarna för sitt ansvarsområde samt för kommunikationen i verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning. Vanda stads andra verksamhetsområden har egna informationsenheter som sköter kommunikationen i respektive verksamhetsområde. Informationsdirektörens leder också samarbetet mellan verksamhetsområdenas informationsenheter.

Informationsenheternas ordinarie personalresurser 2023 var följande: stadsstrategi och ledning 23, fostran och lärande 6, stadskultur och välfärd 4 och stadsmiljö 4.

Verksamhetsområdenas informationsenheter ansvarar till exempel för att kommunicera sina egna nämnders beslut och informera om verksamhetsområdets tjänster i olika kommunikationskanaler. Dessutom har till exempel stadsmiljöns verksamhetsområde flera lagstadgade informationsskyldigheter från planeringen av markanvändningen till byggandet (planläggningsöversikter, framläggande av planer samt gatu- och parkplaner och information till berörda parter). Verksamhetsområdenas behöriga serviceenheter sköter själva sina lagstadgade informationsskyldigheter, men inform-

ationsenheten vid stadsmiljöns verksamhetsområde stöder enheterna genom att tillsammans med enheten planera extra synlighet för informationen som överstiger den lagstadgade miniminivån.

I den vidstående tabellen visas fokusområdena för verksamhetsområdenas informationsenheter under 2023.

Tabell: Fokusområden i verksamhetsområdenas kommunikation 2023.

Verksamhetsområde	Fokusområden i kommunikationen 2023
Fostran och lärande	Information om tjänsterna för barn och unga i småbarnspedagogik, grundläggande utbildning och utbildning på andra stadiet och deras vårdnadshavare.
Stadskultur och välfärd	Olika kulturevenemang och -tjänster. Information om projekt vid Hanaböle träsk och Myrbacka stadskulturhus.
Stadsmiljön	Vanda spårväg, resurskloshet, utveckling av stadscentra och aktuella projekt.

Samordning och utveckling av kommunikationen på stadens nivå

Riktlinjer för och aktuella ärenden inom kommunikationen på hela stadens nivå behandlas i Vanda i ledningsgruppen för kommunikation. Gruppen anger målen och mätarna för kommunikationen samt följer upp och utvärderar utfallet av målen. Gruppen utarbetar också en gemensam handlingsplan och ett gemensamt resultatkort för kommunikationen samt de gemensamma riktlinjerna för kommunikationen. Kommunikationssamarbetet mellan verksamhetsområdenas informationsenheter vidareutvecklas. Verksamhetsområdenas resultatkort innehåller dessutom verksamhetsområdets mål för kommunikationen. Ledningsgruppen för kommunikation består av informationsdirektören, verksamhetsområdenas informationschefer och chefen för serviceenheten för information.

Gemensamma mål för 2023 var uppstarten av anseendeprogrammet, utveckling av informationen om beslut och den flerspråkiga informationen, förbättring av informat-

ionens tydlighet och tillgänglighet samt områdesmarknadsföring för invånare och företag. För kommunikationen gällde under 2023 också stadens bindande strategiska mål 3.5: *Vi förbättrar Vandas anseende och attraktionskraft*. Utfallet av målet granskas i avsnitt 1.1 i utvärderingsberättelsen.

Vid alla möten som är gemensamma för alla som arbetar med kommunikationen i Vanda behandlas aktuella ärenden om bland annat personal, ekonomi, utveckling och arbetsuppgifterna inom kommunikation. En gång om året ordnas en gemensam utvecklingsdag för personalen arbetar med kommunikation.

Stadens kommunikation förenhetligas med hjälp av anvisningarna om informationens innehåll och utseende.

Dessa är anvisningen om kriskommunikation, det grafiska materialet, anvisningarna om meddelanden till medier och anvisningarna om direktsändningar. Också en anvisning om den interna kommunikationen är under arbete.

Kommunikationskanaler och -språk

Vanda stads kommunikation sker mestadels i digitala kanaler. Den viktigaste kanalen för kommunikation och information om tjänsterna är webbplatsen Vantaa.fi. På webbplatsen finns information om beslutsfattandet i Vanda och om invånarnas påverkansmöjligheter och här kan man också följa bland annat stadsfullmäktiges sammanträden. Fyra gånger om året delas till hushållen i Vanda ut Invånartidningen som också kan läsas på internet. Också olika kanaler på sociala medier (Facebook, Instagram och X) är bra verktyg för delaktighet, samtal och Vandabornas egen innehållsproduktion.

Stadens ledningsgrupp fattade 30.1.2023 ett beslut om en språkriktlinje för kommunikationen, där man bestämde att stadens kommunikationsspråk är finska, svenska och engelska. I situationer som kan utgöra ett hot mot hälsa eller säkerhet används dessutom de fem största språken (arabiska, dari, somali, estniska och ryska). På webbplatsen Vantaa.fi har man också börjat översätta innehåll till lätt finska och målet är att största delen av innehållet ska finnas på lätt finska.

Kriskommunikation och myndighetssamarbete

Stadens anvisningar om kriskommunikation uppdaterades 2022. I den uppdaterade anvisningen definieras ansvarsfördelningen och verksamhetsmodellen för stadens kriskommunikation. Alla verksamhetsområden har anvisningar om kriskommunikation som kompletterar stadens anvisning om kriskommunikation. I kommunikationen används nu bland annat en klassificering av störningssituationer och verksamhetsmodeller som utarbetats för dem.

Kommunikationen i en kris- eller störningssituation övas också regelbundet med olika myndigheter. Stadens kommunikation har direkt kontakt till exempel med räddningsverket i området, polisinrättningen i Östra Nyland samt Vanda och Kervo välfärdsområde. Också riksomfattande medier, intressegrupper och kanaler på sociala medier kan utnyttjas i kriskommunikationen.

Marknadsföringskommunikation och medierelationer

Stadens marknadsföring görs i olika kanaler och utöver de egna kanalerna använder man också andra medier. Marknadsföringen riktas till både invånare och företag och besökare hänvisas från marknadsföringskanalerna till kampanjsidan [Vantaudu aitoudelle | Vanda](#). På denna sida finns en mängd information om Vanda: exempelvis om boende, utbildningsmöjligheter, tjänster för företag, miljö, evenemang och lediga jobb. Alla stadscentrum i Vanda finns representerade på kampanjsidan. Här kan besökaren se stadscentrumens egna områdesprofiler som framhäver särdragen hos områdena. Särskilda teman under 2023 är biologisk mångfald, ansvarsfullhet, gröna värden och kolneutralitet. Marknadsföringen är på detta sätt och genom dessa teman starkt kopplad till stadens strategi och dess strategiska fokusområden.

Den internationella marknadsföringen har återupptagits efter coronan. För den internationella marknadsföringen kan man utarbetat marknadsföringsplanen Invest in Vantaa i samarbete med stadsmiljöns verksamhetsområde och serviceenheten för näringslivstjänster. Innehållen i Invest in Vantaa finns också på webbplatsen [Business Vantaa](#). Business Vantaa är ett stödnätverk för företagare som bildats av stadens näringslivstjänster, Yritysvantaa, Företagarna i Vanda och Helsingforsregionens handelskammare. Internationell marknadsföring görs också genom att delta på internationella mässor och konferenser.

Stadens kommunikation har nära medierelationer framför allt med lokala medier som man varje vecka erbjuder nyhetsmaterial och information om senaste nytt. Andra gemensamma möten med lokala medier är exempelvis stadsdirektörens medieträffar och budgetpresentation, informationsmöten om strategin och pressträffar om aktuella nyheter. En samarbetsform är meddelanden från mediebevakningen som följer Vandas synlighet inom olika ämnesområden.

Kundrespons, synlighet i medier och utvecklingsområden

Kundrespons och samtidigt information om användningen av olika medier samlas in med hjälp av enkäter och fås även via den officiella responskanalen, [Vanda stads e-tjänst Oma Vantaa](#). Staden får dessutom dagligen respons på olika ämnen via sociala medier. Enligt användarenkäten på webbplatsen Vantaa.fi hösten 2022 hade 73 procent av svarspersonerna hittat den information som sökte på webbplatsen, 14 procent av svarspersonerna hade inte hittat den information de sökte på webbplatsen och 13 procent av svarspersonerna hade inte sökt något specifikt innehåll. Webbplatsen har utvecklats utifrån responsen som fåtts. I enkäten om kommunernas webbplatser hösten 2023 var Vandas resultat 7,74 av 10, vilket är stadens bästa resultat någonsin. Analysverktygen visar att också sökmaskinsoptimeringen har förbättrats, vilket betyder att användarna hittar det de söker bättre än tidigare. I webbenkäten om Vandas invånartidning 2022 uppgav 84 procent av svarspersonerna att de var nöjda med den tryckta tidningen. År 2022 tog staden emot över 20 000 responsmeddelanden i de viktigaste kanalerna på sociala medier.

Våren 2023 ökade Vandas synlighet i medier och användningen av Vanda stads kanaler på sociala medier starkt tack vare Eurovisionsartisten Käärijäs framgång. I maj 2023, under finalveckan för Eurovisionen (finalen hölls 14.5.2023), ökade Vandas synlighet med 1 591 procent i alla medieindikatorer. Vandas sociala medier hade 1,6 miljoner fler besök än under den föregående månaden och i Vandas huvudkanaler på sociala medier ökade antalet videovisningar och klick tydligt.



Kulturgalan. Bild: Sakari Manninen

Som utvecklingsområde inom kommunikationen har man valt ökad effektivitet inom kommunikation och marknadsföring. Med hjälp av analyserna produceras alltmer innehåll som följarna vill ha. Dessutom är innehållen alltmer visuella, i synnerhet kommunikationen om ekonomin. Informationen om beslut utvecklas så att den blir intressantare för stadsborna och lätt att förstå. Utvecklingsområden på webbplatsen Vantaa.fi är förbättring av informationens sökbarhet samt tydlig och korrekt information om tjänsterna. Utmaningar i den interna kommunikationen är den omfattande organisationen och att verksamheten är utspridd till olika nätverk (Eduvantaa och förvaltningens nätverk). Ibland är det också utmanande att hitta gemensamma viktiga ärenden. Man strävar efter att göra stadens intranät överskådligare och kommunikationen har också inlett ett projekt för att skapa spelregler för den interna kommunikationen med hjälp av servicedesign i samarbete med yrkeshögskolan Haaga-Helia.

Aktuellt

Vanda och Kervo välfärdsområde inledde sin verksamhet 1.1.2023. Gemensamma möten mellan välfärdsområdet och stadens kommunikation inleddes hösten 2023. Anvisningarna om kriskommunikation har gått igenom med välfärdsområdet och man har kommit överens om rutiner för situationer som kräver kriskommunikation. I Vanda invånartidning erbjuds plats för nyheter om välfärdsområdet.

Kommunikationen förbereder uppstarten av Vandas anseendeprogram, som är ett långvarigt och omfattande projekt för att förbättra och återställa Vandas image. Målet för anseendeprogrammet Kommunikation 2030 är att långsiktigt utveckla tilliten till Vanda och stadens attraktionskraft och programmet styr planeringen och genomförandet av hela stadens informationsarbete. I den vidstående tabellen finns programmet fokusområden och huvudteman samlade.

Tabell: Programmet Kommunikation 2030, fokusområden och huvudteman.

Fokusområden inom kommunikation	Huvudteman inom fokusområdena
Miljö och säkerhet	Ett grönskande och trivsamt Vanda
Ekonomisk livskraft	En föregångare för en mer hållbar framtid
Välmående invånare	Ett Vanda för en rik och smidig vardag

Huvudmålgruppen är medier, invånare och personal. Avsikten är att länka enskilda åtgärder inom kommunikationen till huvudtemana och bygga en sammanhållen och verklighetstrogen bild av staden för mottagarna.

Slutsatser:

Vanda stads kommunikation fungerar enligt en delvis decentraliserad modell, där serviceenheten för information som lyder under stadsdirektören ansvarar för stadens centraliserade kommunikationsuppgifter, marknadsföringsuppgifter som rör hela staden, anvisningarna för sitt ansvarsområde och anvisningarna på hela stadens nivå. Verksamhetsområdena har sina egna informationsenheter som sköter kommunikationen i respektive verksamhetsområde. För Vanda stads kommunikation finns gemensamma mål. Stadens kommunikation förenhetligas med hjälp av planer, riktlinjer och spelregler för kommunikationen som utarbetats tillsammans. Informationssamarbetet mellan verksamhetsområdena utvecklas ständigt.

En allt större del av kommunikationen sker i digitala kanaler. Den viktigaste kanalen är webbplatsen Vantaa.fi. Också olika kanaler på sociala medier är allt viktigare verktyg för delaktighet, samtal och respons. Stadens kommunikationsspråk är finska, svenska och engelska. Dessutom används lätt finska. I situationer som kan utgöra ett hot mot hälsa eller säkerhet kompletteras språkurvalet med de fem största språken

(arabiska, dari, somali, estniska och ryska). Webbplatsen Vantaa.fi utvecklas kontinuerligt utifrån responsen.

Erfarenheterna som fåtts under coronakrisen utnyttjades när stadens anvisningar om kriskommunikation uppdaterades under 2022. I den uppdaterade anvisningen definieras ansvarsfördelningen och verksamhetsmodellen för stadens kriskommunikation. Alla verksamhetsområden har anvisningar om kriskommunikation som kompletterar stadens anvisning om kriskommunikation. Kommunikation i kris- eller störningssituationer övas också regelbundet med olika myndigheter.

Kommunikationen spelar en viktig roll, dels med tanke på delning av information, dels också i förmedlingen av stadens värderingar och mål samt främjandet av stadens anseende och attraktionskraft. I kommunikationen söker man ständigt sätt att positivt bidra till stadens anseende och attraktionskraft. Under 2023 har man arbetat med anseendeprogrammet, Kommunikation 2030, som ska användas för att styra planeringen och genomförandet av informationsarbetet så att det är effektivt med tanke på Vanda stads anseende och attraktionskraft.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att kommunikationen spelar en viktig roll i att förmedla stadens image, säkerställa att stadens verksamhet är transparent och i kriskommunikationen, som en faktor som säkerställer medborgarnas trygghet. Olika utvecklingsåtgärder som förbättrar informationens tillgänglighet är mycket stödvärda och utvecklingen av i synnerhet krisinformationens tillgänglighet är viktig även framöver.

Nämnden anser att anseendeprogrammet som siktar till att främja stadens anseende och attraktionskraft är en bra kommunikationsmetod i stärkandet av Vandas anseende. Nämnden rekommenderar att man även framöver söker olika sätt att lyfta fram Vandas styrkor.

3.3 Koncernstyrning och ledning av koncernen

I Vanda stadskoncern ingår utöver moderstaden också cirka 40 sammanslutningar. Stadskoncernens största dotterbolag är Vanda Energi Ab, VAV Yhtymä Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, VTK Kiinteistö Oy och Mercuria kauppaoppilaitos Oy.

Enligt stadsstrategin 2022–2025 ska helheten av stadskoncernens ägarandelar vara ändamålsenlig, med andra ord ska den stöda stadens serviceproduktion och vara ekonomiskt förnuftig. Utgångspunkten är att man ska minska antalet dotterbolag genom att koncentrera funktioner. Nya koncernbolag grundas endast om verksamheten inte kan koncentreras till de befintliga bolagen. Lösgöringen från sammanslutningar görs så att stadens investeringar återgår till staden med så god avkastning som möjligt. Staden ska inte äga eller skaffa sig ägarandelar som försvagar eller förvränger marknaden.

Ägarstyrningshelheten i Vanda

Utgångspunkterna för ägarstyrningen är stadens strategi, koncerndirektivet, stadens allmänna och de bolagsspecifika ägarpolitiska riktlinjerna samt anvisningen om god sed inom förvaltning och ledning. Det praktiska genomförandet av ägarstyrningen förutsätter att koncernbolagen följer lagstiftningen och koncerndirektivet och agerar ansvarsfullt (ekonomiskt och socialt ansvar samt miljöansvar). De största dotterbolagen ålades att under 2023 utarbeta ett ansvarsprogram, där man beaktar stadens ägarpolitiska riktlinjer, färdplanen för resursklokhet och stadens kolneutralitetsmål. Ett viktigt verktyg för ägarstyrningen är förhandstillstånden som stadsstyrelsens koncernsektion utfärdar. Ett dotterbolag som ingår i stadskoncernen ska skaffa stadens åsikt, alltså ett förhandstillstånd, innan man fattar beslut om ett viktigt ärende.

Med ägarstyrningen vill staden styra bolagen så att de i sin verksamhet beaktar stadskoncernens intresse som helhet. Fullmäktige fattar beslut om principerna för ägarstyrningen samt om koncerndirektivet. Koncernledningen svarar för genomförandet av ägarstyrningen och för ordnandet av koncernövervakningen. Koncernledningen består av stadsstyrelsen och dess koncernsektion, stadsdirektören, de biträdande stadsdirektörerna, personal- och koncerndirektören samt finansdirektören. Styrning genomförs bland annat genom de operativa och ekonomiska målen som

anges i stadens budget och koncerndirektivet samt en aktiv dialog mellan staden och bolagen.

Målen som stadsfullmäktige ställer har förenhetligats och förenklats. Målet är att ägarstyrningen och rapporteringen ska vara tydligare och mer förutsägbara för koncernbolagen än tidigare. De stora bolagens budgetmål rör ekonomin, den operativa förmågan och kvaliteten, personalen och ansvarsfullheten. Koncernsammanslutningarna rapporterar om utfallet av målen bland annat i anslutning till delårsöversikterna och i bokslutet.

I sammansättningen av styrelserna för stadens dottersammanslutningar ska en med tanke på sammanslutningens verksamhetsområde tillräcklig sakkunskap om ekonomin och affärsverksamheten beaktas. I de sammanslutningsspecifika ägarpolitiska riktlinjerna definieras de särskilda kompetenskrav som ställs för styrelsen i varje dotterbolag. Koncernsektionen följer den sammanlagda expertisen i koncernsammanslutningarnas styrelser genom självvärderingar som genomförs regelbundet. Staden har satsat på utbildning för dottersammanslutningarnas styrelseledamöter.

Välfärdsområdesreformen och utvecklingen av anknutna enheter enligt regeringsprogrammet

Välfärdsområdesreformen har haft en betydande inverkan på helheten av koncernens ägarandelar. Enligt stadens strategi kommer helheten av ägarandelarna i fortsättningen att utvärderas så att den stöder stadens återstående serviceproduktion. Koncernstrukturen utvecklas enligt totalplanen för koncernens ägarandelar som koncernsektionen har godkänt. I planen ingår försäljning av koncernbolag och andra bolagsarrangemang.

Användningen av offentligt ägda bolag som är anknutna enheter har blivit vanligare i kommuner och i de nya välfärdsområdena. I bästa fall är bolag som är anknutna enheter ett flexibelt och effektivt sätt att genomföra upphandlingar. Upphandling av anknutna enheter kan vara problematiskt när en aktör inom den offentliga sektorn agerar på marknaden i konkurrens med företag som agerar med företagsrisk. Regeringsprogrammet syftar till att förbättra effektiviteten inom den offentliga sektorn och

stärka livskraften och förutsättningarna för företagande i regionerna genom att avgränsa den offentliga sektorns möjligheter att vid anknutna enheter producera sådana stödtjänster som det finns en fungerande marknad för. Sådana tjänster är till exempel städtjänster, ekonomiförvaltning, mattjänster och IKT-tjänster. För att begränsa upphandlingar av anknutna enheter har det bland annat föreslagits en minsta ägarandel om tio procent för att uppnå ställningen som anknuten enhet. Avsikten är också att skärpa lagstiftningen så att upphandling av anknutna enheter kan göras endast när det är totalekonomiskt mer fördelaktigt än de alternativ som finns på marknaden eller när någon annan omständighet av centralt allmänt intresse inverkar. Finansministeriet utarbetar en närmare utredning om detta under 2024. Städerna i huvudstadsregionen förbereder sig på att delta i utarbetandet av utredningen.

Slutsatser:

I Vanda stadskoncern ingår utöver moderstaden också cirka 40 sammanslutningar. Stadskoncernens största dotterbolag är Vanda Energi Ab, VAV Yhtymä Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, VTK Kiinteistöt Oy och Mercuria kauppaoppilaitos Oy. Stadskoncernens ägarandelar ska stöda stadens serviceproduktion. Velfärdsområdesreformen har haft en betydande inverkan på helheten av koncernens ägarandelar. Utgångspunkten är minskning av antalet dotterbolag genom att koncentrera funktioner.

Man strävar efter att styra koncernbolagen så att de i sin verksamhet beaktar stadskoncernens intresse som helhet. Fullmäktige fattar beslut om principerna för ägarstyrningen samt om koncerndirektivet. Styrmedel är bland annat de operativa och ekonomiska målen som fastställs i stadens budget. Vanda stad som ägare förutsätter att dotterbolagen agerar på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. De största dotterbolagen ska i sina ansvarsprogram beakta stadens ägarpolitiska riktlinjer, färdplanen för resurskloshet och stadens kolneutralitetsmål.

Användningen av offentligt ägda bolag som är anknutna enheter har blivit vanligare. I bästa fall är de ett flexibelt och effektivt sätt att genomföra upphandlingar. Användningen av anknutna enheter kan vara problematiskt när en aktör inom den offentliga sektorn agerar på marknaden i konkurrens med företag som agerar med företagsrisk.

Regeringsprogrammet syftar till att stärka livskraften och förutsättningarna för företagande i regionerna genom att avgränsa den offentliga sektorns möjligheter att vid anknutna enheter producera sådana tjänster som det finns en fungerande marknad för.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden anser det vara bra att koncernstrukturen granskas och vid behov modifieras så att den är så ändamålsenlig som möjligt med tanke på stadens serviceproduktion. Revisionsnämnden anser det vara viktigt att staden bedriver aktiv intressebevakning i anslutning till regeringsprogrammets fortsatta utredningar, bland annat när regleringen av anknutna enheter utvecklas.

3.4 Processen för styrning och planering av investeringar

Utvärderingen riktades mot processen för utarbetandet av investeringsprogrammet. Utvärderingen fokuserade på lokalinvesteringar.

Planering av servicenätet

I stadens plan för servicenätet behandlas de tjänster som staden tillhandahåller invånarna och det servicenät som dessa bildar. Samtidigt förutspås planläggningen och överlåtelsen av de tomter som behövs för servicenätet på längre sikt. Med planen för servicenätet förbereds också lokalprogrammet för de kommande åren och dess riktlinjer styr även enstaka utvecklingsprojekt inom servicenätet. Vandas plan för servicenätet på stadsnivå har utarbetats för åren 2022–2031 och justeras varje fullmäktigeperiod.

Utgångspunkten för planen för servicenätet är olika typer av markanvändningsperspektiv, såsom Vanda generalplan 2020, Helsingforsregionens MBT-mål² och programmet för detaljplaneringen. Planeringen av servicenätet styrs dessutom av stadens strategi, de strategiska riktlinjerna och programmen som omsätter strategin samt de ekonomiska och strategiska riktlinjerna i fullmäktigeavtalet. Verksamhetsområdenas bedömning av servicebehovet styrs dessutom av lagstiftningen och

² Avtalen om markanvändning, boende och trafik (MBT) är avtal som staten ingår med de största stadsregionerna. Avtalen stärker samarbetet mellan kommunerna i regionen och mellan regionen och staten.

olika slags faktorer som påverkar servicebehovet, till exempel befolkningsprognosen. Utifrån bedömningen av servicebehovet granskas sätten att ordna tjänster samt lokalernas tillräcklighet och lämplighet för serviceproduktionen. Verksamhetsområdena tar baserat på detta fram förslag på lokalbehov till planen för servicenätet.

Utarbetandet av planen för servicenätet samordnas av serviceområdet för ekonomi och strategi under ledning av ekonomi- och strategidirektören. Alla verksamhetsområden vid staden deltar i beredningen av planen för servicenätet. Också invånarna görs delaktiga i planeringen av servicenätet med hjälp av en invånarenkät om tjänsternas tillgänglighet. I diagrammet intill presenteras arbetsprocessen för planen för servicenätet och de aktörer som deltar i de olika faserna.

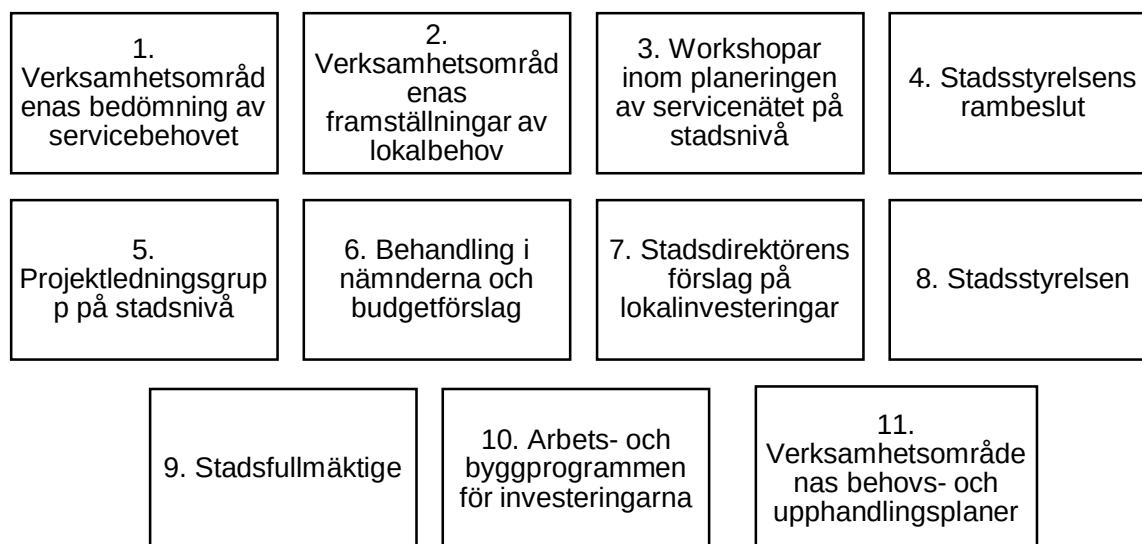
Diagram: Processen för planen för servicenätet.

Beredning	Behandling av utkast	Beslutsfattande
•Ekonomiplanering, samordning och insamling av bakgrundsmaterial •Planen bereds i arbetsgruppen för planering av servicenätet på stadsnivå tillsammans med sakkunniga från verksamhetsområdena •Verksamhetsområdenas ledningsgrupper •Stadens projektledningsgrupp agerar som styrgrupp för arbetet med planen •Delaktiggörande av kommunborna: invånarenkät om tjänsternas tillgänglighet	•Påverkansorgan •Samarbetsgrupp •Fullmäktiges aftonskola (utkast till plan för servicenät på stadsnivå) •Fullmäktiges seminarium, grupparbeten •Stadens ledningsgrupp •Stadsstyrelsens aftonskola (här ingår återkopplingen från seminariet och stadens ledningsgrupp)	•Planen för servicenätet ut på remiss till nämnderna •Stadsstyrelsen •Stadsfullmäktige

Planering av lokalinvesteringar på stadsnivå

Planeringen av lokalinvesteringarna är en process som består av flera steg, vilka beskrivs i diagrammet nedan.

Diagram: Processen för planering av lokalinvesteringar på stadsnivå.



Steg 1–5: De service- och lokalbehov som läggs fram i verksamhetsområdenas plan för servicenätet preciseras årligen utifrån de ändringsbehov i tjänsterna och verksamheten som upptäckts i samband med beredningen av budgetens och ekonomiplanens investeringsdel. Lokalledningen ber verksamhetsområdena att uppdatera uppgifterna i det godkända programmet för lokalinvesteringar och uppskatta sina lokalbehov. Verksamhetsområdenas framställningar av lokalbehoven sammanställs och utvärderas i relation till de ekonomiska ramarna. Utkastet till verksamhetsområdenas investeringsförslag behandlas i workshopar inom planeringen av servicenätet på stadsnivå. I workshoparna deltar verksamhetsområdenas ansvariga för planeringen av servicenätet, varvid verksamhetsområdena kan sinsemellan fundera på till exempel möjligheterna att sam använda lokaler i de nya lokallösningarna. Lokalledningen bereder förslagen på ändringsbehov för behandling i projektledningsgruppen, som är en investeringsgrupp på stadsnivå. Projektledningsgruppen behandlar lokalinvesteringsförslagen som lokalledningen har förberett, prioriterar projekten och inordnar dem i budgetramen som stadsstyrelsen har fattat beslut om samt fattar beslut om hur projekten ska finansieras.

Steg 6–11: Efter behandlingen i nämnderna och budgetförslaget förbereds i projektledningsgruppen stadsdirektörens förslag på lokalinvesteringshelheten på stadsnivå, som förs in i budgeten. Stadsdirektörens förslag behandlas i stadsstyrelsen och stadsfullmäktige fattar beslut om investeringsförslaget i anslutning till behandlingen av budgeten och ekonomiplanen. Stadsrumsnämnden godkänner arbetsprogrammet för de lokalinvesteringar som godkänts till budgeten. Verksamhetsområdenas behovsutredningar av lokalinvesteringar godkänns i verksamhetsområdenas nämnder och stadsrumsnämnden godkänner behovsutredningarna och projektplanerna som utgångspunkt för planeringen.

Slutsatser:

Planeringen av lokalinvesteringar har i Vanda kopplats till planeringen av servicenätet. I planeringen av servicenätet försöker man förutspå hur olika markanvändningslösningar, stadens egna riktlinjer och förändringar i olika bakgrundsfaktorer (till exempel befolkningsändring och lagändringar) kommer att påverka servicebehovet i framtiden och planera servicenätet och lokalhelheten samt byggandet av lokaler på ett sådant sätt som bäst svarar mot de prognostiserade förändringarna. Även om planen för servicenätet utarbetas för tio år, granskas servicenätet varje år, varvid man har möjlighet att i planeringen av lokalinvesteringar beakta även snabba förändringar i service- och lokalbehoven.

4 FOSTRAN OCH LÄRANDE



Bild: Joel Haapamäki

4.1 Yrkesutbildning, Vandas yrkesläroanstalt Varia

Vandas yrkesläroanstalt Varia tillhandahåller ett stort utbud av yrkesinriktad grund-, tillägg- och fortbildning. Utbildningen utförs i ett nära samarbete med näringslivet i regionen. Det omfattande samarbetsnätverket mellan läroanstalter gör det möjligt att erbjuda skräddarsydda och flexibla utbildningslösningar. Nya utbildningsinnehåll och examensdelar utvecklas efter behoven tillsammans med läroanstaltspartner och företag. Varia ansvarar för egen del för att det finns en studieplats för alla unga i Vanda som gått ut grundskolan och för att de som avlagt examen hittar sysselsättning. Varia stöder de studerandes smidiga övergångar till arbetsplatser genom utbildnings- och läroavtal och därigenom deras sysselsättning efter examen. År 2024 kommer det att rekryteras en arbetslivskoordinator till Varia som ska hjälpa nyutexaminerade att effektivare hitta sysselsättning, stärka förutseendet av utbildningsbehov och stöda arbetslivssamarbetet. Kontakten mellan yrkesutbildningen och arbetslivet stärks ytterligare när arbets- och näringstjänsterna går över till kommunerna 2025.

Personal

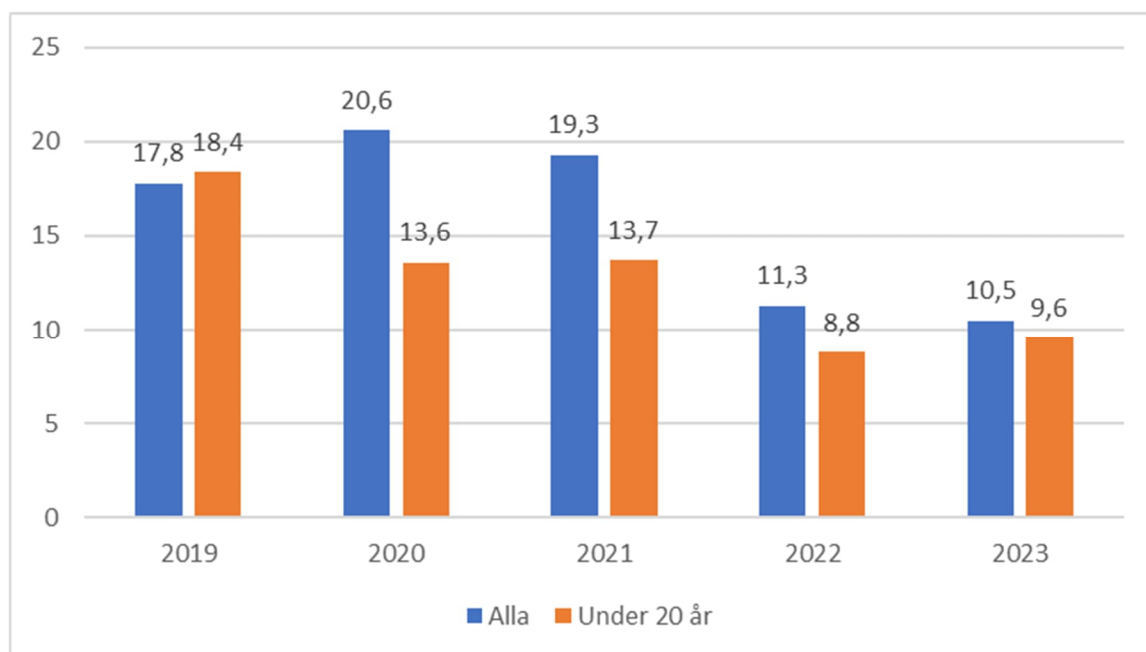
År 2023 var personalstyrkan omkring 400, varav de flesta undervisningspersonal. Vakansernas besättningsgrad var 88 procent. Tillgången på undervisningspersonal ligger på en god nivå. Andelen studerande med något annat modersmål än finska eller svenska var i oktober 2023 ungefär 38 procent. Tillgången på personal har utgjort ett hinder för tillväxt, framför allt inom teknik- och logistikområdena. Avsaknaden av behöriga lärare står delvis i vägen för möjligheterna att tillgodose arbetslivets utbildningsbehov och de studerandes önskemål. Behörighetskraven kan uppfyllas även i eller vid sidan av arbetet.

Personalens tillfredsställelse med arbetet mäts med enkätundersökningen Kommun10, som genomförs vartannat år, samt med Varias egen minienkät, som genomförs två gånger per år. Resultaten diskuteras med personalen. Man strävar efter att minska skillnader i resultaten mellan olika team genom samtal och delning av goda praxis. Personalen har också erbjudits stöd i form av arbetsledning för utvecklingen av tillfredsställelsen med arbetet och teamverksamheten. Vid läroanstalterna testas välfärdscoachning för personalen, som främjar arbetshälsan och arbetsförmågan, till exempel genom att erbjuda motions- och hobbyförmåner, utbildning om välbefinnandeteman och genom att främja motion på väg till och från jobbet.

Studieavhopp

Utvecklingsåtgärderna som genomförts i Vanda 2019–2022, exempelvis ingripandet i riskfaktorer för avhopp och stöd för det psykiska välbefinnandet, har minskat avhoppet från yrkesutbildning. I figuren nedan beskrivs utvecklingen av avhopsprocenten åren 2019–2023. De viktigaste orsakerna till avhopp 2023 har varit bland annat personliga anledningar, byte av läroanstalt och jobbstart. Sättet att beräkna avhopsprocenten ändrades 2022 så att man numera beaktar alla studiedagar i kalkylen. Vid Vanda fortsätter arbetet för att minska studieavhoppet i enlighet med regeringsprogrammets riktlinjer.

Figur: Utvecklingen av studieavhoppsprocenten 2019–2023.



Utvidgning av läroplikten

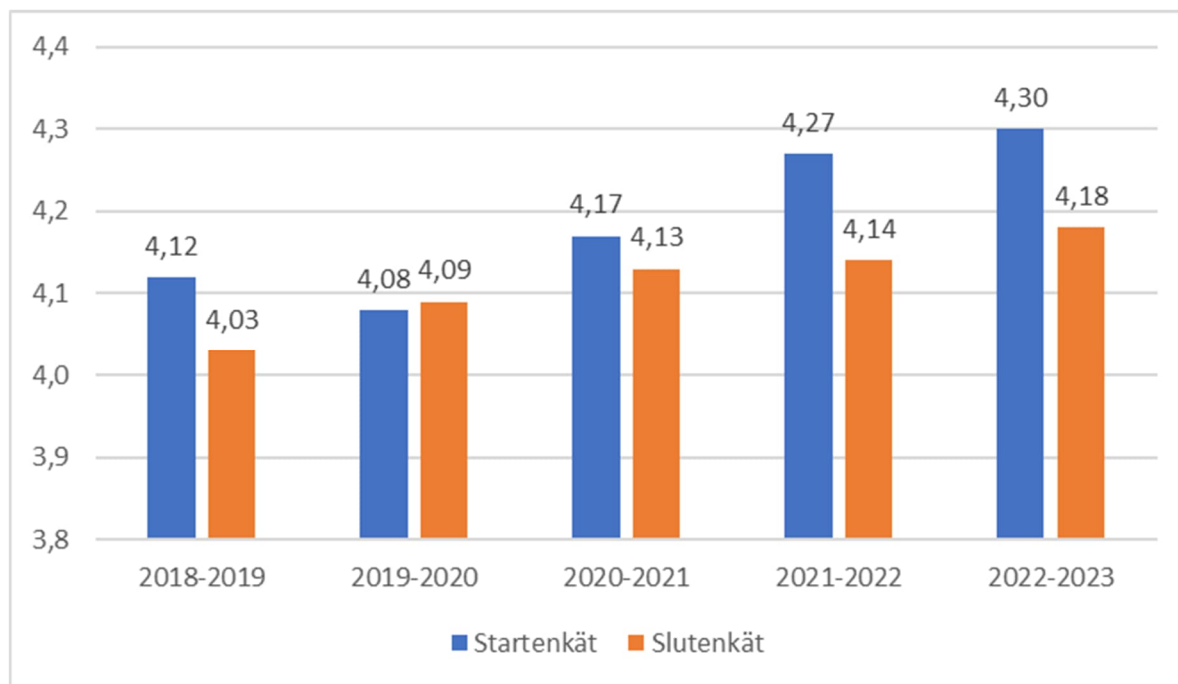
Från och med augusti 2021 upphör läroplikten när den unga fyller 18 år eller avlägger en examen. Efter den grundläggande utbildningen fullgörs läroplikten i regel i en utbildning på andra stadiet, antingen på gymnasiet eller vid en yrkesläroanstalt. Vanda har redan länge haft en utbildningsgaranti, där alla som går ut grundskolan erbjuds en studieplats. Således innebär utvidgningen av läroplikten ingen större förändring jämfört med verksamheten hittills. År 2023 har man utvecklat praxis som rör utvidgningen av läroplikten samt innehållen och verksamhetsmodellerna i utbildning som förbereder för gymnasiet. För de studerande vid Varia utvecklas i samarbete med gymnasieskolorna flexibla möjligheter att avlägga studier över läroanstaltsgränserna.

Respons från studeranden och arbetslivet

Respons från studeranden samlas in med de riksomfattande start- och slutenkäterna som undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen genomför tillsammans. Frågorna i startenkäten handlar om studiestarten, individuella studievägar och atmosfären på studieplatsen. Frågorna i slutenkäten handlar om individuella studievägar, förvärvandet av kunskaper, ordnandet av yrkesprov, välbefinnande och utbildningens genomslagskraft. Den riksomfattande studeranderesponsenkäten infördes i

juli 2018. I figuren nedan beskrivs utvecklingen av resultaten från start- och slutenkäterna på skalan 1–5, där 5 är det högsta betyget. Dessutom samlar Varia in intern studeranderespons två gånger om året.

Figur: Utvecklingen av responsen från start- och slutenkäterna som en läsårsserie.



Respons från arbetslivet samlas in med undervisnings- och kulturministeriets och Utbildningsstyrelsens gemensamma arbetslivsresponsenkäter. Enkäterna kartlägger erfarenheterna och nöjdheten hos representanter för arbetslivet i fråga om läroanstaltens verksamhet och sätt att ordna utbildning tillsammans med arbetslivet. Frågorna rör partnerskapet i vardagen, klientorienteringen i läroanstaltens verksamhet, avtalsprocessen samt den handledning och det stöd som läroanstalten tillhandahåller arbetsplatserna. Enkäten till arbetsplatshandledare skickas till namngivna, ansvariga arbetsplatshandledare i slutet av en praktikperiod. Enkäterna handlar inte om att bedöma den studerande. I enkäten till arbetsplatshandledare fick Vanda stads yrkesutbildning medelvärdet 4,26 på skalan 1–5, där 5 är det högsta betyget. Enkäten till arbetsplatshandledare infördes i juli 2021.

I arbetsplatsenkäten fick Vanda stads yrkesutbildning medelvärdet 3,95 på skalan 1–5, där 5 är det högsta betyget. Arbetsplatsenkäten skickas till de personer som ansvarar för arbetsplatsens läroanstaltssamarbete två gånger om året. Arbetsplatsenkäten infördes i januari 2022.

De studerandes välbefinnande och stöd för det

Enligt resultaten från enkäten Hälsa i skolan 2023 upplever fler flickor än pojkar som deltar i yrkesutbildning i Vanda skoltrötthet (flickor: 14,3 procent, pojkar: 6,1 procent), ensamhet (flickor: 27 procent, pojkar: 10,5 procent), ångest (flickor: 31,8 procent, pojkar: 8,1 procent) och sexuella trakasserier (flickor: 5,1 procent, pojkar: 1,9 procent). Flickor har också fler olovliga frånvaro än pojkar. Pojkar utsätts oftare än flickor för mobbning (pojkar: 2,9 procent, flickor: 1,1 procent) och fysiska hot (pojkar: 21,5 procent, flickor: 14,2 procent). På grund av den låga svarsprocenten bland studerande i yrkesutbildning är resultaten endast riktgivande. Enligt uppgift som fåtts från Varia går det bra för de flesta studenterna vid Varia. Välbefinnandet är dock kraftigt delat. För en del studerande går det utmärkt, medan andra har mer utmaningar i olika delområden i livet, inte bara i studierna.

Varias samtliga verksamhetsställen har ett stort utbud av stödtjänster för lärandet. Studievägledning och stöd för studierna ges i form av vägledningsverkstäder, av speciallärare, arbetsledare, studievägledare och ansvariga lärare. De studerande kan också få stöd av läroanstaltens ungdomsarbetare eller läroanstaltsdiakonen eller prästen. Vid sidan av de sedvanliga elevhälsotjänsterna erbjuds tjänster hos en psykiatrisk sjukskötare och via en stödchattbot. Vid behov stöds studiefärdigheterna med hjälp av extra studier.



Bild: Sakari Manninen

Behovet av och tjänsterna inom elevhälsan

I samband med välfärdsområdesreformen övergick tjänsterna inom elevhälsan till Vanda och Kervo välfärdsområde. Reformen har inte påverkat det dagliga samarbetet. Tjänsterna finns fortfarande tillgängliga i anslutning till läroanstalterna. Arbetet med att skapa nya verksamhetsmodeller är dock delvis ännu på hälft.

Vid Varia studerar årligen ungefär 4 500 studeranden, varav 40 procent är i läropliktsåldern och 60 procent vuxna. Vid Varia har servicebehovet inom elevhälsan bedömts i förhållande till de tillgängliga resurserna. I bedömningen har man beaktat antalet studerande per verksamhetsställe och verksamhetsmiljöns särdrag, såsom antalet studerande med särskilda stödbehov och antalet F2-studerande. Enligt Varias bedömning är det sammanlagda behovet av tjänster inom elevhälsan större än de tillgängliga resurserna vid alla verksamhetsställen.

De studerandes möjligheter att delta och påverka

De studerande har möjlighet att påverka utvecklingen av verksamheten vid läroanstalten på olika sätt. De påverkanssätt som torde vara bäst kända är tutorverksamheten och deltagandet i verksamheten vid elevkårens styrelse eller som representant för den egna studerandegruppen. Utöver dessa finns olika arbetsgrupper och Task Force-verksamhet som går ut på goda gärningar. I princip har alla som vill möjlighet att delta i planeringen och genomförandet av evenemang. Som valfria studier erbjuds också studiehelheten Den studerande som deltagare och påverkare där man samlar kompetenspoäng genom att delta i påverkansverksamheten.

Enligt resultaten från enkäten Hälsa i skolan 2023 upplever fler pojkar än flickor att de har goda påverkansmöjligheter (pojkar: 33,3 procent, flickor: 21,8 procent). Upplevelsen av påverkansmöjligheterna som helhet har förbättrats lite sedan 2021, men ligger ännu inte på samma nivå som i mätningen 2019.

Slutsatser:

Studieavhoppen som helhet har minskat inom yrkesutbildningen. Aktivt ingripande i riskfaktorer för avhopp och stöd för det psykiska välbefinnandet har bidragit till den positiva utvecklingen.

Från och med augusti 2021 upphör läroplikten när den unga fyller 18 år eller avlägger en examen. Läroplikten fullgörs i regel i en utbildning på andra stadiet, antingen på gymnasiet eller vid en yrkesläroanstalt. Vanda har redan länge haft en utbildningsgaranti, där alla som går ut grundskolan erbjuds en studieplats. Således innebär utvidgningen av läroplikten ingen större förändring jämfört med verksamheten hittills.

Respons från studeranden och arbetslivet samlas in med bland annat start- och slutenkäterna som genomförs av undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen samt med responsenkäter till arbetslivet. För Varias del har resultaten varit bra och utvecklingstrenden positiv.

De flesta studeranden har det bra. Välbefinnandet är dock kraftigt delat. För en del studerande går det utmärkt, medan andra har mer utmaningar i olika delområden i livet. Varias samtliga verksamhetsställen har ett stort utbud av stödtjänster för lärandet. De studerande uppmuntras också till att delta i utvecklingen av verksamheten vid läroanstalten. Mångsidiga möjligheter att delta och påverka ökar för egen del de studerandes välbefinnande.

I samband med välfärdsområdesreformen övergick tjänsterna inom elevhälsan till Vanda och Kervo välfärdsområde. Reformen har inte syns i det dagliga arbetet, men arbetet med att skapa nya verksamhetsmodeller är ännu delvis på hälft. Enligt Varias bedömning är elevhälsans nuvarande resurser otillräckliga i förhållande till servicebehovet. Bedömningen grundar sig på antalet studerande och verksamhetsmiljöns särdrag, såsom antalet studerande med särskilda stödbehov och antalet F2-studerande.

I regeringsprogrammet finns många punkter som berör yrkesutbildningen. Yrkesutbildningen har en central position också i reformen av arbets- och näringstjänsterna. Varia deltar aktivt i beredningen av förändringarna.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att Varia arbetar mycket för att stöda de studerandes välbefinnande och att responsen från de studerande och arbetslivet som Varia fått

ligger på en god nivå. Aktiva åtgärder har minskat studieavhoppet som helhet. Revisionsnämnden anser det vara viktigt att man kommer överens om nya verksamhetsmodeller för elevhälsan med välfärdsområdet och att de avtalade verksamhetsmodellerna omsätts i vardagen. I regeringsprogrammet finns många punkter som berör yrkesutbildningen som konkretiseras till praktiska åtgärder i den fortsatta beredningen. Revisionsnämnden anser det vara viktigt att Varia aktivt medverkar i intressebevakningen.

4.2 Användningen av Seures vikarietjänster inom småbarnspedagogiken

Seure Henkilöstöpalvelut Oy (Seure) är ett icke-vinstdrivande bemanningsbolag som förser sina kunder med vikarier för olika långa anställningar. Seure tillhandahåller tjänster endast för sina ägarkunder. Sedan början av 2023 är de största stadsägarna Helsingfors stad (56,4 procent), Vanda stad (13,8 procent) och Esbo stad (12,2 procent).

Bolaget förmedlar mest arbetskraft till småbarnspedagogiken (41,9 procent), social- och hälsovården (31,8 procent) samt till skolorna (15,9 procent). Småbarnspedagogikens andel började öka kraftigare 2021 och området gick förbi social- och hälsovården 2022.

De viktigaste orsakerna till att arbetstagarna väljer att jobba via Seure är viljan att själva definiera när man arbetar och när man är ledig, behovet av extra inkomster vid sidan av annat arbete, viljan att lära känna nya arbetsplatser, viljan att skaffa sig arbetserfarenhet från branschen samt viljan att arbeta på deltid.

Vanda stads riktlinjer för och anvisningar om användningen av Seure

Stadens mål är att kortvariga vikarier i regel ska rekryteras via Seure. På så sätt sparar cheferna arbetstid och det blir lättare att skaffa vikarier och planera arbetsskift. Genom att koncentrera vikarierna till Seure kan man skapa och upprätthålla en stor vikariereserv och använda den effektivt.

Småbarnspedagogiken har inte haft en egen anvisning om användningen av Seure. Daghemsföreståndarna har dock anvisats att alltid beställa vikarierna från Seure när

det finns risk för att man på grund av personalens frånvaro eller annan avsaknad av personal inte uppnår den i lagen om småbarnspedagogik föreskrivna personaldimensioneringen. Inom småbarnspedagogiken har man under slutet av 2023 utarbetat en separat anvisning om beställning av vikarier och beräkning av personaldimensioneringen. Enligt anvisningen ska daghemsföreståndaren innan man beställer vikarier granska antalet barn och personal på hela daghemmet samt den användningsgrad och dimensionering som förverkligas. Granskningen av situationen på hela daghemmets nivå förväntas minska användningen av Seure i någon mån. För att få bukt på personalkostnaderna och minska användningen av inhyrd arbetskraft försöker man i fortsättningen alltid använda stadens tjänsteförhållande för vikariat som varar över tre månader.

Orsakerna till användningen av Seures tjänster i Vanda

De största orsakerna till användningen av vikarier från Seure är den dåliga tillgången till ordinarie och behörig personal samt en stor ökning av sjukfrånvaro. Orsaker bakom de ökade sjukfrånvaron är bland annat utmaningarna i personalens ork och den lägre tröskeln för att stanna hemma när man är sjuk, som uppstått efter coronan. 2020–2023 har andelen av behörig personal bland speciallärare inom småbarnspedagogik varierat mellan 45 och 85 procent, bland lärare inom småbarnspedagogik från 54 till nästan 66 procent och bland barnskötare från strax under 75 till 80 procent. Lediga vakanser är antingen obemannade eller tillsatta med obehörig personal. Barnskötare vikarierar för lärare inom småbarnspedagogik och lärare i sin tur för speciallärare inom småbarnspedagogik. Utbildade arbetstagare vikarierar vid behov för barnskötare.

En faktor som bidrar till att vikariebeställningarna ökat är lagändringen som trädde i kraft 2021. I och med lagändringen får man inte avvika från den lagstadgade personaldimensioneringen på grund av orsaker som hänför sig till personalens frånvaro. På grund av bestämmelsen måste daghemsföreståndarna reagera med lägre tröskel på både personalens semestrar och akuta sjukfrånvaron. Även barnens ökade stödbehov och den stora andelen barn under tre år har för sin del ökat personalbehovet och användningen av Seure. En annan orsak bakom den ökade användningen av Seure är den bättre leveranssäkerheten vad gäller vikarier, varvid en större andel av

de beställda arbetspassen har genomförts. Befolkningsökningen ökar antalet vakanser. Det ökade antalet vakanser kan även synas i form av ett större behov av vikarier när situationen i personaltillgången är svår.

Årskostnadsjämförelse mellan den egna verksamheten och köpta tjänster

Det är något dyrare att använda Seures vikarietjänster (barnskötare, assistent, lärare) än att producera tjänsten som egen verksamhet. Årskostnaden för vikarier från Seure är 4–8 procent högre än kostnaden för tjänsten när den produceras med stadens egen personal.

År 2023 orsakade användningen av inhyrd arbetskraft ett betydande hot om överskridande av anslag med 24 miljoner euro. Dess nettoeffekt uppskattades till 12 miljoner euro. Av denna anledning förutsatte nämnden för fostran och lärande på sitt sammanträde i november 2023 att man i fortsättningen fäster mer uppmärksamhet vid att förutse och följa upp utgifterna inom verksamhetsområdet. Nämnden betonade att man bör fästa uppmärksamhet vid förmågan att attrahera och hålla kvar den egna personalen för att kunna minska kostnaderna för personalbemanning och förbättra arbetshälsan. Nämnden betonade i synnerhet vikten av att utreda och lösa orsakerna till det ökade behovet av vikarier och assistenter inom småbarnspedagogiken och den höga sjukfrånvaron. Nämnden förpliktade verksamhetsområdet att utarbeta ett åtgärdsprogram med konkreta åtgärder, med vilket man ingriper i situationen. Nämnden följer upp situationen regelbundet. Dessutom skulle stadsfullmäktige tillställas en utredning om ärendet före utgången av mars 2024.

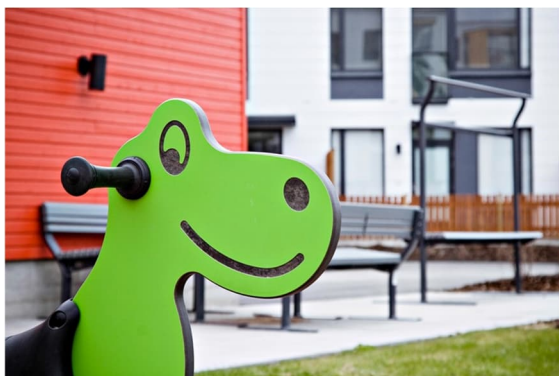
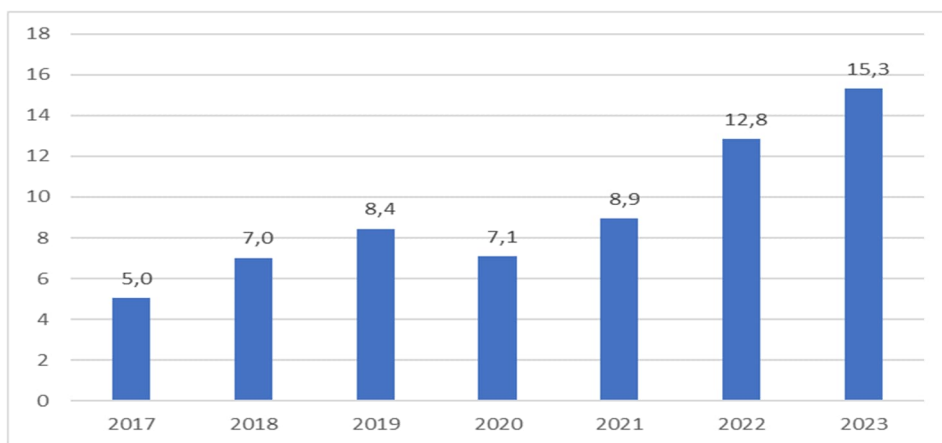


Bild: Sakari Manninen

Utvecklingen av användningen av Seures vikarietjänster inom småbarnspedagogiken i Vanda

Användningen av Seure och kostnaderna för detta har ökat under uppföljningsperioden 2017–2023 i fråga om både beställda arbetspass och eurobeloppet som använts på tjänsterna. Figuren nedan beskriver utvecklingen av användningen av vikarier som förmedlas av Seure inom småbarnspedagogiken i Vanda i euro.

Figur: Utvecklingen av användningen av vikarier från Seure 2017–2023 (miljoner euro).



Man kan se att användningen av vikarier som förmedlas av Seure ökar jämnt från 2017 till 2019. År 2020 syns en nedgång orsakad av coronan, då en del av tjänsterna varit stängda. År 2021 har användningen av tjänster, mätt i euro, åter börjat öka. Ökningen har varit särskilt kraftig 2022. År 2023 fortsatte kostnaderna för användningen av vikarier att öka: ökningen jämfört med året innan låg på 19,5 procent.

I användningen av Seure syns årlig och regional variation. I alla områden urskiljer sig år 2022 tydligt som ett år då bolaget anlätades mer. År 2023 fortsatte användningen av Seure att öka i alla områden. Procentuellt sett var ökningen störst i det mellersta området. Enligt småbarnspedagogikens syn är skillnaderna mellan enheter, som påverkas av personalsituationen vid varje daghem, mer påtagliga än de regionala skillnaderna. Om ett daghem har underbemanning i ordinarie personal används fler vikarier som beställs via Seure. På allmänt plan har den genomsnittliga personalsituationen varit bättre i områden med högre socioekonomisk status där andelen barn och familjer med andra modersmål än finska eller svenska bland klienterna är lägre. Dessutom påverkar daghemmets läge tillgången på vikarier. Daghem som ligger vid goda trafikförbindelser får vikarier lättare, vilket å andra sidan också syns som högre kostnader för användningen av Seure.

Kvaliteten hos Seures vikarietjänster och kvalitetsövervakning

Daghemsföreståndarna följer upp och bedömer kvaliteten på vikarietjänsterna. De ger respons och vid behov reklamerar tjänsten till Seure. De regionala cheferna för småbarnspedagogiken träffar representanter för Seure regelbundet. Användningen av Seure, erfarenheterna av användningen och leveranssäkerheten behandlas regelbundet i ledningsgruppen för småbarnspedagogiken.

Seures leveranssäkerhet har förbättrats, men enligt uppgift som fåtts från småbarnspedagogiken varierar kvaliteten hos personalen som förmedlas mycket. En allmänt rådande uppfattning är att vikariernas kompetensnivå har sjunkit, vilket syns till exempel som bristfälliga arbetslivsfärdigheter. Vikarierna som fås via Seure förbinder sig inte heller till den gemensamma verksamhetskulturen på samma sätt som den ordinarie personalen.

Förbättring av personaltillgången

Personalbristen inom småbarnspedagogiken i Vanda är 700 arbetstagare, varav 500 är lärare och 200 barnskötare. I och med pensionsavgångarna och ökningen av antalet barn under de närmaste åren kommer personalbristen att uppgå till 1 160 arbetstagare 2030. Man är varje verksamhetsdag tvungen att beställa i genomsnitt 630 arbetspass från Seure.

Vanda stad har ansökt om ändring av tillståndet att ordna examina och utbildning för yrkesläroanstalten Varia hos undervisnings- och kulturministeriet, så att tillståndet ändras från och med 1.8.2024 och därefter även omfattar grundexamen i pedagogisk verksamhet och handledning. Den som avlagt grundexamen kan arbeta till exempel som barnledare med uppgifter inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen. Med examen eftersträvas ungefär 120 studerandeår.

Utbildningen för assistentuppgifter inom småbarnspedagogiken kan avläggas som läroavtalsutbildning. Avsikten är att genom läroavtalsutbildning utöka utbildningsmöjligheterna i synnerhet för personer med invandrarbakgrund. När man har uppnått tillräckliga språkkunskaper kan man avlägga yrkesexamen i kompetensområdet små-

barnspedagogik. I Vanda stöds dessutom utbildningen av lärare inom småbarnspedagogik till speciallärare vid sidan av arbetet samt utbildningen av barnskötare till lärare och socionomer inom småbarnspedagogik.

Det nya regeringsprogrammet ökar antalet nybörjarplatser för lärare inom småbarnspedagogiken vid universiteten. Det årliga behovet av nya nybörjarplatser uppskattas vara minst 1 400. Också utbildningen för socionomer inom småbarnspedagogiken kommer att utökas. Regeringsprogrammet tryggar dessutom för dem som redan arbetar inom småbarnspedagogik olika möjligheter att kvalificera sig för uppgifterna genom fortbildning och hybridutbildning.

För att underlätta tillgången på vikarier har staden inrättat en egen vikariepool för småbarnspedagogiken med 40 vakanser. Det har varit svårt att rekrytera personal till vikariepoolen och omsättningen bland vikarierna har varit stor. När utredningen skrevs var över 30 vakanser tillsatta och enligt småbarnspedagogikens egen bedömning var situationen relativt bra. Enligt utsago är vikariebehoven så till den grad omfattande att den egna vikariepoolen inte minskar användningen av inhyrd arbetskraft i någon större mån, utan med den kan endast vissa mer akuta behov avhjälpas.

Slutsatser:

Seure är ett icke-vinstdrivande bemanningsbolag som ägs av städerna i huvudstadsregionen och som förmedlar vikarier för olika långa vikariat. De som jobbar via Seure vill bland annat själva definiera när man arbetar och när man är ledig samt skaffa sig arbetserfarenhet i branschen från olika arbetsplatser.

Enligt stadens riktlinjer är Seure den huvudsakliga rekryteringskanalen för kortvariga vikariat. Tidigare anvisades daghemsföreståndarna att alltid beställa vikarier när det fanns risk för att inte uppnå personaldimensioneringen. Småbarnspedagogikens anvisningar om anskaffande av vikarier preciserades i slutet av 2023. Enligt den preciserade anvisningen ska man i fortsättningen kartlägga antalet barn och personal på daghemmet samt den användningsgrad och dimensionering som förverkligas, innan man beställer vikarier. Avsikten är man i fortsättningen ska anställa personalen till längre vikariat direkt vid staden.

Användningen av och kostnaderna för Seures vikarietjänster har ökat under flera år. År 2023 överskreds anslagen för småbarnspedagogiken rejält på grund av användningen av Seures vikarietjänster, då man på grund av ökade vikariebehov var tvungen att använda tjänsterna mer än beräknat. Nämnden för fostran och lärande följer regelbundet upp utvecklingen av personalsituationen och den ekonomiska situationen inom småbarnspedagogiken.

Daghemsföreståndarna följer upp och bedömer kvaliteten på vikarietjänsterna. Dessutom följer ledningsgruppen för småbarnspedagogiken regelbundet upp användningen av vikarietjänster och erfarenheterna av användningen. Positivt är att leveranssäkerheten för vikarier har förbättrats. Å andra sidan har vikariernas kompetensnivå har sjunkit, vilket syns till exempel som bristfälliga arbetslivsfärdigheter. Vikarierna förbinder sig inte heller till den gemensamma verksamhetskulturen på samma sätt som den ordinarie personalen.

Regeringsprogrammet utökar antalet nybörjarplatser för lärare inom småbarnspedagogiken samt utbildningen för socionomer inom småbarnspedagogiken. Vanda stad har ansökt om tillstånd för att ordna utbildning för barnledare. Vanda gör det möjligt att utbilda sig till assistentuppgifter inom småbarnspedagogiken genom läroavtalsutbildning. Vanda stöder också utbildningen av lärare inom småbarnspedagogik till speciallärare vid sidan av arbetet samt utbildningen av barnskötare till lärare och socionomer inom småbarnspedagogik. För att förbättra tillgången på vikarier har man inom stadens småbarnspedagogik också inrättat en egen vikariepool, som på grund av sin storlek visserligen bara lindrar akuta situationer.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att nämnden för fostran och lärande regelbundet följer upp utvecklingen av personalsituationen och användningen av anslag inom småbarnspedagogiken. Revisionsnämnden anser att uppföljningen av användningen av inhyrd arbetskraft bör fortsätta. Revisionsnämnden anser det vara viktigt att man analyserar orsakerna som ligger bakom användningen av inhyrd arbetskraft och vidtar korrigerande åtgärder varvid man effektivt utnyttjar de medel som står till förfogande.

5 STADSKULTUR OCH VÄLFÄRD



Bild: Points bibliotek, Dani Rönqvist

5.1 Kultur- och bibliotekstjänster

Lagen om kommunernas kulturverksamhet (166/2019) förpliktar kommunerna att ordna kulturverksamhet. Enligt lagen ska kommunerna främja likvärdig tillgång till och mångsidigt bruk av kultur och konst samt kulturell samverkan och internationell verksamhet. Enligt lagen ska kommunen vid ordnandet av dessa uppgifter och tillhandahållandet av tjänster som anknyter till dessa uppgifter beakta lokala förhållanden och resurser samt behoven hos olika befolkningsgrupper.

Ansaret för Vanda stads kulturverksamhet ligger hos serviceområdet för kultur- och bibliotekstjänster. Serviceområdet producerar stadens kulturtjänster och -evenemang, stärker invånarnas frivilliga kulturverksamhet och ansvarar för ordnandet av barnkultur, konstfostran samt kurs- och fritidsverksamhet. Serviceområdet ansvarar också för stadsbibliotekets, stadsmuseets och konstmuseet Artsis verksamhet samt för beredningen av understöd som allokeras till kultur- och bibliotekstjänsterna.

Verksamhetsmål och ekonomi

Serviceområdets mål för 2023 var att stärka verksamheten i det nya serviceområdet med hjälp av programmet för förnyande av biblioteks- och kulturtjänsterna, att bereda en helhetsplan för evenemang och åtgärder i samband med Vandas jubileumsår 2024 och att starta programmet Vandas kulturbarn. I målen för 2023 ingick också uppstarten av stadskulturcentret Mosaik i Kivistö samt utvecklingen av Håkansböle herrgårdsområde och förberedningen av huvudbyggnadens renoveringsprojekt. Samtliga mål kunde genomföras enligt planerna. Serviceområdets ekonomi höll sig inom budgetramarna.

Verksamhetsnyckeltal

Den vidstående tabellen visar nyckeltal för verksamheten inom biblioteks- och kulturtjänsterna 2022–2023.

Tabell: Nyckeltal för verksamheten inom biblioteks- och kulturtjänsterna.

	Genomförd 2022	Mål 2023	Genomförd 2023
Kulturtjänsterna			
Publikmängden vid alla kulturevenemang	459 305	300 000	333 543
Inkomsterna för kulturtjänsternas bruttoenheter (euro/invånare)	1,55	1,28	1,77
Understöd euro/invånare ³	5,63	5,15	4,96
Antalet besökare vid stadsmuseet ⁴	30 379	15 000	25 907
Antalet besökare vid konstmuseet + Galleria K	8 532	20 000	12 238
Driftskostnader euro/invånare ⁵	55,68	34,71	36,48
Bibliotekstjänsterna			
Besökare	1 382 313	1 900 000	1 651 234
Antalet lån	2 394 690	2 400 000	2 502 965
Lån/invånare	10	10	10
Materialanslag euro/invånare	5	5	5
Verksamhetskostnader/invånare	38,2	40,5	42

³ Sedan 2023 i enlighet med den nya organisationen, utan understöden för grundläggande konstundervisning.

⁴ I siffran ingår antalet besökare vid stadsmuseets pop up-utställningar samt antalet guidade visningar i Håkansböle gårds huvudbyggnad.

⁵ Sedan 2023 i enlighet med den nya organisationen, utan musikinstitutet och bildkonstskolan.

Kulturevenemangen lockade något fler besökare under 2023 än vad som hade satts som mål. Kulturtjänsternas driftskostnader per invånare var något högre än målet, vilket framför allt berodde på högre kostnader för evenemangsproduktion.

Personal

Serviceområdets personalstyrka uppgår till 216. Personalstyrkan ökade med tio personer när stadskulturcentret Mosaik öppnades hösten 2023.

Personalens sjukfrånvaroprocent 2023 i serviceområdet var 2,8 procent, vilket är betydligt lägre än sjukfrånvaroprocenten för hela staden (6 procent). Kultur- och bibliotekstjänsterna fick goda personalnöjdhetsresultat i den senaste Kommun10-enkäten och det nya serviceområdet arbetar kontinuerligt med ledarskapsutveckling.

Axplock från kulturtjänsternas verksamhet under 2023

Kulturtjänster för barn och unga

Under 2023 arrangerades 1 420 barnkulturevenemang och vid dem deltog ungefär 39 000 barn. Tempoorkesterverksamheten flyttades från musikinstitutet till kulturtjänsterna. Tempoorkestrarna består av elever i årskurs 2–3 som spelar tillsammans under två år. I första hand väljer man till orkestrarna ungdomar med olika bakgrund som inte har några andra fritidsintressen eller som bedöms ha särskild nytta av Tempoverksamheten. Tempoorkestrar finns vid fem skolor och vid en skola finns även en Tempokör. Under läsåret 2023–2024 spelar 120 barn i Tempoorkestrarna. Under höstterminen 2023 ordnade Tempoorkestrarna 14 konserter som drog en publik på 2 563 personer.

Vandas kulturbarn-verksamheten inleddes i början av 2023. Alla barn födda 2023 eller senare får en inbjudan att bli Vandas kulturbarn. När barnet anmäls som kulturbarn kan hen kostnadsfritt delta i två kulturevenemang med sin egen vuxen varje år till dess att hen börjar skolan. Kulturevenemangen är utformade för att stödja barnets utveckling. Aktiviteterna produceras i samarbete med Vandabaserade och nationella kulturaktörer och under 2023 nådde verksamheten ungefär 600 nyfödda barn och deras familjer.

Museitjänsterna

Utvecklingen av Håkansböle herrgårdssområde och förberedelserna inför renoveringen av huvudbyggnaden framskred enligt planerna 2023.

Kulturevenemang

Under 2023 möjliggjorde kulturtjänsterna (till exempel genom projektunderstöd, lokalarrangemang och marknadsföring av evenemang) eller organiserade själv många typer av evenemang. Bland de stora dragplåstren fanns Tikkurila Festivaali och Vantaa Rock, där välkända artister uppträdde. Också konserterna på sommarscenen i Myrbacka och olika torgevenemang var välbesökta. Sammanlagt lockade evenemangen över 300 000 deltagare.



Bild: Tikkurila Festival, Hele Teutari

Invånarnas delaktighet och respons från kunderna

Kulturtjänsterna delaktiggör invånarna på många olika sätt. Delaktighet främjas mest genom kulturevenemang, som lockar ett stort antal deltagare. Dessutom skapar till exempel museer utställningar tillsammans med invånarna. Genom medborgarbudgetering kan invånarna också delta i planeringen av kulturtjänsternas verksamhet och användningen av kulturtjänsternas lokaler.

Serviceområdet samlar in kundrespons både genom större kundenkäter och genom direkt kundrespons som samlas in på olika sätt i samband med tjänster och evenemang (responslådor, enkäter och intervjuer). Responsen går igenom och utnyttjas i planeringen av tjänsterna. År 2023 beställde serviceområdet en stor kundenkät om sin verksamhet. Sammanlagt 680 personer svarade på enkäten. Kunderna var i regel nöjda med de tjänster som serviceområdet tillhandahåller. Särskilt nöjda var man med bibliotekens verksamhet. Under 2024 görs en uppföljande undersökning om kundresponsen.

Understöd

År 2023 delades från kulturtjänstens budget ungefär 1,2 miljoner euro som olika verksamhets- och projektunderstöd med koppling till kulturverksamhet till organisationer och sammanslutningar, kulturevenemang, professionella aktörer inom kulturområdet, teatrar och orkestrar. Kulturtjänsterna samarbetar med Vandabaserade kulturaktörer och med understöden hjälper man dem att upprätthålla ett mångsidigt kulturutbud som kompletterar stadens tjänster. Vanda har till exempel ingen egen teater eller orkester.

Riktlinjerna för kulturen i Vanda

Fritidsnämnden godkände 16.3.2021 Riktlinjerna för kulturen i Vanda 2021–2030, som styr den strategiska planeringen av, verksamheten i och målen för kulturområdet under planperioden. Riktlinjerna baserar sig på de lagstadgade målen för den kommunala kulturverksamheten och har utarbetats under ledning av kulturtjänsterna i samarbete med sektorerna och kulturorganisationer. Under planens beredningsfas samlade man dessutom på sociala medier in över 500 Vandabors önskemål kring hur Vanda ska utvecklas som kulturstad. Riktlinjerna genomförs i enlighet med en årlig verksamhetsplan och ett exempel på detta är lanseringen av programmet Vandas kulturbarn under 2023.

Aktuella ärenden

Kultur- och bibliotekstjänsterna är ett nytt serviceområde som inledde sin verksamhet 1.1.2023 efter en omorganisering inom verksamhetsområdet för stadskultur. I serviceområdet har man under 2023 utvecklat den gemensamma verksamhetskulturen och verksamheten har kommit i gång bra. 23 personer från serviceområdet avlade

specialyrkesexamen för produktutvecklare, som stöder förnyelsen. I examen söktes nya gemensamma verksamhetssätt och -modeller för framtiden.

Slutsatser:

Kulturtjänsterna i Vanda ordnar mångsidig kulturverksamhet för olika målgrupper. Kulturtjänsterna samarbetar med olika kulturaktörer i området och delar ut understöd för kulturverksamhet. Detta är ett sätt att bredda och komplettera stadens eget kulturutbud.

Kulturtjänsterna skapar en levande stad och delaktiggör invånarna på olika sätt. Kulturevenemangen är välbesökta och genom medborgarbudgetering kan invånarna också delta i planeringen av kulturtjänsternas verksamhet och användningen av kulturtjänsternas lokaler. Kulturtjänsterna erbjuder också möjligheter till kostnadsfria fritidsaktiviteter (till exempel Tempoorkestern). Kulturtjänsterna deltar således också i att motverka marginalisering.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att kulturtjänsterna är en viktig pusselbit i stärkandet av stadens livskraft. Nämnden uppmuntrar kulturtjänsterna att inom ramen för sina resurser vidareutveckla ett mångsidigt kulturutbud som tar hänsyn till olika befolkningsgrupper.

6 STADSMILJÖN



Bild: Alisa Kaukio

6.1 General- och detaljplanering

General- och detaljplaneringen ansvarar för en balanserad och resursklok utveckling av stadsstrukturen. Planläggningen skapar förutsättningarna för boende-, arbets- och fritidsmiljöerna, ett effektivt trafiksystem, nätverket av grönområden, servicestrukturen och hållbar utveckling som en del av huvudstadsregionen. Planeringens kvalitet, resursklokheten och kostnadsmedvetenheten utvecklas kontinuerligt.

Planläggningssystemet har tre nivåer: landskapsplanen, generalplanen och detaljplanen. Av dessa är landskapsplanen den mest övergripande och den fungerar som en anvisning för planläggningen och planeringen av den övriga markanvändningen i kommunerna.

Verksamhetens mål

Generalplaneringen ansvarar för den övergripande planeringen av markanvändningen och deltar i den regionala planeringen av markanvändningen. Man samarbetar aktivt med grannstäderna inom planeringen. Målet är att värna om grönskan och naturvärdena i staden som blir allt tätare. Med generalplaneringen eftersträvas en vacker stad med många lager och mångformig natur, som anpassar sig till klimatförändringen och dämpar den samt betjänar människornas liv.

Centrala mål för detaljplaneringen är att främja kolneutralitet, utveckla stadscentrumen samt genomföra målen för planläggning av bostäder enligt avtalet om markanvändning, boende och trafik (MBT). Vid sidan av de kvantitativa målen för planläggningen av bostäder främjas ett mångsidigt bostadsbestånd genom att öka planläggningen av småhus och främja byggande av familjebostäder. Stadscentrumen utvecklas tillsammans med aktörerna i området. I planläggningen av lokaler försöker man tillgodose näringslivets föränderliga behov genom att planlägga företagstomter på olika håll i staden i samarbete med företag.

Personal

År 2023 var antalet ordinarie personal vid generalplaneringen tolv personer och vid detaljplaneringen 43 personer. I personalstyrkan har det inte skett några nämnvärda förändringar under de senaste åren. Utöver den ordinarie personalen har man haft några praktikanter och andra visstidsanställda medarbetare i projektuppgifter. Det har varit svårt att hitta kompetent personal. Tillgången har försvårats av att lönenivån är lägre och personalförmånerna färre än i grannstäderna. Under 2023 har dock det ändrade konjunkturläget synts som ett större antal sökande. En ny omständighet som påverkar attraktionskraften har varit problemen med inomhusluften som på längre sikt också kan påverka förmågan att hålla kvar personalen.

Personalens arbetshälsa följs upp med Kommun10-undersökningen som genomförs vartannat år. Resultaten har legat på en god nivå. Inom detaljplaneringen försämras arbetshälsan av problemen med inomhusluften på arbetsplatserna, till följd av vilket personalen har varit utspridd på olika verksamhetsställen och i distansarbete.

Respons från kunder och invånare

När ett planarbete inleds utarbetas ett program för deltagande och bedömning (PDB), som kungörs för bland annat grannar och bostadsaktiebolag i påverkansområdet. För planarbetet öppnas en egen sida på webbplatsen Vantaa.fi. Kontaktuppgifterna till arkitekten som planerar området meddelas i olika kanaler för direkta kontakter. Stadsplaneringen ordnar invånarmöten, planpromenader och träffar i områdena. När ett planförslag är framlagt för påseende kungörs detta på plansidan på internet och på Vanda stads webbplats på sidan [Kungörelser](#). Kommuninvånare kan framställa anmärkningar på planförslaget. Anmärkningar besvaras i godkännandefasen. Ofta går responsen åt två olika håll, en del önskar effektivare byggande och andra mindre täta lösningar. Om anmärkningarna leder till betydliga ändringar i planen, återremitteras den och läggs på nytt fram för påseende. Responsen som man får och kommuninvånarnas aktivitet kan påverka general- och detaljplaneförslag på ett betydande sätt. Planerna godkänns av stadsfullmäktige eller stadsmiljönämnden. Invånarna kan överklaga beslut genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol och ansöka om besvärstillstånd till högsta förvaltningsdomstolen.

Utifrån kontakterna från invånare har planläggningens information och kommunikation inte nått ut till invånarna i områdena tillräckligt väl, trots satsningarna. Planeringen och genomförandet av kommunikationen kräver mer omfattande kommunikationskompetens.

Kalkylmässig planlägningsreserv i detaljplanen

Med planlägningsreserv avses våningsyta i den gällande detaljplanen som än så länge inte har byggts. Planlägningsreserven för boende har ökat i huvudstadsregionen de senaste åren. Största delen av planlägningsreserven för boende är höghusreserv, vars mängd har mer än fördubblats på drygt tio år. Vandas småhusreserv är nästan lika stor som den i Esbo, som har den största småhusreserven i huvudstadsregionen. Största delen av småhusreserven är i privat ägo. Jämfört med hela huvudstadsregionen är den kalkylmässiga planlägningsreservens tillräcklighet bra i Vanda. Största delen av höghusreserven ägs av kommunerna. Den årliga variationen i lokalreserven har varit liten. Planlägningsreserven för affärs- och kontorsbyggnad

der är relativt jämnt fördelad mellan de stora städerna i huvudstadsregionen. Planläggningsreserven för industri- och lagerlokaler är störst i Vanda. Reserven ändras ständigt när ny våningsyta vinner laga kraft och när det byggs.

Miljöfrågor

Ett centralt mål för planläggningen är att främja kolsnåla alternativ och användning av energi som producerats med förnybara energikällor. Åtgärder som siktar på kolneutralitet och resurskloshet utreds separat för varje plan. En annan viktig metod i styrningen av byggandet, vid sidan av planläggningen, är avtalen om tomtöverlåtelse. Målet är att planläggningen och byggandet ska bidra till att bevara och öka den biologiska mångfalden. Man försöker aktivt lösa frågor kring luftkvaliteten, till exempel minskning av gatudamm. Staden främjar träbyggande med hjälp av planläggningen. Miljöcentralen samordnar stadens miljö- och klimatarbete.

Mål som är motsatta sinsemellan anpassas till varandra i planläggningen från fall till fall. Utredningarna som görs för planläggningen har en central betydelse i planprocessen. Planernas miljökonsekvenser utreds på det sätt som lagstiftningen förutsätter i samband med planberedningen. Utredningarna är viktiga för identifieringen och beaktandet av den biologiska mångfalden och viktiga naturvärden. Omfattande naturutredningar har fått allt större betydelse de senaste åren och de kommer att vara ännu viktigare i framtiden.

Inverkan av olika perspektiv på planläggningen

Planläggningen spelar en central roll i skapandet av en socialt hållbar stadsstruktur och främjandet av stadsutvecklingsprojekt som möjliggör en positiv utveckling. Förutsättningarna för en socialt hållbar stadsstruktur beaktas i både gamla och nya bostadsområden som en del av detaljplaneringen. I gamla bostadsområden förnyas stadsstrukturen i synnerhet genom kompletterande byggande, med vilket man försöker göra fördelningen av boende- och upplåtelseformerna i områdena mångsidigare samt säkerställa ett tillräckligt befolkningsunderlag för bevarandet av närservicen. Mångsidigheten beaktas också i nya bostadsområden. Fungerande kollektivtrafikförbindelser skapar incitament för att förnya stadsstrukturen.

Fördelningen av bostadstyper och den genomsnittliga bostadsytan påverkas genom att detaljplanera olika byggnadstyper och till exempel utfärda bestämmelser om antalet bostäder. Fördelningen av bostadstyper och den genomsnittliga bostadsytan styrs av stadens mark- och bostadspolitiska riktlinjer som i första hand genomförs med avtal om markanvändningen. I stadsplaneringen eftersträvas balans mellan närservice, bostäder och arbetsplatser.

En jämn utveckling av servicestrukturen i de olika storområdena är en viktig del av förebyggandet av segregationen av bostadsområdena och beaktandet av olika befolkningsgrupper. Tillgängligheten av offentliga och kommersiella tjänster är en viktig del av områdenas attraktionskraft. Segregationsutvecklingen förebyggs genom att se till närservicens tillräcklighet och kvalitet samt genom placeringen av sådana upplevelse- och kulturtjänster som lockar människor även från ett större område. Det bindande målet för 2024 är att utarbeta en färdplan för förebyggande av segregationsutvecklingen.

Slutsatser:

I planläggningens personalresurser har det inte skett några nämnvärda förändringar under de senaste åren. Det har varit svårt att hitta kompetent personal. Tillgången har bland annat påverkats av att lönenivån är lägre och personalförmånerna färre än i grannstäderna. Under 2023 har dock det ändrade konjunkturläget syns som ett större antal sökande. Problemen med inomhusluften som framkommit på arbetsplatserna äventyrar förmågan att attrahera och hålla kvar personal.

Information om anhängiga planprojekt publiceras och respons på dem samlas in i olika kanaler. Invånarna kan också direkt kontakta arkitekten som planerar området. Om planläggningen ordnas årligen invånarmöten, planpromenader och träffar i områdena. För planer som är framlagda hålls ett lagstadgat samråd. Responsen som fås kan betydligt påverka general- och detaljplaneringen, varvid planen återremitteras och läggs på nytt fram för påseende. Utifrån kontakterna från invånare har planläggningens information och kommunikation inte nått ut till invånarna i områdena tillräckligt väl, trots satsningarna. Planeringen och genomförandet av kommunikationen kräver mer omfattande kommunikationskompetens. Behovet av kommunikations- och

interaktionskompetens framhävs i synnerhet i verksamheten utöver de lagstadgade samråden. Det är viktigt att säkerställa en tydlig och öppen växelverkan.

Miljön är en viktig aspekt som beaktas i varje plan. Målet är att planläggningen och byggandet ska bidra till att bevara, och alltid när det är möjligt, också öka den biologiska mångfalden. Vikten av de utredningar som görs för planläggningen framhävs. Planernas miljökonsekvenser utreds på det sätt som lagstiftningen förutsätter i samband med planprocessen. I stadsplaneringen eftersträvas balans mellan närservice, bostäder och arbetsplatser.

Planläggningen spelar en central roll i skapandet av en socialt hållbar stadsstruktur. Förutsättningarna för en socialt hållbar stadsstruktur beaktas i både gamla och nya bostadsområden. En mångsidig fördelning av boende- och upplåtelseformerna och ett tillräckligt befolkningsunderlag för bevarandet av närservicen är viktiga. För att förebygga segregationsutvecklingen är det viktigt att de olika storområdena utvecklas med jämna steg. Det bindande målet för 2024 är att utarbeta en färdplan för förebyggande av segregationsutvecklingen.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att planläggningen spelar en central roll i förebyggandet av bostadsområdenas segregationsutveckling och anser att utarbetandet av en färdplan för förebyggande av områdenas segregationsutveckling är stödvärt. Det är viktigt att publicera information om aktuella ärenden inom stadsplaneringen och planläggningen i rätt tid, på ett sätt som når invånarna och genuint lyssnar på dem. På problemen med inomhusluften på arbetsplatserna måste man fortfarande söka fungerande lösningar för att kunna trygga sunda och trygga utrymmen för arbetet.

7 SAMARBETET MELLAN VANDA STAD SAMT VANDA OCH KERVO VÄLFÄRDSOMRÅDE

Välfärdsområdena inledde sin verksamhet 1.1.2023, varvid ansvaret för att ordna tjänsterna inom social- och hälsovården och räddningsväsendet övergick från Vanda stad till Vanda och Kervo välfärdsområde. Om samarbetet mellan kommunen och välfärdsområdet föreskrivs i lagen om välfärdsområden 611/2021 (14 §). Enligt lagen ska välfärdsområdet och kommunerna inom dess område åtminstone för varje fullmäktigeperiod förhandla om samarbetet, målen och arbetsfördelningen vid skötseln av sina uppgifter. Ett av målen i Vanda stads strategitema Ett Vanda som stärker välfärden är smidigt samarbete med Vanda och Kervo välfärdsområde samt med Kervo stad för att garantera tjänsterna. I stadens strategi fanns även mål för 2023 som rörde skapandet av strukturer för samarbetet mellan staden och välfärdsområdet och identifiering av kontaktytor. Uppnåendet av målen behandlas närmare i avsnitt 1.1.

Samarbetsförhandlingar och kartläggning av kontaktytor

Vanda och Kervo välfärdsområde inledde det lagstadgade samrådet med Vanda och Kervo städer 2023. Under 2023 hölls fyra samråd och ett uppföljande samråd. Om samarbetet har det förhandlats i flera arbetsgrupper med representanter för välfärdsområdet samt Vanda och Kervo städer. Välfärdsområdet är representerat i de viktigaste arbetsgrupperna vid Vanda stad och staden är representerad i arbetsgrupperna i välfärdsområdet. En del av arbetsgrupperna har inrättats tillsammans och de är kopplade till ett visst ämne eller tema. Exempelvis arbetar arbetsgruppen för hälsofrämjande för att förenhetliga processerna för välfärdsberättelsen och -planerna.

I samråden har också lokala organisationer som producerar social- och hälso-tjänster medverkat. Dessa anses ha en viktig roll i arbetet för att främja Vandabornas hälsa och välfärd. Om understöden för organisationerna har det förts intensiva förhandlingar och staden har upplevt att dialogen fungerar bra. Dialogen med organisationerna fortsätter via regelbundna organisationsträffar. Med välfärdsområdet har man kommit överens om så kallade kontinuerliga samråd, där framstegen i samarbetet följs upp regelbundet.

I stadens förvaltningsstadga (5 kapitel § 1) konstateras att i Vanda leds och samordnas arbetet för främjande av välfärd och hälsa av verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. I verksamhetsområdets ledning har samarbetet med kontaktytor förts framåt genom att kartlägga kontaktytorna mellan välfärdsområdets och stadens tjänster. Man har identifierat ungefär 140 kontaktytor och arbetet fortsätter. Om vissa tjänster har det ingåtts samarbetsavtal mellan staden och välfärdsområdet. Ett exempel på detta är avtalet om kontaktytan mellan sysselsättningstjänsterna och Vanda och Kervo välfärdsområde. Kontaktytorna är mycket olika och beträffande de flesta anser man inte att det finns behov av separata avtal. I grunden anser man att tjänsterna fungerar väl. Välfärdsområdets praxis och verksamhetssätt söker ännu delvis sin form, och därmed kommer kartläggningen av kontaktytorna och deras funktion att fortsätta. Funktionen kan bäst utvärderas inom tjänsten i fråga, och således fortsätter den regelbundna granskningen av samarbetet med kontaktytor på ett naturligt sätt när arbetet framskrider. Eftersom tjänsterna och servicesituationerna förändras bör granskningen av kontaktytor pågå kontinuerligt så att man vid behov kan beakta förändringarna även i samarbetet med kontaktytor.

Utvecklingsområden som uppdagats i samarbetet med kontaktytor

Elevhälsans tjänster tillhör alla som fullgör sin läroplikt. Lagstadgade strukturer inom elevvården är den regionala samarbetsgruppen för elevvården, utbildningsanordnarens styrgrupp för elevhälsan samt den sektorsövergripande elevhälsogruppen för läroanstalten (lagen om elev- och studerandevård 1287/2013 14 §). Dessa lagstadgade strukturer fungerar, men det finns fortsättningsvis utmaningar i beredningen av strukturerna för det icke-lagstadgade samarbetet. Under arbete finns bland annat den regionala elevvårdsplanen som avses vara färdig våren 2024. Det har också förekommit problem med användningen av datasystem och i synnerhet med delningen av användarbehörigheter. Lagstiftningen påverkar vilka uppgifter som kan överföras. I elevvårdens serviceresurser har det tidvis förekommit brist av skolpsykologer och läkare, vilket man försökt råda bot på med köpta tjänster. Utmaningar har även förekommit i tillgången till svenskspråkiga tjänster.

I elevvården inom den grundläggande utbildningen för vuxna förekom ett avbrott i årets början, men i slutet av 2023 anvisades elevvårdens expertresurs till den grundläggande utbildningen för vuxna proportionerat till antalet studerande och nu är situationen näst intill normal.

I det förebyggande rusmedelsarbetet uppstod en situation där lagen förpliktar kommunen att utföra uppgifter i anslutning till det förebyggande rusmedelsarbetet, men hela resursen överfördes till välfärdsområdet. Man försöker förtydliga arbetsfördelningen i det förebyggande rusmedelsarbetet mellan kommunen och välfärdsområdet och förbättra samarbetet på detta sätt. Vikten av sektorsövergripande samarbete över organisationsgränserna framhävs nu mer än någonsin. En viktig omständighet, vad gäller ett lyckat samarbete med kontaktytor, är tydlig servicehandledning, vilken man ständigt försöker förbättra.

I markanvändningen fördröjdes inledningen av samarbetsförhandlingarna i anslutning till markanvändningen på grund av klarläggandet av välfärdsområdets eget servicenät samtidigt som välfärdsområdets organisation först tog form. Om inledning av samarbetet kring markanvändning och servicenät och planeringen av samsamarbetsstrukturerna mellan staden och välfärdsområdet kunde avtalas i november 2023. Detta är en stor ärendehelhet som omfattar många ärenden som måste sammanjämkas. Planeringen av servicenätet kräver dessutom framförhållning och långsiktig planering (planläggning och överlåtelse av tomter). I fortsättningen är stadens roll i välfärdsområdets planering och utveckling av servicenätet att vara en samsamarbetspartner. Välfärdsområdets investeringar finansieras med fullmakter att uppta lån som regleras av staten. Beviljandet av fullmakter att uppta lån är alltid förknippat med en risk för välfärdsområdet: att man inte får den fullmakt att uppta lån som behövs och de planerade investeringarna eller åtminstone en del av dem inte förverkligas.

Slutsatser:

Ansvaret för att ordna tjänsterna inom social- och hälsovården och räddningsväsendet övergick 1.1.2023 från Vanda stad till Vanda och Kervo välfärdsområde. Under 2023 har staden och välfärdsområdet fört förhandlingar om samarbetet. Utöver förhandlingarna har staden och välfärdsområdet samarbetat i många gemensamma arbetsgrupper där samarbetet granskas och finslipas och där man kommer överens om

gemensamma verksamhetssätt. Också lokala organisationer som producerar social- och hälsothjänster har medverkat i förhandlingarna och även i fortsättningen kommer organisationsaktörerna att delta i samarbetet.

I Vanda har man inom stadens och välfärdsområdets tjänster kartlagt över 140 kontaktytor och detta arbete fortsätter. Välfärdsområdets praxis och verksamhetssätt söker ännu delvis sin form, vilket har fördröjt kartläggningen av funktionen av vissa kontaktytor. Kontaktytorna kan bäst utvärderas inom tjänsten i fråga, och således sker granskningen av kontaktytorna på ett naturligt sätt när arbetet framskrider. Eftersom tjänsterna och servicesituationerna varierar, och dessa kan i fortsättningen förutsätta nya samarbetsformer, bör granskningen av kontaktytor göras regelbundet så att man vid behov kan svara på eventuella förändringsbehov.

I elevvården pågår arbetet med beredningen av de icke-lagstadgade strukturerna fortsättningsvis. Det har också förekommit utmaningar med ordnandet av den informationsöverföring och användningen av de datasystem som krävs för att producera elevvårdens tjänster. Elevvårdens resursbrist har försvårat tjänsternas tillgänglighet.

Planeringen av stadens och välfärdsområdets samarbete i markanvändningen och planeringen av servicenätet kunde inledas i november 2023. Detta är en ärendelhet som omfattar många ärenden som måste sammanjämkas, vilket gör att samarbetet måste planeras noga. Osäkerheten kring finansieringen av investeringar skapar en utmaning för stadens och välfärdsområdets samarbete i planeringen av servicenätet.

Rekommendationer:

Revisionsnämnden konstaterar att i samarbetet mellan staden och välfärdsområdet är det viktigt att skapa en välfungerande helhet av stadens och välfärdsområdets tjänster och servicenät. De samarbetsstrukturer som nu har skapats ger möjlighet att i fortsättningen bygga upp gemensamma mätare för främjandet av hälsa och välfärd och att utifrån dessa ställa upp mål för den praktiska verksamheten, som används för att styra verksamheten så att organisationernas tjänster stöder varandra. Revisionsnämnden anser det vara viktigt att man kontinuerligt följer upp hur samarbetet med

kontaktytor mellan staden och välfärdsområdet fungerar och att man går igenom särskilt de problemområden som uppdagas i servicesamarbetet och tillsammans söker sätt att lösa dem.

8 MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY



Bild: Pekka Turtiainen

Mercuria är en yrkesläroanstalt som i huvudsak erbjuder utbildning för grund-, yrkes- och specialyrkesexamen i affärsverksamhet. De studerande kan även avlägga en dubbelexamen (merkonom + student). Läroanstalten har ungefär 1 000 studerande, varav hälften är ungdomar i läropliktsåldern och hälften vuxenstuderande. De flesta studerandena i läropliktsåldern är Vandabor. De goda trafikförbindelserna lockar studerande även från grannstäderna. I genomsnitt tolv procent av alla studeranden och 17 procent av de studeranden som är i läropliktsåldern har något annat modersmål än finska eller svenska. Mercuria erbjuder kompetensutveckling även för förvärvsarbete, personer som byter bransch och myndiga personer som saknar examen på andra stadiet. Förutom i läroanstaltsmiljön genomförs undervisning på arbetsplatser och elektroniskt i webbaserade lärmiljöer. En del yrkesexamen kan avläggas helt i form av webbstudier.

Internationalitet är en del av Mercurias verksamhet. Arbetslivsperioder kan avläggas i utlandet och läroanstalten deltar i internationella projekt. På vissa kurser görs studieresor utomlands.

Fullmäktiges budgetmål

Stadsfullmäktige har satt sammanlagt sju mål för bolaget i budgeten för 2023. Budgetmålen utföll enligt planen.

Tabell: Stadsfullmäktiges mål för Mercuria kauppaoppilaitos Oy.

Ekonomiska ansvar			
Mål	Mätare	Målnivå 2023	Utfall 2023
Hållbar och ansvars- tagande skötsel av ekonomin	Nettoresultat, euro	300 000	1 077 631
Genomförande av de årliga åtgärderna i byggnadens långsik- tiga underhållsplan på ett kolneutralt och resursklokt sätt med beaktande av bygg- nadens kommande användningstid	Genomförandegrad, i procent	100	100
Mål för den operativa förmågan och kvaliteten			
Mål	Mätare	Målnivå 2023	Utfall 2023
Målinriktade stu- derandeår	Stycken	850	855 + 16 med till- äggsprestationsbe- slut
Respons från stu- deranden (respons på yrkesskolan, slut- enkät)	Nps-indexet	58	67
Respons från arbets- livet: enkät till arbets- platshandledare (re- spons på yrkessko- lan)	Nöjdhet: 1–5	4,2	4,4
Personalmål			
Mål	Mätare	Målnivå 2023	Utfall 2023
Personalens känsla på jobbet	Nöjdhet: 1–5	4,1	4,2

Ansvarsmål			
Mål	Mätare	Målnivå 2023	Utfall 2023
Företagets ansvarsprogram	Utfallet av målen enligt ansvarsprogrammet	Utarbetande av ansvarsprogrammet	Ansvarsprogrammet är färdigt

Personal

År 2023 var Mercurias personalstyrka 63 personer, varav 94 procent var fastanställda. Personer som saknade pedagogisk behörighet var visstidsanställda. Många av våra lärare kommer till Mercuria från affärlivet och saknar därför pedagogisk behörighet. Pedagogiska studier kan dock avläggas vid sidan av arbetet. Sjukfrånvaron har varit låg under flera års tid, 2023 var sjukfrånvaro procenten 1,3. Mercuria har belönats med certifikatet Great Place to Work 2021 och 2023.

Finansiering av verksamheten

Mercurias omsättning bildas i huvudsak av statsandelar. En liten del av intäkterna kommer från hyror och utbildningsförsäljning. Yrkesutbildningens finansiering med statsandelar fördelas på den kalkylmässiga basfinansieringen (70 procent), prestationsfinansieringen (20 procent) och genomslagsfinansieringen (10 procent). Merparten av basfinansieringen allokeras enligt det målinriktade antalet studerandeår och en liten del som en prövningsbaserad höjning. Prestationsfinansieringen grundar sig på kompetenspoäng för examensdelar och antalet avlagda examina. På genomslagsfinansieringen inverkar sysselsättningen och övergången till fortsatta studier bland dem som avlagt examen eller examensdelar, responsen från studerande som avslutat sin utbildning samt responsen från arbetslivet som fås från enkäten till arbetsplatshandledare och arbetsplatsenkäten.

I Mercuria har det målinriktade antalet studerandeår varit högre än uppskattat, vilket har gett bolaget tilläggsfinansiering. Också antalet avlagda examina har varit högt. Dessa faktorer har haft en positiv inverkan på bolagets ekonomi. Finansieringen av yrkesutbildning utökades under den förra regeringen. Vid Mercuria har tilläggsfinansieringen gjort det möjligt att minska gruppstorlekarna och satsa på stödet till studierna. Under den nya regeringsperioden torde finansieringen av yrkesutbildningen

granskas på nytt. Bolagets ekonomi är stabil och eventuella förändringar i finansieringen bedöms inte ha några direkta effekter för bolagets ekonomi.

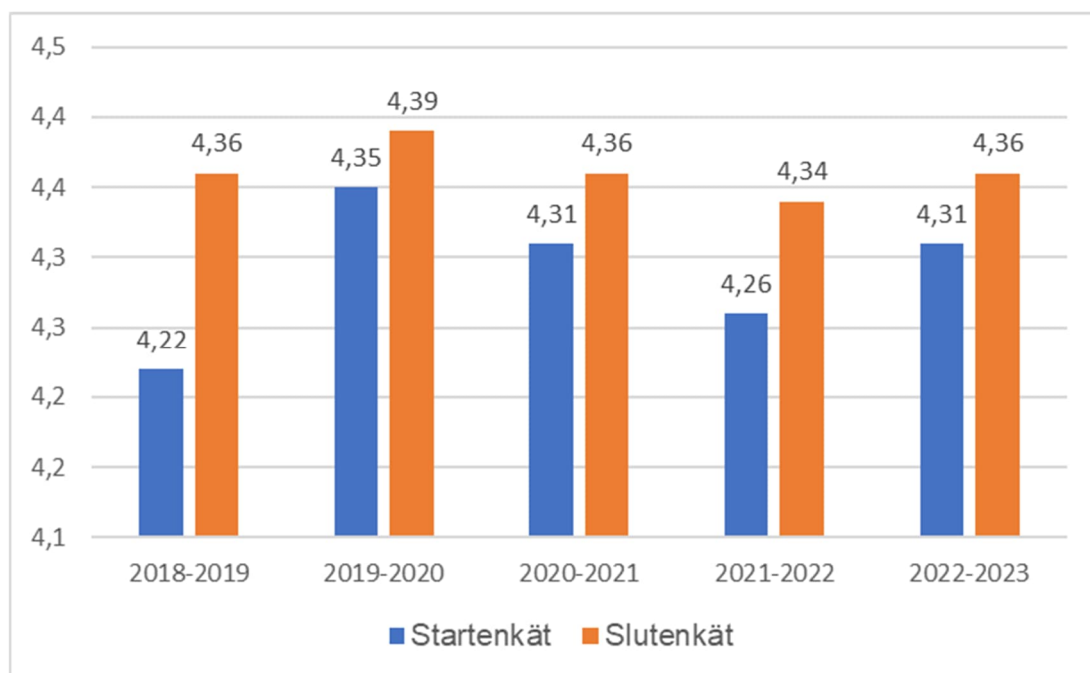
Genomförande av ägarstyrningen

Med ägarstyrning avses åtgärder genom vilka staden som ägare kan påverka förvaltningen i ett bolag, dess strategiska beslutsfattande och verksamhetsprinciper. Ett viktigt redskap för ägarstyrningen är de mål som ställs för verksamheten och övervakningen av genomförandet av dem. Enligt kommunallagen ska man vid val av ledamöter till bolagets styrelse beakta sakkunskapen om bolagets verksamhetsområde. I Mercurias ägarpolitiska riktlinjer anges som specialkrav för styrelsens kompetens kunnande om utbildningsaffärsverksamhet (inklusive pedagogik, marknadsföring och digital teknologi), kunnande om arbetslivssamarbete, ekonomiskt kunnande och ledningskompetens.

Respons från studeranden och arbetslivet

Den officiella kundresponsen består av respons från studeranden och arbetslivet. Responsen påverkar finansieringen i form av statsandelar genom genomslagsfinansieringen. Respons från studeranden samlas in med de riksomfattande start- och slutenkäterna som undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen genomför tillsammans. Frågorna i startenkäten handlar om studiestarten, individuella studievägar och atmosfären på studieplatsen. Frågorna i slutenkäten handlar om individuella studievägar, förvärvandet av kunskaper, ordnandet av yrkesprov, välbefinnande och utbildningens genomslagskraft. Den riksomfattande studeranderesponsenkäten infördes i juli 2018. I figuren nedan beskrivs utvecklingen av resultaten från start- och slutenkäterna på skalan 1–5, där 5 är det högsta betyget. Respons från studeranden samlas också in med läroanstaltens egen enkät till de studerande.

Figur: Utvecklingen av resultaten i start- och slutenkäterna som en läsårsserie.



Respons från arbetslivet samlas in med undervisnings- och kulturministeriets och Utbildningsstyrelsens gemensamma arbetslivsresponsenkäter. Enkäterna kartlägger erfarenheterna och nöjdheten hos representanter för arbetslivet i fråga om läroanstaltens verksamhet och sätt att ordna utbildning tillsammans med arbetslivet. Frågorna rör partnerskapet i vardagen, klientorienteringen i läroanstaltens verksamhet, avtalsprocessen samt den handledning och det stöd som läroanstalten tillhandahåller arbetsplatserna. Enkäterna handlar inte om att bedöma den studerande. I enkäten till arbetsplatshandledare fick yrkesutbildningen vid Mercuria medelvärdet 4,6 på skalan 1–5, där 5 är det högsta betyget. Enkäten till arbetsplatshandledare skickas till namngivna, ansvariga arbetsplatshandledare i slutet av en praktikperiod. Enkäten till arbetsplatshandledare infördes i juli 2021. I arbetsplatsenkäten fick yrkesutbildningen vid Mercuria medelvärdet 4,2 på skalan 1–5, där 5 är det högsta betyget. Arbetsplatsenkäten skickas till de personer som ansvarar för arbetsplatsens läroanstaltssamarbete två gånger om året. Arbetsplatsenkäten infördes i januari 2022.

Stöd för de studerandes välbefinnande

För alla studerande vid Mercuria erbjuds mångsidiga tjänster som stöder studierna och välbefinnandet.Handledning och stöd i studierna ges av studiehandledare, grupphandledare och speciallärare. Vid sidan av de sedvanliga elevhälsotjänsterna

erbjuds dessutom tjänster hos en psykiatrisk sjukskötare. Enligt Mercurias modell ger hela personalen vid läroanstalten de studerande stöd under hela studietiden.

Mercuria genomför regelbundet en jämlikhetsenkät bland de studerande. Den senaste är från 2020. I enkäten kartlades de studerandes syn på trivseln, tryggheten och verksamhetskulturen vid läroanstalten. Enligt resultaten kände sig ungefär 96 procent av svarspersonerna trygga vid läroanstalten. 90 procent av svarspersonerna var ungdomar under 20 år.

Samarbete med intressegrupper

I Mercuria används en modell för nyckelpartnerskap, där man bygger upp nära samarbeten utifrån behoven. Innehållet i partnerskapet avtalas separat med varje samarbetspartner. Det väsentliga är att man hittar åtgärder som gagnar båda parterna, till exempel i fråga om arbetslivsperioder, kompetensutveckling eller kommunikation. Målet är att främja kompetensen inom handel och områdets attraktionskraft samt att lyfta fram de mångsidiga karriärmöjligheterna inom handel. Samarbetet kan genomföras bland annat genom de studerandes arbetslivsperioder, genom att ordna föreläsningar och verkstäder, genomföra arbetslivsprojekt och producera lokala examensdelar samt genom samarbete inom marknadsföring och kommunikation. Man har ett aktivt samarbete även med andra läroanstalter.

Förebyggande av ungdomars marginalisering

Vad gäller de studerandes välbefinnande, finns det en kraftig uppdelning mellan en stor majoritet som mår bra och klarar sig väl och individer som kämpar med många utmaningar på flera områden i livet. Mercuria spelar en viktig roll i förebyggandet av ungdomarnas marginalisering, stödet till de studerandes övergång till arbetslivet och främjande av sysselsättningen. Dess betydelse framhävs alltmer i efterdyningarna efter coronapandemin. De svåra coronaåren 2020–2021 bromsade studierna och ökade kunskaps- och välbefinnandeunderskottet bland de studerande. Situationen vände dock mot det bättre 2022, när antalet grundexamina i affärsverksamhet ökade med nästan tio procent och över 20 procent fler studerande tog examen jämfört med 2021. Ungdomarna i läropliktsåldern hoppar sällan av studierna och när det händer är det oftast frågan om enskilda fall.

Enligt Statistikcentralens uppgifter var sysselsättningssituationen bland dem som tagit examen vid Mercuria ett år efter examen (i december 2021) bättre än hos dem som tagit examen vid Omnia i Esbo, Helsinki Business College, Perhon lii-ketalousopisto eller Varia i Vanda. Mercuria satsar på att stöda de studerandes övergång till arbetslivet och främjande av sysselsättningen.

Slutsatser:

Mercuria är en yrkesläroanstalt som i huvudsak erbjuder utbildning för grund-, yrkes- och specialyrkesexamen i affärsverksamhet. De studerande kan även avlägga en dubbelexamen (merkonom och student). Ungefär hälften av de studerande är ungdomar i läropliktsåldern, hälften är vuxenstuderande. Den största delen av de studerande kommer från Vanda, men de goda trafikförbindelserna lockar studerande även från grannstäderna. Internationalitet är en del av Mercurias verksamhet. I genomsnitt tolv procent av alla studeranden och 17 procent av de studeranden som är i läropliktsåldern har något annat modersmål än finska eller svenska.

Budgetmålen som satts för bolaget i stadens budget har utfallit enligt planen. Bolaget står på en stabil ekonomisk grund. Utfallet av målinriktade studerandeår och nivån på avlagda examina är hög. Läroanstaltens respons från studeranden och arbetslivet ligger på en god nivå. Dessa faktorer inverkar positivt på läroanstaltens finansiering i form av statsandelar.

Personalstyrkan år 2023 var 63 personer, varav de flesta fastanställda. Tidsbundna anställningar används om läraren saknar pedagogisk behörighet, vilket är vanligt hos de lärare som kommer från affärslivet. Pedagogiska studier kan avläggas flexibelt vid sidan av arbetet. Sjukfrånvaron har varit låg under flera års tid. År 2023 var sjukfrånvaroprocenten 1,3. Mercuria har belönats med certifikatet Great Place to Work 2021 och 2023.

Vad gäller de studerandes välbefinnande, finns det en kraftig uppdelning mellan en stor majoritet som mår bra och klarar sig väl och individer som kämpar med många utmaningar på flera områden i livet. Mercuria spelar en viktig roll i förebyggandet av ungdomarnas marginalisering, stödet till de studerandes övergång till arbetslivet och främjande av sysselsättningen. Man har ett nära samarbete med intressegrupperna

och dess mål är att främja kompetensen inom handel och områdets attraktionskraft samt att lyfta fram de mångsidiga karriärmöjligheterna inom handel. Sysselsättningsgraden bland de utexaminerade är god. För de studerande erbjuds mångsidiga tjänster som stöder studierna och välbefinnandet. Hela personalen vid läroanstalten ger de studerande stöd. Baserat på den genomförda utvärderingen kan det konstateras att verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt.

9 VTK KIINTEISTÖT OY

VTK Kiinteistö Oy ingår i Vandas stadskoncern och Vanda stad äger 100 procent av bolagets aktier. Bolagets bransch är att som en del av Vandas stadskoncern bedriva uthyrning av fastigheter och lägenheter och att för detta ändamål äga och förvalta fastigheter och byggnader samt aktier och värdepapper som berättigar till besittning av lägenheter samt att bedriva verksamhet som byggherre och fastighetsutvecklare samt värdepappershandel. Bolaget är moderbolaget i en koncern vars dotterbolag även kan bedriva verksamhet som inte ingår i huvudsakliga bransch.

Fullmäktiges budgetmål för bolaget

För bolaget sattes sju mål för år 2023. Samtliga mål som ställts för bolaget för 2023 uppnåddes. Målen och utfallet av dem finns sammanställda i tabellen nedan.

Tabell: VTK Kiinteistö Oy:s mål för 2023 och utfallet av dem.

Ekonomiska ansvar			
Mål	Mätare	Målnivå 2023	Utfall
Hållbar och ansvarsfull räkenskapsföring	VTK:s soliditet i procent	över 20	38
	VTK:s resultat, miljoner euro	2,0	Jämförbart resultat 3 miljoner.
	Uthyrning av VTK:s externa hyresobjekt i procent	93	93
Mål för den operativa förmågan och kvaliteten			
Mål	Mätare	Målnivå 2023	Utfall
Sunda, trygga och trivsamma lokaler (inkl. åtgärder för bättre inomhusluft)	Minst 10 procent av omsättningen används på totalrenoveringar	10	12

Kundnöjdhet	Skala 1–5	Svarsmedelvärdet över 3,5	3,6
Personalmål			
Mål	Mätare	Målnivå 2023	Utfall
Personalnöjdhetssenkät	Skala 1–5	4,4	4,4
Ansvarsmål			
Mål	Mätare	Målnivå 2023	Utfall
Utarbetande av ansvarsprogrammet	Utarbetande av ansvarsprogrammet	Styrelsen har godkänt ansvarsprogrammet senast 12/2023	Godkändes vid styrelsens sammanträde 12/2023

Bolagets ekonomi och investeringar

VTK-koncernen och VTK Kiinteistöt Oy har gjort ett positivt resultat under hela 2020-talet. VTK Kiinteistöt Oy:s jämförbara resultat 2020–2023 har legat på 2,9–4,8 miljoner euro. VTK-koncernen har betydande pågående investeringar och investeringar som är planerade till de närmaste åren, som samlats till tabellen nedan.

Tabell: VTK-koncernens pågående och kommande investeringar.

År	Investering	Investeringsutgift
2022–2023	Daghemmet Jokiuoman päiväkoti	10,0
2022–2025	Varia: Yrkesläroanstalten i Veckal	86,0
2024–2026	Varia: Sandkulla	34,3
2024–2025	Bollhallen i nordöstra Vanda	9,7
2024–2026	Gymnasieskolan Aviapoliksen lukio	36,5
2025–2028	Dickursby kompetenscampus	99,1
2026–2029	Myrbacka institutshus	40,0
2028–2029	Dickursby idrottshall	5,9
2029–2030	Lågstadieskolan Keimolanmäen koulu: idrottshall	4,4

Genomförandet av dessa investeringar beräknas kräva lånefinansiering på mer än 300 miljoner euro. Det ökade kassaflödet som dessa investeringar genererar kommer att bidra till att täcka de ökande finansiella kostnaderna.

Koncernstyrning, framhävande av ansvarsfullhet

VTK Kiinteistöt Oy anser att stadens ägarpolitiska riktlinjer fungerar väl. Bolaget samarbetar med stadens motsvarande verksamhetsområde i frågor som rör markanvändning och lokaler, och detta samarbete har fungerat väl.

Koncernsektionen uppdaterade VTK-koncernens ägarpolitiska riktlinjer med ett beslut från 23.10.2023 § 5. I de nya riktlinjerna preciserades de särskilda kompetenskraven för ledamöterna i VTK Kiinteistöt Oy:s styrelse och riktlinjerna tar även hänsyn till VTK-koncernens roll som en ansvarsfull fastighetsägare och -förvaltare. Koncernen utarbetade under 2023 ett ansvarsprogram, som är kopplad till FN:s handlingsprogram Agenda 2030 för hållbar utveckling och som beaktar Vanda stads riktlinjer för hållbar utveckling, färdplan för resurskloshet och kolneutralitetsmål. Ansvarsprogrammets huvudtema är miljöansvar, socialt ansvar samt god förvaltning och ledarskap. Ansvarsrapporteringen utvecklas under 2024 till att motsvara EU-direktivet om hållbarhetsrapportering.

Aktuellt

Koncernsektionen gav 20.3.2023 sitt förhandsgodkännande till VTK-koncernens företagsreglering, som genomfördes i årsskiftet 2023–2024. De ägarpolitiska riktlinjerna, som uppdaterades i oktober 2023, beaktade de förändringar som denna företagsreglering för med sig. I början av 2024 delades verksamheten i koncernens moderbolag VTK Kiinteistöt Oy upp i två affärsverksamhetsenheter genom överlåtelse av verksamhet. Efter arrangemanget är verksamheten uppdelad till två bolag: VTK Kiinteistöt Oy och Vivamus Oy.

VTK Kiinteistöt Oy fortsätter att ta hand om skolor och daghem samt idrottsanläggningar. Staden hyr dessa lokaler som används av stadens verksamhetsområden. I fortsättningen kommer VTK Kiinteistöt Oy vara byggherre och ägare av skolbyggnader på andra stadiet och idrottshallar (utom simhallar) samt andra objekt som stadens projektledningsgrupp anvisar bolaget samt ansvara för byggherre- och ägaruppgifterna i fråga

om de fastigheter som bolaget äger. VTK Kiinteistöt Oy är en anknuten enhet vid staden i enlighet med upphandlingslagen och en upphandlande enhet som iakttar upphandlingslagen och upphandlingsanvisningen. VTK Kiinteistöt Oy:s ställning som anknuten enhet möjliggör en fördelaktigare finansiering av nybyggnadsprojekt.

Vivamus Kiinteistöt Oy kommer även i fortsättningen att äga de kommersiella fastigheterna och lokalerna som betjänar social- och hälsovården.

Slutsatser:

VTK Kiinteistöt Oy uppnådde de av staden satta målen 2023. Koncernens och hela bolagets ekonomiska utveckling har varit positiv 2020–2023. I VTK-koncernen ägarpolitiska riktlinjer som uppdaterades 2023 uppmärksammades mer än tidigare VTK-koncernens roll som ansvarsfull fastighetsägare. VTK-koncernen utarbetade under 2023 ett ansvarsprogram som lyfter fram olika hållbarhetsrelaterade teman i bolagets verksamhet. Genom sitt ansvarsprogram bidrar VTK-koncernen också till Vanda stads koldioxidneutralitetsmål.

VTK Kiinteistöt Oy är sedan början av 2024 anknuten enhet vid staden enligt upphandlingslagen. Byggandet och ägandet av skolbyggnader på andra stadiet och idrottshallar kommer att koncentreras till bolaget. Under de kommande åren kommer bolaget att ha stora investeringsprojekt som kräver mycket lånefinansiering. Bolagets finansiella ställning är god och de nya projekten kommer också att öka kassaflödet, så bolaget räknar med en fortsatt balanserad ekonomi, även om bolagets lånestock och lånekostnader kommer att öka i och med de nya investeringarna.

10 ETT EKOLOGISKT HÅLLBART VANDA



Bild: Alisa Kaukio

Strategins teman stöder det tväradministrativa genomförandet av stadens strategi. Strategins teman överlappar vissa av strategins tyngdpunktsområden, men de samordnar verksamheten på stadsnivå. Ett ekologiskt hållbart Vanda, som är ett av stadens teman för denna strategiperiod, är nära knuten till strategins tyngdpunktsområde Ett resursklokt och koldioxidneutralt Vanda.

Färdplanen för resurskloket är ett strategiskt program som omsätter detta tema. Den godkändes av stadsfullmäktige 18.6.2018 och uppdaterades 28.2.2022. Färdplanen sammanfattar stadens mål för att stävja klimatförändringen, utveckla en resursklok stad samt bevara och främja den biologiska mångfalden.

I följande avsnitt granskas hur åtgärderna i färdplanen för resurskloket har framskridit fram till mars 2024. I granskningen beaktas också situationen för koldioxidneutrali-

tetsmålet. I granskningen har man bland annat utnyttjat de uppgifter som rapporterats till Ympäristövahti, miljöansvarsrapporten 2022–2023 samt halvtidsutvärderingen av stadsstrategin 2022–2025.

Koldioxidneutralitetsmålet

Vandas mål är att vara en koldioxidneutral stad före 2030. I praktiken innebär målet att utsläppen av växthusgaser ska minskas med 80 procent jämfört med 1990 års nivå, eftersom det är mycket svårt att eliminera alla utsläpp av växthusgaser som människans verksamhet orsakar. De återstående 20 procenten ska kompenseras till exempel genom att finansiera projekt som strävar efter låga koldioxidutsläpp. För att nå detta mål krävs att utsläppen minskas med i genomsnitt 7 procent per år.

Enligt bokslutsrapporteringen av det bindande målet 18.1 om främjande av utsläppsminskningssåtgärder var målet att minska de totala utsläppen med 15 procent från 2020, men de har endast minskat med 7,2 procent. De totala utsläppen var 872 ton koldioxidekvivalenter 2021 och 913 ton koldioxidekvivalenter 2022. Utvecklingen har varit särskilt dålig i fråga om utsläppen från fjärrvärmen, som ökat med 37 procent sedan 2020. I strävan efter koldioxidneutralitet betonas samarbetet med koncernbolagen, i synnerhet Vanda Energi. Vanda Energis mål har varit att så snart som möjligt fasa ut användningen av fossila bränslen. Rysslands anfallskrig i Ukraina ledde till restriktioner i handeln med drivmedel och energi och till kraftiga prisökningar. Av denna anledning har kolkraftverket i Mårtensdal fortsatt använts inom försörjningsberedskapen.

Inom bland annat trafik samt olje- och eluppvärmning uppnåddes utsläppsminskningen delvis. Å andra sidan uppnåddes målet i kommunsektorns energieffektivitetsavtal (KETS) till 2025 om energibesparingar på 7,5 procent från 2015 års nivå redan 2022.

Vanda rankades 2023 som en av de 119 ledande klimatstäderna i världen. För att placera sig på A-listan över ledande klimatstäder måste en stad bland annat ha en omfattande utsläppsinventering och utsläppsminskningssmål samt öka användningen av förnybar energi. Staden måste också bedöma de risker som klimatförändringarna orsakar och arbeta systematiskt för att anpassa sig till klimatförändringarna. Endast 13 procent av de rapporterade städerna uppnådde en placering på A-listan. År 2023

deltog 939 städer runt om i världen i rankningen. Vid sidan av Vanda valdes bland städerna i Finland också Vanda Tammerfors och Åbo till listan.

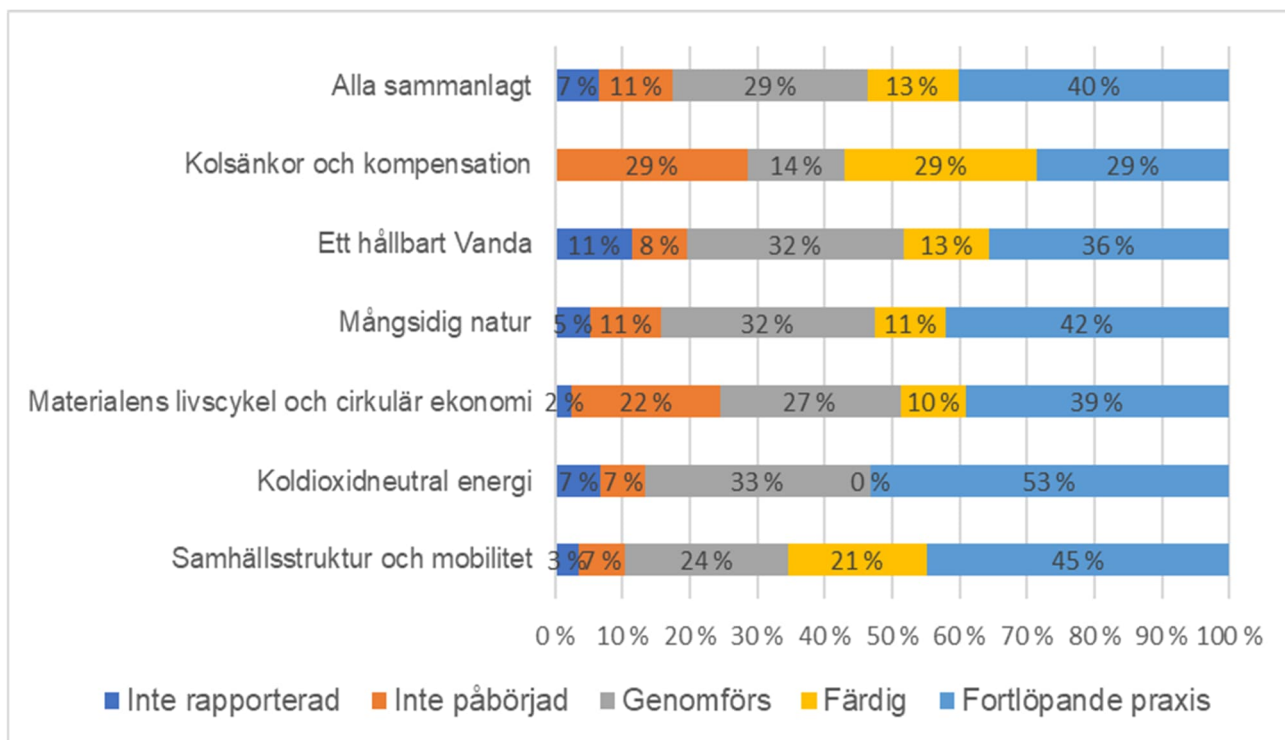
Färdplanen för resurskloket

De 30 målen i färdplanen för resurskloket är indelade på sex spår. Spåren är Samhällsstruktur och mobilitet, Koldioxidneutral energi, Materialens livscykel och cirkulär ekonomi, Mångformig natur, Ett hållbart Vanda samt Kolsänkor och compensation. För varje mål har det definierats en eller flera indikatorer för att följa upp utvecklingen mot målen. Vidare har det definierats åtgärder med vilka målen genomförs.

Diagrammet nedan visar hur långt man har kommit med åtgärderna. I detta skede har mer än 80 procent av alla planerade åtgärder åtminstone påbörjats. Ungefär hälften av åtgärderna har slutförts eller blivit fortlöpande praxis. Exempelvis spåret Mångformig natur innehåller sammanlagt 38 åtgärder. Enligt bokslutsrapporteringen (bindande mål 20.1) var tre åtgärder slutförda, nio i genomförandefasen och 16 fortlöpande praxis. Med andra ord var 28 åtgärder antingen slutförda eller i gång. Vid tidpunkten för utvärderingen hade 32 av 38 åtgärder redan slutförts eller var i gång.

Av åtgärderna på spåret Samhällsstruktur och mobilitet är ungefär 65 procent slutförda eller fortlöpande praxis och endast 10 procent av åtgärderna har antingen inte påbörjats eller inte rapporterats. Det relativt sett högsta antalet åtgärder som ännu inte har påbörjats (29 procent) hör till spåret Kolsänkor och klimatkompensation. Situationen för spåret Materialens livscykel och cirkulär ekonomi är liknande: 24 procent av åtgärderna har antingen inte påbörjats eller inte rapporterats. Halvtidsutvärderingen av stadsstrategin visar att expertisen inom den cirkulära ekonomin har varit beroende av ett EU-projekt som avslutas 2023.

Figur: Situationen för åtgärderna enligt spår.



I revisionsnämndens utvärderingsrapport för 2022 uppmärksammades det faktum att vissa åtgärder i färdplanen för resursklokhets hade försenats på grund av otillräckliga resurser.

I halvtidsutvärderingen av strategin betonas att staden inte kan uppnå alla resursklokhetsmål på egen hand, utan att man måste satsa mer på samarbetet med intressentgrupper, alltså stadsborna och företagen. Ett exempel på detta är främjandet av cirkulär ekonomi bland företag och invånare i staden.

I halvtidsutvärderingen konstateras också att miljöaspekterna inom mobilitet måste utvecklas ytterligare, till exempel genom att öka antalet laddstationer för elbilar.

Slutsatser:

Ett ekologiskt hållbart Vanda, som är ett av stadens teman för denna strategiperiod, är nära knuten till strategins tyngdpunktsområde Ett resursklokt och koldioxidneutralt Vanda. Färdplanen för resursklokhets är ett strategiskt program som omsätter detta tema.

Färdplanen för resursklokhets omfattar 30 mål på sex olika spår. Målen genomförs med hjälp av ungefär 250 åtgärder. Av de planerade åtgärderna har i detta skede

över 80 procent åtminstone påbörjats. Det relativt sett högsta antalet åtgärder som ännu inte har påbörjats (29 procent) hör till spåret Kolsänkor och klimatkompensation. Situationen för spåret Materialens livscykel och cirkulär ekonomi är liknande: 24 procent av åtgärderna har antingen inte påbörjats eller inte rapporterats.

Vad gäller uppnåendet av kolneutralitetsmålet har de totala utsläppen inte minskat i den takt som önskats.

11 UPPFÖLJNING AV IAKTTAGELSERNA I UTVÄRDERINGSBERÄTTELSEN 2022

I detta kapitel avses med iakttagelserna i utvärderingsberättelsen revisionsnämndens rekommendationer, kommentarer, sammanfattning av utvärderingens objekt eller situationen samt positiva bedömningar. Till skillnad från revisionsarbetet bygger utvärderingen på en mer djupgående analys, baserat på vilken det inte alltid går att entydigt säga att ett mål har nåtts eller inte nåtts.

Iakttagelserna i utvärderingsberättelsen kan ha såväl direkta och konkreta som indirekta effekter. Kommunens verksamhet är långsiktig och förändringar sker ofta långsamt på grund av verksamhetens och beslutsfattandets karaktär och syfte. En iakttagelse som framförs i utvärderingsberättelsen kan sätta i gång en förändring, vars resultat syns först på lång sikt.

Utvärderingsprocessen ses ofta som ett verktyg för lärande. Den utvecklar argumenten och ökar interaktionen mellan organisationen och beslutsfattandet. Verksamhetsområdena och nämnderna har i sina svar gett fullmäktige och andra förtroendevalda information om sin verksamhet. Denna information finns tillgänglig även för invånarna i bilagan till stadsfullmäktiges protokoll.

Genom tidsplanen för behandlingen för utvärderingsberättelsen har man säkerställt att utvärderingsberättelsen för 2022 har kunnat påverka beredningen av nästa budget och ekonomiplan. Stadsfullmäktige antecknade vid sitt sammanträde 22.5.2023 utvärderingsberättelsen för 2022 för kännedom och skickade den till stadsfullmäktige för åtgärder. Under samma sammanträde hölls också remissdebatten om ekonomiplanen för 2024–2027.

Stadsstyrelsen skickade vid sitt sammanträde 5.6.2023 fullmäktiges beslut till de berörda verksamhetsområdena för åtgärder. Stadsstyrelsen godkände vid sitt sammanträde 9.10.2023 redogörelsen för de åtgärder som följde av utvärderingsberättelsen

för 2022 och föredrog den som stadsstyrelsens förslag till stadsfullmäktige för kännedom. Stadsstyrelsens och verksamhetsområdenas svar till stadsfullmäktige finns bifogade till stadsfullmäktiges sammanträde 13.11.2023, § 5.

Nedan följer utdrag ur de svar som lämnats av verksamhetsområdena:

Personalsituationen är utmanande inom flera tjänster som staden producerar. I vissa fall har detta också haft en inverkan på uppnåendet av de mål som fullmäktige har fastställt. Revisionsnämnden har utvärderat de åtgärder som staden vidtagit för att förbättra personalsituationen. I Vanda har man tagit fram ett nytt program för personaltillgång, vars viktigaste åtgärder är bland annat löner och belöningar, arbetsgivarstöd utbildning och investeringar i närledarskap. Personal- och koncerttjänsterna lyfter fram i sitt svar att man har drivit framåt åtgärderna i programmet för personaltillgång. Serviceområdet anser att löneuppgörelserna sommaren 2023 är en särskild framgång, liksom stadens separata investering på en miljon euro i lönerna för personalen inom bland annat småbarnspedagogik, ungdomsarbete, grundläggande utbildning och stadsmiljö.

Idrottstjänsterna och främjandet av välfärden kan bidra till att förhindra ojämlikhet och utslagning. Staden erbjuder ett brett utbud av möjligheter till fysisk aktivitet och motion för Vandabor i alla åldrar, varav vissa är kostnadsfria. Revisionsnämnden ansåg att det är viktigt att hinder för fysisk aktivitet och rörlighet bekämpas effektivt. I serviceutbudet bör man överallt där det är möjligt ta hänsyn till kundkretsens mångfald, till exempel frågor kring kulturell mångfald och könsfrågor samt handikappanpassningen och tillgängligheten av tjänsterna. Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd meddelar i sitt svar att man förbereder ett Rörlighetsprogram (antaget i februari 2024). Programmet som är gemensamt för hela staden tar itu med utmaningarna med en orörlig livsstil och fysisk inaktivitet. Kundkretsens mångfald beaktas bland annat i den ledda gruppmotionen och olika projekt.

Stadens understöd är en viktig stödform för organisationerna. De bidrar till att upprätthålla organisationernas verksamhetsförutsättningar. I utvärderingen av de understöd som stadskulturnämnden delar ut betonade revisionsnämnden vikten av en smidig understödsprocess och av att det finns information om understöden och om hur man ansöker om dem. I svaret från verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd

fästs uppmärksamhet vid understödsprocessens smidighet och vidareutvecklingen av den. Informationen om understöd och stödet till sökanden stärks bland annat genom att regelbundet ordna informationsmöten om understöden och organisationsforum samt genom att erbjuda digitalt stöd.

Småbarnspedagogiken lider under allvarlig personalbrist. Framför allt råder det brist på arbetstagare som uppfyller de skärpta behörighetsvillkoren. Staden har bland annat stöttat personalens kvalificering för uppgifterna. Revisionsnämnden uppmuntrade småbarnspedagogiken att fortsätta att bekämpa personalbristen med alla till buds stående medel. Revisionsnämnden betonade också vikten av språkundervisning, så att barnen har tillräckliga kunskaper i undervisningsspråket när de går vidare till den grundläggande utbildningen. Verksamhetsområdet för fostran och lärande främjar åtgärderna enligt stadens gemensamma program för personaltillgång. Bland de viktigaste åtgärderna som nämns i verksamhetsområdets svar finns bland annat frågor kring löner och belöningar samt personalförmåner. Dessutom utvecklas närledarskapet och arbetsgivarstödda kvalificeringsutbildningar samt samarbetet med läroanstalter. Inom småbarnspedagogiken fästs uppmärksamhet vid att de barn som har något annat modersmål än finska lär sig finska, till exempel genom att främja en språkmedveten verksamhetskultur. I Vanda arbetar fem språk- och kulturkoordinatorer som stöd för personalen inom småbarnspedagogiken. Revisionsnämnden konstaterar att situationen för personalen inom småbarnspedagogiken i princip inte har förbättrats under 2023, vilket framgår av kapitel 4.2.

Daghemmet Koivukylän päiväkoti är Finlands största daghem byggt i timmer. Daghemmet var det första byggprojektet där kolavtrycket påverkade jämförelsegrunderna för anbud. Revisorsnämnden gav beröm för att daghemmet färdigställdes nästan enligt tidsplanen och så att den beräknade totalkostnaden underskreds. Ur perspektivet för verksamhetsområdet för fostran och lärande fungerade samarbetet med entreprenören bra. Slutresultatet blev en sund, trygg och funktionell daghemsbyggnad. I svaret från stadsmiljöns verksamhetsområde lyfter man fram daghemmets miljövänliga och energieffektiva lösningar, såsom uppvärmningen med bergvärme, solcellsanläggningen och de gröna taken på utomhusförråden och på skärmtaken. På tomtgränsen har man lämnat kvar så mycket naturlig växtlighet som möjligt för att förbättra barnens kontakt med naturen.

Städerna i huvudstadsregionen samt Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt utvärderade främjandet av barns och ungas välbefinnande tillsammans. I Vanda fokuserade utvärderingen på gymnasieelever. Revisionsnämnden bedömer att de studerandes välbefinnande har främjats i enlighet med målen. Utmaningarna framför allt i tillgången på psykologer samt det ökade servicebehovet gör det svårare att få tjänster inom elev- och studerandevården. För att förkorta väntetiden till tjänster och kunna tillhandahålla de tjänster som behövs i rätt tid påminde revisionsnämnden om de mål för utveckling av tjänsterna som avtalades i samband med välfärdsområdesreformen. Samarbetet mellan kommunen och välfärdsområdet betonas i arbetet för att främja hälsa och välfärd. Enligt svaret från verksamhetsområdet för fostran och lärande upprätthåller man samarbetet med välfärdsområdet med hjälp av gemensamma strukturer. Utöver detta har en specialsakkunnig från elev- och studerandevården, som ingår i verksamhetsområdet för fostran och lärande, ett nära samarbete med de tjänster inom elev- och studerandevården som gått över till välfärdsområdet, så att samarbetet mellan kommunen och välfärdsområdet fortsätter och utvecklas.

Serviceområdet Gator och parker planerar, bygger och underhåller den stadsinfrastruktur som är synlig för kommunborna. Det är samtidigt fråga om en betydande egendomspost för staden. Revisionsnämnden uttryckte sin oro för den ökande reparationsskulden för stadsinfrastruktur och rekommenderade att man sammanställer en långsiktigare plan för de metoder som kan användas för att tygla reparationsskulden. Enligt svaret från stadsmiljöns verksamhetsområde inrättades i juli 2023 en ny enhet för egendomsförvaltning, vars uppgifter bland annat omfattar övervakning och hantering av reparationsskulden. Verksamhetsområdet anser att det för att tygla eller minska reparationsskulden krävs större anslag än i dagsläget och tillräckliga personalresurser.

Vanda stads fastighetsegendom är i relativt gott skick. Reparationsskulden och ombyggnadsbehovet för fastighetsegendomen har minskat i flera år. Reparationsskulden har hållits i schack genom reparationsinvesteringar motsvarande slitaget och genom att sälja och riva byggnader i dåligt skick. Revisionsnämnden uttryckte sin oro över tillgången på kvalificerad arbetskraft och ansåg det vara bra att serviceområdet

Fastigheter och lokaler använder sig av lärande i arbetet. Stadsmiljöns verksamhetsområde uppgav i sitt svar att man för att förbättra tillgången på kvalificerad arbetskraft har gjort insatser för att förtydliga arbetsbeskrivningarna och förbättra rekryteringen samt lägga till nya vakanser till personalplanen. Vad gäller hanteringen av reparationsskulden kommer verksamhetsområdet att fortsätta göra reparationsinvesteringar motsvarande slitaget samt att sälja egendom och riva byggnader i dåligt skick.

Miljöcentralen har en viktig roll i säkerställandet av en säker livsmiljö och verkställandet av färdplanen för resurskloket i enlighet med Vandas strategi. Vissa åtgärder som krävs enligt färdplanen har försenats på grund av resursbrist. I sin utvärdering ansåg revisionsnämnden att det är viktigt att i samband med genomgången av färdplanens framåtskridande fästa uppmärksamhet vid dröjsmål i åtgärderna samt vid orsakerna till och eventuella konsekvenser av detta. Stadsmiljöns verksamhetsområde instämmer i sitt svar i revisionsnämndens åsikt om vikten av tillräckliga resurser för att staden ska kunna uppnå koldioxidneutralitetsmålet och trygga den biologiska mångfalden. Verksamhetsområdet betonar att det är viktigt att trygga resurserna på hela stadsstrukturens nivå och på verksamhetsområdets nivå.

Vanda Energi Ab var på grund av skäl relaterade till försörjningsberedskapen tvungen att fortsätta använda stenkolk i energiproduktionen. Bolaget effektiviserar energiproduktionen och utökar sin verksamhet ytterligare med hjälp av nya investeringar. Bolaget arbetar mot sitt mål att avstå från användningen av fossila bränslen till 2026 och göra energiproduktionen koldioxidnegativ till 2030. Bolagets verksamhet har varit förenligt med stadens intressen och dess mål stödjer i hög grad stadens mål att uppnå koldioxidneutralitet till 2030. Enligt svaret som fåtts från personal- och koncerntjänsterna skulle utbyggnaden av avfallskraftvärmeverket som togs i drift i maj 2022 ha möjliggjort utfasningen av stenkolk. Restriktionerna för bränsle- och energihandeln till följd av kriget i Ukraina försvårade tillgången till bränslen för energiproduktionen och ledde till kraftiga prisökningar. Av dessa skäl lämnade Vanda Energi kvar kolkraftverket i Mårtensdal för användning inom försörjningsberedskapen för att säkerställa tillräcklig värme- och energiproduktion.

Slutsatser:

Revisionsnämnden konstaterar att svaren som fåtts till utvärderingsberättelsen för 2022 var sakliga. Verksamhetsområdena har styrs sitt utvecklingsarbete i den riktning som rekommenderas i utvärderingsberättelsen.

12 REVISIONSNÄMNDEN/REVISIONSNÄMNDENS UPPGIFTER OCH VERKSAMHET

Uppgifter och sammansättning

Revisionsnämnden är ett lagstadgat organ som lyder under stadsfullmäktige och som har till uppgift att organisera granskningen av Vanda stads och stadskoncerns förvaltning och ekonomi samt bedöma huruvida staden har uppnått sina mål och ordnat verksamheten på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt på det sätt som fastställs i kommunlagen. Nämnden bereder de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om samt övervakar att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas.

Enligt förvaltningsstadgan (från och med 21.8.2023) ska nämndens ordförande och vice ordförande vara fullmäktigeledamöter. Nämndens övriga medlemmar ska vara fullmäktigeledamöter eller första eller andra ersättare enligt respektive fullmäktigegrupps ordningsföljd för ersättare. Enligt den tidigare förvaltningsstadgan var medlemmarna och ersättarna i revisionsnämnden ledamöter i stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige tillsatte 23.8.2021 revisionsnämnden för mandatperioden 2021–2025. Nämnden består av tretton medlemmar och en personlig ersättare för varje medlem.



Från vänster till höger: Ida Tamminen, Naima el Issaoui, Funda Demiri, Tuire Kaimio, Vaula Norrena, Markku Weckman, Paula Lehmuskallio, Nina Nummela, Tarja Eklund, Juha Järä, Oskari Iivari. I bakgrunden via Teams: Siri Ahokas. Bild: Sari Hännikäinen

Revisionsnämndens sammansättning presenteras i bilaga 1. Jämvigheterna för medlemmarna i revisionsnämnden i utarbetandet av utvärderingsberättelsen anges i bilaga 2.

Revisionsnämndens verksamhet

Planering och genomförande av utvärderingen

Revisionsnämnden godkände utvärderingsplanen 2023 på sitt sammanträde 14.6.2023. Den årliga utvärderingsberättelsen ingår i fullmäktigeperiodens utvärderingsplan. Revisionsnämnden granskar i sitt utvärderingsarbete verksamheten och serviceproduktionen i stadens olika verksamhetsområden. Detta görs genom att läsa handlingar, höra ansvariga personer, göra studiebesök till verksamhetsområdena samt intervjua tjänstemän. Syftet är att kartlägga utfallet av de bindande målen och omsättningen av hela den strategiska styrningen. Samtidigt kartlägger man huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt.

Utvärderingen är styrning och utveckling av verksamheten. I Vanda utnyttjas utvärderingen i ekonomiplanerings-, verksamhets- och strategiprocessen. Revisionsnämnden är ett verktyg för säkerställande av den strategiska styrningen, demokratin och redovisningsskyldigheten. Revisionsnämndens utvärderingsplan har genomförts som planerat.

Revision

Revisorn har genomfört revisionen av kalenderår 2023 enligt sitt arbetsprogram. Revisionsberättelsen har avgetts 24.4.2024. Revisor var enligt fullmäktiges beslut KPMG Oy Ab. Ansvarig revisor för moderstaden var OFGR, CGR Juha Huuskonen.

Redogörelse för bindningar

Revisionsnämnden har till uppgift att övervaka att skyldigheten att redogöra för bindningar enligt 84 § i kommunlagen iakttas och tillkännage redogörelserna för fullmäktige. Skyldigheten att redogöra för sina bindningar gäller kommunstyrelsens ledamöter, ledamöter i organ som sköter uppgifter som avses i markanvändnings- och bygglagen, ordföranden och vice ordförande i fullmäktige och nämnder, kommundirektören, borgmästaren och vice borgmästare samt föredragande i kommunstyrelsen och

nämnder. Redogörelsen ska lämnas inom två månader från det att personen har blivit vald till sitt uppdrag. Personen ska också utan dröjsmål anmäla förändringar i bindningarna.

Redogörelse för bindningar ska lämnas för uppgifter i ledningen för eller förtroendeuppdrag i företag och andra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet. Redogörelse ska också lämnas för betydande förmögenhet och för andra bindningar som kan vara av betydelse vid skötseln av förtroende- och tjänsteuppdrag.

Revisionsnämnden har tillkännagivit redogörelserna för fullmäktige 30.1.2023 och 26.2.2024.

Övrig verksamhet

Vanda stads revisionsnämnd har fört vidare samarbetet med revisionsnämnderna i huvudstadsregionens städer Helsingfors, Esbo och Grankulla samt HUS-sammanslutningens revisionsnämnd i form av utbildning. Verksamheten samordnas av en styrgrupp som består av revisionsnämndernas ordförande. Ett gemensamt eftermiddagsseminarium för städernas och HUS-sammanslutningens revisionsnämnder ordnades i Helsingfors 16.11.2023. Under 2023 gjordes ingen gemensam utvärdering.

Revisionsnämnderna i Vanda och Kervo städer samt Vanda och Kervo välfärdsområde ordnade ett gemensamt kvällsseminarium 11.10.2023. Ämnet var samarbetet med kontaktytor.

Revisionsnämnden lämnar en separat verksamhetsberättelse och utarbetar en verksamhetsplan.

Information

På Vanda stads webbplats, på sidan vantaa.fi/sv/staden-och-beslutsfattandet/organisation/extern-revision presenteras stadens revisionsnämnd och externa revision samt nämndens årliga utvärderingsberättelser som behandlar uppnåendet av de operativa och ekonomiska målen.

Revisionsnämndens föredragningslistor och protokoll finns tillgängliga för stadsinvå-
narna på vantaa.fi/sv/staden-och-beslutsfattandet/beslutsfattande. Länkar till denna
sida finns även på den ovan nämnda sidan. Revisionsnämnden rapporterar och infor-
merar om ärenden i anslutning till sitt uppdrag i första hand till stadsfullmäktige. I in-
formationen iakttas till tillämpliga delar de allmänna anvisningarna om stadens princi-
per för informationen som stadsfullmäktige har godkänt.

Vanda, 24.4.2024
Revisionsnämnden

Tuire Kaimio
ordförande

Markku Weckman
vice ordförande

Siri Ahokas

Funda Demiri

Tarja Eklund

Oskari Iivarinen

Naima el Issaoui

Juha Järä

Paula Lehmuskallio

Vaula Norrena

Nina Nummela

Manav Phull

Jussi Särkelä

FÖRKORTNINGAR:

ARA	Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet
EU	Europeiska unionen
HUS	Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt
Hyte	Hälsa och välfärd
Hyte-koefficient	En tilläggsdel till statsandelen för främjande av hälsa och välfärd som fungerar som ett incitament. Koefficientens storlek fastställs delvis utifrån det arbete som kommunen utför för främjandet av hälsa och välfärd
OFGR	Revisor som sköter revisionsuppdrag i offentligrättsliga samfund och koncerner
KETS	Kommunsektorns energieffektivitetsavtal
CGR	Av Centralhandelskammaren godkänd revisor
MBT-avtal	Avtal om markanvändning, boende och trafik
MBT-mål	Mål för avtalen om markanvändning, boende och trafik
NEET	Not employment, education or training/utanför utbildningssystem och arbetsmarknad
NPS-index	Net promoter score: hur sannolikt skulle du rekommendera en tjänst till en vän
PDB	Program för deltagande och bedömning
F2	Finska som andraspråk
Seure	Seure Henkilöstöpalvelut Oy
AN-tjänsterna	Arbets- och näringstjänsterna
VAV	Vanda stads hyreshusbolag VAV Yhtymä Oy
Skattesvans	Kommunala skatteintäkter och samfundsskatteintäkter som ackumulerats 2022 och som påfördes med de högre inkomstskattesatserna och samfundsskatteandelarna som föregick social- och hälsovårdsreformen
VTK	Vanda stads industrifastighetsbolag VTK Kiinteistö Oy

BILAGA 1

<u>Medlem</u>	<u>Ersättare</u>
Kaimio Tuire, puheenjohtaja	Viilo Mikko
Weckman Markku, varapj.	Karhu Suvi
Ahokas Siri	Åstrand Stefan
Iivarinen Oskari	Siniketo-Pietilä Katja
el Issaoui Naima	Kiljunen Kimmo
Friman Reija (fge till 21.8.2023)	Rautavaara Maija (fge till 21.8.2023)
Norrena Vaula (fge fr.o.m. 21.8.2023)	Friman Reija (fge fr.o.m. 21.8.2023 al- kaen)
Jääskeläinen Jouko (fge till 19.6.2023)	Tuomela Tiina (fge till 19.6.2023)
Nummela Nina (fge fr.o.m. 19.6.2023)	Jääskeläinen Jouko (fge fr.o.m. 19.6.2023)
Phull Manav	Orlando Carita
Raja-Aho Maarit (fge till 21.8.2023)	Norres Lasse
Lehmuskallio Paula (fge fr.o.m. 21.8.2023)	
Sillanpää Minttu (fge till 29.1.2024)	Eerola Antero
Demiri Funda (fge fr.o.m. 29.1.2024)	
Suoniemi Juha (fge till 29.1.2024)	Järä Juha (fge till 29.1.2024)
Järä Juha (fge fr.o.m. 29.1.2024)	Saimen Tuukka (fge fr.o.m. 29.1.2024)
Särkelä Jussi	Tamminen Ida
al-Taee Hussein (fge till 29.1.2024)	Eklund Tarja (fge till 29.1.2024)
Eklund Tarja (fge fr.o.m. 29.1.2024)	Sodhi Ranbir (fge fr.o.m. 29.1.2024)

BILAGA 2

Jävigheterna i utarbetandet av utvärderingsberättelsen för året 2023:

Medlemmar:

Tuire Kaimio, nämnden för stadskultur och välfärd, ledamot (fge till 21.8.2023),
Markku Weckman, koncernen VAV-yhtymä Oy, styrelseledamot,
Siri Ahokas, stadsmiljönämnden, ledamot,
Funda Demiri, nämnden för fostran och lärande, ersättare
Tarja Eklund, stadsmiljönämnden, vice ordförande,
Oskari Iivarinen, stadsmiljönämnden, ledamot,
Naima el Issaoui, nämnden för fostran och lärande, ersättare och koncernen VAV-yhtymä Oy, styrelseledamot,
Juha Järä, nämnden för stadskultur och välfärd, ledamot,
Paula Lehmuskallio, nämnden för fostran och lärande, ordförande,
Vaula Norrena, stadsmiljönämnden, ersättare
Nina Nummela, stadsstyrelsen, ledamot (fge till 19.6.2023),
Manav Phull, nämnden för fostran och lärande, ledamot,
Juha Suoniemi, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, styrelseledamot,
Jussi Särkelä, koncernen VAV-yhtymä Oy, ordförande i styrelsen,
Hussein al-Taee, nämnden för fostran och lärande, vice ordförande.

Ersättare:

Reija Friman, nämnden för stadskultur och välfärd, ledamot (fge fr.o.m. 21.8.2023),
Tuukka Saimen, stadsstyrelsen och stadsstyrelsens koncernsektion, ledamot (fge till 11.12.2023) och VTK Kiinteistöt Oy, styrelseledamot.



4 §

Vanda stads bokslut 2023

VD/489/02.04.03.03/2024

PT/MR/PK/JH/EK/MT/AP

Utvecklingen av och utsikterna för Finlands samhällsekonomi försvagades betydligt år 2023. Finlands ekonomi krympte med en procent och ekonomin gick in i en recession. Inflationen var fortfarande hög och räntorna steg. Det försämrade ekonomiska läget syntes också i den inhemska efterfrågan och den kraftiga nedgången i byggandet. Enligt bokslutsutvärderingarna var räkenskapsperiodens resultat för kommunerna och samkommunerna på det finländska fastlandet 1,8 miljarder euro positivt, men posterna av engångskaraktär, de s.k. skatteftersläpningarna, förbättrade resultatet med 1,4 miljarder euro. Inverkan på resultatet av de statsandelar som återkrävs var 0,5 miljarder euro. Utan poster av engångskaraktär skulle resultatet ha varit något negativt.

På grund av välfärdsområdesreformen minskade kommunernas verksamhetsintäkter med 28 procent och verksamhetskostnaderna med 52 procent. Vidare minskade kommunernas kommunalskatteintäkter sammantaget med 53 procent, samfundsskatteintäkterna med 32 procent och statsandelsintäkterna med 66 procent. Räkenskapsperiodens resultat var negativt i 49 kommuner, medan det uppvisade ett underskott i 93 kommuner år 2022.

I kommunerna och samkommunerna gjordes investeringar för 4,7 miljarder euro. Lånestocken för kommunerna och samkommunerna i på det finländska fastlandet minskade med cirka 0,3 miljarder euro och uppgick i slutet av år 2023 till cirka 18,4 miljarder euro.

Vanda stads bokslut år 2023

Räkenskapsperiodens resultat för **år 2023** var 50,1 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat ökade med 37,1 miljoner jämfört med föregående år. Efter ändringarna i avskrivningsdifferensen och reserver samt fonderingarna var **räkenskapsperiodens överskott 47,7 miljoner euro**.

Social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets verksamheter överfördes till Vanda och Kervo välfärdsområde från och med början av 2023. Förändringen inverkade på Vanda stads verksamhetsintäkter och -kostnader och inflödet av skatteinkomster och statsandelar. Posterna i fråga är inte jämförbara med motsvarande siffror för 2022.

De externa verksamhetsintäkterna uppgick till 158,6 miljoner euro år 2023. Jämfört med året innan minskade verksamhetsintäkterna med 127,2 miljoner euro på grund av att social- och hälsovårdens och räddningsväsendets verksamhetsintäkter överfördes till välfärdsområdet. Också intäkterna från markförsäljning och övriga intäkter från försäljning av anläggningstillgångar sjönk med sammanlagt 36,2 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna uppgick till 832,7 miljoner euro, vilket är en minskning med 847,1 miljoner euro jämfört med året innan. Av de största utgiftsposterna utgjorde personalkostnaderna 394,0 och köpen av tjänster 286,5 miljoner euro. Personalkostnaderna



minskade med 181,8 miljoner (-31,6 %) och köpen av tjänster ökade med 602,2 miljoner euro (-67,8 %) jämfört med året innan.

Verksamhetsbidraget uppgick till -674,1 miljoner euro år 2023, dvs. det ökade med 720,0 miljoner euro jämfört med året innan.

I skatteinkomster inflöt år 2023 sammanlagt 638,7 miljoner medan statsandelarna uppgick till 179,7 miljoner euro. Jämfört med år 2022 minskade skatteinkomsterna med 565,0 och statsandelarna med 107,9 miljoner euro. Inkomstskatterna minskade med 526,1 miljoner euro och samfundsskatteintäkterna med 42,5 miljoner euro jämfört med år 2022. Fastighetsskatterna ökade med 3,6 miljoner euro jämfört med år 2022.

Finansieringskostnaderna ökade med 11,4 miljoner euro jämfört med år 2022. De finansiella intäkterna ökade däremot med 2,8 miljoner euro, vilket innebär att de finansiella intäkterna och kostnaderna tillsammans minskade med 8,6 miljoner euro jämfört med år 2022.

Stadens årsbidrag år 2023 var 162,0 miljoner euro. Avskrivningarna enligt plan och nedskrivningarna uppgick till 111,8 miljoner euro, dvs. 1,2 miljoner euro mer än år 2022. Avskrivningarna kunde täckas med årsbidraget till 145 procent, vilket innebar att stadens internt tillförda medel uppvisade ett överskott då de mäts med årsbidraget.

Investeringsutgifterna år 2023 uppgick till 166,8 miljoner euro. Nettominskningen av stadens långfristiga lån var 5,5 och ökningen av kortfristiga lån 52,4 miljoner euro, vilket ger en nettoökning i lånestocken på 46,9 miljoner euro. Lånestocken minskade i motsvarande mån under år 2022 med 83,0 miljoner euro. Andelen internt tillförda medel för investeringar förbättrades år 2023 till 99,7 procent, då den var 94,1 procent året innan.

I Vanda stads balansräkning utgjordes den största posten inom bestående aktiva av de materiella tillgångarna som uppgick till 1 337,7 miljoner euro i slutet av 2023 (65,4 procent av slutsumman i balansräkningen). Under passiva i balansräkningen var det egna kapitalet 1 031,8 miljoner och det främmande kapitalet 1 003,1 miljoner euro. Balansräkningens slutsumma var 2 045,7 miljoner euro. Soliditeten förbättrades till 51,0 procent (49,3 procent 2022). Lånebeståndet per invånare ökade från det föregående året med 127,2 euro, dvs. till 3 451,5 euro per invånare.

Bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfondens överskott före fondöverföringar uppgick till 2,6 miljoner euro och underskottet i Skadefonden till 0,2 miljoner euro.

I **koncernbokslutet** har dotterbolag, samkommuner och intressesammanslutningar samt dotterbolagens och samkommunernas dotter- och intressesammanslutningar sammanställts, dvs. sammanlagt 62 sammanslutningar.

Resultatet för koncernen under räkenskapsperioden 2023 var 111,5 miljoner euro. Efter bokslutsdispositioner, räkenskapsperiodens skatter, kalkylerade skatter och minskningar av minoritetsandelar uppgick räkenskapsperiodens överskott till 75,2 miljoner euro. Koncernens lånestock minskade med 205,3 miljoner euro från året innan och var 1 883,0 miljoner euro i slutet av 2023. Lånestocken per invånare minskade till 7 609,7 euro, då den år 2022 var 8 600,2 euro.



Koncernens relativa skuldsättningsgrad var 146 procent i slutet av år 2023, vilket innebär att driftsinkomsterna för 2023 inte skulle ha räckt till för att återbetala främmande kapital.

Budgetutfallet 2023

Stadsfullmäktige godkände 14.11.2022 budgeten för 2023 och ekonomiplanen för 2023–2026. Den ursprungliga budgeten för 2023 som fullmäktige godkänt slutade på 47,5 milj. euro som resultat för räkenskapsperioden och ett överskott på 48,8 milj. euro samt en bruttoinvesteringsnivå på sammanlagt 163,7 milj. euro.

Stadsfullmäktige beslutade om ändringar i budgeten för 2023 utgående från verksamhetsområdenas förslag under år 2023. De största budgetändringarna bestod av en sänkning av inkomst målet för stadsmiljöns verksamhetsområde med 32,4 milj. euro och en höjning av anslagen med 11,0 milj. euro. Markförsäljningsvinsterna samt totalinkomsterna av försäljningen av fastighets- och bostadsegendom uppvisade en svag utveckling på grund av det osäkra marknadsläget. Nedgången i efterfrågan på bostäder har bland annat påverkats av kriget i Ukraina, de stigande byggkostnaderna och räntorna, inflationen och det försämrade konsumentförtroendet.

Anslagshöjningar gjordes i kostnaderna för underhåll och fastighetsskötsel bland annat på grund av den snörika vintern. Inkomstbudgeten för verksamhetsområdet för fostran och lärande höjdes med 0,7 milj. euro och anslaget med 19,0 milj. euro. Inkomstbudgeternas ändringar berodde på projektunderstöd och anslagsändringarna huvudsakligen på kostnaderna för inhyrd arbetskraft. Anslaget för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning höjdes med 1,8 milj. euro för att motsvara arbetsmarknadsstödet höjda kommunandelsavgifter. Den centraliserade reservering som budgeterats för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning för en löneuppgörelse inom den kommunala sektorn fördelades dessutom till de övriga verksamhetsområdena för totalt 10,8 milj. euro och anvisades på nytt inom verksamhetsområdet för 0,5 milj. euro. Fördelningen av den centraliserade reserveringen påverkar inte resultatet på stadsnivå. Skatteinkomstprognosen höjdes med 26 milj. euro särskilt på grund av det positiva inflödet av kommunalskatter, men statsandelsprognosen sänktes med 3,3 milj. euro. I början av 2023 gjordes också anslagsöverföringar med anledning av organisationsreformen inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd mellan verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd och verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning. Överföringarna påverkade inte resultatet för hela staden. Efter budgetändringarna blev det budgeterade resultatet för räkenskapsåret 6,7 milj. euro.

Bokslutet för 2023 uppvisade ett resultat på 50,1 milj. euro samt ett överskott på 47,7 milj. euro för räkenskapsperioden. Räkenskapsperiodens överskott är 1,1 milj. euro sämre än den ursprungliga budgeten och 39,7 milj. euro bättre än den ändrade budgeten.

I den ändrade budgeten för 2023 uppgick verksamhetsintäkterna från stadens driftsekonomi till 312,7 milj. euro. Utfallet av verksamhetsintäkterna under 2023 var 333,6 milj. euro, vilket överskred den ändrade budgeten med 20,8 milj. euro. Verksamhetsintäkterna utföll till 107 procent jämfört med den ändrade budgeten, men de sjönk med 34,8 procent i relation till bokslutet för år 2022. Verksamhetsintäkternas minskning jämfört med året innan beror på välfärdsområdesreformen, där uppgifter som tidigare hört till kommunerna överfördes till välfärdsområdena. Samtidigt överfördes



också de intäkter och kostnader som hänförde sig till uppgifterna från kommunerna. Verksamhetsintäkterna för fostran och lärande överskred den ändrade budgeten med cirka 5,5 milj. euro huvudsakligen på grund av de flyktingersättningar som betalats av staten. Verksamhetsintäkterna för stadens strategi och ledning överskred med cirka 2,6 milj. euro. Överskridningen utgörs huvudsakligen av de IT-tjänster som sålts till Vanda och Kervo välfärdsområde och de understöd bland annat i anslutning till invandring som fåtts av staten. Stadsmiljöns verksamhetsintäkter överskred den ändrade budgeten med cirka 11,9 milj. euro. Markförsäljningsvinsterna, markarrendeinkomsterna och avtalsersättningarna uppgick till totalt cirka 29,9 milj. euro medan den ursprungliga budgeten var cirka 54,6 milj. euro och den ändrade budgeten cirka 26,3 milj. euro. Budgetändringen beror huvudsakligen på en svag efterfrågan på tomter, särskilt inom bostadsbyggandet. Byggnadernas hyresintäkter av utomstående, depåns hyresintäkter och parkeringsavgifter var också bättre än budgeten. Försäljningsintäkterna inkluderar 7,3 milj. euro i s.k. genomfakturerade intäkter från byggservicetjänster som sålts till Helsingforsregionens miljöjänster (HRM), vilket är 0,8 milj. euro mer än i den ändrade budgeten.

Stadens verksamhetskostnader var 1 020,9 milj. euro i den ändrade budgeten. Utfallet av verksamhetskostnaderna uppgick år 2023 till 1 007,6 milj. euro. Verksamhetskostnaderna underskreds med 13,3 milj. euro och utföll till 99 procent i relation till den ändrade budgeten. Jämfört med 2022 minskade verksamhetskostnaderna med 898,0 milj. euro, dvs. med 47,1 procent. Förändringen beror på välfärdsområdesreformen. Verksamhetskostnaderna för alla verksamhetsområden underskred den ändrade budgeten: underskridning för stadens strategi och ledning var 4,8 milj. euro, 5,2 milj. euro för allmänna förvaltningen, 1,5 milj. euro för fostran och lärande, 0,3 milj. euro för stadskultur och välfärd och 0,3 milj. euro för stadsmiljön. Personalkostnaderna underskred inom alla verksamhetsområden, totalt med 11,2 milj. euro jämfört med den ändrade budgeten. Andelen köp av tjänster var nästan på samma nivå som i den ändrade budgeten. De underskreds i den allmänna förvaltningen i och med att beskattningskostnaderna minskade på grund av välfärdsområdesreformen och inom verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning i synnerhet vad beträffar ICT-tjänsterna. Köpen av tjänster överskred budgeten inom de övriga verksamhetsområdena. Material, förnödenheter och varor underskred den ändrade budgeten med cirka 0,8 milj. euro och understödskostnaderna överskred den med cirka 1,6 milj. euro. De övriga verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 2,9 miljoner euro. I verksamhetskostnaderna ingår 7,3 milj. euro i s.k. genomfakturerade kostnader från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljöjänster (HRM).

Skatteinkomsterna för 2023 överskred den ändrade budgeten med 2,7 milj. euro. I relation till den ändrade budgeten var den beräknade kommunalskattens utfall 100,3 procent, utfallet av fastighetsskatt 99,2 procent, utfallet av samfundsskatt 102,5 procent och utfallet av statsandelar 101,1 procent. Allt som allt utföll skattefinansieringen totalt (skatter och statsandelar) till 100,6 procent i förhållande till den ändrade budgeten och den minskade med 45,1 procent i relation till bokslutet för 2022. På grund av välfärdsområdesreformen sänktes kommunalskatten med 12,64 procentenheter, samfundsskatterna med cirka en tredjedel och vad gäller statsandelarna avskaffades de grunder för bestämmande av statsandelen som hänför sig till de uppgifter som överfördes till välfärdsområdet. Skatteinkomsterna utföll nästan enligt den ändrade budgeten. På hösten 2023 gjordes ett tilläggsbudgetförslag för skatteinkomsterna, där prognosen för kommunalskatteutfallet höjdes med 17 milj. euro, prognosen för fastighetsskatten med 4 milj. euro



och prognosen för samfundsskatteintäkterna med 5 milj. euro. Kommunalskatterna överskred den ändrade budgeten med 1,2 milj. euro och samfundsskatteintäkterna med 2,3 milj. euro, medan fastighetsskatterna underskred den med 0,9 milj. euro. Statsandelsprognosen sänktes med 3,3 milj. euro i höstens tilläggsbudget och statsandelarna utföll 2,0 milj. euro mer på plus än den ändrade budgeten.

Under 2023 utföll de finansiella intäkterna och kostnaderna till sammanlagt 17,7 milj. euro, medan de sammantagna finansiella intäkterna och kostnaderna i budgeten hade beräknats till 12,0 milj. euro. Den mycket snabba och kraftiga höjningen av räntenivån bidrog till att stadens räntekostnader började öka, även om låneportföljens skyddsgrad höll dem på en fortsättningsvis rimlig nivå. Ränteskydden som har tecknats för låneportföljen minskar med tiden, eftersom inga nya skydd har tecknats på grund av den höga räntenivån. Räntekostnaderna för stadens låneportfölj uppgick till en nivå på 12,3 milj. euro, dessutom betalade staden sina bolag 1,7 milj. euro ränta enligt de medel som bolagen har på koncernkontot. Alla stadens sammanlagda räntekostnader överskred budgeten med 1,7 milj. euro. Stadens räntekostnader å sin sida överskred budgeten med 6,6 milj. euro, och därför är nettot av ränteintäkterna och -kostnaderna positivt för staden. Avskrivningar och nedskrivningar gjordes år 2023 för cirka 111,8 milj. euro vilket var 0,9 procent och 1,0 milj. euro mer jämfört med budgeten.

I bokslutet för 2023 uppgick stadens årsbidrag till 162,0 milj. euro, räkenskapsperiodens resultat till 50,1 milj. euro och räkenskapsperiodens överskott till 47,7 milj. euro.

I den ursprungliga budgeten för 2023 var inkomsterna i investeringsdelen cirka 6,0 milj. euro, utgifterna cirka 163,7 milj. euro och nettot för investeringsdelen cirka 157,7 milj. euro. År 2023 minskades inkomstbudgeten med 1,5 milj. euro i fråga om inkomsterna för fast egendom. Anslagen höjdes med totalt 31,9 milj. euro, utgifterna för fast egendom ökades med 16 milj. euro, byggnadskostnaderna med 2,7 milj. euro och utgifterna för offentliga anläggningstillgångar med totalt 15,2 milj. euro. Å andra sidan minskades anslagen för aktier och andelar med 2 milj. euro. Efter dessa ändringar uppgick inkomstbudgeten till 4,5 milj. euro och de beräknade anslagen till 195,7 milj. euro.

Bruttoutgifterna för investeringar som genomförts 2023 uppgick till totalt 166,8 milj. euro, och de underskred den ändrade budgeten med 28,8 milj. euro. De budgetenliga investeringsanslagen underskreds i alla andra projektgrupper förutom i de offentliga anläggningstillgångarna. Den största underskridningen skedde i byggprojekt, 22,8 milj. euro. Anslagen underskreds särskilt på grund av förskjutningar i tidsplanerna för byggprojekt och underskridningar av budgeten i en del genomförda projekt. För de offentliga anläggningstillgångarnas del överskreds budgeten med 0,4 milj. euro, samtidigt som inkomsterna överskred budgeten med 1,6 milj. euro på grund av olika statsunderstöd. Anslagen för fast egendom underskreds med 1,6 milj. euro. För den immateriella egendomens del underskreds budgeten med 1,5 milj. euro, för den lösa egendomens del med 2,0 milj. euro och för aktiernas och andelarnas del med 1,2 milj. euro jämfört med den ändrade budgeten.

Investeringsinkomsterna utföll med 6,9 milj. euro, cirka 2,4 milj. euro över den ändrade budgeten. Markförsäljningsinkomsterna underskred den ändrade budgeten med 0,4 milj. euro, men budgeten överskred den ändrade budgeten i de offentliga anläggningstillgångarna med 1,6 milj. euro, i aktier



och andelar med 1,0 milj. euro och i immateriell egendom med 0,2 milj. euro. Investeringsdelens nettoutgifter år 2023 uppgick till totalt 160,0 milj. euro, vilket underskred budgeten med 31,2 milj. euro.

År 2023 amorterades cirka 155,5 milj. euro på stadens långfristiga lån i enlighet med betalningsprogrammet. År 2023 refinansierade staden amorteringarna på lånen genom att lyfta ett långfristigt lån på cirka 150 milj. euro. Den långfristiga låneportföljen minskades med 5,5 milj. euro till cirka 771,6 milj. euro i slutet av 2023. I den ursprungliga budgeten för 2023 beräknades amorteringen på nettolån bli 1,7 milj. euro utifrån budgetens driftsekonomidel och investeringsdel. Stadens totala lånestock (inklusive koncernkontots saldo och kortfristiga lån) ökade med 46,9 milj. euro.

Utfallet av de bindande målen 2023

För år 2023 ställde fullmäktige upp sammanlagt 41 bindande mål. Åtta av de uppställda målen nåddes i sin helhet, tjugosex nåddes delvis medan sju mål inte nåddes alls.

Utfallet av verksamhetsbidraget blev 28 milj. euro (4,2 %) lägre än budgeterat. Genomförandet av produktivitets- och tillväxtprogrammet framskrider. Programmets åtgärder har vidtagits som en del av driftsplanen för 2023. Programmet låg till grund för budgetberedningen 2024.

Marköverlåtelseernas och markanvändningsavtalens nettoinkomster var 2023 cirka 16,4 miljoner euro (2022: 44,8 milj. euro). Staden skapade förutsättningar för en högklassig och mångsidig bostadsproduktion. År 2023 färdigställdes totalt 3115 bostäder i Vanda (2022: 3304). Sammanlagt 452 nya småhusbostäder (egnahemshus, fristående hus, par- och radhus) har färdigställts, (2022: 652), av dessa 359 i egnahems- och parhus och 93 i radhus. År 2023 inleddes byggandet av endast 647 bostäder.

Vandas färdplan för resurssmarthet har uppdaterats och i den ingår biologisk mångfald som en ny fil (mångfald i naturen). Filen fastställer åtgärder för att främja mångfalden i naturen i Vanda. Målet är en klimatneutral stad år 2030. Utsläppsutgifterna för 2022 har fått: Totalutsläppen borde ha minskat med 15 procent från och med 2020, men utsläppen hade bara minskat med 7,2 procent. Den mest betydande ökningen av utsläpp skedde i utsläppen från fjärrvärme. Målet nåddes delvis när det gäller utsläppen från trafik, olje- och eluppvärmning och jordbruk. Utsläppen från avfallshantering och konsumtionsel följer målen.

Andelen hållbara färd sätt ökade. Antalet påstigande passagerare i kollektivtrafiken var 133 218 påstigningar vardag (2022: 126 126). Antalet påstigande passagerare på HRT:s bussar i november var till och med 12 procent större än 2019. Antalet cyklister ökade med 2 procent jämfört med 2022, men är fortsättningsvis mindre än före coronapandemin. Planeringen av spårvagnsstaden har gått framåt. Stadscentrumen och gamla förorter utvecklas.

Modellen för medborgarbudgeten har godkänts i stadsstyrelsen. Vandaborna deltog i stor utsträckning från varje storområde och dryga 2000 idéer lämnades in. En mätning vad gäller upplevelsen av delaktighet har inletts, resultaten fås under sommaren 2024.



Antalet långtidsarbetslösa minskade jämfört med läget i slutet av 2022. Antalet långtidsarbetslösa var 5049 i slutet av året (2022: 5 237). Antalet arbetslösa under 30 år var 3580 i slutet av året (2022: 2 852) och antalet arbetslösa med främmande språk som modersmål 7 232 (2022: 5 885).

Grundskoleelevernas läsfärdighet bedömdes med testet Lukuseula (åk 2): Målet var att resultaten förbättrades med 3 procentenheter. Resultaten från Lukuseula hade sjunkit en aning. Det allmänna resultatet av matematikutvärderingen (åk 3 och 7) å sin sida var att Vandaelevernans grundläggande kunskaper i matematik ligger nationellt sett på en genomsnittlig nivå och delvis till och med på en lite bättre nivå.

Genom programmet för positiv särbehandling har man främjat invånardelaktigheten och utvecklat servicen samt förebyggt ojämlikhetsutvecklingen i bostadsområdena. Programmet har genomförts rätt så bra. Av programmets åtgärder för 2023 har uppskattningsvis 21 vidtagits fullt ut (70 %) och 9 delvis (30 %).

Målet Sjukfrånvaro i sin helhet och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa minskar, nådde inte målnivån (4,3 %) när det gäller andelen sjukfrånvaro (6 %), men däremot minskade andelen sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa (1,11 %).

Den framtida utvecklingen

Vandas framtida utveckling främjas av att stadens ekonomi nu är stabil och i balans. Stadens balansräkning har stärkts och lånenivån är lägre än på över tio år, vilket är positivt också på grund av de ökade räntekostnaderna. Utsikterna för den kommunala ekonomin som helhet har dock blivit svagare och skatteinkomstprognoserna sjunker.

Det allmänna ekonomiska läget förväntas vända i en aning mer positiv riktning mot slutet av 2024. Inflationen har redan sjunkit och räntorna beräknas börja sjunka under 2024. För Vanda skulle det vara särskilt viktigt att bostadsbyggandet återhämtar sig med tanke på både sysselsättning och stadens ekonomi. Det är viktigt att se bortom konjunkturerna in i framtiden och utveckla staden genom stärkande av livskraften till en hemstad för både nuvarande och framtida Vandabor.

Stadsstyrelsen 25.3.2024 § 9

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar

1. föreslå för stadsfullmäktige att
 - a) överskottet på 2 641 146,97 euro i Bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfonden bokförs som en ökning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar,
 - b) underskottet på 175 975,53 euro i Skadefonden bokförs som en minskning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar, och
 - c) överskottet för Vanda stads räkenskapsperiod på 47 678 175,44 euro överförs till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen och



2. konstatera att eftersom balansräkningen också omfattar överskott som ansamlats från tidigare räkenskapsperioder är det på grundval av räkenskapsperiodens resultat inte nödvändigt med förslag till balansering av ekonomin,
3. befullmäktiga ekonomiservicen till att göra justeringar av teknisk natur i bokslutet, och
4. underteckna bokslutet och lämna det till revisorerna för granskning samt efter granskningen föra bokslutet till stadsfullmäktige för behandling.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Den huvudansvariga revisorn OFR, CGR Juha Huuskonen från KPMG Oy Ab har till revisionsnämnden avgett rapport om de revisioner som berör 2023 och överlåtit revisionsberättelsen för det aktuella året. Revisorn har i sin berättelse föreslagit godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet för de revisionsskyldiga för den granskade räkenskapsperioden.

Revisionsnämnden 24.4.2024 § 4

Stadsrevisorers förslag:

Nämnden beslutar att

- a) anteckna revisionsberättelsen för år 2023 för kännedom,
- b) föra revisionsberättelsen till stadsfullmäktige för kännedom,
- c) föreslå för stadsfullmäktige att 2023 års bokslut godkänns, och
- d) föreslå för stadsfullmäktige att de revisionsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023

Protokollet justeras och godkänns genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Protokollet justerades och godkändes genast vid sammanträdet för denna paragrafs del.

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 4

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) överskottet på 2 641 146,97 euro i Bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfonden bokförs som en ökning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar,



- b) underskottet på 175 975,53 euro i Skadefonden bokförs som en minskning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar, och
- c) överskottet för Vanda stads räkenskapsperiod på 47 678 175,44 euro överförs till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen och
- d) revisionsberättelsen för år 2023 antecknas för kännedom,
- e) bokslutet 2023 godkänns, och
- f) de revisionsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Vanda stads bokslut 2023
- Revisionsberättelsen 2023

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Pekka Timonen, stadsdirektör, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Matti Ruusula, ekonomi- och strategidirektör, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Sari Hännikäinen, stadsrevisor, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)



Revisionsberättelse 2023

Till Vanda stads stadsfullmäktige

Vi har granskat Vanda stads förvaltning, bokföring och bokslut för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2023. Bokslutet omfattar stadens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem samt tablå över budgetutfall och verksamhetsberättelse. Bokslutet omfattar även koncernbokslut, som består av koncernens balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till dem.

Stadsstyrelsens och övriga redovisningsskyldigas skyldigheter

Stadsstyrelsen och övriga redovisningsskyldiga är ansvariga för stadens förvaltning och skötseln av ekonomin under räkenskapsperioden. Stadsstyrelsen och den övriga koncernledningen ansvarar för styrningen av kommunkoncernen och ordnandet av koncernövervakningen. Stadsstyrelsen och stadsdirektören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att det ger en rättvisande bild av stadens resultat, dess ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet i enlighet med bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut. Stadsstyrelsen och stadsdirektören har i verksamhetsberättelsen redogjort för ordnandet av stadens interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakning.

Stadsstyrelsen och stadsdirektören ansvarar även för ordnandet av intern kontroll och den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns skyldigheter

Vi har granskat räkenskapsperiodens förvaltning, bokföring och bokslut i enlighet med god revisionssed inom den offentliga förvaltningen för att upptäcka väsentliga felaktigheter och rapportera om dem som resultat av granskningen. Vid granskningen av förvaltningen har vi utrett huruvida medlemmarna i förvaltningsorganen och de ledande tjänsteinnehavarna för uppgiftsområdena verkat enligt lag. Vid granskningen av huruvida den interna kontrollen och riskhanteringen samt koncernövervakningen i staden har ordnats på behörigt sätt har beaktats redogörelsen för dem i verksamhetsberättelsen. Vi skaffar oss en förståelse av den del av interna kontrollen som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga och för att uttala oss om ordnandet av den interna kontrollen, men inte för att uttala oss om effektiviteten i stadens interna kontroll. Därtill har vi granskat riktigheten i uppgifterna som givits om grunderna för statsandelarna.

Vi har utfört granskningen för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida förvaltningen sköts enligt lag och fullmäktiges beslut. Bokföringen, principerna för upprättandet av bokslutet, dess innehåll och presentation har granskats i tillräcklig omfattning för att konstatera att bokslutet inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Granskningens resultat

Stadens förvaltning har sköts enligt lag och fullmäktiges beslut.

Stadens interna kontroll och riskhantering samt koncernövervakning har ordnats på behörigt sätt.

Uppgifterna som givits om grunderna för statsandelarna är riktiga.

Stadens bokslut och det tillhörande koncernbokslutet är upprättade enligt bestämmelser och föreskrifter om upprättande av bokslut. Bokslutet ger en rättvisande bild av räkenskapsperiodens resultat, ekonomiska ställning, finansiering och verksamhet.

Utlåtanden om godkännande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet

Vi förordar att bokslutet godkänns.

Vi förordar att de redovisningsskyldiga beviljas ansvarsfrihet för den av oss granskade räkenskapsperioden.



Vanda stad
Revisionsberättelse 2023
24.4.2024

Helsingfors den 24 april 2024
KPMG OY AB

Juha Huuskonen
OFGR, CGR



VANDA STAD BOKSLUT 2023

STADSFULLMÄKTIGE 20.5.2024



VANDA STAD
BOKSLUT 2023

Stadsfullmäktige 20.5.2024

Pärm bild: Vandas materialbank, Tiksi Block Party
Pärm: Heidi Hölttä, Informationen
Layout handledning: Kirsi Kangas, Ekonomiservice
Översättning: Translatererna, Vanda stadskansli

VANDA STADS BOKSLUT 2023

Innehållsförteckning

1	VERKSAMHETSBERÄTTELSEN	1
1.1	AVGÖRANDE HÄNDELSER I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN	1
1.1.1	Stadsdirektörens översikt	1
1.1.2	Vanda stads förvaltning	3
1.1.3	Den ekonomiska utvecklingen på riksnivå och regionalt	7
1.1.4	Vanda stads verksamhetsmiljö och den ekonomiska utvecklingen	9
1.1.5	Vanda stads personal	28
1.1.6	Miljöfaktorer	32
1.1.7	Andra icke finansiella aspekter	33
1.1.8	Uppskattning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna	34
1.2	REDOGÖRELSE FÖR ORDNANDET AV DEN INTERNA KONTROLLEN OCH RISKHANTERINGEN	39
1.3	HUR RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT BILDAS OCH VERKSAMHETEN FINANSIERAS	45
1.3.1	Hur räkenskapsperiodens resultat bildas	45
1.3.2	Finansiering av verksamheten	47
1.4	DEN FINANSIELLA STÄLLNINGEN OCH ÄNDRINGAR I DEN	50
1.5	TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER	55
1.6	KOMMUNKONCERNENS VERKSAMHET OCH EKONOMI	57
1.6.1	Samfund som ingår i koncernbokslutet	57
1.6.2	Koncernverksamhetens styrning	58
1.6.3	Betydande händelser som gäller koncernen	59
1.6.4	Årssammanfattning över Vanda stads största dotterbolag och utfallet av dotterbolagens mål	60
1.6.5	Utfallet av fastighetsbolagens mål	74
1.6.7	Redogörelse för hur koncernövervakningen ordnats	77
1.6.8	Koncernbokslutet och dess nyckeltal	79
1.7	BEHANDLINGEN AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	83
2	BUDGETENS UTFALL	84
2.1	MÅLENS UTFALL	84
2.2	UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER	100
2.2.1	Driftsekonomin utfall	100
2.2.2	Tablå över budgetutfallet i resultaträkningsdelen 2023	155
2.2.3	Utfallet av investeringarna	157
2.2.4	Finansieringsdelens utfall (exklusive affärsverken)	165
2.2.5	Sammandrag över utfallet av anslag och beräknade inkomster	166
3	BOKSLUTSKALKYLER	167
3.1	VANDA STADS RESULTATRÄKNING	167
3.2	VANDA STADS FINANSIERINGSANALYS	168
3.3	VANDA STADS BALANSRÄKNING	169
3.4	VANDA STADS KONCERNRESULTATRÄKNING	171
3.5	VANDA STADS KONCERNFINANSIERINGSANALYS	172
3.6	VANDA STADS KONCERNBALANSRÄKNING	173
4	BOKSLUTETS NOTER	175
4.1	NOTER SOM GÄLLER UPPGÖRANDET AV BOKSLUTET	175
4.1.1	Noter som gäller uppgörandet av stadens bokslut	175
4.1.2	Noter som gäller uppgörandet av koncernbokslutet	177
4.2	NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN	179
4.3	NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN	184
4.3.1	Noter till balansräkningens aktiva	184
4.3.2	Noter till balansräkningens passiva	189
4.4	NOTER SOM GÄLLER SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER	194
4.5	NOTER SOM GÄLLER MILJÖBOKFÖRINGEN	202
4.5.1	Miljöbokföringen i Vanda stad	202
4.5.2	Miljöbokföringen för Vanda stads största dotterbolag	208
4.6	NOTER SOM GÄLLER PERSONALEN, REVISORNS ARVODEN OCH TRANSAKTIONER MED INTRESSETER	210

5	SÄRREDOVISADE BOKSLUT	214
5.1	BOKSLUT FÖR ÖVRIGA SÄRREDOVISADE ENHETER	214
5.1.1	<i>Bokslutskalkyler för Vanda stads bostadslåne-, fastighets och byggnadsfond.....</i>	<i>214</i>
5.1.2	<i>Bokslutskalkyl för Skadefonden.....</i>	<i>216</i>
5.2	AFFÄRSVERKENS OCH FONDERNAS INVERKAN PÅ STADENS EKONOMI	217
5.3	ANDRA SÄRREDOVISADE KALKYLER	219
6	FÖRTECKNINGAR OCH REDOGÖRELSE	221
6.1	BOKFÖRINGSBÖCKER OCH REDOGÖRELSE FÖR FÖRVARING AV BOKFÖRINGEN	221
6.2	FÖRTECKNING ÖVER VERIFIKATIONSTYPER.....	222
6.3	KALKYLSCHEMAN FÖR NYCKELTAL	223
7	UNDERTECKNING AV BOKSLUTET OCH BOKSLUTSANTECKNING.....	225

1 Verksamhetsberättelsen

1.1 Avgörande händelser i verksamheten och ekonomin

1.1.1 Stadsdirektörens översikt

Utvecklingen av och utsikterna för Finlands samhällsekonomi försvagades betydligt år 2023. Finlands BNP krympte år 2023 med 1,0 procent och ekonomin gick in i en recession. Inflationen var fortsättningsvis hög i början av året, men avtog ändå betydligt under året. Den höga inflationen ledde under 2023 till högre räntor, vilket för sin del bidrog till en svagare ekonomisk utveckling.

Det förändrade ekonomiska läget har haft en särskilt stark inverkan på byggandet som har minskat kraftigt i Finland. Den höga inflationen och de höjda räntorna har också påverkat konsumenternas köpkraft, vilket i sin tur har minskat den inhemska efterfrågan. Köpkraften började dock återhämta sig redan i slutet av 2023 i och med den avtagande inflationen. Den ekonomiska avmattningen har också haft en negativ inverkan på sysselsättningen. I december 2023 fanns det 37 200 fler arbetslösa arbetssökande i Finland än året innan.

Enligt de bokslutsutvärderingar som genomförts av statistikcentralen var räkenskapsperiodens sammantagna resultat för kommunerna och samkommunerna på det finländska fastlandet cirka 1,8 miljarder på plus år 2023. I resultatet ingår dock avvikande poster, som cirka 1,4 miljarder euro i skatteeftersläpningar i anslutning till välfärdsområdesreformen och cirka 0,5 miljarder euro i statsandelar som senare återkrävs av kommunerna. Utan de avvikande posterna skulle den kommunala ekonomin ha uppvisat ett svagt underskott.

Välfärdsområdesreformen som genomfördes i början av 2023 hade en stark inverkan på den kommunala ekonomin: kommunernas skatteinkomster sjönk med 46 procent, statsandelarna med 66 procent, verksamhetsintäkterna med 28 procent och verksamhetskostnaderna med 52 procent. I kommunerna och samkommunerna gjordes investeringar för 4,7 miljarder euro. Lånestocken hos städerna på det finländska fastlandet minskade med cirka 370 miljoner euro och uppgick i slutet av år 2023 till cirka 18,4 miljarder euro.

År 2023 fortsatte genomförandet av produktivets- och tillväxtprogrammet som balanserar Vanda stads ekonomi. 2023 var det första året efter välfärdsområdesreformen och detta återspeglades kraftigt också i den kommunala ekonomin, bland annat i att skatteinkomsterna, statsandelarna, verksamhetsintäkterna och verksamhetskostnaderna minskade. Markförsäljningsinkomsterna samt totalinkomsterna av försäljningen av fastighets- och bostadsegendom uppvisade en svag utveckling på grund av det osäkra marknadsläget. Nedgången i efterfrågan på bostäder har bland annat påverkats av kriget i Ukraina, de stigande byggkostnaderna och räntorna, inflationen och det försämrade konsumentförtroendet. I synnerhet inom serviceområdet för småbarnspedagogik ökade stadens verksamhetskostnader mer än väntat på grund av att kostnaderna för inhyrd arbetskraft ökade.

Stadens skatteinkomster minskade år 2023 med 47 procent på grund av välfärdsområdesreformen. I reformen överfördes ansvaret för uppgifter som tidigare hörde till kommunerna till välfärdsområdet och samtidigt minskades kommunernas finansiering genom att kommunalskattesatsen sänktes med 12,46 procentenheter samt genom att kommunernas andel av samfundsskatten minskades med en tredjedel. Reformen påverkade inte fastighetsskatterna och det var också det enda skatteslaget som ökade år 2023 jämfört med år 2022. Den ursprungliga skatteinkomstprognosen i budgeten överskreds dock med 29 milj. euro.

Skatteinkomsterna överskred budgeten i såväl kommunalskatten, samfundsskatten som fastighetsskatten. Både kommunal- och samfundsskatten påverkades år 2023 av så kallade skatteeftersläpningar. Detta innebär att en del av kommunalskatten redovisades kommunerna ännu enligt de tidigare kommunalskattesatserna för 2022 och samfundsskatten enligt tidigare utdelning. Av denna anledning var utfallet av kommunal- och samfundsskatterna exceptionellt år 2023 och omfattade en post av skatteeftersläpningar av engångskaraktär på cirka 59 milj. euro. Dessa skatteeftersläpningar faller bort under

de kommande åren. År 2023 fick staden 38 procent mindre i statsandelar för driftsekonomin än året innan också i och med de ändringar som välfärdsområdesreformen medförde.

Vanda stads bokslut för 2023 uppvisar ett överskott på 47,7 miljoner euro för räkenskapsperioden. Stadens bruttoinvesteringar uppgick till 166,8 milj. euro och investeringarnas självfinansieringsandel till 162,4 milj. euro. Då årsbidraget var 162,0 milj. euro blev procentsatsen för investeringar genom intern finansiering 99,7. År 2023 ökade stadens externa lånestock med 14 milj. euro på grund av ett kortfristigt finansieringsbehov i anslutning till koncernbolaget, varvid staden i slutet av året hade externa lån på 792 miljoner euro. Vanda har under åtta års tid kunnat avkorta på de långfristiga lånen med sammanlagt över 300 miljoner euro och lånestocken per invånare ligger i nivå med riksgenomsnittet.

År 2023 tilltog tillväxten i Vanda stad jämfört med året innan. Stadens befolkning ökade under året med cirka 4 600 personer, särskilt genom invandring. Migrationen inom landet var fortfarande negativ för Vanda. Arbetslösheten började att öka särskilt mot slutet av året och låg vid årsslutet på en 2,3 procentenhet högre nivå än året innan. Nivån på långtidsarbetslösheten är fortfarande hög och också den steg i slutet av året. Det färdigställdes cirka 3 200 nya bostäder, vilket är nästan lika mycket som året innan. Antalet påbörjade bostäder minskade med nästan 70 procent jämfört med året innan, vilket antyder att omfattningen av bostadsproduktionen kommer att minska betydligt under de närmaste åren.

Genomförandet av fullmäktigeperiodens stadsstrategi Innovationernas Vanda 2022–2025 har fortsatt inom staden och dess verksamhetsområden. Under 2023 genomfördes en kvalitativ halvtidsutvärdering av strategin och man identifierade centrala åtgärder som ska genomföras i slutet av strategiperioden. Generalplanen 2020 trädde i kraft i början av 2023. I och med ikraftträdandet av generalplanen inleddes arbetet med genomförandeprogrammet. År 2023 fattade Vanda stadsfullmäktige beslut om byggandet av Vandas första spårvägslinje och godkände spårvägens projektplan. Beslutet är villkorligt och förutsätter att staten förbinder sig till kostnaderna för spårvägslinjens byggnadsfas som en del av det MBT-avtal som är under beredning. År 2023 beredde man sig också på reformen av arbets- och närings-tjänsterna (TE2024), där arbets- och närings-tjänsterna permanent överförs till kommunerna. Reformen träder i kraft i början av år 2025.

Vandas framtida utveckling främjas av att stadens ekonomi nu är stabil och i balans. Stadens balansräkning har stärkts och lånenivån är lägre än på över tio år, vilket är positivt också på grund av de ökade räntekostnaderna. Utsikterna för den kommunala ekonomin som helhet har dock blivit svagare och skatteinkomstprognoserna sjunker på grund av det allmänna ekonomiska läget. Statens kommunekonomiprogram kommer under våren 2024 att vara centralt med tanke på den kommunala ekonomins läge, eftersom det då det framgår om kommunerna kompenseras för det negativa slutsaldot i överföringskalkylerna som hänför sig till välfärdsområdesreformen. Kommunernas reformarbete vad gäller statsandelarna pågår och målet är att det nya statsandelssystemet används från och med 1.1.2026.

Det allmänna ekonomiska läget förväntas vända i en mer positiv riktning mot slutet av 2024. Inflationen har redan sjunkit och räntorna beräknas börja sjunka under 2024. För Vanda skulle det vara särskilt viktigt att bostadsbyggandet återhämtar sig med tanke på både sysselsättning och stadens ekonomi. Det viktiga är att se bortom konjunkturerna in i framtiden och utveckla staden genom stärkande av livskraften till en hemstad för både nuvarande och framtida Vandabor. År 2024 präglas Vanda stads verksamhet och evenemang i hög grad av stadens 50-årsjubileum.

Pekka Timonen, Stadsdirektör

1.1.2 Vanda stads förvaltning

Stadsfullmäktige

Samlingspartiet

Ahokas Siri
Aura Anssi
Hakala Heli
Iivarinen Oskari
Kaiju Susanna
Kanerva Sami
Kasonen Mika
Kivimäki Otso
Lehmuskallio Paula
Multala Sari
Norres Lasse
Orlando Carita
Orpana Anitta
Phull Manav
Raja-aho Maarit
Rokkanen Sakari
Siniketo-Pietilä Katja

Finlands socialdemokratiska parti

Abdi Faysal
al-Tae Hussein
Eklund Tarja
el Issaoui Naima
Hall Anu
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kähärä Sirkka-Liisa
Letto Pirkko
Räsänen Minna
Sainio Jari
Stirkkinen Matilda
Särkelä Jussi
Tamminen Ida

Sannfinländarna

Hartikainen Janne
Järä Juha
Karhu Suvi
Kärki Niilo
Lundell Kai-Ari
Niikko Mika
Saimen Tuukka
Suoniemi Juha
Virkamäki Pekka
Weckman Markku

Gröna förbundet

Friman Reija
Kaimio Tuire
Kauppinen Sirpa
Norrena Vaula
Rautavaara Maija
Rämö Eve
Tawasoli Eva
Valtanen Hanna
Viilo Mikko

Vänsterförbundet

Demiri Funda
Eerola Antero
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu

Centern i Finland

Luukkala Pirjo
Tikkanen Eeva

Kristdemokraterna i Finland

Jääskeläinen Jouko
Tuomela Tiina

Rörelse Nu

Nummela Nina
Vacker Marjo

Svenska folkpartiet i Finland

Karlsson Patrik
Åstrand Stefan

Andra

Dehghan Milad

Stadsfullmäktiges ordförande

Ordförande	Tahvanainen Säde (SDP)
I vice ordförande	Kaira Lauri (SAML)
II vice ordförande	Aidanjuuri Tanja (PS)

Stadsstyrelsen**Samlingspartiet**

Orpana Anitta
Raja-aho Maarit
Rokkanen Sakari

Finlands socialdemokratiska parti

Abdi Faysal
Räsänen Minna
Tammi Visa

Sannfinländarna

Lundell Kai-Ari
Suoniemi Juha

Gröna förbundet

Rämö Eve
Valtanen Hanna

Kristdemokraterna i Finland

Tuomela Tiina

Vänsterförbundet

Karinen Ville

Stadsstyrelsens ordförande:

Ordförande	Kasonen Mika (Kok.)
I vice ordförande	Kaukola Ulla (SDP)
II vice ordförande	Niikko Mika (PS)

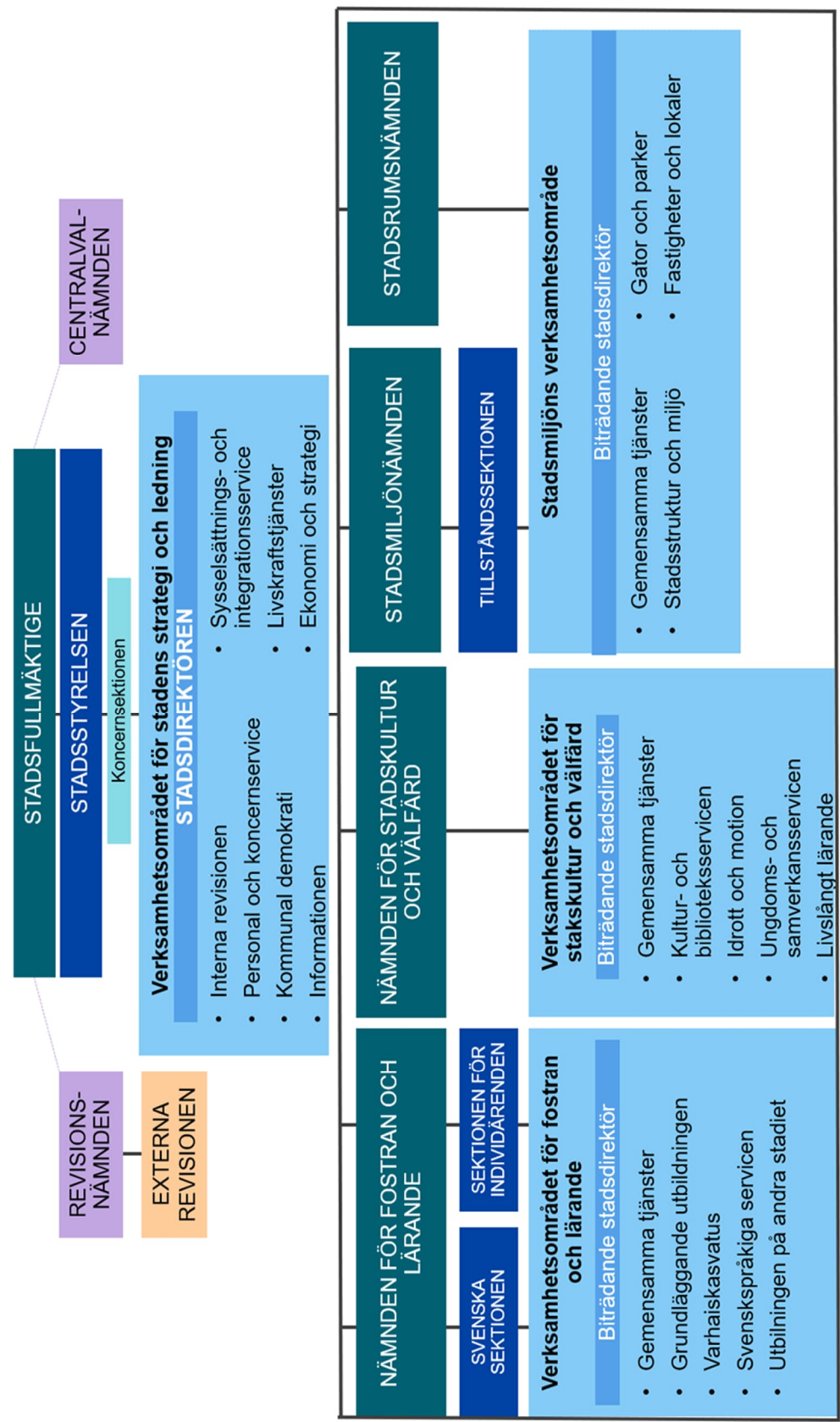
Föredragande (31.12.2023)

Stadsdirektör Pekka Timonen

Redovisningsskyldiga (31.12.2023)

Stadsdirektör Pekka Timonen
Biträdande stadsdirektör Katri Kalske
Biträdande stadsdirektör Tero Anttila
Biträdande stadsdirektör Riikka Åstrand

Vanda stads organisation 2023



1.1.3 Den ekonomiska utvecklingen på riksnivå och regionalt

Den allmänna ekonomiska utvecklingen

Utvecklingen av och utsikterna för Finlands samhällsekonomi försvagades betydligt år 2023. Enligt Statistikcentralen krympte Finlands ekonomi år 2023 med 1,0 procent och ekonomin gick in i en recession. Den ekonomiska situationen var exceptionell år 2023. Trots recessionen var inflationen hög och i november var konsumentprisernas årsförändring 3,3 procent enligt Statistikcentralen. Samtidigt var den underliggande inflationen 5,8 procent. Inflationen hade dock avtagit betydligt under året. I januari 2023 låg konsumentprisernas årsförändring ännu på 8,4 procent.

Den höga inflationen medförde år 2023 en höjning av räntorna, vilket för sin del har lett in ekonomin i en recession. Det förändrade ekonomiska läget har märkts tydligt i synnerhet inom byggandet som har minskat kraftigt i Finland. Enligt Statistikcentralen var byggvolymens årsförändring -19,2 procent i november. Dessutom har den höga inflationen och de höjda räntorna påverkat konsumenternas köpkraft, vilket i sin tur har minskat den inhemska efterfrågan. Köpkraften började dock redan återhämta sig i slutet av 2023 i och med den avtagande inflationen.

Den försämrade ekonomiska situationen märks också i form av företag som går i konkurs. År 2023 söktes 3 315 företag i konkurs. Detta är fler än under finanskrisen 2009, men klart färre än under recessionen på 1990-talet. Under det värsta lågkonjunkturåret 1992 söktes 7 391 företag i konkurs. Flest företag söktes i konkurs inom sektorn för annan service, där det fanns 1 069 konkurser och där 5 051 årsverken låg under konkurshot. Inom byggbranschen söktes däremot 782 företag i konkurs under loppet av år 2023 och i dessa företag låg 4 018 årsverken under konkurshot.

Det är naturligt att den ekonomiska avmattningen också har påverkat sysselsättningen. I december 2023 fanns det 37 200 fler arbetslösa i Vanda än året innan. Samtidigt minskade antalet lediga jobb. Allt som allt fanns det i december 82 100 lediga jobb, vilket är 47 400 färre än för ett år sedan. Detta tyder på att sysselsättningen kommer att försämrats ytterligare en tid.

Den svaga ekonomiska utvecklingen syns också i Nyland. I december 2023 låg arbetslösheten i Nyland på 10,8 procent. Motsvarande arbetslöshet året innan var 9,6 procent. Bakom den stigande arbetslösheten ligger bland annat att byggandet och servicen har en stor betydelse just i Nyland. I sex landskap i Finland är arbetslösheten lägre än i Nyland, vilket är exceptionellt. Dessutom är sysselsättningsgraden i Kajanaland densamma, dvs. 10,8 procent. Landskapen Södra Österbotten och Österbotten har det bästa sysselsättningsläget i Fastlandsfinland.

Den ekonomiska utvecklingen påverkas av många faktorer. Det väsentliga är dock utvecklingen av inflationen och den av inflationen beroende räntenivån. Bakom den höga inflationen har funnits både faktorer förknippade med efterfrågan, som den kraftiga återhämtningen efter corona, och faktorer förknippade med störningar i utbudet vilka bland annat påverkats av kriget i Ukraina med sina återverkningar. Inflationen i Europa började dock minska betydligt före utgången av år 2023. På grund av detta förväntas även ECB:s styrräntor och marknadsräntor börja sjunka. ECB:s styrränta var 4,5 procent i december och marknadsräntan euribor 12 mån. var 3,5 procent. Euribor 12 mån. hade redan sjunkit från sitt högsta värde, 4,2 procent i september. För den ekonomiska återhämtningen är det viktigt med minskande inflation och räntor.

Det är värt att beakta att geopolitikens betydelse inte har försvunnit från de ekonomiska prognoserna. Oroligheterna vid Röda havet har förlängt fraktsträckorna efter det att rederierna börjat åka runt Afrika i stället för att använda Suezkanalen. Den här sortens faktorer påverkar tillgången och priserna på produkter. På motsvarande sätt kan det skärpta säkerhetsläget i Mellanöstern påverka energipriset. Trots dessa störningar är det sannolikt att inflationen och räntorna sjunker år 2024 och att ekonomin återhämtar sig.

Den offentliga ekonomin

Statsekonomin uppvisade ett kraftigt underskott år 2023. Underskottet påverkades särskilt av ökningen av utgifterna till följd av inflationen och den svaga utvecklingen av skatteinkomsterna. Enligt statskontoret togs ytterligare skulder på cirka 14,2 miljarder euro, varvid statsskulden var ca 156 miljarder euro vid utgången av år 2023. Statsskulden beräknas i slutet av 2023 uppgå till omkring 55,4 procent av bruttonationalprodukten, vilket är drygt två procentenheter större än året innan.

Enligt Statistikcentralens bokslutsutvärderingar var räkenskapsperiodens sammantagna resultat för kommunerna och samkommunerna i Fastlandsfinland positivt och uppgick till cirka 1,8 miljarder euro år 2023. I resultatet ingår dock avvikande poster, som cirka 1,4 miljarder euro i skatteeftersläpningar i anslutning till välfärdsområdesreformen samt cirka 0,5 miljarder euro i statsandelar som senare återkrävs av kommunerna. Utan de avvikande posterna skulle den kommunala ekonomin ha uppvisat ett svagt underskott. Välfärdsområdesreformen hade en stark inverkan på den kommunala ekonomin: kommunernas skatteinkomster sjönk med 46 procent, statsandelarna med 66 procent, verksamhetsintäkterna med 28 procent och verksamhetskostnaderna med 52 procent. Enligt bokslutsutvärderingarna var räkenskapsperiodens resultat negativt i 49 kommuner, medan det var negativt i 90 kommuner år 2022. I kommunerna och samkommunerna gjordes investeringar för 4,7 miljarder euro, vilket är en minskning med 21 procent. Lånestocken hos städerna i Fastlandsfinland minskade med cirka 370 miljoner euro och uppgick i slutet av år 2023 till cirka 18,4 miljarder euro.

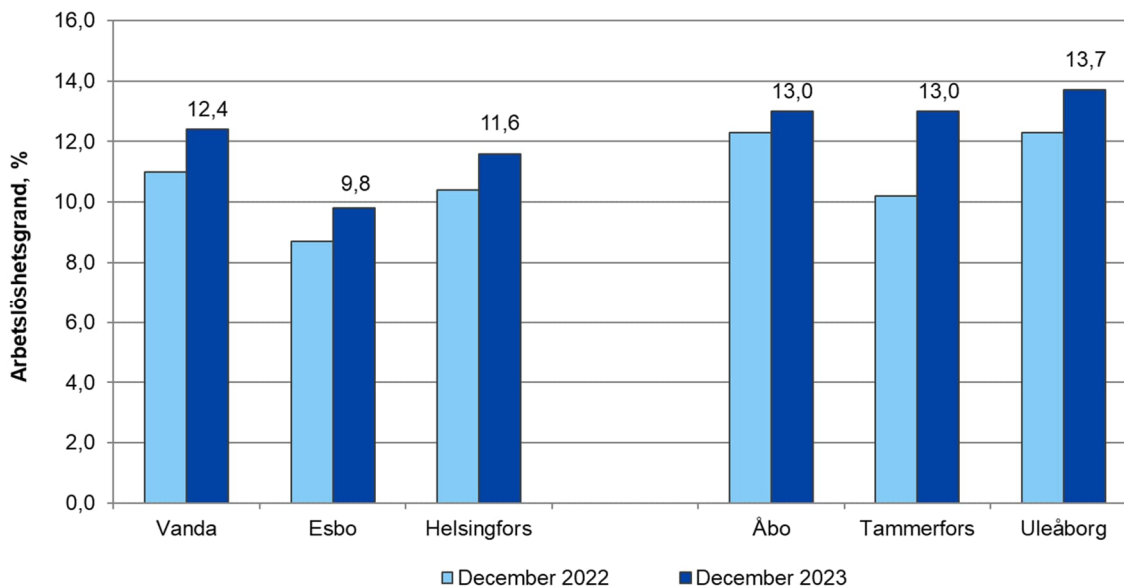
Utvecklingen i Nyland och Helsingforsregionen

Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter hade Nyland 1 760 100 invånare i slutet av år 2023. Befolkningstillväxten i regionen steg klart till en högre nivå jämfört med tidigare år och ökningen var kvantitativt sett störst bland landskapen i Finland. Under 2023 ökade befolkning-en i Nyland med totalt cirka 27 000 personer. Även relativt sett var tillväxten i området snabb-bare än i de övriga landskapen. Befolkningsökningen var 0,7 procent i hela landet, medan den i Nyland var 1,6 procent. Näst mest växte Birkaland (6 700 personer, 1,3 procent) och Egentliga Finland (5 200 personer, 1,1 procent).

Enligt preliminära uppgifter fick Nyland cirka 3 500 nya invånare genom den inhemska migrat-ionen 2023, vilket skulle innebära 2 400 fler personer än år 2022 om uppgifterna stämmer. På motsvarande sätt var inflyttningsöverskottet från utlandet historiskt högt i området, cirka 22 200 personer. Tack vare detta var områdets inflyttningsöverskott i sin helhet 25 700 personer, vilket är klart större än i de övriga landskapen. Näst störst var inflyttningsöverskottet i Birkaland, 8 200 personer och i Egentliga Finland, 7 000 personer.

Arbetslösheten har ökat i Nyland. Från december 2022 till december 2023 har arbetslösheten i regionen stigit från 9,6 procent till 10,8 procent. I december 2023 var arbetslösheten lägst i Grankulla, 5,9 procent och högst i Högfors, 13,3 procent. Under året ökade arbetslösheten mest i Högfors, +3,3 procentenheter och arbetslösheten minskade endast i Ingå, där minsk-ningen var -0,1 procentenheter.

Ökningen av arbetslösheten syns också i landets sex största städer, där arbetslösheten har ökat i alla städer sedan år 2022. I december 2023 var arbetslösheten lägst i Esbo, 9,8 procent, och högst i Uleå-borg, 13,7 procent. Under året ökade arbetslösheten mest i Tammerfors, +2,8 procentenheter, och minst i Åbo, +0,7 procentenheter.

Figur 1: Arbetslöshetsgrad (%) i Vanda och de övriga stora städerna 2022 ja 2023

Källa: ANM, uppdaterad 25.1.2024

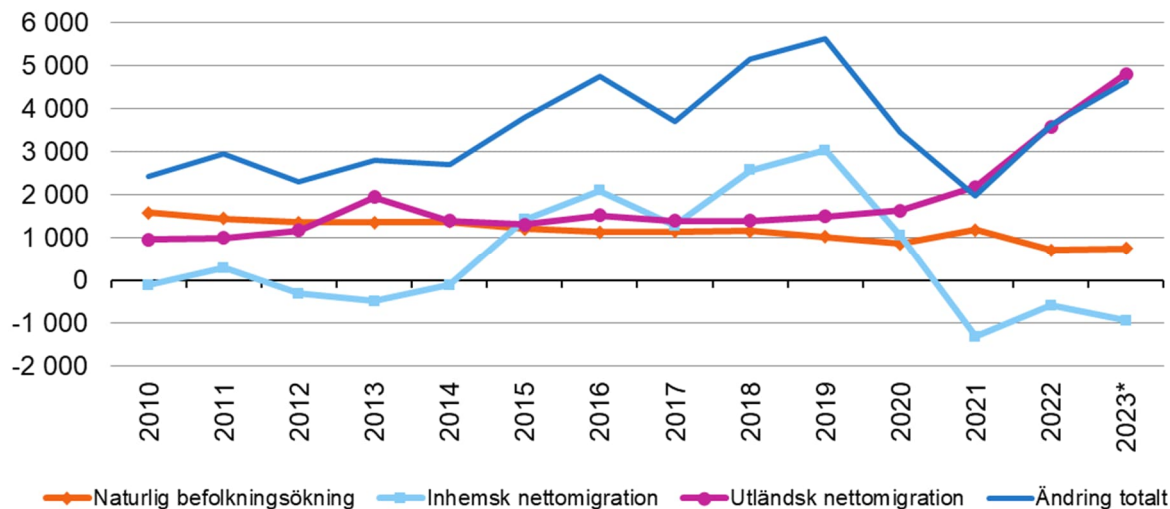
1.1.4 Vanda stads verksamhetsmiljö och den ekonomiska utvecklingen

Befolkningstillväxten i Vanda större än under tidigare år

Enligt statistikcentralens förhandsuppgifter uppgick Vandas invånarantal till 247 447 i slutet av år 2023. Befolkningen ökade med 4 600 invånare, dvs. med 1,9 procent, vilket är tusen fler än 2022. Befolkningstillväxten var klart högre än under de tre föregående åren, men når inte riktigt samma rekordhöga nivå som under åren 2018–2019. Vanda är fortfarande Finlands fjärde största stad och skillnaden till Tammerfors som ligger på tredje plats var 7 600 invånare.

Bakom tillväxten ligger invandringen, som har ökat i snabb takt redan två år i rad. År 2022 fick Vanda ett inflyttningsöverskott på 3 600 personer från utlandet, men detta rekord slogs genast år 2023, då inflyttningsöverskottet verkar bli 4 800 personer. Den inhemska nettomigrationen var däremot negativ, eftersom det flyttade 940 fler personer från Vanda till andra delar av Finland än vad det flyttade från andra delar av Finland till Vanda. Om de preliminära uppgifterna förverkligas, ökar utflyttningsöverskottet i Finland med 350 personer jämfört med 2022.

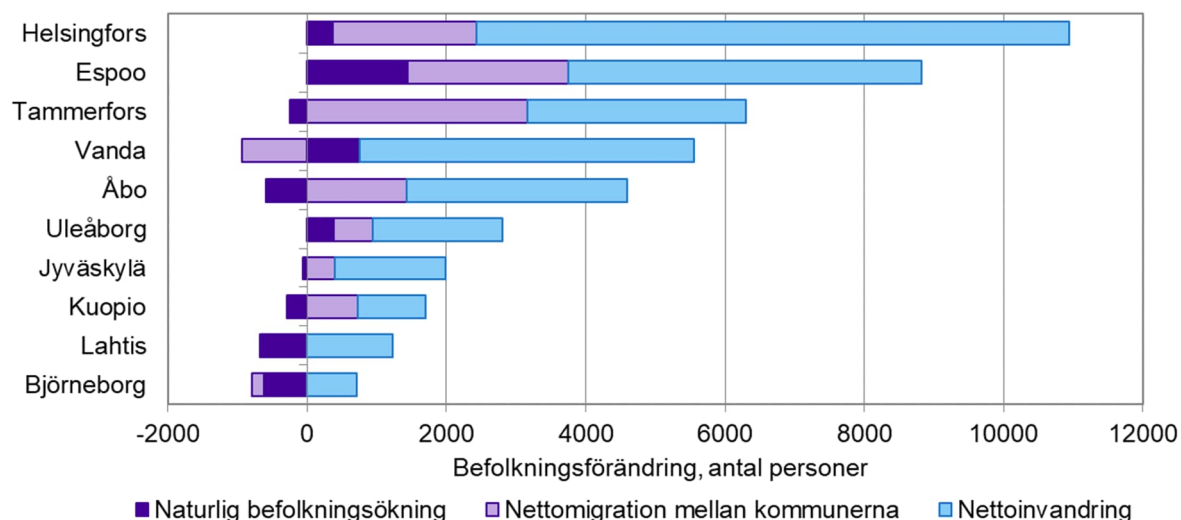
År 2023 föddes drygt 2 500 barn i Vanda och nästan 1 800 personer dog. Även om den naturliga befolkningstillväxten ökade något från bottensiffrorna 2022, stannade den ändå på en låg nivå på +750 personer. Av befolkningstillväxten år 2023 berodde 84 procent på migration och endast 16 procent på naturlig befolkningstillväxt.

Figur 2: Befolkningsändringen i Vanda åren 2010–2023 (2023*är förhandsuppgift)

Källa: Statistikcentralen, uppdaterats 25.1.2024

Av de tio största städerna ökade befolkningen enligt preliminära uppgifter mest i Helsingfors, 10 900 personer, följt av Esbo 8 900 personer, Tammerfors 6 100 personer och Vanda 4 600 personer. Endast Helsingfors, Esbo och Uleåborg hade tillväxt inom alla delområden av befolkningsutvecklingen, dvs. den naturliga befolkningsökningen, nettomigrationen mellan kommunerna samt nettoinvandringen. Av de stora städerna var den naturliga befolkningstillväxten störst i Esbo, när det gäller migrationen inom landet var Tammerfors den klart största och när det gäller invandringen kom Helsingfors i topp.

Den naturliga befolkningstillväxten var positiv förutom i huvudstadsregionens städer också i Uleåborg, medan nettoinvandringen var positiv i alla tio städerna. Vanda, Björneborg och Lahtis förlorade sin befolkning till andra delar av Finland, men det inhemska utflytningsöverskottet i Vanda var i sin egen klass, -940 personer. Överlag är situationen i Björneborg sämst, eftersom folkmängden har minskat redan under flera år.

Figur 3: Preliminära uppgifter om befolkningsförändringen i de tio största städerna 2023

Källa: Statistikcentralen, uppdaterats 25.1.2024

Företagsekonomin försvagas

Inom hela Vanda stads område ökade den sammanlagda omsättningen för alla verksamhetsområden med 15 procent 2022. Under första kvartalet 2023 ökade omsättningen ytterligare med åtta procent och under andra kvartalet med två procent, men minskade under tredje kvartalet med tre procent från året innan.

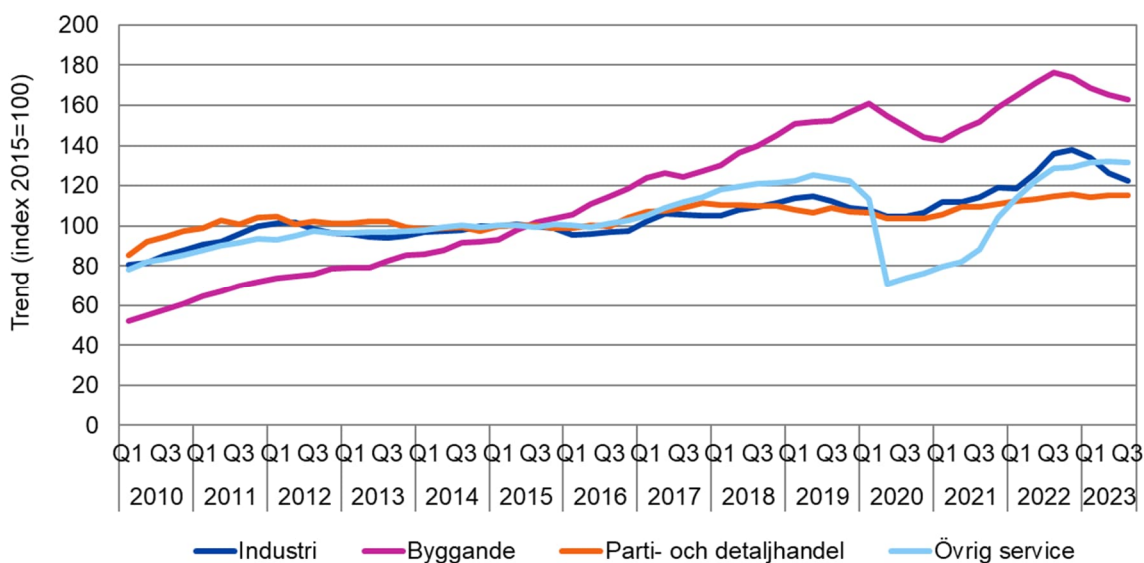
Ökningen av omsättningen inom hela industrin och byggverksamheten blev negativ i Vanda under andra kvartalet 2023. Omsättningen inom handeln och övriga tjänster ökade ännu under de tre första kvartalen 2023.

Både de inhemska och utländska övernattningarna låg kvar på en god nivå i Vanda ännu under det fjärde kvartalet 2023. Också priserna på övernattningar låg kvar på en god nivå. Antalet passagerare på Helsingfors–Vanda flygplats var ännu i januari 2024 på samma nivå som i januari 2023. Dessa indicerar att efterfrågan på tjänster i Vanda ännu var god vid årsskiftet 2023–2024.

Lönesumman påverkas något långsammare av konjunkturförändringar. Endast lönesumman inom byggverksamheten blev negativ under tredje kvartalet 2023.

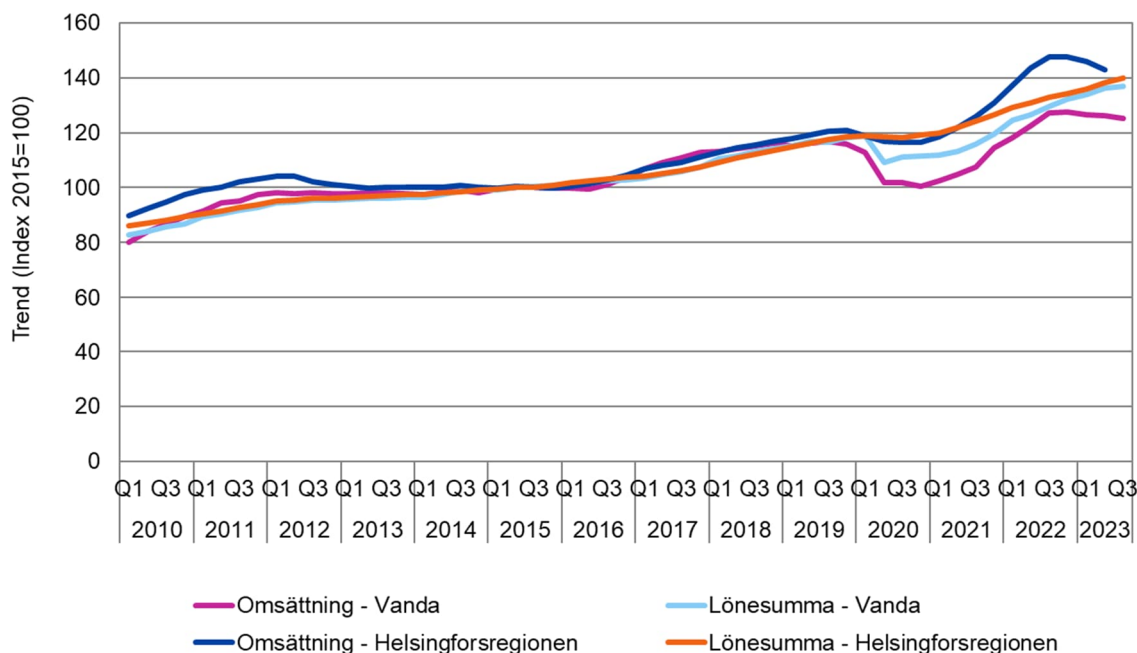
Lönesummans utveckling i Helsingforsregionen och Vanda går i samma riktning, dvs. ökar ännu under de tre första månaderna 2023. I Helsingforsregionen ser det ut som om trenden för omsättningen minskar något snabbare under de två första kvartalen 2023 än i Vanda.

Figur 4: Utvecklingen av företagens omsättning inom huvudsektorerna i Vanda från och med år 2010 (2015=100)



Källa: Statistikcentralen, konjunkturtjänst för kunder 31.12.2023

Figur 5: Utvecklingen av företagens omsättning och lönesumma i Vanda och Helsingforsregionen från och med år 2010 (2015=100)



Källa: Statistikcentralen, konjunkturtjänst för kunder 31.12.2023

Sysselsättningsutvecklingen vände nedåt

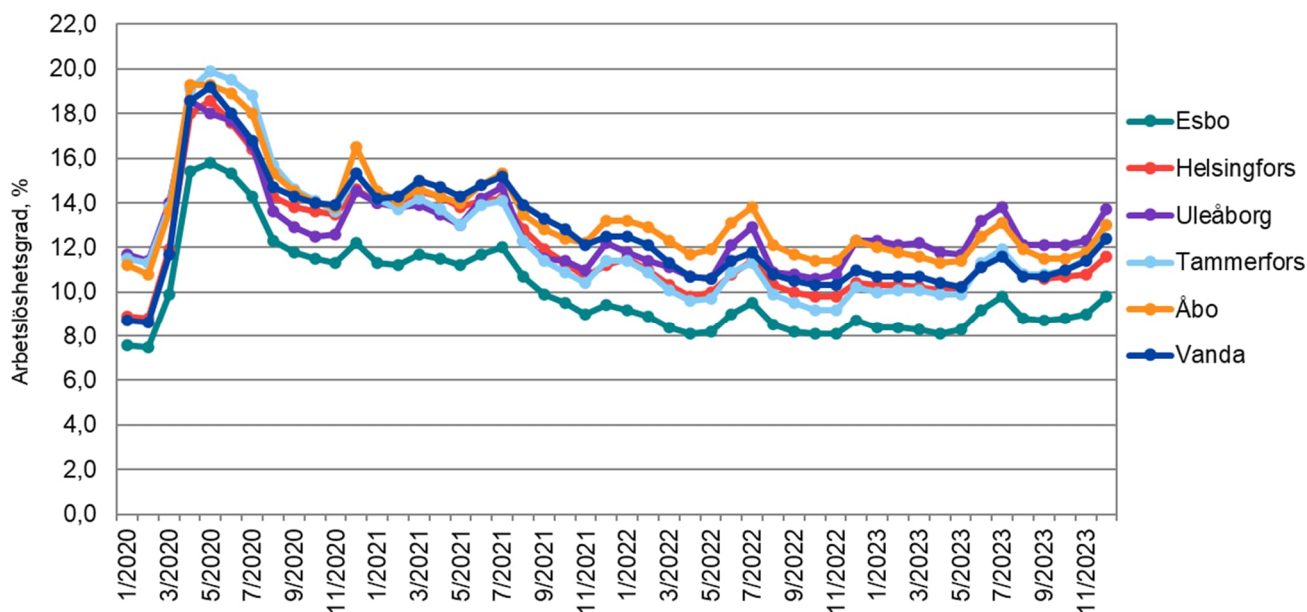
I Finland steg sysselsättningsgraden till en historiskt hög nivå under år 2022, men 2023 vände sysselsättningen nedåt. Enligt arbets- och näringsministeriets arbetsmarknadsprognos försvagas sysselsättningen ytterligare något 2024 och i synnerhet långtidsarbetslösheten förutspås öka. Enligt Statistikcentralens arbetskraftsundersökning sjönk sysselsättningsgraden mer i Vanda, Esbo och Helsingfors än i hela landet från 2022 till 2023.

Strax innan coronapandemin bröt ut var arbetslöshetsgraden i Vanda 8,6 procent, från vilket den på bara några månader steg till knappa 20 procent. Den lägsta siffran sedan coronapandemin bröt ut nåddes i maj 2023, 10,2 procent. I december 2023 hade Vanda 15 900 arbetslösa och arbetslöshetsgraden steg till 12,4 procent.

Våren 2020 var andelen permitterade bland de arbetslösa mycket hög, 47 procent, men andelen började snabbt minska och som lägst kom den ner till fyra procent. I slutet av 2023 började antalet permitterade att öka igen och i december fanns det redan 1 700 permitterade, dvs. 11 procent av de arbetslösa. Senast Vanda hade så många permitterade var i februari 2022.

Antalet arbetslösa män var 2 450 fler än antalet arbetslösa kvinnor i december 2023. Detta var den största skillnaden mellan könen sedan januari 2006, för vilken en tidsserie finns tillgänglig. I december 2023 fanns det knappt 2 200 lediga jobb i Vanda. Antalet lediga jobb var lågt jämfört med året innan, eftersom antalet lediga jobb var färre varje månad 2023 än under motsvarande period 2022.

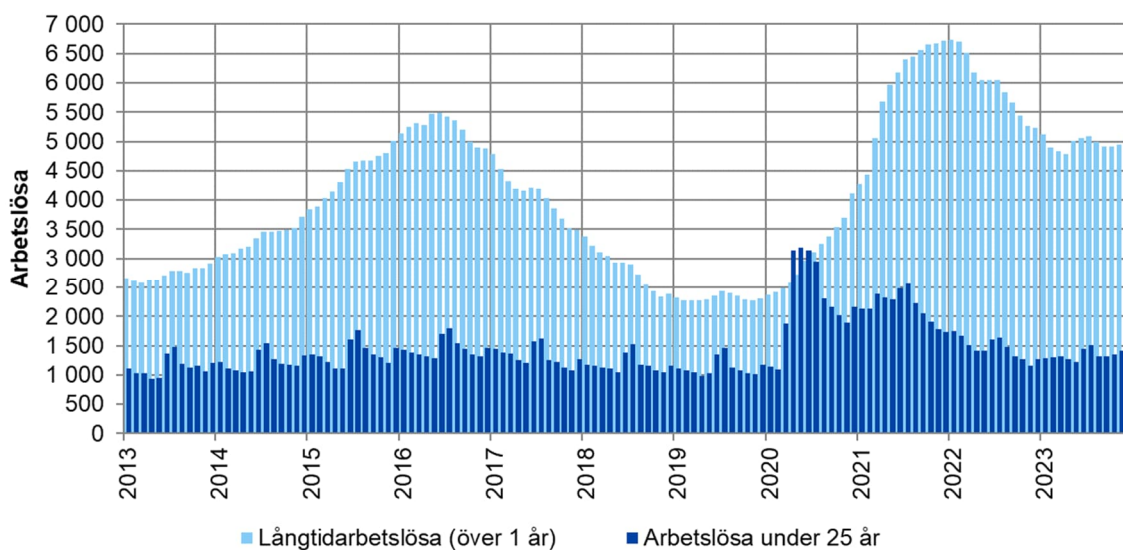
Arbetslöshetstrenden i Vanda har varit rätt så lika som i de övriga sex stora städerna. Arbetslöshetsgraden i Uleåborg och Åbo har redan länge varit bland de högsta i jämförelsestäderna och lägst i Esbo, medan Vanda placerar sig i mitten. Liksom under andra år ökade arbetslöshetsgraden 2023 i alla stora städer mot slutet av året.

Figur 6: Arbetslöshetsgrad (%) i Vanda och de övriga stora städerna från och med januari 2020

Källa: ANM, uppdaterats 25.1.2024

Långtidsarbetslösheten, dvs. antalet personer som varit arbetslösa i över ett år, är fortfarande på en betydligt högre nivå än före coronapandemin. I början av 2020 hade Vanda 2 400 långtidsarbetslösa, antalet ökade under hela krisen och nådde sin kulmen i januari 2022 med 6 700 långtidsarbetslösa. I december 2023 fanns det fortfarande närmare 5 100 långtidsarbetslösa, vilket var mer än dubbelt så många som före coronapandemin.

Ungdomsarbetslösheten ökade snabbt efter att pandemin hade börjat, men den minskade också snabbt. Före coronapandemin, i februari 2020 fanns det 1 110 arbetslösa unga under 25 år, medan det i december 2023 fanns betydligt fler, 1 600. Ungdomsarbetslösheten har några gånger legat nära de siffror som rådde före coronapandemin, men har tills vidare alltid stigit efter det. Ungdomsarbetslösheten kännetecknas i allmänhet av kraftiga säsongsvariationer.

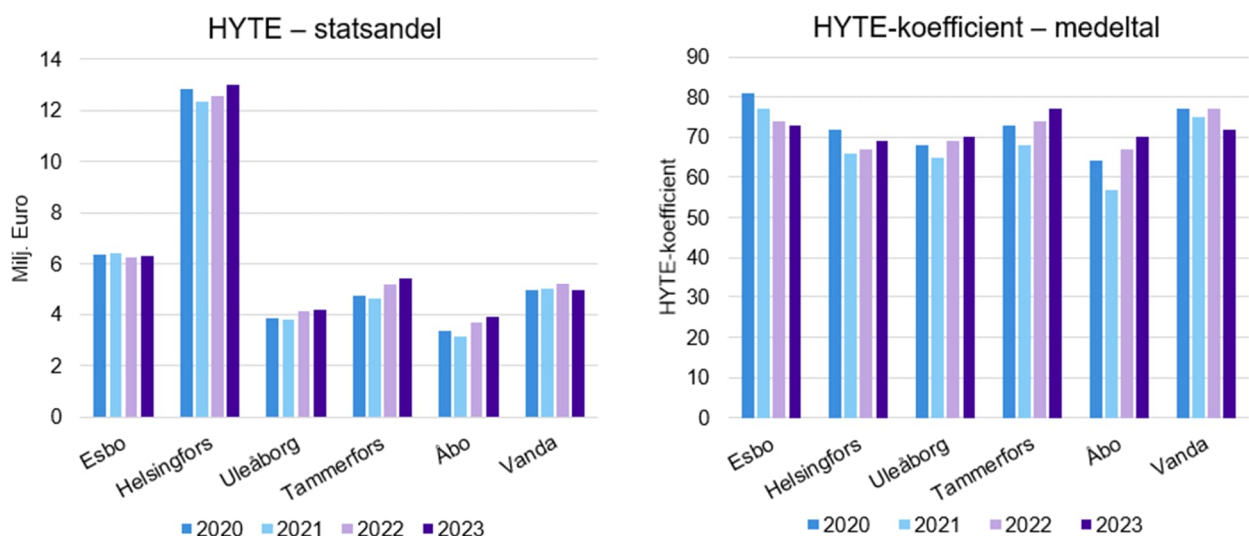
Figur 7: Antalet unga och långtidsarbetslösa i Vanda från och med januari 2013

Källa: ANM, uppdaterats 25.1.2024

Social utveckling

Från och med början av 2023 har antalet statsandelar till kommunerna i Finland påverkats av HYTE-indikatorn, vars syfte är att uppmuntra kommunerna att främja välfärden i sina områden trots den finansiering som överförs till välfärdsområdena. HYTE-indikatorn beräknas på basis av process- och resultatindikatorer. Processindikatorerna påverkas av grundskolor, idrotts- och kulturtjänster samt kommunledningen. Resultatindikatorerna omfattar bland annat utkomststödets belopp, upplevd hälsa, övervikt, antalet personer som får invalidpension, elever som hoppar av skolan samt antalet perioder som seniorer vårdas för fallolyckor. På basis av HYTE-koefficienten bestäms cirka 3 procent av kommunens statsandelar. Den statsandel som baserar sig på HYTE-indikatorn beräknas utifrån resultatet av invånarantalet, HYTE-koefficienten och grundpriset för främjande av välfärd och hälsa per invånare.

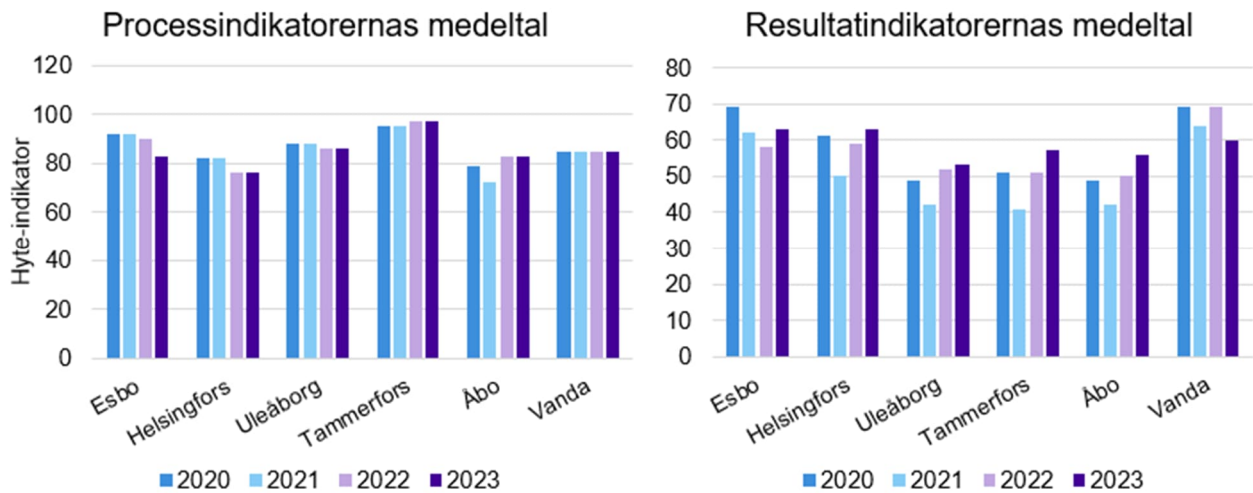
Figur 8: a) statsandel som baserar sig på HYTE-koefficienten och
b) HYTE-koefficienten för åren 2020–2023 för Finlands sex största städer



Källa: THL, Sotkanet.fi, Statistik- och indikatorbanken 2005–2024

HYTE-koefficienten för Vanda sjönk 2023 med 6,5 procent från värdet på indikatorn för 2022. Trots befolkningstillväxten och höjningen av grundpriset för främjande av välfärd och hälsa per invånare minskade Vandas statsandel som baserar sig på HYTE-koefficienten med 261 000 euro år 2023, dvs. med 1,3 euro per invånare. Försämringen av HYTE-koefficienten förklaras av försämrade resultatindikatorer: antalet 17–24-åringar som blivit utanför utbildningen, övervikt samt antalet 25–64-åringar som fått långvarigt utkomststöd. HYTE-koefficienten för dem som enligt resultatindikatorerna upplever att deras hälsotillstånd är medelmåttigt eller dåligt förbättrades trots det försämrade resultatet av enkäten Hälsa i skolan på grund av att HYTE-koefficienten påverkades av jämförelsen mellan kommunerna. Antalet överviktiga personer i Vanda minskade däremot, trots den försämrade HYTE-koefficienten. De processindikatorer som påverkar HYTE-koefficienten och som återspeglar nivån på kommunernas åtgärder för att främja välfärd och hälsa har varit oförändrade under hela 2020-talet.

Figur 9: a) medelvärdet för HYTE-koefficientens Processindikatorer och b) medelvärdet av HYTE-koefficientens Resultatindikatorer för åren 2020–2023 när det gäller Finlands sex största städer



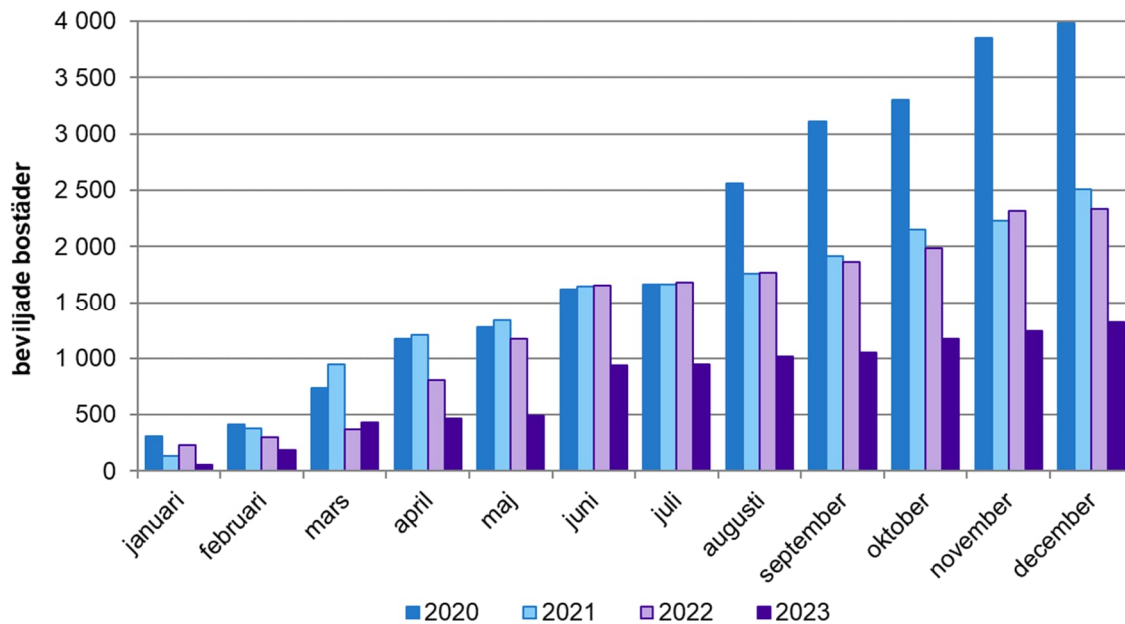
Källa: THL, Sotkanet.fi, Statistik- och indikatorbanken 2005–2024

Antalet byggstarter minskade kraftigt i Vanda

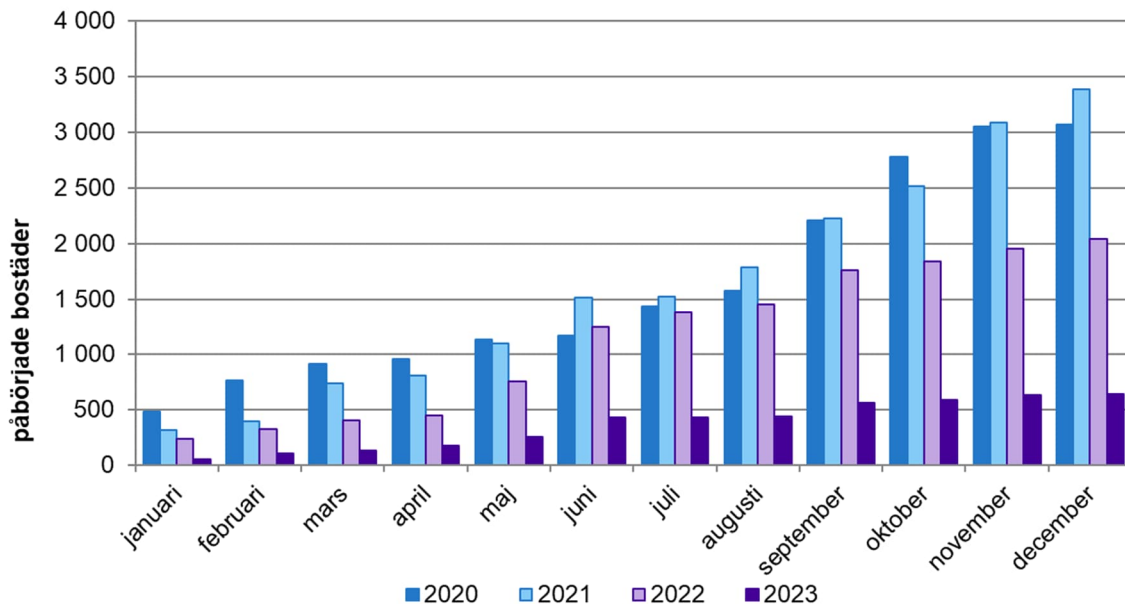
År 2023 färdigställdes 3 167 bostäder. I början av 2023 färdigställdes ännu fler bostäder än året innan, men i slutet av året avtog takten och det totala antalet bostäder för året var cirka 100 bostäder lägre än 2022.

Antalet påbörjade bostäder sjönk kraftigt 2023. Antalet nya bostäder som började byggas var 630. Föregående år 2022 påbörjades 2 040 nya bostäder, vilket också var ett lågt antal jämfört med de genomsnittliga årliga byggstarterna på 3 221 under den föregående 10-årsperioden 2012–2021.

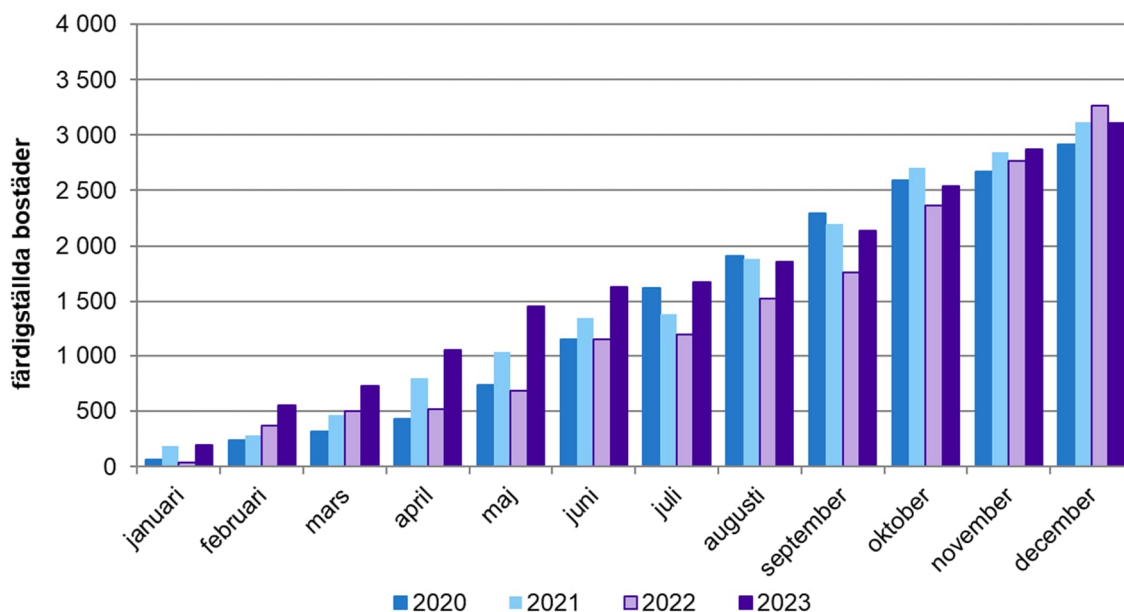
Antalet beviljade bygglov uppgick till 1 320. Året innan var motsvarande siffra 2 330. Medeltalet för den föregående tioårsperioden 2012–2021 var 3 419 bostäder.

Figur 10: Antalet bygglov som beviljats för bostäder i Vanda (bostäder, preliminär uppgift) månadsvis åren 2020–2023

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti, uppdaterats 18.1.2024

Figur 11: Antalet påbörjade bostäder i Vanda (preliminär uppgift) månadsvis åren 2020–2023

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti, uppdaterats 18.1.2024

Figur 12: Antalet färdigställda bostäder i Vanda (preliminär uppgift) månadsvis åren 2020–2023

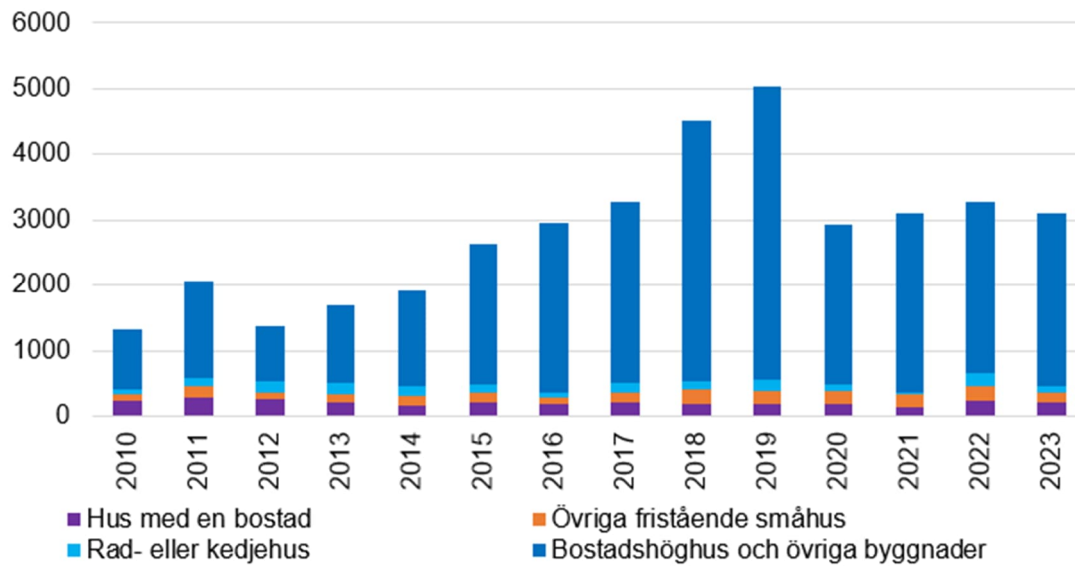
Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti, uppdaterats 18.1.2024

Av de nya bostäderna fanns 2 655 i flervåningshus. Detta är cirka 86 procent av de nya bostäderna. Antalet egnahemshus som färdigställdes var 199. I övriga fristående småhus färdigställdes 158 bostäder och i rad- och kedjehus 93 bostäder.

År 2022 färdigställdes 40 färre bostäder i flervåningshus än år 2023 och andelen flervåningshus av alla färdigställda bostäder var 80 procent.

Av de bostäder som färdigställdes 2023 var 28 procent ettor, 34 procent tvåor, 22 procent treor, 13 procent fyrrumslägenheter och 4 procent bostäder med över fyra rum.

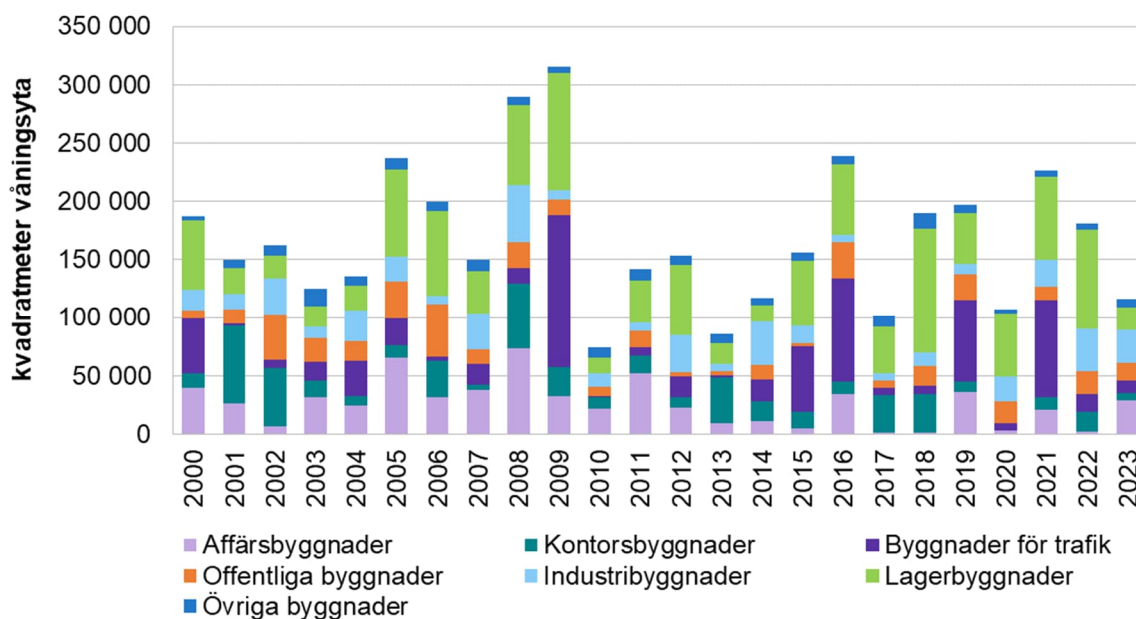
Den genomsnittliga storleken på alla färdigställda bostäder i Vanda år 2023 var 52 kvadratmeter, medan den året innan var 54 kvadratmeter. Minskningen av medeltalet beror på att ettorna i genomsnitt minskade med en kvadratmeter och treorna med upp till tre kvadrater till 62 kvadratmeter. Det genomsnittliga antalet kvadratmeter bostäder i flervåningshus och loftgångshus ändrades inte nämnvärt mellan 2022 och 2023, utan skillnaderna beror på att antalet bostäder av andra byggnadstyper i förhållande till det totala antalet bostäder minskade med sex procent från året innan och att rumsytorna i just dessa bostäder i genomsnitt är större än i flervåningshus sett enligt bostadstyp.

Figur 13: Antalet nya bostäder enligt byggnadstyp åren 2010–2023

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti

Andelen våningskvadratmeter när det gäller andra byggnader än bostadshus har minskat från och med 2022. Andelen våningskvadratmeter för andra byggnader än bostadshus som färdigställdes år 2023 var totalt 115 610 våningskvadratmeter. Omkring 29 000 våningskvadratmeter färdigställdes för både affärs- och industribyggnader.

Jämfört med tidigare år byggdes få lagerbyggnader, sammanlagt 20 000 våningskvadratmeter. Så här få lagerbyggnader har byggts senast 2014.

Figur 14: Byggandet åren 2000–2023, exklusive bostadsbyggandet

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti

Skatteinkomster

Vanda stad fick sammanlagt 638,7 milj. euro i skatteinkomster 2023. Skatteinkomsterna minskade med 565,0 milj. euro, det vill säga med 46,9 procent jämfört med 2022. Skatteinkomsternas kraftiga minskning beror på välfärdsområdesreformen som trädde i kraft 1.1.2023. I reformen överfördes ansvaret för social- och hälsovårdstjänsterna, räddningsverksamheten och några andra enskilda uppgifter från kommunerna till välfärdsområdena samtidigt som kommunernas skatteinkomster skars ned. Den ursprungliga skatteinkomstprognosen i budgeten överskreds med sammanlagt 28,7 milj. euro och skatteinkomstprognosen i den ändrade budgeten med 2,7 milj. euro. Utfallsprocenten av budgetens skatteinkomstprognos blev 100,4 procent i förhållande till den ändrade budgeten. Den ändrade budgeten baserade sig på Kommunförbundets skatteprognosram. En budgetändring gjordes i alla skatte kategorier under år 2023 och utfallen låg nära den ändrade budgeten. Den största avvikelserna var i kommunalskatten, där den ursprungliga budgeten överskreds med 18,2 milj. euro och den ändrade budgeten med 1,2 milj. euro.

Vanda stad fick sammanlagt 431,2 milj. euro i kommunalskatt 2023, vilket är 526,1 milj. euro och 55,0 procent mindre än 2022. I samband med välfärdsområdesreformen sänktes kommunalskattesatsen med 12,64 procentenheter för alla kommuner på det finländska fastlandet och samtidigt frystes också kommunalskattesatserna för år 2023. Efter sänkningen av kommunalskattesatsen blev Vandas kommunalskattesats 6,36 procent för år 2023. Den ursprungliga budgeten överskreds för kommunalskattens del med 18,2 milj. euro. En anslagsändring gjordes i kommunalskatten, där inkomstbudgeten höjdes med 17 milj. euro, varvid den ändrade budgeten överskreds med 1,2 milj. euro. Budgetens utfallsprocent blev 100,3 procent. I hela landet minskade kommunernas redovisade kommunalskatter med 52,5 procent jämfört med året innan. Kommunalskatterna för 2023 har ännu delvis influtit i enlighet med de tidigare skattesatserna som gällde år 2022, och de redovisningar som beror på detta, dvs. de så kallade skatteeftersläpningarna förbättrar kommunalskatteutfallet för 2023.

Staden fick in sammanlagt 339,3 milj. euro i förskottsuppbörd av kommunalskatterna för skatteåret 2023. Vandabornas förvärvsinkomster ökade totalt med 5,3 procent år 2022, vilket innebar att tillväxtnivån var 0,6 procentenheter högre än utvecklingen i hela landet. Vandabornas förvärvsinkomster år 2023 beräknas öka med 4,9 procent och i hela landet med 5,2 procent. Vandas utdelning av kommunalskatten minskade med 0,38 procentenheter till 4,07 procent år 2023. Med anledning av välfärdsområdesreformen och på grund av att kommunalskattesatsen frystes kunde kommunerna på det finländska fastlandet inte sänka eller höja sina kommunalskattesatser för 2023. Den genomsnittliga kommunalskattesatsen var 20,01 procent 2022 och 7,37 procent 2023, därmed var skillnaden lika stor som sänkningen av kommunalskatten, 12,64 procentenheter.

Staden fick sammanlagt 95,3 milj. euro i samfundsskatter 2023. Den samfundsskatt som staden fick minskade med 42,5 milj. euro, dvs. 30,8 procent, från året innan. I samband med välfärdsområdesreformen minskades också kommunernas utdelning av samfundsskatten med cirka en tredjedel från och med början av 2023. Samfundsskatten sjönk 2023 på grund av denna minskning. Den ursprungliga budgeten vad gäller samfundsskatterna överskreds med 7,3 milj. euro och den ändrade budgeten med 2,3 milj. euro. Utfallsprocenten för den ändrade budgeten hamnade på 102,5 procent. Vandas kommunspecifika utdelningsandel växte med 0,03 procentenheter från året innan till 4,65 procent. År 2023 minskade hela kommungruppens utdelning av samfundsskatten på grund av välfärdsområdesreformen med 9,85 procentenheter jämfört med 2022, och låg på 23,91 procent 2023. Redovisningarna av samfundsskatt inom hela det kommunala fältet minskade med 33,4 procent jämfört med året innan. Enligt en uppskattning i början av 2023 skulle redovisningarna av samfundsskatt ha minskat med 27,3 procent, men på grund av det försämrade ekonomiska läget har redovisningarna av samfundsskatt försämrats en aning under året.

Staden fick 112,1 milj. euro i fastighetsskatteinkomster 2023, en ökning på 3,6 milj. euro, dvs. 3,4 procent jämfört med året innan. Välfärdsområdesreformen påverkade inte fastighetsskatteinkomsterna. År 2023 överskred fastighetsskatteinkomstprognosen med 3,1 milj. euro jämfört med den ursprungliga budgeten och underskred med 0,9 milj. euro jämfört med den ändrade budgeten. Utfallsprocenten var 99,2 procent. I hela landet var ökningen av kommunernas fastighetsskatteredovisningar 4,4 procent jämfört med året innan.

I Vanda var den allmänna fastighetsskatten 1,28 procent, fastighetsskatten för stadigvarande bostadsbyggnader 0,41 procent, fastighetsskatten för andra än stadigvarande bostadsbyggnader 1,25 procent, fastighetsskatten för kraftverken 3,1 procent och fastighetsskatten för obebyggd byggplats 6,00 procent år 2023. Inga ändringar gjordes i fastighetsskattesatserna för 2023. Enligt uppgifter från skattemyndigheten skulle fastighetsskatt ha debiterats till ett belopp på 114,2 milj. euro år 2023, det vill säga utfallet är mindre än den debiterade skatten. Av de debiterade fastighetsskatterna härstammade cirka 25,2 milj. euro från skatt för stadigvarande bostadshus och 44,8 milj. euro utgick från den allmänna fastighetsskattesatsen på övriga byggnader. Enligt skatteprocenten för andra än stadigvarande bostadshus inflöt fastighetsskatt till ett belopp av endast cirka 0,1 milj. euro. Fastighetsskatterna för mark uppgick till sammanlagt 43,4 milj. euro, varav andelen höjd fastighetsskatt för obebyggda byggplatser uppgick till cirka 3,3 milj. euro.

Tabell 1: Stadens skatteinkomster 2023

1000 euro	Ursprunglig budget	Budget-ändringar	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Avvikelse
Skatteinkomster	610 000	26 000	636 000	638 679	2 679
Kommunens inkomstskatter	413 000	17 000	430 000	431 249	1 249
Fastighetsskatt	109 000	4 000	113 000	112 094	-906
Andel av samfundsskatteintäkterna	88 000	5 000	93 000	95 336	2 336

Tabell 2: Bestämningsgrunderna för stadens inkomstskatt

	Inkomstskattesats	Beskattningsbar förvärvsinkomst, milj.	Ändring i %
2014	19,00	4 276,7	1,5
2015	19,00	4 352,7	1,8
2016	19,00	4 461,2	2,5
2017	19,00	4 530,1	1,5
2018	19,00	4 721,9	4,2
2019	19,00	4 970,1	5,3
2020	19,00	5 082,3	2,3
2021	19,00	5 295,2	4,2
2022	19,00	5 575,3	5,3
2023	6,36	*	

* Beskattningen för 2023 färdigställs hösten 2024

Tabell 3: Bestämningsgrunderna för stadens fastighetsskatt

Fastighetsskattesatser	
Allmän	1,28
Stadigvarande bostadshus	0,41
Annat än stadigvarande bostadshus	1,25
Kraftverk	3,10
Obebyggd byggnadsplats	6,00

Statsandelar

I driftsekonomiska statsandelar fick staden in 179,7 milj. euro 2023 då statsandelspotten 2022 uppgick till sammanlagt 287,6 milj. euro. I statsandelar för basservicen kom det in sammanlagt 128,3 milj. euro under 2023 medan övriga statsandelar för undervisnings- och kulturväsendets del uppgick till 21,3 milj. euro och kompensationen för skatteinkomstförluster till 30,0 milj. euro. Det totala statsandelsbeloppet underskred den ursprungliga budgeten med 1,3 milj. euro, men överskred den ändrade budgeten med 2,0 milj. euro.

Välfärdsområdesreformen som trädde i kraft i början av 2023 påverkade också statsandelarna. Reformen medförde att kommunernas statsandelar skars ned när det gäller andelen för de uppgifter som överfördes till välfärdsområdena. År 2023 var dessutom fortfarande en övergångsutjämning i kraft, enligt vilken statsandelarna ökas eller minskas med högst 60 euro per invånare under övergångsperioden. De slutliga överföringskalkylerna mellan kommunerna och välfärdsområdena gjordes 2023 och de påverkar kommunernas ekonomi från och med år 2024.

Statsandelen för kommunal basservice fastställs enligt det nuvarande statsandelssystemet utifrån statsandelsuppgifternas kalkylerade kostnader och tilläggsdelar. De kalkylerade kostnaderna fastställs utgående från åldersstruktur, arbetslöshetsgrad, tvåspråkighet, inslaget av personer med främmande språk som modersmål, befolkningstäthet, karaktär av skärgård och utbildningsbakgrund. Av grunderna för fastställandet av kalkylerade kostnader utgör sjukfrekvensen inte längre en grund för kommunernas statsandelar, utan den har i sin helhet övergått till grunderna för välfärdsområdenas finansiering. Statsandelsprocenten för basservice var 22,09 procent 2023 och kommunens egen finansieringsandel uppgick till 1 359,93 euro/invånare.

Vandas kalkylenliga kostnader uppgick till totalt 508,0 milj. euro år 2023 vid kalkyleringen av statsandelar för basservice. I statsandelssystemet fastställs tilläggsdelarna utgående från fjärrorter, självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser och samernas hembygdsområde samt från och med början av 2023 främjandet av välbefinnande och hälsa samt ökningen av antalet invånare. Tilläggsdelarna för Vandas del uppgick till 12,2 milj. euro år 2023 vid kalkyleringen av statsandelarna för basservice. Kommunens egen finansieringsandel var 325,3 milj. euro. Statsandelarna innehåller dessutom flera kalkyleringsfaktorer som balanserar förhållandet mellan kommun och stat. De mest betydande faktorerna i fråga om ökningar och minskningar är minskning av den grundläggande utkomsten samt bestående utjämningsposter i anslutning till välfärdsområdesreformen. Dessa ökningar och minskningar av statsandelarna minskade stadens statsandelar för 2023 med 62,7 milj. euro (år 2022: -37,3 milj. euro). Dessutom minskar utjämnningen av de statsandelar som baserar sig på skatteinkomsterna statsandelarna med -3,8 milj. euro.

I statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet beräknades staden enligt budgetens preliminära kalkyl få 24,3 milj. euro år 2023. Enligt det slutliga justeringsbeslutet uppgick Vandas statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet till 21,3 milj. euro år 2023. Av de kalkylerade kostnaderna riktas de största posterna till gymnasieutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen.

De inkomster och utgifter från hemortersättningar som ska presenteras i samband med statsandelskalkylerna och som ingår i de månatliga statsandelsredovisningarna har enligt bokföringsanvisningarna bokförts på egna separata konton under verksamhetsinkomsterna och -utgifterna i driftsekonomin för verksamhetsområdet för fostran och lärande. Hemortersättningarna ingår inte i bokslutets statsandels-siffror.

Tabell 4: Statsandelarna i stadens driftsekonomi 2023

1000 euro	Ursprunglig budget	Budget-ändringar	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Avvikelse
Statsandelar	181 000	-3 300	177 700	179 656	1 956
Basservicens statsandel	126 269	-3 300	122 969	128 344	5 375
Statsandelar till undervisnings- och kultursektorn	24 271	0	24 271	21 276	-2 995
Kompensation för skatteinkomstförluster	30 460	0	30 460	30 036	-424

Budgetutfallet 2023

Stadsfullmäktige godkände 14.11.2022 budgeten för 2023 och ekonomiplanen för 2023–2026. Den ursprungliga budgeten för 2023 som fullmäktige godkänt slutade på 47,5 milj. euro som resultat för räkenskapsperioden och ett överskott på 48,8 milj. euro samt en bruttoinvesteringsnivå på sammanlagt 163,7 milj. euro.

Stadsfullmäktige beslutade om ändringar i budgeten för 2023 utgående från verksamhetsområdenas förslag under år 2023. De största budgetändringarna bestod av en sänkning av inkomstmålet för stadsmiljöns verksamhetsområde med 32,4 milj. euro och en höjning av anslagen med 11,0 milj. euro. Markförsäljningsvinsterna samt totalinkomsterna av försäljningen av fastighets- och bostadsegendom uppvisade en svag utveckling på grund av det osäkra marknadsläget. Nedgången i efterfrågan på bostäder har bland annat påverkats av kriget i Ukraina, de stigande byggkostnaderna och räntorna, inflationen och det försämrade konsumentförtroendet. Anslagshöjningar gjordes i kostnaderna för underhåll och fastighetsskötsel bland annat på grund av den snörika vintern. En anslagsändring gjordes också i uppvärmnings- och elkostnaderna liksom i sakkunnigtjänsterna i synnerhet när det gäller införandet av Matti-systemet. Även HRM:s inkomstmål och anslag höjdes med 2,5 milj. euro, eftersom ett vatten-tjänstnät byggdes i större utsträckning än väntat.

Inkomstbudgeten för verksamhetsområdet för fostran och lärande höjdes med 0,7 milj. euro och anslaget med 19,0 milj. euro. Inkomstbudgeternas ändringar berodde på projektunderstöd och anslagsändringarna huvudsakligen på kostnaderna för inhyrd arbetskraft. Särskilt inom serviceområdet för småbarnspedagogik överskreds kostnaderna för inhyrd arbetskraft, men å andra sidan underskreds personalkostnaderna. Indexhöjningen av servicesedeln inom småbarnspedagogiken, det ökade antalet användare och lagändringarna som trätt i kraft ökade kostnaderna.

Anslaget för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning höjdes med 1,8 milj. euro för att motsvara arbetsmarknadsstödet höjda kommunandelsavgifter. Den centraliserade reservering som budgeterats för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning för en löneuppgörelse inom den kommunala sektorn fördelades dessutom till de övriga verksamhetsområdena för totalt 10,8 milj. euro och anvisades på nytt inom verksamhetsområdet för 0,5 milj. euro. Fördelningen av den centraliserade reserveringen påverkade inte resultatet på stadsnivå, men den ökade verksamhetsområdenas anslag enligt följande: fostran och lärande 8,9 milj. euro, stadskultur och välfärd 1,0 milj. euro och stadsmiljön 0,9 milj. euro.

Skatteinkomstprognosen höjdes med 26 milj. euro särskilt på grund av det positiva inflödet av kommunalskatter, men statsandelsprognosen sänktes med 3,3 milj. euro. I början av 2023 gjordes också anslagsöverföringar med anledning av organisationsreformen inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd mellan verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd och verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning. Överföringarna påverkade inte resultatet för hela staden. Efter budgetändringarna blev det budgeterade resultatet för räkenskapsåret 6,7 milj. euro.

Bokslutet för 2023 uppvisade ett resultat på 50,1 milj. euro samt ett överskott på 47,7 milj. euro för räkenskapsperioden. Räkenskapsperiodens överskott är 1,1 milj. euro sämre än den ursprungliga budgeten och 39,7 milj. euro bättre än den ändrade budgeten.

Utfallet av budgetens driftsekonomidel och resultaträkningsdel

De största avvikelserna inom driftsekonomin jämfört med den ändrade budgeten 2023 var på stadsnivå följande:

- Rörelseintäkterna överskreds med 20,8 milj.
- Verksamhetskostnaderna underskreds med 13,3 milj. euro.
- Skatteinkomsterna överskreds med 2,7 milj. euro
- Statsandelarna överskreds med 2,0 milj. euro
- Ränteintäkterna överskreds med 6,6 milj. euro
- Räntekostnaderna överskreds med 1,7 milj. euro.
- Av- och nedskrivningarna överskreds med 2,5 milj. euro.

I den ändrade budgeten för 2023 uppgick verksamhetsintäkterna från stadens driftsekonomi till 312,7 milj. euro. De förverkligade verksamhetsintäkterna under 2023 uppgick till 333,6 milj. euro, vilket överskred den ändrade budgeten med 20,8 milj. euro. Verksamhetsintäkterna utföll till 107 procent jämfört med den ändrade budgeten, men de sjönk med 34,8 procent i relation till bokslutet för år 2022. Verksamhetsintäkternas minskning jämfört med året innan beror på välfärdsområdesreformen, där uppgifter som tidigare hört till kommunerna överfördes till välfärdsområdena. Samtidigt överfördes också de intäkter och kostnader som hänförde sig till uppgifterna från kommunerna. Verksamhetsintäkterna för fostran och lärande överskred den ändrade budgeten med cirka 5,5 milj. euro huvudsakligen på grund av de flyktingersättningar som betalats av staten. Verksamhetsintäkterna för stadens strategi och ledning överskred med cirka 2,6 milj. euro. Överskridningen utgörs huvudsakligen av de IT-tjänster som sålts till Vanda och Kervo välfärdsområde och de understöd bland annat i anslutning till invandring som fått av staten. Stadsmiljöns verksamhetsintäkter överskred den ändrade budgeten med cirka 11,9 milj. euro. Markförsäljningsvinsterna, markarrendeinkomsterna och avtalsersättningarna uppgick till totalt cirka 29,9 milj. euro medan den ursprungliga budgeten var cirka 54,6 milj. euro och den ändrade budgeten cirka 26,3 milj. euro. Budgetändringen beror huvudsakligen på en svag efterfrågan på tomter, särskilt inom bostadsbyggandet. Byggnadernas hyresintäkter av utomstående, depåns hyresintäkter och parkeringsavgifter var också bättre än budgeten. Försäljningsintäkterna inkluderar 7,3 milj. euro i s.k. genomfakturerade intäkter från byggservicetjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), vilket är 0,8 milj. euro mer än i den ändrade budgeten.

Stadens verksamhetskostnader var 1 020,9 milj. euro i den ändrade budgeten. Utfallet av verksamhetskostnaderna uppgick år 2023 till 1 007,6 milj. euro. Verksamhetskostnaderna underskreds med 13,3 milj. euro och utföll till 99 procent i relation till den ändrade budgeten. Jämfört med 2022 minskade verksamhetskostnaderna med 898,0 milj. euro, dvs. med 47,1 procent. Förändringen beror på välfärdsområdesreformen. Verksamhetskostnaderna för alla verksamhetsområden underskred den ändrade budgeten: underskridning för stadens strategi och ledning var 4,8 milj. euro, 5,2 milj. euro för allmänna förvaltningen, 1,5 milj. euro för fostran och lärande, 0,3 milj. euro för stadskultur och välfärd och 0,3 milj. euro för stadsmiljön. Personalkostnaderna underskred inom alla verksamhetsområden, totalt med 11,2 milj. euro jämfört med den ändrade budgeten. Andelen köp av tjänster var nästan på samma nivå som i den ändrade budgeten. De underskreds i den allmänna förvaltningen i och med att beskattningskostnaderna minskade på grund av välfärdsområdesreformen och inom verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning i synnerhet vad beträffar ICT-tjänsterna. Köpen av tjänster överskred budgeten inom de övriga verksamhetsområdena. Material, förnödenheter och varor underskred den ändrade budgeten med cirka 0,8 milj. euro och understöds kostnaderna överskred den med cirka 1,6 milj. euro. De övriga verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 2,9 miljoner euro. I verksamhetskostnaderna ingår 7,3 milj. euro i s.k. genomfakturerade kostnader från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM).

I den del av budgeten där utfallsjämförelsen ingår presenteras budgetutfallet i fråga om verksamhetsområden och fonder i enlighet med de bindningsnivåer som fullmäktige beslutat om.

Skatteinkomsterna för 2023 överskred den ändrade budgeten med 2,7 milj. euro. I relation till den ändrade budgeten var den beräknade kommunalskattens utfall 100,3 procent, utfallet av fastighetsskatten 99,2 procent, utfallet av samfundsskatt 102,5 procent och utfallet av statsandelarna 101,1 procent. Allt som allt utföll skattefinansieringen totalt (skatter och statsandelar) till 100,6 procent i förhållande till den ändrade budgeten och den minskade med 45,1 procent i relation till bokslutet för 2022. På grund av välfärdsområdesreformen sänktes kommunalskatten med 12,64 procentenheter, samfundsskatterna med cirka en tredjedel och vad gäller statsandelarna avskaffades de grunder för bestämmande av statsandelen som hänför sig till de uppgifter som överfördes till välfärdsområdet. Skatteinkomsterna utföll nästan enligt den ändrade budgeten. På hösten 2023 gjordes ett tilläggsbudgetförslag för skatteinkomsterna, där prognosen för kommunalskatteutfallet höjdes med 17 milj. euro, prognosen för fastighetsskatten med 4 milj. euro och prognosen för samfundsskatteintäkterna med 5 milj. euro. Kommunalskatterna överskred den ändrade budgeten med 1,2 milj. euro och samfundsskatteintäkterna med 2,3 milj. euro, medan fastighetsskatterna underskred den med 0,9 milj. euro. Statsandelsprognosen sänktes med 3,3 milj. euro i höstens tilläggsbudget och statsandelarna utföll 2,0 milj. euro mer på plus än den ändrade budgeten.

Under 2023 utföll de finansiella intäkterna och kostnaderna till sammanlagt 17,7 milj. euro, medan de sammantagna finansiella intäkterna och kostnaderna i budgeten hade beräknats till 12,0 milj. euro. Den mycket snabba och kraftiga höjningen av räntenivån bidrog till att stadens räntekostnader började öka, även om låneportföljens skyddsgrad höll dem på en fortsättningsvis rimlig nivå. Ränteskydden som har tecknats för låneportföljen minskar med tiden, eftersom inga nya skydd har tecknats på grund av den höga räntenivån. Räntekostnaderna för stadens låneportfölj uppgick till en nivå på 12,3 milj. euro, dessutom betalade staden sina bolag 1,7 milj. euro ränta enligt de medel som bolagen har på koncernkontot. Alla stadens sammanlagda räntekostnader överskred budgeten med 1,7 milj. euro. Stadens räntekostnader å sin sida överskred budgeten med 6,6 milj. euro, och därför är nettot av ränteintäkterna och kostnaderna positivt för staden. Avskrivningar och nedskrivningar gjordes år 2023 för cirka 111,8 milj. euro vilket var 0,9 procent och 1,0 milj. euro mer jämfört med budgeten.

I bokslutet för 2023 uppgick stadens årsbidrag till 162,0 milj. euro, räkenskapsperiodens resultat till 50,1 milj. euro och räkenskapsperiodens överskott till 47,7 milj. euro.

Utfallet av investeringsdelen och finansieringsdelen

I den ursprungliga budgeten för 2023 var inkomsterna i investeringsdelen cirka 6,0 milj. euro, utgifterna cirka 163,7 milj. euro och nettot för investeringsdelen cirka 157,7 milj. euro. År 2023 minskades inkomstbudgeten med 1,5 milj. euro i fråga om inkomsterna för fast egendom. Anslagen höjdes med totalt 31,9 milj. euro, utgifterna för fast egendom ökades med 16 milj. euro, byggnadskostnaderna med 2,7 milj. euro och utgifterna för offentliga anläggningstillgångar med totalt 15,2 milj. euro. Å andra sidan minskades anslagen för aktier och andelar med 2 milj. euro. Efter dessa ändringar uppgick inkomstbudgeten till 4,5 milj. euro och de beräknade anslagen till 195,7 milj. euro.

Bruttoutgifterna för investeringar som genomförts 2023 uppgick till totalt 166,8 milj. euro, och de underskred den ändrade budgeten med 28,8 milj. euro. De budgetenliga investeringsanslagen underskreds i alla andra projektgrupper förutom i de offentliga anläggningstillgångarna. Den största underskridningen skedde i byggprojekt, 22,8 milj. euro. Anslagen underskreds särskilt på grund av förskjutningar i tidsplanerna för byggprojekt och underskridningar av budgeten i en del genomförda projekt. För de offentliga anläggningstillgångarnas del överskreds budgeten med 0,4 milj. euro, samtidigt som inkomsterna överskred budgeten med 1,6 milj. euro på grund av olika statsunderstöd. Anslagen för fast egendom underskreds med 1,6 milj. euro. För den immateriella egendomens del underskreds budgeten med 1,5 milj. euro, för den lösa egendomens del med 2,0 milj. euro och för aktiernas och andelarnas del med 1,2 milj. euro jämfört med den ändrade budgeten.

Investeringsinkomsterna utföll med 6,9 milj. euro, cirka 2,4 milj. euro över den ändrade budgeten. Markförsäljningsinkomsterna underskred den ändrade budgeten med 0,4 milj. euro, men budgeten överskred den ändrade budgeten i de offentliga anläggningstillgångarna med 1,6 milj. euro, i aktier och andelar med 1,0 milj. euro och i immateriell egendom med 0,2 milj. euro. Investeringsdelens nettoutgifter år 2023 uppgick till totalt 160,0 milj. euro, vilket underskred budgeten med 31,2 milj. euro.

År 2023 amorterades cirka 155,5 milj. euro på stadens långfristiga lån i enlighet med betalningsprogrammet. År 2023 refinansierade staden amorteringarna på lånen genom att lyfta ett långfristigt lån på cirka 150 milj. euro. Den långfristiga låneportföljen minskades med 5,5 milj. euro till cirka 771,6 milj. euro i slutet av 2023. I den ursprungliga budgeten för 2023 beräknades amorteringen på nettolån bli 1,7 milj. euro utifrån budgetens driftsekonomidel och investeringsdel. Stadens totala lånestock (inklusive koncernkontots saldo och kortfristiga lån) ökade med 46,9 milj. euro.

Väsentliga ändringar i kommunens verksamhet och ekonomi samt en prognos över den sannolika utvecklingen framöver

Planen för återhämtning från coronaepidemin och skötseln av serviceskulden som utarbetades år 2021 förverkligades. Sammanlagt 3,7 milj. euro användes för planen år 2023. De förtroendevaldas sammanträden ordnades igen som närmöten. Informationsmötena och aftonskolornas ordnades som så kallade hybridmöten.

Arbetslösheten har ökat 2,3 procent under 2023 och arbetslöshetsgraden var 12,4 procent i slutet av december. Långtidsarbetslösheten som redan länge har ökat minskade 2023. Däremot ökade arbetslösheten bland personer med främmande språk som modersmål och nyanlända samt antalet arbetslösa och permitterade under 30 år i slutet av året. Antalet lediga arbetsplatser har minskat med 30 procent jämfört med december 2022. Den fortsättningsvis höga långtidsarbetslöshetsnivån har gjort att arbetsmarknadsstödet kommunandelsavgift som ligger på stadens ansvar hållits stor. Byggandet avtog såväl i hela landet som i Vanda i synnerhet när det gäller bostadsbyggandet. Detta syntes som en minskning i stadens inkomster i synnerhet i inkomsterna från markförsäljning.

År 2023 ordnades riksdagsvalet och förberedelserna inför presidentvalet och Europaparlamentsvalet 2024 inleddes.

Beredningen av budgeten för 2024 och ekonomiplanen 2024–2027 kom fortfarande att påverkas av verkställandet av välfärdsområdesreformen som trädde i kraft i början av 2023. Nästa stora strukturomvandling är reformen av arbets- och närings tjänsterna (TE2024), som träder i kraft i början av 2025. I utarbetandet av budgeten följdes Vandas produktivitets- och tillväxtprogram 2021–2025.

Under 2023 genomfördes en kvalitativ halvtidsutvärdering av strategin och man identifierade centrala åtgärder som ska genomföras i slutet av strategiperioden.

Kunskapsledningens projekt inom upphandlingarna avslutades som planerat i maj och stadens alla upphandlingskontrakt har centraliserats till Clouidia. Utvecklingsarbetet fortsätter under år 2024. Det skedde centrala förändringar i IT-administrationens verksamhet då social- och hälsovårdens tjänster avskildes från stadens IT-tjänster och HR-systemen i stadens interna verksamhet centraliserades till IT-administrationen. Inom koncernstyrningen har en helhetsplan för koncerninnehaven genomförts. I anslutning till förändringarna i välfärdsområdet godkändes avtalet om upplösning av Samkommunen för missbrukarvård i Nyland under hösten 2023 och i slutet av året beslutades det också om utträde ur Samkommunen för Västra Nylands folkhögskola.

Det tidigare serviceområdet för tillväxttjänster delades in i serviceområdena för livskraftstjänster och sysselsättnings- och integrationsservice från och med 1.9.2023. Livskraftstjänsterna har fortsatt med att utveckla en företagsvänlig verksamhetsmiljö med särskilt fokus på Aviapolisområdet och Dickursby kompetenscampus. Huvudstadsregionens ekosystemavtal har påbörjat sju nya utvecklingsprojekt som stöd för klusterutveckling och företagsutvecklingsservice. Livskraftstjänsterna samordnar strategitemat Ett Vanda med livskraft och kompetens, inom vilket flera åtgärder har inletts, bland annat stärkande av startup- och tillväxtföretagsverksamhet, främjande av företagande bland invandrare, stärkande av kompetensprognoser, utveckling av kompetensen inom små och medelstora företag, stärkande av klusterverksamhet och ett servicelöfte på 48 h till företag.

Det kommunala sysselsättningsförsöket med Kervo fortsätter till 31.12.2024, varefter arbetskraftstjänsterna överförs permanent till sysselsättningsområdena, dvs. reformen av arbets- och närings tjänsterna (TE2024) genomförs i början av 2025. Beredningen av överföringen styrs av en beredningsgrupp för

reformen av arbets- och näringsstjänsterna, en s.k. TE2024-beredningsgrupp. Sysselsättningsservicens serviceplan och strukturerna för personlig kundservice och kundservice för arbetsgivare har utarbetats. Det har också skapats förutsättningar för att kunna genomföra system-, lokal och upphandlingslösningar.

Vandas program för integrationsfrämjande 2023–2026 färdigställdes i december 2023.

En multiprofessionell samarbetsgrupp på stadsnivå inledde sin verksamhet för att minska ungdomsbrottslighet i skolor och på fritiden.

Arbetet med att utveckla serviceplattformen DigiOne och dess tjänster, som är av stor betydelse för verksamhetsområdet för fostran och lärande, framskred 2023. Arbetet fokuserade särskilt på att planera förändringar i verksamheten och identifiera befintliga arbetsflöden, skapa Vandas egen organisation, strukturer och resurser, involvera personalen som en del av definitionen, utvecklingen och testningen samt beredningen av pilotförsök och ibruktagandet. DigiOne införs i den grundläggande utbildningen 2024.

Vanda stad fick i början av 2024 Finlands UNICEF-utmärkelse Barnvänlig kommun som erkänsla för främjande av barnrättsbaserat arbete.

Fördelningen av resurser för projektet Dickursby kompetenscampus stärktes och projektets uppföljningskommitté inledde sin verksamhet. Utvecklingen av utbildningssamarbetet påbörjades och Vanda-företagens servicebehov kartlades. Områdets detaljplan godkändes och behovs- och projektutredningarna för stadens läroanstaltslokaler blev klara.

Organisationsreformen inom stadskulturens verksamhetsområde trädde i kraft i början av 2023. Verksamhetsområdets nya namn blev Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. Verksamhetsområdets interna struktur ändrades och Kommuninvånarservicen flyttades till Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning. Beslut om en budget enligt den nya strukturen och nya bindande nivåer för målen fattades i stadsfullmäktige 27.3.2023 § 4. Den nya organisationsstrukturen har konstaterats vara fungerande.

Livsstilshandledningen och främjandet av hobbygarantin som varit utvecklingsprojekt inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd blir etablerade vid ingången av 2024. Samarbetet med välfärdsområdet har gått bra och Vanda har deltagit i de hyte-förhandlingar som ordnats av välfärdsområdet.

Kivistö fick en stor förbättring av servicehelheten då stadskulturcentrumet Mosaik öppnades i slutet av 2023. Medborgarbudgeteringen på stadsnivå inleddes för första gången och kommuninvånarna deltar aktivt i den.

Hanaböle träsk i Vanda är ett spetsprojekt på stadsnivå, som utvecklas till södra Finlands mest tillgängliga natur- och rekreationsplats på landskapets och områdets villkor vad gäller bärkraften. Vad beträffar Hanaböle träsk utarbetades miljöindikatorer, antalet kollektivtrafikturer ökades och ett nytt större parkeringsområde och ett tillgängligt närrekreationsområde med lägereldsplatser öppnades under 2023.

Vandas välfärdsplan 2023–2025 godkändes i stadsfullmäktige 2023 och hösten 2023 utarbetades en välfärdsöversikt för 2023.

Kännetecknande för år 2023 var lågkonjunkturen inom byggbranschen och dess många konsekvenser inom stadsmiljöns verksamhetsområde, allt från framskridandet av stadsutvecklings- och planprojekt till markförsäljningsinkomster och byggnadsvolymer. Även krisen i Ukraina och den höjda räntenivån hade en tydlig inverkan på byggvolymen år 2023. Särskilt antalet påbörjade flervåningshus minskade betydligt under det senare halvåret.

År 2023 fattade Vanda stadsfullmäktige också beslut om byggandet av Vandas första spårvägslinje och godkände spårvägens projektplan. Beslutet är villkorligt och förutsätter att staten förbinder sig till kostnaderna för spårvägslinjens byggnadsfas som en del av det MBT-avtal som är under beredning.

I fråga om den strategiska tyngdpunkten Blomstrande stadscentrum beredde verksamhetsområdet de utvecklingsplaner som förutsätts av alla sju stadscentrumen och som publiceras i början av år 2024. Också de politiska uppföljningsgrupperna för stadscentrumen som stadsstyrelsen inrättat inledde sin verksamhet. I Vandas stadscentrum pågår flera projekt som utvecklar livskraften, tjänsterna och boendemiljöerna, såsom stadskulturhus- och vuxenutbildningsinstitutshelheten i Myrbacka, kompetenscampuset i Dickursby, utveckling av kultur- och idrottsparken i Håkansböle, beredning av dispositionsplaner som styr förnyelsen av centrumet i Korso och Björkby och Elmo simhall, invigning av servicecentrumet Mosaik i det nya köpcentret i Kivistö och komplettering av Colosseum-kvarteret med bostäder och tjänster. I Aviapolis planeras ett nytt gymnasium och ett flygmuseum samt flera bostadsområden.

Vanda siktar på klimatneutralitet före 2030 genom flera åtgärder i färdplanen för resurssmarthet. I fjol satsade man inom verksamhetsområdet särskilt på arbetet för att trygga den biologiska mångfalden och man beredde en handlingsplan för ett naturpositivt Vanda 2030.

Av lokalprojekten färdigställdes 2023 bland annat tre nya daghem och en servicebyggnad för konstisplanen i Håkansböle idrottspark. Pågående byggprojekt var utbyggnaden av daghemmet vid Mårtensdals campus samt utvidgningen av Kanniston koulu till en enhetsskola. Flera skolor och daghem renoverades och gårdar rustades upp. De mest betydande pågående byggprojekten var renoveringarna av Jokiniemen koulu, kulturfabriken Fernissan och Mårtensdals skola.

Gator byggdes bland annat i Annefredsområdet och vid Mantalsvägen i Aviapolis. Dessutom byggdes en bussterminal i Kivistö, Vandadalsvägens körfältsarrangemang och Carl Edelfelts plats och Heurekabron i Dickursby. Utbyggnaden av parkeringsområdet i Hanaböle träsk blev färdig och i Elmo idrottspark utfördes grundberedningsarbeten. Konstisplanen och en container för snötillverkning blev färdiga i Håkansböle idrottspark. Reparationen av Ring III slutfördes vid Askis som ett gemensamt projekt med staten.

Generalplanen 2020 trädde i kraft i början av 2023. I och med ikraftträdandet av generalplanen inleddes arbetet med genomförandeprogrammet.

En digitaliseringsfrämjande lag om datasystemet för den byggda miljön trädde i kraft 1.1.2024 och en ny bygglag träder i kraft 1.1.2025. Den resterande delen av den tidigare markanvändnings- och bygglagen kommer 1.1.2025 att ändras till en lag om områdesanvändning som förnyas under den närmaste åren till ytterligare tre olika lagar: lagen om områdesanvändning, lagen om samhällsutveckling och lagen om samhällsbyggande.

År 2023 färdigställdes det trafikpolitiska programmet 2023, Vandas dagvattenprogram 2023 och en servicenätverksplan för grönområdena 2023–2032.

Överskottet för Vanda stads räkenskapsperiod 2023 var klart positiv, men en aning mindre än den ursprungliga budgeten. Skatteeftersläpningarna till följd av välfärdsområdesreformen hade en positiv engångseffekt på resultatet och utan den skulle resultatet ha varit negativt. I slutet av 2023 färdigställdes de slutliga överföringskalkylerna för välfärdsområdesreformen. Antalet statsandelar till kommunerna minskade, vilket sänker kommunernas statsandelar från och med 2025 och också med beaktande av de poster som återkrävs för 2023 och 2024. Stadens investeringar utföll nästan i samma omfattning som i den ursprungliga budgeten. Stadens totala lånebelopp ökade särskilt i takt med att koncernbolagens koncerninsättningar ökade, men det långfristiga lånebeloppet minskade en aning i slutet av 2023 med cirka 771 milj. euro.

Den budget för år 2024 som Vanda stadsfullmäktige godkände i november 2023 baserar sig på ett underskott under räkenskapsperioden på -4,9 milj. euro och en nettoupplåning på 90 milj. euro. Vandas kommunala skattesats för 2024 avrundades till 6,4 procent, eftersom det i lagen om beskattningsförfarande krävs att kommunalskattesatsen ska anges med en tiondels procentenhets noggrannhet. År 2023 var ett ekonomiskt starkt år för hela kommunfältet på grund av de s.k. skatteeftersläpningarna i anslutning till välfärdsområdesreformen, men år 2024 faller dessa skatteeftersläpningar bort. Prognoserna för skattefinansieringen visar en svagare tillväxt för 2024 än budgeten, vilket beräknas försämra räkenskapsperiodens resultat för 2023 jämfört med budgeten. Osäkerheten i den allmänna ekonomiska

utvecklingen, särskilt när det gäller byggandet och dess inverkan på sysselsättningsläget, kan sänka prognoserna under året.

Effekterna av reformen av arbets- och näringsjästjänsterna (TE2024) som träder i kraft i början av 2025 beaktades i beredningen av budgeten för 2024 och ekonomiplanen 2024–2027. Reformens ekonomiska effekter preciseras ytterligare under år 2024. I budgetberedningen beaktades också de beslut som gäller Vandaspåran.

Mellersta Nylands räddningsverk var innan välfärdsområdesreformen trädde i kraft i början av 2023 ett regionalt affärsverk för räddningsväsendet i åtta städer/kommuner. Affärsverket har lagts ned 31.12.2022 och affärsverkets balansräkning har sammanförts med Vanda stads balansräkning under räkenskapsperioden 2023. Anläggningstillgångarna i affärsverkets balansräkning samt semesterlöneskulden har skrivits ned från Vanda stads balansräkning mot grundkapitalet i enlighet med bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions utlåtande. I Vanda stads balansräkning finns fortfarande affärsverkets överskott från tidigare räkenskapsperioder på sammanlagt cirka 6,5 milj. euro, vilket fördelas till kommunerna år 2024 i enlighet med ägandeförhållandena, förutsatt att avtalet om upplösning av affärsverket har godkänts. Vanda stads andel av överskottet är cirka 2,5 milj. euro och resten fördelas till andra städer/kommuner. I bokslutets övriga ansvar har lagts fram en andel som riktas till andra kommuner.

Statens kommunekonomiprogram kommer under våren 2024 att vara centralt med tanke på den kommunala ekonomins läge, eftersom det då det framgår om kommunerna kompenseras för det negativa slutsaldot i överföringskalkylerna som hänför sig till välfärdsområdesreformen. Kommunernas reformarbete vad gäller statsandelarna pågår och målet är att det nya statsandelssystemet används från och med 1.1.2026. Det här kan ha betydande kommunvisa följder jämfört med det nuvarande systemet.

1.1.5 Vanda stads personal

Antalet anställda

Antalet anställda 31.12.	Fast anställda		Visstidsanställda		Sammanlagt		Förändring 2023 jämfört med 2022	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	Antalet	%
Stadens strategi och ledning	367	382	141	150	508	532	-24	-5 %
Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk	0	455	0	81	0	536	-536	-100 %
Stadskultur och välfärd	559	552	211	180	770	732	38	5 %
Fostran och lärande	4 267	4 117	1 560	1 578	5 827	5 695	132	2 %
Social- och hälsovårdsväsendet	0	2 497	0	785	0	3 282	-3 282	-100 %
Affärsverket för mun- och tandhälsa	0	256	0	50	0	306	-306	-100 %
Stadsmiljön	590	574	58	46	648	620	28	5 %
Sammanlagt	5 783	8 833	1 970	2 870	7 753	11 703	-3 950	-34 %

Antalet anställda inkluderar fast anställda, visstidsanställda och sysselsatta. Anställda på deltid har ändrats till anställda på heltid enligt de allmänna anvisningarna.

Antalet anställda under åren 2022 och 2023 är inte jämförbart på grund av välfärdsområdesreformen. Från Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning överfördes 90 personer till välfärdsområdet, Stadskultur och välfärd 4 personer, Verksamhetsområdet för fostran och lärande 100 personer och Stadsmiljön 6 personer.

Precisering: Antalet anställda 2023 omfattar inte bitjänster, som 31.12.2023 uppgick till 113 (Stadskultur och välfärd 59 och Fostran och lärande 54). I lönesumman ingår och har tidigare ingått bitjänster.

Källor: Antalet anställda år 2022 har rapporterats från personalregistersystemet eHIJAT samt från löneräkningssystemet HUS Asvian Prima. Antalet anställda år 2023 har rapporterats från personalregistersystemet Herta.

Löneutgifterna över läget 31.12.2023 är från Vanda stads ekonomistyrning.

Utvecklingen i antalet anställda och lönekostnaderna

Antalet anställda hos Vanda stad minskade med 3950 personer (34 procent) jämfört med år 2022. I början av 2023 överfördes hela personalen inom Verksamhetsområdet för social- och hälsovård, af-färsverket för mun- och tandhälsa och Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk samt sam-manlagt 200 personer från andra verksamhetsområden i staden från Vanda stad till Vanda och Kervo välfärdsområde.

När antalet anställda år 2023 jämförs med 2022, från vilket har dragits av personal som överförs till välfärdsområdet, ökade antalet anställda i sin helhet med 374 personer jämfört med året innan. I an-talet anställda ingår också sysselsatta. I synnerhet ökade antalet anställda inom verksamhetsområdet för fostran och lärande, där antalet anställda ökade kraftigt från året innan. Inom verksamhetsområdet för fostran och lärande förklaras ökningen av antalet anställda av det ökade antalet barn, elever och studerande. Tilläggstimmar inom den grundläggande utbildningen i modersmål och matematik och ökningen av antalet speciallärare som ger klasslös deltidsspecialundervisning bidrog till att öka antalet anställda, liksom också utvidgandet av läroplikten på andra stadiet och stärkandet av specialundervis-ningen i gymnasiet. Även inom de övriga verksamhetsområdena ökade antalet anställda.

År 2023 uppgick lönekostnaderna för personalen till sammanlagt 394,0 milj. euro, vilket är 31,4 procent (181,8 milj. euro) mindre än året innan. När man från lönesumman 2022 drar av andelen personal som överförs till välfärdsområdet, har personalkostnaderna ökat med 9,3 procent (33,4 miljoner euro) jäm-fört med 2022.

Lönerna har höjts av det ökade antalet anställda och av de betydande löneförhöjningar som avtalats i avtalslösningen för kommunsektorn 2022–2025, samt av de ändringar i avtalstexterna som för sin del också har en betydande lönehöjande effekt (till exempel löneförhöjningen för daghemsföreståndare 1.6 och ändringen av lönegrunderna för rektorer inom den grundläggande utbildningen fr.o.m. 1.8). Avtalslösningen omfattade också betydande engångsposter för hela personalen sommaren 2023. Års-genomsnittet för den kommunala avtalslösningens värde är enligt Kommun- och välfärdsområdesar-betsgivarna KT i snitt 4,85 procent 2022/2023.

Till alla personalgrupper betalades allmänna förhöjningar enligt avtalen. Utöver detta fördes, tillsam-mans med representanter för personalorganisationerna, förhandlingar på lokal nivå om de lokala ju-steringspotter som ingick i avtalslösningen inom kommunsektorn tillsammans med representanter för personalorganisationerna. I enlighet med förhandlingsresultatet riktades en del av höjningarna till upp-giftsrelaterade löner och en del till personliga tillägg. Uppgiftsrelaterade lönejusteringar fick till exempel speciallärare inom småbarnspedagogik, lärare inom småbarnspedagogik, socionomer inom små-barnspedagogik, barnskötare, skolgångshandledare, ungdomsarbetare, löneräknare, skol - och gym-nasiesekreterare, jurister och specialklasslärare.

Utöver avtalshöjningarna använde Vanda separat budgeterade medel för lönejusteringar för att stärka möjligheterna att attrahera och hålla kvar personal, vars kostnadseffekt på årsnivå är en miljon euro från och med 1.8.2023. Denna post riktades huvudsakligen till de uppgiftsrelaterade lönerna inom småbarnspedagogiken och å andra sidan till utdelning i form av personliga tillägg inom verksamhets-områdena för att stärka förmågan att hålla kvar personalen.

Personaltillgång

I programmet för tillgång på arbetskraft för åren 2022–2024 ska förbättringen av varaktigheten och tillgången till arbetskraft förmedlas på bred front i fråga om stadens alla personalgrupper. Rekryte-ringen av personal inom småbarnspedagogiken och den snabba förändringen av rekryteringspraxisen fortsatte under hela året: Rekryteringarna blev allt mer sökandeorienterade i pilotförsöken med den centraliserade rekryteringsmodellen. Man lyssnar noggrant till sökandens önskemål och dialogen förs intensivt. Detta innebär att den centraliserade rekryteringen cirkulerar kandidater på flera daghem och att sökanden väljer den enhet och chef som passar hen bäst. Processerna kan dra ut på tiden, vilket också är en utmaning för resurserna inom den centraliserade rekryteringen. I mindre yrkesgrupper, till exempel inom stadsmiljöns verksamhetsområde, har man lyckats rekrytera experter från den privata

sektorn. Det är viktigt att satsa på faktorer som förutser varaktigheten, så att staden i takt med att konjunkturerna förbättras förblir den arbetsgivare som erbjuder de mest meningsfulla arbetsuppgifterna och arbetsmiljön.

Personal- och ledarskapsutveckling

Kompetensutvecklingen har genomförts i enlighet med de utbildningsplaner som utarbetats inom verksamhetsområdena och serviceområdena. Årsklockorna för kompetensutveckling och arbetsgrupperna för kompetensutveckling inom verksamhetsområdena fungerar enligt planerna. Utöver den utbildning som verksamhetsområdena och serviceområdena ordnar erbjuder personalen också utbildning på stadsnivå för utveckling av yrkeskompetensen. År 2023 genomfördes sammanlagt 15 640 inlärningsdagar i enlighet med utbildningsplanen, i siffran ingår de utbildningar som avlagts i e-lärandemiljön Eduhouse. Antalet utbildningsdagar per anställd var 1,9 dagar. Antalet utbildningar per anställd har minskat jämfört med året innan i och med den förändring som välfärdsområdet medförde. Under året utarbetades också personal- och utbildningsplaner för 2024–2027.

Yrkeshögskolan Metropolia fungerar som producent av Vanda stads yrkesinriktade tilläggs- och kompletteringsutbildning/personalutbildningsservice och verksamhetsområdena samarbetar med yrkeshögskolan för att ordna utbildningar. Samarbetet med Metropolia är en etablerad verksamhetsform och baserar sig på en systematisk modell för kompetensledning som utgår från årsklockan. Metropolia producerade år 2023 sammanlagt 80 enskilda utbildningar, som hade sammanlagt 600 deltagare.

Alla anställda i Vanda stad har i ett år haft fritt tillträde till Eduhouse Oy:s alla webbutbildningar och webbseminarier. Det är fråga om en tjänst där målet har varit att testa en omfattande användning av webbutbildningar för att utveckla hela personalens kompetens. Med hjälp av försöket har man fått information och erfarenhet om användningen av webbutbildningar och om behovet av dem i kompetensutvecklingen.

För cheferna har det ordnats olika öppna coachningar för att utveckla ledarskapet. Dessa är bland annat coachningen Chef i Vanda och olika kortare workshoppar, föreläsningar eller gruppcoachningsprogram för chefer. Prioriteringsområdet Meningsfullt arbete genom effektivt ledarskap i Vandas strategi syns i utvecklingen av ledarskapskompetensen. Som ett särskilt coachingsprogram har det genomförts en strategisk ledarskapscoaching som riktar sig till ledningsgrupperna och vars syfte är att utveckla ledningspraxisen inom serviceområdet samt deltagarnas grepp om ledarskapet och sättet att utföra arbetet i förhållande till prioriteringens delteman samt att stärka den gemensamma ledningskulturen i Vanda i en komplex omvärld. Coachningarna genomförs enligt en hybridmodell där coachningarna produceras både på plats och distans.

Av Hr-systemen används Osuma (ett hanteringssystem för utbildningar) samt lärplattformen Oppiva, där det har skapats utbildningar och introduktionsprogram på stadsnivå och för de olika verksamhetsområdena. I Osuma har man i början av året tagit i bruk ett avsnitt med kortutbildningar och tillstånd, som erbjuder ett verktyg för uppföljning av giltighetstiden för de tillstånd som behövs i arbetslivet.

Som stöd för verkställandet av tillgänglighetsprogrammet fanns ett separat utvecklingsanslag som har använts inom verksamhetsområdenas enheter för utveckling av närvarande ledarskap eller arbetsgemenskaper. Målgruppen var i synnerhet enheter som har haft utmaningar när det gäller tillgången på personal samt svaga resultat från Kommun10. Som åtgärder i tillgänglighetsprogrammet har man också börjat bygga upp en modell för kollegialt mentorskap och uppdaterat stödmaterialet för introduktion. Utöver detta förnyades stadens gemensamma webbintroduktionshelhet för alla nya arbetstare i Oppiva. Serviceområdena har också fått tillgång till avgångsresponsen. Avgångsrespons samlades in i Vanda, och av de personer som svarade kunde 83 procent tänka sig att återvända till en anställning i Vanda.

Stöd för frivillig utbildning på stadsnivå har riktats särskilt till yrkeskompetens för anställda inom småbarnspedagogiken. År 2023 utdelades cirka 22 000 euro i understöd för frivillig utbildning.

Sjukfrånvaro och företagshälsovård

Sjukfrånvaron år 2023 ökade betydligt jämfört med året innan. År 2023 låg sjukfrånvaron på 6 procent medan den år 2022 var endast 5,02 procent. Det är dock viktigt att notera att siffrorna inte är helt jämförbara, eftersom social- och hälsovårdsväsendet och räddningsverket ännu en del av 2022 var med i siffrorna. Andelen frånvarodagar på grund av psykisk ohälsa har minskat sedan 2022 (1,42%). År 2023 var procentandelen för sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa 1,11.

År 2023 hade Vanda två aktörer inom företagshälsovården, Terveystalo och Lääkärikeskus Aava. Läkarcentralen Aava började som ny aktör 1.1.2023 som företagshälsovårdspartner för småbarnspedagogiken och Stadsmiljön. Företagshälsovårdens verksamhet fokuserar på förebyggande verksamhet och samarbete. Arbetshälsoteamets experter på arbetsförmåga och arbetarskydd har under året deltagit som chefnas stöd i situationer som gäller arbetsförmågan, med sammanlagt 200 personer, till exempel genom att ge konsultationsstöd vid utmaningar som gäller ledningen av arbetsförmågan, genom att delta i förhandlingar om arbetsförmågan eller genom att vägleda dem till rätt verksamhetsmodell vid ledningen av arbetsförmågan.

Välbefinnandet på arbetet – stöd, utvärdering och resultat

Tjänsten Mielen voimalinja, som Läkarcentralen Aava tog i bruk på våren 2023, är avsedd för att stödja det psykiska välbefinnandet. Avsikten är att tjänsten Mielen voimalinja ska fungera som en enkel tjänst med låg tröskel och som ett snabbt första linjens hjälpmedel för samtal. Målet är att stödja människor i ett tidigt skede innan problemen blir för stora. Under året utnyttjades tjänsten sammanlagt 54 gånger. Tjänster och produkter för psykiskt välbefinnande behöver utnyttjas även i fortsättningen.

Under året började man utnyttja en coach för arbetsförmågan inom företagshälsovården. Coachen för arbetsförmågan hjälper till när arbetstagarens fortsatta arbete är hotat av hälsoskäl eller andra orsaker som påverkar arbetsförmågan eller på grund av att anställningsförhållandet upphör. Coachen ger information om yrkesalternativ, hjälp med att sköta ärenden som gäller återgång till arbetet samt information om utkomst och frågor som gäller social trygghet.

Vanda och Keva samarbetade intensivt under året i olika projekt, styrgrupper och nätverk. Hållbart arbetsliv är ett av de projekt som syftar till att stärka arbetsförmågan hos arbetstagare inom den offentliga sektorn. I projektet utvecklas olika verktyg som stöd för ledningen av arbetsförmågan. Vanda deltar i två delprojekt inom detta projekt, Arbetsgivarens verksamhetsstyrningstjänst och Digitala verktyg för förebyggande av risk för arbetsoförmåga. Båda delprojekten syftar till att utveckla ett verktyg och hjälpa till att identifiera utmaningar i anslutning till arbetsförmågan så tidigt som möjligt, ge stöd för ledning av arbetsförmågan samt styra inledandet av tidiga förebyggande åtgärder.

Arbetarskydd

I början av 2023 infördes ett nytt antidrogprogram – Piilottelusta puheeksi. I det nya antidrogprogrammet betonas att man i ett tidigt skede tar upp misstankar om missbruk som en del av såväl välbefinnandet i arbetet som arbetarskyddet, olika aktörers roller och verksamhet i olika situationer – även i distansarbetet, och jämlikt och likvärdigt bemötande vid narkotikatester.

Antalet arbets- och arbetsreseolyckor som ersatts av olycksfallsbolaget minskade jämfört med året innan, men antalet dagar av arbetsoförmåga till följd av olycksfall ökade något och ersättningarna uppgick till nästan samma belopp som året innan (sammanlagt 659, ersättningarna nästan 420 000 euro och nästan 2 000 dagar av arbetsoförmåga).

76 procent av olycksfallen i arbetet skedde på arbetsplatsen, 24 procent på vägen från hemmet till arbetet eller från arbetet hem. Den vanligaste orsaken till ett ersatt olycksfall var att personen halkade, snavade eller snubblade. Den näst vanligaste orsaken var våld eller en chockerande situation som orsakats av en människa eller ett djur. År 2023 konstaterades sammanlagt 3 yrkessjukdomar (2 skabb och 1 utslag).

År 2023 gjordes sammanlagt 5 277 arbetarskyddsanmälningar i Tutka. Oftast gällde anmälan hot- och våldssituationer (66% av anmälningarna), vars antal ökade betydligt jämfört med året innan. Den vanligaste typen av fara i hotfulla och våldsamma situationer var klösande, bitande, spottande, härjande eller slag. Nästan 95 procent av hot- eller våldsanmälningarna hade gjorts inom verksamhetsområdet för fostran och lärande.

Personalberättelsen

Vanda stad utarbetar en separat personalberättelse för år 2022. Berättelsen innehåller information om viktiga händelser under 2023 och nyckeltal i anslutning till personalen.

1.1.6 Miljöfaktorer

De allmänna anvisningarna om redovisning och lämnande av upplysningar om miljöaspekter i bokslut för kommuner och samkommuner som bokföringsnämndens kommunsektion vid handels- och industriministeriet utarbetat fungerar som utgångspunkt för uppgörandet av kommunernas miljöbokföring. De inkomster, kostnader och investeringar som följs upp i Vandas miljöbokföring har fastställts i samband med arbetet för att utveckla rapporteringen av den hållbara utvecklingen i de sex största städerna. I miljöbokföringen ingår Vanda stads verksamhetsområden.

År 2023 uppgick miljöintäkterna för Vandas stadsorganisation till 357 000 euro. De största intäkterna kom från projektunderstöd inom klimatskyddet och miljöskyddets myndighetsuppgifter.

Miljökostnaderna år 2023 uppgick till nästan 27,8 miljoner euro. Merparten av kostnaderna utgjordes i likhet med tidigare år av kostnader i gruppen Övriga miljöskyddsåtgärder, såsom personalkostnader i anslutning till miljöarbetet.

Miljöinvesteringarna uppgick till 8,9 miljoner euro, varav största delen användes för miljöskyddsåtgärder.

Med miljöintäkter avses sådana inkomster från kommunorganisationens verksamhet som anknyter till miljöskyddet. I dessa ingår till exempel avfallshanteringsavgifter samt ersättningar som kommunen debiterat av miljöförstörare för arbeten som kommunen utfört eller låtit utföra för att återställa och städa upp miljön samt de åtgärder som inhämtats via energibesparingar. En miljöintäkt är en miljöinkomst som periodiserats till räkenskapsperioden.

År 2023 uppgick miljöintäkterna för Vandas stadsorganisation till 357 000 euro. De täckte 0,2 procent av stadens alla verksamhetsintäkter. Miljöintäkterna uppgick till 1,4 euro per invånare.

Den totala summan för miljökostnader utgörs av miljöutgifter som periodiserats på räkenskapsperioden och avskrivningar som gjorts på miljöinvesteringar under räkenskapsperioden. Miljöutgifterna definieras som utgifter som medförs av miljöskyddsåtgärder. Miljöutgifter orsakas av olika åtgärder som vidtagits för att åstadkomma miljönytta eller för att förhindra, reducera eller förbättra standarden hos framtida miljöskydd och för att främja en hållbar användning av naturresurser.

Kostnaderna för miljöskyddsåtgärderna presenteras i tillämpliga delar i enlighet med den allmänneuropeiska statistiska kategoriseringen av miljöskyddsåtgärder.

I Vanda uppkom år 2023 merparten av de sammanlagda miljökostnaderna på 27,8 miljoner euro på samma sätt som under tidigare år i grupperna Övriga miljöskyddsåtgärder, Miljöskyddets myndighetsuppgifter samt Klimatskydd. Miljökostnaderna utgjorde 2,9 procent av stadens alla verksamhetskostnader. Miljökostnaderna uppgick till 112,3 euro per invånare.

Miljöinvesteringarna är utgifter som uppkommer för tillgångar som anskaffats för att producera nyttigheter samt för att förebygga, reducera eller återställa skador på miljön, förbättra standarden hos framtida miljöskydd eller för anskaffningen av nyttigheter för att främja en hållbar användning av

naturresurserna. Dessutom förväntas investeringarna avkasta inkomster eller är avsedda att fortlöpande under flera räkenskapsperioder användas som produktionsfaktorer i kommunens produktion av nyttigheter och tjänster, och anskaffningsutgiften överskrider gränsen för smärre anskaffningar enligt avskrivningsplanen. De finansieringsandelar och bidrag som avsatts för investeringar minskas från miljöinvesteringarnas anskaffningsutgift.

I Vanda gjordes miljöinvesteringar för 8,9 miljoner euro. Mest investerades det i åtgärder förknippade med klimatskydd och i skyddet av mark och grundvatten. Miljöinvesteringarna utgjorde 5,3 procent av stadens alla investeringar. Miljöinvesteringar gjordes till ett belopp av 36,0 euro per invånare.

1.1.7 Andra icke finansiella aspekter

Bekämpning av korruption och mutor

I de anvisningar för representation som godkänts av stadsstyrelsen (15.6.2021 § 10) fastställs i vilka situationer en anställd inom kommunen kan ta emot förmåner av någon utomstående och hurdana förmåner det kan vara fråga om. Anvisningarna för representation tillämpas lika på alla anställda i kommunen, dvs. kommunens tjänsteinnehavare, arbetstagare och förtroendevalda, om inget annat anges separat.

I anvisningarna för representation hänvisas till lagen om kommunala tjänsteinnehavare och strafflagen, enligt vilka en kommunal tjänsteinnehavare inte får begära, ta emot eller godta en sådan förmån, som påverkar eller syftar till eller är ägnad att påverka hans eller hennes verksamhet i anställningen, eller är ägnad att minska förtroendet för tjänsteutövningens opartiskhet.

I kapitel 1.2 redogörs mer ingående för hur den interna kontrollen organiseras.

På Vanda stads www-sidor har det publicerats ett register enligt kommunallagen över vissa kommunala förtroendevaldas och tjänsteinnehavares bindningar. I bokslutets noter presenteras också uppgifter om kommunens transaktioner med intressenter.

Frågor som gäller mänskliga rättigheter

För närvarande krävs det att man följer internationella arbetsorganisationens (ILO) nedanstående konventioner i alla avtal som serviceenheten för upphandlingar konkurrensutsätter och även i det allmänna avtalsunderlaget.

Följande konventioner av internationella arbetsorganisationen (ILO):

- Nr 29 Tvångs- eller obligatoriskt arbete (1930)
- Nr 87: Föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (1948)
- Nr 98: Tillämpningen av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten (1949)
- Nr 100: Lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde (1951)
- Nr 105: Avskaffande av tvångsarbete (1957)
- Nr 111: Diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning (1958)
- Nr 138: Minimialder för tillträde till arbete (1973)
- Nr 182: Förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete (1999)

Som verkställighetsåtgärd för den nationella strategin för offentliga upphandlingar har det utarbetats en nationell Code of Conduct med minimikrav vad gäller ansvar, som också tagits i bruk i Vandas upphandlingar. I framtiden ska alla leverantörer som har avtal med Vanda stadskoncern förbinda sig att följa denna ansvarskod och garantera att de minimikrav som ställs upp i den uppfylls i den egna verksamheten och i leveranskedjorna. Dessa minimikrav vad gäller socialt ansvar är avsedda för situationer,

där behovet att säkerställa tryggheten av mänskliga rättigheter och grundrättigheter i arbetslivet, när det är fråga om upphandlingar, från så kallade riskländer och riskverksamhetsområden.

Vid upphandlingar beaktas också arbetsrelaterat utnyttjande och kampen mot människohandel särskilt i riskbranscher, som städ-, byggnads- och restaurangbranschen.

I alla de upphandlingar som serviceenheten för upphandlingar konkurrensutsätter bedöms redan i beredningsskedet av upphandlingen hur sysselsättningsvillkoren, datakyddet och datasäkerheten samt miljökraven kan beaktas i respektive upphandling.

1.1.8 Uppskattning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna

I Vanda stadskoncern avser man med risker sådana osäkerhetsfaktorer, händelser eller händelseförlopp som ifall de förverkligas gör att koncernen inte uppnår de mål som uppställts för den och/eller utsätts för förluster.

Den bedömning av de mest betydande riskerna för Vanda stad som presenteras i bokslutet baserar sig på riskhanteringsplaner uppgjorda av stadsorganisationen och på bedömningar av de risker som identifierats i samband med att planerna gjorts upp. Bedömningen av risker på stadsnivå har gjorts på initiativ av styrgruppen för riskhantering. Vid bedömningarna klassificeras riskerna i strategiska, operativa och ekonomiska risker samt skaderisker. Klassificeringen baserar sig på de primära prioriteringsområdena för riskernas konsekvenser, men de identifierade riskernas indirekta konsekvenser överskrider ofta dessa klassificeringsgränser, då till exempel en skaderisk kan ha konsekvenser för såväl verksamhetens operativa som ekonomiska nivå. Å andra sidan inverkar en risk på strategisk nivå, ifall den realiserar, lika mycket på stadens ekonomiska och operativa verksamhetsförmåga.

De strategiska och ekonomiska riskerna riktar in sig på stadens verksamhetsförmåga på lång sikt, medan skaderisker och operativa risker drabbar stadens dagliga serviceförmåga. De viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna granskas utöver riskklassificeringen också ur ett perspektiv för lokal säkerhetsplanering, beredskap inför störningar och beredskapsplanering samt genomförda rättgångar och kommunala klagomål.

Det globala säkerhetsläget har fortsatt att förändras under år 2023. I och med att kriget i Ukraina fortsätter har riskerna i anslutning till den allmänna krishanteringsförmågan och försörjningsberedskapen omvärderats i enlighet med modellen för övergripande säkerhet. Konflikten mellan Israel och palestinierna har väckt många motsättningar och debatter runt om i världen. Efter Finlands anslutning till Nato har man också inom kommunsektorn varit tvungen att i högre grad beakta bl.a. hybridhotens inverkan på riskprofilen. Konflikternas mest centrala konsekvenser för Vanda stadskoncerns riskprofil är relaterade till en kritisk infrastruktur, digital omvärld och informationspåverkan. För dessa utfördes en riskbedömning och behövliga hanteringsåtgärder vidtogs aktivt under år 2023. Befolkningsskyddets beredskap har preciserats. Konsekvenser på lång sikt är förknippade med kraftiga negativa konsekvenser som kriget orsakat i synnerhet för den ekonomiska utvecklingen i Finland och i Europa.

Strategiska risker

De strategiska riskerna berör stadens långsiktiga mål samt de kritiska framgångsfaktorer som stöder uppnåendet av målen. Det görs regelbundna bedömningar av de strategiska riskerna på samtliga organisationsnivåer i staden som en del av planeringen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin.

Det har inte skett några betydande förändringar i de strategiska riskerna jämfört med året innan. Valfärdsområdets verksamhet inleddes under 2023 och samarbetet med Vanda stad i bl.a. säkerhets- och beredskapsfrågor har stärkts under hela året. Det finns fortfarande arbete med samordning av organisationspraxis, ansvarsfördelning och resursplanering.

Effekterna av välfärdsområdesreformen på hanteringen av framtida strategiska risker är betydande. Från och med början av år 2023 efter att skatteinkomsterna minskat radikalt är Vandas ekonomi och investeringsfinansiering betydligt mer beroende av statsandelarna, vars nivå staden inte kan påverka direkt genom egna åtgärder.

Våren 2023 färdigställdes både en nationell riskbedömning och en regional riskbedömning för Nyland. I båda bedömningarna har man identifierat en förändring i säkerhetsmiljön för samhällets del. Ojämligheten i samhället syns i en ojämn fördelning av hälsa, välbefinnande, inkomster, förmögenhet, kompetens, sysselsättning och utveckling i bostadsområdena, i skillnader i olika befolkningsgruppers samhällsliga deltagande samt i värderingar och attityder som differentieras och polariseras.

I Vanda har den ökade ojämlikheten identifierats som en betydande risk, där åtgärderna och planerna för riskhantering kräver omfattande insatser på stadsnivå och samarbetsnätverk med andra aktörer. Ökningen av inkomst- och förmögenhetsskillnader samt välfärds-, inlärnings- och kompetensskillnader har långtgående negativa konsekvenser för stadens utveckling och attraktionskraft.

Vanda ska fortfarande satsa på att utveckla välfärden på alla plan i nära samarbete med välfärdsområdet. För att kunna förhindra att ojämlikheten ökar och utveckla välfärden på ett kundinriktat sätt förutsätts ett öppet samarbete mellan staden och välfärdsområdet. För att samarbetet ska lyckas måste det finnas en gemensamt konstaterad vilja och målsättning, gemensamt överenskomna tillvägagångssätt och ett fungerande informationsutbyte.

Strategiska risker som identifierats är i likhet med året innan digital marginalisering och en större ökning av kommuninvånarnas servicebehov än väntat. Den digitala kompetensen hos kommuninvånarna riskerar att halka efter i den allmänna snabba digitala övergången, vilket för sin del också inverkar på att allmänna kompetensskillnader ökar. Att svara på servicebehovet hos människor med olika språk- och utbildningsbakgrund kräver en omfattande resursallokering, vilket är en utmaning i det strama ekonomiska läge som gäller i staden. Då staden fortsätter att växa är det av största vikt att servicebehovet och befolkningsförändringarna följs upp och förutses.

Andra risker på strategisk nivå är politiska risker och negativ nyhetsrapportering som gäller staden. Som en risk ses till exempel också att stadens verksamhet snabbt måste anpassas till de förändringar som kommer utifrån, varvid beredningen blir bristfällig på grund av tidtabellen. Om risken realiseras kan den förändra prioriteringsområdena för stadens lagstiftade uppgifter och verksamheter, bl.a. den framtida revideringen av beredskapslagen, där kommunerna kan åläggas nya uppgifter. I all riskhantering på strategisk nivå framhävs stadens aktiva intressebevakning och dialog med statens olika organisationer, ledamöter och stadens ledning. Kommande förändringar förutses i god tid och samtidigt förbereder man sig inför nödvändiga anpassnings- och informationsåtgärder.

Som en ny risk på strategisk nivå har man identifierat en ökning av allvarlig brottslighet, särskilt gängbildningen och ett ökat antal rånbrott. Det kan ses som oroväckande att det finns en särskild ökning av rånarbrott bland barn och unga. Om fenomenet ökar och blir starkare kan det ha betydande negativa konsekvenser för stadens anseende. Staden bör förbereda sig inför denna risk genom proaktiv och öppen kommunikation och nära samarbete särskilt med polisen, välfärdsområdet och aktörer inom tredje sektorn.

Operativa risker

Operativa risker är risker som hotar kontinuiteten, processerna och systemen i den dagliga verksamheten i stadens organisation. I Vanda stad har bland annat tillgången till personal, personalens varaktighet och tryggheten av kompetensen särskilt inom vissa kritiska yrkesgrupper samt risker förknippade med nyckelpersoner, arbetshälsa och personalens arbetsförmåga bedömts vara centrala operativa risker dvs. risker för verksamheten. Om dessa risker realiseras är de omedelbara följderna till exempel att servicenivån försämras, kompetensen och den s.k. tysta kunskapen försvinner samt andra negativa konsekvenser för arbetsgemenskapens verksamhet.

De hot- och våldssituationer som personalen upplever har lyfts fram inom alla stadens verksamhetsområden, vilket återspeglas i arbetstagarnas ork och vilja att stanna kvar i arbetsuppgifterna. Den kontinuerligt höga personalomsättningen belastar organisationen både på grund av rekryteringar och introduktion, vilket framhäver nyckelpersonsriskerna. När läget fortsätter vara gynnsamt på arbetsmarknaden kan man anta att risken ökar ytterligare, bland annat på grund av den utmaning lönekonkurrensen utgör för Vanda stad. För att hantera riskerna ska man satsa på bl.a. arbetarskydd, förutseende rekrytering och utveckling av stadens anseende som arbetsgivare. Dessutom måste man i Vanda fortsätta arbeta särskilt för att stärka det goda ledarskapet och arbetsgemenskapsfärdigheterna.

Operativa risker är också datasystemsrisker, risker förknippade med cybermiljön och dataskyddsrisker samt hybrid- och informationspåverkan som sammanför dessa. Riskernas följder är bland annat dåligt fungerande datasystem som är kritiska för verksamheten, störningar, fördröjningar eller till och med avbrott i serviceenheternas processer samt olika följdverkningar av dataskyddsincidenter såsom eventuella ekonomiska ersättningar och ryktesskador. Som en operativ risk ses också en situation där kunskapsledning inte baserar sig på uppdaterad och heltäckande information, vilket gör det svårt att utveckla och leda verksamheten.

Vanda stad har berett sig inför störningar i datasystemen i en separat ICT-beredskapsplan och genom de åtgärder som fastställs i Vandas beredskapsplan, identifiering av ömsesidiga beroenden, upprätthållande av alternativa verksamhetssätt och testning av förmågan hos de viktigaste producenterna av ICT-tjänster att verka i störningstillstånd.

Ekonomiska risker

Bland de ekonomiska risker som påverkar stadens verksamhet har de negativa förändringarna i de skatteinkomster som staden får in framför allt i kombination med en större ökning av utgifterna än budgeterat störst inverkan.

Den största enskilda ekonomiska risken för staden var välfärdsområdesreformen som inleddes i början av år 2023, och som kom att innebära en påtaglig minskning av stadens skatteinkomster, ett ökat beroende av staten på grund av statsandelarna samt en betydande ökning av stadens skuldsättning, när stadens egendom utan ersättning övergick till välfärdsområdet men lånen stannade kvar hos kommunen. Trots att kommunerna befriades från social- och hälsovårdens utgifter, innebar reformen hur som helst att stadens ekonomiska oberoende och rörelsefrihet blev mindre.

Eftersom staden genom sin verksamhet endast i begränsad utsträckning kan påverka den egna inkomstbasen, kan ekonomiska risker i fortsättningen hanteras bäst genom att stävja ökningen av utgifterna i driftsekonomi och göra strikta prioritetsavvägningar i investeringarna som sprids ut över tid. I fortsättningen framhävs betydelsen av en aktiv intressebevakning gentemot staden.

Enligt de allmänna anvisningar som godkänts av Vanda stadsstyrelse är målet med hanteringen av stadens finansierings- och ränterisker att skydda Vandas stadskoncern från ogynnsamma förändringar på finansmarknaden. Kostnaderna för låneupptagning och variationerna i dessa påverkas framför allt av euroområdet allmänna räntenivå och förändringar i denna. Man påverkar kostnaderna främst genom att förverkliga stadskoncernens upplåning så kostnadseffektivt som möjligt samt genom att hålla skuldens ränterisksituation under kontroll. Finansieringsrisken hålls under kontroll genom att undvika att lån som ska återfinansieras i allt för stor mån koncentreras tidsmässigt och enligt medelanskaffningskälla, samt med hjälp av investerad överlopslikviditet.

År 2023 amorterade staden ett långfristigt lån på 155,5 miljoner euro i enlighet med betalningsprogrammet och lyfte ett nytt långfristigt lån på 150 miljoner euro. Stadens nettoupplåning år 2023 var cirka 5,5 milj. euro negativ och den långfristiga lånestocken (utan koncernkontosaldot) minskade ytterligare och var cirka 772 milj. euro i slutet av året. Den långfristiga lånestocken/invånare minskade ytterligare och beräknas vara lite över 3 100 euro. Relationstalet var som högst åren 2014–2015, då stadens lånestock var över 5 000 euro/invånare. Vanda har därmed kunnat amortera cirka 300 milj. euro på sin långfristiga skuld samtidigt som staden har vuxit kraftigt, vilket hjälper finansierings- och ränteriskhanteringen i en stigande räntemiljö.

Hanteringen av finansierings- och ränterisker inom Vanda stadskoncern har centraliserats till enheten för finansiering och riskhantering inom serviceområdet för ekonomi och strategi. Europeiska centralbanken fortsatte sin aggressiva räntepolitik och höjde sin styrränta till den högsta nivån på 2000-talet (eurotid) till 4,5 procent. Av lånen i stadens låneportfölj hade alla de lån som det var möjligt att konvertera till lån med fast ränta konverterats senast år 2021. De långfristiga lån som lyftes 2023 lyftes på grund av den rådande räntenivån med rörlig ränta, vilket förkortar den genomsnittliga räntebindningstiden för stadens låneportfölj.

Låneportföljens medelränta steg måttligt med hänsyn till den allmänna räntenivån från året innan och var cirka 1,6 procent medan ränteutgifterna var cirka 12,3 milj. euro. Enligt ekonomiplanen börjar staden skuldsätta sig från och med 2024 och lyfta en betydande mängd nytt långfristigt lån till den rådande räntenivån, vilket för sin del ökar stadens ränteutgifter klart under de kommande åren.

I Vanda stads låneportfölj ingår inga risker med anknytning till valutakurs- eller derivatavtal.

Skaderisker

Med skaderisk avses en risk som orsakar ekonomiska förluster, personskador eller olägenheter för miljön. Skaderisken drabbar i allmänhet ett visst, bestämt objekt och har ofta omedelbara följder. Till skaderiskerna hör olycksfall i arbetet, att organisationens egendom skadas, förstörs eller försvinner till följd av t.ex. brott eller någon annan skadlig händelse.

Viktigaste skaderisker i Vanda stad bedöms vara risker som anknyter till arbetarskyddet såsom hotfulla och våldsamma situationer som anställda utsätts för. Riskvärdet för dessa har stigit särskilt inom verksamhetsområdet för fostran och lärande och verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. Under år 2023 gjordes 5 277 arbetarskyddsanmälningar i arbetarskyddssystemet Tutka, vilket är drygt tusen anmälningar (1 112) färre jämfört med år 2022. Antalet anmälningar sjönk med cirka 17 procent jämfört med året innan. Antalet arbetsplatsolyckor och misstankar om yrkessjukdomar minskade mest, vilket förklaras av att situationer med exponering för covid-19 har minskat.

Det totala antalet hotfulla och våldsamma situationer hölls på samma nivå som året innan. Antalet situationer ökade med 25 incidenter, men när det totala antalet arbetarskyddsanmälningar minskat omfattade hot- och våldssituationerna cirka 66 procent av alla incidenter. Den oroväckande utvecklingen stöds också av den respons som arbetarskyddspersonalen fått. Den vanligaste typen av fara i hotfulla och våldsamma situationer var klösande, bitande, spottande, härjande eller slag, och under år 2023 gjordes 2502 anmälningar som gällde dessa.

Vad gäller problem med inomhusluften började riskvärdet för dessa sjunka under år 2023. Inom riskhanteringen gällande problem med inomhusluften har man fortsättningsvis utvecklat det förebyggande samarbetet med fastighetscentralen. Vanda stad införde ett öppet verksamhetssätt i fråga om inomhusluftsfrågor. Det informeras alltid skriftligen om inomhusluftsundersökningar, undersökningsresultat och åtgärdande av problem som görs i stadens lokaler. Det har bedömts att tilliten till att problem med inomhusluften tas på allvar har ökat tack vare dessa åtgärder.

Centrala skaderisker som identifierats är skador, stölder och skadegörelse riktade mot stadens fastigheter och egendom samt olyckor orsakade av naturfenomen. Dessutom anses ansvarsriskerna med anknytning till skadorna ha betydande följder.

Skaderiskerna hanteras bl.a. med mycket omfattande och täckande egendomsförsäkringar samt ansvarsförsäkringar för verksamheten, halkbekämpning, snöplogning och förbättring av belysningen i det offentliga stadsrummet och gårdsområden som hör till stadens fastigheter.

Enskilda skaderiskhändelser har inte orsakat betydande ekonomiska konsekvenser under år 2023. Kostnaderna för skadegörelse som åsamkats stadens fastigheter och övriga egendom, till exempel klotter, krossade fönster och dylika skador på egendom ersattes ur stadens skadefond för cirka 59 000 euro. För händelser utanför stadsorganisationen som staden ansågs vara ansvarig för, betalades ersättningar på sammanlagt ca 29 000 euro.

Lokal säkerhetsplanering

En trygg stad är grunden för ett gott liv för invånarna. Målsättningen för säkerhetsplaneringen är att minska antalet brott, störningar och olyckor samt skador dessa orsakar samt upprätthålla säkerheten och känslan av trygghet. Säkerhetsplaneringen är starkt sammankopplad med främjandet av välfärd och hälsa.

Vanda stads säkerhetsplan har utarbetats i ledningsgruppen för säkerhetsplanering som stadsdirektören utsett och planen har godkänts i stadsstyrelsen 1.11.2021 och presenterats för stadsfullmäktige i aftonskolan 17.2.2022.

I säkerhetsplanen har man tagit med två mål som genomsyrar hela säkerhetsplanen, en god säkerhetsledning och genusmedvetenhet. Vanda stads säkerhetsplan har också delats in i fyra huvudteman: våld i nära relationer, rusmedel, ungdomar och en trygg rörlighet. Indelningen baserar sig på en bedömning av omvärlden, där man använt sig av statistik från staden, polisen och räddningsverket, resultat från enkäten om säkerhet och trygghet och andra välfärdsrelaterade enkäter, men även av tyst kunskap och observationer om förändringar i säkerhetssituationen som gjorts av aktörer inom staden. I bedömningen har man valt ut prioriteringsområden för att svara på problem eller utmaningar hos de säkerhetsteman som identifierats. Åtgärder har utarbetats för prioriteringsområdena. Åtgärderna vidtas och följs upp genom normala ledningsstrukturer och ansvaret för främjandet av åtgärderna ligger hos stadens verksamhetsområden och serviceområden.

Som huvudtema för år 2023 valdes våld i nära relationer och genusmedvetenhet. Under coronaåren hölls våldet i nära relationer dolt i hemmen och i vissa fall förvärrades våldet i nära relationer och dess uttrycksformer. Vanda stad vill garantera en trygg livsmiljö för alla kommuninvånare, och därför är det särskilt viktigt att identifiera det fysiska och psykiska våld som kvinnor och olika minoritetsgrupper utsätts för och hur våldet förringas. Åtgärderna för andra teman har också främjats i stor omfattning i stadsorganisationen.

Välfärdsområdesreformen trädde i kraft 1.1.2023, då Vanda och Kervo välfärdsområde inledde sin verksamhet. Åtgärderna i säkerhetsplanen har främjats trots den administrativa reformen. Aktörerna i Vanda och Kervo välfärdsområde har aktivt deltagit i främjandet av åtgärderna i säkerhetsplanen. Samarbetet mellan staden och välfärdsområdet har betonats också i fråga om säkerhetsplaneringen.

Beredskap inför störningstillstånd och beredskapsplanering

Grundtanken när det gäller att förbereda sig för störande situationer är att man också i en störande situation, så långt som möjligt ska kunna verka genom att följa normal lagstiftning, med de normala organisationsstrukturerna för offentlig makt och enligt principerna för demokratiskt beslutsfattande. Om den störande situationen så kräver kan man på beslut av den högsta statsledningen införa sådana befogenheter som det lagstiftats om särskilt med tanke på undantagsförhållanden. Genom beredskapsplaner och andra beredskapsarrangemang som vidtas på förhand och vilka syftar till kontinuitet i verksamheten säkerställer man kontinuiteten i funktioner som är viktiga för stadens invånare och samarbetsparter om stora risker blir verklighet.

I och med att verksamheten i dag är nätverksbaserad förutsätts regelbundna kontakter, gemensam planering och överenskommelse samt övningar och tryggnad av informationsgången mellan centrala aktörer vid rådande störningstillstånd. Kontakten mellan dem som svarar för den kritiska infrastrukturen och tjänsterna bör utgå från arrangemang som skapats och överenskommit redan under normala förhållanden.

Vanda stad deltog i beredskapsövningen UUSIMAA23 som ordnades av regionförvaltningsmyndigheten och riktade sig till huvudstadsregionens kommuner och myndigheter. Temat för övningen var förflyttning av befolkning och samverkan under undantagsförhållanden. Från Vanda stad deltog hela stadsorganisationen i stor omfattning.

Samarbetet mellan Vanda stad och Vanda och Kervo välfärdsområde i fråga om beredskapsplanering och krisberedskap har inletts intensivt. I samarbetet mellan aktörerna har många nya kontaktytor och ansvarsområden utformats som kräver flerdimensionell utredning ur beredskapsplaneringens och krisberedskapens perspektiv. Som ett samarbete mellan staden, välfärdsområdet och Mellersta Nylands räddningsverk har man till exempel börjat utarbeta planer som gäller evakuering och befolkningsskydd. Vanda stad har också inlett en omfattande uppdatering av beredskapsplanen på stadsnivå. Uppdateringen färdigställs i slutet av 2024.

Rättegångar samt kommunalbesvär under 2023

Vanda stad och VAV Yhtymä Oy har väckt skadeståndstalan på cirka 3 000 000 euro mot stadens tidigare revisionsbolag BDO Oy på grund av felaktig skatterådgivning. Staden kräver dessutom cirka 60 000 euro i skadestånd för att staden har varit tvungen att byta revisor mitt under räkenskapsperioden. Hovrätten har gett sin dom i ärendet. Vanda stad och VAV Yhtymä Oy förlorade målet. Beslutet har vunnit laga kraft.

Behandlingen av ett brottmål som gäller Vantaan Golfpuisto Oy:s jorddeponeringar, där bolagets företrädare anklagas för miljöförstöring och grov miljöförstöring har inletts vid Östra Nylands tingsrätt. Skadorna som orsakats staden uppgår till över 600 000 euro. Huvudförhandlingarna hålls i början av 2024.

I ett tvistemål gällande utvidgningen av skolan Aurinkokiven koulu har dom meddelats av Östra Nylands tingsrätt. Tvistens intresse var cirka 400 000 euro. Majoriteten av den kärandes yrkanden förkastades, liksom en del av yrkandena i Vanda stads genkärsmål. Slutresultatet för staden är gott. Domen är lagakraftvunnen.

Under året har tre besvär i planlägningsärenden varit anhängiga vid Helsingfors förvaltningsdomstol. Förvaltningsdomstolen har förkastat alla tre besvären. Alla beslut har ännu inte vunnit laga kraft.

Besvär över fullmäktiges beslut om byggandet av Vandaspåran är anhängigt vid Helsingfors förvaltningsdomstol.

1.2 Redogörelse för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen

Den interna kontrollen och riskhanteringen är en väsentlig del av Vanda stads lagstadgade verksamhet. Enligt 14 § 2 mom. 7 punkten i kommunallagen (410/2015) fattar fullmäktige beslut om grunderna för kommunens interna kontroll och riskhantering. Stadsstyrelsens uppgift är att enligt 39 § i kommunallagen sörja för stadens interna kontroll och ordnandet av riskhantering.

Den interna kontrollen är del av Vanda stads ledningssystem och ett verktyg för staden ledning och förvaltning, med vars hjälp utfallet av uppsatta mål, verksamhetsprocesser och risker utvärderas. Redogörelsen för den interna kontrollen baserar sig på beskrivningar och självvärderingar av stadens verksamhetsområden och serviceområden som hör till stadskoncernen, iakttagandet av de befogenheter och ansvar som delegerats i enlighet med stadens förvaltningsstadga och ordnandet av intern kontroll och riskhantering. Redogörelsen baserar sig också på de granskningar och utvärderingar som den interna revisionen utför under verksamhetsåret.

Riskhanteringen utgör en integrerad del av den interna kontrollen. Koncernledningen har i uppgift att med hjälp av koncernövervakning säkerställa att den interna kontrollen och riskhanteringen ordnats på ett ändamålsenligt sätt. I koncernsammanslutningar ansvarar koncernsammanslutningarnas styrelser och verkställande direktörer för den interna kontrollen och riskhanteringen.

En redogörelse över hur koncernövervakningen ordnas presenteras i kapitel 1.6.7.

Målen för den interna kontrollen och riskhanteringen

Den interna kontrollens och riskhanterings mål, verksamhetsprinciper och ansvar har fastställts i de anvisningar om principerna för ordnande av riskhantering och intern kontroll i Vanda stadskoncern som godkändes av Vanda stadsfullmäktige 2.3.2015. Anvisningarnas aktualitet ses över varje fullmäktigeperiod eller vid behov. Principerna för ordnande av riskhantering och intern kontroll håller på att uppdateras under år 2024.

Med intern kontroll och riskhantering avses sådana förfarings- och verksamhetssätt inom Vanda stadskoncern, genom vilka man strävar efter att se till att verksamheten är laglig och ger resultat samt trygga resurser, egendom och verksamhetens kontinuitet. Syftet med intern kontroll är att främja ett effektivt ledarskap inom organisationen, riskhanteringen och bedömningen av verksamhetens resultat.

Målet för den interna kontrollen och riskhanteringen är att främja resurshushållning och effektivitet i stadskoncernen, säkerställa riktigheten i rapporteringen om verksamheten och ekonomin och uppgifternas tillförlitlighet samt se till att lagar, beslut, regler och ledningens anvisningar efterföljs. Med hjälp av riskhantering strävar man efter att för egen del säkerställa att ledarskap, planering av verksamheten och beslutsfattande utgår från riktiga, tillräckliga och aktuella uppgifter.

Den interna kontrollen är ett verktyg för stadens ledning och förvaltning, med vars hjälp utfallet av uppsatta mål, verksamhetsprocesser och risker utvärderas, och den inbegriper all verksamhet i organisationen. Syftet med kontrollen är att främja ett effektivt ledarskap inom organisationen, riskhanteringen och utvärderingen av verksamhetens resultat. En betydande del av den interna kontrollen genomförs som dagliga kontroll- och verifikationsåtgärder som inkluderas i organisationens processer. Regelbunden kontroll omspänner bland annat rapporter som utarbetas för ledningen och förtroendeorganen, uppföljning av verksamhet och särskilt avvikelser, uppföljning av budgetutfallet, övervakning av hur bestämmelser och anvisningar efterföljs, förfaranden för godkännande och befullmäktigande samt fysiska kontrollåtgärder.

Förvaltnings- och ledningspraxis

Vanda stads beslutsfattande, egendomsförvaltning och avtalsverksamhet regleras utöver lagar och förordningar bl.a. av förvaltningsstadgan och när det gäller verksamheter som vilar på de olika verksamhetsområdenas och serviceområdenas ansvar av de anvisningar som gjorts upp av respektive serviceområde och serviceenhet. Vanda stads förvaltningsstadga uppdaterades senast 14.11.2022 och den uppdaterade stadgan trädde i kraft 1.1.2023. I förvaltningsstadgan 18 kap. 1 § konstateras att till de uppgifter samtliga organisationer inom stadskoncernen har ansvar för hör att ordna riskhantering och intern kontroll samt utveckla verksamheten. Dessutom fastställer förvaltningsstadgan särskilda ansvar för riskhantering och intern kontroll bland annat i fråga om stadsfullmäktige och stadsstyrelsen, stadsdirektören och affärsverkens direktörer. Riskhanteringen och den interna kontrollen förverkligas på alla organisationsnivåer, samt i alla funktioner och processer och i den service som har lagts ut på serviceproducenter. Riskhanteringschefens uppgifter fastställs enligt 18 kap. 5 § i förvaltningsstadgan till att vara planering, samordning och utveckling av riskhanteringen och den interna kontrollen på stadskoncernens nivå.

Förvaltningsstadgan förutsätter att god lednings- och förvaltningssed iakttas i staden. Stadsdirektören, de biträdande stadsdirektörerna och serviceområdesdirektörerna svarar på stads-, verksamhetsområdes- och serviceområdesnivå för att ordna med god lednings- och förvaltningssed, riskhantering och intern kontroll samt att förverkliga detta och trygga dess funktion i enlighet med de principer och förfaringssätt som stadsstyrelsen beslutar om, samt följer upp rapporteringen om situationen i fråga om lednings- och förvaltningssystemen, riskhanteringen och den interna kontrollen inom verksamhet som lyder under dem. Cheferna och enhetscheferna svarar för att personalen i den organisation som leds av personen i fråga agerar enligt godkända principer och förfaringssätt som anknyter till god lednings- och förvaltningssed, riskhantering och intern kontroll. Chefen svarar för att personalens befogenheter och ansvarsområden fastställts och att personalen har aktuella uppgiftsbeskrivningar i den enhet som han eller hon leder.

Hur riskhanteringen organiseras

Med heltäckande riskhantering avses alla de faktorer som tillsammans möjliggör förverkligandet, uppföljningen och utvecklingen av stadskoncernens riskhantering. Referensramen består av grunderna och principerna för intern kontroll och riskhantering, uppställda mål och att man förbinder sig till riskhantering. Till helheten hör i väsentlig grad också organisatoriska arrangemang som planer, ansvar, resurser, processer och verksamhetssätt. En fungerande riskhantering förutsätter ett systematiskt och förutseende sätt att identifiera, analysera samt ha kontroll över hot och möjligheter som anknyter till verksamheten. I riskhanteringshelheten ingår som en viktig del även försäkringar, förfaranden för att följa upp de riskhanteringsåtgärder som vidtagits samt rapportering om risker.

Principerna för riskhanteringen i Vanda stadskoncern har definierats enligt principerna i standarden ISO 31000. Riskbedömning och -hantering förverkligas inom alla nivåer av organisationen i enlighet med den fastställda ansvarsfördelningen. I samband med strategiarbetet sker en utvärdering av vilka risker som hotar förverkligandet av strategin och fastställs hanteringsåtgärder och ansvariga aktörer för dessa. Vidare förverkligas bedömningen av risker i samband med utarbetandet av konsekvensbedömningar som gäller dataskyddet, olika projekt, verksamhetsplaner, omvärldsanalyser och ordinarie riskhanteringsplaner.

Riskhanteringsplanerna görs upp i Targetor Pro-systemet inom stadens samtliga serviceområden, på verksamhetsområdes- och affärsverksnivå och i de viktigaste sammanslutningarna som ingår i stadskoncernen. Serviceområdena rapporterar de risker de har identifierat och utvärderat till verksamhetsområdets ledning. Verksamhetsområdets ledning behandlar, utvärderar och sammanställer på basis av dessa uppgifter en bedömning av de mest betydande riskerna som berör verksamhetsområdet. Utöver detta har det getts anvisningar om att riskhanteringsplaner ska utarbetas för viktiga projekt, som t.ex. projektet Vandaspåran. Riskhanteringsplanen för projektet Vandaspåran förverkligas dock med hjälp av programvaran Thinking Portfolios riskportfölj.

Uppdateringen av riskhanteringsplaner har blivit en naturlig del av årsklockan för verksamheten inom verksamhetsområdena. I riskhanteringsplanen sammanförs såväl riskinformation som de ansvar och åtgärder som fastställts för att få riskerna under kontroll i fråga om de risker som bedöms vara av störst betydelse för organisationens verksamhet. Riskhanteringsplanerna justeras och uppdateras och med deras hjälp rapporteras om organisationens riskhantering två gånger om året. Den andra uppdateringen under året kompletteras dessutom med en redogörelse över hur man lyckats med riskhanteringen och den interna kontrollen under det innevarande året. Genom detta förfarande har man strävat efter att säkerställa att riskhanteringen förverkligas i stadskoncernen i tillräcklig omfattning och att riskinformationen är dagsaktuell.

Stadens ledningsgrupp verkar som ledningsgrupp för Vanda stads riskhantering. Som ledningsgruppens beredningsorgan verkar en styrgrupp för riskhantering och intern kontroll som utsetts av stadsdirektören och ansvarar för riskhanteringen i sin helhet. Styrgruppen planerar, samordnar och utvecklar riskhanteringen på stadskoncernnivå. Den övervakar bl.a. att riskhanteringen genomförs i enlighet med fattade beslut och riktlinjer på stadsnivå, informerar organisationen om riskhantering och bereder en riskhanteringsplan på stadsnivå. Styrgruppens ordförande är stadens säkerhetschef och sekreterare är riskhanteringschefen. I gruppen finns också kontaktpersoner för riskhantering representerade från stadens alla verksamhetsområden och koncernbolag. Styrgruppens medlemmar fungerar som kontaktpersoner för den organisation som de representerar i frågor som gäller riskhantering och intern kontroll.

Försäkrandet av staden styrs av den försäkringspolitik som godkändes av stadsfullmäktige år 2018. Man har särskilt strävat efter att begränsa följderna av skade- och ansvarsrisker med hjälp av försäkringar. Lagstadgade försäkringar för staden är olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring, utöver vilka staden har en gällande grupplivförsäkring. Lagstadgade och andra obligatoriska försäkringar tas i åtminstone den omfattning som lagstiftningen och andra bestämmelser kräver. Utöver de lagstadgade försäkringarna är målet att staden, koncernbolag och dottersammanslutningar utgående från en bedömning av riskerna ska ha ett tillräckligt heltäckande men kostnadseffektivt försäkringsskydd när det gäller egendom, avbrott i verksamheten och ansvar för verksamheten och förvaltningen. Dessutom kan

staden dra nytta av de riskhanterings- och skadebekämpningstjänster som försäkringsbolagen erbjuder.

Ordnande av intern revision

Serviceenheten för intern revision verkar direkt under stadsdirektören och enhetens uppgifter har fastställts i förvaltningsstadgan. Revisionsarbetet grundar sig på en årsplan för kalenderåret som stadsdirektören godkännt och planen jämkas samman med den externa revisionens arbetsprogram.

Efter det att revisionsrapporterna färdigställts skickas de till stadsstyrelseordförandena och stadsdirektören, och i fall som berör hela staden eller ett visst verksamhetsområde till biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet och vederbörande chefer, samt i fall som i stor grad berör verksamhetsområdet till nämndens/direktionens ordförande. Utöver att stadsdirektören får rapporterna genast när de blivit färdiga går man vid behov igenom resultaten i dessa vid möten med revisionsdirektören och stadsdirektören. Resultaten rapporteras till stadsstyrelsen i mars samt på begäran. I revisioner som gäller dottersammanslutningar skickas revisionsrapporterna också till bolaget och koncernsektionen i fråga.

År 2023 utförde den interna revisionen 13 ordinarie revisioner och 8 efterrevisioner. Dessutom utfördes en revision som baserade sig på en anmälning som kommit till anmälningskanalen för misstänkta missbruk av verksamheten och oegentligheter. Revisioner utfördes inom alla verksamhetsområden och de var inriktade på bl.a. allmän förvaltning, personalförvaltning, egendomsförvaltning, anskaffning av varor och tjänster, ekonomiförvaltning, IT-administration samt avtal. Av revisionerna inriktades sex på stadens dotterbolag. Inom serviceenheten arbetade revisionsdirektören och tre interna revisorer.

Av revisionerna framkom inga sådana större helheter, där det i betydande mån skulle finnas behov av att effektivisera den interna kontrollen eller riskhanteringen. Den interna kontrollen kan för de granskade verksamheternas del bedömas ligga på en i genomsnitt god nivå.

Ledningens och chefernas kontrollåtgärder

Syftet med kontrollåtgärderna är att se till att lagstiftningen och Vanda stads värden, anvisningar och verksamhetsprinciper följs inom stadens verksamhetsområden och på alla nivåer i organisationen. För den interna kontrollen i stadskoncernen svarar alla redovisningsskyldiga och chefer. Den interna revisionen bistår stadsdirektören och stadsstyrelsen i bedömningen av den interna kontrollen och riskhanterings tillräcklighet och funktion. Stadens externa kontroll förverkligas av en revisor och revisionsnämnden.

En stor del av den interna kontrollen genomförs som dagliga kontroll- och verifikationsåtgärder som inkluderas i organisationens processer. Regelbunden kontroll omspänner bland annat rapporter som utarbetas för ledningen och förtroendeorganen, uppföljning av verksamhet och särskilt avvikelser, uppföljning av budgetutfallet, övervakning av hur bestämmelser och anvisningar efterföljs, förfaranden för godkännande och befullmäktigande samt fysiska kontrollåtgärder.

I Vanda stadskoncern tillåts inte missbruk. Ledningens skyldighet är att se till att den interna kontrollen räcker till för att förhindra och uppdaga missbruk och ingripa i missbruk som framkommit. Den interna revisionen kan efter övervägande av stadens ledning bistå undersökningsarbetet eller undersöka misstänkt missbruk. I princip behandlas den interna revisionens revisionsrapporter på ledningsgruppsnivå och rekommendationerna i rapporterna efterföljs.

Man har strävat efter att minimera missbruk genom kvalitetssäkringsprocesser, i vilka bland annat ärenden behandlas av flera personer. Man fäster uppmärksamhet på så kallade farliga arbetskombinationer för att förhindra att sådana uppstår. I rekryteringssituationer efterföljs anvisningar på stadsnivå om kontroll av kredituppgifter när personer rekryteras till uppgifter som förutsätter särskild tillförlitlighet. I vissa uppgifter förutsätts dessutom en säkerhetsutredning av skyddspolis för att bedöma en persons lämplighet för uppgiften i fråga.

Verksamhetsområdena genomför dessutom olika slags kvalitetsrevisioner och de riktas antingen på den egna verksamheten eller verksamhet som lagts ut. Intern kontroll bedrivs också bland annat under stadsdirektörens regelbundna navigeringsmöten vid verksamhetsområdena samt under navigeringar som koncernstyrningsenheten ordnar vid koncernenheterna.

Information och rapportering

Riskhanteringsplanen på stadsnivå fungerar i stadskoncernen som ett rapporteringsredskap för riskhantering. Via rapporteringen har stadens verksamhetsområden och de utsedda bolagens ledningsgrupper, förtroendemannaorganen och riskhanteringschefen tillsammans med styrgruppen för riskhantering och intern kontroll beretts möjlighet att konstatera hur riskhanteringen i stadskoncernen har utfallit.

Utfallet av strategiska mål följs upp i ledningsgrupperna och nämnderna och stadsstyrelsen rapporteras om målen i samband med delårsöversikterna. Stadsfullmäktige rapporteras årligen om de bindande mål på stadsnivå som godkänns av fullmäktige. För att hantera ekonomiska risker rapporterar verksamhetsområdenas chefer med budgetansvar regelbundet om ekonomins utfall, riskerna för överskridning och underskridning av budgeten samt nödvändiga åtgärder. Utfallsprognoser för driftsplanen görs upp varje månad på serviceområdesnivå. Om ekonomins utfall rapporteras i samband med delårsöversikterna för stadsstyrelsen och de nämnder som styr verksamheten. För koncernsammanslutningarnas del är stadsstyrelsens koncernsektion den instans som styr verksamheten.

Vid verksamhetsområdena strävar man efter att dra nytta av konsekvensbedömning på förhand i viktiga beslut. Målet är att med hjälp av detta förfarande förutse konsekvenserna av eventuella beslut för målgruppen samt minimera förutsebara risker. Genom att förbättra motiveringarna för upphandlingsbeslut och upprätthålla kontakterna med leverantörer har man strävat efter att förebygga potentiella besvär till marknadsdomstolen. I fråga om viktiga förändringar som påverkar kommuninvånare fogas bedömningen till att utgöra en del av det beslutsförslag som förs till den nämnd som styr verksamheten.

Vid samtliga resultatenheter vid Vanda stad gör man i enlighet med arbetarskyddslagen upp en årlig bedömning av missförhållanden och faror i arbetet. Tutka-systemet som infördes 2018 möjliggör uppföljning av säkerhetsavvikelser som uppföljning av hot- och våldssituationer och mer systematiskt ingripande i avvikande situationer. Det existerar uppföljning i nästintill realtid av informationssäkerhetsincidenter och det görs upp rapporter om dem varje månad.

Uppföljning

Förverkligandet och utvecklingen av den interna kontrollen och riskhanteringen följs upp på många olika nivåer i Vandas stadskoncern. Chefer ska följa upp de funktioner som ligger på deras ansvar och vidta nödvändiga åtgärder om man upptäcker verksamhet som strider mot god lednings- och förvaltningssed, riskhanteringen och den interna kontrollen. Samtliga av stadens verksamhetsområden och bestämda koncernenheter ombeds årligen lämna in en skriftlig redovisning av de tillvägagångssätt som organisationen har för intern kontroll och riskhantering, hur de lyckats och de största riskerna som organisationen utsatts för under det gångna året. I samband med detta utreder man om man med förfaringssätten lyckats stödja uppnåendet av de mål som ställts upp och om man med riskhanteringen och den interna kontrollen förmått förebygga avvikelser som förekommer i verksamheten. Dessutom ombeds organisationerna identifiera utvecklingsobjekt i sina processer för riskhantering och intern kontroll.

På sina möten granskar styrgruppen för riskhantering och intern kontroll bland annat en riskhanteringsplan på stadsnivå, revisorernas anmärkningar som gäller riskhanteringen året innan, utvärderingsberättelsen för året innan, de viktigaste realiserade riskerna, utvecklingen av riskhanteringsarbetet och övriga aktuella frågor i sitt ansvarsområde. Dessutom går ledningsgruppen för säkerhetssamarbetet igenom aktuella frågor i anslutning till riskhantering fyra gånger om året.

Förverkligandet av den interna kontrollen och riskhanteringen följs också upp av revisionsnämnden. Revisionsnämnden är ett lagstadgat organ underställt stadsfullmäktige, som har i uppgift att sörja för

att ordna revision av Vanda stads och stadskoncernens förvaltning och ekonomi samt utföra en mål-, resultatrikthets- och ändamålsenlighetsutvärdering enligt kommunallagen.

Centrala slutsatser och utveckling av den interna kontrollen under ekonomiplaneringsperioden

Styrgruppen för riskhantering och intern kontroll sammanträdde två gånger under år 2023. Styrgruppens första två sammanträden 2023 hölls inte, eftersom staden inte hade någon riskhanteringschef under den perioden. Uppgiften som riskhanteringschef överfördes i juni 2023 till teamet inom enheten för stadens säkerhet vid serviceområdet för kommunal demokrati inom verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning. Vid höstens två sammanträden behandlades anvisningarna för den interna kontrollen som ska uppdateras och stadssäkerhetsteamets verksamhet presenterades. För övrigt låg fokus vid mötena på riskhanteringsplanen på stadsnivå och det allmänna utvecklingsbehovet när det gäller riskhanteringen och den interna kontrollen.

Anvisningarna för den interna kontrollen uppdaterades 2023, men de väntar på godkännande tillsammans med anvisningarna om principerna för ordnande av riskhantering och intern kontroll i Vanda stadskoncern. Den föregående anvisningen utarbetades 2015, varefter stadsorganisationen har upplevt många förändringar. Båda anvisningarna uppdateras färdigt och godkänns under 2024.

Det år 2022 konstaterade behovet av att ordna utbildning i intern kontroll och att behandla anvisningarna för den interna kontrollen särskilt i samband med introduktionen av nya chefer hade identifierats, men på grund av personbyte hann man inte vidta åtgärderna under 2023.

Under 2023 identifierades för riskhanteringsdel ett behov av att uppdatera riskhanteringsprogrammet Targetor Pro till ett annat program som lämpar sig bättre för stadens organisation. Utvecklingen av programvaran kom igång först i slutet av året på grund av personbyte. Avsikten är att utvecklingsarbetet med riskhanteringsprogrammet ska slutföras under 2024.

1.3 Hur räkenskapsperiodens resultat bildas och verksamheten finansieras

1.3.1 Hur räkenskapsperiodens resultat bildas

Resultatet för räkenskapsperioden 2023 visade ett överskott på 50,1 miljoner euro. Efter bokslutsdispositioner blev räkenskapsperiodens överskott 47,7 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat ökade med 37,1 miljoner jämfört med föregående år.

Vanda stads resultat för 2023 påverkades i betydande grad av Vanda och Kervo välfärdsområde, som inledde sin verksamhet 1.1.2023 och som enligt lag övertog ansvaret för ordnandet av social - och hälsovårdstjänster och räddningsväsendets tjänster. Den sammanräknade minskningen av verksamhetsintäkter, skatteinkomster och statsandelar var 800,1 miljoner euro jämfört med år 2022. Verksamhetskostnaderna minskade år 2023 med 847,1 miljoner euro jämfört med året innan. Dessa posters positiva inverkan på resultatet uppgår till sammanlagt 47,0 miljoner euro. De finansiella intäkterna minskat med de finansiella kostnaderna minskade med 8,6 milj. euro. Av- och nedskrivningarna ökade med 1,2 miljoner euro.

Resultaträkning	2023 milj. €	2022 milj. €	2021 milj. €
Verksamhetsintäkter	158,6	285,8	334,2
Verksamhetskostnader	- 832,7	- 1 679,8	- 1 580,3
Verksamhetsbidrag	- 674,1	- 1 394,0	- 1 246,1
Skatteinkomster	638,7	1 203,7	1 131,6
Statsandelar	179,7	287,6	255,3
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	17,9	13,8	13,7
Övriga finansiella intäkter	13,8	15,2	14,0
Räntekostnader	- 14,0	- 2,5	- 1,6
Övriga finansiella kostnader	- 0,1	- 0,1	- 0,3
Årsbidrag	162,0	123,6	166,6
Avskrivningar och nedskrivningar	- 111,8	- 110,6	- 105,2
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens resultat	50,1	13,0	61,3
Bokslutsdispositioner	- 2,5	- 0,9	- 0,1
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	47,7	12,1	61,4

Kommunens resultaträkning visar om den interna finansiering som ackumulerats som intäkter räcker till för att täcka de kostnader som orsakats av serviceproduktionen. Den resultaträkning som presenteras i detta sammanhang innehåller stadens och fondernas externa intäkter och kostnader.

Intäkter

Vanda stads totala intäkter år 2023 uppgick till 1 008,8 miljoner euro. Minskningen jämfört med året innan var 797,3 miljoner euro, dvs. 44,1 procent. Verksamhetsintäkterna sjönk med 127,2 miljoner euro från året innan. Den betydande minskningen av verksamhetsintäkterna berodde på att verksamhetsintäkterna inom social - och hälsovården och räddningsväsendet överfördes till välfärdsområdet. Också intäkterna från markförsäljning och övriga intäkter från försäljning av anläggningstillgångar sjönk med sammanlagt 36,2 miljoner euro.

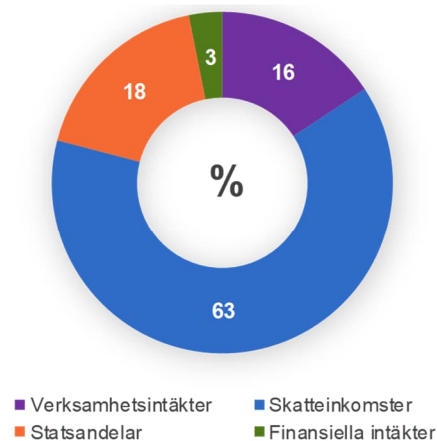
Skatteinkomsterna uppgick totalt till 638,7 miljoner euro. Jämfört med 2022 var minskningen 565,0 miljoner euro (46,9 procent). Under 2023 uppgick statsandelarna till sammanlagt 179,7 miljoner euro. De minskade från året innan med 107,9 miljoner euro (37,5 procent). Den betydande minskningen av stadens skatteinkomster och statsandelar berodde på att ansvaret för ordnandet av social- och hälsovården och räddningsväsendet överfördes till välfärdsområdet. För att finansiera ändringen fastställdes det

i finansieringslagen att kommunalskattesatsen skulle sänkas med 12,64 procentenheter och statsandelarna för kommunal basservice sänktes.

Tabell. Intäkter åren 2023 – 2022

Intäkter	2023 milj. €	2022 milj. €
Verksamhetsintäkter	158,6	285,8
Skatteinkomster	638,7	1 203,7
Statsandelar	179,7	287,6
Finansiella intäkter	31,8	29,0
Sammanlagt	1 008,8	1 806,1

Figur. Fördelning av intäkter år 2023



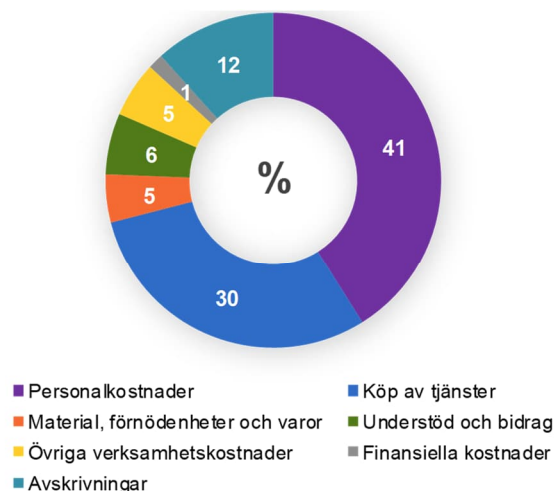
Kostnader

Vanda stads totala kostnader under 2023 uppgick till 958,6 miljoner euro. Minskningen jämfört med året innan var 834,5 miljoner (46,5 procent). Den betydande minskningen beror på att verksamhetskostnaderna för social- och hälsovården och räddningsväsendet överfördes till välfärdsområdet. Verksamhetskostnaderna minskade med 847,1 miljoner euro (50,4 procent) jämfört med år 2022. De mest betydande förändringarna skedde i personalkostnaderna, som minskade med 181,8 miljoner euro (31,6 procent) samt i köp av tjänster, som minskade med 602,2 miljoner euro (67,8 procent) jämfört med året innan. Överföringen av social- och hälsovården till välfärdsområdet inverkade särskilt på köp av kundtjänster, som minskade med 492,0 miljoner euro.

Tabell. Kostnader åren 2023 - 2022

Kostnader	2023 milj. €	2022 milj. €
Personalkostnader	394,0	575,8
Köp av tjänster	286,5	888,7
Material, förnödenheter och varor	44,3	63,3
Understöd och bidrag	56,5	73,4
Övriga verksamhetskostnader	51,3	78,6
Finansiella kostnader	14,1	2,7
Avskrivningar	111,8	110,6
Sammanlagt	958,6	1 793,1

Figur. Fördelning av kostnader år 2023



Verksamhets- och årsbidrag

Stadens verksamhetsbidrag som består av differensen mellan verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter utvisar hur mycket av kostnaderna för driftsekonomin som kvarstår att täckas med skatteinkomster och statsandelar. Verksamhetsbidraget för år 2023 var - 674,1 miljoner euro. Det stärktes med 720,0 miljoner euro jämfört med året innan.

Verksamhetsintäkternas andel av verksamhetskostnaderna har ökat jämfört med den föregående räkenskapsperioden. Verksamhetsintäkterna täckte cirka 19,1 procent av verksamhetskostnaderna år 2023 (17,0 procent år 2022).

Resultaträkningens nyckeltal	2023	2022	2021
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader, %	19,1	17,0	21,1
Årsbidrag/avskrivningar, %	144,8	111,7	158,3
Årsbidrag, euro/invånare	654,6	508,9	696,5
Antal invånare	247 443	242 819	239 206

Årsbidraget beskriver tillräckligheten i internt tillförda medel totalt. Stadens årsbidrag förbättrades med 31,1 procent från året innan och uppgick till 162,0 miljoner euro. Ser man till årsbidraget visar stadens internt tillförda medel ett överskott.

Årsbidraget per invånare har ökat med 145,7 euro från 2022 års nivå, och var därmed 654,6 euro/invånare år 2023. Vanda stads målvärde fås genom att man dividerar den genomsnittliga årliga investeringsnivån (157,5 miljoner euro) med invånarantalet, varvid värdet blir 636,3 euro/invånare.

Räkenskapsperiodens resultat och över-/underskott

När årsbidraget minskas med avskrivningar och nedskrivningar och extraordinära poster, får man fram differensen mellan de inkomster och utgifter som periodiserats för räkenskapsperioden, dvs. räkenskapsperiodens resultat. Avskrivningarna har beräknats enligt den godkända avskrivningsplanen. Av- och nedskrivningarna var sammanlagt 111,8 miljoner euro år 2023. År 2023 fanns det inga extraordinära poster alls.

Räkenskapsperiodens resultat ökade från året innan med 37,1 miljoner euro och uppvisade ett överskott på 50,1 miljoner euro år 2023. Räkenskapsperiodens överskott efter avskrivningsdifferensen och ändringarna i reserver och fondöverföringarna var 47,7 miljoner euro.

1.3.2 Finansiering av verksamheten

Bokslutets finansieringsanalys består av förändringar i kassaflödet i stadens och fondernas ordinarie verksamhet och investeringar samt i finansieringsverksamheten. Finansieringsanalysen härleds ur bokslutets resultaträkning och balansräkning.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde visade under 2023 ett överskott på 2,0 miljoner euro. Investeringsutgifterna uppgick år 2023 till 166,8 miljoner euro. Den egna anskaffningsutgiften för investeringar, dvs. differensen mellan investeringsutgifterna och investeringarnas finansieringsandelar var 162,4 miljoner euro. Den egna anskaffningsutgiften ökade med 31,1 miljoner euro (23,7 procent) jämfört med året innan.

Finansieringens kassaflöde

Kassaflödet för finansieringens del visade å sin sida ett underskott på 19,1 miljoner euro. Staden tog 150,0 miljoner euro i nya långfristiga lån. De långfristiga lånen amorterades med 155,5 miljoner euro. Nettominskningen av de långfristiga lånen uppgick sålunda till 5,5 miljoner euro, då den året innan utgjorde 71,7 miljoner euro. Ökningen av kortfristiga lån, 52,4 miljoner euro, omfattar förändringarna i dottersamfundens koncernkontosaldo. Ökningen av koncernkontofordringarna, 19,8 miljoner euro, ingår i övriga förändringar i likviditeten i posten ändringar i fordringar.

Förändring i likvida medel

Förändringen av likvida medel består av differensen mellan nettosumman av finansieringsverksamhetens förändringar och nettosumman av internt tillförda medel och investeringar. De likvida medlen uppgick i slutet av 2023 till 116,0 miljoner euro inklusive dottersamfundens koncernkontosaldo 42,7 miljoner euro. Dottersamfundens koncernkontosaldo ökade med 12,6 miljoner euro under 2023. I sin helhet minskade de likvida medlen med 17,0 miljoner euro under 2023.

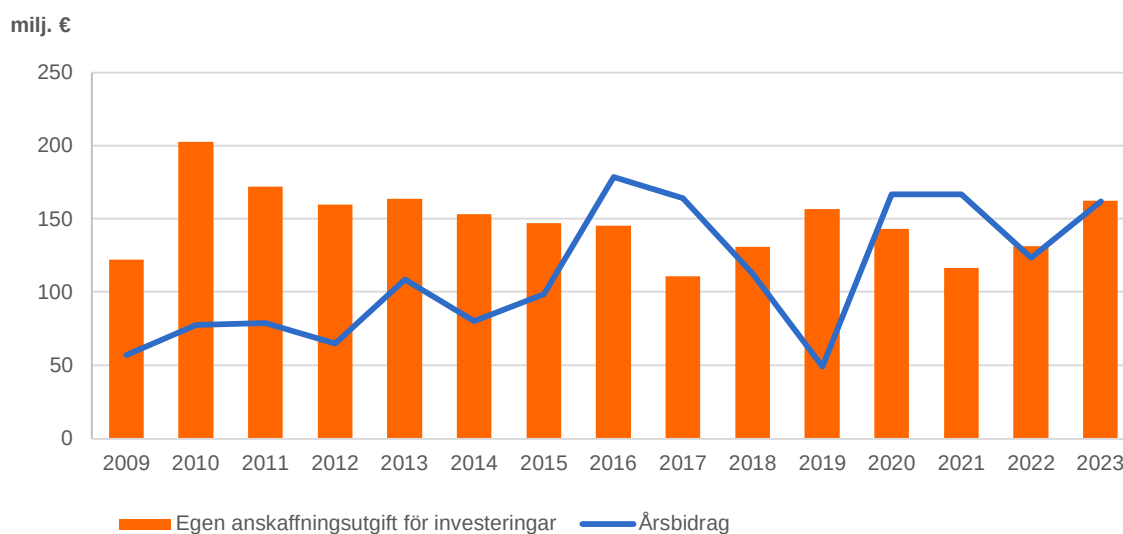
Finansieringsanalys	2023 milj. €	2022 milj. €	2021 milj. €
Verksamhetens kassaflöde			
Årsbidrag	162,0	123,6	166,6
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 10,6	- 46,4	- 57,4
Investeringarnas kassaflöde			
Investeringsutgifter	- 166,8	- 140,0	- 120,6
Finansieringsandelar för investeringar	4,4	8,7	4,0
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	13,1	62,2	75,9
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	2,0	8,2	68,6
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen			
Ökning i utlåningsfordringar	- 0,1	- 0,1	- 34,3
Minskning i utlåningsfordringar	12,0	6,3	8,2
Förändringar i lånestocken			
Ökning i långfristiga lån	150,0	0,0	70,0
Minskning i långfristiga lån	- 155,5	- 71,7	- 79,5
Förändring i kortfristiga lån	52,4	- 11,2	- 6,7
Förändringar i eget kapital	0,0	0,0	0,9
Övriga förändringar i likviditeten	- 77,9	59,0	- 12,7
Finansieringens kassaflöde	- 19,1	- 17,9	- 54,0
Förändring i likvida medel	- 17,0	- 9,7	14,6
Likvida medel 31.12	116,0	133,1	142,8
Likvida medel 1.1	133,1	142,8	128,2

Finansieringsanalysens nyckeltal	2023	2022	2021
Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, 5 år milj. €	17,2	22,8	78,0
Internt tillförda medel för investeringar, %	99,7	94,1	142,9
Låneskötselbidrag	1,0	1,7	2,1
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	1,5	1,2	1,5
Likviditet, kassadagar	36,2	25,6	28,7
Antal invånare	247 443	242 819	239 206

Nyckeltalet för de internt tillförda medlen för investeringar talar om hur stor del av utgiften för investeringarnas egenanskaffning som har finansierats genom inkomstfinansiering. Nyckeltalet för den interna finansieringen var 99,7 procent år 2023, dvs. investeringarna kunde täckas nästan i sin helhet med internt tillförda medel. År 2022 räckte den interna finansieringen till att täcka investeringarna till 94,1 procent medan den år 2021 räckte till att täcka investeringarna 142,9 procent.

I nedanstående figur åskådliggörs utvecklingen av årsbidraget och investeringarnas egenanskaffningsutgifter åren 2009–2023.

Figur. Årsbidraget och investeringarnas egenanskaffningsutgifter 2009 – 2023



Låneskötselbidraget visar hur tillräcklig kommunens interna finansiering är när det gäller att täcka kostnaderna för räntor på främmande kapital och amorteringarna. Vanda stads låneskötselbidrag var 1,0 år 2023, dvs. den interna finansieringen räcker till för att sköta lånen. Kommunens likviditet beskrivs som kassans tillräcklighet räknad i dagar. Med Vanda stads kassamedel i slutet av 2023 skulle man ha klarat av att täcka betalningar för 36,2 dagar ur kassan.

1.4 Den finansiella ställningen och ändringar i den

Strukturen för kommunens finansiering framställs med hjälp av en balansräkning och nyckeltal som beräknas utgående från balansräkningen. Balansräkningen omfattar för stadens samt Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfonds och Skadefondens balansenheters sammanställda balansräkningar. Interna poster, såsom interna fordringar och skulder, ingår inte i balansräkningen.

Aktiva

Bestående aktiva utgörs av immateriella och materiella tillgångar vilkas verkningstid omfattar flera räkenskapsperioder samt aktier och andelar i verksamhetsområdenas investeringar och övriga placeringar. Bestående aktiva har värderats till anskaffningskostnaderna och avskrivningarna har beräknats enligt den godkända avskrivningsplanen. Avskrivningsplanerna och ändringarna av bestående aktiva ingår i noterna. I slutet av 2023 hade bestående aktiva ett värde i balansräkningen på 1 867,8 miljoner euro. Den största posten inom bestående aktiva är de materiella tillgångarna som uppgick till 1 337,7 miljoner euro i slutet av år 2023 (65,4 procent av slutsumman i balansräkningen). Placeringarna, dvs. aktier, andelar och övriga fordringar uppgick i slutet av år 2023 till 510,2 miljoner euro (24,9 procent av balansräkningens slutsumma). Investeringarna har minskat betydligt (63,7 miljoner euro) jämfört med 2022, vilket förklaras av de samkommunsandelar som överlåtits till välfärdsområdet samt av Apottis aktier (sammanlagt 51,5 miljoner euro).

De förvaltade medlen bestod av statliga bostadslån som förmedlats. De förvaltade medlen uppgick i slutet av 2023 till 0,7 miljoner.

Till rörliga aktiva räknas omsättningstillgångar, lång- och kortfristiga fordringar, finansiella värdepapper samt pengar och bankfordringar. I slutet av året uppgick de rörliga aktiva till sammanlagt 177,3 miljoner euro (8,7 procent av balansräkningens slutsumma). Omsättningstillgångarna uppgick i slutet av 2023 till 0,2 miljoner euro. Omsättningstillgångarna utgjordes av reservdelslager, eftersom vårdartikelslagret överläts till välfärdsområdet.

Fordringarna uppgick i slutet av året till sammanlagt 61,0 miljoner euro. Det fanns inga långfristiga fordringar. De kortfristiga kundfordringarna uppgick till 13,7 miljoner euro och lånefordringarna till 19,8 miljoner euro. De övriga fordringarna uppgick till 16,0 miljoner euro och resultatregleringarna till 11,6 miljoner euro. Kassa och bank uppgick i slutet av året till 116,0 miljoner euro, dvs. summan hade minskat med 17,0 miljoner euro jämfört med läget i slutet av 2022.

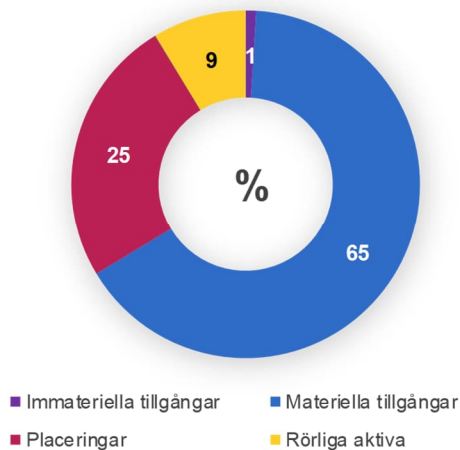
Passiva

Det egna kapitalet var i slutet av året 1 031,8 miljoner euro (50,4 procent av balansräkningens slutsumma). Det egna kapitalet bestod av ett grundkapital på 318,0 miljoner, ett kapital i övriga egna fonder på 110,6 miljoner samt av tidigare räkenskapsperioders överskott på 555,5 miljoner och räkenskapsperiodens överskott på 47,7 miljoner euro. Övriga egna fonder är Vanda stads Bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond samt Skadefonden. Vanda stads grundkapital minskade med 31,1 miljoner euro jämfört med 2022. De till välfärdsområdet överlåtna bestående aktiva (sammanlagt 58,8 miljoner euro) och vårdartikelslagrets värde (0,5 miljoner euro) bokfördes mot grundkapitalet som en post som minskar det. Den överförda personalens andel av stadens semesterlöneskuld (28,2 miljoner euro) bokfördes för sin del mot grundkapitalet som en post som stärker det.

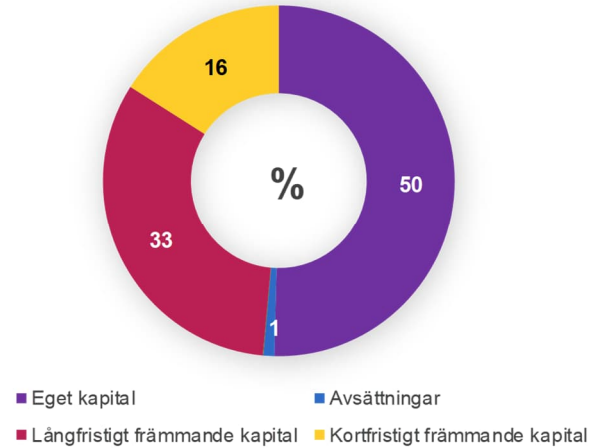
I slutet av år 2023 fanns inga reserver, eftersom den återstående avskrivningsdifferensen (1,0 miljoner euro) som uppstått av räddningsväsendets investeringsreserveringar bokfördes i stadens överskott från tidigare räkenskapsperioder i samband med nedläggningen av affärsverket. I avsättningarna ingick en avsättning på 0,1 miljoner euro för pensionsförpliktelser som ingått utanför KTAPL och andra avsättningar för 9,6 miljoner euro. Det förvaltade kapitalet bestod av förmedlade statliga bostadslån på 0,7 miljoner euro och donationsfondkapital på 0,4 miljoner euro.

Det främmande kapitalet uppgick vid årets slut till sammanlagt 1 003,1 miljoner euro. Stadens låne-
stock växte under året med 46,9 miljoner euro och vid årets slut uppgick summan till sammanlagt 854,1
miljoner euro. Ökningen beror på förändringarna i dottersammanslutningarnas koncernkontosaldo,
som var 32,4 miljoner euro jämfört med 2022. I övriga kortfristiga skulder ingick semesterlöne- och
ränteperiodiseringar och andra bokslutsperiodiseringar som överföringsskulder på sammanlagt 44,5
miljoner euro, skulder till leverantörer på 60,2 miljoner euro, erhållna förskott på 20,7 miljoner och
övriga skulder på 23,7 miljoner euro.

Figur. Balansräkningens aktiva



Figur. Balansräkningens passiva



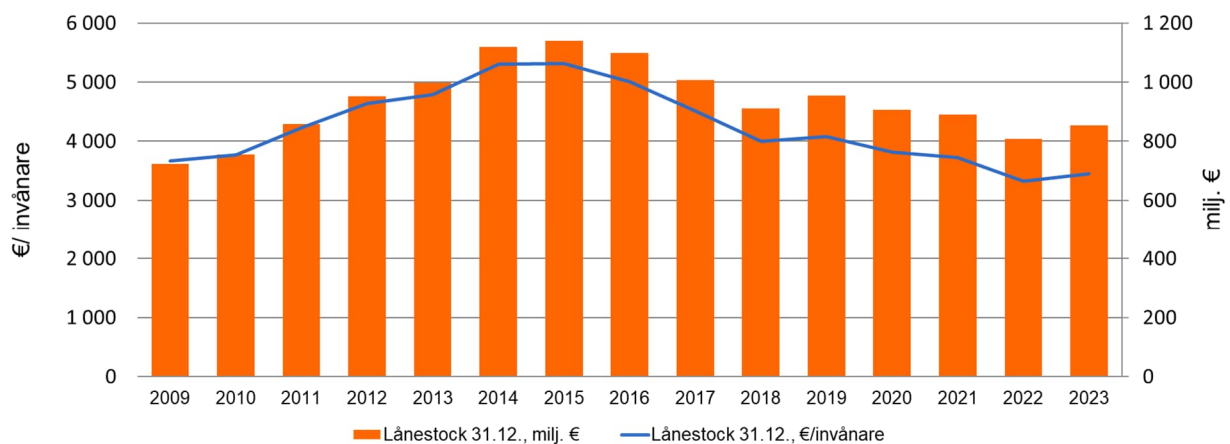
Balansräkning	2023 milj. €	2022 milj. €	2021 milj. €
AKTIVA			
Bestående aktiva	1 867,8	1 890,4	1 891,6
<i>Immateriella tillgångar</i>	<i>19,8</i>	<i>23,5</i>	<i>25,0</i>
Immateriella rättigheter	0,0	0,1	0,2
Övriga utgifter med lång verkningstid	19,8	23,4	24,8
 <i>Materiella tillgångar</i>	 <i>1 337,7</i>	 <i>1 293,0</i>	 <i>1 284,9</i>
Mark- och vattenområden	341,4	318,6	318,2
Byggnader	620,1	610,0	585,2
Fasta konstruktioner och anordningar	317,5	311,0	319,6
Maskiner och inventarier	14,6	19,7	18,8
Övriga materiella tillgångar	0,3	0,3	0,3
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	43,6	33,2	42,9
 <i>Placeringar</i>	 <i>510,2</i>	 <i>573,9</i>	 <i>581,8</i>
Aktier och andelar	228,2	280,0	281,8
Övriga lånefordringar	280,8	292,8	299,0
Övriga fordringar	1,2	1,1	1,0
 Förvaltade medel	 0,7	 0,8	 0,9
Statliga uppdrag	0,7	0,8	0,9
 Rörliga aktiva	 177,3	 196,4	 226,0
<i>Omsättningstillgångar</i>	<i>0,2</i>	<i>0,8</i>	<i>0,8</i>
Material och förnödenheter	0,2	0,7	0,8
Övriga omsättningstillgångar	0,0	0,0	0,1
 <i>Fordringar</i>			
<i>Långfristiga fordringar</i>	<i>0,0</i>	<i>0,3</i>	<i>0,2</i>
Lånefordringar	0,0	0,3	0,2
 <i>Kortfristiga fordringar</i>	 <i>61,0</i>	 <i>62,3</i>	 <i>82,1</i>
Kundfordringar	13,7	25,9	18,6
Lånefordringar	19,8	0,2	1,5
Övriga fordringar	16,0	20,8	21,1
Resultatregleringar	11,6	15,4	40,9
 <i>Finansiella värdepapper</i>	 <i>0,1</i>	 <i>0,1</i>	 <i>0,1</i>
Aktier och andelar	0,1	0,1	0,1
 Kassa och bank	 115,9	 133,0	 142,7
AKTIVA TOTALT	2 045,7	2 087,6	2 118,6

Balansräkning	2023 milj. €	2022 milj. €	2021 milj. €
PASSIVA			
Eget kapital	1 031,8	1 011,7	998,5
Grundkapital	318,0	349,1	349,1
Övriga egna fonder	110,6	110,0	127,7
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	555,5	540,5	460,2
Räkenskapsperiodens över-/underskott	47,7	12,1	61,4
Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	0,0	1,0	1,3
Avskrivningsdifferens	0,0	1,0	1,3
Avsättningar	9,7	9,8	9,8
Pensionsavsättningar	0,1	0,1	0,1
Övriga avsättningar	9,6	9,6	9,6
Förvaltad kapital	1,1	2,2	3,6
Statliga uppdrag	0,7	0,8	2,0
Donationsfondernas kapital	0,4	1,4	1,6
Främmande kapital	1 003,1	1 062,9	1 105,5
<i>Långfristigt främmande kapital</i>	<i>666,3</i>	<i>670,4</i>	<i>777,2</i>
Masskuldebrevslån	55,7	131,4	137,2
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	610,6	539,0	640,0
Resultatregleringar	0,0	0,0	0,1
<i>Kortfristigt främmande kapital</i>	<i>336,7</i>	<i>392,5</i>	<i>328,3</i>
Masskuldebrevslån	95,7	5,7	5,7
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	29,5	101,0	66,0
Lån från övriga kreditgivare	62,5	30,1	41,3
Erhållna förskott	20,7	33,8	31,3
Leverantörsskulder	60,2	115,8	82,2
Övriga skulder	23,7	35,3	27,6
Resultatregleringar	44,5	70,8	74,1
PASSIVA TOTALT	2 045,7	2 087,6	2 118,6

Balansräkningens nyckeltal	2023	2022	2021
Soliditet, %	51,0	49,3	47,9
Relativ skuldsättning, %	100,6	57,9	62,4
Ackumulerat över-/underskott, milj. €	603,2	552,6	521,6
Ackumulerat över-/underskott, €/inv.	2 437,6	2 275,9	2 180,7
Lånestock 31.12., milj. €	854,1	807,2	890,2
Lånestock 31.12., €/invånare	3 451,6	3 324,3	3 721,3
Lån och hyresansvar, 31.12., milj. €	1 189,7	1 456,9	1 547,2
Lån och hyresansvar, €/invånare	4 807,9	6 000,1	6 467,9
Lånefordringar 31.12., milj. €	280,8	292,8	299,0
Antal invånare	247 443	242 819	239 206

Soliditeten mäter kommunens soliditet, förmåga att klara av underskott och dess kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt. I slutet av 2023 var soliditeten i Vanda 51,0 procent. Den relativa skuldsättningen visar att man av Vanda stads driftsinkomster under 2023 skulle ha behövt 100,6 procent för återbetalningen av främmande kapital. Den relativa skuldsättningen ökade betydligt jämfört med 2022 (57,9 %), även om lånestocken ökade endast något, eftersom stadens inkomster minskade betydligt på grund av välfärdsområdesreformen. Vanda stads lånestock uppgick till 854,1 miljoner euro (807,2 miljoner euro 2022) dvs. 3 451,6 euro per invånare. Lånestocken innehåller dottersammanslutningarnas koncernkontosaldo 62,5 miljoner euro (30,1 miljoner euro 2022). Då stadens hyresansvar läggs till lånen uppgår ansvaren till 1 189,7 miljoner euro, dvs. 4 807,9 euro per invånare.

Figur. Lånestockens utveckling 2009–2023

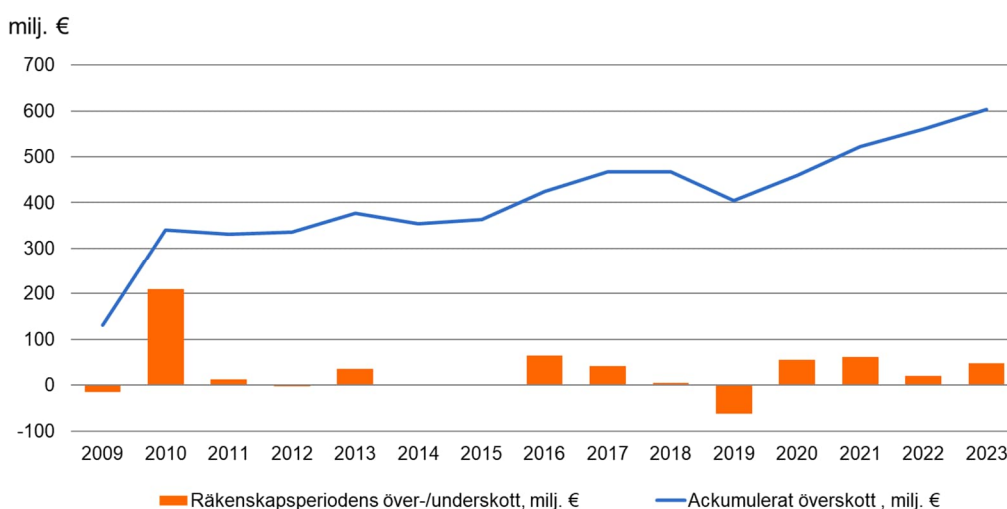


Utvecklingen när det gäller Vanda stads överskott beskrivs i nedanstående figur. Överskottet i bokslutet år 2010 (209,2 miljoner euro), som särskilt uppkom genom överlåtelsen av affärsverket Vanda Vattens funktioner till samkommunen HRM som grundades, har haft en betydande inverkan på stadens ackumulerade överskott. Trettio miljoner euro av överskottet för räkenskapsperioden år 2016 och 12,4 miljoner euro av överskottet för räkenskapsperioden 2017 berodde på intäkterna från byggandet av samhällsteknik i markområden som erhållits som avtalsenlig ersättning i området Kivistö.

Åren 2020 och 2021 påverkades stadens överskott särskilt av de coronastöd som beviljades av staten. År 2020 förverkligades ett direkt coronastöd på cirka 90 miljoner euro som höjde stadens statsandelar och samfundsskatteinkomster. År 2021 beviljade staten coronastöd för sammanlagt cirka 107 miljoner euro för ersättning av coronakostnader i form av beviljat stöd och via samfundsskatten och statsandelar. Stadens försäljningsvinster år 2021 kom från försäljningen av vårdfastigheter till VAV Oy och försäljningen av A-Tulkkaus Oy:s aktier (totalt ca 18,7 milj. euro) samt år 2022 av försäljningen av Vantaan Työterveys Oy:s aktier (ca 15,1 milj. euro).

Räkenskapsperiodens överskott för 2022 påverkas av ett belopp på 18,9 miljoner euro som med anledning av upplösningen av Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena återgick till tidigare räkenskapsperioders överskott. Räkenskapsperiodens överskott för 2023 påverkas å sin sida av en överföring av grundkapitalet i den nerlagda Fonden för social kreditgivning, 1,8 miljoner euro, samt av den återstående avskrivningsdifferensen för Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk, 1,0 miljoner euro till stadens överskott.

Figur. Vanda stads över-/underskott och utvecklingen av det överskott som uppkommit 2009–2023



1.5 Totala inkomster och utgifter

Kalkylen för de totala inkomsterna och utgifterna görs upp utifrån stadens resultaträkningar och finansieringsanalyser. I den beaktas endast externa inkomster, utgifter och finanstransaktioner. Också Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond och Skadefonden ingår i kalkylen.

Stadens totala inkomster under 2023 uppgick till 1 177,7 miljoner euro och de totala utgifterna till 1 116,8 miljoner euro. Differensen mellan inkomsterna och utgifterna utgjorde således 60,9 miljoner euro. Då Övriga ändringar i likviditeten (-77,9 miljoner euro), läggs till från finansieringsanalysen, fås en ändring på -17,0 miljoner euro i kassamedlen. Den motsvarar minskningen i finansieringsanalysens kassamedel under år 2023.

Totala inkomster och utgifter	2023 milj. €	2023 %	2022 milj. €	2022 %
Inkomster				
Verksamhet				
Verksamhetsintäkter	158,6	13,5	285,8	15,6
Skatteinkomster	638,7	54,2	1 203,7	65,5
Statsandelar	179,7	15,3	287,6	15,7
Ränteintäkter	17,9	1,5	13,8	0,8
Övriga finansiella intäkter	13,8	1,2	15,2	0,8
Korrektivposter till internt tillförda medel				
- Överlåtelsevinster på bestående aktiva tillgångar	- 10,5	- 0,9	- 46,7	- 2,5
Investeringar				
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	4,4	0,4	8,7	0,5
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiv	13,1	1,1	62,2	3,4
Finansieringsverksamhet				
Minskning i utlåningsfordringar	12,0	1,0	6,3	0,3
Ökning i långfristiga lån	150,0	12,7	0,0	0,0
Totala inkomster sammanlagt	1 177,7	100,0	1 836,5	100,0
Utgifter				
Verksamhet				
Verksamhetskostnader	832,7	74,6	1 679,8	88,2
Räntekostnader	14,0	1,3	2,5	0,1
Övriga finansiella kostnader	0,1	0,0	0,1	0,0
Korrektivposter till internt tillförda medel				
Förändring av avsättningar				
- Överlåtelseförl. på bestående aktiva tillgångar	0,0	0,0	- 0,4	0,0
Investeringar				
Investeringsutgifter	166,8	14,9	140,0	7,3
Finansieringsverksamhet				
Ökning i utlåningsfordringar	0,1	0,0	0,1	0,0
Minskning i långfristiga lån	155,5	13,9	71,7	3,8
Minskning i kortfristiga lån	- 52,4	- 4,7	11,2	0,6
Totala utgifter sammanlagt	1 116,8	100,0	1 905,2	100,0

Avdragsposter i inkomsterna utgör försäljningsvinster av anläggningstillgångar och försäljningsförluster av anläggningstillgångar samt förändring av avsättningar, då avsättningarnas belopp har ändrat under räkenskapsperioden.

1.6 Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi

1.6.1 Samfund som ingår i koncernbokslutet

Med **en kommunkoncern** avses en ekonomisk enhet som består av kommunen samt en eller flera juridiskt självständiga sammanslutningar, i vilken kommunen ensam eller tillsammans med andra sammanslutningar som hör till kommunkoncernen har bestämmanderätt i en eller flera sammanslutningar (dottersammanslutningar). Bestämmanderätten kan också basera sig på att dottersamfundet ensam eller tillsammans med andra dottersamfund har bestämmanderätt i ett annat dottersamfund.

Koncernsamfund

Kommunkoncernens modersamfund är skyldigt att upprätta ett koncernbokslut.

Dottersamfund kallas de samfund i vilka modersamfundet har bestämmanderätt. Kommunen har bestämmanderätt i ett annat samfund om kommunen:

- har mer än hälften av det röstetal som alla aktier eller andelar medför eller
- med stöd av bolagsordningen, bolagsavtalet eller därmed jämförbara bestämmelser har rätt att utse majoriteten av styrelsemedlemmarna i samfundet eller ledamöterna i motsvarande organ eller
- med stöd av avtal har motsvarande ovannämnda rösträtt.

En förening eller stiftelse är kommunens dottersamfund såvida:

- kommunen har rätt att utse majoriteten av samfundets styrelsemedlemmar eller ledamöter i motsvarande organ eller
- föreningens eller stiftelsens nettoförmögenhet enligt stadgarna vid upplösning i sin helhet övergår till kommunen eller till ett samfund som ingår i kommunkoncernen.

Ett intresseföretag är ett samfund i vilket modersamfundet antingen ensamt eller tillsammans med andra koncernsamfund samtidigt har ett betydande inflytande och en betydande ägarandel i samfundet. Med betydande inflytande avses innehav av 20–50 procent av samfundets röstetal, och med betydande ägarandel innehav av minst 20 procent av intresseföretagets eget kapital. Intresseföretagen sammanställdes första gången 2008.

En samkommun sammanställs med kommunens koncernbalans oberoende av storleken på kommunens andel av samkommunens tillgångar och skyldigheter. Sammanställningen sker enligt ägarandelen.

Samfund som ingår i koncernbokslutet	Sammanställning för koncernbokslutet	
	Sammanställda (st.)	ej sammanställda (st.)
Dottersamfund		
Bolag		
Fastighets- och bostadsbolag	21	-
Bolag som utövar kommunal affärsverksamhet	10	2
Övriga bolag	1	-
Samkommunerna	5	-
Samkommunernas dottersamfund	4	-
Intressesamfund	21	8
Totalt	62	10

1.6.2 Koncernverksamhetens styrning

Till Vanda stadskoncern hör staden och de aktiebolag, stiftelser, föreningar och andra sammanslutningar, där staden ensam eller tillsammans med sina dottersammanslutningar har bestämmande inflytande.

Den strategiska planeringen i stadens dotterbolag styrs av strategin för fullmäktigeperioden och Vanda stads allmänna ägarpolitiska riktlinjer som en del av strategin. Stadsfullmäktige beslutar om ägarpolitiska riktlinjer för varje enskild sammanslutning när det gäller sammanslutningar av betydelse för staden. Betydande bolag är Vanda Energi Ab, VAV Yhtymä Oy och Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy. Vanda Energi Ab:s ägarpolitiska riktlinjer godkändes 25.1.2021 och VAV Yhtymä Oy:s 8.3.2021. De ägarpolitiska riktlinjerna för sammanslutningen Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy godkändes av stadsfullmäktige 14.11.2022. Dessutom har stadsstyrelsen, under år 2020, för en stor del av stadens sammanslutningar godkänt de ägarpolitiska riktlinjerna för varje enskild sammanslutning, i vilka bolagets ställning i ordnandet av stadens serviceproduktion och bolagets syfte ur stadskoncernens synvinkel fastställs. Enligt den nuvarande förvaltningsstadgans 8 kap. 4 § beslutar koncernsektionen om ägarpolitiska riktlinjer för stadens enskilda dottersammanslutningar, med undantag av de betydande koncernsammanslutningar som fastställts i koncerndirektivet. Koncernsektionen godkände 24.10.2023 de ägarpolitiska riktlinjerna för VTK Kiinteistö Oy, där riktlinjerna uppdaterades för att motsvara nuläget inom VTK-koncernen.

Det främsta verktyget för förverkligandet av stadens strategiska mål är stadens budget, där stadsfullmäktige ställer upp operativa och ekonomiska mål för dottersammanslutningarna. Utgående från de mål som ställts upp i budgeten utarbetar dottersammanslutningen årligen en verksamhets- och ekonomiplan samt en finansierings- och investeringsplan. Bolaget behöver inte utarbeta någon finansierings- och investeringsplan eller långsiktplan, om dessa är onödiga för bolagets verksamhet, till exempel på grund av verksamhetens ringa omfattning.

För att förverkliga ägarstyrningen ska alla dottersammanslutningar som hör till Vanda stadskoncern följa det koncerndirektiv som trädde i kraft 1.10.2020 samt koncernstyrningens övriga anvisningar. Genom koncerndirektivet och annan ägarstyrning skapas ramar för ägarstyrningen i de dottersammanslutningar som hör till Vanda stadskoncern och i tillämpliga delar också i intressesammanslutningarna för att effektivt kunna förverkliga de mål som staden ställt upp.

Vidare styrs verksamheten när det gäller dotterbolagens ledning genom bolagsordningen. Dotterbolagens bolagsordningar har till största delen förenhetligats utgående från de modellbolagsordningar som godkändes av koncernsektionen 18.1.2021. Vid behov avviker man från modellbolagsordningarna i de sammanslutningar där man måste beakta bl.a. andra delägares rättigheter och rösträtt eller andra särdrag som gäller bolaget.

Koncernstyrningens mål är att varje bolag i sin verksamhet beaktar ägarens vilja och mål, koncernens fördel som helhet och sin ställning som en del av stadskoncernen. Respektive bolags strategi för verksamheten och mål fastställs av bolagets styrelse, dock med beaktande av de mål i de ägarpolitiska riktlinjerna för varje enskild sammanslutning som stadsstyrelsen ställt upp för bolaget och de mål som ställts upp för bolaget i stadens budget. I koncerndirektivet fastställs också de ärenden i vilka bolaget ska begära stadens syn i frågan innan det egna beslutsfattandet. Förhandssamtycke ges av koncernsektionen som verkar under stadsstyrelsen.

Enligt kommunallagen svarar koncernledningen för genomförandet av ägarstyrningen i kommunkoncernen och för ordnandet av koncernövervakningen, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan. Enligt förvaltningsstadgan ingår i koncernens ledning stadsstyrelsen och dess koncernsektion, stadsdirektören, de biträdande stadsdirektörerna, samt i ärenden som rör koncernbolagen de tjänsteinnehavare som föredrar, beslutar och verkställer enligt förvaltningsstadgans bestämmelser. Dylika tjänsteinnehavare är personal- och koncerndirektören och finansieringsdirektören.

Ägarstyrningen har genomförts genom de mål som ställts upp för dottersammanslutningarna, genom koncerndirektiv och utöver detta genom diskussioner mellan staden och dottersammanslutningarna.

Dottersamfunden Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy, Mercuria kauppaoppilaitos Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistöt Oy, Vanda Energi Ab samt av samkommunerna och andra ägda bolag har Samkommunen Helsingforsregionens trafik, Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster, Laurea-ammattikorkeakoulu Oy och Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy varit på koncernsektionens sammanträden och redogjort för sammanslutningarnas verksamhet, ekonomi och läget vad gäller målens förverkligande, ifall Vanda stad ställt upp sådana mål. Det har också förts ägarstyrningssamtal med varje dotterbolag för att se till att stadens strategiska mål förmedlas i dottersammanslutningarna. Dessutom är syftet med ägarstyrningssamtalen att åstadkomma en förtrolig och dialoginriktad kontakt mellan staden och dottersammanslutningarna.

1.6.3 Betydande händelser som gäller koncernen

Under 2023 ökade den ännu rådande höjningen av den allmänna prisnivån koncernbolagens utgifter överlag. Den ekonomiska situationen har varit svag och i synnerhet räntorna är höga, vilket har ökat ränteutgifterna för många koncernbolag. Konkreta exempel på verksamhetsmiljön 2023 är att Vanda Energi Ab:s resultat var betydligt lägre än beräknat när elpriset i Finland under 2023 sjönk mer än vad som förutspåts. För VTK Kiinteistöt Oy:s del fyrdubblades ränteutgifterna under 2023. Även om den ekonomiska situationen är svår finns det tecken på ekonomisk återhämtning. Inflationen har till exempel visat tecken på avmattning. Även i en utmanande miljö har koncernbolagen på många sätt lyckats öka sin verksamhet och skapa en hållbar ekonomisk utveckling.

När det gäller de största bolagen i Vandakoncernen beskrivs förändringarna i omvärlden och riskerna i anslutning till förverkligandet av målen samt framtidsutsikterna bolagsvis i kapitel 1.6.4.

Åtgärderna i anslutning till granskning och förtydligande av koncernstrukturen samt genomförandet av stadens produktivets- och tillväxtprogram fortsatte under räkenskapsperioden 2023. Koncernsektionen godkände att en plan över koncerninnehavshelheten som utarbetats av enheten för koncernstyrningen och -övervakningen ska följas som en riktgivande åtgärdsplan år 2022. Planen är till sin karaktär en helhetsgranskning av koncernens innehav och dess syfte är att styra den fortsatta beredningen. De planerliga beslut om bolagsarrangemang förs bolagsvis för beslut till de organ som anges i förvaltningsstadgan. I beredningen av planen har man beaktat det produktivets- och tillväxtprogram för åren 2021–2025 som utarbetades och godkändes år 2021. Programmet har som mål att förbättra stadens ekonomiska läge, på så vis att driftsekonomin är i balans och räkenskapsperioden uppvisar ett överskott år 2023. I programmet förutses försäljningsvinster av koncernbolagens försäljningar också under de närmaste åren, men försäljningarna är beroende av konjunkturutvecklingen inom byggandet.

I ett tvistemål mellan VAV och en konsult som bistått bolaget vid organiserandet av koncernstrukturen har hovrätten meddelat ett beslut enligt vilket hovrätten inte har beviljat VAV och Vanda stad tillstånd till fortsatt behandling. Således förblir tingsrättens negativa avgörande för VAV:s och stadens del i kraft. För sökande av ändring i skattebeslut erhöles inte heller besvärstillstånd hos högsta förvaltningsdomstolen.

VTK-koncernens företagsarrangemang, där lokaler som hyrs ut till andra än staden samt disponentfunktion och annan affärsverksamhet överfördes till det grundade bolaget Vivamus Kiinteistöt Oy, har vid årsskiftet slutförts på ett lyckat sätt och enligt tidtabellen. Verksamheten har inletts inom koncernen enligt den nya strukturen i början av 2024. I anslutning till VTK-koncernens företagsarrangemang godkände stadsfullmäktige 9.10.2023 borgenslimiterna för VTK Kiinteistöt Oy och Vivamus Kiinteistöt Oy på sammanlagt 224 milj. euro. För VTK:s del handlar det om en proprieborgen på 100 procent. För Vivamus del täcker en enskild borgen alltid högst 80 procent av lånet eller det återstående kapitalet i finansieringsarrangemanget.

Koncernarrangemangen i anslutning till välfärdsområdesreformen verkställdes i början av år 2023 då staden avstod från sina innehav i Puro Tekstiilihuolto Oy, Ab Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området, genom att sälja dem till Vanda och Kervo välfärdsområde. Vanda stads innehav av Oy Apotti Ab:s aktier överfördes till välfärdsområdet med stöd av lagen. Staden sålde också en del av Seure Henkilöstöpalvelut Oy:s aktier.

Överlåtelsen av affärsverksamheten via affär mellan Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy och Vanda och Kervo välfärdsområde trädde i kraft i början av år 2023 för måltids-och rengöringsservicens del. I samband med överlåtelsen av affärsverksamheten via affär överfördes personalen i enlighet med principerna för överlåtelse av rörelse som tidigare anställda till välfärdsområdet och vidare till serviceproducenten som konkurrensutsatts av välfärdsområdet. För aula- och säkerhetstjänsternas del gjordes affärsöverlåtelsen från Vantti till välfärdsområdets serviceproducent 1.1.2024.

Stadsstyrelsen beslutade 11.12.2023 att sälja hela aktiestocken i Asunto Oy Vantaan Sepänpuisto till VAV Yhtymä Oy för en köpesumma på 2,01 milj. euro. Affären genomfördes 31.1.2024.

Andra väsentliga händelser i koncernsammanslutningarna rapporteras för varje enskild sammanslutning i kapitel 1.6.4.

1.6.4 Årssammanfattning över Vanda stads största dotterbolag och utfallet av dotterbolagens mål

Vanda Energi Oy Ab (koncern)

Verksamheten och viktigaste händelser

Vanda Energis mål är att vara ett koldioxidnegativt energibolag för cirkulär ekonomi 2030, och etappmålet är att 2026 avstå från användningen av fossila bränslen. Bolaget bygger en högttemperaturanläggning på avfallskraftverksområdet och planerar nya investeringar med inriktning på koldioxidnegativitet. Högttemperaturanläggningsprojektet samt Mårtensdals elpanna och värmeackumulator som fortskrider i planeringsskedet och ett mer omfattande säsongsvärmelagerprojekt är särskilt viktiga för bolaget eftersom de gör det möjligt att sluta använda naturgas inom den normala energiproduktionen och att också i framtiden få förmånlig värme i huvudstadsregionen. På grund av störningarna på bränsle- och avfallsmarknaden och konjunkturnedgången i byggbranschen minskade avfallskraftverkets produktion och mängden återvinning av avfall. Bolaget började utnyttja ersättande avfall som importerats från Europa sommaren 2023.

Att lämna Mårtensdals kolpanna i försörjningsberedskap efter att Ryssland angrep Ukraina har visat sig vara ett viktigt beslut med tanke på att värmen och elen ska räcka till. Bolagets produktionskapacitet för vindkraft som bolaget äger ökar och bolaget är med och utvecklar produktionen av solel och lagring av el i industriell skala.

Tack vare tilläggsåtaganden på serviceutveckling och kundarbete ingick bolaget rekordmånga energipartnerskapsavtal och -serviceavtal med kunderna. Avtalen omfattar utöver energileveranser bland annat tjänster som möjliggör effektivisering och optimering av energianvändningen.

Resultatutveckling och investeringar

Bolaget nådde sin största rörelsevinst under sin historia, även om prognosens omsättning och rörelsevinstmål underskreds tydligt. De viktigaste faktorerna var det realiserade elpriset som var lägre och bränslekostnaderna som var högre än prognoserna. Att antalet investeringar var lägre berodde huvudsakligen på tidpunkten för produktionsmässiga projekt (högttemperaturanläggning och säsongslager). Tidpunkten för finansieringen av långfristigt främmande kapital har i motsvarande mån ändrats från vad som planerats i budgeten.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2023	BS 2023
Omsättning	348 325	303 087
Rörelsevinst	83 399	67 341
Räkenskapsperiodens resultat	64 389	45 332
Balansräkningens slutsumma	880 506	807 604
Personal antal	352	350
Bruttoinvesteringar	141 600	107 800
Quick ratio	1,3	0,65
Soliditet	41,0	41,7
Långfristigt främmande kapital	402 067	277 206
Leasingansvar	199 500	208 868

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Koncernens verksamhet är utsatt för risker, av vilka de viktigaste har fastställts som nyckelrisker och förvaltningsplaner har utarbetats för dem.

I och med den försämrade geopolitiska miljön i Europa har koncernens riskhantering effektiviserats ytterligare med avseende på de risker som identifierats. Koncernens riskhelheter i anslutning till Ryssland är i synnerhet risker som hänför sig till tillgången på bränslen och prisnivån och andra risker som hotar försörjningsberedskapen, datasäkerhetsrisker och andra ekonomiska risker. Man har förberett sig på kraftiga prisförändringar och bristsituationer på energimarknaden genom att förbättra likviditeten. Man har också satsat på att utveckla den fysiska säkerheten på arbetsplatserna.

Vanda Energis styrka är en mångsidig och kostnadseffektiv energiproduktionsstruktur. Kraftverkens användbarhet har säkerställts genom att man skaffat tillräckligt med såväl egentliga bränslen som reservbränslen och kritiska reservdelar. Åtgärder för att förbättra cybersäkerheten vidtas aktivt.

Till koncernens nyckelrisker hör också risker i anslutning till politiska beslut. På grund av den snabba förändringen på energimarknaden har branschen omfattats av reglering som beretts enligt en snabb tidtabell och vars konsekvensbedömningar kan ha varit bristfälliga.

I Vanda Energi-koncernen eller branschen i allmänhet kan det också uppstå risker för stora störningar i energiproduktionen eller energileveransen till kunderna. Orsaken till störningarna vara till exempel ett naturfenomen, ett maskinhaveri, en storolycka eller ett mänskligt misstag. Riskhanteringsmetoder är effektiva underhållsprogram och beredskapsplanering samt olika krissituationsövningar.

Vanda Energi är ett energibolag inom cirkulär ekonomi som genom sina egna åtgärder strävar efter att påskynda den gröna övergången. Produktiva utvecklingsprojekt spelar en nyckelroll i detta sammanhang. För att lyckas i den stora omvälvningen på energimarknaden måste Vanda Energi vara innovativt, modigt och smidigt. Framtidens kompetensbehov tillgodoses såväl genom att utveckla den nuvarande personalens kompetens som genom rekrytering av nya experter. För att lyckas behövs också ett starkt nätverk av partner. Bolaget har också investerat i företag som producerar energieffektivitetstjänster.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

Som ägare förväntar sig staden få avkastning på sitt investerade kapital från Vanda Energi Ab i form av förutsägbara och jämna utdelningsintäkter. Vanda Energi betalade 18 miljoner euro i utdelning för resultatet för 2022. Vanda Energi-koncernens rörelsevinst för 2023 håller på att stiga till en historiskt hög nivå på cirka 67 miljoner euro och avkastningen på investerat kapital till cirka 9 procent.

Vanda Energi-koncernen stöder i sin verksamhet Vanda stads klimatneutralitetsmål, vilket innebär åtgärder inriktade på fossilfria och koldioxidfria produktionssätt. Bolagets elproduktion i intressebolagen är redan i nuläget utsläppsfri och prognosen är att de specifika koldioxidutsläppen i hela energiproduktionen sjunker till en nivå på 111 g/kWh år 2024. År 2023 var de specifika koldioxidutsläppen på en nivå på 126 g/kWh.

Syftet med Vanda Energi Ab:s investeringsprogram är att bolaget avstår från användningen av fossila produktionsbränslen före år 2026 och strävar efter en koldioxidnegativ energiproduktion år 2030. Användningen av torv och stenkol upphörde redan en gång år 2021, men efter att Ryssland angrep Ukraina beslutade bolaget att fortsätta använda dem för att trygga leveranssäkerheten för el- och värmeproduktionen också under exceptionella förhållanden. Avsikten är att användningen av stenkol ska ersättas med biokol under 2024. Efter att användningen av stenkol och torv upphört är målet att fasa ut användningen av naturgas i den normala energiproduktionen år 2026. För att nå detta mål har bolaget redan uppfört ett geotermiskt jordvärmeverk i Mårtensdal och genomfört utbyggnaden av avfallskraftverket. Under byggnad är dessutom en högtemperaturanläggning, vars produktionsanvändning börjar 2025. För att nå målet om kolnegativitet kommer ett säsongsvärmelager att framskrida till investeringsbeslutsfasen under 2024, och i planeringsfasen är alternativa lösningar för tillvaratagande och lagring samt återanvändning av koldioxid.

Bolagets genomförda investeringar i effektiv energiproduktion som minskar koldioxidutsläppen syns för kunderna i Vanda också som huvudstadsregionens förmånligaste värme. Utvecklingsprojekt inom energiproduktionen som är under planering möjliggör förmånlig värme och prisstabilitet även i fortsättningen.

Tryggandet av den biologiska mångfalden har lyfts fram för granskning vid sidan av Vanda Energis mål och åtgärder för att minska utsläppen. I samband med sitt mer omfattande hållbarhetsprogram utvärderade koncernen under 2023 de ämnesområden där verksamheten har störst effekt och fastställde preliminära metoder för att trygga den biologiska mångfalden.

Kvaliteten på Vanda Energi Elnät Ab:s eldistribution nådde en utmärkt nivå år 2023 och prissättningen för elöverföringen är bland de förmånligaste i Finland.

Målen i anslutning till styrelsens kompetens och sammansättning nåddes i enlighet med riktlinjerna.

Trots förändringarna i omvärlden och exceptionella förhållanden på energimarknaden förväntas Vanda Energi-koncernens funktionsförmåga fortsätta att vara god.

Mål	Mätare	Utfall 2022	Målnivå 2023	Mätarens läge 1.1–31.12.2023	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Resultat: Koncernens rörelsevinst M€	57,4 M€	83,4 M€	67,3 M€	Uppnås delvis 
	Kapitaleffektivitet: Koncernens ROIC	5,7 %	9,9 %	9,1 %	
	Aktieutdelningsmål: Behandlingen av räkenskapsperiodens resultat	18,0 milj. euro (samma som föregående år) motsvarar 65% av resultatet för VE Ab: s räkenskapsperiod, från vilket nedskrivningen av aktierna i Voima-osakeyhtiö SF (41,7 milj. euro) har avskrivits.	50 %	50 %	
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Arbetskydd	Olycksfall per miljon arbetstimmar	3,3	3,9	3,1	Uppnås i sin helhet 
Mål i anslutning till personalen					
Personalens tillfredsställelse	Enkät, skala 1–5	3,9	3,9	4,0	Uppnås i sin helhet 
Mål i anslutning till ansvarstagande					
Begränsning av miljöförändringen	Specifika utsläpp från produktion och anskaffning för koldioxidens del, g/ kWh	135	99	126	Uppnås delvis 
	Avskaffande av fossila bränslen före år 2026.	På grund av försörjningsberedskapssituationen har både stenköl och torv återtagits i bruk som säkra bränslen	Åtgärder för att ersätta fossila bränslen.	Utbyggnaden av avfallskraftverket har varit i drift ett helt år; En geotermisk anläggning har tagits i drift; En högttemperaturanläggning (HWP) är under byggnad	
Ett ansvarighetsprogram utarbetas			Programmet utarbetas	De gällande målen är under uppföljning och rapportering, SDG-förenhetligheten har säkerställts En dubbel väsentlighetsanalys har utförts och granskats, beredningen enligt CSRD-direktivet fortsätter En preliminär färdplan har utarbetats för biodiversitetsarbetet	Uppnås delvis 

VAV Yhtymä Oy (koncern)

Verksamheten och viktigaste händelser

Den interna revisionen av Libersticksgränden har behandlats i koncernsektionen och i beslutet har man fått ägarstyrning i anslutning till upphandlingarna. Bolaget hade 2023 ett temaår kring upphandlingar och under året ordnades utbildning i upphandlingskompetens för hela personalen. År 2023 var VAV Asunnot Oy och VAV Palvelukodit Oy föremål för en ARA-revision. ARA:s revisionsberättelser för båda bolagen har fått under hösten 2023. Utifrån ARA-revisionen vidtogs några korrigerande åtgärder i praxisen. I översikten har det vid revisionen konstaterats att bolagen följer ARA-bestämmelserna. Bolagets program för ansvarsfullhet uppdaterades också under 2023.

Bolaget har kommit överens med serviceproducenten om att säga upp avtalet om fastighetsskötsel hösten 2023. Bolaget hade innan det här två gånger reklamerat om flera avtalsbrott och när serviceproducenten inte korrigerat sin verksamhet, meddelade bolaget om uppsägningen av avtalet. I enlighet med ramavtalet om fastighetsskötsel övertog avtalspartnern för ett annat område, SOL, från och med hösten också fastighetsskötseluppgifterna i områdena i västra Vanda.

Planen för partiell delning som godkänts tidigare i koncernsektionen inleddes. Före slutet av 2023 överfördes åtta fastigheter fria från ARA-begränsningar från VAV Asunnot Oy till VAV Yhtymä Oy för att förstärka VAV Yhtymä Oy:s ekonomiska situation. Med tanke på arrangemanget grundande man sommaren 2023 i VAV Yhtymä Oy ett nytt tillfälligt dotterbolag, VAV Kiinteistö 1 Oy, som upplöstes i och med arrangemanget 31.12.2023.

I BDO-tvisten har hovrätten gett ett beslut, enligt vilket hovrätten inte har beviljat VAV och Vanda stad tillstånd till fortsatt behandling. Hovrättens negativa avgörande för VAV:s och stadens del förblev i kraft, i och med vilket VAV Yhtymä Oy måste betala motpartens rättegångskostnader för ärendet.

I fråga om kundupplevelse låg VAV på en lägre nivå än föregående års resultat i NPS-värdet som mäter kunders villighet att rekommendera. Däremot förbättrades kundtillfredsställelsen inom alla delområdesspecifika mätare (tillfredsställelse med fastighetsskötsel, städning, disponenttjänster och hyrning).

Resultatutveckling och investeringar

Den höga uthyrningsgraden garanterar en stabil omsättning. Hyresfordringarna uppvisade en liten ökning jämfört med året innan, men antalet fordringar hölls ändå inom ramen för det mål som bolaget ställt upp. Vräkningar på grund av hyresfordringar ökade exceptionellt mycket under räkenskapsperioden.

ARA-objektet Peltolavägen 42 inom nybyggandet färdigställdes enligt tidsplanerna i december 2023. ARA-objektet Rädigränden 2 som är under uppbyggnad beräknas bli färdigt sommaren 2024. I slutet av räkenskapsperioden konkurrensutsattes två ARA-nybyggnadsobjekt, Libersticksgränden 2 och Myrbackavägen 2. Ett delbeslut av ARA har fått för VAV Palvelukodit Oy:s nybyggnadsobjekt Dickursby boendecenter och byggandet av objektet lär infalla åren 2024–2026.

Reparationsverksamheten framskred i god takt under räkenskapsperioden och det kom in gott om med anbud på entreprenaderna. Reparationsverksamhetens utfall för hela räkenskapsperioden var 95 % av budgeten.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2023	BS 2023
Omsättning	108 874	106 278
Rörelsevinst	7 124	9 961
Räkenskapsperiodens resultat	-232	2 420
Balansräkningens slutsumma	746 000	730 615
Personal antal	56	57
Bruttoinvesteringar	9 000	21 000
Quick ratio	1,2	2,4
Soliditet	20	33
Långfristigt främmande kapital	505 000	527 762
Leasingansvar	0	0

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Problem som är oberoende av bolaget bromsar upp inledningen av nya projekt inom nybyggandet. Höga byggpriser, en övergripande svår marknad för bostadsbyggande, bristen på antal tomter och svårigheten att ARA-priserna godkänns försvårar inledningen av ARA-projekten. Bolaget har gått igenom tomtprogrammet för 2023 tillsammans med stadens representanter. Bostadsproduktionsmålet kommer inte än att nås under räkenskapsperioden 2024.

Bolagets ekonomiska situation och likviditet var goda och planmässiga reparationer framskred enligt budgeten. Vräkningar på grund av hyresskulder har dock ökat och kostnaderna för verkställandet av vräkningarna ökade.

I villkoren för tillgången till ARA-finansiering planeras förändringar på nationell nivå som kommer att ha konsekvenser också för VAV Asunnot Oy. I och med bolagets stabila ekonomiska läge ses detta ändå inte som en risk för affärsverksamheten.

Som en strategisk risk har man i bolaget identifierat skador mot fastighetsegendom, vilket kan äventyra säkerheten och boendetrivseln. Man bereder sig på dessa risker genom att sörja för fastigheternas skick, instruera invånarna i boendetrygghetsfrågor och genom ett tillräckligt försäkringsskydd.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

De mål och riktlinjer som ägaren uppställt för VAV har förverkligats ganska väl. Målet uppnåddes inte inom bostadsproduktionen (det årliga målet på 350 bostäder uppnåddes inte, utan 115 bostäder blev färdiga i vårt ARA-bestånd) och invånarnöjdheten (NPS-målet var 37,5 men uppnåddes endast med värdet 29,6). Målsättningen för bostadsproduktionen påverkades t.ex. av det svåra marknadsläget, den relativt höga kostnadsnivån för ARA-produktionen och bristen på tomter. Kundtillfredsställelsen har förbättrats inom alla delområden, men när det gäller NPS ligger vi fortfarande efter målet. I fråga om detta har man som åtgärd bland annat avslutat ett avtal om fastighetsskötsel, eftersom det förekommit brister i kvalitetsnivån på fastighetsskötseln.

I fråga om riktlinjerna för ansvarsfullhet främjades år 2023 uppnåendet av de långsiktiga målen både när det gäller ekonomiskt, socialt och miljömässigt ansvar. Bostadsutgifternas utveckling för VAV: s invånare har redan länge varit stabil och skillnaden mot marknadshyror är fortfarande tydlig. I ett svårt och osäkert ekonomiskt läge lyckades VAV hålla trycket på hyresjusteringarna för 2024 på en måttfull nivå. Bostadslösheten förebyggts effektivt genom bostadsrådgivning.

Mål	Mätare	Utfall 2022	Målnivå 2023	Mätarnas läge 1.1–31.12.2023	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Beskattningsbart resultat (€) VAV Yhtymä Oy Beskattningsbart resultat min.(€) VAV Asunnot Oy Beskattningsbart resultat (€) VAV Palvelukodit Oy Beskattningsbart resultat (€) VAV Hoiva-asunnot Oy		0 0 0 0	0 0 0 0 (långsiktigt utfall med beaktande av korrigeringarna)	Uppnås i sin helhet 
Bostadsproduktion	Bostadsproduktion		115	115	Uppnås i sin helhet 
Ändring i kostnaderna för underhåll	Kostnadsindex för fastigheters underhåll (2015 =100)		Max. en ökning av kostnadsnivån som motsvarar indexhöjningen.	Mindre än indexhöjningen	Uppnås i sin helhet 
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Bibehållande av bostadsbeståndets värde och uthyrningsbarhet	Den långsiktiga planen (PTS) förverkligas Omfattningen som bostäder och kostnaderna i förhållande till det budgeterade (eur)		Genomförande av reparationer enligt den långsiktiga planen (PTS) 100 % Budgeten för den långsiktiga planen (PTS) håller (max. 100 %)	95 % 95 %	Uppnås delvis 
Kundtillfredsställelse	NPS (Net Promote Score)		38,0	29,6	Uppnås inte alls 
Mål i anslutning till personalen					
Arbetsstillfredsställelse	Över genomsnittet i jämförelsematerialet (Arbetspensionsförsäkrarnas undersökning)		Över genomsnittet i jämförelsematerialet (Arbetspensionsförsäkrarnas undersökning)	Över genomsnittet för jämförelsen	Uppnås i sin helhet 
Hälsobaserad frånvaro	% av personalen /år		3,5	2,0	Uppnås i sin helhet 
Mål i anslutning till ansvarstagande					
Ansvarighetsprogrammet genomförs			Bolagets färdplan för resurssmarthet uppdateras och åtgärderna enligt programmet genomförs	Programmet är färdigt och det följs. Godkänns på styrelsens möte våren 2024 när auditeringen av miljöprogrammet Ekokompassen färdigställs.	Uppnås i sin helhet 

Koncernen VTK Kiinteistöt Oy

Verksamheten och viktigaste händelser

Koncernsektionen gav 20.3.2023 sitt förhandssamtycke till ett företagsarrangemang, där verksamhet som sker på VTK:s marknad överförs genom överföring av affärsverksamhet till ett nytt aktiebolag (VTK out house) som grundats av VTK, från och med 1.1.2024.

Resultatutveckling och investeringar

VTK-koncernens resultat under granskningsperioden var 7,2 milj. euro bättre än det budgeterade, bl.a. på grund av intäkterna från markförsäljningen på Konvaljvägen 13 och Koy Kehäsuoras fusionsvinst. Markförsäljningsintäkten förbättrade bolagets finansiella situation. Koncernens oavslutade investeringar i balansräkningen var cirka 16,9 milj. euro. Kostnaderna för det mest betydande projektet Varia Vehkala som inleddes 5/2023 var 14,3 milj. euro 31.12.2023 (projektets värde 86 milj. euro). Det inledande skedet för projektet Varia Vehkala finansierades med koncernkontots limit. Huvudbyggnaden för det nya daghemmet Jokiuoman päiväkoti färdigställdes 5/2023, projektets kostnader var cirka 10 milj. euro. VTK-kiinteistöt Oy har beviljats koncernkontots limit på 70 milj. euro ända till våren 2025 som är tidsgränsen för när finansieringen för nybyggnadsprojekt ska ordnas.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2023	BS 2023
Omsättning	31 049	32 711
Rörelsevinst	7 001	18 560
Räkenskapsperiodens resultat	4 527	12 686
Balansräkningens slutsumma	150 190	171 062
Personal antal	9	12
Bruttoinvesteringar	38 330	*) 39 100
Quick ratio	-2,0	0,1
Soliditet, inkl. leasingansvar	35,0	38
Långfristigt främmande kapital	80 912	46 392
Leasingansvar	29 397	29 570

*) Inbegriper ca 13,9 milj. euro anläggningstillgångar från Koy Kehäsuoras fusionering

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Bolaget nådde de mål som ställts upp för det.

Enligt de ägarpolitiska riktlinjerna som Vanda stad ställt upp för bolaget låter VTK Kiinteistöt Oy bygga skollokaler och idrottshallar (exkl. simhallar) för andra stadiet. Kommande skolprojekt på andra stadiet är bl.a. Dickursby kompetenscampus - kvarter 1, Aviapoliksen lukio och utbyggnads- och ombyggnadsarbeten i Varia Sandkulla. VTK låter också bygga en bollhall i nordöstra Vanda.

Koncernens gamla fastighetsbestånd är redan över 20 år gammalt, vilket innebär att man under de kommande åren måste vara förberedd på betydande reparationsinvesteringar så att värdet på framför allt vanliga lokalobjekt kan bevaras. Kontorslokaler som inte är flexibla och åldrande kontorslokaler kan vara problematiska med tanke på hur bolagets fastighetsegendom lyckas bibehålla sitt värde, men de utgör dock inte någon särskild risk. Oförutsedda reparationsbehov som beror på att byggnaderna åldras kontrolleras genom förutspådda årliga reparationer och ombyggnader av fastigheter enligt underhållsplanen (PTS), service och underhåll samt fullvärdesförsäkringar för fastigheten.

Nybyggnadsprojekt och byggnadernas åldrande ökar koncernens lånebestånd betydligt. Ränterisken i anslutning till lånens räntenivå realiserades i räntekostnaderna för 2023, eftersom bolagets räntekostnader fyrdubblades på grund av den betydande ökningen av räntorna på bolagets lån.

Företagsarrangemanget som genomfördes vid årsskiftet ger VTK Kiinteistö Oy möjlighet, med stöd av sin ställning som anknuten enhet, till förmånligare och mer förutsägbar kapitalanskaffning via Kuntarahoitus/Kommunfinans.

Kiinteistö Oy Myyrinselkä har i samarbete med Vanda stad ansökt om ändring av detaljplan och tomt-överlåtelseälvlingen hålls under år 2025. Utvidgningen av Kivistön Putkijäte Oy:s uppsamlingsstation, cirka 6 milj. euro, har skjutits upp till kommande år.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

På grund av koncernarrangemanget som genomfördes 2023 godkändes VTK-koncernens nya ägarpolitiska riktlinjer i koncernsektionen 23.10.2023. Bolagsledningens ståndpunkt är att de ägarpolitiska riktlinjerna är i linje med VTK-koncernens verksamhet i fortsättningen.

Mål	Mätare	Utfall 2022	Målnivå 2023	Mätarnas läge 1.1–31.12.2023	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull bokföring	VTK Soliditet %	35	över 20	40	Uppnås i sin helhet 
	VTK Resultat, milj. euro	4,8	2,0	jämförbart resultat 3 93	
	VTK Uthyrningsgrad för externa uthyrningsobjekt (%)	95	93		
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Hälsosamma, trygga och trivsamma lokaler (inklusive förbättringar av inomhusluften)	Av omsättningen används minst cirka 10 % för ombyggnad, milj. eur	9	10	12	Uppnås i sin helhet 
Kundtillfredsställelse	Skala 1–5		swarens genomsnitt över 3,5	3,6	Uppnås i sin helhet 
Mål i anslutning till personalen					
Enkät om personalens tillfredsställelse	Skala 1–5		swarens genomsnitt över 3,5	4,4	Uppnås i sin helhet 
Mål i anslutning till ansvarstagande					
Ett ansvarighetsprogram utarbetas	Ett ansvarighetsprogram utarbetas 2024 -> Åtgärder		Programmet för ansvarsfullhet har godkänts i styrelsen senast 12/2023	Programmet godkändes i styrelsen 12/2023	Uppnås i sin helhet 

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Verksamheten och viktigaste händelser

Produktionen av Vanttis måltids- och rengöringsservice som producerats för social- och hälsovårdens verksamhetsställen upphörde 1.1.2023. Vid en överlåtelse av rörelse överfördes 104 personer från Vantti till Vanda och Kervo välfärdsområde och därifrån vidare till välfärdsområdets serviceproducent.

Vantti fortsatte producera bevakningstjänster för välfärdsområdet tills välfärdsområdet kunde konkurrensutsätta upphandlingen av tjänster, senast före utgången av 2023. Överlåtelsen av rörelse till välfärdsområdets serviceproducent genomfördes 1.1.2024. Försäljningen till Vanda och Kervo välfärdsområde ökade betydligt Vanttis externa försäljning 2023.

Vanttis utvecklingsprogram färdigställdes i slutet av mars 2023. Utkastet till utvecklingsprogrammet presenterades vid koncernsektionens aftonskola 12.4.2023. Utvecklingsprogrammets mål är att förbättra kundtillfredsställelsen, kvaliteten och kostnadseffektiviteten.

I början av 2023 utfördes en intern revision i anslutning till fastighetsservicens upphandlingar. Revisionen avslöjade brister i upphandlingspraxisen. Bristerna berodde bland annat på oklarheter kring Vanttis delaktighet i de underleverantörsavtal som Vanda stad utarbetat. Bristerna har nu åtgärdats genom att inleda konkurrensutsättningar både genom Vanttis och Vanda stads försorg. Därutöver har Vanttis interna processer och Vanda stads processer preciserats och övervakningen har utökats. Utvecklingen av upphandlingsväsendet fortsätter i Vantti.

Vanttis transportservice utvidgades till att också omfatta transportservice för Vanda stadsbiblioteks biblioteksmaterial. Servicen startade i juni 2023.

Resultatutveckling och investeringar

Räkenskapsperiodens resultat för Vantti var ca 199 000 €. Bolagets kassaandel 31.12.2023 var ca 5,6 m€ (31.12.2022: 6,1 m€)

Vanttis investeringar var totalt 407 000 € år 2023.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2023	BS 2023
Omsättning	46 545	49 275
Rörelsevinst	548	85
Räkenskapsperiodens resultat	465	199
Balansräkningens slutsumma	14 500	12 155
Personal antal	860	914
Bruttoinvesteringar	525	407
Quick ratio	1,30	1,32
Soliditet	29 %	29 %
Långfristigt främmande kapital	0	0
Leasingansvar	798	878

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Bolagets resultatmål för räkenskapsperioden var 1 % av omsättningen utan de betalningar som hänför sig till överlåtelsen av affärsverksamhet som genomfördes med välfärdsområdet. Bolagets resultat år 2023 är 0,4 % av omsättningen. Kostnaderna ökade på grund av en engångspost (kollektivavtalsförhandling) som betalades till personalen och vars totala inverkan på bolaget var 520 000 euro. Dessutom var löneökningarna större än väntat år 2023. Övergången till en femveckors skolmatsedel under höstterminen ökade kostnaderna för måltiderna med cirka 380 000 euro. Olycksfallsförsäkringsavgiften steg med över 100 000 euro från det beräknade.

År 2023 var resultatet av rekommendationsindexet för kundundersökningen - 9, målet var -7. Rekommendationsindexet förbättrades betydligt jämfört med året innan då det var -62.

De personalmål som ägaren ställt upp för Vantti gällde en positiv utveckling av sjukfrånvaron och personaltillfredsställelsen. Sjukfrånvaroprocentutfallet var 5,90 % och målet 5,70 % år 2023. Utfallet av personaltillfredsställelsen var 4,15 på en skala på 1–5, vilket motsvarade det uppställda målet.

Bolagets ansvarighetsprogram med namnet Valitsemme tehdä hyvin färdigställdes 2023. Teman för Vanttis ansvarighetsprogram är sunda och trygga lokaler, en välmående personal, ansvarsfulla upphandlingar samt måltider och matvanor.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

I sina ägarpolitiska riktlinjer för bolaget år 2022 förutsatte ägaren att Vantti gör upp ett utvecklingsprogram med målet att förbättra kvaliteten, utveckla samarbetet och transparensen i kostnadseffektiviteten. Vanttis utvecklingsprogram med tillhörande åtgärder presenterades i koncernsektionen i april 2023. Programmets åtgärder har fortskridit enligt planerna under slutet av 2023.

Måltidsservicens kvalitetsåtgärder:

- En organisationsändring från och med början av 2023 som förbättrar övervakningen, uppföljningen och introduktionen
- En utökad användning av en matprodukt som förbättrar matens enhetlighet
- Övergång från en sexveckors matsedel till en femveckors matsedel. De minst omtyckta maträtterna utelämnades från matsedeln från och med början av september.
- Tilläggsresurs för intern kvalitetsuppföljning från och med början av 2023
- Enkät om önskemat för elever
- Möte med ungdomsfullmäktige
- Enkät om kundtillfredsställelse för utvalda årskurser två gånger per år

Förbättring av kundupplevelsen, åtgärder:

Våren 2023 påbörjades ett program för utveckling av kundupplevelsen, och på basis av den kundenkät som gjordes i samband med programmet identifierades kontakten med kunderna som ett centralt utvecklingsområde. Utifrån den kundenkät som genomfördes våren 2023 ansågs det också vara viktigt att säkerställa regelbundna möten mellan chefer och anställda. I fråga om utvecklingen av kundupplevelsen var åtgärderna följande:

- Regelbundna kundbrev till tjänsternas kontaktperson vid alla verksamhetsställen.
- Planer för kundmöten och uppföljning av hur de förverkligas på chefsnivå.
- Vanttis information har också effektiverats och det har satsats mer på informationens kvalitet.

Transparensen i kostnadseffektiviteten, åtgärder:

- I fortsättningen utvärderas Vanttis kostnadseffektivitet genom att jämföra förändringen mellan kostnadspris och försäljningspris. Ändringen i kostnadspriserna för 2024 är 4,19 % och dess inverkan på försäljningspriserna är 2,78 %. Detta följs upp också i budgetmålen för 2024 när det gäller rengöringsservicen.
- I Vantti infördes år 2023 produktionsstyrningssystem både inom rengörings- och måltidsservicen. Systemen kommer att påverka kostnadsmedvetenheten inom både rengöringsservicen och måltidsservicen.

Helhetsservicemodell, åtgärder:

- Styrelsen har beslutat att bolagets serviceproduktion omorganiseras i början av 2025. Målet är att övergå till en produktionsmodell där Vanttis nästan alla tjänster produceras för kunden via en kontakt.
- En projektplan för förändringen har godkänts i slutet av 2023.
- En bedömning av riskerna i anslutning till förändringen har gjorts tillsammans med styrelsen hösten 2023.
- Förändringsprojektets kick off ordnades för personalen 27.11.2023.

Mål	Mätare	Utfall 2022	Målnivå 2023	Mätarnas läge 1.1–31.12.2023	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Räkenskapsperiodens resultat minst 1 % av omsättningen I resultatet beaktas inte sådana extraordinära poster som hänför sig till den överlåtelse av affärsverksamhet som genomförs med Valfärdsområdet.	1,59	1,00	0,40	Uppnås inte alls 
Mål i anslutning till verksamhetens kvalitet					
Förbättring av kundtillfredsställelsen (NPS)	NPS-poängtal	-62	-7	-9	Uppnås delvis 
Årligt verkställande av utvecklingsåtgärder som fastställs i samband med de ägarpolitiska riktlinjerna.			Genomförande av åtgärdsprogrammet.		Uppnås i sin helhet 
Mål i anslutning till personalen					
Personalens tillfredsställelse	Numerisk 1–5	4,0	4,15	4,15	Uppnås i sin helhet 
Sjukfrånvaro %	%	6,00	5,70	5,90	Uppnås inte alls 
Mål i anslutning till miljöansvar					
Företagets ansvarighetsprogram	Utfallet av målen i ansvarighetsprogrammet		Ett ansvarighetsprogram utarbetas	Företagets ansvarighetsprogram	Uppnås i sin helhet 

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Verksamheten och viktigaste händelser

För Mercuria var år 2023 en tid av stabil tillväxt. Bolagets resultat har hållits på en god nivå och delvis till och med förbättrats. I den gemensamma ansökan våren 2023 sökte över 70 fler förstahandssökande till Mercuria än 2022. Mercuria Pro:s studerandeantal var också större än väntat. Läsåret 2023–2024 inleddes 9.8.2023 då de nya studerandena började sina studier. Det har blivit mycket populärt med dubbelexamen och över hälften av de studerande som inleder sina studier vill avlägga en dubbelexamen. Bolaget anskaffar andelen gymnasieundervisning av vuxengymnasiet Vantaan aikuiskoulutus.

Bolagets styrelse godkände den nya strategin på sitt möte 8.6.2023. I den nya strategin avskildes vuxenutbildningen (livslångt lärande) och läropliktsutbildningen till egna affärsverksamhetsområden. Drivkrafterna digitalisering, ansvarsfullhet och kulturell mångfald framhävs i den förnyade strategin starkare än tidigare.

Bolaget har skrivit under ett intentionsavtal om sitt deltagande i projektet Dickursby kompetenscampus. Syftet är att i Ånäs i Dickursby bygga ett nytt slags campus där aktörer inom arbetslivet, studerande och utbildningsanordnare erbjuder sina tjänster genom den så kallade principen att få alla tjänster över en disk. Mercurias roll i det nya campuset preciseras när planeringen fortskrider.

Ett ägarstyrningssamtal fördes med representanter för stadens serviceområde för personal och koncernservice 9.8.2023. Ett ärende som gäller fortsättningen av bolagets tomthyra är under behandling vid staden. Bolagets önskemål är ett långvarigt hyresavtal som skulle garantera att handelsutbildningen fortsätter i Mårtensdal i Vanda. Bolaget har också uttryckt intresse för att köpa markområdet.

Mercuria förnyade certifikatet för en god arbetsplats genom att delta i undersökningen Great Place to Work i september 2023. Under våren 2024 framgår det vilken placering Mercuria fått på listan över de bästa arbetsplatserna i Finland.

Resultatutveckling och investeringar

Bolagets omsättning fortsatte att öka i likhet med året innan. Den viktigaste orsaken till den ökade omsättningen var en ökning av statsandelsfinansieringen. I det egentliga prestationsbeslutet beviljades bolaget statsandelsfinansiering för 2023 på basis av 855 studerandeår. Utöver detta beviljade undervisnings- och kulturministeriet tilläggsfinansiering för de år som överskridits, totalt 16 studerandeår, vars ekonomiska inverkan på bolaget var 85 119 euro. Statsandelsfinansieringen ökade cirka 6 % från år 2022. Affärsverksamhetens övriga intäkter minskade däremot en aning.

Bolagets kostnader ökade jämfört med år 2022 i och med den ökningen av den allmänna kostnadsnivån. Lönerna och arvoden som bolaget betalade ökade med cirka 12 %. På det här inverkade både det ökade antalet anställda och kollektivavtalshöjningarna som gjordes under året. En annan betydande utgiftspost, fastighetskostnaderna, har däremot börjat minska. Bolagets ekonomiska resultat uppvisade ett betydande överskott. Resultatet för räkenskapsperioden 1.1.2023–31.12.2023 uppgick till 1 077 631 euro. Det budgeterade resultatet överskreds med cirka 400 000 euro. Likviditeten och soliditeten ligger fortfarande på en god nivå.

De investeringar som planerats för 2023 genomfördes med undantag av uppdateringen av tekniken i föreläsningssalen. Det mest betydande enstaka projektet var byggandet av ett solenergi kraftverk på fastighetens tak. Det tekniska genomförandet av projektet färdigställdes i slutet av 2023 och kraftverket togs i drift i januari 2024. De genomförda investeringarna har täckts med internt tillförda medel.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2023	BS 2023
Omsättning	8 623	8 758
Rörelsevinst	578	745
Räkenskapsperiodens resultat	641	1 063
Balansräkningens slutsumma	21 700	22 302
Personal antal	60	63
Bruttoinvesteringar	695	309
Quick ratio	12	7
Soliditet	95	95
Långfristigt främmande kapital	0	0
Leasingansvar	260	313

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Förändringen i cybersäkerhetsmiljön syns tydligt också inom läroanstaltsfältet. Beredskapen för dataintrång och dataläckage ska vara i skick och bolaget har redan uppdaterat sina processer i detta avseende. Till detta hör också det pågående arbetet med en återhämtningsplan. Bolaget har övergått till en datasäkerhetsförsäkring. Försäkringen täcker eventuella kostnader som uppstår vid ett dataintrång och försäkringsbolagets samarbetspartner hjälper också till att reda ut situationen.

Ett ärende som gäller förlängningen av läroanstaltens tomthyresavtal har orsakat bolaget osäkerhet om framtiden. Behandlingen av ärendet pågår inom staden.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

Utvidgningen av läroplikten har förlöpt väl i bolaget. Förändringarna har varit mindre än väntat och man har lyckats förutse kostnadsökningarna. Ett tätt företagsamarbete och ingående av nyckelpartnerskap har utvecklat Mercurias vuxenutbildningsverksamhet.

Ansvarsfullhet lyftes fram som en central drivkraft i den förnyade strategin. Mercuria har en viktig roll i att förebygga marginalisering av unga och sysselsätta dem som avlagt en examen. På basis av den respons som fåtts och verksamhetens resultat har Mercuria lyckats i sitt arbete på ett utmärkt sätt. Som fastighetsägare vidtar Mercuria varje år åtgärder som minskar belastningen på miljön och stöder målen för Vandas färdplan för resurssmårhet.

Mål	Mätare	Utfall 2022	Målnivå 2023	Mätarnas läge 1.1 –31.12.2023	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Nettoresultat, Euro Resultatet påverkas av eventuella förändringar i den statliga finansieringens avgiftsgrunder och betalningstidtabellen	928 115	300 000	1 077 631	Uppnås i sin helhet 
Årliga åtgärder i en byggnad enligt en långsiktig plan på ett klimatneutralt och resurssmart sätt med beaktande av byggnadens framtida bruksålder	Genomförandegrad %	100	100	100	Uppnås i sin helhet 
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Målinriktade studerandeår	st.	800 + 7 genom tilläggsprestationsbeslut	850	855 + 16 genom tilläggsprestationsbeslut	Uppnås i sin helhet 
Studeranderespons (respons från yrkesskolelever, slutenkät)	nps-index	69	58	67	Uppnås i sin helhet 
Arbetslivsrespons arbetsplatshandledarenkät (respons från yrkesskolelever)	Bedömning 1–5	4,4	4,2	4,4	Uppnås i sin helhet 
Mål i anslutning till personalen					
Personalens arbetskänsla	Tillfredsställelse 1-5	4,2	4,1	4,2	Uppnås i sin helhet 
Mål i anslutning till ansvarstagande					
Företagets ansvarighetsprogram	Utfallet av målen i ansvarighetsprogrammet	Ny mätare	Ett ansvarighetsprogram utarbetas	Ansvarighetsprogrammet har färdigställts	Uppnås i sin helhet 

1.6.5 Utfallet av fastighetsbolagens mål

För fastighetsbolagen uppsattes som mål att begränsa kostnaderna för fastighetsunderhåll så att underhållskostnadernas relativa höjning är mindre än förändringen i Kostnadsindexet för fastighetsunderhåll som getts ut av Statistikcentralen. Enligt Statistikcentralen ökade kostnaderna för fastighetsunderhåll med 3,6 % under det tredje kvartalet år 2023 jämfört med motsvarande tidsperiod år 2022. Av kostnadsposterna för fastighetsunderhåll ökade kostnaderna för avfallshantering mest med 9,9 % och kostnaderna för vatten och avloppsvatten med 4,6 %. Detta framgår av Statistikcentralens kostnadsindex för fastighetsunderhåll 2015=100. Vid rapporteringstidpunkten var indexutvecklingen för hela året ännu inte känd. När man jämför utvecklingen av fastighetsbolagens underhållskostnader med de senaste uppgifterna nåddes inte målet i sju fastighetsbolag, dvs. underhållskostnaderna steg mer än indexet.

Det andra gemensamma målet som uppsatts för fastighetsbolagen var att genomföra årliga åtgärder enligt en långsiktig plan på ett klimatneutralt och resurssmart sätt med beaktande av byggnadens bruksålder i den långsiktiga planen. Bortsett från två bolag uppnådde alla bolagen detta mål.

Det tredje målet var att kartlägga behovet av att använda laddningsinfrastruktur för elbilar. Med undantag av två bostadsaktiebolag utredde alla bolag behovet av laddningsinfrastruktur för elbilar i sin fastighet. Utifrån kartläggningarna konstaterade många bolag att det finns ett behov av att bygga laddningsinfrastruktur för elbilar.

Målen utfall	Kontroll över underhållskostnader	Genomförande av årliga åtgärder enligt den långsiktiga planen	Kartläggning av behovet av laddningsinfrastruktur för elbilar	Förklaring
K Oy Tiedepuisto 100 %	Har inte uppsatts.	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Övriga mål: Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin: räkenskapsperiodens resultat är positivt, uppnås i sin helhet.  Alla tre målen uppnås. Bolaget fortsätter med underhållsrelaterade reparationsprojekt som genomförs med inkomstfinansiering
K Oy Tikkurilan Terveysasema 62,2/73,8 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås delvis 	Uppnås i sin helhet 	Fastighetens tekniska skick kan medföra ett större reparationsbehov, och byggnadens/bolagets framtid är oviss. Enligt nuvarande uppgifter uppskattas hälsostationens funktioner bli överförda till det nya välfärdscentrumet i slutet av år 2028. Underhållskostnaderna kommer att stiga år 2024, eftersom luftläckage tätas till.
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Övriga mål: Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin: Att uppvisa ett positivt resultat senast innan planeringsperioden slutar: Uppnås inte alls  . Bolaget uppvisar inte ett positivt resultat redan under räkenskapsperioden 2023.
K Oy Korson Toimistokeskus 77,1 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Underhållskostnaderna är mindre än året innan, eftersom bolaget år 2022 genomförde en takrenovering. Det beslutades att innevarande årets planerade sotning av ventilationen skjuts upp till år 2024 och utökas till att omfatta mättnings- och regleringsarbeten. Med beaktande av styrelsens beslut har underhållet genomförts enligt planerna. Bolaget har redan så många laddningsplatser för elbilar som den nuvarande kapaciteten möjliggör. Bolaget behåller möjligheten att öka antalet laddningsplatser för elbilar för kundbruk, om det hittas en utomstående instans som bygger dem och detta inte äventyrar kundernas parkeringsmöjligheter.
K Oy Lehdokkitien Viirastotalo 85/100 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Underhållskostnaderna var 64 000 euro större än vad som budgeterats bl.a. på grund av inomhusluftsundersökningen och reparationserna.
As Oy Vant. Sepänpuisto 100 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås inte alls 	Under året gjordes inte någon kartläggning av behovet av att använda laddningsinfrastruktur för elbilar.
As Oy Vant. Katriinankylä 100 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås inte alls 	Under året gjordes inte någon kartläggning av behovet av att använda laddningsinfrastruktur för elbilar.
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Inom underhållskostnaderna överskreds målnivån bl.a. på grund av anlåtande av experttjänster och extra underhålls- och reparationsarbeten.

Måls utfall	Kontroll över underhållskostnader	Genomförande av årliga åtgärder enligt den långsiktiga planen	Kartläggning av behovet av laddningsinfrastruktur för elbilar	Förklaring
Tikkuparkki Oy 100 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Övriga mål: Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin: Att uppvisa ett positivt resultat senast innan planeringsperioden slutar: Uppnås i sin helhet  . Som det ser ut nu ligger räkenskapsperiodens resultat 2023 på plussidan. Det exakta resultatet framgår när bokslutet blir färdigt.
K Oy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Man visste om ökningen av underhållskostnader redan i budgeterings-skedet. Även om byggnaden inte är gammal måste underhåll och reparationer utföras. När det gäller målet om klimatneutralitet känner man till att bolaget har behov av laddningsinfrastruktur för elbilar, men på grund av att parkeringsområdet är litet kan detta vara svårt att genomföra. Möjligheterna utreds tillsammans med räddningsverket.
K Oy Vantaan Maakotkantie 10 33,1/88,3 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Alla uppsatta mål nåddes.
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	Uppnås inte alls 	Uppnås delvis 	Uppnås i sin helhet 	Redan i budgetfasen stod det klart att målet inte kommer att nås för underhållskostnadernas del.
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Alla uppsatta mål nåddes.
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 57 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Alla uppsatta mål nåddes.
K Oy Hakucenter	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Alla uppsatta mål nåddes.

1.6.6 Utvärdering av koncernens sannolika utveckling i framtiden

Enligt stadens strategi bedöms innehavshelheten i fortsättningen så att den stödjer stadens serviceproduktion. Verkningarna för varje enskild sammanslutning kartlades år 2022 så att en plan utformades för koncerninnehavshelheten och för åtgärderna i anslutning till varje koncernbolag. Planen styr utvecklingen av koncernstrukturen på ett riktigivande sätt och åtgärderna i enlighet med den genomförs under strategiperioden.

Granskningen och organiseringen av stadskoncernens struktur i Vanda fortsätter. Målet är minska antalet dotterbolag i och med att funktioner centraliseras. Nya bolag grundas endast om verksamheten i det bolag som grundas inte går att centralisera till redan befintliga bolag eller det finns något annat motiverat skäl till att bolaget grundas eller delas.

I takt med den snabbare områdesutvecklingen och tätare stadsstrukturen kommer behovet av att bilda parkeringsbolag att öka avsevärt under de närmaste årtiondena. Koncernsektionen beslutade under hösten att grunda en parkeringskoncern för organiseringen av den framtida förvaltningen av

parkeringsbolagen. Målet är att skapa etablerade modeller och praxis för hur byggandet och förvaltningen av parkeringsplatser i Vanda i fortsättningen ska ordnas i fråga om sådana objekt där staden åtminstone i ett tidigt skede behöver vara med för att säkerställa områdesutvecklingen. Målet med att

grunda en parkeringskoncern är att också koncentrera kunnandet i anslutning till parkeringsverksamheten och förvaltningen av innehavet hos flera olika parkeringsbolag till en aktör inom stadskoncernen.

1.6.7 Redogörelse för hur koncernövervakningen ordnats

Med koncernövervakning avses den uppföljning, analysering och rapportering om resultatet och det ekonomiska läget i dottersammanslutningarnas verksamhet som koncernledningen svarar för. Med koncernövervakning avses också följande av koncerndirektivet och uppföljning av hur den interna kontrollen och riskhanteringen fungerar.

Anvisningar till kommunens representanter i stadskoncernens bolag

Koncernsektionen gav år 2023 anvisningar om förfarande i de ärenden som det fattas beslut om på stadskoncernens bolags bolagsstämmor och andra sammanslutningars bolagsstämmor samt i samkommunernas högsta beslutande organ. Dessutom fattade stadsdirektören och personal- och koncerndirektören eller den som direktören förordnar beslut i brådskande fall om att utfärda anvisningar om förfarande och om att förordna en företrädare för staden till sådana sammanslutningars sammanträden där stadens intressen ska bevakas och stadens åsikt ska höras.

Anvisningar om förfarande gavs om bl.a. ändring av bolagsordningar och operativa anvisningar, bolags- och ägararrangemang, godkännandet av ekonomiplaner, fastställandet av bokslut och beviljandet av ansvarsfrihet samt om bolagsvederlag, arvoden och val av representanter.

Under räkenskapsperioden gav dessutom koncernsektionen fem förhandssamtycken enligt koncerndirektivet till sina dotterbolag. Förhandssamtycke gavs till VTK Kiinteistö Oy och Kiinteistö Oy Kehäsuora för företagsarrangemang, för åtgärder till VAV Yhtymä Oy, till Tikkuparkki Oy för företagsarrangemang och inrättande av en parkeringskoncern, till Korson Pienteollisuustalo Oy för förlängning av markarrendeavtal samt till Tikkuparkki Oy för grundande av bolag för områdesparkering. Om åtgärden har godkänts i ett beslut som redan fattats av stadsfullmäktige, stadsstyrelsen eller koncernsektionen behöver inte koncernbolaget godkänna ett separat förhandssamtycke.

Stadsstyrelsen fattade år 2023 beslut i anslutning till koncernbolagen gällande bland annat aktieaffärer. Dessutom gav koncernsektionen utlåtanden om utkasten till samkommunernas ekonomi- och verksamhetsplaner.

Anvisningar för dotterbolagens verksamhet och uppföljning av det ekonomiska läget

Uppföljningen av dottersammanslutningarna genomfördes år 2023 genom att sammanslutningarna rapporterade om sin verksamhet, ekonomi och sin syn på hur målen förverkligats för respektive kvartal. Utöver detta gav dotterbolagen en redogörelse för hur intern kontroll och riskhantering har ordnats: stora bolag varje halvår och fastighetsbolagen en gång om året. Utgående från delårsrapporteringen gjorde serviceområdet en koncernrapport till kännedom för koncernsektionen.

För riskhanterings och den interna kontrollens del skickades koncernbolagens redogörelser vidare för analys till stadens sakkunniga i riskhantering. Vanda stads koncernsektion beslutade 7.12.2021 § 4 att utveckla koncernsektionens och koncernstyrningens verksamhet. Ett av de beslutade utvecklingsobjekten är rapportering av koncernsammanslutningarnas interna kontroll och riskhantering till koncernsektionen. Genom en självbedömningsenkät som skickades till bolagen redogjorde man för andra gången år 2023 den interna kontrollens och riskhanterings situation inom Vandas koncernsammanslutningar. Utgående från enkäten får dottersammanslutningarna vägledning i att organisera utvecklingen av den interna kontrollen.

Med varje dottersammanslutning, förutom bostadsaktiebolagen, fördes ett ägarstyrningssamtal genom vilket man försäkrade sig om att ägarperspektivet överförs till dottersammanslutningens verksamhet som en del av koncernstyrningen och -övervakningen. Syftet med ägarstyrningssamtalen är också att åstadkomma en förtrolig och dialoginriktad kontakt mellan staden och dottersammanslutningen. De

mest betydande sammanslutningarna anlände också på inbjudan till koncernsektionens sammanträden för att redogöra för sammanslutningarnas verksamhet, ekonomi och läget vad gäller målens förverkligande.

Dottersammanslutningarna informerades regelbundet om aktuella ärenden som gäller koncernstyrningen och utöver detta hölls två webinarier för dem under räkenskapsperioden som handlade om ekonomisk uppföljning och upphandlingsfrågor.

Användningen av centraliserade koncerttjänster

Vanda stad producerar stödtjänster till sina dotterbolag huvudsakligen i anslutning till upphandlingar, it-administration och ekonomitjänster. Varje bolag har ett stödtjänstavtal med staden som täcker alla stödtjänster som staden erbjuder bolaget. Inom staden används ett koncernkontosystem som dottersammanslutningar kan anslutas till genom koncernsektionens beslut.

Hur riskhanteringssystemen och den interna kontrollen fungerar i dottersammanslutningarna

Enligt 3 kap. 1 § i förvaltningsstadgan svarar verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning för koncernstyrningen och -övervakningen. Vanda stads och dottersammanslutningarnas riskhantering ordnas genom att man följer en enhetlig riskhanteringspolicy. Verksamhetsområdena och dottersammanslutningarna rapporterar om sina betydande risker och arrangemang för riskhantering som en del av den ekonomiska uppföljningen och rapporteringen och följer då de av Vanda stadsfullmäktige godkända (2.3.2015) principerna för hur riskhanteringen och den interna kontrollen ordnas i Vanda stads-koncern.

Stadsstyrelsen godkände 22.1.2018 § 15 stadskoncernens försäkringspolitik som trädde i kraft 1.2.2018. Försäkringspolitikens målsättning är att centraliserat styra försäkrandet och säkerställa att försäkrandet fungerar som en metod som jämnar ut kassaflödet och resultatet efter att en skada uppstått. Vanda stad använder en försäkringsmäklare vid konkurrensutsättning, upphandling och skötsel av försäkringar. Försäkringsmäklaren är en sakkunnig som bistår kunden och en företrädare i försäkrings- och skadeärenden, som är oberoende av försäkringsbolaget och befullmäktigad av kunden.

Den interna övervakningen är en del av principen för gott ledarskap och god förvaltning. En sammanslutnings styrelse har som uppgift att ordna sammanslutningens interna övervakning på ett ändamålsenligt och fungerande sätt. Inom dotterbolagen är det bolagets styrelse och den verkställande direktören som ansvarar för den interna övervakningen. Stadens interna revision har rätt att på uppdrag av stadsdirektören granska dottersammanslutningarnas verksamhet. Den interna revisionen utför granskningar enligt det egna arbetsprogrammet eller enligt separata beslut samt rapporterar sina observationer och slutsatser till koncernledningen. För revisionen ska dottersammanslutningarna uppgge nödvändiga uppgifter och hjälpa till med att ta fram uppgifterna.

1.6.8 Koncernbokslutet och dess nyckeltal

Koncernens resultaträkning	2023 milj. €	2022 milj. €	2021 milj. €
Verksamhetsintäkter	780,6	1 195,6	1 199,7
Verksamhetskostnader	- 1 254,9	- 2 389,7	- 2 255,3
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	8,4	9,5	- 7,3
Verksamhetsbidrag	- 465,9	- 1 184,5	- 1 062,9
Skatteinkomster	634,3	1 199,2	1 131,6
Statsandelar	187,5	295,0	261,6
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	16,4	10,5	10,0
Övriga finansiella intäkter	5,7	5,1	3,4
Räntekostnader	- 46,4	- 20,2	- 17,1
Övriga finansiella kostnader	- 1,1	- 46,5	- 5,1
Årsbidrag	330,4	258,6	321,6
Avskrivningar och nedskrivningar			
Avskrivningar enligt plan	- 217,2	- 218,9	- 213,8
Differens vid eliminering av innehav	- 0,2	0,0	- 1,2
Nedskrivningar	- 1,6	- 2,0	- 4,2
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens resultat	111,5	37,7	102,4
Bokslutsdispositioner	- 2,4	- 1,2	- 0,2
Räkenskapsperiodens skatter	- 13,5	- 8,7	- 12,1
Kalkylerade skatter	- 3,0	- 3,7	- 2,8
Minoritetsandelar	- 17,3	- 0,2	- 11,6
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	75,2	23,9	75,6

Koncernens resultaträkning, nyckeltal	2023	2022	2021
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader, %	62,2	50,0	53,2
Årsbidrag/avskrivningar, %	151,0	117,0	147,5
Årsbidrag, euro/invånare	1 335,5	1 064,9	1 344,3
Antal invånare	247 443	242 819	239 206

Koncernens finansieringsanalys	2023 milj. €	2022 milj. €	2021 milj. €
Verksamhetens kassaflöde			
Årsbidrag	330,4	258,6	321,6
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens skatter	- 13,5	- 8,7	- 12,1
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 9,6	- 11,4	- 25,8
Investeringarnas kassaflöde			
Investeringsutgifter	- 420,5	- 428,2	- 410,0
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	4,6	7,1	3,0
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	110,5	203,1	160,0
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	2,1	20,5	36,6
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen			
Ökning i lånefordringar	0,1	0,3	0,4
Minskning i lånefordringar	3,3	2,6	2,7
Förändringar i lånestocken			
Ökning i långfristiga lån	199,6	78,3	160,7
Minskning i långfristiga lån	- 241,7	- 159,8	- 133,7
Förändring i kortfristiga lån	- 50,7	194,1	18,5
Förändringar i eget kapital	- 8,9	- 7,7	- 7,9
Övriga förändringar i likviditeten			
Förändringar i förv. medel och förvaltad kapital	- 1,0	1,2	0,9
Förändring i omsättningstillgångar	7,7	17,9	7,4
Förändringar i fordringar	143,2	99,6	102,0
Förändring i räntefria skulder	- 114,4	20,8	79,3
Kassaflödet för finansieringens del	- 62,8	9,2	11,4
Förändring i likvida medel	- 60,7	29,7	25,1
Förändring i likvida medel			
Likvida medel 31.12	198,1	280,4	250,7
Likvida medel 1.1	280,4	250,7	225,6

Koncernens finansieringsanalys, nyckeltal	2023	2022	2021
Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, 5 år milj. €	- 39,7	- 84,9	- 30,0
Internt tillförda medel för investeringar, %	79,5	61,4	79,0
Låneskötselbidrag	1,3	1,5	2,2
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	1,3	1,0	1,3
Likviditet, kassadagar	36,6	33,5	32,3

Koncernbalansräkning	2023 milj. €	2022 milj. €	2021 milj. €
AKTIVA			
Bestående aktiva	3 582,7	3 689,7	3 681,7
<i>Immateriella tillgångar</i>	<i>35,4</i>	<i>55,0</i>	<i>47,2</i>
Immateriella rättigheter	7,7	6,1	7,2
Övriga utgifter med lång verkningstid	26,2	47,6	38,9
Förskottsbetalningar	1,5	1,2	1,1
 <i>Materiella tillgångar</i>	 <i>3 143,3</i>	 <i>3 224,5</i>	 <i>3 189,9</i>
Mark- och vattenområden	441,4	431,4	425,6
Byggnader	1 445,4	1 531,6	1 466,7
Fasta konstruktioner och anordningar	1 000,2	970,7	872,7
Maskiner och inventarier	95,4	111,9	119,2
Övriga materiella tillgångar	7,1	8,1	8,4
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	153,8	170,7	297,3
 <i>Placeringar</i>	 <i>404,0</i>	 <i>410,2</i>	 <i>444,5</i>
Andelar i intressesamfund	101,0	108,8	101,9
Övriga aktier och andelar	116,7	111,6	150,6
Övriga lånefordringar	181,8	184,2	186,6
Övriga fordringar	4,5	5,5	5,4
 Förvaltade medel	 3,7	 2,9	 3,3
 Rörliga aktiva	 381,8	 653,7	 511,9
Omsättningstillgångar	24,9	38,4	20,6
Fordringar			
Långfristiga fordringar	3,3	15,1	5,1
Kortfristiga fordringar	155,6	319,7	235,5
 Finansiella värdepapper	 33,2	 37,9	 31,6
 Kassa och bank	 164,9	 242,5	 219,2
AKTIVA TOTALT	3 968,1	4 346,3	4 196,9

Koncernbalansräkning	2023 milj. €	2022 milj. €	2021 milj. €
PASSIVA			
Eget kapital	1 424,8	1 380,6	1 356,2
Grundkapital	318,0	349,1	349,1
Övriga egna fonder	159,0	160,2	178,9
Föregående räk.per. överskott (underskott)	872,5	847,4	752,5
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	75,2	23,9	75,6
Minoritetsandelar	153,2	143,2	149,5
Avsättningar	22,2	30,3	29,5
Pensionsavsättningar	0,1	0,2	0,2
Övriga avsättningar	22,1	30,1	29,3
Förvaltad kapital	4,1	4,3	6,0
Främmande kapital	2 363,9	2 787,8	2 655,8
Långfristigt räntebelagt främmande kapital	1 565,2	1 717,0	1 827,5
Långfristigt räntefritt främmande kapital	218,6	211,9	203,6
Kortfristigt räntebelagt främmande kapital	317,8	371,3	148,2
Kortfristigt räntefritt främmande kapital	262,3	487,6	476,5
PASSIVA TOTALT	3 968,1	4 346,3	4 196,9

Nyckeltal för koncernens balansräkning	2023	2022	2021
Soliditet, %	40,0	35,4	36,2
Relativ skuldsättning, %	145,9	101,9	100,8
Akkumulerat över-/underskott, milj. €	947,8	871,3	828,1
Akkumulerat över-/underskott, €/inv.	3 830,2	3 588,4	3 462,1
Koncernens lånestock 31.12, milj. €	1 883,0	2 088,3	1 975,7
Koncernens lånestock 31.12, €/invånare	7 609,8	8 600,2	8 259,4
Lån och hyresansvar, 31.12., 1000 €	2 261,2	2 514,1	2 413,9
Lån och hyresansvar, €/invånare	9 138,4	10 353,8	10 091,4
Koncernens lånefordringar 31.12, milj. €	181,8	184,2	186,6
Antal invånare	247 443	242 819	239 206

1.7 Behandlingen av räkenskapsperiodens resultat

Vanda stads resultat för räkenskapsperioden 2023 uppvisar före ändringar i reserver och fonder ett överskott på 50 143 346,88 euro. I resultatet ingår resultaten för stadens fonder, vilka behandlas i af-färsverkens och fondernas egna bokföringar enligt bokföringsbestämmelserna.

Stadsstyrelsen föreslår följande inför behandlingen av resultatet för räkenskapsperioden 2023:

- Överskottet på 2 641 146,97 euro i Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond bokförs som en ökning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar.
- Skadefondens underskott på 175 975,53 euro bokförs som en minskning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar.

Räkenskapsperiodens resultat efter behandlingen:

- Stadsstyrelsen föreslår att det överskott på 47 678 175,44 euro som Vanda stad uppvisar för räkenskapsperioden överförs till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen.

2 Budgetens utfall

2.1 Målens utfall

För år 2023 ställde fullmäktige upp sammanlagt 41 bindande mål. Åtta av de uppställda målen nåddes i sin helhet, tjugosex nåddes delvis medan sju mål inte nåddes alls.

Utfallet av verksamhetsbidraget blev 28 milj. euro (4,2 %) lägre än budgeterat. Genomförandet av produktivitets- och tillväxtprogrammet framskrider. Programmets åtgärder har vidtagits som en del av driftsplanen för 2023. Programmet låg till grund för budgetberedningen 2024.

Marköverlåtelseernas och markanvändningsavtalens nettoinkomster var 2023 cirka 16,4 miljoner euro (2022: 44,8 miljoner euro). Staden skapade förutsättningar för en högklassig och mångsidig bostadsproduktion. År 2023 färdigställdes totalt 3115 bostäder i Vanda (2022: 3 304). Sammanlagt 452 nya småhusbostäder (egnahemshus, fristående hus, par- och radhus) har färdigställts, (2022: 652), av dessa 359 i egnahems- och parhus och 93 i radhus. År 2023 inleddes byggandet av endast 647 bostäder.

Vandas färdplan för resurssmarthet har uppdaterats och i den ingår biologisk mångfald som en ny fil (mångfald i naturen). Filen fastställer åtgärder för att främja mångfalden i naturen i Vanda. Målet är en klimatneutral stad år 2030. Utsläppsutgifterna för 2022 har fått: Totalutsläppen borde ha minskat med 15 procent från och med 2020, men utsläppen hade bara minskat med 7,2 procent. Den mest betydande ökningen av utsläpp skedde i utsläppen från fjärrvärme. Målet nåddes delvis när det gäller utsläppen från trafik, olje- och eluppvärmning och jordbruk. Utsläppen från avfallshantering och konsumtionsel följer målen.

Andelen hållbara färd sätt ökade. Antalet påstigande passagerare i kollektivtrafiken var 133 218 påstigningar vardag (2022: 126 126). Antalet påstigande passagerare på HRT:s bussar i november var till och med 12 procent större än 2019. Antalet cyklistar ökade med 2 procent jämfört med 2022, men är fortsättningsvis mindre än före coronapandemin. Planeringen av spårvagnsstaden har gått framåt. Stadscentrumen och gamla förorter utvecklas.

Modellen för medborgarbudgeten har godkänts i stadsstyrelsen. Vandaborna deltog i stor utsträckning från varje storområde och dryga 2000 idéer lämnades in. En mätning vad gäller upplevelsen av delaktighet har inletts, resultaten fås under sommaren 2024.

Antalet långtidsarbetslösa minskade jämfört med läget i slutet av 2022. Antalet långtidsarbetslösa var 5049 i slutet av året (2022: 5 237). Antalet arbetslösa under 30 år var 3580 i slutet av året (2022: 2 852) och antalet arbetslösa med främmande språk som modersmål 7 232 (2022: 5 885).

Grundskoleelevernas läsfärdighet bedömdes med testet Lukuseula (åk 2): Målet var att resultaten förbättrades med 3 procentenheter. Resultaten från Lukuseula hade sjunkit en aning. Det allmänna resultatet av matematikutvärderingen (åk 3 och 7) å sin sida var att Vandaelevernas grundläggande kunskaper i matematik ligger nationellt sett på en genomsnittlig nivå och delvis till och med på en lite bättre nivå.

Genom programmet för positiv särbehandling har man främjat invånardelaktigheten och utvecklat servicen samt förebyggt ojämlikhetsutvecklingen i bostadsområdena. Programmet har genomförts rätt så bra. Av programmets åtgärder för år 2023 har uppskattningsvis 21 vidtagits fullt ut (70 %) och 9 delvis (30 %).

Målet Sjukfrånvaro i sin helhet och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa minskar, nådde inte målnivån (4,3 %) när det gäller andelen sjukfrånvaro (6 %), men däremot minskade andelen sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa (1,11 %).

Bindande mål BS 2023 (Mål som har flera mätare, bedömning per mätare: NISH: nåddes i sin helhet, ND: nåddes delvis och NI: nåddes inte.)

Bindande mål för år 2023	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2021	Målnivå 2023	Ansvarsperson/-er	Centrala åtgärder 1.1. - 31.12.2023	Mätarnas läge 1.1. - 31.12.2023	Hur målet utfallit
En ekonomiskt hållbar och livskraftig stad							
Fullmäktigeperiodens mål 1. Det säkerställs att staden och stadskoncernen på lång sikt är ekonomiskt starka							
1.1 En kontrollerad utveckling av driftsekonomins utgifter	Verksamhetsbidrag, förändring i %	Verksamhetsbidraget försämrades 1,6 %	Enligt budgeten för 2023	Stadsdirektören, biträdande stadsdirektörerna Rapporteringsansvar: Matti Ruusu	Utvecklingsåtgärder enligt fullmäktigeperiodens strategi, budgeten 2023 samt produktivitets- och tillväxtprogrammet.	Utfallet av verksamhetsbidraget blev 28 milj. euro (4,2 %) lägre än budgeterat.	Målet nåddes inte alls.
1.2 Produktivitets- och tillväxtprogrammet genomförs	Produktivitets- och tillväxtprogrammet genomförs	Programmet har genomförts planenligt år 2021. Programmet har beaktats i stadsstrategin 2022–2025.	Målen i produktivitets- och tillväxtprogrammet för 2023 nås. Planeringen av ekonomin för de kommande åren fortsätter enligt produktivitets- och tillväxtprogrammet.	Stadsdirektören, biträdande stadsdirektörerna Rapporteringsansvar: Matti Ruusu	Programmets åtgärder har vidtagits som en del av driftsplanen för 2023. Programmet låg till grund för budgetberedningen 2024.	Genomförandet av produktivitets- och tillväxtprogrammet framskrider. En nedgång i skatteprognoserna skapar en utmaning för målet för årsbidraget 2025. På grund av hög inflation, ökade byggnadskostnader och ökat servicebehov riskerar investeringstaket för 2022–2025 som fastställts i programmet att överskridas, vilket har beaktats i samband med halvtidsutvärderingen av strategin.	Målet nåddes delvis.
1.3 Nettoinkomster från marköverlåtelse och markanvändningsavtal uppgår till sammanlagt 150 milj. euro under åren 2022–2025, för år 2023 till 37,5 milj. euro	Inkomster från marköverlåtelse och markanvändningsavtal (netto), milj. euro = markförsäljningsvinster (köpesumman minus anskaffningspriset och kostnaderna i överlåtelseskick) + ersättningar enligt markanvändningsavtal (minus markansaffningsutgifter)	45,6 milj. euro	37,5 milj. euro	Tero Anttila	Sammanlagt cirka 90 ha mark anskaffades genom frivilliga affärer, genom användning av förköpsrätt, som avtalsersättningar och inlösen. Fyra företagstomter såldes och en hyrdes ut. Den ökning av antalet arbetsplatser som överlåtelsen av arbetsplatstomter har medfört är cirka 750 nya arbetsplatser. Tre bostadstomter i producentform överläts genom uthyrning (ingen såldes) och två småhusomtomter för byggande av egnahemshus.	Nettoinkomster 2023, enligt mätaren tot. ca 16,4 milj. euro. Markförsäljningsvinster: ca 8,8 milj. euro. Markarrendeinkomster: ca 7,2 milj. euro. Kostnader för försättande av tomterna i överlåtelseskick: 0,2 milj. euro. Ersättningar enligt markanvändningsavtal: ca 13,8 milj. euro. Markansaffningsutgifter (exkl. Konvaljvägen 13): ca 13,2 milj. euro. Orsaken till att målet för 2023 inte nåddes var framför allt en svag efterfrågan på bostadstomter.	Målet nåddes inte alls.

1.4 Riktlinjerna för fastighetsledning utgör ett stöd för stadens strategiska mål och framför allt med avseende på stadens servicebehov	Riktlinjernas åtgärder vidtas	Riktlinjerna är under beredning och på remissbehandling.	De nya åtgärderna har börjat beredas och de har beaktats i budgeteringen och personalplaneringen.	Tero Anttila	Planeringsanvisningarna har uppdaterats. En projektrelevant responsenkät är klar och används. Rolfördelningen mellan staden och koncernbolagen har setts över. Förvaltningsmodellen för Hanaböle träsk har utarbetats. Uppföljningen av fastigheternas förhållanden och skick i förebyggande syfte har utvecklats. Anvisningarna om riktlinjer för inomhusluftfrågor har uppdaterats. Fastighetsunderhållets ramarrangemang har konkurrensutsatts. Byggnadernas energiförbrukning har följts upp i en energibesparingsgrupp och man har kommit överens om besparingsåtgärder. Inomhusluftreparationer, åtgärder för att förbättra energieffektiviteten och ändringsprojekt i lokaler har genomförts planmässigt.	Planeringsanvisningarna har uppdaterats. En projektrelevant responsenkät är klar och används. Rolfördelningen mellan staden och koncernbolagen har setts över. Förvaltningsmodellen för Hanaböle träsk har utarbetats. Uppföljningen av fastigheternas förhållanden och skick i förebyggande syfte har utvecklats. Anvisningarna om riktlinjer för inomhusluftfrågor har uppdaterats. Fastighetsunderhållets ramarrangemang har konkurrensutsatts. Byggnadernas energiförbrukning har följts upp i en energibesparingsgrupp och man har kommit överens om besparingsåtgärder. Inomhusluftreparationer, åtgärder för att förbättra energieffektiviteten och ändringsprojekt i lokaler har genomförts planmässigt.	Riktlinjernas åtgärder vidtas som fortlöpande verksamhet och utvecklingsprojekt. Ekonomiska behov och personalresursbehoven har tagits fram som ramförlägg.	Målet nåddes i sin helhet.
1.5 En portföljsättning av social- och hälsovårdens och räddningsverkets fastigheter har gjorts och den första portföljen har sålts	Portföljerna har fastställts för försäljning och den första av dem har sålts innan slutet av år 2023.	Produktivtets- och tillväxtprogrammet förutsätter en ökning av stadens försäljningsinkomster 2021–2023.	Den första portföljen har sålts innan slutet av år 2023.	Tero Anttila	Konditionsbedömningar och undersökningar har gjorts för försäljningsportföljens fastigheter. Förhandlingar om långsiktiga hyresavtal har fortsättningsvis förts med välfärdsområdet, men välfärdsområdet har inte än haft beredskap att skriva under dem. Målet var att sälja den första delen av portföljen 2023, men försäljningen förverkligades inte.	Försäljningsberedningarna har framskridit för konditionsbedömningarna och -undersökningarna del. Hyresavtalen har lämnats till välfärdsområdet för undertecknande. Förverkligandet av målet berodde huvudsakligen på välfärdsrådets beslut att gå vidare med de hyresavtal som skulle ha behövts innan försäljningen av objekten, samt på rådande marknadsefterfrågan vid försäljningstidpunkten.	Målet nåddes delvis.	
Fullmäktigeperiodens mål 2. Kompetensen och sysselsättningen stärks i syfte att främja livskraft och välfärd								
2.1 Arbetsökande kunders arbetslöshetsperioder förkortas	Arbetslöshetsperiodens genomsnittliga längd	63 veckor	45 veckor	Susanna Taipale-Vuorinen	Effektivering av servicehandlingen. Uppdatering av sysselsättningsplanerna och ersättande planer tillsammans med kunden.	60 veckor. Konjunkturedgången har ökat antalet arbetssökande i slutet av året, och samtidigt har arbetslöshetsperioderna dragit ut på tiden, eftersom antalet lediga arbetsplatser har minskat kraftigt.	Målet nåddes inte alls.	

2.2 Arbetslösheten minskar	Antalet långtidsarbetslösa	5845 långtidsarbetslösa (8/2022)	4800	Susanna Taipale-Vuorinen	Man har kontaktat personer som varit arbetslösa i mer än 300 dagar och sysselsättningsplaner eller motsvarande planer har uppdaterats.	5049 (12/2023). Antalet långtidsarbetslösa har minskat en aning i förhållande till arbetslösheten totalt sett. (ND)	Målet nåddes inte alls.
	Antalet arbetslösa under 30 år	3045 arbetslösa under 30 år (8/2022)	2500		Man har aktivt kontaktat arbetslösa kunder, kundernas sysselsättningsplaner eller motsvarande planer har uppdaterats, planeringsgraden har hållits på en nivå på 57 procent.	3580 (12/2023). På grund av konjunkturväxlingen har antalet arbetslösa under 30 år ökat. (NI)	
	Antalet arbetslösa med främmande språk som modersmål	5762 arbetslösa med främmande språk som modersmål (8/2022)	4700		Man har aktivt kontaktat arbetslösa kunder med främmande språk som modersmål, även om antalet kunder har ökat. Planeringsgraden ligger på en nivå på cirka 49 procent.	7232 (12/2023). Antalet arbetslösa med främmande språk som modersmål har ökat på grund av konjunkturväxlingen. Behovet av arbetskraft har minskat särskilt inom byggnadsindustrin. Visstidsanställningar, deltidstidsanställningar och arbetsplatser inom plattformsekonomin ser ut att öka risken för att permitteras eller sägas upp. (NI)	
2.3 Företagens lönesumma ökar	Företagens index för lönesumman	118,8	124	Tommo Koivusalo	Företagens tillväxt har stärkts genom olika åtgärder bl.a. genom etableringsservice, klusterverksamhet och rekryteringsstöd.	136,4 (Q3/2023)	Målet nåddes i sin helhet.
2.4. Antalet beslut om etablering eller expansion i Vanda som gäller företag eller andra organisationer med en betydande andel arbetsplatser (>50 arbetsplatser) ökar	Antalet beslut om etablering eller expansion (>50 arbetsplatser)	3	8	Tero Anttila och Tommo Koivusalo	I Björkhagen har man sålt en utvidgningsdel av en tomt på cirka 5 hektar, vilket gör det möjligt att öka antalet företagsarbetsplatser med cirka 400–500 personer. I Veckals företagsområde har man hyrt en tomt till två företag inom byggbranschen, vilka sysselsätter totalt cirka 75 personer. Dessutom har man hjälpt flera aktörer att etablera sig på privata tomter och i färdiga lokaler.	Man har möjliggjort etablering och expansion för tre aktörer. När det gäller två aktörer pågår förhandlingarna fortfarande. Före slutet av 2023 hinner man inte möjliggöra etablering av åtta nya företag i Vanda, vilket sattes upp som mål. Målet nås inte när det gäller antalet företag, men antalet nya arbetsplatser i Vanda uppgår uppskattningsvis till 600.	Målet nåddes delvis.
2.5 Utredningsarbetet som utförts av utredningsarbetsgruppen för en verksamhetsmodell för styrning av företagets etablering har slutförts och utvecklingsåtgärderna som baserar sig på arbetet inklusive en reform inom försäljning och marknadsföring har vidtagits under 2023.	Arbetet med att utreda en verksamhetsmodell för styrning av företagets etablering har utvecklingsåtgärderna har vidtagits.	Verksamhetsmodellen har utvecklats som en del av utvecklingen av serviceområdenas verksamhet.	Ett förnyat verksamhets-sätt tillämpas.	Tero Anttila, Tommo Koivusalo och Mari Kalmari	Det nya serviceområdet för livskraft inledde sin verksamhet 1.9.2023. Den grundläggande organisationen i anslutning till utvecklingen av etableringsservicen och den därtill hörande resursfördelningen har beaktats i den nya organisationen. Utformningen av den nya organisationen fortsätter i början av 2024.	På basis av arbetsgruppens förslag har man vidtagit åtgärder, enligt vilka förvaltningsstadgan ändrades 1.9.2023. Målet nåddes nästan i sin helhet. Livskraftstjänsternas nya organisation i sin helhet är klar först under våren 2024, så vissa mindre ändringar kommer ännu att göras 2024.	Målet nåddes delvis.

2.6 Vandabornas kompetens stärks	Det finns tillgänglig information om Vandabornas utbildningsnivå.	Det utvecklas 3–4 mätare med vilka man kan följa utvecklingen av utbildningsnivån med en större noggrannhet.	Relevanta mätare har fastställts utifrån den information som finns att tillgå.	Katri Kalske	Följande mätare har utvecklats, med dessa kan man följa utvecklingen av utbildningsnivån med en större noggrannhet: Antalet Vandabor över 15 år med utbildning på minst grundskolenivå eller utan examen minskar, i åldersgruppen 15–29 år Antalet Vandabor över 15 år med utbildning på minst grundskolenivå eller utan examen minskar, i åldersgruppen 30–64 år Andelen 15–64-åringar som gått ut gymnasiet ökar Andelen 15–64-åringar som gått en yrkesutbildning ökar Andelen 15–64-åringar som gått en utbildning på högskolenivå ökar	Åtgärderna för att höja utbildningsnivån är långsiktiga och därför syns förändringarna nödvändigtvis inte under en ettårsperiod. Stadens åtgärder för att höja den vuxna befolkningens utbildningsnivå är mer indirekta och andelen påverkande faktorer är stor.	Målet nåddes i sin helhet.
Fullmäktigeperiodens mål 3. Vanda är en attraktiv stad för boende							
3. 1 Hanaböle träsks förmåga att attrahera besökare året runt förbättras	Nya servicebyggnader färdigställs (rökbastur, hyreslokaler, grillkåtor)	Översiktsplanen har godkänts, upplevelsevisionen och servicekonceptet är klara.	Nya servicebyggnader byggs (lokaler för företagare och rökbastur)	Riikka Åstrand och Tero Anttila	Projektplanen för servicebyggnaderna färdigställdes 03/2023. Genomförandeplanerna färdigställdes 12/2023.	Bygget inleddes 2024 (rökbastur och tvättrumbyggnaderna, infotak offentlig toalett). (NI)	Målet nåddes delvis.
	Parkeringsområdet färdigställs	Utvidgningen av parkeringsområdet pågår	Parkeringsområdet är klart senast i juni 2023		Bygget av parkeringsområdet.	Parkeringsområdet öppnades för användning 09/2023. (ND)	
	Besöksuppföljningen inleddes och genomförs	Ett pilotprojekt med besöksuppföljning för utomhusområdena har avslutats och en lösning har hittats	En kontinuerlig besöksuppföljning året runt har inletts i utomhusområdena. Mätningstillfällen på nyckelplatser		I pilotprojektet för 2022 hittades en lösning för uppföljningen av antalet besökare i utomhusområdet.	Besöksflödets insamlings- och analyslösning har anskaffats 11/2023 och mätningstillfällen har fastställts. (NISH)	

3.2 Antalet evenemang i Vanda ökar	Antalet stora evenemang	Antalet stora evenemang: 55 (2019), av vilka kulturevenemang: 28 och idrottsevenemang: 27	Antalet stora evenemang: 57, av vilka kulturevenemang: 29 och idrottsevenemang: 28	Riikka Åstrand	Kulturevenemang: 29 Idrottsevenemang: 31	Kulturevenemang: 29 Idrottsevenemang: 31 (NISH)	Målet nåddes delvis.
	Antalet annonser i stadens förnyade evenemangskalender	Antalet annonser på webbplatsen Evenemangens Vanda: 969 (2020)	Antalet annonser på webbplatsen Evenemangens Vanda: 1400		Lanseringen av den förnyade evenemangskalendern lyckades bra. Aktiv marknadsföring av evenemang har gjorts i evenemangskalendern varje månad.	Antalet annonser 5297. (NISH)	
	Faciliteter (evenemangsarenor) som möjliggör evenemang med låg tröskel inkluderas i utvecklingsplanen för stadscentrumen (ja/nej)	Martinus evenemangspark i investeringsplanen	Utvecklingsplanen för alla stadscentrum innehåller en evenemangsarena.		Centrumens utvecklingsplaner håller på att utformas som ett arbete inom stadsmiljöns verksamhetsområde under ledning av områdesutvecklingsgrupperna. Representanter från stadskulturens verksamhetsområde har bjudits in som representanter till de interna arbetsgrupperna.	Centrumens utvecklingsplaner har beretts av stadsmiljöns verksamhetsområde. Stadskulturens representanter deltar i centrumvisa uppföljningsgrupper i fråga om sina utvecklingsprojekt som gäller verksamhetsområdet. Lokaler och platser reserverade för evenemang främjas aktivt också i fortsättningen. (ND)	
3.3 MBT-målen förverkligas	Det övergripande målet i enlighet med MBT-avtalet är 2 640 bostäder. Målet för statligt subventionerade hyresbostäder med långt räntestöd är 528 bostäder. Målet för bostadsrättsbostäder och bostäder som finansierats enligt modellen för kort räntestöd är totalt 264 bostäder.	År 2021 färdigställdes sammanlagt 3176 bostäder. Inom produktionen av hyresbostäder med långt räntestöd färdigställdes 314 bostäder. Antalet bostadsrättsbostäder och bostäder med kort räntestöd som färdigställdes var totalt 198 bostäder.	För bostadsproduktionens del hålls MBT-målen oförändrade också 2023 (avtalsperiod 2020–2023).	Tero Anttila	En del av de flervåningshusprojekt som påbörjats 2021 och 2022 färdigställdes 2023. Detta höll antalet färdigställda bostäder på en rimlig nivå. År 2023 inleddes byggandet av endast 647 bostäder.	Antalet bostäder som färdigställdes var 3115. Av dessa är 440 statligt subventionerade bostäder med långt räntestöd och 172 bostadsrättslägenheter. (NI)	Målet nåddes delvis.
	Detaljeplaneproduktionen 240 000 m ² -vy ny bostadsvåningsyta per år	Detaljeplaneproduktionen 90 000 m ² -vy ny bostadsvåningsyta per år	Detaljeplaneproduktionen 240 000 m ² -vy ny bostadsvåningsyta per år		Betydande bostadsplaner färdigställdes bland annat i Avia-polis i Mure och på Dickursbyvägen 129 och i Dickursby på Backbygränden 4.	I de detaljplaner som stadsfullmäktige godkänt ingår sammanlagt 151 486 m ² -vy ny bostadsvåningsyta. (ND)	
3.4 Antalet färdigställda småhusbostäder upp- går till 550 bostäder	I Vanda färdigställs 550 småhusbostäder (bostäder i rad- och parhus, fristående småhus och egna-hus).	År 2021 färdigställdes 378 småhusbostäder.	I Vanda färdigställs 550 småhusbostäder. (Målet för stadens strategi är att komma upp till 600 färdigställda småhusbostäder år 2025.)	Tero Anttila	452 nya bostäder färdigställdes i egna-hus, parhus, fristående hus och radhus år 2023. Av dessa var 359 i egna-hems- och parhus och 93 i radhus.	452 nya bostäder färdigställdes i egna-hus, parhus, fristående hus och radhus år 2023.	Målet nåddes inte alls.
	Enkät om kommunernas anseende	Anseende: 3,07 Attraktionskraft: 3,23	Anseende: 3,17 (+ 0,1) Attraktionskraft: 3,33 (+ 0,1)	Mari Kallmari	Programmet för stadens anseende har inletts. En enkät för chefer har gjorts.	Attraktionskraft: 3,1 En ny undersökningsmetod mäter stadens attraktionskraft och för-måga att hålla kvar invånarna, inte anseendet. (NI)	Målet nåddes delvis.

	Enkät till dem som flyttar till Vanda och som redan bor i Vanda om Vandas attraktionsfaktorer och till dem som flyttar från Vanda om orsakerna till flytten	Enkäten har inte genomförts.	Enkäten har genomförts och enkätens slutsatser ska börja utnyttjas för att förbättra Vandas anseende och attraktionskraft.		Enkäten har genomförts i början av året och behandlats i ledningsgruppen.	Enkäten har genomförts. (NISH)	
Bra service som utgår från invånarna							
Fullmäktigeperiodens mål 4. Smidiga tjänster som bygger välfärden							
4.1. Kommuninvånarnas fysiska aktivitet och stadens åtgärder för att främja välfärden utvecklas	Vandas hyte-koefficient stiger jämfört med nivå för 2022	75/100 (2021)	Hyte-indikator >75/100	Riikka Åstrand	Fullmäktigeperiodens välfärdsplan har utarbetats. Fullmäktige godkände den i juni 2023. Välfärdsplanen på stadsnivå innehåller på ett mångsidigt sätt handlingar som främjar välfärd och hälsa, och som man börjat genomföra. Man har besvarat inkomna enkäter som påverkar hyte-koefficienten.	Hyte-koefficienten för 2023 är 72. Hyte-koefficienten beräknas utifrån process- och resultatindikatorer. Processindikatorerna beskriver kommunens resurser och åtgärder för att främja välfärd och hälsa. Resultatindikatorerna beskriver resultatet av främjandet av välfärd och hälsa på befolkningsnivå. I Vanda har processindikatorerna hållits på samma nivå (85) mellan åren 2021 och 2023. Det har förekommit minskningar i resultatindikatorerna (2021: 69 - 2023: 60). De resultatindikatorer som sjunkit var statistiken för fallolyckor bland personer över 65 år, antalet 25–64-åringar som får långvarigt utkomststöd och andelen överviktiga. Av detta kan man dra slutsatsen att stadens arbete för att främja välfärd och hälsa får samma betyg som tidigare, men att invånarnas välbefinnande har minskat. (NI)	Målet nåddes delvis.
	Utbudet av gruppmotionstimmar för personer i arbetsför ålder och äldre, virtuella motionsgrupper och kamratgruppsverksamhet ökar jämfört med nivå för år 2022.	Personer i arbetsför ålder 73 grupper, seniorer 171 grupper, virtuella gympatimmar live 150 gånger, verksamhet som leds av kamrathandledare 64 grupper.	Antalet ledda motionsgrupper ökar jämfört med antalet under år 2022.		Serviceutbudet har utökats med köpta tjänster, genom vilka det varit möjligt att grunda nya grupper och använda privata gym och externa idrottsinstruktörer.	Våren och sommaren: Personer i arbetsför ålder 78 grupper, seniorer 281 grupper, verksamhet som leds av kamrathandledare 64 grupper Hösten: Personer i arbetsför ålder 66 grupper, seniorer 181 grupper, verksamhet som leds av kamrathandledare 65 grupper, virtuella gympatimmar live 189 gånger 2023. (NISH)	

Fullmäktigeperiodens mål 5. En kontrollerad övergång till välfärdsområdet							
5.1. Hyte-strukturerna mellan staden och välfärdsområdet är fungerande	Hyte-strukturerna mellan staden och välfärdsområdet tillämpas regelbundet, man har kommit överens om praxisen för att skapa planer och för rapporteringarna.	Stadens interna hyte-strukturer tillämpas	Den årliga hyte-förhandlingen genomförs mellan staden och välfärdsområdet, planeringen av verksamheten inom välfärdsområdet har inletts och staden deltar i arbetet med regionala välfärdsplaner och rapporter.	Riikka Åstrand	I arbetet för att främja välfärd och hälsa lades vikten vid uppgifterna inom den lagstadgade välfärdsrapporteringen och välfärdsplanerna och vid att föra hyte-förhandlingar med välfärdsområdet. Hyte-strukturerna existerar och samarbetet fungerar. En ny välfärdsplan har utarbetats för Vanda och välfärdsområdet har deltagit i att producera programmet. Vanda stad har också deltagit i arbetet med välfärdsområdets välfärdsplan. Representanter från välfärdsområdet ingår i Vandas hyte-expertgrupper. Den årliga välfärdsrapporteringen (välfärdsöversikten) har genomförts.	Välfärdsområdet har inlet regionala hyte-förhandlingar och Vanda stad har deltagit i dem. Hittills har staden deltagit i de regionala hyte-förhandlingarna 10.2.2023, 3.3.2023, 17.3.2023 och 26.5.2023 samt i uppföljningsförhandlingarna 29.9.2023. Vanda stads representanter har deltagit i att planera välfärdsområdets välfärdsrapportering och förbättra samarbetet.	Målet nåddes i sin helhet.
5.2 Säkerhetsplaneringens strukturer och processer utvecklas i samarbete med välfärdsområdet	Man har kommit överens om säkerhetsplaneringens samarbetsstrukturer och årsuppföljningsobjekt har utsetts	Utgångsläget är en säkerhetsplanering på stadsnivå	Man har kommit överens om uppgifter och ansvar för den lokala säkerhetsplaneringen med välfärdsområdet. Årsuppföljningen av objektet i säkerhetsplanen har genomförts som planerat.	Stadsdirektören, biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Lena Rusanen	Staden och välfärdsområdet har kommit överens om säkerhetsplaneringens centrala samarbetsstrukturer. Samarbetet fungerar på en operativ nivå, men inga samarbetsavtal har skrivits under. De årliga uppföljningsobjekten är de åtgärder som beskrivs i Vanda stads säkerhetsplan.	Säkerhetsplanens prioriteringstema och -åtgärder har valts ut. Samarbetsstrukturerna håller på att göras upp.	Målet nåddes delvis.

5.3 Det säkerställs att verksamhetsområdenas olika servicehelheter har aktuella planer eller avtal vad gäller kontaktytorna tillsammans med välfärdsområdet	Antalet planer och avtal vad gäller kontaktytorna, och planernas och avtalens omfattning	De planer och avtal vad gäller kontaktytorna som utarbetats i slutet av år 2022.	Planer eller avtal för alla betydande identifierade kontaktytor med välfärdsområdet har utarbetats.	Stadsdirektören, biträdande stadsdirektörerna	Stadsdirektörens verksamhetsområde: Den högsta ledningens samarbetsavtal har skrivits under 14.3.2023. Planer och avtal vad gäller kontaktytorna har utarbetats utifrån registratörens och arkivets helheter. Kontaktytorna för arbets- och näringsbyråns tjänster, avtal har ingåtts och skrivits under. Ett avtal om ansvaret för och samarbetet inom säkerhets- och beredskapsärendena har inte skrivits under. Stadskulturen: En plan för hyte-arbetet har utarbetats och skrivits under 10/2022. Utarbetandet av planerna och avtalen i anslutning till tjänsterna har fördröjts på grund av arbetet med att hitta/utse motparter från välfärdsområdets sida. Vissa avtal har redan ingåtts, vad beträffar en del av kontaktytorna är utkastet till avtal fortfarande under granskning hos Vanda och Kervo välfärdsområde. Fostran och lärande: Projektet för utveckling av den generellt inriktade elevhälsan och välfärdsarbetet fick fortsatt finansiering 12/23 för en till period. Avtalen vad gäller kontaktytorna och planerna är till största delen klara, men till exempel i frågor som gäller dataöverföring krävs det ytterligare utredning och eventuella ändringar. Stadsmiljön: Planerna vad gäller kontaktytorna mellan byggnadstillsynen och räddningsverket har utarbetats och sparats i Asta enligt anvisningarna.	Målet nåddes delvis.
---	--	--	---	---	--	----------------------

Fullmäktigeperiodens mål 6. Ett lärande baserat på inlärares behov och möjligheter att framskrida utifrån de egna förutsättningarna stöds							
6.1 Läsfärdigheterna och de matematiska färdigheterna hos 6–8-åringar förbättras	Testet Lukuseula	Testet Lukuseula åk 2 -Lärokursen finska som modersmål, 24 % av eleverna hör till den lägsta prestationsnivån 20 % -Lärokursen finska som andra språk, 61 % av eleverna hör till den lägsta prestationsnivån 20 %	Resultaten från testet Lukuseula har förbättrats med 3 procentenheter.	Katri Kalske	Lukuseula har genomförts för eleverna i åk 2 under februari-april. Enligt slutrapporten hörde 28 % av S1-eleverna och 64 % av S2-eleverna till den lägsta prestationsnivån 20 %.	Resultaten från Lukuseula har minskat med 2 % bland eleverna i åk 2. Av eleverna i lärokursen finska och litteratur hör 28 % till den lägsta prestationsnivån på 20 %. Av eleverna i lärokursen finska som andra språk hör 64 % till den lägsta prestationsnivån på 20 % (ND)	Målet nåddes delvis.
	Test för kunskaper i matematik konkurrensutsatts	En utgångsnivå som mäter kunskaperna i matematik mätts i december 2022 och nästa mätning utförs i november 2023.	De matematiska kunskaperna och färdigheterna har förbättrats jämfört med utgångsnivåmätningen på grund av det utvalda testet.	Ett digitalt verktyg för bedömning av färdigheter i matematik har konkurrensutsatts och valts ut i februari 2023 och en bedömning i enlighet med det genomfördes under april-maj 2023 för elever i åk 3 och 7. Under höstterminen 2023 har en årlig bedömning genomförts för elever i åk 3 och 7.	En matematikutvärdering genomfördes med hjälp av de FUNA-uppgifter som utvecklats av TRILA (Turun yliopiston Oppimisanalytiikan tutkimusinstituutti). Utvärderingen ordnades i april-maj för elever i åk 3 (1998/2648) och elever i åk 7 (1756/2596). Det allmänna resultatet av matematikutvärderingen var att Vandaeleversnas grundläggande kunskaper i matematik ligger nationellt sett på en genomsnittlig nivå och delvis till och med på en lite bättre nivå. Resultaten av utvärderingen under höstterminen 2023 fås våren 2024. (NISH)		
Fullmäktigeperiodens mål 7. Staden satsar på behovet hos kommuninvånare i olika åldrar med avseende på livslångt lärande och utbildning							
7.1 Den gemensamma elev- och studerandevården ordnas i stadens verksamhet och i arbetet vad gäller kontaktytorna med välfärdsområdet	Samarbetsstrukturerna har beskrivits och används i verksamheten.	Det finns inga samarbetsstrukturer.	Samarbetsstrukturerna har beskrivits och används i verksamheten.	Katri Kalske	Planer vad gäller kontaktytorna har beretts i prioriterad ordning. En arbetsgrupp som utsetts bland representanterna för Vanda, Kervo och välfärdsområdet har kartlagt status för avtal och planer vad gäller kontaktytorna. Arbetet är i stort sett slutfört, men fortsätter bland annat med planering och beskrivning av samarbetsstrukturerna.	Lagstadgade planer och avtal och samarbetsstrukturer i anslutning till dem är klara och i användning. När det gäller icke lagstadgade strukturer pågår arbetet fortfarande. Utbildningsanordnarens elev- och studerandevårdsplaner har införts inom alla serviceområden från och med 1.8.2023. Utbildningen på andra stadiet: gymnasiernas och Varias gemensamma välfärdsgupper har utbildats vad beträffar elev- och studerandevårdsplanerna under hösten 2023.	Målet nåddes delvis.

En utveckling mot ökande ojämlikhet förebyggs						
Fullmäktigeperiodens mål 9. Utvecklingen mot marginalisering och ökande ojämlikhet bryts						
9.1 Barns och ungas sociala färdigheter förbättras och mobbningen minskar. Vålbefinnandet hos studerande förbättras	School Day och enkäten Hälsa i skolan: Antalet elever som upplevt mobbing	Enkäten Hälsa i skolan: Antalet elever som upplevt mobbing (upplever mobbing varje vecka) 2021: åk 4-5: 9 % åk 8-9: 5 % gymnasiet: 1 % yrkesutb: 1,7 % School Day: Jag har inte sett mobbing: åk 4: 72 % åk 7: 65 % I min skola ingriper man i mobbing: åk 4: 82 % åk 7: 66 %	Enkäten Hälsa i skolan: Antalet elever som upplevt mobbing (upplever mobbing varje vecka) 2021: åk 4-5: 7 % åk 8-9: 4 % andelen i gymnasiet och yrkesutb. minskar 1 % School Day-mätningarnas resultat förbättras 5 %-enheter	Katri Kalske	En specialskunnig i frågor som gäller ingripande i mobbing har anställts vid verksamhetsområdet. Småbarnspedagogen: Principer för tryggare rum har utarbetats i största delen av verksamheterna. Stödmaterial har utarbetats för införandet av principerna för tryggare rum. Anvisningarna om pedagogisk säkerhet har utarbetats. Provaka-verksamhetsmodellen används vid 40 verksamhetsenheter. Den grundläggande utbildningen: Skolorna har gjort upp en plan för att införa principerna för tryggare rum som en del av åtgärdsprogrammet för förebyggande av och ingripande i mobbing och modellen för att ingripa i fråvaro. Skolorna har under läsåret 22-23 beskrivit i sina läsårsplaner hur åtgärdsprogrammen i fråga genomförs på skolnivå. Tjänsten SchoolDay har använts som mätare för välmåendet bland elever i åk 4 och 7. Eleverna svarar på enkäten minst en gång i månaden och lärarna får en sammanställning av gruppens svar och tips på utvecklingsobjekt och behandling av teman. Rektorerna och elevvärderna får information om skolelevernas välmående. För de skolor där mobbingen har ökat, har det gjorts ett separat stöd- och uppföljningsprogram Andra stadiet: principer för tryggare rum har utarbetats vid läroanstalterna. Av utbildningsstyrelsen har man fått ett understöd för förebyggande av mobbing, trakasserier och våld.	Målet nåddes inte alls. De finspråkiga skolornas School Day-resultat: "Det förekommer inte mobbing i min klass": Våren 2023 åk 4: 69 % (resultatet är 3 procentenheter sämre än i den tidigare mätningen) Hösten 2023 åk 4: 67 % Våren 2023 åk 7: 64 % (resultatet är 1 procentenhet sämre än i den tidigare mätningen) Hösten 2023 åk 7: 70 % "I min skola ingriper man i mobbing": Våren 2023 åk 4: 78 % (resultatet är 4 procentenheter sämre än i den tidigare mätningen) Hösten 2023 åk 4: 76 % Våren 2023 åk 7: 61 % (resultatet är 4 procentenheter sämre än i den tidigare mätningen) Hösten 2023 åk 7: 66 % De sämre resultaten kan delvis förklaras av att det ägnats större uppmärksamhet åt elevernas förmåga att identifiera mobbing. I åtgärdsprogrammet för förebyggande av och ingripande i mobbing (trätt i kraft 1.8.2022) har det dragits upp riktlinjer om att alla vuxna ska ingripa i mobbing, men detta märks åtminstone inte än i resultaten. Enkäten Hälsa i skolan: Andra stadiet: målet nåddes inte alls (gymnasier 2,2 % och Varia 2,7 %) SVE: enligt enkäten Hälsa i skolan nåddes målet inte alls Grundläggande utbildning: enligt enkäten Hälsa i skolan nåddes målet inte alls åk 4-5: 10,8 % åk 8-9: 8,2 % Förekomsten av mobbing påverkas av flera faktorer som anknyter till barns och ungas uppväxtmiljö och av samhälleliga förändringar. Mobbningen har ökat i hela landet, men i genomsnitt lite mer i Vanda. Försämringen av resultaten kan delvis också förklaras av att förankringen och etableringen av åtgärdsprogrammet mot mobbing fortfarande pågår inom verksamheten och av att elevernas förmåga att identifiera mobbing har stärkts i skolorna. Vad gäller hösten 2023 uppvisar School Day-materialet en positiv förändring i årskurs 7, mobbningen anses ha minskat och ingripandet i mobbingen anses ha stärkts.

9.2 Åtgärder för att aktivera NEET-ungdomar har utvecklets och åtgärdernas effektivitet och antalet NEET-ungdomar utvärderas regelbundet	Åtgärder har planerats: ja / nej Åtgärder har vidtagits: ja / nej	Planeringen av åtgärder har inletts (ja/nej)	Åtgärder vidtas (ja/nej)	Riikka Åstrand	Åtgärder har planerats och de vidtas.	Åtgärder vidtas. (NISH)	Målet nåddes i sin helhet.
	Effektiviteten utvärderas regelbundet: ja/nej	Planeringen av utvärderingen av effekterna har inletts (ja/nej)	Åtgärdernas effektivitet och antalet NEET-ungdomar utvärderas regelbundet (ja/nej)		Effektiviteten av projektet Rinnalla kulkien nuorisotyö laskuun har utvärderats av en utomstående aktör (Owal Group). Resultaten bekräftar tanken om verksamhetens mervärde i servicekedjan vad beträffar frågor som gäller NEET-ungdomar. Utifrån den här informationen håller verksamheten på att göras permanent och ungdomsservicen påbörjar en ny verksamhetsmodell för individuell coaching.	Man har börjat bedöma effektiviteten regelbundet. Utvärderingen av antalet NEET-ungdomar har inletts och ett utrednings-sätt som kan tillämpas regelbundet kommer att utvecklas. Fullmäktige skulle informeras om den aktuella situationen i slutet av 2023. På grund av prioriteringen av ämnen vid fullmäktiges informationsmöten förs den här utredningen till fullmäktige först i början av 2024. (NISH)	
Fullmäktigeperiodens mål 11. Differentieringsutvecklingen inom områdena följs kontinuerligt upp							
11.1 Utvecklingen av segregationen mellan områdena minskar	Socioekonomisk index	115 (2019)	Välfärdsskillnaderna minskar	Stadsdirektören, biträdande stadsdirektörerna Rapporteringsansvar: Matti Ruusula	Åtgärder enligt programmet för positiv särbehandling.	Mätarens värde är 116. (Beräknat med tillgängliga uppgifter för år 2021.)	Målet nåddes inte alls.
11.2 Man utreder möjligheterna för en ny modell för kunskapsledning med vilken man på ett bättre sätt kan styra tjänster och rikta resurser till områden där de behövs	Har utretts: ja / nej Används: ja / nej	Möjligheterna för en ny modell för kunskapsledning utreds	En ny modell för kunskapsledning införs vid behov	Biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Riikka Åstrand	Materialet har sammanställts och modellen har utretts. Informationen har använts med tanke på ett pilotprojekt och i bland annat planeringen och genomförandet av medborgarbudgeten.	Materialet har sammanställts och modellen har utretts. Informationen har använts med tanke på ett pilotprojekt och i bland annat planeringen och genomförandet av medborgarbudgeten.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 12. Programmet för positiv särbehandling inom områdena fortgår							
12.1 Programmet för positiv särbehandling bidrar till att främja invånar-delaktigheten och utveckla servicen samt förebygga ojämlikhetsutvecklingen i bostadsområdena	Programmet planerade åtgärder för år 2023 vidtas	Programmet för åren 2023–2025 bereds.	Programmet för åren 2023–2025 genomförs som planerat.	Biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Riikka Åstrand	Programmet har genomförts rätt så bra. Av programmet åtgärder för 2023 har uppskattningsvis 21 vidtagits fullt ut (70 %) och 9 delvis (30 %).	Programmet har genomförts rätt så bra. Av programmet åtgärder för 2023 har uppskattningsvis 21 vidtagits fullt ut (70 %) och 9 delvis (30 %).	Målet nåddes delvis.

Fullmäktigeperiodens mål 14. En lyckad integration genom ett sektorsövergripande samarbete (även sysselsättningsaspekten beaktas)								
14.1 Integrationsprogrammets åtgärder för år 2023 har vidtagits	De planerade åtgärderna för 2023 vidtas	Integrationsprogrammet 2023–2026 bereds.	Programmets planerade åtgärder för 2023 har vidtagits.	Susanna Taipale-Vuorinen	Behandling i stadsstyrelsen 27.11 och behandling i stadsfullmäktige 11.12.2023.	Integrationsprogrammet har godkänts i stadsfullmäktige i december 2023. Uppföljningen av åtgärder har inletts i ledningsgruppen för strategitemat en internationell stad i december 2023.	Målet nåddes delvis.	
Ett resurssmart och klimatneutralt Vanda								
Fullmäktigeperiodens mål 18. Vanda främjar klimatneutraliteten i samarbete med koncernbolagen								
18.1 Åtgärderna för att minska utsläppen främjas så att klimatneutralitet kan uppnås senast år 2030	Växthusgaserna minskar. I beräkningen beaktas utsläpp från värme, el, trafik, industri och arbetsmaskiner, avfallshantering samt jordbruk.	Totala utsläpp 872 och utsläpp per invånare 3,6 (kt CO2-ekv.)	7,5 %:s minskning (en genomsnittlig årlig utsläppsminskning jämfört med utsläppen år 2020, genom vilken huvudmålet, dvs. en klimatneutral stad år 2030 uppnås).	Tero Anttila		Utsläppsutgifterna för 2022 har fått i maj 2023. Staden har ingått ett samarbetsavtal med Vanda Energi där bland annat energieffektiviteten för stadens eget byggnadsbestånd utvecklas och gemensamma projekt planeras. Genom överlåtelse av stadens mark, detaljplaneändringar och markanvändningsavtal möjliggörs att Vanda Energis projekt fortskrider.	Totalutsläppen borde ha minskat med 15 % från och med 2020, men utsläppen hade bara minskat med 7,2 %. Den mest betydande ökningen av utsläpp skedde i utsläppen från fjärrvärme som ökade med 37 % då de borde ha minskat med 20 %. Målet nåddes delvis när det gäller utsläppen från trafik, olje- och eluppvärmning och jordbruk. Utsläppen från avfallshantering och konsumtionsel följer målen.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 19. Vanda är en föregångare inom den cirkulära ekonomin								
19.1. Återvinningen effektiviseras vid stadens verksamhetsställen	Verksamheten för stadsmiljöns verksamhetsområde följer Ekokompass-certifikatet.	Stadsmiljöns verksamhetsområde har ansökt om ett Ekokompass-certifikat.	Verksamheten för stadsmiljöns verksamhetsområde följer Ekokompass-certifikatet. Bekräftas med en årsrapport.	Tero Anttila och Riikka Åstrand	Stadsmiljöns Ekokompass fick certifikatet i slutet av 2022. Årsrapporteringen om Ekokompassen lämnas in i slutet av april till Kinos Oy som beviljat certifikatet.	Stadsmiljöns Ekokompass fick certifikatet i slutet av 2022. (NISH)	Målet nåddes delvis.	
	Genomförande-% för åtgärder som gäller införandet av ekokompass inom stadskulturens verksamhetsområde vid verksamhetsställena inom biblioteks- och invånarservice och kulturverksamhetens serviceområden.	Stadskulturens verksamhetsområde inför Ekokompassen under hösten 2022.	Inom stadskulturens verksamhetsområde har auditeringarna som gäller införandet av Ekokompassen genomförts vid biblioteks- och invånarservice och kulturverksamhetens ställen.		Ett beslut om upphandling av miljösystemet Ekokompassen har gjorts och systemet har beställts. Den inledande kartläggningen som hör till miljösystemet har påbörjats vid alla serviceområden. Kartläggningarna av avfallshanteringens nyläge som ingår i den inledande kartläggningen har färdigställts vid tre serviceområden. De inledande kartläggningarna fortsätter i början av 2024 med en miljökonsekvensbedömning, varefter utarbetandet av miljöprogrammen på serviceområdesnivå fortsätter. Den första auditeringen av Ekokompassen görs under 2024.	Organisationen för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd ändrades i början av året, och därför är det viktigt att försöka få en auditering av certifikatet för verksamhetsområdet i sin helhet och inte enbart för två serviceområden. Auditeringen genomförs enligt planerna under 2024. (ND)		

Fullmäktigeperiodens mål 20. Vi sörjer för att naturens mångfald bevaras i Vanda							
20.1 Naturens mångfald främjas genom att vidta åtgärderna i Färdplanerna för resurssmart- het och filen Mångfald i naturen	Åtgärderna i filen "Mångfald i naturen" i färdplanerna för resurssmarthet vidtas planmässigt.	Målen har skrivits in i färdplanerna	Åtgärderna som färdplanen kräver har planerats och verkställandet inletts	Tero Ant-tila	Arbetet med en helhetsplan för naturens mångfald inleddes i början av året och en konsult valdes ut för arbetet. För arbetet bildades en styrgrupp bestående av workshoppar och sakkunniga. Konsultarbetet blev klart innan årets slut och de föreslagna åtgärderna i arbetet har börjat vidtas.	Färdplanen genomförs för närvarande med hjälp av totalt 38 åtgärder (3 färdiga, 9 i genomförandefasen och 16 är åtgärder för kontinuerlig praxis).	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 22. Andelen hållbara färdvägar ökar							
22.1 Planeringen av Vanda som en spårvagnsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Procentandelen för färdigställda gatu- och parkplaner, nämndbehandlingsplaner av spårvagnsgatornas detaljplaner (procent), helheten av bestämmelserna av konsekvenser är färdig för beslut om byggande	Bakgrundsutredningar och ett utkast till stomplan har gjorts upp. De första utkasterna till gatuplaner har presenterats och de kommande utkasterna är under beredning. Gatuområdenas detaljplaner har framskridit enligt gatuplaneringens tidsschema.	Alla gatu- och parkplaner är klara, av detaljplanerna har alla varit i den första nämndbehandlingen, helheten av bestämmelserna av konsekvenser är färdig för beslut om byggande.	Tero Ant-tila	Gatuplaner och detaljplaner har förts framåt, helheten av bestämmelserna av konsekvenser har slutförts. Stadsfullmäktige har fattat ett beslut om byggandet av Vandasplanen.	Av gatu- och parkplanerna är 84 % klara, 95 % av detaljplanerna har förts till den första nämnden. Helheten av bestämmelserna av konsekvenser är färdig.	Målet nåddes delvis.
22.2 Andelen hållbara färdvägar ökar	Antalet passagerare i kollektivtrafiken när samma nivå som före coronan senast år 2025.	Koll.tr: 99 600 påstigningar/var dag	Koll.tr. antalet påstignande passagerare 120 000 påstigningar/var dag	Tero Ant-tila	Alla linjeändringar har genomförts och stamlinjens hållplatser har förbättrats. På hösten 2023 började elbussar trafikera stamlinjerna 520 och 530. Luftvägen och hållplatserna på den används enligt planerna.	133 218 påstigningar/var dag. Antalet påstignande passagerare på HRT:s bussar i november är till och med 12 % större än 2019. Däremot minskade antalet påstignande passagerare i tågtrafiken på grund av betydligt glesare närtågstrafik till följd av banarbeten. (ND)	Målet nåddes delvis.
	Andelen cyklister ökar 4 % per år vid mätningstillfällena. (Utgångsnivån är indextalet 1000 för året 2017)	Cykkelindex: 956	Cykkelindex: 1265		Cykling främjas mångsidigt utifrån programmet för främjande av cykeltrafik och målnätverket för cykeltrafik genom att särskilt utveckla cykeltrafikens infrastruktur och cykelparkeringar. Skyltningen vid cykeltrafikens huvudleder färdigställdes. Syftet är att också utveckla mätningarna av cykeltrafiken.	Antalet cyklister ökade med 2 % jämfört med 2022 (index=980), men är fortsatt något mindre än före coronapandemin. (NI)	
	Cykelvägar som uppfyller kriterierna för målnätverket för cykeltrafiken (km)	Leder som klassificerats som banor eller huvudcykelleder utgör sammanlagt 12,5 kilometer (2022).	14 km		Förbättring av cykelvägen på Vandasplanen (huvudled II på avsnittet Djupbergsvägen–Dickursbyvägen 0,6 km, Loftvägens nya avsnitt 0,9 km och Stationsvägen 0,2 km samt längs med Ring III och Askisvägen (på avsnittet Esbo–Tavastullavägen, huvudled II) cirka 2 km.	De beskrivna objekten byggdes under 2023. Andelen huvudcykelleder var 16,2 km före slutet av 2023. (NISH)	

Blomstrande stadscentrum							
Fullmäktigeperiodens mål 23. Kultur- och fritidstjänster i stadscentrum som sprider glädje hos invånarna							
23.1 Medborgarbudget som utgår från invånarna stärker upplevelsen av delaktighet bland de invånare som deltar	Upplevelsen av delaktighet utreds genom att använda sig av en delaktighetsindikator i början, i mitten och i slutet av processen.	Medborgarbudgeten är småskalig och tidsbegränsad. Upplevelsen av delaktighet bland deltagarna ökar under processen.	Medborgarbudgeten är en etablerad verksamhetsform som införs i alla storområden.	Riikka Åstrand	Modellen för medborgarbudgeten har godkänts i stadsstyrelsen 19.6. Vandaborna deltog i stor utsträckning från varje storområde och dryga 2000 idéer lämnades in. En mätning vad gäller upplevelsen av delaktighet har inletts, resultaten fås under sommaren 2024.	Medborgarbudgetprocessens första fas med invånarinteraktion kommer att avslutas på sommaren 2024, varefter det finns tillgänglig information om interaktionen och deltagandet.	Målet nåddes i sin helhet.
23.2 Stadscentrumen lockar med sina evenemang och tjänster	En uppföljning av aktiviteten i stadscentrumen inleds.	Ett pilotprojekt med uppföljningsmätare har genomförts i Hanaböle träsk.	Lämplig teknologi för uppföljning av aktiviteten i stadscentrumen har anskaffats för minst ett stadscentrum och aktiviteten bland kommuninvånarna följs upp.	Riikka Åstrand	I uppföljningen av aktiviteten i stadscentrumen används en EKK-heatmap-mätare. Utifrån det material som ligger som underlag för mätarna är det möjligt att producera heatmap-analyser om aktiviteten i stadscentrumen till exempel vid olika tider under dygnet och granska tjänsternas tillgänglighet.	EKK-heatmap-lösningen har beställts till alla stadscentrum. Mätaren producerar information om servicepotentialen i synnerhet. Det är möjligt att utöka den data som man fått genom en uppföljning av mobildata. Detta alternativ kartläggs ytterligare.	Målet nåddes i sin helhet.
Fullmäktigeperiodens mål 27. Goda funktionella utvecklingsförsättningar för tjänster och företag							
27.1 Stadscentrumen och gamla förorter utvecklas	En utvecklingsplan för varje storområdes centrum har utarbetats. Varje centrum har sin egen berättelsekarta.	Det finns inga utvecklingsplaner.	Utvecklingsplanerna har utarbetats.	Tero Anttila	Innehållen i utvecklingsplanerna bereddes i samarbete med uppföljningsgrupperna och publiceringsmetoden presenterades vid stadsstyrelsens aftonskola 27.11.2023.	Utvecklingsplanerna har beretts. (NISH)	Målet nåddes delvis.
27.2 Genomförandet av ett parkeringsbolag främjas	Företsättningar för att grunda ett parkeringsbolag har utretts	Utredningsarbetet har inletts	Utredningen är klar	Tero Anttila	Utvecklingsplanernas publiceringsmetod har behandlats i stadsstyrelsen 27.11.2023. Webbpublikationen genomförs med det Arcgis-baserade verktyget Tarinakartta. Finjusteringen av publikationerna pågår. Publiceringstidpunkt: våren 2024.	Finjusteringen av webbpublikationerna pågår. De färdigställs under våren 2024. (ND)	Målet nåddes i sin helhet.
27.3 Påbörjande av åtgärder inom scenariorbetet för Aviapolis.	Åtgärderna för scenariorbetet pågår, tidscheman och ansvariga aktörer har fastställts.	Mål som fastställs separat har inte producerats i det tväradministrativa samarbetet.	Åtgärderna för scenariorbetet pågår, tidscheman och ansvariga aktörer har fastställts.	Tero Anttila	En arbetsgrupp har inletts sin verksamhet.	Genomförandet framskrider enligt planerna.	Målet nåddes i sin helhet.

Meningsfullt arbete genom effektivt ledarskap							
Fullmäktigeperiodens mål 28. Den coachande ledarskapskompetensen fördjupas							
28.1 Alla chefer leder på ett coachande sätt	Så kallade flaskhalsar i Kommun10 har lokaliserats och åtgärder skapats	Coachande ledarskap har mätts i Kommun10 under 2020 och mäts också 2022.	Cheferna har hänvisats till chefscoachningen för Coachande ledarskap (eller andra stödåtgärder), om det funnits Kommun10 2022- brister i kompetensen. I uppföljningsenkäten hösten 2023 har dessa enheters coachande ledarskap framskridit betydligt. I samband med rapporteringen för 2023 delges siffrorna för utgångsnivån år 2022.	Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Kirsi-Marja Lievonen	Kommun10-resultaten för 2022 har behandlats i alla enheter inom verksamhetsområdena, resurser och utvecklingsobjekt har identifierats enhetsvis också i delområdet inom ledskapet. Åtgärder har registrerats i portalen. Inom verksamhetsområdena har coachningar för coachande ledarskap ordnats, öppna chefscoachningar på stadsnivå har också ordnats. Tillgångsprogrammet stödfinansiering har vid behov riktats till verksamhetsområdena. Vid utvalda enheter har en halvtidsenkät genomförts med hjälp av Kevas arbetshälsoverktyg. Enheterna inleder en fortsatt utveckling med hjälp av resultaten.	En halvtidsenkät har genomförts med hjälp av Kevas enkät. Mätarna överensstämmer inte helt med Kommun10-mätarna. På stadsnivå verkar nivån på det coachande ledarskapet i de utvalda enheterna ha hållit sig i stort sett på samma nivå som i Kommun10-enkäten.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 29. Förmågan att attrahera och hålla kvar personal förbättras							
29.1 Åtgärderna i åtgärdsprogrammet för tillgång för år 2023 har vidtagits	Åtgärdsprogrammet genomförs	Systematiskt arbete har endast utförts inom småbarnspedagogiken.	De åtgärder i programmet som stadsstyrelsen godkänt har vidtagits för år 2023.	Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Kirsi-Marja Lievonen	Arbetsenheterna och inom verksamhetsområdena har man fått stödfinansiering utifrån Kommun10-resultaten för att kunna genomföra tillgångsprogrammet. 22 enheter har ansökt om finansiering. Stödmaterial för introduktion och webbintroduktion på stadsnivå för alla anställda har förnyats och arbetet med att förnya kamratorskapet pågår. Avgångsresponsenkätens rapporter till serviceområdena. I november har en uppföljningsenkät för de enheter som behövt mest stöd genomförts. När det gäller prognostiseringsdata relaterade till arbetsförmågan har Vanda samarbetat med Keva. Nya serviceprodukter för tidigt stöd har införts på individnivå. Stöd för frivillig utbildning har riktats till yrkeskompetens för anställda inom småbarnspedagogiken. Stadens förnyade rekryteringsimage och plan för marknadsföringen har kommit igång. 1.6 och 1.8.2023 har man gjort lönejusteringar med en stark inriktning på tillgång (bl.a. småbarnspedagogiken, ungdomsarbetet).	Tillgångsprogrammet åtgärder har vidtagits. En del av åtgärderna kommer att fortsätta under 2024. Arbetet pågår aktivt inom stads- och verksamhetsområdena.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 30. Den hållbara arbetsförmågan stärks							
30.1 Sjukfrånvaro i sin helhet och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa minskar	Sjukfrånvaroprocent: helhetssituation och frånvaro på grund av psykisk ohälsa	Hela Vanda exklusive social- och hälsovården och räddningsverket 4,7 % (6/22) och frånvaro på grund av psykisk ohälsa 1,4 %	Hela Vanda 4,3 % och frånvaro på grund av psykisk ohälsa 1,3 %	Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Kirsi-Marja Lievonen	Chefsarbetet, coachningar, samarbetet med företagshälsovården och arbetet för sakkunniga i arbetsförmåga och arbetarskydd utförs tillsammans med verksamhetsområdena. Tjänster för tidigt stöd.	Sjukfrånvaro: 6 % på grund av psykisk ohälsa: 1,11 %	Målet nåddes delvis.

2.2 Utfallet av anslag och beräknade inkomster

2.2.1 Driftsekonomin utfall

10

Allmän förvaltning

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	407	0	407	761	-354
Utgifter	-22 345	2 573	-19 773	-14 551	-5 222
Verksamhetsbidrag	-21 938	2 573	-19 365	-13 790	-5 576

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2023

Den allmänna förvaltningens budget består bl.a. av kostnader för det kommunala systemet för beslutsfattande och andra funktioner och poster av allmän natur.

Budgetens utfall 2023

Den allmänna förvaltningens verksamhetsintäkter 2023 var 0,8 milj. euro och de utföll till 187 procent i förhållande till budgeten. Verksamhetskostnaderna var cirka 14,6 milj. euro och de utföll till 74 procent. I inkomsterna ingår försäljningsvinsterna för Seures aktier. Beskattningskostnaderna minskade på grund av välfärdsområdesreformen. I sin helhet var utfallet för den allmänna förvaltningens verksamhetsbidrag cirka 5,6 milj. euro bättre än den ändrade budgeten.

10 10

Centralvalnämnden

Ansvarig: Nelli Jääskeläinen

Ordförande: Niilo Kärki

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	350	0	350	394	-44
Utgifter	-731	0	-731	-672	-59
Verksamhetsbidrag	-381	0	-381	-277	-104

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Centralvalnämndens uppgift är att förrätta kommunalval, välfärdsområdesval, riksdagsval, val av republikens president och Europaparlamentsval. Till centralvalnämnden hör fem medlemmar och 11 ersättare som stadsfullmäktige har utsett 23.8.2021 § 10 för sin mandattid 2021–2025. År 2023 ordnades riksdagsvalet och förberedelserna inför presidentvalet och Europaparlamentsvalet 2024 inleddes. Centralvalnämnden sammanträdde sammanlagt sju gånger.

Valbyrån under ledning av chefen för valbyrån bistod centralvalnämnden och tog hand om anordnandet av valet. Under den tid valet anordnades arbetade 4–6 personer vid valbyrån i olika långa arbetsförhållanden och cirka 80 personer arbetade som valförrättare vid förhandsröstningen. Vanda har 68 röstningsområden (FGE 18.5.2020 § 3).

I riksdagsvalet var antalet röstberättigade i Vanda sammanlagt 171 166 personer. I förhandsröstningen använde 59 286 personer sin rösträtt och valdeltagandet var 34,6 procent. I röstningen under valdagen använde 56 546 personer sin rösträtt och valdeltagandet var 33,0 procent. Antalet personer som röstade var 115 832 och valdeltagandet var 67,7 procent.

Budgetens utfall

I riksdagsvalet ersatte staten kostnaderna för anordnandet av valet som en engångsersättning på 2,3 euro för varje röstberättigad kommuninvånare. Ersättningen var cirka 0,4 milj. euro. Den kommunala ersättningen var mindre än under välfärdsområdesvalet 2022 då den statliga ersättningen var 2,7 euro per röstberättigad. Presidentvalet ordnades i januari och februari 2024, och därför inföll en del av kostnaderna redan år 2023.

Centralvalnämndens verksamhetsintäkter var cirka 0,4 milj. euro och de utföll till 113 procent i förhållande till budgeten. Verksamhetskostnaderna var 0,7 milj. euro och de utföll till 92 procent.

10 20

Stadsfullmäktige

Ansvarig: Pekka Timonen

Ordförande: Säde Tahvanainen

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-1 508	0	-1 508	-1 190	-318
Verksamhetsbidrag	-1 508	0	-1 508	-1 190	-318

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsfullmäktiges sammanträden ordnades igen som närmöten, på samma sätt som före coronapandemin. Informationsmöten och aftonskolor ordnades som hybridmöten, där största delen av deltagarna deltar i mötet på distans.

Stadsfullmäktige hade år 2023 sammanlagt 11 sammanträden, 10 informationsmöten och 4 aftonskolor. Fullmäktigeutskottet sammanträdde 8 gånger. Stadsfullmäktiges seminarium ordnades under två dagar i Lahtis 11–12.5.2023 och höstens seminarium under en dag på Vanda stadshus 24.8.2023. Fullmäktigeledamöterna deltog också tillsammans med fullmäktigeledamöterna från Kervo stad samt Vanda och Kervo välfärdsområde i ett välfärdsseminarium som ordnades 8.2.2023 i Vanda.

Budgetens utfall

Stadsfullmäktiges verksamhetskostnader var 1,2 milj. euro och de utföll till 79 procent i förhållande till budgeten.

10 30**Revisionsnämnden och extern revision****Ansvarig: Sari Hännikäinen****Ordförande: Tuire Kaimio**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-651	-4	-655	-542	-113
Verksamhetsbidrag	-651	-4	-655	-542	-113

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Revisionsnämnden verkar enligt de uppgifter som fastställs i 14 kap. i kommunallagen samt i enlighet med sin verksamhets- och utvärderingsplan. Revisionsnämnden sammanträdde 14 gånger. Utvärderingsberättelsen från 2022 godkändes i nämnden 3.5.2023.

Nämnden behandlar revisionsplanen i samarbete med revisorn. I maj och december rapporterade den huvudansvarige revisorn om granskningarna till nämnden. Under året genomfördes inga extra uppdrag inom revisionsverksamheten.

Under fullmäktigeperioden 2021–2025 har revisionsnämnden sammanlagt 13 medlemmar. Nämnden har inte delats in i arbetsgrupper.

Budgetens utfall

Revisionsnämndens och den externa revisionens verksamhetskostnader uppgick till 0,5 milj. euro och de utföll till 83 procent jämfört med den ändrade budgeten.

10 40**Stadsstyrelsen****Ansvarig: Pekka Timonen****Ordförande: Mika Kasonen**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	329	-329
Utgifter	-14 678	2 577	-12 102	-7 489	-4 612
Verksamhetsbidrag	-14 678	2 577	-12 102	-7 160	-4 941

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsstyrelsens sammanträden ordnades som närmöten på stadshuset. Aftonskolorna ordnades som hybridmöten så att största delen av deltagarna deltog i mötena på distans.

Stadsstyrelsen sammanträdde sammanlagt 20 gånger, och därtill ordnades stadsstyrelsens budgetförhandlingar 30–31.10.2023. Nio aftonskolor ordnades. Stadsstyrelsen besökte Håkansböle gård 31.5.2023. Stadsstyrelsens koncernsektion sammanträdde 10 gånger.

Budgetens utfall

Stadsstyrelsens verksamhetsintäkter var 0,3 milj. euro. Verksamhetskostnaderna var 7,5 milj. euro och utföll till 62 procent i relation till den ändrade budgeten.

I budgeten hade 2 milj. euro reserverats för Handlingsprogrammet för positiv särbehandling för år 2023. Som en ändring i budgeten fördelades 1,6 miljoner euro av handlingsprogrammets anslag till verksamhetsområdena i relation till användningen enligt följande: stadens strategi och ledning 0,1 milj. euro, fostran och lärande 0,2 milj. euro, stadskultur och välfärd 1,2 milj. euro och stadsmiljön 0,1 milj. euro.

I stadsstyrelsens disponibla medel hade det i budgeten reserverats 0,79 milj. euro utan bikostnader för sommarjobbspengar för studerande och skolelever. Anslaget har använts i sin helhet och överförs till verksamhetsområdena i relation till användningen.

10 50

Samarbetsandelar och -bidrag

Ansvarig: Pekka Timonen

Organ: Stadsstyrelsen

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	57	0	57	38	19
Utgifter	-4 777	0	-4 777	-4 658	-119
Verksamhetsbidrag	-4 719	0	-4 719	-4 620	-99

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Ur anslaget för samarbetsandelar och -bidrag har man betalat stadens avtalsenliga bidrag till Stiftelsen för vetenskapscentret och det årliga driftsbidraget till Finlands Nationalopera. Ur anslaget har man betalat kostnaderna för HRI-projektet, professuren i stadsekonomi, stadsforskningsinstitutet, stadsakademin och Max Planck-centret.

Budgetens utfall

Utfallet för verksamhetsintäkterna var 0,04 milj. euro och de utföll till 66 procent i förhållande till budgeten. Verksamhetskostnaderna var 4,7 milj. euro och de utföll till 98 procent.

11

Stadens strategi och ledning

Ansvarig: Pekka Timonen

Organ: Stadsstyrelsen

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	8 275	0	8 275	10 849	-2 574
Utgifter	-121 185	8 808	-112 378	-107 593	-4 785
Verksamhetsbidrag	-112 910	8 808	-104 103	-96 744	-7 358

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2023

Till verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning hör den allmänna ledningen, serviceområdena för ekonomi och strategi, personal- och koncernservice, sysselsättnings- och integrationsservice, livskraftstjänster och kommunal demokrati samt serviceenheterna för information och intern revision.

Budgetens utfall 2023

Verksamhetsintäkterna för stadens strategi och ledning var 10,8 milj. euro och de utföll till 131 procent i relation till den ändrade budgeten. Verksamhetsutgifterna var cirka 107,6 milj. euro och de utföll till 96 procent.

Under 2023 godkände stadsfullmäktige en budgetändring där en lönereservering för hela staden som centraliserats till verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning fördelades enligt utfallen till andra verksamhetsområden och riktades på nytt inom verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning. En budgetändring för arbetsmarknadsstödet höjda kommunandel godkändes också.

11 10

Allmänna ledningen

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	1 725	-1 725
Utgifter	-14 600	11 342	-3 258	-4 294	1 036
Verksamhetsbidrag	-14 600	11 342	-3 258	-2 568	-689

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Allmänna ledningen omfattar stadsdirektörens och verksamhetsområdets gemensamma verksamhetskostnader och utvecklingsprojektens verksamhetskostnader.

Budgetens utfall

Allmänna ledningens verksamhetsintäkter var 1,7 milj. euro och verksamhetskostnaderna 4,3 milj. euro. Verksamhetskostnaderna utföll till 132 procent i relation till den ändrade budgeten. Inom den allmänna ledningen har man ännu år 2023 bokfört de kostnader och inkomster för verksamheter som överförts till Vanda och Kervo välfärdsområde och som hänför sig till år 2022 och därför hör till staden.

I budgeten 2023 gjorde man för den allmänna ledningens del en centraliserad anslagsreservering som gällde hela staden och som hänförde sig till en kommunal löneuppgörelse. Reserveringen upplöstes delvis under budgetprocessens gång, men som en centraliserad reservering i den budget som stadsfullmäktige godkänt kvarstod fortfarande en lokal justeringspott och en utvecklingsprogramandel. Beslut om fördelningen av dessa fattades först under 2023. Den centraliserade anslagsreserveringen fördelades som en budgetändring till verksamhetsområdena till ett belopp på 11,3 milj. euro under 2023.

11 40**Ekonomi och strategi**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	345	0	345	398	-54
Utgifter	-6 028	-201	-6 230	-5 832	-398
Verksamhetsbidrag	-5 684	-201	-5 885	-5 434	-451

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under ledning av ekonomistyrningen bereddes budgeten och ekonomiplanen 2024–2027 som godkändes i stadsfullmäktige i november 2023. Valfärdsområdesreformen trädde i kraft i början av 2023 och förändringen i och med verkställandet av den märktes fortfarande år 2023. Nästa stora strukturomvandling är reformen av arbets- och näringstjänsterna (TE2024), som träder i kraft i början av 2025. Ett riksomfattande arbete med en reform av kommunernas finansieringssystem inleddes hösten 2023 och avsikten är att reformen träder i kraft i början av 2026. Vandas plan för balansering av ekonomin som godkändes 2021 är i kraft ända till 2025 och planens mål har nåtts planenligt när det gäller 2023.

Inom ekonomiservicen har man under 2023 genomfört de ändringar i stadens ekonomiverksamhetsprocesser som förorsakades av valfärdsområdesreformen som trädde i kraft i början av året. Det stöd för ekonomiprocesserna som ekonomiservicen gav Vanda och Kervo valfärdsområde fortsatte under hela året. Ekonomiservicen och -styrningen har deltagit aktivt i utredningsarbetet som staden påbörjade under våren för att kartlägga nuläget av ekonomiförvaltningens systemhelhet och utreda framtida scenarier. När det gäller ekonomiförvaltningens programvaru-robotik vidareutvecklades de befintliga processerna och förbättringar infördes både i konteringen av fakturor och automatiseringen av den allmänna faktureringen. Ekonomiservicen har deltagit i kartläggningen av de ändringar som reformen av arbets- och näringstjänsterna (TE2024) kräver när det gäller stadens utbetalningsprocesser och ICT-systemförändringar.

Inom serviceområdet genomfördes en ändring i ekonomisystemen som gäller behandlingen av de egendoms- och kapitalposter som överförs till valfärdsområdet i enlighet med bokföringsnämndens valfärdsområdes- och kommunsektions utlåtande 128/2022. Enligt utlåtandet har de egendoms- och kapitalposter som överförs till valfärdsområdet bokförts i den ingående balansen som ändringar i de ingående saldona med datering den 1 januari 2023. Det ska inte göras någon korrigerings i den utgående balansen för den föregående räkenskapsperioden, som utgör jämförelseår i bokslutet. Effekterna av ändringen syns i finansieringsanalyserna som förändringar i eget kapital och förändring i likvida medel, men inte som händelser i resultaträkningarna.

Vanda stads långfristiga lånestock minskade ytterligare 2023 med cirka 6 milj. euro. ECB fortsatte att höja sina styrräntor ytterligare och de korta räntorna nådde åtminstone tills vidare sin topp i oktober, varefter räntorna har sjunkit något, eftersom finansmarknaden förutspår att centralbankerna börjar sänka räntorna före sommaren 2024. Ränteskydden som har tecknats för stadens låneportfölj minskar med tiden, eftersom staden inte har tecknat nya skydd under det gångna året på grund av den höga räntenivån, men de tidigare vidtagna skyddsåtgärderna har hållit låneportföljens räntekostnader på en fortsättningsvis rimlig nivå. Staden refinansierade amorteringarna på lånen för 150 milj. euro med nya långfristiga lån som lyftes med rörlig ränta.

I samband med indelningen av VTK Kiinteistöt Oy delades också VTK-koncernens lånestock mellan VTK och Vivamus Kiinteistöt Oy. Vivamus Kiinteistöt Oy:s hela långfristiga lånestock måste omorganiseras och för båda bolagen skaffades nya garantier för att täcka bolagens nuvarande och framtida finansieringsbehov.

Stadens betalningsrörelsesystem uppdaterades till ett nytt 2023.

Stadgarna för Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond uppdaterades och fondens namn ändrades till Fastighetsfonden från och med 1.1.2024.

Riskhanteringen och den interna kontrollen överfördes till serviceområdet för kommunal demokrati från och med 1.9.2023.

Inom strategi och forskning har en kvalitativ halvtidsutvärdering av strategin genomförts år 2023. Utifrån den har man kunnat identifiera centrala åtgärder som ska genomföras i slutet av strategiperioden. I övrigt har man i strategin säkerställt att strategin genomförs bland annat genom att samordna de årliga målen och strategitemagruppernas verksamhet. Informationstjänsterna har producerat statistiska översikter och en befolkningsprognos. År 2023 producerades också en befolkningsprognos för personer med främmande språk som modersmål. Universitetssamarbetet utvecklades och Vanda deltog bland annat i finansieringen av Helsingfors universitets och Max Planck-institutets gemensamma forskningsenhet som öppnades 2023. Inom intressebevakningen betonades riksdagsvalet och till följd av detta bland annat en omorganisering av samarbetet mellan staten och städerna. Den viktigaste nya verksamhetsformen var en gemensam allians mellan de sex största städerna och staten.

Budgetens utfall

Utfallet för verksamhetsintäkterna inom serviceområdet för ekonomi och strategi var cirka 0,4 milj. euro och verksamhetsintäkterna utföll till 116 procent jämfört med budgeten. Utfallet för verksamhetskostnaderna var cirka 5,8 milj. euro och verksamhetskostnaderna utföll till 94 procent.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Hanterade inköpsfakturor st./årsverken – servicecentralen	47 528	45 600	36 970
Hanterade inköpsfakturor st./årsverken – hela staden	9 383	8 600	8 913
Hanterade försäljningsfakturor st./årsverken – servicecentralen	52 727	37 700	37 447
Hanterade försäljningsfakturor st./årsverken – hela staden	28 832	25 900	20 156
Årsverken i anslutning till bokföringsuppgifter – hela staden	9,6	8,0	7,2

11 50

Personal och koncernservice

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	3 872	0	3 872	4 592	-720
Utgifter	-49 433	-217	-49 650	-46 093	-3 557
Verksamhetsbidrag	-45 561	-217	-45 778	-41 501	-4 277

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom verksamhetsområdenas hr-tjänster etablerade man hr-processer och -praxis och gjorde dem smidigare efter ändringarna i hr-systemet under 2023. Man fortsatte att stärka kompetensen hos verksamhetsområdenas användare för att stärka den nya verksamhetskulturen. Styrningen av hr-kundservicens uppdrag dvs. tickets till rätta svarsgrupper förtydligades och samtidigt blev också genomloppstiden för uppdragen snabbare. Hr-rapporteringen började utföras med ett nytt verktyg och samtidigt utarbetades utvecklingsplaner för 2024 för att främja kunskapsledningen. Verksamhetsområdenas hr-tjänster främjade också för sin del behovet av att utveckla Herttas användbarhet och styrbarhet i samarbete med

huvudstadsregionens andra kommuner och systemleverantören. Herttaprojektets tredje fas genomfördes inte enligt de ursprungliga planerna.

Kunskapsledningens projekt inom upphandlingarna avslutades enligt tidsplanen i maj. Stadens alla upphandlingskontrakt har centraliserats till Cloudia och avtalsövervakningen utförs via programmets avtalshantering. Överföringen av avtalsbeteckningen till faktureringen är tekniskt sett klar, men det tar tid innan faktureringsmeddelandet för samtliga avtalsleverantörer kan ändras. De tidigare nämnda ändringarna är väsentliga för att kunna få tillräckligt med information till kunskapsledningen inom upphandlingarna. Utvecklingsarbetet fortsätter under år 2024.

Det skedde centrala förändringar i IT-administrationens verksamhet då social- och hälsovårdens tjänster avskildes från Vanda stads IT-tjänster och HR-systemen i stadens interna verksamhet centraliserades till IT-administrationen. Viktig serviceutveckling utfördes till exempel genom att förbättra Vandas datakommunikationsnät och hantering av åtkomstbehörigheter, särskilt ur ett datasäkerhetsperspektiv. Dessutom framskred planerna för konkurrensutsättningen av stadens grundläggande informationstekniktjänster, bytet av arbetsstationsmiljön Windows 11 och en lösning för kunskapsledning.

Inom utvecklingstjänsterna har utvecklingspartnernas och verksamhetsområdenas samarbete inom personalutbildning och utvecklingen av kompetens och ledning fortsatt enligt avtalen. Arbetsplatsmedlingen konkurrensutsattes som en del av utvecklingstjänsterna för arbetsplatser. Ett försök med webb-utbildning för hela personalen genomfördes tillsammans med Eduhouse. Syftet med försöket har varit att bedöma nyttan och användningsbehovet av webb-utbildningar. Ansökan om utvecklingsmedel för utveckling av arbetsplatserna och chefsarbetet genomfördes som en del av åtgärderna i tillgänglighetsprogrammet. Handledningsmaterialet för introduktion har också uppdaterats och ett enhetligt webbin-troduktionsprogram för anställda inom alla verksamhetsområden har skapats. För småbarnspedagogikens behörighetsutbildningar används en kontinuerlig ansökan till frivillig utbildning.

Tack vare konkurrensutsättningen av företagshälsovård har Vanda två olika serviceproducenter för företagshälsovård. Läkarcentralen Aava har från och med början av året fungerat som företagshälsovårdspartner inom småbarnspedagogikens och stadsmiljöns områden, och det har krävt handledning och skapande av verksamhetssätt också med den nya serviceproducenten. Nya verktyg för tidiga insatser har tagits för testning i arbetshälsovårdens servicepalett. Den nya Hertta hr-systemändringen kräver att processer och bland annat rapporteringen ses över på nytt. Ett intensivt samarbete har påbörjats och fortsätter i Kevas utvecklingsnätverk och projekt där man utvecklar verktyg för förutseende av arbetsförmågan som stöd för ledningen. Dessutom slutfördes det egna utvecklingsprojektet som finansierades av Keva, där man testade serviceprodukter för tidigt stöd. Arbetarskyddets egna verksamhetsprogram och det nya antidrogprogrammet Piilottelusta puheeksi har införts. Lokalprojektet i Dickursby har inletts på nytt.

Enheten för koncernstyrning och -övervakning har genomfört en helhetsplan för koncerninnehaven under år 2023. I slutet av året godkändes en planenlig försäljning av As Oy Sepänpuistos aktiestock och tomt till VAV-koncernen.

I anslutning till förändringarna i välfärdsområdet godkändes avtalet om upplösning av Samkommunen för missbrukarvård i Nyland under hösten 2023 i medlemskommunerna och samkommunen kommer att upplösas 2024.

I slutet av året beslutades det också om utträde ur Samkommunen för Västra Nylands folkhögskola, så att utträdet träder i kraft från och med början av 2025.

De stora bolagens program för ansvarsfullhet färdigställdes 2023 och målen för ägarstyrningen ställdes upp för bolagen när det gäller ansvarsfullhet i bolagens program utifrån YK Agenda 2030 SDG-referensramen.

Budgetens utfall

Personal- och koncernservicens verksamhetsintäkter var år 2023 cirka 4,6 milj. euro och verksamhetskostnaderna cirka 46,1 milj. euro. I förhållande till budgeten överskreds intäkterna med cirka 0,7 milj. euro, dvs. utfallet var 119 procent i förhållande till budgeten. Kostnaderna igen underskred budgeten med cirka 3,6 milj. euro, dvs. utfallet var 93 procent i förhållande till den ändrade budgeten.

Överskridningen av verksamhetsintäkterna i förhållande till budgeten beror huvudsakligen på de IT-tjänster som sålts till välfärdsområdet. Underskridningen av verksamhetskostnaderna beror på flera faktorer. De mest centrala faktorerna var att verksamhetskostnaderna underskreds betydligt vad gäller personalförmåner, logistiktjänster och personalbespisningen. På grund av välfärdsområdesreformen beredde man sig också på eventuella tilläggskostnader relaterade till datasystem, men de uppkom inte som väntat.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Personalförvaltning			
Procentenheten för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning av stadens totala personalantal (exkl. sysselsättnings servicen)	4,9 %*	4,6 %	5,2 %
Kostnader för företagshälsovård, euro / anställd	299	374	389
Kostnad per lönekalkyl			
Övriga avtalsbranscher (AKTA)	13,4	15,7**	15,8**
Kommunalt tjänste- och arbetskollektivavtal för undervisningspersonal (UKTA)	14,7	-	-
Antal uppdrag			
- i snitt i månaden	8 882	5 633	4 136
IT-administration			
Antal arbetsstationer, förvaltningen			
- bärbara datorer och arbetsstationer, st.	7 339	5 900	3 865
Antal arbetsstationer, undervisningen			
- bärbara datorer och arbetsstationer, st.	33 263	38 400	43 869
(Chromebookdatorer medräknade)			
Kundtillfredsställelse			
- ServiceDesk (1–5)	8,7	8,8	8,6
Antal uppdrag			
- i snitt i månaden	6 226	5 800	4 304
Lyckat genomförande av IT-investeringar			
- budgetutfall	86 %	100 %	76 %

* Antalet anställda som överförts till välfärdsområdet har dragits av

** Alla avtalsbranscher tillsammans. I och med systemreformen är det inte längre möjligt att specificera.

11 60**Livskraftstjänster**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 832	0	1 832	952	880
Utgifter	-4 297	-47	-4 344	-2 739	-1 605
Verksamhetsbidrag	-2 465	-47	-2 512	-1 787	-725

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Livskraftstjänsterna har fortsatt att utveckla en företagsvänlig verksamhetsmiljö, i vilket särskilt ingått utvecklingsarbetet med Aviapolisområdet och Dickursby kompetenscampus tillsammans med stadens övriga aktörer. Livskraftstjänsterna deltar aktivt i beredningen och främjandet av projektet Dickursby kompetenscampus som byggs invid Dickursby stationscentrum. Kompetenscampuset som byggs kommer att bli en unik servicehelhet som löser matchningsproblemen i Vanda. De mest centrala funktionerna inom livskraftstjänsterna har varit företagets rådgivnings- och utvecklingsservicearbete samt att hjälpa företag att etablera sig i Vanda och expandera sin verksamhet i Vanda.

Som en del av huvudstadsregionens ekosystemavtal som livskraftstjänsterna samordnat i Vanda har sju nya utvecklingsprojektet påbörjats som stöd för klusterutvecklingen och företagsutvecklingsservicen. Utvecklingen av talent-verksamheten med fokus på att locka och etablera internationell expertis fortsatte också med målet att göra den till en permanent service i framtiden. Utöver detta har resurserna för företagsrådgivningen för personer med främmande språk som modersmål stärkts.

I samband med strategitemat Ett Vanda med livskraft och kompetens samordnade livskraftstjänsterna genomförandet av tillväxt- och livskraftsprogrammet. Inom ramen för programmet har flera åtgärder inletts, av vilka livskraftstjänsterna ansvarat för bland annat stärkande av startup- och tillväxtföretagsverksamhet, främjande av företagsamhet bland invandrare, stärkande av kompetensprognoser, utveckling av kompetensen inom små och medelstora företag, stärkande av klusterverksamhet och ett servicelöfte på 48 h till företag.

Projektbyrån som betjänar på stadsnivå bygger upp den stadsutveckling som utförs via olika projekt genom att främja inledningen av EU-finansierade projekt i Vanda. Projektbyrån stärker interna nätverk och internt samarbete och när det gäller utvecklingen bidrar byrån till att den centrala informationen överförs på ett öppet sätt mellan verksamhetsområdena och stadens externa intressegrupper.

Livskraftstjänsterna inledde sin verksamhet som ett eget serviceområde 1.9.2023. Utvecklingen av serviceområdet inleddes hösten 2023 och fortsätter våren 2024, då den nya organisationen är i full drift. Målet med ändringarna är att stärka livskraftsfunktionerna i Vanda och förbereda sig på den kommande reformen av arbets- och näringstjänsterna som träder i kraft i början av 2025.

Budgetens utfall

Livskraftstjänsternas verksamhetsintäkter år 2023 var knappt 1,0 milj. euro, dvs. 52 procent i relation till budgeten. Verksamhetskostnaderna var cirka 2,7 milj. euro, 63 procent jämfört med den ändrade budgeten.

Underskridningen av budgeten berodde i hög grad på att projekten inte kunde genomföras enligt planerna på grund av att det EU-projektsystem som staten ansvarar för blev försenat. Av den anledningen har man använt köptjänster och fått mindre understöd. Dessutom har resurser bundits till projektverksamheten i mindre omfattning än tidigare, så att de kan allokeras på nytt år 2024 och 2025 i och med reformen av arbets- och näringstjänster (TE2024) och de kommande nya uppgifterna som reformen av serviceområdet medför.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Företag som grundats via FöretagsVanda	560	580	529
Företagsrådgivningens kundbesök	2 077	2 200	2 283

11 65**Sysselsättnings- och integrationsservice**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	2 152	0	2 152	3 146	-995
Utgifter	-40 536	-1 939	-42 475	-42 625	150
Verksamhetsbidrag	-38 384	-1 939	-40 323	-39 479	-845

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Det kommunala sysselsättningsförsöket med Kervo fortsätter till 31.12.2024, varefter arbetskraftstjänsterna överförs permanent till sysselsättningsområdena 2.1.2025. Målet med kommunförsöket är att möta kunden individuellt och skapa effektiva servicestigar.

Kriget i Ukraina har lett till osäkerhet i den ekonomiska utvecklingen år 2023. Osäkerheten har yttrat sig bland annat som variationer i arbetslöshetsgraden. Också det försämrade läget inom bland annat byggbranschen har ökat arbetslösheten särskilt bland personer med främmande språk som modersmål i slutet av 2023. Arbetslösheten har ökat 2,3 procent under 2023 och arbetslöshetsgraden var 12,4 procent i slutet av december. Långtidsarbetslösheten som redan länge har ökat minskade trots det år 2023. Däremot ökade arbetslösheten bland personer med främmande språk som modersmål och ny-anlända samt antalet arbetslösa och permitterade under 30 år i slutet av året. Antalet lediga arbetsplatser har minskat med 30 procent jämfört med december 2022.

Arbetsmarknadsstödets kommunandel uppgick år 2023 till 29,2 milj. euro. Detta innebar en ökning med 7,9 procent jämfört med året innan.

Vanda stad beslutade att ansöka om att bli ett självständigt sysselsättningsområde i stadsfullmäktige 9.10.2023, då organiseringsplanen som ska lämnas till statsrådet godkändes. Statsrådet fattar beslut om sysselsättningsområdena på förslag av arbets- och näringsministeriet före 29.2.2024. De arbets- och näringsbyråns tjänster som överförs i reformen av arbets- och näringsstjänsterna (TE2024) finansieras huvudsakligen med statsandelsfinansiering.

Beredningen av sysselsättningsområdet leds av en s.k. TE2024-beredningsgrupp som utsetts av stadsdirektören och beredningen genomförs av 11 verksamhetsområdesgrupper som beredningsgruppen utsett. För att säkerställa genomförandet av reformen har man inom sysselsättningsservicen utarbetat en serviceplan för sysselsättningstjänsterna och strukturer för personlig kundservice och kundservice för arbetsgivare såsom en serviceorganisation och serviceprocesser för sysselsättning och integration. Det har också skapats förutsättningar för att kunna genomföra system-, lokal och upphandlingslösningar.

År 2023 har Vanda, Esbo och Helsingfors vid huvudstadsregionens projektbyrå utarbetat avtalsutkast för genomförande av samarbetet som gäller upphandlingar och arbetsgivartjänster. I avtalsutkastet har riktlinjer dragits upp för objekten inom samarbetet som gäller upphandlingar och arbetsgivartjänster. Beredningen av genomförandet och organiseringen fortsätter i nära samarbete med huvudstadsregionens projektbyrå och städerna.

Serviceenheten för experter och nyanlända med främmande modersmål inledde sin verksamhet 1.9.2023 som en del av serviceområdet för sysselsättning och integration. Följande tjänster och verksamhet har centraliserats till enheten: sysselsättningstjänster för personer med främmande modersmål och nyanlända, tjänster för personer utanför arbetskraft och projektverksamhet som främjar integration. Enheten ansvarar också för samordningen av tjänster som främjar integration på stadsnivå. Enheten ansvarar också som en del av beredningen av Vandas sysselsättningsområde för hur beredningshelheten KOTO24 framskrider. En tväradministrativ arbetsgrupp har bildats för beredningen.

Vandas program för integrationsfrämjande 2023–2026 färdigställdes i december 2023.

Kompetenscentrets tjänster inklusive projektet föräldrarna med i skolan och arbetslivet överfördes i sin helhet till serviceområdet för sysselsättning och integration i slutet av 2023, och en ny helhet inleddes 1.1.2024.

Kommuninvånarservicen erbjuder digitalt stöd som syftar till att minska digital marginalisering. Situationen följdes upp aktivt med hjälp av en kommuninvånarenkät som undersökte hur olika invånargrupper får digitalt stöd. På basis av enkäten har andelen sådana Vandabor som inte får digitalt stöd när de behöver, minskat.

Programarbetet Kundservice 2023 framskred på det viset att planeringen av en styrmodell för kundservice påbörjades.

Vandainfo började ge kundservice till Vanda och Kervo välfärdsområde från och med början av 2023. Antalet kundkontakter på Vandainfo minskade en aning jämfört med året innan. Kundens fokus har alltmer övergått till information och rådgivning, och det digitala stödet roll har ökat ytterligare. Varaktigheten för enskilda kundevenemang har blivit längre.

Stadens nya responservice infördes i oktober 2023.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna för sysselsättnings- och integrationsservicen år 2023 var cirka 3,1 milj. euro, dvs. 146 procent i relation till budgeten. Verksamhetskostnaderna var cirka 42,6 milj. euro, 100 procent jämfört med den ändrade budgeten. I utgifterna för sysselsättnings- och integrationsservicen gjordes en budgetändring på 1,8 milj. euro som hänförde sig till ökningen av arbetsmarknadsstödet kommunandel. Arbetsmarknadsstödet kommunandel ökade med cirka 2,0 milj. euro jämfört med året innan då det fastställdes att det råder ett matchningsproblem som ökar arbetslösheten på arbetsmarknaden, i ett läge där arbetsplatserna och arbetskraften inte möts av olika orsaker. Den ändrade budgeten underskreds i sin helhet med cirka 0,8 milj. euro på grund av de inbesparingar som gjordes i personalkostnaderna och köpen av tjänster.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Sysselsättningsservicen			
Hänvisningar till arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (nya kunder)	724	1 700	1 340
De arbetslösas aktiveringsgrad	28 %	45 %	57 %
Flödet av arbetslösa unga i åldern 15–24 år till arbetslöshet som varat längre än tre månader (%)	56 %	45 %	53 %
Långtidsarbetslöshet	5 236	4 800	5 049
Arbetslöshet bland personer med främmande modersmål	5 885	4 700	7 232

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Kommuninvånarservicen			
Andelen stöd för e-tjänster och digitalt stöd av Vandainfos servicekontakter (%)	5 %	7 %	12 %
Antal kundkontakter på Vandainfo / år *)	290 100	420 000	163 700

* Siffrorna för BS 2022 och BDG 2023 inkluderar också samverkansservicens (invånarlokaler) kundantal. Samverkansservicen var en del av kommuninvånarservicen fram till slutet av 2022.

11 80

Kommunal demokrati

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	34	-34
Utgifter	-3 358	-59	-3 418	-3 297	-121
Verksamhetsbidrag	-3 358	-59	-3 418	-3 263	-155

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Verksamheten och utvecklingen av tjänsterna inom serviceområdet för kommunal demokrati bromsades upp av byten av nyckelpersoner och en långvarig resursbrist i de centrala funktionerna som berodde på dessa byten.

Inom beslutsberedningen inleddes arbetet med att utveckla organens mötespraxis och -teknik med sikte inställt på att möjliggöra hybridmöten. Förnyandet av stadshusets mötesteknik påbörjades i den nedre våningens mötesrum. En förhandsutredning av förnyandet av AV-utrustningen i fullmäktigesalen och stadsstyrelsens mötesrum utarbetades. Projektet med att införa dokumenthanteringssystemets lätta användargränssnitt Valmu avbröts. HR-systemet Herttas arvodesmodul infördes för inmatningen av det arvode som betalas för ett förtroendeuppdrag.

Riksdagsvalet ordnades i april 2023 på ett lyckat sätt. Antalet förhandsröstningsställen utökades och förhandsröstningen var livligare än tidigare. Valdeltagandet ökade en aning jämfört med tidigare riksdagsval, men hamnade under det nationella genomsnittet.

Förhandsutredningen av förnyandet av ärendehanteringssystemet blev färdig.

Verksamheten för ett elektroniskt arkiv etablerades och projektet med digitaliseringen av analogiska material fortsatte. Effektiveringen av registratures verksamhet främjades genom att utreda införandet av robotteknik.

Utvecklingen av lägesbilden fortsatte 2023 med hjälp av myndighetssamarbete och datainsamling. För säkerhets- och beredskapsplaneringens samarbete skapades strukturer och processer tillsammans med välfärdsområdet. En multiprofessionell samarbetsgrupp på stadsnivå inledde sin verksamhet för att minska ungdomsbrottslighet i skolor och på fritiden.

I november ordnades Nordic Safe Cities-nätverkets seminarium på ett lyckat sätt i Vanda.

Främjandet av utvecklingsåtgärderna i planen för jämställdhet och likabehandling och etableringen av ett verksamhetssätt med genusmedveten budgetering fortsatte enligt planerna.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna för serviceområdet för kommunal demokrati var cirka 0,03 milj. euro och verksamhetskostnaderna cirka 3,3 milj. euro. Verksamhetskostnaderna underskred budgeten med cirka 0,12 milj. euro och utfallet var 96 procent.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Antalet utbildningar för förtroendevalda och anställda	24	44	82
Antalet deltagare i utbildningar för förtroendevalda och anställda	1 409	1 300	1 300
Översättningsarbeten	4 005	3 200	3 400

11 70

Information

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	75	0	75	0	75
Utgifter	-2 516	-64	-2 580	-2 373	-207
Verksamhetsbidrag	-2 441	-64	-2 505	-2 373	-132

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Informationens verksamhetsplan förverkligades huvudsakligen. Under året utarbetades och inleddes ett mångårigt program för stadens anseende för att förbättra Vandas anseende och image. Den mångspråkiga informationen utvecklades bland annat genom att införa automatöversättningar av stadens webbsidor, Invånartidningens versioner på engelska och svenska samt webbplatsen vantaa.fi/selkosuomi. Man beredde sig på förändringskommunikationen gällande reformen av arbets- och näringstjänsterna (TE2024) genom att förstärka resursfördelningen inom sysselsättningsservicens information.

Inom marknadsföringen av staden inleddes näringsmarknadsföringen och den internationella (Invest In) marknadsföringen på nytt efter uppehållet under coronaåren och marknadsföringen av blomstrande stadscentrum genomfördes i enlighet med stadsstrategin för både företag och invånare. Vandas 50-årsjubileumsårs information och marknadsföring bereddes bland annat genom att skapa jubileumsårets visuella uttryck, webbsidor och utforma marknadsföringen av jubileumsårets evenemang.

Budgetens utfall

Informationens verksamhetsintäkter underskred budgeten med 0,075 milj. euro medan utfallet var 0 procent. Verksamhetskostnaderna uppgick till cirka 2,4 milj. euro och de underskred den ändrade budgeten med cirka 0,2 milj. euro. Verksamhetskostnadernas utfall var 92 procent på grund av de planerade mindre köpen av tjänster.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Informationens och marknadsföringens nettokostnader €/invånare	9,0	10,0	9,6

11 30**Interna revisionen**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-417	-6	-423	-340	-83
Verksamhetsbidrag	-417	-6	-423	-340	-83

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Den interna revisionen bistod stadsstyrelsen och stadsdirektören vid utvärderingen och utvecklingen av en fungerande riskhantering och intern kontroll genom revision av stadsorganisationens förvaltning, ekonomi och funktioner samt genom att tillhandahålla konsultationsservice. Årsplanen förverkligades nästan helt enligt plan.

I början av april infördes en lagstadgad anmälningsskanal för anmälan av misstänkta missbruk av verksamheten och oegentligheter. Den interna revisionens uppgift är att behandla de anmälningar som lämnats på anmälningsskanalen. I övrigt skedde det inga väsentliga förändringar i verksamheten.

Budgetens utfall

Den interna revisionens verksamhetskostnader underskred den ändrade budgeten med cirka 0,08 milj. euro och utfallet var 80 procent. Underskridningen berodde på personalkostnader som var mindre än planerat.

13**Fostran och lärande**

Ansvarig: Katri Kalske

Verksamhetsorgan: Nämnden för fostran och lärande
Ordförande: Paula Lehmuskallio

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Fostran och lärande totalt					
Inkomster	37 630	697	38 327	43 793	-5 466
Utgifter	-525 714	-28 321	-554 035	-552 579	-1 456
Verksamhetsbidrag	-488 084	-27 624	-515 708	-508 786	-6 922
Fostran och lärande bruttoenheter					
Inkomster	35 704	697	36 401	40 972	-4 571
Utgifter	-452 227	-26 625	-478 852	-477 298	-1 554
Verksamhetsbidrag	-416 523	-25 928	-442 451	-436 325	-6 126

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2023

Arbetet med att utveckla serviceplattformen DigiOne och dess tjänster, som är av stor betydelse för verksamhetsområdet, framskred 2023. Servicehelheten färdigställdes inte i sin helhet, och det beslutades att ibruktagandet av den grundläggande utbildningen skulle skjutas upp till 2024. I slutet av året fick föregångskommunerna i projektet DigiOne 1,287 miljoner euro i projektfinansiering från Business Finland, som styrgruppen för DigiOne fattade beslut om att ta emot i januari 2024. Utöver finansieringen från Business Finland finansierar kommunerna projektet med egen finansiering. Vandas andel av til

läggsfinansieringen är 1 588 252 euro. Hösten 2023 förberedde man sig för pilotförsöken med DigiOnes olika helheter. Arbetet i Vanda fokuserade särskilt på planeringen av förändringen i verksamheten och identifieringen av befintliga arbetsflöden, skapandet av Vandas egen organisation, strukturer och resurser, involverandet av personalen som en del av definitionen, utvecklingen och testningen samt beredningen av pilotförsök och ibruktagandet.

Vanda stad har deltagit i Finlands UNICEF-modell Barnvänlig kommun sedan 2021. Verksamhetsområdet för fostran och lärande samordnar arbetet på stadsnivå. Verkställandet av verksamhetsplanen Ett barnvänligt Vanda fortsatte 2023. Verksamhetsområdet genomförde webbutbildningen Introduktion till barnets rättigheter för hela personalen och alla förtroendevalda. Principerna för tryggare rum på stadsnivå togs i bruk och Barnets bästa i enskilda beslut – Vanda stads handlingsplan sammanställdes. Det genomfördes också en omfattande kommunikationskampanj #AutatkoSinä. Vanda stad fick i början av år 2024 Finlands UNICEF-utmärkelse Barnvänlig kommun. Detta innebär att man har lyckats främja barnrättsbaserat arbete och att man har förbundit sig till utvecklingsarbetet även i fortsättningen.

Fördelningen av resurser för projektet Dickursby kompetenscampus stärktes under året och arbetet fortsätter vid en projektbyrå med fem anställda. Uppföljningskommittén för projektet inledde sin verksamhet. En gemensam utveckling kring utbildningssamarbetets tjänsteoperatör inleddes mellan parterna i intentionsavtalet och vid sidan av detta utreddes servicebehoven hos företag i Vanda och ordnades nätverksmöten mellan utbildningsanordnare och företag. De studerande deltog via hackathon i utvecklandet av campusets FUI-koncept medan kommuninvånarna deltog i en tävling som gällde områdets namn. Detaljplanen för området godkändes, behovs- och projektutredningen för stadens läroanstaltslokaler blev klar, liksom planen för gatu- och parkområdena och konstkoncepten i området. Potentiella investerare och byggföretag deltog aktivt i den inkluderande marknadsdialogen. I slutet av året färdigställdes ett programdokument som täcker hela projektiden.

Beredningen av en utvidgning av den engelskspråkiga servicen framskred i praktiken så att man började utarbeta en pedagogisk plan för det nya daghemmet och den nya grundskolan som placeras i Mure, som en del av behovsutredningen för byggprojektet. När det gäller IB-kontinuiteten fortsätter beredningen.

Inom verksamhetsområdet utarbetades för småbarnspedagogiken och även för andra serviceområden och de gemensamma tjänsterna, åtgärdsprogram som främjar förmågan att attrahera och hålla kvar personal. Åtgärdsprogrammen är en del av programmet för tillgång till personal på stadsnivå.

Budgetens utfall 2023

Anslagen för verksamhetsområdet för fostran och lärande höjdes under 2023 genom fullmäktiges beslut 18.9.2023 § 18 och 11.12.2023 § 10. I den första tilläggsbudgeten överfördes en centraliserad lönere-servering till verksamhetsområdena. Effekten av detta var 8,9 miljoner euro för verksamhetsområdet. I den andra tilläggsbudgeten ökades bruttoenheterernas inkomster med 0,7 miljoner euro och utgifterna med 18,2 miljoner euro. Utöver detta höjdes verksamhetsbidraget för de nettobindande enheterna med 0,78 miljoner euro. Det totala bindande anslaget för verksamhetskostnaderna för verksamhetsområdets bruttoenheter underskreds med 1,6 miljoner euro och verksamhetsintäkterna överskreds med 4,6 miljoner euro. Verksamhetsområdets nettoenheters mål för verksamhetsbidraget nåddes.

13 10

Nämnden för fostran och lärande

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-90	0	-90	-106	16
Verksamhetsbidrag	-90	0	-90	-106	16

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Nämnden för fostran och lärande sammanträdde 11 gånger. Nämndens svenskspråkiga sektion sammanträdde sju (7) gånger, sektionen för individärenden fem (5) gånger och organet för den studerandes rättsskydds en gång. Påverkansorganet Svenska kommittén sammanträdde sju (7) gånger.

Budgetens utfall

Nämndens verksamhetskostnader överskred budgeten med 15 886 euro.

13 20

Gemensamma tjänster

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	400	368	768	738	30
Utgifter	-5 923	-854	-6 777	-5 883	-894
Verksamhetsbidrag	-5 523	-486	-6 009	-5 145	-864

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom de gemensamma tjänsterna bildades under 2023 ett team för välbefinnande och elevhälsa med uppgift att samordna och utveckla samarbetet med välfärdsområdet, utveckla den gemensamma elev- och studerandevården, främja kompetensen och metoderna för ingripande i mobbning vid verksamhetsenheterna och samordna välfärdsarbetet särskilt för barn och unga.

Utvecklingen av kunskapsledningen inom verksamhetsområdet har fortsatt med tyngdpunkten på arbetet inom respektive serviceområde. Planeringsprocessen för verksamheten och ekonomin har utvecklats för att bättre än tidigare tjäna den föregripande och strategiska planeringen. Som en del av den process för förändring av verksamheten som satts igång genom DigiOne har man berett bl.a. utvecklandet av ansöknings- och beslutsprocesserna när det gäller småbarnspedagogiken och skoltransporterna.

Digitaliseringen av ansöknings- och beslutsprocessen för transporter inom småbarnspedagogiken inleddes. I fråga om elevtransporter inom den grundläggande utbildningen har man deltagit i workshoppar för att precisera arbetet med utvecklingen av DigiOne.

Personalomsättningen har fortsatt vara stor, även om Kommun10-resultaten samtidigt var på en god nivå.

Budgetens utfall

Inkomsterna från ledningen och de gemensamma tjänsterna realiserades nästan enligt budgeten. Omkostnaderna underskred den ändrade budgeten med 0,9 miljoner euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Personalkostnader för administrativa uppgifter/verksamhetsområdets utgifter totalt	- *	0,6 %	0,6 %

* Ett jämförbart tal fås inte på grund av den lönejustering som gäller hela verksamhetsområdet.

13 30**Grundläggande utbildning**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	18 143	1 686	19 829	24 248	-4 420
Utgifter	-232 361	-5 461	-237 821	-240 619	2 798
Verksamhetsbidrag	-214 218	-3 775	-217 993	-216 371	-1 622

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Utvecklingen av undervisningen enligt läroplanen och strategin har genomförts som planerat. Med hjälp av tilläggstimmar har man kunnat koncentrera sig på målen för modersmålet och matematiken i nybörjarundervisningen. Undervisningspersonalen har genom läroplansarbetet förberetts för att ta i bruk DigiOne. Inom alla delområden har man strävat efter att hitta arbetssätt som även främjar samlärskapet.

Det särskilda stödet har kunnat stärkas genom att öka antalet speciallärare. Det råder fortfarande brist på behöriga speciallärare. Detta har man svarat på genom en utbildning av speciallärare som genomförs av Jyväskylä universitet, via vilken 40 speciallärare inom den grundläggande utbildningen har utbildats i två omgångar.

Skolorna har stärkt arbetet mot mobbning både genom att utveckla förebyggande verksamhetsformer och genom att stödja i skolor i behov av stöd och följa upp åtgärder.

Elva skolcoachar har inlett sitt arbete genom statens projektfinansiering för elevvården. Deras arbete för att främja elevernas välbefinnande upplevs som betydande.

Undervisningen för personer med funktionsnedsättning fortsätter att öka och S2-procentens relativa andel av eleverna inom undervisningen för personer med funktionsnedsättning är större än den övriga ökningen. Dag- och semesterverksamheten ordnas i samarbete med vakehyva. Ändringen har krävt att man kommer överens om förfaringssätten och förvaltningen av verksamheten kräver mer samarbete och resurser än tidigare.

För att utveckla kvaliteten på morgon- och eftermiddagsverksamheten som omfattas av lagen om grundläggande utbildning har man anställt en egen samordnare som stöder klubbarnas personal i verksamheten med utmanande grupper och i samarbetet med familjerna.

Läxstödsverksamheten har inletts som en del av verksamhetsområdets gemensamma utvecklingsprogram för flerspråkiga elever.

Budgetens utfall

Verksamhetskostnaderna i budgeten för den grundläggande utbildningen överskreds med 2,8 miljoner euro (101%). De viktigaste orsakerna till överskridningen var att hyrorna överskreds med 1,4 miljoner euro och att skolornas anslag (undervisning, biträdande personal, läromedel) överskreds med 1,6 miljoner euro.

Inkomsterna för den grundläggande utbildningen överskreds med 4,4 miljoner euro. De viktigaste faktorerna var NTM:s ersättningar för flyktbarn och statliga projektunderstöd som erhöles efter att budgeten godkänns. Verksamhetsbidraget underskreds med 1,6 miljoner euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Antalet elever i grundskolorna i Vanda	23 782	23 771	24 052
Driftsutgifter euro/elev	9 353	9 775	10 004
Undervisningens %-andel av driftsutgifterna per elev	54 %	56 %	57 %
Rumsm ² /studerande *	10,0	10,1	10,2
Gruppstorleken i snitt, klasserna 1–9	15,9	15,9	16,5
Elever som fått plats för fortsatta studier i gymnasium, yrkesutbildning, yrkesstart eller påbyggnadsundervisning av dem som fått avgångsbetyg från grundskolan, %	99 %	100 %	100 %
Antalet barn som deltar i eftermiddagsverksamheten	2 650	2 550	2 620
Antalet elever som börjat med frivilligt A 2-språk som inleds i årskurs 4	37 %	37 %	31 %
Elever/studiehandledare	190	210	210

* Kökshyrrorna ingår, utan dessa 9,7. Från och med år 2023 ingår inte studerandevårdens lokaler.

13 50

Småbarnspedagogik

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	16 573	-1 339	15 234	15 400	-166
Utgifter	-199 228	-19 943	-219 170	-215 874	-3 296
Verksamhetsbidrag	-182 655	-21 282	-203 936	-200 474	-3 462

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Tillgången på personal inom småbarnspedagogiken var fortfarande en stor utmaning trots många åtgärder. Löneuppgörelserna i Vanda förbättrade dock i någon mån Vandas attraktionskraft bland de anställda. En uppgiftsbeskrivning för socionomer inom småbarnspedagogiken infördes. Egna ersättare anställdes, men alla vakanser kunde inte fyllas. Möjligheterna till läroavtal för barnskötare inom småbarnspedagogiken utökades 1.8 i samarbete med Varia. Tillgänglighetsåtgärderna fortsätter i enlighet med planen på stadsnivå.

Antalet barn inom småbarnspedagogiken ökade med 157 barn jämfört med året innan. Av barnen var en större andel under 3 år än tidigare år, vilket bidrog till den stora ökningen i behovet av personal. År 2022 föddes cirka 200 fler barn i Vanda jämfört med tidigare år och dessa barn kom till småbarnspedagogiken under år 2023. Också i och med familjeledighetsreformen har det kommit allt yngre barn till småbarnspedagogiken.

År 2023 färdigställdes två nya kommunala daghem, Patotien päiväkoti och Jokiuoman päiväkoti i Myrbacka. De övriga planerade daghemmen (Kelokuusi, Ruusupuu ja Pesäpuu) försenades och öppnas år 2024. Daghemmen har sammanlagt 333 platser, av vilka 79 är nya. Utöver detta öppnades det privata daghemmet Pilke i Mårtensdal, 54 platser.

Antalet enheter som leddes parallellt ökade till 4 och uppgår nu till totalt 15.

Nya funktioner i kundsystemet (VaSa) togs i bruk. Särskilt statistikfunktionen förbättrade utnyttjandet av information i anslutning till styrningen av verksamheten.

Ibrukttagandet av trestegsstödet fortsatte och nya 7 speciallärare och 9 assistenter anställdes för att stödja barnen.

Budgetens utfall

Utfallet av verksamhetsintäkterna inom småbarnspedagogiken var 15,4 miljoner euro (101 %), varav avgifterna för småbarnspedagogik utgjorde 9,6 miljoner euro. Inkomstmålet för avgiftsintäkterna sänktes med 1,4 miljoner euro i samband med behandlingen av tilläggsbudgeten i december. Projektfinansieringen uppgick till 3,7 miljoner euro. Ersättningar och understöd från staten bokfördes till ett belopp av 1,5 miljoner euro och ersättningar från kommunerna till ett belopp av 0,4 miljoner euro. Övriga verksamhetsintäkter uppgick till 0,2 miljoner euro.

Utfallet för småbarnspedagogikens verksamhetskostnader uppgick till 215,9 miljoner euro. I förhållande till den ursprungliga budgeten överskreds verksamhetskostnaderna med 16,6 miljoner euro. I samband med den tilläggsbudget som fullmäktige godkände i september överfördes en centraliserad lönereservering till serviceområdena, varav småbarnspedagogikens andel var 4,8 miljoner euro. I samband med fullmäktiges andra tilläggsbudget i december beviljades ett tilläggsanslag på 15,0 miljoner euro till småbarnspedagogiken på grund av ökade kostnader för Seures vikarier och servicesedlar. Verksamhetskostnaderna underskreds med 3,3 miljoner euro i förhållande till den ändrade budgeten.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2022 **	BDG 2023	BS 2023 *
Antalet barn i olika småbarnspedagogiska tjänster i medeltal per månad:			
Kommunal småbarnspedagogik	10 000	10 719	10 642
Privat småbarnspedagogik	2 200	2 280	2 068
Klubbverksamhet	200	226	170
Hemvårdsstöd	3 000	3 082	2 673
Andelen barn som omfattas av småbarnspedagogiken av samtliga barn i åldern för småbarnspedagogik *	83,0 %	83,7 %	80,1 % ***
Andelen barn i privat småbarnspedagogik av alla barn i småbarnspedagogik	17,0 %	17,5 %	16,3 %
Barn som omfattas av strukturella stödåtgärder (kommunal småbarnspedagogik)	12,0 %	10,3 %	12,8 %
Driftsutgifter €/barn som använder tjänster	11 900	12 057	13 880

* Antalet finsk- och svenskspråkiga barn totalt.

** Uppskattning av medeltalet för 2022 på grund av systembytet.

*** Ändring av beräkningssättet på grund av familjeledighetsreformen fr.o.m. 2023.

13 90**Svenskspråkiga servicen**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	589	-18	571	586	-15
Utgifter	-14 626	-368	-14 994	-14 816	-178
Verksamhetsbidrag	-14 037	-386	-14 423	-14 230	-193

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Ledningssystemet för serviceområdet har reviderats 2023 i och med att tjänsten som utvecklingschef inrättades. Under 2023 har arbetet med de strategiska processerna utvecklats så att alla stadier har samma prioriteringar, vilket stöder en enhetlig svenskspråkig studieväg. Utvecklingsarbetet har också fokuserat på att förbättra informationsgången mellan fältet och ledningen.

Det har i flera år varit svårt att hitta kompetent personal till småbarnspedagogiken. För att underlätta situationen erbjuds i Vanda möjlighet att delta i svenskspråkig läroavtalsutbildning, som ger behörighet som barnledare, i samarbete med Varia och Step-utbildningen.

Lagen om småbarnspedagogik ändrades 1.8.2022 gällande stöd till barn. För att svara på lagändringen anställdes 2023 en speciallärare inom småbarnspedagogik.

Samarbetet mellan småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och gymnasiet inom det svenskspråkiga serviceområdet för att stärka språknivån i svenska, dvs. det så kallade språkstrategiska arbetet, har framskridit på alla stadier och personalen inom alla enheter har deltagit i de utbildningar som gäller förbättrandet av språknivån. Planeringen av S2-undervisningen är klar. Det gick inte att rekrytera någon S2-lärare.

I läroplanen för den svenskspråkiga grundläggande utbildningen gjordes en ändring gällande förebyggande av frånvaro samt systematisk uppföljning av frånvaro och ingripande i den. Programmet har tagits i bruk och bidrar till möjligheterna att ingripa i och förebygga långvarig frånvaro. I läroplanen gjordes också en ändring i bedömningskriterierna för årskurserna 3–6 samt lades en årsveckotimme svenska som modersmål till för årskurs 1 och en årsveckotimme matematik för årskurs 2. Dessa ändringar infördes från och med 1.8.2023.

För den svenskspråkiga förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen utarbetades en ny elev- och studerandevårdsplan som togs i bruk 1.8.2023. Ansvar för att ordna elevhälsotjänster överfördes i början av 2023 till välfärdsområdena. I och med reformen ändrades utarbetandet av elevhälsoplanerna från de elevhälsoplaner som utarbetats för varje förskoleundervisning, grundläggande utbildning och läroanstalt från 1.8.2023 till en plan för varje utbildningsanordnare.

Den svenskspråkiga Hux-utbildningen ordnas i samarbete mellan kommunerna Vanda, Helsingfors, Esbo, Grankulla och Kyrkslätt. Yrkesskolan Practicum ansvarar för genomförandet av utbildningen. Från Vanda deltar två elever i den svenskspråkiga Hux-utbildningen.

Budgetens utfall

Utfallet för den svenskspråkiga servicens avgiftsintäkter var 73 procent och underskred budgeten med 124 000 euro på grund av en alltför stor uppskattning av avgiftsintäkterna och den ändring av klientavgiftslagen som trädde i kraft 1.3.2023. Utfallet för verksamhetsintäkterna var dock 102,7 procent på grund av större stöd och understöd från staten än beräknat. Utfallet för den svenskspråkiga servicens verksamhetskostnader var 98,8 procent jämfört med den ändrade budgeten. Verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 178 000 euro. Utfallsprocenten för verksamhetsbidraget är 98,7 procent.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Barn i kommunal småbarnspedagogik *	300 **	300	286
Barn i den privat småbarnspedagogik	-	55	54
Barn i förskoleundervisning	64	75	69
Antalet elever i svenskspråkig grundskola	721	722	728
Driftsutgifter euro/elev	11 021	11 754	11 409
Undervisningens %-andel av driftskostnaderna/elev	58 %	58 %	56 %
Rumsm ² /elev	13,7	13,7	13,5
Gruppstorleken i snitt, klasserna 1–9 ***	15,7	15,7	14,4
Elever som fått plats för fortsatta studier i gymnasium, yrkesutbildning, yrkesstart eller påbyggnadsundervisning av dem som fått avgångsbetyg från grundskolan, %	100 %	100 %	100 %
Totala antalet elever som fått plats i eftermiddagsverksamheten	128	145	127
Studerande vid svenskspråkigt gymnasium	158	160	160
Driftsutgifter euro/studerande	8 337	8 858	9 531
Rumsm ² /gymnasiestuderande	8,2	8,1	8,1

* De svenskspråkiga barnen i privat småbarnspedagogik ingår i småbarnspedagogikens nyckeltal.

** Uppskattning på grund av systembytet i medeltal för år 2022.

*** Beräkningssättet har harmoniserats med den finskspråkiga grundläggande utbildningen.

137

Utbildningen på andra stadiet

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 926	0	1 926	2 821	-895
Utgifter	-73 487	-1 696	-75 183	-75 281	98
Verksamhetsbidrag	-71 561	-1 696	-73 257	-72 461	-796

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdets fyraåriga strategiska åtgärdsprogram och de mål som härletts ur det styrde verksamheten starkt. Den strategiska spetsen för utbildningen på andra stadiet – flexibla lärtigar – utvecklades tillsammans med läroanstalternas personal och studerande genom servicedesign. Med coronaunderstödet inleddes hösten 2023 ett pilotförsök med en stödform för studier som baserar sig på flerformsstudier inom gymnasieutbildningen. För att främja språk- och kulturmedvetenheten anställdes våren 2023 två samordnare för mångkulturella frågor på andra stadiet och hösten 2023 började två språk-samordnare inom gymnasieutbildningen. Samordnarna har anställts för viss tid med projektunderstöd. Språk- och kulturmedvetenheten utvecklades också inom ett kvalitetsprojekt för gymnasieutbildningen.

I och med välfärdsområdesreformen uppdaterades elev- och studerandevårdsplanerna för utbildningen på andra stadiet så att de överensstämmer med de nya bestämmelserna. De nya elev- och studerandevårdsplanerna trädde i kraft 1.8.2023. Läroanstalternas gemensamma välfärdsgrupper utbildades i anslutning till planerna. Vid läroanstalterna utarbetades principer för tryggare rum. Med välfärdsområdet har man kommit överens om gemensam praxis och regelbundet hållit gemensamma möten.

Antalet studerandeår i Varia översteg betydligt det målinriktade antal som UKM beviljade Varia. Den största delen av överskridandet beror på den ökade efterfrågan på läroavtalsutbildning. Utvecklingen av ansökningstjänsterna i Varia har framskridit i enlighet med strategin. Ansökningsprocesserna inom alla områden har överförts till ansökningstjänsterna och enhetliga urvalskriterier och språktestning har beretts för kontinuerlig ansökan.

Varia har spelat en viktig roll i beredningen av reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024, särskilt när det gäller kompetensutvecklingen under 2023. Undervisnings- och kulturministeriets finansiering för kompetenscentret för invandrare upphörde i slutet av 2023 och i och med det omorganiserades den verksamhet som bedrivits under utbildningen på andra stadiet till serviceområdet sysselsättning och integration från och med 1.1.2024.

För grundexamen i informations- och kommunikationsteknik förbereddes ansökan till programmet International Baccalaureate. Varia deltar i ansökningsprocessen "IB Candidate School" i slutet av 2023. Målet är att tillstånd ska fås under 2024. Genomförandeplanerna för examina inom yrkesutbildningen har uppdaterats och innehållen för hållbar utveckling har beaktats branschvis.

Byggandet av campuset i Veckal har inletts enligt tidtabellen och från Varia har man varit nära involverad i olika planerings- och beredningsuppgifter samt i planeringen av flytten inom olika branscher. Även andra lokalitetsprojekt främjades under året enligt den planerade tidsplanen: Projektplanerna för paviljongbyggnaden för Aviapoliksen lukio, Kompetenscampuset och Sotungin lukio godkändes hösten 2023. Serviceområdet för utbildning på andra stadiet har haft en betydande roll i arbetet med Dickursby kompetenscampus. Under år 2023 utvecklades en tjänsteoperatörsmodell i samarbete med intressentgrupperna och kontaktades potentiella läroanstaltspartner.

Budgetens utfall

Serviceområdet för utbildning på andra stadiet har i sin helhet varit nettobudgeterat sedan 1.1.2023. Budgeten förverkligades enligt planerna med ett verksamhetsbidrag på 98,6 procent. Inom gymnasieutbildningen var verksamhetsbidraget 98,8 procent och inom yrkesutbildningen 98,4 procent. Utfallsprocenten för verksamhetsintäkterna på andra stadiet i sin helhet var 158,1, inom gymnasieutbildningen 155,0 och inom yrkesutbildningen 164,6.

Varia beviljades genom undervisnings- och kulturministeriets andra tilläggsprestationsbeslut (SR/25889/2023) ytterligare 82 studerandeår (584 136 euro).

Coronaunderstöd för 2023 beviljades för gymnasieutbildning enligt följande:

- Stöd för framtiden i undantagsförhållanden, coronastöd 1.10.2021–31.7.2023, 734 185 euro.
- Valfärd och stöd, coronaunderstöd 1.12.2022–31.7.2024, 845 000 euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Studerande i finskspråkiga daggymnasier	3 712	3 691	3 785
Antalet studerande i de finskspråkiga daggymnasierna/gymnasium, medeltal	742	738	757
Studerande vid vuxen- och distansgymnasiet med examen som mål	237	250	323
Antalet studerande som avbrutit i % (daggymnasier) *	6,8 %	4,5 %	5,7 %
Studerande som fått avgångsbetyg på tre år av alla utexaminerade, % (daggymnasier)	88,0 %	88,0 %	88,3 %
Alla timmar/åvt/studerande (daggymnasier)	1,34	1,36	1,34
Driftskostnader euro/studerande (daggymnasier)	7 615	8 293	8 204
Rumsm ² /elev (daggymnasier)	7,3	7,4	7,4
Examensinriktade nybörjarplatser i den gemensamma antagningen för den årsklass som går ut grundskolan % (yrkesutbildningen)	35 %	41 %	32 %
Ant. studerandeår enligt mål fastställt av ministeriet (yrkesutbildningen)	100 %	100 %	100 %
Driftskostnader euro/studerandeår (yrkesutbildningen totalt)	11 540	11 584	11 880
Rumsm ² /studerandeår	13,8	13,5	13,4
Procenten av de studerande under 20 år som avlägger grundexamen och avbryter sina studier vid Varia	-	8,0 %	9,6 %

* Räknesättet har ändrats från och med DP 2022.

16

Stadskultur och välfärd

Ansvarig: Riikka Åstrand

Verksamhetsorgan: Nämnden för stadskultur och välfärd

Ordförande: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Stadskulturen totalt					
Inkomster	11 595	0	11 595	12 077	-482
Utgifter	-77 842	-2 644	-80 486	-80 161	-324
Verksamhetsbidrag	-66 247	-2 644	-68 891	-68 085	-807
Stadskultur bruttoenheter					
Inkomster	10 227	0	10 227	10 741	-514
Utgifter	-72 297	-2 546	-74 843	-74 495	-349
Verksamhetsbidrag	-62 071	-2 546	-64 617	-63 754	-863

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2023

I omvärldsanalysen inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd har det framkommit befolkningstillväxt, förändringar i befolkningsstrukturen, ojämlikhetsutveckling, säkerhet, ungdomsbrottslighet och satsningar på integration av personer med främmande språk som modersmål. Den snabba befolkningsökningen och den ökade mångfalden innebär fler utmaningar för serviceproduktionen men de kan också utgöra framgångsfaktorer för staden, om de sköts på ett kontrollerat sätt.

Den nya organisationsstruktur som inleddes i början av 2023 har fungerat bra och vi är nöjda med den. Arbetet med att utveckla serviceområdena har framskridit väl. Livsstilshandledningen och främjandet av hobbygarantin som varit utvecklingsprojekt inom verksamhetsområdet blir etablerade vid ingången av 2024. Många privata investeringar främjades, bland annat Aviapolis Live, Flygmuseets nya projekt, Arena 3.3 och Elmo ishall. Flera strategiskt viktiga initiativ har tagits tillsammans med partnerna. Samarbetet med välfärdsområdet har gått bra och Vanda har deltagit i de hyte-förhandlingar som ordnats av välfärdsområdet.

I Kivistö centrum har man fått en stor och önskad förbättring av servicehelheten, då stadskulturcentrumet Mosaik öppnades i köpcentret Kivistö i slutet av år 2023. Öppnandet av Mosaik försenades något från den planerade tidtabellen på grund av förseningar i leveranserna i byggentreprenaden. Medborgarbudgetering på stadsnivå inleddes för första gången och kommuninvånarna deltar till och med aktivare än väntat.

Strategin för verksamhetsområdet förtydligades och fyra prioriterade områden valdes ut för återstoden av strategiperioden. Under året lyckades man förbättra tillgången på arbetskraft och den allmänna stämningen bland personalen efter tiderna med undantagsförhållanden.

Budgetens utfall 2023

År 2023 var uppföljningen, planeringen och prognostiseringen av ekonomin inom verksamhetsområdet tydligare än under tidigare år, eftersom det undantagsförhållanden som orsakats av coronapandemin inte längre hade någon betydande inverkan på verksamheten. Till följd av den organisationsförändring som trädde i kraft i början av året gjordes behövliga ändringar i de bindande nivåerna i budgeten för verksamhetsområdet genom stadsfullmäktiges beslut i mars. Under året ändrades budgeten också på grund av löneuppgörelsen, vilket ledde till att 1,0 miljoner euro överfördes från stadens centraliserade lönereservering till verksamhetsområdet. I den slutliga budgeten syns också en budgetöverföring från stadsstyrelsens budget (1,2 miljoner euro) som motsvarar utgifterna för sommararbete (0,4 miljoner euro) och åtgärderna inom programmet för positiv särbehandling (MEK). Verksamhetsområdet gjorde inga förslag till ändringar i budgeten år 2023, utan anslagen för verksamhetsutgifterna i den ursprungliga budgeten förutspåddes vara tillräckliga och inkomstmålen förverkligas enligt planerna.

Verksamhetsinkomsterna för verksamhetsområdets bruttoenheter uppgick till sammanlagt 10,7 miljoner euro och de överskred slutligen budgeten med 0,5 miljoner euro (utfallet 105 %). Utfallet för verksamhetsutgifterna var 74,5 miljoner euro och skillnaden till budgeten 0,3 miljoner euro (utfallet 100 %). Inom verksamhetsområdets serviceområden förekom budgetavvikelser både i fråga om inkomster och utgifter, men på bindande nivå realiserades utgifterna i enlighet med budgeten. De största budgetavvikelsena gällde icke budgeterade projekt, öppnandet av servicecentrumet Mosaik och flyttningen av utvidgningen av den grundläggande utbildningen för vuxna som verkställdes annorlunda än planerat.

Verksamhetsbidraget för verksamhetsområdets nettoenheter var -4,3 miljoner euro, vilket var något lägre än målet (-56 000 euro, 101 %). Inkomsterna underskreds med 32 000 euro medan utgifterna överskreds med 24 000 euro.

Utfallet för serviceområdenas budget har rapporterats mer ingående i de avsnitt som gäller serviceområdena.

16 10**Nämnden för stadskultur och välfärd**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-80	0	-80	-82	2
Verksamhetsbidrag	-80	0	-80	-82	2

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under året sammanträdde nämnden för stadskultur och välfärd (före detta stadskulturnämnden) 12 gånger. Nämnden för stadskultur och välfärd sammanträdde i våras till en halvdags information om budgetramen på Clarion Hotel Aviapolis och i början av hösten ordnades ett tvådagars budgetseminarium på Haiko gård.

Under året verkade två av nämndens arbetsgrupper, den politiska styrgruppen för motionsprogrammet och arbetsgruppen för utveckling av invånar- och organisationslokaler.

Budgetens utfall

Nämndens budget förverkligades enligt budgeten.

16 21**Gemensamma tjänster**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	745	0	745	898	-154
Utgifter	-3 948	-1 304	-5 253	-5 430	177
Verksamhetsbidrag	-3 204	-1 304	-4 508	-4 532	24

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Harrastuskalenteri (Hobbykalendern) är en ny tjänst för Vandaborna och dem som utövar hobbyer i Vanda. Hobbyverksamhet stöder bland annat välbefinnande, livsglädje, gemenskap, integration och livslångt lärande. Med hjälp av hobbykalendern kan föreningar, organisationer, företag och andra aktörer i Vanda hjälpa invånare och dem som besöker Vanda att hitta saker att göra, att fästa sig vid sitt bostadsområde och trivas i Vanda. Hobbykalendern är också en del av välfärdsområdets digitala utbud. I hobbykalendern hittar man genast i samband med publiceringen tusentals hobbyer för alla åldersgrupper, bland annat hela Vuxenutbildningsinstitutets, tidigare hobihobi.fi:s och Hobbyernas Vandas utbud. Under våren 2024 inbjuds också stadens alla andra egna aktörer samt föreningar, organisationer och andra sammanslutningar för att publicera eller integrera sitt utbud på ett synligt sätt för den hobbyperiod som inleds på hösten och för en större lansering.

Modellen på stadsnivå för medborgarbudgetering godkändes av stadsstyrelsen 19.6.2023 § 10. Den första medborgarbudgeten på stadsnivå genomförs åren 2023–2025. Finansieringen av medborgarbudgeten på 1,2 miljoner euro fördelas enligt invånarantalet på Vandas 7 storområden. Olika arbetsgrupper och nätverk inledde sin verksamhet på hösten. Under hösten gavs anvisningar, genomfördes en introduktion av personalen, förverkligas åtgärder för invånarinteraktion och kommunikation och digitalisering. Medborgarbudgeteringen inleddes i november med en idéjakt. Invånarinteraktionen genomfördes i samarbete med den egna servicen och organisationspartnerna. Idéer fick lämnas in på webben,

på papper och vid evenemang, barn och unga deltog i småbarnspedagogiken, skolor och läroanstalter som en del av processen i anslutning till Påverkardagen. Invånarna deltog i stor utsträckning från varje storområde och sammanlagt drygt 2000 idéer lämnades in. Antalet idéer var betydligt större än väntat. Behandlingen av idéer inleddes inom de olika verksamhetsområdena i början av december. På grund av det stora antalet idéer är behandlingsarbetet större än väntat. Vandaborna kan rösta på sin favorit bland de förslag som går till omröstning 1–21.4.2024.

År 2023 erbjöds alla grundskolelever i Vanda hobbyer i över 70 olika lokaler inom ramen för Hobbyernas Vanda. Verksamhetsperioden följer skolårets cykel, så år 2023 ryms hälften av statistiken för två olika verksamhetsperioder. År 2023 deltog sammanlagt cirka 6 000 barn och unga i grundskoleåldern i hobbyverksamhet både under höst- och vårterminen och under året verkade sammanlagt över 400 hobbygrupper per vecka. Våren 2023 genomfördes den årliga enkäten om hobbyönskemål som fungerar som grund för planeringen av Hobbyernas Vanda med tanke på den kommande perioden – i detta fall 2023–2024. Enkäten besvarades av nästan 27 procent av alla barn och unga i grundskoleåldern i Vanda. Styrgruppen för Hobbyernas Vanda sammanträdde under året med i genomsnitt 6 veckors mellanrum, sammanlagt 8 gånger. För verksamhetsperioden (1.08.2023–31.7.2024) beviljades 700 000 euro i statsunderstöd (AVI). Vid sidan av basverksamheten fick Hobbyernas Vanda våren 2023 också specialunderstöd av undervisnings- och kulturministeriet för att utveckla hobbyverksamheten och tillgängligheten för barn och unga som behöver särskilt stöd. Utvecklingsaspekten i Vanda är består särskilt i att öka mångfalden och förståelsen för olika barns och ungas behov inom hobbyverksamheten och bland hobbyaktörerna. Finlandsmodellen för hobbyverksamhet infördes i ungdomslagen 1.1.2023, vilket förankrade verksamheten som en del av andra etablerade åtgärder också i Vanda. Hobbyernas Vanda överförs till att utgöra en del av serviceområdet för livslångt lärande 1.1.2024, och från och med den 1 januari 2024 finns det också en fast anställd för främjandet av hobbygarantin och utvecklingen av verksamheten i Hobbyernas Vanda.

Hanaböle träsk i Vanda är ett spetsprojekt på stadsnivå, som utvecklas till Södra Finlands mest tillgängliga natur- och rekreationsplats på landskapets och områdets villkor vad gäller bärkraften. Under 2023 främjades hållbar naturturism och rekreationsanvändning på många sätt. För Hanaböle träsk utarbetades bland annat miljöindikatorer, som utnyttjas för att utveckla området och dimensionera tjänsterna. Antalet kollektivtrafikturer ökades, vilket gjorde det lättare att ta sig till området. Ett nytt större parkeringsområde och ett tillgängligt närrekreationsområde med lägereldsplatser öppnades för kunderna. Planeringen av byggnads- och landskapsprojekt gjordes tillsammans med olika sammanslutningar.

Intresset för Hanaböle träskbastutjänster har ökat stadigt. Det blir fler bastuutrymmen när byggandet av två nya rökbastur och en tvättrumsbyggnad inleds 2024. Suomen Latu beviljade Vanda rätt att ordna huvudevenemanget i kampanjen Sov en natt utomhus, dvs. skogshotellet i Hanaböle träsk i augusti 2024. Förvaltningsmodellen för servicehelheten i Hanaböle träsk blev färdig och förvaltningsansvaret överförs under 2024 från stadsmiljöns verksamhetsområde till verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.

Arbetet för att främja välfärd och hälsa (hyte) utförs i Vanda under strategitemat Ett Vanda som stärker välfärden. Verksamheten under 2023 präglades av de ändringar som social- och hälsovårdsreformen medförde i stadens uppgifter att främja hälsa och välfärd, då social- och hälsovårdsservicen och räddningsväsendet överfördes till Vanda och Kervo välfärdsområde (Vakehyva) i början av 2023. Trots ändringen har kommunen fortfarande lagstadgade ansvar och uppgifter för att främja välfärd och hälsa. År 2023 har Vanda deltagit fem gånger i de regionala hyte-förhandlingarna och dessutom deltagit i utarbetandet av välfärdsberättelsen och välfärdsplanen för välfärdsområdet. I juni 2023 godkändes Vandas välfärdsplan 2023–2025 i stadsfullmäktige och hösten 2023 utarbetades en välfärdsöversikt för 2023. För hytes del har man utrett kontaktytorna mellan kommunen och välfärdsområdet, kommit överens om arbetsfördelningen och byggt upp ett nytt slags samarbete i den nya situationen. Arbetet med kontaktytorna och utvecklingen av dem fortsätter. I många tjänster, såsom elev- och studerandevården och det förebyggande missbrukarbetet, har det skett förändringar som det krävs resurser för att utreda även under de kommande åren.

Handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK) (dvs. strategitemat Ett socialt hållbart Vanda) för åren 2023–2025 har förverkligats rätt väl 2023. Målet med programmet är att minska skillnaderna i välfärd mellan områdena och invånarna. Programmet har byggt upp en ny samarbetskultur för att lösa systemiska och komplexa utmaningar av detta slag. Programmet genomförs åren 2023–2025 och för genomförandet reserveras två miljoner euro årligen, totalt sex miljoner euro. Utmaningarna för 2023 gällde särskilt förändringarna i omvärlden och särskilt rekryteringsutmaningarna i början av året.

Av programmets åtgärder för år 2023 har uppskattningsvis 21 vidtagits fullt ut (70 %) och 9 delvis (30 %). Strategitemats huvudteman och de viktigaste åtgärderna i dem var:

1. Effektivitet genom kunskapsbaserad ledning
 - Forskningssamarbete, projektet Puhti, ett segregationsnätverk, en lägesbild och datamodeller
2. En investeringsstrategi med barn i fokus
 - Vanda till den mest barnfamiljsvänliga kommunen (bl.a. skolungdomsarbete, nuorisotyö rai-teilla (ungdomsarbete på spåret) och Tempo-orkestern)
 - Att motverka ojämlikheter i utbildningen (bl.a. ett gemensamt skolprojekt, undervisnings- och kulturministeriets anslag för jämställdhet och stadens övriga åtgärder)
3. Välfärd genom utbildning, sysselsättning och hälsa
 - Utbildning och sysselsättning (bl.a. S2-språkundervisning, projektet Föräldrar med i skolan och arbetslivet, bibliotekarier för gemenskaplig språkinläring)
 - Hälsa (bl.a. förörterna i rörelse: skolornas idrottslag och kamratmotion för invånarna)
4. Blomstrande stadscentrum
 - Levande, mångsidiga och gemensamma mötesplatser i förörterna (bl.a. gemenskapsutveck-larmodellen, konst, kultur och evenemang samt säkerhetssamarbete)
 - Vi bygger en spårvägsstad (bl.a. Vandasåran, utvecklingsplaner för stadscentrumen, mark- och bostadspolitik, medborgarbudgetering, hushållsbolagsklubben, förortsprogrammet, stads-miljöns segregationsarbetsgrupp)

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna av gemensamma tjänster var 154 000 euro bättre än budgeten (121 procent). Avvikelsen beror på att realiseringen av hyrorna för organisationslokaler var högre än budgeterat och på intäktsföringen av projektfinansieringen för förortsprogrammet.

Verksamhetsutgifterna överskred den ändrade budgeten med 177 000 euro. Överskridningen av utgifterna var en följd av de högre hyreskostnaderna för organisationslokaler (50 000 euro) samt överskridningen av utgifterna för projektet Hobbyenas Vanda på grund av problem med lönebokföringen (50 000 euro). I utfallet av utgifterna för gemensamma tjänster ingår dessutom löneperiodiseringar inom MEK-programmet (77 000 euro), vars motsvarande anslag har överförts till verksamhetsområdena från stadsstyrelsens centraliserade anslagsreservering.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Anställda inom stadskulturens gemensamma tjänster/an-ställda inom verksamhetsområdet %	3,4	3,2	3,2
Andelen som är nöjda med möjligheterna att delta och på-verka	38	37	37

16 33**Kultur- och biblioteksservicen**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	472	0	472	665	-193
Utgifter	-18 929	-345	-19 273	-19 257	-16
Verksamhetsbidrag	-18 456	-345	-18 801	-18 592	-209

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under det gångna året genomfördes en organisationsreform där kulturservicen och biblioteksservicen slogs samman till ett nytt serviceområde. Det gemensamma ettåriga utvecklings- och utbildningsprogrammet Ikkunoita uuteen, inom vilket det skapades nya slags gemensamma innehållshelheter som bättre betjänar kommuninvånarna, fungerade som stöd för sammanslagningen.

Serviceområdet för kultur- och biblioteksservicen upprätthåller och utvecklar Vandabornas möjligheter till innehållsrikt välbefinnande, bildning och aktivt medborgarskap och stärker invånarnas roll som självständiga kulturaktörer. Serviceområdet ansvarar i Vanda för kommuninvånarnas tillgång till information, material och kulturinnehåll samt för främjandet av mångsidig läskunnighet och litteratur.

Genomförandet av kulturriktlinjerna fortsatte. En viktig åtgärd var programmet Vandas kulturbarn, vars genomförande inleddes med evenemang för personer födda 2023. Utvecklingen av tjänsterna inom Håkansböle gårds områdes inleddes. Stadsstyrelsen beslutade om huvudbyggnadens användningsändamål och förvaltning: sommaren 2026 öppnas ett herrgårdsmuseum, som utgör en del av museitjänsternas organisation.

Bibliotekets tjänster och funktioner utvecklades utifrån programmet Biblioteket 2030. Åtgärderna i programmet har kompletterats och utvärderats årligen med beaktande av kundernas delaktighet. Responssystemets funktion har utvecklats och effektiviteten utretts.

Helmet-bibliotekens webbplatsreform genomfördes. I samband med utvecklingen av Helmet-samarbetet utreddes också fördelarna med en eventuell gemensam digital plattform och centralisering.

Det bindande målet för stadsstrategin är att "Vanda är känd som en evenemangsstad". Det fastställda antalet evenemang uppnåddes.

Tempo-orkestrarna blev en del av kulturservicen för barn och unga. Verksamheten utvecklades så att den i fortsättningen i allt högre grad når sådana barn, unga och familjer för vilka det annars inte skulle vara möjligt att utöva musik.

Stadsmiljön har förändrats i och med att invandrarbefolkningen ökar, befolkningen åldras och antalet barnfamiljer ökar. Ökad mångfald bland invånarna har understötts effektivt med hjälp av kultur, t.ex. genom MEK-projekt.

Det satsades på planeringen av de lokaler och den verksamhet vid stadskulturcentrumet Mosaik som färdigställdes hösten 2023 och i utbudet av lokaler och tjänster beaktades de behov som framfördes av kunderna och kundmötena utvecklades. Det nya centret har tagits väl emot av invånarna.

Samarbetet med skolan och småbarnspedagogiken har fortsatt enligt de gemensamma riktlinjer som man kommit överens om med den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken.

Planeringen av konsthelheten utmed spårvägslinjen har inletts och en styrgrupp för offentlig konst på stadsnivå har inrättats.

Budgetens utfall

Kultur - och biblioteksservicens ekonomi förverkligades i enlighet med den ändrade budgeten. De uppställda inkomstmålen uppnåddes.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Kulturservicen			
Publik (antal personer) vid samtliga kulturevenemang	458 305	300 000	333 543
Inkomsterna för kulturservicens bruttoenheter, euro/invånare	1,55	1,28	1,77
Understöd euro/invånare *	5,83	5,15	4,96
Antal besökare vid stadsmuseet **	30 379	15 000	25907
Antal besökare vid konstmuseet + Galleri K)	8 532	20 000	12 238
Driftsutgifter euro/invånare***	55,68	34,71	36,48
Biblioteksservicen			
besökare	1 382 313	1 900 000	1 651 234
antalet lån av material	2 394 690	2 400 000	2 502 965
lån av material/invånare	10	10	10
materialanslag euro/invånare	5	5	5
driftsutgifter/invånare	38,2	40,5	42,0

* BDG2023 enligt den nya organisationen, utan understöd för grundläggande konstundervisning.

** Siffran innehåller antalet besökare vid stadsmuseets pop up-utställningar och antalet guidningar i Håkansböle gårds huvudbyggnad.

*** Kulturservicen, musikinstitutet och konstskolan sammanlagt. BDG2023 utan musikinstitutet och konstskolan.

16 34

Idrott och motion

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 538	0	5 538	5 506	32
Utgifter	-28 489	-389	-28 878	-28 879	1
Verksamhetsbidrag	-22 951	-389	-23 340	-23 373	33

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Målgrupperna för aktivitetsservicen har utvidgats ytterligare under år 2023 och täcker alla åldersgrupper. Som det allra sista slutfördes också utvecklingen av den motionsinriktade modellen för välbefinnande i arbetet som planerats för personalen. Genom de etablerade verksamheterna och olika projekt erbjuds allt från rådgivning om levnadsvanor under graviditeten till tjänster för äldre personer med försämrad funktionsförmåga.

Den existerande servicen har utvecklats i enlighet med livscykelprincipen, så att allt fler Vandabor ska ha möjlighet till ett aktivt fysiskt levnadssätt i alla skeden av livscykeln. Livscykelprincipen lyfts också fram starkt i de idrottspolitiska riktlinjerna och i programmet Ett Vanda i rörelse på stadsnivå, som börjar verkställas 2024. Dessa dokument styr målen och åtgärderna för att främja den fysiska aktiviteten i serviceområdet och i hela staden inom den närmaste framtiden.

Programmet Daghemmet i rörelse genomfördes i samarbete med småbarnspedagogiken som workshops, utbildningar och utvecklingsprojekt om aktiverande lärmiljöer, vilka riktade sig till småbarnspedagogikens personal. Vidareutvecklingen av verksamheten fortsatte genom att den förankrades allt starkare och mer långvarigt i vardagen vid utvalda enheter inom småbarnspedagogiken.

I programmet Skolan i rörelse genomfördes aktiva lärmiljöer både på skolornas gårdsplaner och i klassrummen. De anställda i programmet Skolan i rörelse svarade för att göra eleverna delaktiga också i andra förnyelser som gällde skollokaler. Verksamheten Sporttikaveri som skapades tillsammans med skolornas elevvård ordnades som en del av projektet Hobbyernas Vanda. Som ett nytt initiativ för elever på högstadiet utvecklades en modell med en personlig tränare (PT) som är en riktad service för elever som kräver personlig assistans för att deras fysiska funktionsförmåga ska förbättras.

Inom programmet Studier i rörelse fortsatte ordnandet av utbildningar för personalen vid läroanstalter på andra stadiet och utbudet av välbefinnandecoachning, handledning i små grupper och motionsrådgivning. Studerande på andra stadiet erbjuds också avgiftsfri användning av simhallar och gym före klockan 16.

Elevidrotten och de avgiftsfria speldagsevenemangen för skolelever samt verksamheten med kvartersligor för vuxna utvidgades och utvecklades under året. Idrottsevenemangen Perhepeuha för familjer med barn under skolåldern förverkligades i samarbete med Sporttia kaikille ry runt om i Vanda i allt större utsträckning.

Serviceområdet för idrotts ledda kursverksamhet erbjöd olika former av gymnastik, vattengymnastik och ledda timmar för motionerande seniorer och personer i arbetsför ålder. I den ledda motionsverksamheten deltog omkring 5 000 Vandabor varje vecka. Stadens livsstilsrådgivning – livsstilscoachning – erbjöds i samarbete med välfärdsområdet på alla hälsostationer.

I projektet Hyvinvointikertomus tutuksi & terveellinen ravitsemus tavaksi (bekanta dig med välfärdsberättelsen samt hälsosam kost som vana) testades vårdkedjan när det gäller övervikt i samarbete med välfärdsområdet. I projektet har man bedömt och utvecklat åtgärdsförslag särskilt för utveckling av kosten i anslutning till grundskolan till exempel inom skolmåltiderna.

Idrottsföreningarnas verksamhet stöddes med understöd och genom fördelning av användningstider till de idrottsplatser som upprätthålls av staden. Projektunderstöd för motionsidrott riktades till två större helheter, dvs. verksamheten i grupperna Sporttia kaikille och Urhea-coachningen för högstadieelever. Understöden för idrott och motion förnyades så att det allmänna understödet för specialmotion ersattes med ett projektunderstöd för anpassad motion och motionsidrottens handledarstöd uppdaterades till ett projektunderstöd för motionsidrott. Avgiftsfri eller mycket förmånlig hobbyverksamhet med låg tröskel stöds genom avgiftsfri användning av lokaler och projektunderstöd för motionsidrott.

Utvecklingen av lokalbokningssystemet Timmi fortsatte bland annat genom ibruktagandet av ett nytt användargränssnitt och Suomi.fi-identifikation. Stadens nya understödssystem utvecklades på verksamhetsområdesnivå och togs i bruk för en del av understöden för idrott och motion i december. Anmälningssystemet för handledd motion samt idrotts- och motionsläger uppdaterades så att det blev mer användarvänligt.

Idrottsplatserna utvecklades i enlighet med idrottsplatsprogrammet. I Håkansböle idrottspark färdigställdes en stor konstisbana och konstgjord isrink. Idrottsparkens område byggdes också om och den nya servicebyggnaden togs i bruk. Förarbetena vid Elmo idrottspark färdigställdes och planeringen av Elmo simhall fortsatte. Arbetet med att förnya stödkonstruktionerna i taket och plattbeläggningen i bassängerna Mårtensdals simhall inleddes. På Dickursby Arena färdigställdes tre bås. Nya utomhusredskap för konditionsträning installerades i Askis, Havukoski, Gladas, Östra Haxböle och Hasselbacken. På Peltolan koulus skolgård anlades en näridrottsplats.

År 2023 ordnades olika idrotts- och motionsevenemang i Vanda, bland annat deltävling i Finlands Cup i terrängskidåkning, VM-deltävlingen i motocross, den stora internationella tävlingen Arctic Open i badminton, FM-tävlingar i badminton, EM-tävlingar i laggymnastik, deltävlingen i världscupen, Challenge

Cup för ungdomar och den internationella tävlingen i kategori B, landskamper i futsal, handboll, innebandy och fotboll, skejt-FM, EM-match i amerikansk fotboll, FM-tävlingar i boxning, Vanda triathlon och FM-mästerskapen i maraton i Vanda.

År 2023 hade Vanda 12 idrottare genom ömsesidigt samarbete samt fyra representationslag inom ramen för 3 stödmodeller.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna för serviceområdet för idrott och motion underskreds med 32 000 euro. Utgifterna utföll enligt den ändrade budgeten. Inkomstminskningen berodde främst på att Mårtensdals simhall och gym hade stängt.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Totalkostnader euro/invånare	109,59	117,06	117,34
Verksamhetsintäkter euro/invånare	20,46	22,76	22,37
Understöd euro/invånare	5,69	5,65	5,79
– antal medlemmar i behov av assistans i % av invånarna	23 %	23 %	21 %
Kostnad för simhallsbesök (även gymbesök ingår), euro/besök	11,87	8,00	9,90
– simhallarnas skattefinansieringsandel %	82 %	81 %	80 %
Lokalitetsm ²	91 894	91 792	91 893
Lokalerna för inomhusidrott, bokningsgrad %	61 %	66 %	61 %

16 35

Ungdoms- och samverkansservicen

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 704	0	1 704	2 060	-357
Utgifter	-14 123	-363	-14 486	-14 703	217
Verksamhetsbidrag	-12 419	-363	-12 782	-12 642	-140

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdet för ungdoms- och samverkansservice inledde sin verksamhet i början av 2023. Det nya serviceområdet har byggts upp under hela året inom ramen för såväl gemensamma verksamhets-sätt och en organisationskultur som visionen för ett större serviceområde. Årets början präglades starkt av det nya serviceområdet samt av de tankar och förväntningar som gäller området.

Visionen för serviceområdet började byggas upp våren 2023, när serviceområdet hade organiserats vad gäller system och andra praktiska frågor. Som stöd för visionen upphandlades en konsultbyrå och genom konkurrensutsättning började man bygga upp detta arbete med Gaia Consulting Oy. Som stöd för arbetet samlades också en rådgivande grupp med experter från ministerierna och andra sakkunnig-organisationer. Arbetet har framskridit enligt planerna och fortsätter 2024. Responsen från den rådgivande gruppen om vad som har gjorts under 2023 var mycket uppmuntrande.

Årets början präglades av en stor personalkris då antalet sökande till lediga platser sjönk drastiskt. Inom ungdomsservicen gick vardagen under våren i stor utsträckning bara ut på att klara sig, då personalsituationen var mycket alarmerande. Vårens löneuppgörelse och marknadsföringskampanjen med Seure

förändrade situationen och i slutet av året var bara en vakans obesatt inom ungdoms- och samverkansservicen (när det var som värst var omkring 30 vakanser obesatta).

Verksamhetsmässigt har serviceområdet haft tre kritiska teman. Den ökade ungdomsbrottsligheten i staden, situationen för NEET-ungdomar och mer allmänt utvecklingen av säkerhetsläget i olika stadsdelar.

Under året har man kring båda dessa frågor byggt upp en lägesbild inom ramen för den egna datainsamlingen, alla utredningar och inledandet av ett forskningsprojekt. När det gäller ungdomsbrottslighet har följande främjats under året:

- Samarbete med HelsingforsMissionen inleddes för att sätta igång verksamheten Aggredi Primo (<https://aggredi.fi/aggredi-primo/>) i Vanda med finansiering från ministeriet. Beredningen gjordes under 2023 och verksamheten inleds i början av 2024.
- Ett omfattande treårigt forskningsprojekt inleddes för att framtida åtgärder ska basera sig på kunskap om och förståelse för fenomenet i fråga.
- Det byggdes upp ett sam- och utvecklingsarbete för ungdomstjänsterna på huvudstadsregionnivå kring temat via ett gemensamt projekt. Genom detta projekt bedrevs även internationellt samarbete inom benchmarking av olika verksamhetsmodeller.

När det gäller NEET-ungdomar inledde ungdomsservicen och gemensamma tjänster en utredning för att bygga upp aktuell och korrekt information om fenomenet i fråga. Utredningen gav mycket information som kommer att användas för att ytterligare undersöka åtgärder och tillvägagångssätt under 2024. Detta arbete utförs i samarbete med sysselsättningsservicen och andra stadiet.

Säkerhetsläget har varierat och i vissa stadsdelar har detta lett till olika situationer för kunderna. Ungdoms- och samverkansservicen har fäst särskild uppmärksamhet vid genomgången av säkerhetsplanerna och utbildningen av personalen kring temat.

Budgetens utfall

Inom driftsekonomin för ungdoms- och samverkansservicen skedde inbesparingar våren 2023 på grund av personalbrist. Därför realiserades inte driftsutgifterna i sin helhet. Utgifterna och inkomsterna för 2023 överskreds på grund av projekten. Utgifterna överskred den ändrade budgeten med 217 000 euro (101%) och inkomsterna med 357 000 euro (121%).

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Antal besökare vid ungdomsgårdarna (samtliga besökare)	215 741	250 000	188 984
Antal besökare vid ungdomsgårdarna (besökare i den egna verksamheten)	145 595	160 000	141 822
Antalet inkvarteringsdygn vid lägerområdena (Kukonnotko och Palajärvi)	5 618	7 500	6 581
Deltagare i verkstadsverksamheten för ungdomar	258	380	258
Klienter i det uppsökande ungdomsarbetet	834	750	927
Antal organisationer och verksamhetsgrupper som fått understöd	53	58	55
Driftsutgifter/invånare *	42,11	58,03	59,74
Understöd/invånare *	2,00	6,52	6,44
Det totala antalet verksamhetslokaler i ungdomsarbetet	21	21	31
Ungdomsarbetets lokaliteter i kvadratmeter, m ²	15 571	15 571	19 777
Antal organisationer och verksamhetsgrupper som fått understöd av samverkansservicen	120	140	122
Antal personer per vecka som utnyttjat det matsvinn som distribuerats via nätverket Gemensamt bord	5 500	6 000	5 500

* från och med BDG2023 motsvarar siffran den nya organisationens verksamhetsutgifter, under tidigare år endast Ungdomsservicen.

16 37**Livslångt lärande**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 768	0	1 768	1 611	157
Utgifter	-6 728	-145	-6 873	-6 144	-729
Verksamhetsbidrag	-4 960	-145	-5 105	-4 533	-572

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdet för livslångt lärande inledde sin verksamhet i början av 2023. Serviceområdet utgörs av enheter som är läroanstalter: Vanda vuxenutbildningsinstitut, Vanda musikinstitut och Vanda konstskola. Till serviceområdets uppgifter hör också att bereda understöd till privata aktörer inom den grundläggande konstundervisningen. Arbetet 2023 utgjordes i stor utsträckning av planering och utveckling av lednings- och verksamhetskulturen inom det nya serviceområdet. Beskrivningen av serviceområdets ledningssystem utarbetades i samarbete med ledningsgruppen, den omfattande ledningsgruppen och personalen. I ledningskulturen eftersträvas samstyrning. Serviceområdets utvecklingsteman är: 1) gemensamt mål och samarbete, 2) ledning och verksamhetskultur, 3) kommunikation. Åtgärder har planerats och schemalagts för alla teman. Utvecklingen av ledningen och verksamhetskulturen är på god väg.

Serviceområdets ekonomi är kopplad till antalet kunder och därför uppställdes också som ett ekonomiskt mål att antalet kunder ska öka. Detta mål nåddes på serviceområdesnivå. Volymen av vuxenutbildningsinstitutets invandrarutbildning ökade med cirka 22 procent 2023. Medborgarinstitutets mål för antalet statsandelstimmar (VOS) nåddes. Antalet personer som kommer till alla verksamhetsformer vid vuxenutbildningsinstitutet är större än antalet platser. Antalet studerande vid Vanda musikinstitut ökade med cirka 10 procent, och samtidigt minskade antalet erbjudna timmar, dvs. utvecklingen går i

rätt riktning. Antalet elever vid Vanda konstskola ökade inte, vilket kräver utveckling i fortsättningen.

Det viktigaste av de strategiska målen med tanke på det livslånga lärandet är att förebygga ojämlikhet genom att öka tillgängligheten, vilket innebär att tjänsterna görs mångsidigare. Utvecklingen av invandrarutbildningen och den grundläggande utbildningen för vuxna fortsätter hela tiden. För närvarande ordnas grundläggande utbildning för vuxna i Vanda både vid vuxenutbildningsinstitutet och yrkesinstitutet Varia. Vid vuxenutbildningsinstitutet ordnas hela examen, i Varia delprestationer. Antalet studerande vid vuxenutbildningsinstitutet är större och utbildningen har utvecklats som en helhet. År 2023 började man bereda en överföring av den grundläggande utbildningen för vuxna i Varia till vuxenutbildningsinstitutet för att göra helheten tydligare och enhetligare. Överföringen sker från början av 2025.

Under 2023 bereddes överföringen av Hobbyernas Vanda till serviceområdet för livslångt lärande från och med början av 2024. Serviceområdet för livslångt lärande har på detta sätt profilerat sig starkare som ett serviceområde för hobbyer. Målet är att erbjuda hobbyer för barn och unga som underutnyttjar tjänsterna samt att möjliggöra kontinuitet och engagemang i hobbyverksamheten. Serviceområdets vision är Livslångt lärande skapar glädje, kompetens, skicklighet och livskraft.

Hösten 2023 ordnades möten mellan privata aktörer inom den grundläggande konstundervisningen i Vanda och utvecklingen av verksamheten har inletts (t.ex. ett utvecklingsforum ordnas 03/2024), och ett verktyg för att mäta kvaliteten håller på att utvecklas.

Vanda vuxenutbildningsinstitut ger medborgarinstitutsundervisning, grundläggande utbildning för vuxna och utbildning i finska som andra språk. Skapandet av serviceområdets strukturer och utvecklandet av verksamhetssätten präglade årets evenemang.

Vuxenutbildningsinstitutets verksamhet har återhämtat sig mycket väl från effekterna av coronapandemin; antalet studerande och kurser vid medborgarinstitutet överskred redan siffrorna för tiden före pandemin. Utvecklingen och utvidgningen av den grundläggande utbildningen för vuxna fortsatte. Det fanns dock inga ytterligare utrymmen för att utvidga verksamheten, vilket bromsade upp förverkligandet av målen. Finska som andra språk och den integrationsfrämjande utbildningen genomfördes som planerat.

Institutet deltog aktivt i utvecklingen och planeringen av de olika delområdena av Dickursby kompetenscampus tillsammans med Vanda musikinstitut, Vanda yrkesinstitut Varia och Tikkurilan lukio.

Budgetens utfall

Vuxenutbildningsinstitutet underskred inkomst- och utgiftsramen i budgeten. På grund av lokalitetsfrågorna kunde utvidgningen av den grundläggande utbildningen för vuxna inte genomföras enligt plan, vilket återspeglades i att verksamhetskostnaderna underskreds. Det har varit en utmaning att förutse inkomster och utgifter för projekt och beställd utbildning.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Vuxenutbildningsinstitutet			
vuxenutbildningsinstitutets studerande (deltagare i kurser)	32 236	30 000	41 626
totala antalet undervisningstimmar	46 435	40 000	51 143
antalet kurser	2 035	1 800	2 310
antalet studerande inom integrationsutbildningen (Startkurser)	1 457	1 000	1 826
studerande inom grundläggande utbildning för vuxna	170	140	177
studerande i utbildningen enligt integrationsplanen	116	200	191
institutets egna inkomsters andel av budgeten, %	30 %	30 %	30 %

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Musikinstitutet och konstskolan			
Elever i den grundläggande konstundervisningen (musikinstitutet och konstskolan) *	2 465	2 465	2 384
Grundläggande konstundervisningen, euro/elev *	2 209	2 249	2 377
Grundläggande konstundervisningens inkomster, euro/invånare *	5,50	5,65	5,43
Grundläggande konstundervisningen euro/invånare *	22,47	22,88	23,03

* Följs upp fram till 2023.

16332

Musikinstitutet

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 047	0	1 047	1 002	44
Utgifter	-4 447	-89	-4 536	-4 524	-11
Verksamhetsbidrag	-3 400	-89	-3 489	-3 522	33

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Vid musikinstitutet ges grundläggande konstundervisning i musik enligt en fördjupad lärokurs, som i första hand riktar sig till barn och unga.

Under året ordnades över 200 olika konserter och evenemang. För eleverna ordnades veckoslutsläger och folkmusikgrupperna besökte Axevalla i Sverige. Pianister deltog i den nationella pianotävlingen i Hagalund. Musikinstitutet deltog i verksamheten Vandas kulturbarn genom att ordna musiklekstunder för kulturbarn. Verksamheten kulturbarn utvidgas och utvecklas under de kommande åren.

Under 2023 skedde betydande förändringar i musikinstitutets förvaltning. Den nya rektorn tillträdde i början av mars. Uppgiften som andra biträdande rektor sköttes av en vikarie under våren och den nya ordinarie biträdande rektorn började i början av augusti.

I våras ordnades inga urvalstester, utan eleverna valdes på basis av de uppgifter som lämnats i ansökningsblanketterna. Nästan alla elever som sökte till musikinstitutet fick delta i verksamheten. Antalet elever ökade måttligt.

Arbetsgemenskapens verksamhet utvecklades i den gemensamma arbetsgemenskapscoachningen för hela personalen under ledning av en utomstående arbetshandledare. Utvecklingen av läroanstaltens ledning fortsatte under hösten med arbetshandledning och chefscoachning för rektorer. Mötespraxisen och rektorernas arbetsfördelning förtydligades.

Tempo-orkesterverksamheten överfördes från musikinstitutet 1.8.2023 till kulturservicen för barn och unga.

I december färdigställdes arbetet med att utarbeta en läroplan enligt den allmänna lärokursen i grundläggande musikundervisning. Nämnden godkände den nya läroplanen 5.12.2023. I slutet av året förbereddes det framtida MEK-samarbetet (program för positiv särbehandling) med småbarnspedagogiken inom projektet "Vantaudu musiikille – musiikista iloa päiväkoteihin".

Lokalitetsfrågor planerades i fråga om den förestående renoveringen av bibliotekshuset i Dickursby, Dickursby kompetenscampus, Muuran yhtenäiskoulu och instituthuset i Myrbacka.

Budgetens utfall

Ekonomin förverkligades nästan enligt budgeten.

16333

Konstskolan

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	322	0	322	334	-12
Utgifter	-1 098	-9	-1 107	-1 143	36
Verksamhetsbidrag	-776	-9	-785	-809	23

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Konstskolan erbjuder grundläggande konstundervisning för barn och unga enligt den fördjupade lärokursen, vid fem undervisningsställen runt om i Vanda. Undervisningsställena ligger i Kulturcentrumet Orvokki i Dickursby, Myrbackahuset, Tilkun koulu i Herrgårdsforsen, Lumo i Korso och Aurinkokiven koulu i Kivistö. Beträffande undervisningsställen och antalet elever är Vanda konstskola den näst största konstskolan i Finland.

Konstskolan ordnar också öppna veckoslutskurser. Antalet deltagare i olika kortkurser har gradvis stigit till samma nivå som före coronapandemin och till och med högre. Kortkurserna har en betydande roll när det gäller att göra konstskolan känd och i elevanskaffningen.

Vid konstskolan utvecklas nya verksamhetsmodeller och samarbetsformer inom serviceområdet för livslångt lärande samt inom hela fältet för grundläggande konstundervisning.

Konstskolan deltog i verksamheten Vandas kulturbarn med konstverket Taidehuvipuisto (konstnöjesparken), som fick mycket god respons. Avsikten är att verksamheten ska fortsätta och utvidgas under de kommande åren. Målet är att introducera nya generationer elever i verksamheten redan innan den grundläggande konstundervisningen inleds.

Vanda konstskola deltar aktivt också i verksamheten inom Förbundet för konstskolor. Ledande läraren Marja Juutinen fick 2023 erkännandet Konstfostrare av Förbundet för konstskolor.

Lokalitetsfrågor planerades i fråga om kompetenscampuset, Muuran yhtenäiskoulu och instituthuset i Myrbacka. En utvidgning av konstskolans verksamhet och inrättande av nya undervisningsställen i Håkansböle och Aviapolis storområden undersöks.

Budgetens utfall

Ekonomin utföll huvudsakligen enligt budgeten. Personalkostnaderna överskreds, verksamheten anpassas 2024.

14 Stadsmiljön

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	286 088	-32 400	253 688	265 612	-11 924
Utgifter	-240 034	-12 265	-252 299	-252 030	-270
Verksamhetsbidrag	46 054	-44 665	1 389	13 583	-12 194

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2023

Kännetecknande för år 2023 var lågkonjunkturen inom byggbranschen och dess många verkningar för verksamhetsområdet, såväl i fråga om framskridandet av stadsutvecklings- och planprojekt som markförsäljningsinkomster och byggnadsvolymer. Trots att det totala antalet bygglov som beviljades i Vanda minskade med en tredjedel (30 %) jämfört med genomsnittet för tio år färdigställdes 3 105 nya bostäder i staden, vilket klart översteg det mål för bostadsproduktionen på 2 640 bostäder som uppsatts för staden i MBT-avtalet. Av de färdigställda bostäderna var 454 småhusbostäder. I de godkända detaljplanerna producerades 151 486 m²-vy ny bostadsvåningsyta, vilket är 63 procent av Vandas MBT-mål.

År 2023 gick till historien också som det år då Vanda stadsfullmäktige fattade beslut om byggandet av Vandas första spårvagnslinje och godkände spårvägens projektplan. Beslutet är villkorligt och förutsätter att staten förbinder sig till kostnaderna för spårvägslinjens byggnadsfas som en del av det MBT-avtal som är under beredning. Spårvägen i Vanda förväntas bli stadens viktigaste tillväxtriktning under de kommande årtiondena och den fungerar som en tvärgående kollektivtrafikförbindelse som en del av huvudstadsregionens snabbspårvägsnät. Under 2023 godkände stadsfullmäktige också en dispositionsplan som styr stadsutvecklingen längs spårvägslinjen, enligt vilken området längs linjen kan få 60 000 nya invånare och 30 000 nya arbetsplatser före år 2050.

I fråga om den strategiska tyngdpunkten blomstrande stadscentrum beredde verksamhetsområdet de utvecklingsplaner som förutsatts för alla sju stadscentrumen och som publiceras i början av år 2024. Också de politiska uppföljningsgrupperna för stadscentrumen som stadsstyrelsen inrättat inledde sin verksamhet. I Vandas stadscentrum pågår flera projekt som utvecklar livskraften, tjänsterna och boendemiljöerna, såsom stadskulturhus- och vuxenutbildningsinstitutshelheten i Myrbacka, kompetenscampuset i Dickursby, utveckling av kultur- och idrottsparken i Håkansböle, beredning av dispositionsplaner som styr förnyelsen av centrumet i Korsö och Björkby och Elmo simhall, invigning av servicecentret Mosaik i det nya köpcentret i Kivistö och komplettering av Colosseum-kvarteret med bostäder och tjänster. I Aviapolis planeras ett nytt gymnasium och ett flygmuseum samt flera bostadsområden.

Vanda siktar på klimatneutralitet före 2030 genom flera åtgärder i färdplanen för resurssmårhet. I följsatsade man inom verksamhetsområdet särskilt på arbetet för att trygga den biologiska mångfalden och man beredde en handlingsplan för ett naturpositivt Vanda 2030.

Verksamhetsområdets verksamhetsmodell och datasystem Matti utvecklas kontinuerligt. I följs utvecklades Matti bland annat när det gäller genomförandet av gatu- och parkprojekt genom SAP-integration och utveckling av projektbanken samt ett flertal småskaliga utvecklingsåtgärder. Också Mattis 3D-stadsmodell gick framåt och den parallella stadsmodellen kunde slopas.

Som en central åtgärd för att utveckla ledarskapet och chefsarbetet genomfördes en omfattande utbildningshelhet för coachande ledarskap inom verksamhetsområdet.

Av lokalprojekten färdigställdes år 2023 bland annat tre nya daghem och en servicebyggnad för kons- tisplanen i Håkansböle idrottspark. Pågående byggprojekt var utbyggnaden av daghemmet vid Mårten- dals campus samt utvidgningen av Kanniston koulu till en enhetsskola. Flera skolor och daghem

renoverades och gårdar rustades upp. De mest betydande pågående byggprojekten var renoveringarna av Jokiniemen koulu, kulturfabriken Fernissan och Mårtensdals skola.

Gator byggdes bland annat i Annefredsområdet och vid Mantalsvägen i Aviapolis. Dessutom byggdes en bussterminal i Kivistö, Vandadalsvägens körfältsarrangemang och Carl Edelfelts plats och Heurekabron i Dickursby. Utbyggnaden av parkeringsområdet i Hanaböle träsk blev färdig och i Elmo idrottspark utfördes grundberedningsarbeten. Konstisplanen och en container för snötillverkning blev färdiga i Håkansböle idrottspark. Reparationen av Ring III slutfördes vid Askis som ett gemensamt projekt med staten.

Budgetens utfall 2023

Budgeten för 2023 utarbetades i ett svårförutsägbart ekonomiskt läge. Verksamhetsområdets driftsekonomiinkomster överskred den ändrade budgeten med 11,9 milj. euro. Verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med 0,3 milj. euro.

År 2023 godkände stadsfullmäktige följande budgetändringar i driftsekonomin för stadsmiljöns verksamhetsområde:

- Vid serviceområdet för stadsstruktur och miljö sänktes byggnadstillsynens intäkter med 0,5 milj. euro och detaljplanläggningens intäkter med 0,1 milj. euro.
- Markanvändningsersättningarna och intäkterna från upplagring av schaktmassor vid serviceområdet för gator och parker sänktes med totalt 4,4 milj. euro. I fråga om samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster höjdes anslaget för både intäkter och kostnader med 2,5 milj. euro. Spårvägens verksamhetskostnader höjdes med 0,1 milj. euro. Serviceområdets övriga verksamhetskostnader höjdes med 5,4 milj. euro med betoning på underhåll.
- Kollektivtrafikens verksamhetskostnader höjdes med 0,3 milj. euro på grund av en ändring av kommunandelsfaktureringsens rapporteringssätt som nu motsvarar rapporteringssättet i Helsingfors och Esbo.
- Verksamhetsintäkterna för bruttoenheter inom serviceområdet för fastigheter och lokaler sänktes med 25,3 milj. euro i fråga om markförsäljningsvinster och med 0,5 milj. euro i fråga om mätning och geoteknik. Verksamhetsintäkterna från markarrende höjdes med 0,3 milj. euro. Verksamhetsintäkterna från fastighetsskötsel höjdes med 1 milj. euro.
- Intäkterna från försäljning av fastigheter och bostadsegendom för serviceområdet för fastigheter och lokaler sänktes med 4,4 milj. euro. Lokalförvaltningens verksamhetskostnader höjdes med 1,7 milj. euro för el- och uppvärmningskostnader.
- Till verksamhetsområdet anvisades 892 000 euro i anslag för att täcka verkningarna av löneuppgörelsen för år 2023.

Utöver detta överfördes anslag till driftsekonomin för stadsmiljöns verksamhetsområde enligt följande:

- Till sommarjobbanslaget för studerande och skolelever i Vanda överfördes 269 361 euro.
- Av anslagen för positiv särbehandling (MEK) överfördes 60 899 euro, varav 30 000 euro till serviceområdet för stadsstruktur och miljö och 30 899 euro till serviceområdet gator och parker.

För stadsrumsnämnden föreslås följande budgetavvikelser i budgeten för år 2023:

- Driftsekonomin sammanlagda verksamhetskostnader, exklusive kollektivtrafik, inom bruttoenheter som lyder under stadsrumsnämnden överskred den ändrade budgeten med ca 0,7 milj. euro.
- De offentliga investeringsutgifterna utan spårvagnen överskred den ändrade budgeten med cirka 2,2 milj. euro.
- Inkomsterna från den fasta egendomen underskred den ändrade budgeten med cirka 0,4 milj. euro.

Det svårförutsägbara ekonomiska läget inverkar också på investeringarna bland annat med anledning av höjningen av den allmänna kostnadsnivån och problemen med tillgången till material. Anslagen för investeringsutgifter höjdes med totalt 33,9 milj. euro under loppet av år 2023. Investeringsutgifternas utfall var totalt 154,9 milj. euro och den ändrade budgeten underskreds med över 24,7 milj. euro.

År 2023 godkände stadsfullmäktige följande budgetändringar i investeringarna vid stadsmiljöns verksamhetsområde:

- Anslaget för nybyggandets projektgrupp 91 1 höjdes med 2,7 milj. euro för köp av en del av parkeringsanläggningsbyggnaden i Myrbacka.
- Investeringarna i offentliga anläggningstillgångar exklusive spårvägen höjdes med 13,2 milj. euro. För spårvägens projektgrupp 938 höjdes anslaget med 2 milj. euro.
- Anslagen för köp av fast egendom höjdes med 16 milj. euro för markanskaffningar. Köpet av tomten vid Konvaljvägen 13 tomt utgjorde ca 10,65 milj. euro av tilläggsanslaget.
- Inkomsterna från investeringar i fast egendom sänktes med 1,5 milj. euro. Inkomstmålet budgeteras i de upphandlingspriser som redovisas som försäljningar i samband med markaffärer.

Dessutom överfördes 5 478 euro i anslag för positiv särbehandling (MEK) till investeringar i trafikområden inom de allmänna anläggningstillgångarna.

14 0

Stadsmiljönämnden totalt

Ansvarig: Tero Anttila

Organ: Stadsmiljönämnden

Ordförande: Anssi Aura

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 924	-600	5 324	5 484	-160
Utgifter	-15 237	-331	-15 568	-15 259	-309
Verksamhetsbidrag	-9 313	-931	-10 244	-9 775	-469

Till verksamhet som sorterar under stadsmiljönämnden hör som gemensamt bindande bruttobudgeterade enheter stadsmiljönämnden, de gemensamma tjänsterna samt stadsstruktur och miljö.

14 10

Stadsmiljönämnden

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-167	0	-167	-112	-55
Verksamhetsbidrag	-167	0	-167	-112	-55

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsmiljönämndens uppgifter har inte genomgått några förändringar under år 2023. Enligt den gällande förvaltningsstadgan svarar stadsmiljönämnden för den övergripande utvecklingen av stadsstrukturen, planläggningen och utvecklingen av miljöansvaret. Stadsmiljönämndens tillståndssektion svarar för bygglovs- och tillsynsmyndighetsuppgifter och för miljövårdens och miljö- och hälsoskyddets kommunala myndighetsuppgifter.

Stadsmiljönämnden sammanträdde 12 gånger under 2023 och behandlade totalt 174 ärenden på sina möten (i genomsnitt 15 ärenden per möte). Antalet möten var oförändrat jämfört med tidigare år. Antalet ärenden som behandlades på mötena minskade något. Det är normalt med en liten variation i antalet ärenden per år, men behandlingen av detaljplaner har också påverkats av konjunkturen inom byggandet, vilket har lett till att särskilt planläggningsprojekt som genomförs i partnerskap har dragit ut på tiden.

Planläggningen av spårvägen framskred på många plan. I början av året godkändes spårvägens dispositionsplan som granskar möjligheterna att bygga hela spårvägslinjen. Dessutom godkände man under årets lopp över 10 ändringar av planer för gatuområden vid spårvägen. Vid spårvägen låg också ett av årets största stadsutvecklingsprojekt, dvs. Mure stadsbyar 1, som är en del av Mure nya stadscentrum som kommer till Aviapolis-området. Bland de projekt som syftar till att utveckla de gamla centrumen gick bl.a. Skrapbergsbrinken 2 i Mårtensdal, Bäckbygränden 4 i Dickursby samt dispositionsplanerna i Korso, Dickursby och Dickursby färgfabrik vidare för godkännande. Småhusplaner eller andra småhusplaner som framskridit för godkännande var bl.a. Vågparken i Myrbacka, Rosenlund 2 i östra Vanda och Katrinebergs utvecklingsbild i Kivistö. De viktigaste av planprojekten förknippade med livskraft var kompetenscampuset i Ånäs, arbetsplatsplanen för Veckals läsförhör samt planläggningen av Vanda Energis Power to gas-anläggning i Långmossebergets område.

Stadsmiljönämndens tillståndssektion sammanträdde 14 gånger under 2023 och behandlade totalt 146 ärenden på sina möten (i snitt 10 ärenden per möte). Antalet ärenden som tillståndssektionen behandlade minskade avsevärt jämfört med året innan. Förändringen beror på att antalet ansökningar om bygglov har minskat till följd av konjunkturläget.

De av stadsstyrelsen inrättade uppföljningsgrupperna för stadscentrumens utvecklingsplaner samlades till ett gemensamt möte 30.3.2023, efter vilket varje uppföljningsgrupp har sammanträtt en gång i slutet av våren och en andra gång på hösten. Uppföljningsgrupperna har diskuterat och kommenterat utarbetandet av utvecklingsplaner gällande stadscentrumens gränser, historia och bakgrund, nuläge och visioner, mål, indikatorer och åtgärder samt centrala projekt under fullmäktigeperioden. Uppföljningsgrupperna har färdigställt utkasten till utvecklingsplaner så att de kan presenteras i form av en berättelsekarta vintern 2024. Efter detta börjar uppföljningsgrupperna fokusera på hur uppföljningen av utvecklingsplanerna genomförs.

Budgetens utfall

Stadsmiljönämndens verksamhetskostnader underskreds med ca 55 000 euro. Särskilt underskreds personalkostnaderna.

14 20

Gemensamma tjänster

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	4	-4
Utgifter	-2 413	-52	-2 465	-2 344	-121
Verksamhetsbidrag	-2 413	-52	-2 465	-2 340	-124

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

De gemensamma tjänsterna bistod serviceområdena i rättegångsärenden förknippade med administrativt sökande av ändring och privaträttsliga tvistemål. De gemensamma tjänsterna skötte under räkenskapsperioden sammanlagt 14 rättegångsärenden som behandlades i förvaltningsdomstolar, allmänna domstolar eller specialdomstolar. Verksamhetsområdets egna jurister hade huvudsakligen hand om rättegångarna.

Ledningens assistenttjänstteam vid de gemensamma tjänsterna har aktivt arbetat som stöd för ledningen och aktivt utvecklat verksamhetsområdets stödtjänst- och verksamhetsprocesser, som att bygga upp och ta i bruk ett planmässigt verktyg som baserar sig på MS Planner-applikationen för ledningsgruppernas arbete med årsklockan.

Ekonomi- och förvaltningsservicens ekonomiteam utvecklade sina mervärdesskattekunskaper under 2023 och tog i slutet av året i bruk planeringsprogrammet Planner.

Teamet för information och växelverkan har i sitt arbete fokuserat på bland annat informationen kring hur Vandas spårvägsprojekt framskrider och temana i färdplanen för resurssmarthet samt utvecklingen av informationen om lokalprojekt. År 2023 gavs cirka 200 pressmeddelanden och nyheter samt 173 informationsbrev om inomhusluft. Inom verksamhetsområdet ordnades 38 st. invånarmöten om mer omfattande dispositionsplaner och översiktsplaner samt enskilda planer, och 16 enkäter genomfördes i anslutning till Osallistuvavantaa.fi.

De gemensamma tjänsterna svarade för beredningen av beredskapsplanen på stadsnivå. Arbetet fortsätter under år 2024. Verksamhetsområdets röjnings- och räddningspersonal kartlades under 2023.

Budgetens utfall

De gemensamma tjänsternas verksamhetskostnader underskred den ändrade budgeten med ca 0,1 milj. euro. Till de gemensamma tjänsterna anvisades 10 823 euro i sommarjobbanslag för skolelever och studerande och 41 000 euro för återverkningarna av löneuppgörelserna år 2023.

14 40

Stadsstruktur och miljö

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 924	-600	5 324	5 480	-156
Utgifter	-12 657	-279	-12 936	-12 803	-134
Verksamhetsbidrag	-6 733	-879	-7 612	-7 322	-290

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdets gemensamma mål är att skapa en hållbar stad där stadens invånare kan leva ett gott liv. I enlighet med prioriteringarna i den nya stadsstrategin ska serviceområdets verksamhet möjliggöra en ekonomiskt hållbar och livskraftig stad samt god service som utgår från invånarna, förhindra differentiering och säkerställa klimatneutralitet. Generalplanen 2020 som trädde i kraft i början av 2023 styr utvecklingen av stadsstrukturen i enlighet med strategins mål.

I verksamhetsområdets och serviceområdets mål nedtecknades för år 2023 att Vanda är en naturpositiv stad år 2030. Under året utarbetades som konsultarbete en helhetsplan för mångfalden i naturen: "Handlingsplanen för ett naturpositivt Vanda 2030". Handlingsplanen styr de kommande årens åtgärder och resursbehov så att målet kan nås. Genomförandet av färdplanen för resurssmarthet har i huvudsak framskridit i enlighet med målen. Genomförandet av åtgärderna i färdplanen har kunnat följas upp via Miljövakten sedan våren 2023.

Betydande stadsutvecklingsprojekt under år 2023 var spårvägens dispositionsplan och planerna i anslutning till spårvägsspåren samt planeringen av "spårvagnsstadens" områden som byggs längs spåret. Partnerskapsprojektet med Tikkurila Oyj kring färgfabriksområdet i Dickursby framskred till en dispositionsplanefas. Dessutom godkändes detaljplaneändringen för Ånäs kompetenscampus i Dickursby i slutet av året.

Kriget i Ukraina och dess återspeglning i form av en ekonomisk recession och lågkonjunktur inom byggandet har påverkat serviceområdets verksamhet och resultat. När det gäller bostadsbyggandet har antalet påbörjade flervåningshusprojekt minskat betydligt och när det gäller detaljplaneringen har fördröjda projekt återspeglats i planläggningsprocessernas längd.

Inom serviceområdet utvecklades lednings- och chefsarbetet genom det coachande ledarskapets utbildningshelhet. Under 2023 skedde flera personalförändringar beträffande serviceområdets ledning och chefer. Den nya stadsplaneringsdirektören inledde sitt arbete 1.9.2023.

Beredningen av revideringen av den centrala markanvändnings- och bygglagen (MBL) som styr arbetet inom hela serviceområdet framskred under 2023 och beredningsarbetet sysselsatte i stor utsträckning också serviceområdet. En digitaliseringsfrämjande lag om datasystemet för den byggda miljön trädde i kraft 1.1.2024 och en ny bygglag träder i kraft 1.1.2025. Den resterande delen av den tidigare MBL kommer 1.1.2025 att ändras till en lag om områdesanvändning som förnyas under den närmaste åren till ytterligare tre olika lagar: lagen om områdesanvändning, lagen om samhällsutveckling och lagen om samhällsbyggande. Ändringarna som lagreformerna förutsätter syns tydligt i hela serviceområdets processer och resurser.

Miljöcentralen genomförde sju externa finansieringsprojekt där man utvecklade den cirkulära ekonomin för rivning (CIRCult), närnaturguidningen, klimatpositiva områden (Nautralpath) regionala energiservicemodeller (ENPA), Kilas cirkuläreconomiska område (Kilas kretslopp) tillsammans med Tusby samt husbolagens energieffektivitet och cirkulära ekonomi (Husbolagsklubben II). Dessutom arbetade man med att återställa Storkärr.

Miljö- och hälsoskyddets inspektioner fortsatte enligt inspektionsplanen till centrala objekt. Inspektionsmålen enligt inspektionsplanen uppnåddes inte helt, även om antalet inspektioner ökade från året innan. Totalt gjordes 1 744 st. inspektioner. Till miljö- och hälsoskyddet inlämnades 464 st. anmälningar och ansökningar om inledande, ändring eller avslutande av verksamhet. Man lyckades handlägga nästan alla inom måltidtabellen. Stadens smådjursmottagning fungerade som vanligt och antalet patienter uppgick till 6 174 st.

Miljöövervakningens tillsynsprogram genomfördes ganska bra när det gäller anläggningstillsynen. Flest tjänsteinnehavarbeslut fattades om bulleranmälningar, 54 st., och avvikelser från miljöskyddsföreskrifter som gäller kvarlämnandet av oljecisterner i marken, 26 st., och ansökningar om befrielse enligt lagen om vattentjänster, 25 st. Sju stycken miljötillståndsbeslut bereddes för beslut i sektionen.

Antalet inspektioner, anmälningar/ansökningar inom miljö- och hälsoskyddet och antalet patienter som vårdades på stadens smådjursmottagning ökade jämfört med året innan. Antalet beslut inom miljötillsynen vid miljöskyddet låg på samma nivå som året innan, antalet inspektioner minskade något.

Helsingforsregionens MBT2023-plan, som beretts i samarbete, var på remiss i början av året och godkändes i början av hösten av olika instanser. Tillsammans med Tusby lät man med miljöministeriets finansiering för grön omställning göra en gemensam utredning om Kila-Klemetskogs område för cirkulär ekonomi. Arbetet styrdes av miljöcentralen och generalplaneringen.

Generalplanen 2020 trädde i kraft i början av 2023. Planen fastställer utgångspunkterna och de stora linjerna för utvecklingen av stadsstrukturen. Spårvägens dispositionsplan, som utarbetats utifrån generalplanen, godkändes av fullmäktige i juni. I och med ikraftträdandet av generalplanen inleddes arbetet med genomförandeprogrammet. Som första arbetsfas fastställde man en verksamhetsmodell och gjorde en planekonomiutredning om generalplanens mest omfattande nya byggområden. Dessutom inleddes en egen separat utredning om arbetsplatsområden. Småhusprojektet fortsatte i samarbete med olika instanser.

Utkastet för utvecklingsbilden för grönstrukturen i Vanda, dvs. Vihreä ja virtaava Vantaa – VIVA, färdigställdes i slutet av året. Anvisningen om grönområdenas tillgänglighet och dimensionering SAAVU är en del av VIVA. Anvisningen fördes separat till stadsmiljönämnden för kännedom i september. Som en del av VIVA utarbetades en utredning av det ekologiska nätverket där man utredde de ekologiska nätverken i anslutning till skogbevuxna områden och öppna miljöer och vattendrag och föreslog utvecklingsåtgärder.

Arbetet med Vandas modell för total icke-försämring fortsätter. Vanda deltog i ett pilotförsök med ekologisk kompensation som leddes av Finlands miljöcentral. I pilotförsöket undersöktes hur man skulle kunna kompensera den skog som planläggs för byggande i Kivistö.

Generalplaneringen svarar för utarbetandet av flera av stadens och stadsplaneringens utlåtanden i anslutning till markanvändningen. År 2023 gavs 20 sådana utlåtanden.

Genom detaljplaner skapar man förutsättningar för en god stadsmiljö, boende och arbete samt tjänster som möjliggör stadens tillväxt och ökar attraktionskraften. En ändring av detaljplanen för spetsprojektet Dickursby kompetenscampus godkändes i stadsfullmäktige. Förutom campusfunktioner bygger man i området en betydande mängd arbetsplatser och boende. Viktiga bostadsplaner förverkligades bland annat i Mure i Aviapolis och på Dickursbyvägen 129 och på Bäckbygränden 4 i Dickursby. Viktiga arbetsplatsplaner förverkligades bl.a. i Veckal i Kivistö och på Ainovägen. Ett viktigt planprojekt med tanke på målen för resurssmarthet var detaljplaneändringen Långmossevägen 2 och 13 för Vanda Energis produktionsanläggning för syntetisk klimatneutral gas (Power to Gas) och en distributionsstation för bränsle.

Av de översiktsplaner som preciserar generalplanen färdigställdes Katrinebergs utvecklingsbild och dispositionsplanen för Dickursby.

Under året godkände fullmäktige 26 detaljplaner och stadsmiljönämnden godkände två. Stadsstyrelsen godkände två översiktsplaner som preciserar generalplanen. Tjugofyra stycken nya detaljplaneprojekt och en annan omfattande plan blev aktuella. Totalt ca 100 st. detaljplaneprojekt har varit under beredning och 10 st. dispositionsplaner, planutkast eller utvecklingsbilder. Planbesvär lämnades in om tre planer. Trettio stycken undantagsbeslut fattades och 9 avgöranden om planeringsbehov.

Det bindande målet som baseras på MBT-avtalet, 240 000 m²-vy bostadsvåningsyta, nåddes inte. De detaljplaner som godkändes år 2023 omfattar 151 486 m²-vy ny våningsyta för bostäder, dvs. 63 procent av målet. De huvudsakliga orsakerna till att planerna skjutits upp var oförutsedda tilläggsarbeten till följd av specialutredningar och att projekten dragit ut på tiden på grund av konjunkturen inom byggandet.

Detaljplaneringen av Vandaspåran har framskridit långt. År 2023 godkändes 13 planer för spårvägen. Före slutet av år 2023 var 15/21 av planerna för spårvägen godkända, dvs. 71 procent. Före slutet av år 2023 hade 21 av planerna för spårvägen behandlats i stadsmiljönämnden, dvs. 95 procent. År 2023 var sammanlagt 12 förslag till spårvägsplaner framlagda.

Av det planlagda nya boendet placeras ca 96 procent i kollektivtrafikzonen för hållbar tillväxt. Stadens markandel av den planlagda arealen utgör ca 39 procent.

Som en förändring i verksamhetsmiljön har det konstaterats att bland annat naturvärden och byggnadsskydd ställer ökande krav på planläggningen, vilket ökar arbetsmängden och förlänger planprojektens tidtabeller. Dessutom leder den försämrade ekonomiska konjunkturen till större osäkerhet i planläggningen av privata projekt när det gäller tidtabeller och genomförande.

Krisen i Ukraina och den höjda räntenivån hade en tydlig inverkan på byggvolymen år 2023. Särskilt minskade antalet påbörjade flervåningshus betydligt under det senare halvåret.

Verksamhetsintäkterna från bygglovsansökningar uppgick till 3,96 milj. euro år 2023. Detta underskred den ändrade budgeten med 0,1 milj. euro (ca 2,5 %). På månadsnivå varierade verksamhetsintäkterna mellan 0,15 milj. euro (augusti) och 0,73 milj. euro (mars). Budgeten för verksamhetsintäkterna minskades med 0,5 milj. euro under hösten. Stadens verksamhetskostnader uppgick till 3,2 milj. euro och underskred den ändrade budgeten med 0,2 milj. euro (6,7 %). Underskridningen berodde delvis på att alla vakanser som blivit lediga ännu i början av året inte hade kunnat besättas på grund av den utmanande rekryteringssituationen. En annan omständighet som påverkade underskridningen av verksamhetsutgifter var att ikraftträdandet av bygglagen senareläggdes, eftersom kostnaderna för detta, såsom utbildningar och ändringar i datasystemen, senareläggdes till år 2024.

År 2023 var oenhetligt statistiskt sett. I synnerhet färdigställdes ett relativt rimligt antal bostäder, men tillstånden för bostadsbyggande minskade kraftigt. Sammanlagt färdigställdes 3 105 st. bostäder, vilket ungefär motsvarar genomsnittet för 10 år på 3 273, och MBT-målet uppnåddes. Av de färdigställda bostäderna var 454 st. småhusbostäder, dvs. bostäder i egnahemshus, parhus, fristående hus och radhus, vilket motsvarar ungefär genomsnittet för 10 år, 485. Antalet bostäder som beviljats bygglov minskade med ca 45 procent jämfört med året innan, från 2 331 bostäder till 1 324 bostäder. För småhusbostäder beviljades 253 bygglov, vilket är mindre än hälften av nivån året innan, 538. Sammantaget hamnade det totala antalet beviljade bygglov 30 procent under genomsnittet för 10 år.

Våren 2023 fattade riksdagen beslut om en ny bygglag. Lagen träder i kraft 1.1.2025 och skjuts upp från det ursprungliga målet med ett år. Byggnadsordningen är starkt sammankopplad med den kommande bygglagen. Därför är det naturligt att man vid beredningen av byggnadsordningen strävar efter att byggnadsordningen träder i kraft samtidigt som den nya lagen. Om man beslutar skjuta upp ikraftträdandet av bygglagen på grund av anhängiga lagändringar, tvingas man också se över tidtabellen för byggnadsordningen.

Bygglagen har en mycket betydande inverkan på byggnadstillsynsverksamheten. Den nya lagen förutsätter bl.a. nya verksamhetssätt, en uppdatering av stadens förvaltningsstadga samt en ny byggnadstillsynstaxa. Det bör göras betydande ändringar i datasystemen. Personalen ska utbildas och kundavisningarna uppdateras. Byggnadstillsynen bedriver ett nära samarbete med andra kommuner, byggnadsinspektionsföreningen och kommunförbundet under beredningen av lagen.

Byggnadsvolymen minskar sannolikt under loppet av år 2024. Enligt vissa prognoser kan byggandet få ett uppsving under andra halvåret. Antalet inledda bostadsbyggnadsprojekt minskade betydligt 2023, med cirka en femtedel jämfört med genomsnittet för tio år. Volyminskningen kommer att synas i antalet bostäder som färdigställs år 2024. På basis av projekt som redan inletts torde antalet bostäder som blir färdiga 2024 hamna på cirka ettusen bostäder. Småhusbyggandet lär fortsätta ligga på en måttlig nivå.

Informationstjänsterna har haft som mål år 2023 att förbereda sig på lagen om datasystemet för den byggda miljön, RYTJ, som träder i kraft 1.1.2024 och på kraven i det riksomfattande datasystemet för byggd miljö, RYHTI.

Hösten 2023 fick Vanda mer än 200 000 euro i projektunderstöd av miljöministeriet för partnerskapstestning för att säkerställa bl.a. överföringen av data om områdesanvändningen från stadens Matti-system till det riksomfattande Ryhti-systemet. Förberedelserna inför dataöverföringen fortsätter under de kommande åren bl.a. genom förbättring av materialens kvalitet, utveckling av verksamhetsmodeller och utveckling av datasystemen.

Budgetens utfall

Budgeten för serviceområdet för stadsstruktur och miljö minskades för byggnadstillsynens del med 0,5 milj. euro och för detaljplaneringens del med 0,1 milj. euro. Den minskade efterfrågan på bostäder har direkt återspeglats i byggandet. Antalet bygglovsansökningar som byggnadstillsynens intäkter huvudsakligen baseras på, var färre än tidigare. Detaljplaneringens intäkter baserar sig på nya detaljplaner, detaljplaneändringar, undantagstillstånd och hörande av grannar. Intäkterna minskade i synnerhet i fråga om undantagstillstånd och hörandet av grannar, vilket oftast anknyter till en tydlig minskning av antalet påbörjade projekt inom bostadsbyggandet.

Till budgeten anvisades dessutom 57 959 euro i sommarjobbanslag för studerande och skolelever i Vanda och 191 000 euro som en följd av löneförhöjningar år 2023. Serviceområdets verksamhetsintäkter överskred den ändrade budgeten med knappt 0,2 milj. euro på grund av projektstöd som var större än miljöcentralens budget. Verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med drygt 0,1 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Godkända detaljplaner st.	24	30	28
Ny bostadsvåringsyta m ² -vy	141 821	240 000	151 486
Undantagsbeslut	73	30	39
Total yta för samtliga bygglov, m ²	364 869	380 000	272 737
Påbörjade bostäder	2 033	2 300	647
Påbörjade byggnader, st.	543	480	349
Tillstånd och anmälningar (miljö- och hälsoskyddet)	421	300	464
Antal inspektioner (miljö- och hälsoskyddet)	1 490	1 800	1 744
Veterinärpatienter	5 949	5 800	6 174
Miljötillstånd, -anmälningar och registreringar	121	130	131

14 5**Stadsrumsnämnden sammanlagt****Ansvarig: Tero Anttila****Organ: Stadsrumsnämnden**
Ordförande: Kimmo Kiljunen

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Stadsrumsnämnden sammanlagt					
Inkomster	280 164	-31 800	248 364	260 128	-11 764
Utgifter	-224 797	-11 934	-236 732	-236 771	39
Verksamhetsbidrag	55 367	-43 734	11 632	23 357	-11 725
Stadsrumsnämnden bruttoenheterna					
Inkomster	82 347	-27 400	54 947	62 024	-7 077
Utgifter	-130 722	-10 226	-140 949	-141 659	710
Verksamhetsbidrag	-48 375	-37 626	-86 002	-79 634	-6 367

Till verksamhet som sorterar under stadsrumsnämnden hör som gemensamt bindande bruttobudgeterade enheter stadsrumsnämnden, serviceområdet för gator och parker och bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler. Dessutom är kollektivtrafiken (Gator och parker) en separat bindande bruttobudgeterad enhet. Separat bindande nettobudgeterade enheter är nettoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler samt depån (Gator och parker).

14 60**Stadsrumsnämnden**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-80	0	-80	-51	-29
Verksamhetsbidrag	-80	0	-80	-51	-29

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsrumsnämndens verksamhet genomgick en betydande förändring sommaren 2023, då nämndens ordförande byttes ut fr.o.m. 20.6.2023. Bytet av ordförandeskap grundade sig på fullmäktigeavtalet mellan fullmäktigegrupperna, enligt vilket ordförandeskapet i stadsrumsnämnden överförs om social- och hälsovårdsnämnden läggs ner som ett organ till följd av social- och hälsovårdsreformen. Social- och hälsovårdsnämnden lades ner 1.1.2023. Till ny ordförande för stadsrumsnämnden utsågs Kimmo Kiljunen, som tidigare var vice ordförande för nämnden. Otso Kivimäki utsågs till ny vice ordförande.

Stadsrumsnämnden sammanträdde sammanlagt 12 gånger under år 2023. Totalt 205 ärenden behandlades i nämnden under året, dvs. i snitt 17 ärenden per möte. Jämfört med året innan låg antalet ärenden som behandlades på samma nivå. I april 2023 ordnades utöver de egentliga mötena en aftonskola med spårvägstema för stadsrumsnämnden, där Vandaspårans ekonomiska konsekvenser och den planerade genomförandemodellen presenterades för nämnden.

Stadsrumsnämnden behandlade under 2023 flera projekt som är viktiga med tanke på stadsutvecklingen, av vilka Vandaspåran var viktigast. Nämnden godkände för sin del Vandaspårans projektplan, utöver vilket nämnden fastställde att Vandaspåran ska genomföras enligt alliansmodellen. Under 2023 behandlade stadsrumsnämnden också Vandas nya trafikpolitiska program och vid sidan om allt annat programmen för främjande och utveckling av gång- och cykeltrafik. Med hjälp av de åtgärder som presenteras i programmen främjas målen enligt stadsstrategin och färdplanen för resurssmart, av vilka det viktigaste kan anses vara uppnåendet av det mål om klimatneutralitet som staden satt upp.

Bland de viktiga lokalprojekten framskred under 2023 bland annat projektet för grundlig renovering av Kulturfabriken Fernissan, genom vilket den kulturhistoriskt värdefulla och skyddade byggnaden renoveras så att dess skick motsvarar de nuvarande kraven samtidigt som livskraften längs Dickursby åstrand stärks. Dessutom godkände stadsrumsnämnden hösten 2023 projektplanen för nybyggnaden i kvarter 1 för Dickursby kompetenscampus, som hör till stadens spetsprojekt. Dickursby kompetenscampus är ett campusområde för professionellt och kontinuerligt lärande som kommer att inrymma lokaler för Tikkurilan lukio och yrkesinstitutet Varia, Vanda vuxenutbildningsinstitut samt andra utbildningsanordnare. Dessutom kommer det inom campusområdet att finnas närservice, affärs- och kontorslokaler samt boende.

Budgetens utfall

Stadsrumsnämnden underskred sina verksamhetskostnader med cirka 29 000 euro. Särskilt underskreds personalkostnaderna.

14 50

Gator och parker

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	27 134	-1 900	25 234	31 271	-6 037
Utgifter	-39 613	-8 527	-48 140	-49 192	1 051
Verksamhetsbidrag	-12 479	-10 427	-22 906	-17 920	-4 986

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Verksamheten vid serviceområdet för gator och parker fortsatte oförändrad, med undantag för en liten organisationsförändring för att förbättra verksamheten. Särskilt effektiviserades skötseln av infrastrukturregndomens livscykel inom det ansvarsområde för egendomsförvaltning som inrättats vid serviceenheten för byggande. Till ansvarsområdets uppgifter hör bl.a. samordning och utveckling av förvaltningen av egendomsuppgifter, beredning av investeringsprogrammet, hantering av underhållsskulden,

planering och uppföljning av ekonomin, åtgärder i anslutning till markanvändningsavtal och besittningstagande av gatuområden, expertuppgifter i anslutning till upphandling av byggande och samordning av utvecklingen av serviceområdets Matti-system.

Användningen av Matti effektiviserades ytterligare och Trimble Connect projektbanken och SAP-integrationsarbetena och flera småskaliga utvecklingsarbeten slutfördes. Som nya vidareutvecklingsarbeten inom Matti inleddes arbetet med att utveckla projekthelheten, utveckla LOS-processerna och upprätthållandet av trafiknätets attributdata samt införa och utveckla datamodellerna för underhåll och egendomsförvaltning.

Under året färdigställdes tre programarbeten som drar upp riktlinjerna för serviceområdets verksamhet:

- **Det trafikpolitiska programmet 2023** är en uppdatering av det första programmet som blev färdigt år 2016. Målet med Vandas trafikpolitiska program är att styra planeringen och ge närmare information som stöd för beslutsfattandet. Målen har preciserats genom områdesspecifika planeringsprinciper som konkretiserar målen.
- **I planen för grönområdenas servicenät 2023–2024** sammanställer man en bild av dagsläget när det gäller servicen i grönområdena och utarbetar en preliminär tioårsplan för utvecklingsbehoven. Målen för användningen av allmänna områden har förändrats avsevärt från den föregående planen som utarbetades för cirka tio år sedan: till exempel har man nu beaktat klimätförändringen och den minskande biodiversiteten i de uppdaterade anvisningarna.
- Utarbetandet av stadens första dagvattenprogram påbörjades år 2007. Impulsen för att utarbeta programmet kom från erfarenheterna från den stora översvämningen år 2004. Lagstiftningen i anslutning till dagvatten har sedermera reviderats och forskningsrönen om klimätförändringen har ökat väsentligt. Utöver hanteringen av dagvatten fäster man allt större uppmärksamhet vid kvalitet. **Vandas dagvattenprogram 2023** innehåller sju huvudmål och underliggande åtgärder med vilka man syftar till att uppnå målen inom en tioårsperiod.

Som deltagarbudget- och MEK-åtgärder planterade man i Myrbacka träd och sådde blomsterängar, utökade antalet sopkärl, organiserade ledd utomhusmotion, skaffade picknickbordsgrupper till två parker och i slutet av året skaffade man säsongsbelysning till området kring Myrbacka station.

Budgetens utfall

Serviceområdets inkomster överskred till slut till och med den ursprungliga budgeten, även om prognosen i början av hösten verkade osäker i fråga om avtalsinkomster och avgifter för upplagring av schaktmassor. Man fick till slut in 13,7 milj. euro i avtalsinkomster i enlighet med den ursprungliga budgeten, men inkomsterna från upplagring av schaktmassor minskade betydligt (cirka 1,1 milj. euro) på grund av att byggverksamheten avtog från de föregående årens nivå. Alla övriga inkomster låg över den ursprungliga budgeten, verksamhetsintäkterna överskred den ändrade budgeten med 6 milj. euro.

Driftsekonomin anslag (exkl. HRM) höjdes med 5,5 milj. euro bl.a. på grund av den snörika och till sina väderförhållanden exceptionellt svåra vintern, vilket hade en stor inverkan på gatuunderhållets anskaffningar av tjänster och material samt personalkostnader. Om den hårda vintern vittnar närmare 28 000 snötransportlass, vilket är nästan dubbelt så många jämfört med det långsiktiga genomsnittet på cirka 16 200 lass under vintersäsongen. Serviceområdets ändrade budget (exkl. HRM) överskreds till sist med 0,28 milj. euro. Utöver underhållet förekom överskridanden också vid serviceenheten för byggande och flest när det gäller köp av olika tjänster.

Budgeten för tjänster som produceras till Samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster höjdes med 2,5 milj. euro till 6,5 milj. euro både när det gäller intäkter och kostnader. För HRM byggdes slutligen ett vattentjänstnät för ca 7,3 milj. euro.

Till serviceområdet för gator och parker anvisades 393 000 euro i stadens anslag för att täcka löneavtalets inverkan. Till serviceområdet överfördes dessutom 103 434 euro i anslag för sommarjobb för studerande och skolelever i Vanda och 30 899 euro i anslag för positiv särbehandling.

Stadsrumsnämndens bruttoenheter, totalt utan kollektivtrafik, överskred verksamhetskostnaderna med sammanlagt cirka 0,7 milj. euro. Det bindande anslaget budgetavvikelse ges till nämnden för kännedom och vidare till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige för godkännande.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Underhåll av trafikleder (€/m ²)	1,91	2,00	2,20
Underhåll av anlagda gatugrönområden (€/m ²)	0,30	0,30	0,35
Underhåll av anlagda parker (klass R) (€/m ²)	0,57	0,60	0,65
Lass som förts till jordupplagringsområden (st./år)	56 861	58 000	49 274
Reparationsskuld 75 % (t€)	-	220 000	250 000

14 51

Kollektivtrafik

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	12 117	0	12 117	12 260	-143
Utgifter	-62 300	-343	-62 643	-62 643	0
Verksamhetsbidrag	-50 183	-343	-50 526	-50 383	-143

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

De nya arbetsmodellerna har allmänt taget minskat antalet passagerare i kollektivtrafiken så att hela HRT-områdets påstigningar utgjorde ca 87 procent jämfört med nivån år 2019. HRT hade ca 376 milj. euro i biljettintäkter år 2023, medan biljettintäkterna uppgick till ca 383 milj. euro år 2019. För att öka antalet passagerare sänker HRT biljettpriserna för två zoner med cirka 5 procent år 2024.

Passagerarmängdernas återhämtningsnivå varierar mellan olika transportsätt och kommuner. I Vanda nådde kollektivtrafikens påstigningar vid respektive hållplats och station 96 procent jämfört med nivån år 2019. När det gäller busstrafiken klarade sig Vanda ännu bättre, eftersom det i november gjordes cirka 12 procent fler påstigningar på busshållplatser i Vanda jämfört med år 2019.

Förbättringarna av stambanan påverkade trafiken på stambanan och Ringbanan i maj-oktober. I-, P- och K-tågen kördes med glesare intervaller och restiden förlängdes också med några minuter. Vartannat I- och P-tåg åkte bara på sträckan Helsingfors-Myrbacka-Flygplatsen, och dessa tåg stannade inte i Veckal. Det försämrade utbudet av närtågstrafik påverkade antalet påstigningar på tågstationerna i Vanda så att påstigningarna minskade med ca 15 procent i oktober jämfört med året innan.

På spårvägslinje 15, före detta Spår-Jokern, inleddes trafiken i Helsingfors och Esbo i oktober. Trafiken på de nya stamlinjerna 520 (Mårtensdal – Alberga – Mattby) och 530 (Myrbacka – Esbo centrum – Mattby) inleddes i augusti. Bommar har installerats i flygplatsens bussterminal för att förbättra busstrafiken och en utomstående tjänsteleverantör ansvarar för driften av terminalen. Bussterminalen i Kivistö färdigställdes i omedelbar anslutning till köpcentrumet i Kivistö, vilket gör kollektivtrafiken attraktivare i västra Vanda.

Stadsfullmäktige beslutade om byggandet av Vandaspåran i maj 2023. Byggbeslutet är villkorligt och byggandet kräver att staten förbinder sig till byggkostnaderna. Staten fattar sannolikt beslut om att förbinda sig till kostnaderna våren 2024. Över byggbeslutet har dessutom två besvär lämnats in, vilka ska behandlas i förvaltningsdomstolen. Vid byggandet ska man fästa uppmärksamhet vid riskhantering, förhindra att projektet drar ut på tiden, undvika ökade kostnader, sträva efter koldioxidsnåla

bygglösningar och tillgänglighet samt minimera olägenheterna för miljön, invånarna, trafiken och företagen under byggnadstiden. Spårvägen ska byggas enligt en modell med två allianser. Beredningen av allianskonkurrensutsättningen inleddes hösten 2023.

För att främja jämställdheten mellan könen och områdena har HRT skapat en rapporteringsdatabas. Det har dock uppstått tekniska problem med utvecklingen av rapporteringsverktyget, så mätarsystemet infördes inte under år 2023.

HRT föreslog i våras att tariffsystemet ändras till en modell med en zon, men förslaget godkändes inte av HRT:s styrelse. Förhoppningen är att utredningen av tariffsystemet fortsätter. Det bör inte finnas någon zongräns inom staden, eftersom den oundvikligen skapar ojämlikhet mellan olika områden och ökar användningen av infartsparkeringsplatser i zon B. År 2023 inleddes en teknisk uppdatering av HRT:s grundavtal så att det motsvarar de nuvarande utmaningarna. Dessutom fortsätter arbetet med att stabilisera HRT:s ekonomi och säkerställa finansieringen.

Budgetens utfall

Rapporteringen om kollektivtrafikens kostnader ändrades avsevärt i samband med bokslutet för 2022 och från och med 2023 baserar sig rapporteringen på den faktiska faktureringen. Rapporteringen har förenhetligats med Helsingfors och Esbo i enlighet med revisorernas förslag. På grund av ändringen höjdes budgeten för kollektivtrafiken med ca 0,3 milj. euro.

Vanda betalade ca 62,6 milj. euro i kommunandelar till HRT. Enligt HRT:s preliminära uppgifter får Vanda ett överskott på uppskattningsvis cirka 5,5 milj. euro 2023. Det ackumulerade överskottet beror huvudsakligen på att Vandas andel av trafik kostnaderna blir mindre än beräknat. Enligt preliminära uppgifter har Vanda ett ackumulerat HRT-överskott på sammanlagt cirka 22 milj. euro. Det ackumulerade överskottet minskar den kommunandel som betalas till HRT under de kommande åren.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Kollektivtrafikens passagerarmängd (påstigningar vardagsdygn)	126 126	120 000	133 218

14 52

Depån

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 447	0	5 447	6 848	-1 401
Utgifter	-4 987	-3	-4 990	-5 758	768
Verksamhetsbidrag	460	-3	457	1 090	-633

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Depåns ordinarie verksamhet fortsatte huvudsakligen som förut. I upphandlingarna beaktades riktlinjerna i färdplanen för resurssmart, Green Deal-avtalet för utsläppsfria byggarbetsplatser samt lagen om miljö- och energieffektivitetskrav vid upphandling av fordon och trafik tjänster.

Utsläppen av växthusgaser och partiklar från trafiken till följd av stadens egen verksamhet minskades genom anskaffning av utsläppssnåla fordon, ökad användning av förnybar diesel i tung fordonsmateriel samt utvidgning av nätverket av laddningsstationer för elbilar som staden använder. Den förnybara dieseln användningsgrad ökade till 45 procent av dieselanvändningen. Utsläppsminskningen var ca

458 000 kg CO₂eq jämfört med fossil diesel. Staden förfogar över 39 elbilar och 15 gasbilar. Leasingmaterielens andel av fordonen är ca 35 procent.

Depåns verkstad koncentrerade sig främst på akuta reparationer av arbetsmaskiner och tung materiel samt säsongsunderhåll av tilläggsutrustning och maskiner för säsongsbehov. Köptjänsternas andel av kostnaderna för underhåll och reparationer av materiel var ca 58 procent. Det visade sig fortfarande vara mycket svårt att rekrytera en bilmontör.

Arbetet med att vidareutveckla materielförvaltningssystemet (Topil) som infördes i början av år 2021 blev färdigt år 2023.

Det var fortsatt internationell brist på komponenter, vilket ledde till försenade leveranser av material och reservdelar.

Budgetens utfall

Det bindande nettomålet för depån uppnåddes. Utfallet av verksamhetsintäkterna var cirka 26 procent större än budgeten, verksamhetskostnaderna var å sin sida ca 10 procent större än budgeten. Rörelseintäkterna utökades av fordonens goda användningsgrad och den ökade mängden materiel samt försäljningen av materiel som tagits ur bruk. Verksamhetskostnaderna ökades bl.a. av dyrare service- och reparationskostnader samt behovet att lösa in fordon i samband med att finansieringsleasingavtalen löper ut på grund av långa leveranstider för materiel. Till depån anvisades 3 000 euro för att täcka verkningarna av löneavtalet år 2023.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Depån, bränsleförbrukning (l/foron/år)	1 382	1 440	1 580

14 30

Fastigheter och lokaler

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	43 096	-25 500	17 596	18 493	-897
Utgifter	-28 729	-1 356	-30 085	-29 773	-312
Verksamhetsbidrag	14 367	-26 856	-12 489	-11 280	-1 209

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdet för fastigheter och lokaler ansvarar bl.a. för utvecklingen och förverkligandet av stadens mark- och bostadspolitik, utvecklingen och förvaltningen av stadens fastighetsegendom samt samordningen av stadskoncernens servicelokaler i sin helhet. Dessutom svarar serviceområdet för investeringsplaneringen, fastighets- och projektutvecklingen, beredningen av planeringen och byggherreuppgifterna i samband med lokalprojekt och övervakningen av byggandet. Serviceområdet består av tre serviceenheter: mätning och geoteknik, lokalledning samt fastighetsförvaltning och boende.

Tio stycken markanvändningsavtal i anslutning till detaljplaner och detaljplaneändringar utarbetades och fördes till beslutsfattande. Fyra stycken samarbetsavtal gällande de kommande årens planering av markanvändningen, markförvärv och kommande markanvändningsavtal bereddes och fördes till beslutsfattande. Sammanlagt cirka 90 ha mark anskaffades genom frivilliga affärer, genom användning av förköpsrätt, som avtalsersättningar och inlösen. Flera markförvärv bidrog också till att stödja den biologiska mångfalden.

Fyra företagstomter såldes och en hyrdes ut. Den ökning av antalet arbetsplatser som överlåtelsen av arbetsplatstomter har medfört är cirka 750 nya arbetsplatser. Det finns ett begränsat antal företagstomter som kan överlåtas.

Tre bostadstomter i producentform överläts genom uthyrning. Efterfrågan på småhustomter har minskat tydligt under de senaste två åren. Två av stadens småhustomter såldes trots att staden hade flera tomter till salu i olika områden.

År 2023 anordnades sex stycken planerings- och tomtöverlåtelseävlingar. Inga anbud inlämnades av byggherrar till tävlingarna som nu avslutats. Situationen är exceptionell jämfört med tidigare år och beskriver den snabba minskningen av efterfrågan på bostadsbyggande och marknadsläget.

Tävlingar som anordnades år 2023:

- Kvalitetstävling om AP-tomter i Varistorna
- Pris- och kvalitetstävling om AK-tomt i Myrbacka (koldioxidavtryck)
- Anbudsförfarande som gäller AK-tomter och en AR-tomt i Håkansböle
- Anbudsförfarande som gäller en AK-tomt i Lejle
- Anbudsförfarande som gäller en AOR-tomt i Nissbacka
- Anbudsförfarande som gäller en AO-tomt i Friherr

Under 2023 fick staden flera begäran om tilläggstid för tomtreserveringar som går ut inom den närmaste tiden eftersom efterfrågan på bostadsbyggande har sjunkit kraftigt. På grund av det osäkra marknadsläget har tomtreserveringarna i regel förlängts.

Det har varit svårt att nå målen för markförsäljningsinkomsterna år 2023 särskilt på grund av den ekonomiska osäkerheten som orsakats av kriget i Ukraina samt osäkerhetsfaktorer på finansmarknaden, särskilt på grund av den stigande räntan. Dessa har haft en stark inverkan, särskilt har bostadsbyggandet saktat av eftersom efterfrågan på bostäder i synnerhet i fråga om ägarbostäder har minskat dramatiskt. På grund av den allmänna osäkerheten var markförsäljningsvinsterna för år 2023 ca 25,7 milj. euro mindre än det ursprungliga totalmålet på 34,5 milj. euro och uppgick till totalt ca 8,8 milj. euro.

Inom serviceområdet bereddes riktlinjer för en ny slags reglering i fråga om storleken på bostäder när det gäller flervåningshusprojekt. Stadsstyrelsen godkände riktlinjerna hösten 2023. Enligt riktlinjerna får högst 30 procent av bostäderna i nya flervåningshus ha en storlek som är mindre än 35 m² och minst 30 procent ska ha en yta på minst 65 m² eller större från och med början av år 2024. Dessutom ska minst 10 procent av det totala antalet bostäder i ett objekt ha en storlek på 80 m² eller mer. Syftet med den nya kvadratbaserade regleringen är att minska den stora andelen små bostäder i nya flervåningshus samt att också producera tillräckligt många större familjebostäder i objekten. Verkningarna av regleringen börjar synas i produktionen inom loppet av flera års tid.

I enlighet med det bindande målet har åtgärderna i riktlinjerna för fastighetsledningen främjats systematiskt. Planeringsprinciperna för daghem och de allmänna anvisningarna för planerare har uppdaterats. En ny enkät om projektrespons togs i bruk vid projektberedningen och byggherreverksamheten. För underhållet av Hanaböle träskis friluftsområde och ordnandet av tjänster utarbetades en gemensam förvaltningsmodell för stadsmiljön och användarens verksamhetsområde för att förtydliga funktionerna och rollerna. Anvisningarna om riktlinjer för inomhusluftsfrågor har uppdaterats och forumen som behandlar frågor som gäller inomhusluften har omorganiserats. Uppföljningen av fastigheternas förhållanden och skick i förebyggande syfte har utvecklats och reparationer för att åtgärda inomhusluften har gjorts systematiskt. Sparåtgärder har vidtagits för att minska energiförbrukningen i byggnader och nya lösningar har planerats i samarbete med Vanda Energi.

Beredningen och genomförandet av lokalprojekt har framskridit huvudsakligen i enlighet med arbetsprogrammen. Investeringsanslagen har inte utnyttjats fullt ut på grund av att inledningen av vissa större projekt har dragit ut på tiden av olika orsaker. De slutliga kostnaderna för färdiga objekt har i sin helhet understigit riktpiserna, varvid investeringarna också lett till faktiska besparingar.

Den aktiva utvecklingen av Matti fortsatte år 2023. Serviceområdets Matti-nyckelpersoner deltog i utvecklingsarbete bl.a. i projektet om vidareutveckling av Matti, genom vilket man främjade bl.a. en fördjupad integration av Matti-Lupapiste, automatisk import av 3D-utgångsuppgifter som underlag för planeringen och integration av SAP-Friends-Matti. Ryhti-partnerskapstestning inleddes med stöd från miljöministeriet (100 %), projektet pågår till utgången av mars 2025. År fördes ca 75 mindre utvecklingsprojekt i produktion år 2023. På verksamhetsområdesnivå öppnades år 2023 över 10 000 nya processer i Matti, varav drygt 4 500 av mätningen och geotekniken. År 2023 satsade man på styckning av gatuområden enligt den första detaljplanen. För att i framtiden undvika de inlösningsförfaranden som en planerad lagändring medför avstyckades 50 st. sådana allmänna gatuområden. År 2023 bildades också Vandas första 3D-fastighet och en elektronisk tjänst för fastighetsbyten infördes i fråga om fastighetsaffärer där staden är en av parterna. Inom flera tjänster minskades användningen av licenser för gammal programvara och produktionen överfördes till Matti. För analys av solpaneler och växttak i Vanda infördes AI-baserad identifiering av objekt.

I anslutning till beredningen av Vandas spårvägsprojekt deltog man aktivt bland annat i spårvägens planarbete och olika uppföljningsgrupper. Inventeringarna och informerandet av markägare som det långsiktiga förvärvet av mark för spårvägen kräver har inletts enligt områdena för detaljplaneändringarna. Markundersökningarna i anslutning till spårvägen fortsatte enligt planen. Utvecklingen av stadens hantering av jordmassor styrdes i enlighet med väggkartan för resurssmarthet.

En av de strategiska prioriteringarna som fastställts i Vandas stadsstrategi 2022–2025 är blomstrande stadscentrum. Målen för dem (23–27) förutsätter tjänster och boendemiljöer som ger invånarna glädje och som ordnas genom att servicelokalerna för kultur och fritid samt undervisning och fostran utvecklas i enlighet med servicenät- och investeringsplanen, minst en per stadscentrum/år. Ett av dessa är planprojektet om Myrbacka stadskulturhus, som samtidigt är stadens spetsprojekt. Målet för utvecklingen av stadscentrumen är dessutom att förbättra rekreations- och grönområdenas dimensionering och tillgänglighet samt utveckla förutsättningarna för olika färdssätt. Vid sidan av flera projekt som planeras och håller på att byggas upp har man utvecklat nya mätare som lämpar sig för att uppnå målen (mätare för SAAVU och tjänsternas tillgänglighet). Stadsmiljöns verksamhetsområde har också berett ett förslag som gäller stadens parkeringsbolag samt utvecklingsplaner som förutsätts för alla sju stadscentrumen.

Budgetens utfall

Stadsfullmäktige godkände de ändringar i budgeten för bruttoenheter inom serviceområdet för fastigheter och lokaler som sänkte målet för verksamhetsintäkterna med 25,3 milj. euro i fråga om markförsäljningsvinster och 0,5 milj. euro i fråga om mätning och geoteknik. Intäktsmålet för markarrende höjdes samtidigt med 0,3 milj. euro. Verksamhetskostnaderna för skötsel och underhåll av lokalfastigheter höjdes med 1 milj. euro på grund av den snörika vintern. Till budgeten anvisades dessutom 97 145 euro i sommarjobbsanslag för studerande och skolelever i Vanda och 259 000 euro som en följd av verkningarna av lönehöjningar år 2023.

Verksamhetsintäkterna för bruttoenheter vid serviceområdet för fastigheter och lokaler överskred den ändrade budgeten med ca 0,9 milj. euro. Verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med ca 0,3 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Färdigställda bostäder	3 304	3 500	3 115
varav statligt understödda hyresbostäder	480	201	440
Markförsäljningsvinster (t€)	30 639	34 500	8 790
Inkomster från markarrende (t€)	6 627	6300	7 232
Tidsrymd för utarbetande av tomtindelning (dygn)	49	49	55
Nybyggnation (brm ²) *	7 984	8 676	7 249
Reparationsskuld 75 % (t€)	-	45 000	-

* Omfattar inte leasing- och hyrespaviljonsprojekt. BS 2023 omfattar inte parkeringsbyggnader eller tillfälliga lokaler.

14 32**Fastigheter och lokaler, netto**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	192 370	-4 400	187 970	191 256	-3 286
Utgifter	-89 088	-1 705	-90 793	-89 355	-1 439
Verksamhetsbidrag	103 282	-6 105	97 177	101 901	-4 725

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under året har man fortsatt att utreda lokalerna och uppdatera hyresavtalen för de lokaler som hyrts ut till Vanda och Kervo välfärdsområde i samband med välfärdsområdesreformen. Dessutom blev portföljen för social- och hälsovården och räddningsväsendet färdig. Man kunde inte ännu inleda de egentliga försäljningsåtgärderna på grund av köpberedskapen hos Vanda och Kervo välfärdsområde.

Försäljningen av Ay Oy Sepänpuisto till VAV Yhtymä Oy bereddes. Det såldes 22 st. enskilda aktielägenheter som befriats från begränsningar. Deras skuldfria köpeskillning var totalt 2,349 milj. euro och den totala köpeskillningen uppgick till cirka 1,915 milj. euro. Husvagnsområdesfastigheterna Rauhaniemi och Etelälahti i Vichtis såldes och köpeskillningen uppgick till totalt 430 000 euro.

Antalet tomma lokaler i staden ökade något och uppgick i slutet av året till cirka 5 900 m². De tomma lokalerna som finns att tillgå är i regel i dåligt skick och svårtillgängliga. År 2023 revs 16 olika objekt, totalt ca 2 000 m², bl.a. Rajatorpan koulus gamla lärarbostäder.

Upphandlingen av tjänster till Hanaböle träsk och cafélokalernas hyresavtal konkurrensutsattes och Minttiravintolat Oy fortsätter ännu vid Hanaböle träsk i och med den nya upphandlingen.

Budgetens utfall

Stadsfullmäktige godkände en budgetändring för nettoenheter inom serviceområdet för fastigheter och lokaler, vilken sänkte målet för verksamhetsintäkterna med 4,4 milj. euro i fråga om försäljning av fastighets- och bostadsegendom. Lokalernas elkostnadsbudget höjdes med 1,0 milj. euro och uppvärmningsbudgeten höjdes med 0,7 milj. euro. Dessutom anvisades 5 000 euro till budgeten för verkningarna av löneförhöjningen 2023.

Nettoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler överskred det ändrade bindande verksamhetsbidragsmålet 4,7 milj. euro. Verksamhetsintäkterna överskred den ändrade budgeten med ca 3,3 milj. euro, vilket till stor del berodde på högre externa hyresintäkter än väntat. Verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med ca 1,4 milj. euro. Budgeten underskreds i fråga om bl.a. interna och externa hyreskostnader. Uppvärmningskostnaderna överskred för sin del den ändrade budgeten med 0,9 milj. euro och köpen av säkerhetstjänster med 0,5 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2022	BDG 2023	BS 2023
Mängden lokaler (m ²)	903 877	824 769	812 304
Lokaler som hyrts av koncernbolag	241 826	152 637	139 790
Lokaler som hyrts utanför koncernen	103 390	72 399	71 791
Tomma lokaler att hyra (m ²)	5 391	5 907	5 909

Fonderna

Bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfonden

Lån och understöd har kunnat ansökas av bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfonden för bostads- och näringspolitiskt ändamålsenliga projekt enligt stadgorna.

Enligt driftsplanen förväntades nya lån bli beviljade till ett belopp av 8,0 milj. euro och understöd till ett belopp av 0,4 milj. euro.

Av fonden har lån och hissunderstöd kunnat ansökas under hela året. Under året beviljades två lån till ett belopp av 2 010 000 euro och 1 999 500 euro. År 2023 beviljades ett understöd på 53 255,00 euro.

Enligt stadsfullmäktiges beslut beviljas inte längre nya bidrag år 2024. Samtidigt ändras fondens namn till Vanda stads fastighetsfond.

Fondkapitalet uppgick 31.12.2023 till 106 908 407,58 euro.

Skadefonden

Skade- och ansvarsriskerna har begränsats genom försäkringar. Vanda stads lagstadgade olycksfallsförsäkringar, egendoms- och avbrottsförsäkringar, ansvarsförsäkringar för verksamheten och administrationen, bil- och trafikförsäkringar, olycksfallsförsäkringar samt reseförsäkringar har konkurrensutsatts senast år 2018. Till de delar som stadens försäkringar inte ersätter skador på egendom, täcks dessa ur skadefonden som förvaltas av finansieringens resultatområde med efterföljande av skadefondens stadga.

2.2.2 Tablå över budgetutfallet i resultaträkningsdelen 2023

Staden och fonderna

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Försäljningsinkomster	29 045	2 500	31 545	40 067	-8 523
Avgiftsinkomster	46 973	-6 918	40 055	43 400	-3 345
Understöd och bidrag	26 109	2 115	28 224	31 244	-3 019
Övriga inkomster	242 290	-29 400	212 890	218 850	-5 960
Inkomster sammanlagt	344 417	-31 703	312 714	333 561	-20 847
Personalutgifter	-412 146	6 909	-405 237	-394 035	-11 201
Köp av tjänster	-253 369	-35 315	-288 684	-288 732	48
Material, förnödenheter och varor	-42 827	-2 334	-45 161	-44 332	-829
Understöd	-52 677	-2 227	-54 904	-56 469	1 565
Övriga utgifter	-228 078	1 116	-226 962	-224 043	-2 919
Utgifter sammanlagt	-989 098	-31 851	-1 020 948	-1 007 611	-13 337
Verksamhetsbidrag	-644 681	-63 554	-708 234	-674 050	-34 184
Skatteinkomster	610 000	26 000	636 000	638 679	-2 679
Statsandelar	181 000	-3 300	177 700	179 656	-1 956
Ränteinkomster	11 340	0	11 340	17 944	-6 605
Övriga finansiella inkomster	13 256	0	13 256	13 829	-573
Ränteutgifter	-12 300	0	-12 300	-13 990	1 690
Övriga finansiella utgifter	-262	0	-262	-80	-182
Finansiella ink. och utgifter	12 034	0	12 034	17 703	-5 669
Årsbidrag	158 353	-40 854	117 499	161 988	-44 488
Avskrivningar och nedskrivningar	-110 838	0	-110 838	-111 844	1 006
Räkenskapsperiodens resultat	47 514	-40 854	6 661	50 143	-43 482
Ändringar i reserver och fonder	1 313	0	1 313	-2 465	3 778
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	48 827	-40 854	7 974	47 678	-39 705

Verksamhetsintäkter

De sammanräknade verksamhetsintäkterna för staden och fonderna uppgick till 333,6 milj. euro, vilket är 10,9 milj. euro mindre än i den ursprungliga budgeten och 20,8 milj. euro mer än i den ändrade budgeten 2023. Verksamhetsintäkterna överskred den ändrade budgeten inom alla kontogrupper. Försäljningsintäkterna överskreds med omkring 8,5 milj. euro, avgiftsintäkterna med omkring 3,3 milj. euro, understöden och bidragen med omkring 3,0 milj. euro och övriga verksamhetsintäkter med omkring 6,0

milj. euro i relation till den ändrade budgeten. De största överskridningarna berodde på markanvändnings- och utvecklingskostnadsersättningar, NTM:s ersättningar för flyktingbarn, övriga understöd som staden beviljat samt hyresintäkter från byggnader. Verksamhetsintäkterna inkluderar i budgeten 6,5 milj. euro, i den ändrade budgeten 6,5 milj. euro och i utfallet 7,3 milj. euro i s.k. genomfakturerade försäljningar av byggnadstjänster till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). Budgeten ändrades, eftersom ett vattentjänstnät byggdes i större utsträckning än väntat. Utfallsprocenten för verksamhetsintäkterna i förhållande till den ändrade budgeten var 107 procent.

Verksamhetskostnader

Stadens och fondernas sammanlagda verksamhetskostnader var 1 007,6 milj. euro, vilket är 18,5 milj. euro mer än i den ursprungliga budgeten och 13,3 milj. euro mindre än i den ändrade budgeten. Personalkostnaderna underskred den ursprungliga budgeten med cirka 18,1 milj. euro och den ändrade budgeten med cirka 11,2 milj. euro. Underskridningen beror på att rekryteringar fördröjdes och att alla vakanser inte kunnat besättas. Å andra sidan överskred den hyrda arbetskraften som bokfördes under köp av tjänster den ursprungliga budgeten med cirka 23,0 milj. euro och den ändrade budgeten med cirka 1,6 milj. euro. Andelen köp av tjänster var nästan på samma nivå som i den ändrade budgeten. Material, förnödenheter och varor underskred den ändrade budgeten med cirka 0,8 milj. euro och understödkostnaderna överskred den med cirka 1,6 milj. euro. De övriga verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 2,9 miljoner euro. I verksamhetskostnaderna ingår i budgeten 4,0 milj. euro, i den ändrade budgeten 6,5 milj. euro och i utfallet 7,3 milj. euro i s.k. genomfakturerade kostnader från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). Utfallsprocenten för verksamhetskostnaderna i förhållande till den ändrade budgeten var 98,7 procent.

Verksamhetsbidrag

I bokslutet år 2023 är stadens och fondernas sammanlagda verksamhetsbidrag -674,1 milj. euro, vilket är 29,4 milj. euro sämre än den ursprungliga budgeten och 34,2 milj. euro bättre än den ändrade budgeten. Det för den kommunala sektorn typiska negativa verksamhetsbidraget minskade jämfört med året innan med 721,6 miljoner euro, dvs. med 51,7 procent. Förändringen beror på välfärdsområdesreformen, som trädde i kraft 1.1.2023. I reformen överfördes social- och hälsovårdstjänsterna, räddningsverksamheten och några andra enskilda uppgifter från kommunerna till välfärdsområdena. På grund av reformen minskade stadens verksamhetsintäkter jämfört med året innan cirka 109,6 milj. euro, men utgifterna minskade betydligt mer, cirka 831,2 milj. euro.

Skatteinkomst och statsandelar

Staden fick sammanlagt 638,7 milj. euro i skatteinkomster år 2023. Skatteinkomsterna minskade med 565,0 milj. euro jämfört med året innan, dvs. 46,9 procent. Minskningen av skatteinkomsterna beror på välfärdsområdesreformen. I reformen överfördes ansvaret för uppgifter som tidigare hörde till kommunerna till välfärdsområdet och samtidigt minskades kommunernas finansiering genom att kommunalskattesatsen sänktes med 12,46 procentenheter samt genom att kommunernas andel av samfundsskatten minskades med en tredjedel. Reformen påverkade inte fastighetsskatterna och det var också det enda skatteslaget som ökade år 2023 jämfört med år 2022. Kommunalskatterna överskred den ändrade budgeten med 1,2 milj. euro och den ursprungliga budgeten med 18,2 milj. euro. Samfundsskatterna överskred den ändrade budgeten med 2,3 milj. euro och den ursprungliga budgeten med 7,3 milj. euro. Både kommunal- och samfundsskatten påverkades år 2023 av så kallade skatteeftersläpningar. Detta innebär att en del av kommunalskatten redovisades kommunerna ännu enligt de tidigare kommunalskattesatserna och samfundsskatten enligt tidigare utdelning. Av denna anledning var utfallet av kommunal- och samfundsskatterna exceptionellt år 2023 och omfattade en post av skatteeftersläpningar av engångskaraktär på cirka 59 milj. euro. Dessa skatteeftersläpningar faller bort under de kommande åren. Fastighetsskatterna underskred den ändrade budgeten med 0,9 milj. euro, men överskred den ursprungliga budgeten med 3,1 milj. euro. Totalt överskred skatteinkomsterna den ursprungliga budgeten med 28,7 milj. euro och den ändrade budgeten med 2,7 milj. euro. Utfallet av skatteinkomsten i budgeten blev 102,5 procent. Av skatteinkomsterna för 2023 utgjordes 431,2 milj. euro av kommunalskatt, 95,3 milj. euro av samfundsskatt och 112,1 milj. euro av fastighetsskatt.

Staden fick år 2023 sammanlagt 179,7 milj. euro i statsandelar för driftsekonomin, vilket är 37,5 procent mindre än året innan. I välfärdsområdesreformen skars statsandelarna ned för de uppgifters del som överfördes till välfärdsområdena. Statsandelsberäkningen i budgeten 2023 underskreds med 1,3 milj. euro i förhållande till den ursprungliga budgeten och överskreds med 2,0 milj. euro i förhållande till den ändrade budgeten. Statsandelarna utföll till 101,1 procent.

Finansiella intäkter och kostnader

Stadens och fondernas sammanlagda finansiella intäkter och kostnader uppgick till 17,7 milj. euro, utfallet överskred budgeten med 5,7 milj. euro. Skillnaden mellan budgeten och utfallet beror på ett resultat som är bättre än budgeten för ränteintäkter och övriga finansiella intäkter. Ränteintäkterna överskred budgeten med cirka 6,6 milj. euro och övriga finansiella intäkter med 0,6 milj. euro. Hela stadens ränteutgifter uppgick till 14,0 milj. euro, medan de i budgeten för 2023 hade beräknats till 12,3 milj. euro.

Årsbidrag

Årsbidraget fås genom att skatteinkomsterna, statsandelarna samt finansieringsintäkterna och -kostnaderna läggs till verksamhetsbidraget. I bokslutet 2023 var årsbidraget för staden och fonderna 162,0 milj. euro, vilket är 3,6 milj. euro bättre än i den ursprungliga budgeten och 44,5 milj. euro bättre än i den ändrade budgeten. Årsbidraget ökade med 32,6 procent jämfört med årsbidraget 2022.

Avskrivningar och värdeminskningar

Avskrivningarna och nedskrivningarna uppgick år 2023 till sammanlagt 111,8 milj. euro, vilket var 1,0 milj. euro mer än i budgeten, dvs. utfallet var 100,9 procent.

Räkenskapsperiodens resultat

Räkenskapsperiodens resultat för staden och fonderna år 2023 var 50,1 milj. euro och räkenskapsperiodens överskott var 47,7 milj. euro. Räkenskapsperiodens överskott var 35,7 milj. euro bättre än år 2022, 1,1 milj. euro mindre än den ursprungliga budgeten för 2023 och 39,7 milj. euro mer än den ändrade budgeten för 2023.

2.2.3 Utfallet av investeringarna

91

Byggnation

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-93 190	-2 700	-95 890	-73 102	-22 788
Netto	-93 190	-2 700	-95 890	-73 102	-22 788

Stadsfullmäktige godkände 14.11.2022 ett anslag på 93,19 miljoner euro för investeringar i lokaliteter 2023. Anslaget för nybyggnation höjdes med 2,7 miljoner euro för köp av en del av parkeringshuset i Myrbacka. För investeringar i lokaliteter användes ett anslag på sammanlagt 73,1 miljoner euro år, vilket underskrider den ändrade budgeten med 22,8 miljoner euro.

91 1 Nybyggnation

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-46 830	-2 700	-49 530	-36 008	-13 522
Netto	-46 830	-2 700	-49 530	-36 008	-13 522

För nybyggande användes 36 miljoner euro, varvid investeringskostnaderna underskred anslagen med cirka 13,5 miljoner euro (utfallet 73%). Underskridningen beror på att inledningen av flera projekt senarelades samt att budgeten för vissa genomförda projekt underskreds. Avvikelserna i projektens tidtabell uppstod när projektberedningen och planeringsskedet samt upphandlingarna av entreprenader drog ut på tiden bl.a. på grund av att detaljplanläggningen framskred med fördröjning samt på grund av att planeringslösningarna anpassades till målpriserna och anslagsreserveringarna i ekonomiplanen. Fördröjningar i byggfasen uppstod på grund av störningar i marknadsläget inom byggbranschen, bl.a. på grund av problem med tillgången på material.

Med anslag för nybyggande färdigställdes Patotien päiväkoti, Latupuiston päiväkoti, Kelokuusen päiväkoti och servicebyggnaden vid konstisplanen i Håkansböle idrottspark. Färdigställandet av Korson päiväkoti sköts upp till 2024. Under året färdigställdes också en parkeringsanläggning vid skolområdet i Kivistö, en parkeringsbyggnad i Myrbacka och Kytöpuiston koulus tillfälliga lokaler som genomförs som hyreslokaler och som senare också fungerar som tillfälliga lokaler vid ombyggnaden av Itä-Hakkilan koulu och Ilolan koulu. Alla tre genomfördes delvis med stadens finansiering.

Av de projekt som genomfördes med anslaget i slutet av året var utbyggnaden av daghemmet vid Mårtendals campus och Kanniston koulu fas II i byggnadsfasen. I det förberedande skedet av byggandet ingick Vaskivuoren lukios utbyggnad, Elmo simhall och byggnaderna i projektet Hanaböle träsk.

Utbyggnaden och ombyggnaden av Vuorikumpus vårdlokaler stoppades i planeringsskedet, eftersom välfärdsområdet inte förband sig till de projektbeslut som fattats tidigare.

I planeringsskedet var Lentolan päiväkoti (tidigare Aviapolis II päiväkoti) och Karhunkierroksen päiväkoti.

I behovsutrednings- och projektplaneringsskedet var bl.a. utbyggnaden av skolan i Dickursbyområdet (Viertolan koulu), Puutarhatien päiväkoti (tidigare Tikkurilan II päiväkoti), enhetsskolan, daghemmet och idrottshallen i Mure, ett daghem i området Håkansböle (Betslegränden), Matarin päiväkoti, Kaskelan I päiväkoti, Kivistön II päiväkoti och Kivistön III päiväkoti samt lokalprojektet i Dickursby.

Av VTK Kiinteistöt Oy:s nybyggnadsprojekt färdigställdes Jokiuoman päiväkoti och yrkesläroanstalten i Veckal var i byggskedet. Av VTK Kiinteistöt Oy:s projekt hade det nya gymnasiet i Aviapolis, idrottshallen i nordöstra Vanda, Dickursby kompetenscampus samt utbyggnads- och reparationsarbetena i Varia i Sandkulla framskridit till planeringsskedet.

Av stadskoncernens externa hyresprojekt färdigställdes biblioteks-, invånar- och ungdomslokalerna vid servicecentrumet i Kivistö. Som leasingprojekt färdigställdes Ruusupuun päiväkoti i slutet av året. Gymnasiepaviljongen i Sottungsby, som upphandlas genom hyrning var i skedet för anbudsbegäran.

I fråga om utvecklingen av servicenäten utarbetades en utredning om lokalitetsnätet för Biblioteks- och invånarservicen och ungdomsservicen, en utredning om Sotungin lukios och Sotungin koulus område, en förutredning om skolnätet i Björkby, inkl. undervisningen för elever med funktionsnedsättning, en utredning om dagshemsnätet i området Björkby samt en uppdatering av utredningen om dagshemsnätet i området Håkansböle och en utredning om skolnätet i Aviapolis.

91 2**Reparationsbyggande**

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-44 570	0	-44 570	-36 617	-7 953
Netto	-44 570	0	-44 570	-36 617	-7 953

För reparationsbyggande användes 36,6 miljoner euro, varvid investeringskostnaderna underskred anslagen med cirka 8 miljoner euro (utfallet cirka 82%). Inledandet av vissa betydande ombyggnadsprojekt fördröjdes när planeringsfasen eller beredningsfasen för byggandet försenades i förhållande till måltidtabellen. Utöver detta har en del projekt fördröjts av större reparationsbehov än väntat. Anslag som reserverats för år 2023 blev oanvända bl.a. när det gäller Jokiniemen koulu (2,4 miljoner euro), Mårtensdals skola (1,4 miljoner euro) och Leppäkorven puukoulu (1,6 miljoner euro). Av det anslag som reserverats för ombyggnaden av verksamhetscentralen i Myrbacka förblev 2,6 miljoner euro oanvänt när Vanda-Kervo välfärdsområde drog sig ur projektet. Det fanns inte behov av alla oförutsedda anslagsreserveringar.

Man har strävat efter att schemalägga tidtabellerna för daghemsprojekten enligt den tidsmässiga tillgängligheten beträffande de tillfälliga lokaler som finns. De viktigaste reparationsprojekten som färdigställdes/utfördes under året var följande delreparationer av daghem:

- Vallinojan päiväkot
- Seljapolun päiväkot
- Päiväkunnan päiväkot
- Ylästön päiväkot
- Pähkinänsärkijän päiväkot
- Mistelin päiväkot
- Nissaksen päiväkot.

Utöver dessa färdigställs bl.a.

- Ombyggnaden av Jokiniemen koulus byggnad B i samband med utbyggnaden
- Ändringsarbetena i tandkliniken i Västerkulla
- Utbyggnaden av Västerkulla hälsostations tandklinik
- Ändringarna i lokalerna i Kaivokselan koulu, Vaskivuoren koulu, Mikkolan koulu, Ilolan koulu, Rekolan koulu och Jokivarren koulu samt reparationerna i wc- och våtutrymmena i Hanaböle träsks huvudbyggnad och Martinussalen.

De mest omfattande gårdsreparationsprojekten utfördes vid Peltolan koulu och Hiekkaharjun koulu samt vid Peltovuoren päiväkot och Rajakylän päiväkot. Under sommaren färdigställdes ombyggnaden av Ristipuron päiväkotis gårdsplan samt flera partiella gårdsreparationer.

De mest betydande pågående byggprojekten var:

- Ändrings- och reparationsarbetena i det tidigare gymnasiet i Ånäs
- Ombyggnaden av Kulturfabriken Fernissan
- Reparations- och ändringsarbetena i Mårtensdals skola.

Följande projekt var i planeringsskedet:

- Leppäkorven koulu, ombyggnaden av träbyggnaden
- De extra undervisningslokalerna i Håkansböle
- Ändrings- och reparationsarbetena i Kulomäen koulus lokaler
- Ändrings- och reparationsarbetena i Simonkallion koulu
- Ändrings- och reparationsarbetena i Kytöpuiston koulu
- Ombyggnaden av Håkansböle gårds huvudbyggnad
- Ombyggnaden av Kivimäen koulu (etapp 2)
- Ändrings- och reparationsarbetena i Viertolan koulu
- Ombyggnaden av ungdomsgården Winttis ekonomibyggnader
- De partiella ombyggnaderna av Seutulan päiväkoti, Päiväkummun päiväkoti och Nissaksen päiväkoti.

Följande projekt var i behovsutrednings- eller projektplaneringsskedet:

- Ombyggnaden av Itä-Hakkilan koulu
- Ändrings- och reparationsarbetena i Kaivokselan koulu
- Ombyggnaden av Dickursby bibliotekshus
- Den partiella ombyggnaden av Ankkalammen päiväkoti
- De partiella ombyggnaderna av Jönsaksen päiväkoti, Peltovuoren päiväkoti, Kivistön päiväkoti, Hepopuiston päiväkoti och Piilipuun päiväkoti.

Reparationsarbeten i anslutning till problem med inomhusluften utfördes i flera lokaler i enlighet med de planerade reparationsbehoven och på det sätt som resurserna tillät. Reparationsarbetena i anslutning till inomhusluften genomfördes enligt budgeten (3,25 miljoner euro).

Före hösten hade inomhusluftsreparationer gjorts i Kivimäen koulu, Sotungin koulu, Päiväkummun koulu, Kuusikon koulu och Veromäen koulu samt i Ristipuron päiväkoti och Rautkallion päiväkoti. I slutet av året fortsatte reparationerna på hösten i Ilvespuiston päiväkoti, Riihipellon päiväkoti och Maarukan päiväkoti.

91 3

Ändringar av hyres- och aktielokaler

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-1 790	0	-1 790	-477	-1 313
Netto	-1 790	0	-1 790	-477	-1 313

För ändrings- och reparationsarbeten i hyres- och aktielokaler användes cirka 0,5 miljoner euro, varvid investeringskostnaderna underskred anslagen med cirka 1,3 miljoner euro (utfallet cirka 27 %). Budgeten hade i huvudsak sammanställts utifrån reserveringar för snabba ändrings- och reparationsbehov utgående från tidigare års utfall och behovet visade sig vara betydligt mindre.

De största reparations- och ändringsarbetena var:

- Reparationsarbetena i barnens kulturcentrum Totem (131 000 euro).
- Öppna daghemmet Soittorasia, ändringsarbeten (56 000 euro).

92

Immateriell egendom

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	713	0	713	937	-224
Utgifter	-7 950	0	-7 950	-6 469	-1 481
Netto	-7 238	0	-7 238	-5 532	-1 705

Investeringarna i immateriell egendom uppgick till cirka 6,5 miljoner euro. I relation till budgeten underskreds utgifterna med cirka 1,5 miljoner euro. De viktigaste orsakerna till underskridningen är ändringar eller förseningar i innehållet i olika projekt, bland annat Digione. Inkomsterna uppgick till 0,9 miljoner euro, dvs. budgeten överskreds med 0,2 miljoner euro.

Genom finansiering av investeringsprogrammet främjades flera projekt för att utveckla stadens tjänster och IT-system. De ekonomiskt största av dessa var Digione, e-tjänsten "Oma Vantaa", ibrukttagandet av systemet Matti, webbplatsen Vantaa.fi, styrsystemet för småbarnspedagogiken och systemet Hertta samt reformen av de grundläggande informationstekniktjänsterna.

93

Offentliga anläggningstillgångar

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 800	0	1 800	3 442	-1 642
Utgifter	-39 000	-15 205	-54 205	-54 571	366
Kommunaltekniska arbeten	-33 000	-13 205	-46 205	-48 380	2 175
Trafikområden	-24 760	-9 745	-34 505	-35 047	542
Idrottsområden	-2 920	-1 980	-4 900	-5 024	124
Rekreatiomsområden	-615	-985	-1 600	-1 767	167
Miljöbyggnation	-3 855	-45	-3 900	-5 191	1 291
Samprojekt	-850	-450	-1 300	-1 351	51
Vandaspåran	-6 000	-2 000	-8 000	-6 191	-1 809
Netto	-37 200	-15 205	-52 405	-51 129	-1 277

För projekt som gäller offentliga anläggningstillgångar beviljades sammanlagt drygt 3,4 miljoner euro i statsunderstöd, varav cirka 1,9 miljoner euro riktades till Vandaspåran. Anslagen för offentliga anläggningstillgångar i projektgrupperna 931–935 höjdes genom stadsfullmäktiges beslut med sammanlagt 13,2 miljoner euro och den höjda budgeten överskreds slutligen med cirka 2,2 miljoner euro. Anslaget för Vandaspåran (projektgrupp 938) höjdes med 2,0 miljoner euro, men utfallet låg till slut nära den ursprungliga budgeten.

Behovet av tilläggsanslag gällde huvudsakligen trafikområden (nästan 10,3 miljoner euro). Utöver detta riktades tilläggsanslag till idrottsområden (2,1 miljoner euro), rekreatiomsområden (1,1 miljoner euro) och miljöbyggnation (1,3 miljoner euro). Under år 2023 genomfördes bl.a. på grund av att planerna fördröjts exceptionellt många projekt som redan ingick i byggnadsprogrammet för 2022 år. För trafikområdenas del var dessa projekt som flyttats framåt med ett år gatorna i området Annefred, Mantalsvägen, Kivistös bussterminal, Vandadalsvägens körfältsarrangemang och Carl Edelfelts plats. I september upptäcktes dessutom överraskande sättningar och sprickor på den centrala snömottagningsplatsen på Kvesvedsvägen, som måste åtgärdas så snabbt som möjligt före vintersäsongen. För trafikområdena gjordes också en anslagsöverföring på 5 478 euro för genomförandet av åtgärdsprogrammet för positiv särbehandling.

Konstisplanen vid Håkansböle idrottspark framskred inte 2022 enligt den ursprungliga tidtabellen, vilket innebär att största delen av kostnaderna överfördes till följande år. På grund av de utmanande markförhållandena uppstod också tilläggskostnader inom projektet. När det gäller rekreationsområdena flyttades byggandet av parkeringsområdet vid Hanaböle träsk friluftsområde framåt med ett år på grund av att flyttningen av en telemast fördröjdes, vilket ökade kostnaderna för 2023 mer än planerat. Utöver detta påverkade den allmänna ökningen av kostnadsnivån alla kostnader. Inom miljöbyggandet blev byggandet av den östra delen av Dickursby centralpark dyrare än väntat på grund av utmanande markförhållanden och planändringar.

För **trafikområdena** (projektgrupperna 931 och 935) hade det i den höjda budgeten reserverats sammanlagt 35,8 miljoner euro och för genomförandet användes sammanlagt 36,4 miljoner euro. Betydande projekt var färdigställandet av Ring III som ett samprojekt, färdigställandet av Kiilas vattentjänster, förarbetena vid Elmo och Kivistö bussterminal. I understöd för trafikområden erhöles sammanlagt 0,2 miljoner euro.

För **idrottsområden** (932) hade efter höjningen reserverats 4,9 milj. euro i budgeten medan cirka 5,0 milj. euro åtgick till förverkligandet. Det mest betydande projektet var konstisplanen vid Håkansböle idrottspark och en container för snö tillverkning. I understöd för idrottsområden erhöles sammanlagt 176 000 euro.

För **rekreationsområden** (933) hade det i den höjda budgeten reserverats 1,6 milj. euro medan 1,8 milj. euro åtgick till förverkligandet. Det viktigaste projektet var färdigställandet av parkeringsområdet i Hanaböle träsk i september 2023.

För projekt inom **miljöbyggandet** (934) hade det reserverats nästan 3,9 milj. euro medan 5,2 milj. euro åtgick till förverkligandet. De mest betydande projekten var ombyggnaden av bron för gång- och cykeltrafik vid Heureka, byggandet av den östra delen av Dickursby centralpark samt Grönparken. Understöden för dessa projekt uppgick till över 1,1 miljoner euro.

Vandaspåran

Stadsfullmäktige beslutade i maj 2023 att Vandaspåran ska byggas. Beslutet är dock villkorligt och kräver att staten deltar i byggnadskostnaderna. På hösten har planeringen av spårvagnen fortsatt och man har förberett sig på upphandling enligt alliansmodellen. Staten har betalat 4,0 miljoner euro i MBT-understöd för planeringskostnaderna 2020–2022. Understöd för planeringskostnader som bokförs för 2023 söks under 2024.

Gatuplaneringen för spårvagnen har försenats. Orsakerna till förseningen är att utgångsuppgifterna har ändrats och gatuplanslösningarna preciserats i samarbete med detaljplanerna, markägarna och de företag som verkar längs spårvagnsrutten. En del av uppdragen faktureras i slutet när gatuplanerna är klara. Gatuplanerna blir klara våren 2024.

94

Lös egendom

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-9 805	0	-9 805	-7 728	-2 078
Stadens strategi och ledning	-50	0	-50	-22	-28
Fostran och lärande	-3 000	0	-3 000	-1 755	-1 245
Stadskulturen	-3 241	0	-3 241	-3 115	-126
Stadsmiljön	-3 514	0	-3 514	-2 836	-678
Netto	-9 805	0	-9 805	-7 728	-2 078

För investeringar i lös egendom inom **verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning** hade reserverats 0,05 miljoner euro i budgeten. Investeringarna i lös egendom uppgick till 0,02 miljoner euro, dvs. 45 procent. Investeringarna hänför sig till inredningen av lokalerna på Fernissagatan 1.

Inom **verksamhetsområdet för fostran och lärande** var anslaget för anskaffning av lösöre 3 miljoner euro år 2023. Anslaget användes till ett belopp av 1,8 miljoner euro. Underskridningen av budgeten berodde på flera fördröjda byggprojekt, i fråga om vilka inredningen överförs till 2024.

Det största objektet för den grundläggande utbildningen var inredningen av Kytöpuiston koulus paviljong. Utöver detta anskaffades lös egendom till ombyggnadsprojekt, ändringsarbeten i lokaler och handikappundervisningens lokaler.

Inom småbarnspedagogiken inreddes flera daghem bl.a.: Jokiuoman päiväkoti, Kelokuusen päiväkoti, Patotien päiväkoti, Ylästön päiväkoti, Seljapolun päiväkoti, Vallinojan päiväkoti, Päiväkunnan päiväkoti och Rautkallion päiväkoti.

Med anslaget för lös egendom anskaffades också AV-teknik och utrustning för gymnasiernas och Varias bruk.

För lös egendom inom **verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd** hade reserverats ett anslag på 3,2 miljoner euro. Utfallet för anskaffningen av lös egendom var 3,1 miljoner euro (utfall 96 %). I lösöret ingick anskaffningar av lös egendom för cirka 1,2 miljoner euro till det nya stadskulturcentrumet i Mosaik.

Av anslagen för lös egendom inom **stadsmiljöns verksamhetsområde** användes sammanlagt cirka 2,8 miljoner euro. Under 2023 anskaffades bland annat arbetsmaskins- och fordonsmateriel till depån samt köksmöbler och -utrustning till lokalerna. Utöver detta anskaffades mätinstrument till serviceområdet mätning och geoteknik.

Budgeten för lös egendom underskreds med nästan 0,7 miljoner euro. På grund av leveranssvårigheter anlände inte beställningarna av traktorn för tätortsbruk och borrhingsmaskinen under 2023.

95

Fast egendom

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	3 500	-1 500	2 000	1 574	426
Utgifter	-10 000	-16 000	-26 000	-24 366	-1 634
Köp av fast egendom	-7 000	-16 000	-23 000	-23 889	889
Iståndsättning av markområden	-3 000	0	-3 000	-477	-2 523
Iståndsättning av tomtmark för försäljning och uthyrning	-2 600	0	-2 600	-197	-2 403
Iståndsättning av markområden som förblir i stadens ägo	-400	0	-400	-280	-120
Netto	-6 500	-17 500	-24 000	-22 791	-1 209

Sammanlagt cirka 90 ha mark anskaffades genom frivilliga affärer, användningen av förköpsrätt, som avtalsersättningar och inlösen i sådana områden som till stora delar stöder förverkligandet av MBT-avtalets och stadens långsiktiga strategier och en harmonisering av samhällsstrukturen. Flera markanskaffningar bidrog också till att stödja den biologiska mångfalden. Markanskaffningsanslagen användes till ett belopp av 23,9 miljoner euro. Dessutom har markegendomen ökat genom vederlagsfria överlåtelser, såsom registrering av allmänna områden.

Kostnaderna för grundberedning och sanering av förorenad mark fördelades på små och medelstora sanerings- och iståndsättningsobjekt. Anslag användes till ett belopp av sammanlagt cirka 0,5 miljoner euro och anslagen underskreds med cirka 2,5 miljoner euro.

Investeringsutgifterna för fast egendom totalt underskred den ändrade budgeten med cirka 1,6 miljoner euro. Intäkterna från fast egendom underskred den ändrade budgeten med cirka 0,4 miljoner euro. Det bindande anslagets budgetavvikelse förs till nämnden för kännedom och vidare till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige för godkännande.

97

Aktier och andelar

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	950	-950
Utgifter	-3 800	2 000	-1 800	-584	-1 216
Aktier	-3 800	2 000	-1 800	-584	-1 216
Stadsstyrelsen/köp av aktier	-3 800	2 000	-1 800	-584	-1 216
Netto	-3 800	2 000	-1 800	366	-2 166

De enskilda bostadsaktier som staden ägde såldes för sammanlagt 0,8 miljoner euro. Utöver detta såldes Seures aktier. Aktier förvärvades för sammanlagt 0,6 miljoner euro. Anskaffningarna underskred den ändrade budgeten med 1,2 miljoner euro.

2.2.4 Finansieringsdelens utfall (exklusive affärsverken)

Staden och fonderna

1 000 €	Budget 2023	Budgeten ändringar	Budgeten efter änd- ringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Verksamhetens kassaflöde	117 660	-11 154	106 506	151 417	-44 910
Årsbidrag	158 353	-40 854	117 499	161 988	-44 488
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-40 693	29 700	-10 993	-10 571	-422
Investeringarnas kassaflöde	-117 039	-63 105	-180 145	-149 388	-30 757
Investeringsutgifter	-163 745	-31 905	-195 650	-166 819	-28 831
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2 513	0	2 513	4 379	-1 867
Försäljningsinkomster av anläggningstillgångar	44 193	-31 200	12 993	13 052	-59
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	621	-74 259	-73 638	2 029	-75 667
Finansieringens kassaflöde					
Förändringar i utlåningen	770	0	770	11 906	-11 136
Ökning i utlåningsfordringar	-8 000	0	-8 000	-79	-7 921
Minskning i utlåningsfordringar	8 770	0	8 770	11 986	-3 216
Förändringar i lånestocken	-1 700	0	-1 700	46 866	-48 566
Ökningar i långfristiga lån	105 000	0	105 000	150 000	-45 000
Minskning i långfristiga lån	-106 700	0	-106 700	-155 523	48 823
Förändring i kortfristiga lån	0	0	0	52 390	-52 390
Förändringar i eget kapital	0	0	0	30	-30
Överskott som återbetalats till kommunen	0	0	0	0	0
Övriga förändringar i likviditeten	0	0	0	-77 881	77 881
Finansieringens kassaflöde	-930	0	-930	-19 078	18 148
Förändring i likvida medel	-309	-74 259	-74 568	-17 049	-57 519
Nettouplåning	-1 700	0	-1 700	-5 523	3 823

2.2.5 Sammandrag över utfallet av anslag och beräknade inkomster

milj. euro	Anslag						Beräknade inkomster				
	Bindningsgrad	Budget	Utfall	Över-underskridn. (överskridn. minus)	Budgetändringar ökning + minskning	Över-underskridn. efter ändringarna	Budget	Utfall	Över-underskridn. (överskridn. minus)	Budgetändringar ökning + minskning	Över-underskridn. efter ändringarna
DRIFTSEKONOMIDELLEN											
10 Allmän förvaltning	B	22,3	14,6	7,8	-2,6	5,2	0,4	0,8	-0,4	0,0	-0,4
11 Stadens strategi och ledning	B	121,2	107,6	13,6	-8,8	4,8	8,3	10,8	-2,6	0,0	-2,6
13 Fostran och lärande	B	452,2	477,3	-25,1	26,6	1,6	35,7	41,0	-5,3	0,7	-4,6
13 7 Utbildningen på andra stadiet	N	73,5	75,3	-1,8	1,7	-0,1	1,9	2,8	-0,9	0,0	-0,9
16 Stadskultur och välfärd	B	72,3	74,5	-2,2	2,5	0,3	10,2	10,7	-0,5	0,0	-0,5
16332 Musikinstitutet	N	4,4	4,5	-0,1	0,1	0,0	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
16333 Konstskolan	N	1,1	1,1	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
14 0 Stadsmiljönämnden	B	15,2	15,3	0,0	0,3	0,3	5,9	5,5	0,4	-0,6	-0,2
14 5 Stadsrumsnämnden *	B	130,7	141,7	-10,9	10,2	-0,7	82,3	62,0	20,3	-27,4	-7,1
14 51 Kollektivtrafiken	B	62,3	62,6	-0,3	0,3	0,0	12,1	12,3	-0,1	0,0	-0,1
14 32 Fastigheter och lokaler netto	N	89,1	89,4	-0,3	1,7	1,4	192,4	191,3	1,1	-4,4	-3,3
14 52 Depån	N	5,0	5,8	-0,8	0,0	-0,8	5,4	6,8	-1,4	0,0	-1,4
RESULTATRÄKNINGSDEL											
Skatteinkomster	B						610,0	638,7	-28,7	26,0	-2,7
Statsandelar	B						181,0	179,7	1,3	-3,3	-2,0
Ränteinkomster	B						11,3	17,9	-6,6	0,0	-6,6
Övriga finansiella inkomster	B						13,3	13,8	-0,6	0,0	-0,6
Ränteutgifter	B	12,3	14,0	-1,7	0,0	-1,7					
Övriga finansiella utgifter	B	0,3	0,1	0,2	0,0	0,2					
INVESTERINGSDELEN											
91 1 Nybyggen	B	46,8	36,0	10,8	2,7	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
91 2 Reparationsbyggande	B	44,6	36,6	8,0	0,0	8,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
91 3 Ändring av hyres- o. aktielokaler	B	1,8	0,5	1,3	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
92 Immateriell egendom	B	8,0	6,5	1,5	0,0	1,5	0,7	0,9	-0,2	0,0	-0,2
93 Offentliga anläggningstillgångar	B	33,0	48,4	-15,4	13,2	-2,2	0,0	1,5	-1,5	0,0	-1,5
93 8 Vandaspåran	B	6,0	6,2	-0,2	2,0	1,8	1,8	1,9	-0,1	0,0	-0,1
94 Lös egendom	B	9,8	7,7	2,1	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
95 Fast egendom	B	10,0	24,4	-14,4	16,0	1,6	3,5	1,6	1,9	-1,5	0,4
97 Aktier och andelar	B	3,8	0,6	3,2	-2,0	1,2	0,0	1,0	-1,0	0,0	-1,0
FINANSIERINGSDELEN											
Förändringar i utlåningen											
Ökning av utlåningen	B	8,0	0,1	7,9	0,0	7,9					
Minskning av utlåningen	B						8,8	12,0	-3,2	0,0	-3,2
Nettoupplåning	N	-1,7	-5,5	3,8	0,0	3,8					

* Inkluderar kollektivtrafiken

3 Bokslutskalkyler

3.1 Vanda stads resultaträkning

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Verksamhetsintäkter		
Försäljningsintäkter	38 857 779,03	76 231 595,88
Avgiftsintäkter	43 004 940,62	72 202 413,64
Understöd och bidrag	31 231 385,12	60 761 067,17
Övriga verksamhetsintäkter	45 548 824,54	76 603 972,67
	158 642 929,31	285 799 049,36
Verksamhetskostnader		
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 316 781 630,07	- 456 760 247,51
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 64 616 872,43	- 100 846 393,16
Övriga lönebikostnader	- 12 636 989,30	- 18 189 619,19
	- 394 035 491,80	- 575 796 259,86
Köp av tjänster	- 286 538 703,24	- 888 720 370,89
Material, förnödenheter och varor	- 44 316 523,29	- 63 325 888,51
Understöd	- 56 456 414,21	- 73 394 388,75
Övriga verksamhetskostnader	- 51 346 164,47	- 78 591 206,44
	- 832 693 297,01	- 1 679 828 114,45
Verksamhetsbidrag	- 674 050 367,70	- 1 394 029 065,09
Skatter och statsandelar		
Skatteinkomster	638 678 671,18	1 203 660 544,11
Statsandelar	179 656 468,00	287 596 677,00
	818 335 139,18	1 491 257 221,11
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	17 944 172,36	13 812 881,35
Övriga finansiella intäkter	13 828 590,00	15 198 706,55
Räntekostnader	- 13 989 618,10	- 2 534 996,14
Övriga finansiella kostnader	- 80 190,76	- 123 679,10
	17 702 953,50	26 352 912,66
Årsbidrag	161 987 724,98	123 581 068,68
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 110 256 875,01	- 108 745 846,09
Nedskrivningar	- 1 587 503,09	- 1 884 463,49
	- 111 844 378,10	- 110 630 309,58
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter	0,00	49 932,26
Räkenskapsperiodens resultat	50 143 346,88	13 000 691,36
Ökning (-) eller minskning (+) i avskrivningsdifferensen	0,00	302 804,45
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	- 2 465 171,44	- 1 210 150,24
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	47 678 175,44	12 093 345,57

3.2 Vanda stads finansieringsanalys

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	161 987 724,98	123 581 068,68
Extraordinära poster	0,00	49 932,26
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 10 571 095,87	- 46 352 786,09
	151 416 629,11	77 278 214,85
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	- 166 819 233,54	- 139 995 233,52
Finansieringsandelar för investeringar	4 379 021,23	8 697 947,24
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	13 052 397,65	62 173 761,16
	- 149 387 814,66	- 69 123 525,12
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	2 028 814,45	8 154 689,73
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning i utlåningsfordringar	- 79 209,00	- 122 425,48
Minskning i utlåningsfordringar	11 985 512,52	6 251 935,19
Förändringar i lånestocken		
Ökning i långfristiga lån	150 000 000,02	0,00
Minskning i långfristiga lån	- 155 523 384,60	- 71 714 441,52
Förändring i kortfristiga lån	52 389 614,51	- 11 244 664,68
Förändringar i eget kapital	30 179,05	- 26 442,09
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	- 963 482,20	- 1 243 998,06
Förändring i omsättningstillgångar	55 302,32	71 335,81
Förändring i fordringar	1 527 021,37	19 832 007,55
Förändring i räntefria skulder	- 78 499 668,91	40 345 600,11
Finansieringens kassaflöde	- 19 078 114,92	- 17 851 093,17
Förändring i likvida medel	- 17 049 300,47	- 9 696 403,44
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	116 043 939,62	133 093 240,09
Likvida medel 1.1	133 093 240,09	142 789 643,53
	- 17 049 300,47	- 9 696 403,44

3.3 Vanda stads balansräkning

AKTIVA	31.12.2023	31.12.2022
Bestående aktiva	1 867 753 391,69	1 890 357 799,22
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	0,00	82 728,86
Övriga utgifter med lång verkningstid	19 839 725,52	23 370 668,36
	19 839 725,52	23 453 397,22
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	341 432 746,06	318 641 416,73
Byggnader	620 128 252,24	610 015 014,77
Fasta konstruktioner och anordningar	317 548 100,34	311 026 771,51
Maskiner och inventarier	14 621 286,73	19 728 581,84
Övriga materiella tillgångar	316 783,31	316 783,31
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	43 647 774,29	33 246 867,89
	1 337 694 942,97	1 292 975 436,05
Placeringar		
Aktier och andelar	228 236 546,35	280 040 485,58
Övriga lånefordringar	280 785 911,61	292 771 424,13
Övriga fordringar	1 196 265,24	1 117 056,24
	510 218 723,20	573 928 965,95
Förvaltade medel	694 005,07	819 925,91
Statliga uppdrag	694 005,07	819 925,91
Rörliga aktiva	177 255 679,83	196 390 592,49
Omsättningstillgångar		
Material och förnödenheter	200 696,68	710 311,99
Övriga omsättningstillgångar	0,00	48 975,51
	200 696,68	759 287,50
Fordringar		
Långfristiga fordringar		
Lånefordringar	0,00	263 242,62
	0,00	263 242,62
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	13 691 566,61	25 937 817,60
Lånefordringar	19 764 137,00	199 266,06
Övriga fordringar	15 969 211,40	20 757 797,22
Resultatregleringar	11 586 128,52	15 379 941,40
	61 011 043,53	62 274 822,28
Finansiella värdepapper		
Aktier och andelar	120 298,59	120 298,59
Kassa och bank	115 923 641,03	132 972 941,50
AKTIVA TOTALT	2 045 703 076,59	2 087 568 317,62

PASSIVA	31.12.2023	31.12.2022
Eget kapital	1 031 796 967,38	1 011 748 401,95
Grundkapital	318 017 425,96	349 118 131,18
Övriga egna fonder	110 618 218,48	109 989 645,09
Föregående räk.per. överskott (underskott)	555 483 147,50	540 547 280,11
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	47 678 175,44	12 093 345,57
Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	0,00	975 744,72
Avskrivningsdifferens	0,00	975 744,72
Avsättningar	9 716 209,13	9 759 409,13
Pensionsavsättningar	77 500,00	120 700,00
Övriga avsättningar	9 638 709,13	9 638 709,13
Förvaltad kapital	1 096 351,08	2 185 754,12
Statliga uppdrag	694 005,07	819 925,91
Donationsfondernas kapital	402 346,01	1 365 828,21
Främmande kapital	1 003 093 549,00	1 062 899 007,70
Långfristigt		
Masskuldebrevslån	55 700 000,04	131 433 333,36
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	610 644 458,18	538 975 728,97
	666 344 458,22	670 409 062,33
Kortfristigt		
Masskuldebrevslån	95 733 333,32	5 733 333,32
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	29 515 661,05	100 974 441,52
Lån från övriga kreditgivare	62 475 468,13	30 085 853,62
Erhållna förskott	20 691 551,44	33 778 580,13
Leverantörsskulder	60 155 715,02	115 847 844,14
Övriga skulder	23 705 420,23	35 288 990,03
Resultatregleringar	44 471 941,59	70 780 902,61
	336 749 090,78	392 489 945,37
PASSIVA TOTALT	2 045 703 076,59	2 087 568 317,62

3.4 Vanda stads koncernresultaträkning

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Verksamhetsintäkter	780 571 047,64	1 195 598 826,25
Verksamhetskostnader	- 1 254 909 111,58	- 2 389 681 731,88
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	8 410 693,15	9 536 316,99
Verksamhetsbidrag	- 465 927 370,79	- 1 184 546 588,63
Verot ja valtionosuudet		
Skatteinkomster	634 263 156,05	1 199 240 509,03
Statsandelar	187 537 987,00	295 026 809,36
	821 801 143,05	1 494 267 318,39
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	16 352 703,61	10 488 714,08
Övriga finansiella intäkter	5 694 704,41	5 058 276,54
Räntekostnader	- 46 387 423,25	- 20 205 065,75
Övriga finansiella kostnader	- 1 084 214,66	- 46 473 524,06
	- 25 424 229,90	- 51 131 599,18
Årsbidrag	330 449 542,36	258 589 130,58
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 217 185 442,09	- 218 946 251,89
Differens vid eliminering av innehav	- 187 439,61	2 839,29
Nedskrivningar	- 1 587 503,09	- 1 995 179,82
	- 218 960 384,80	- 220 938 592,41
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter	0,00	49 932,26
Räkenskapsperiodens resultat	111 489 157,57	37 700 470,43
Bokslutsdispositioner	- 2 422 582,12	- 1 210 150,24
Räkenskapsperiodens skatter	- 13 498 584,88	- 8 650 600,75
Latenta skatter	- 3 030 112,33	- 3 695 251,48
Minoritetsandelar	- 17 313 937,90	- 241 882,22
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	75 223 940,34	23 902 585,74

3.5 Vanda stads koncernfinansieringsanalys

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	330 449 542,36	258 589 130,58
Extraordinära poster	0,00	49 932,26
Räkenskapsperiodens skatter	- 13 498 584,88	- 8 650 600,75
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 9 596 182,62	- 11 437 671,54
	<u>307 354 774,87</u>	<u>238 550 790,55</u>
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	- 420 464 587,89	- 428 243 445,54
Finansieringsandelar för investeringar	4 637 367,64	7 088 355,45
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	<u>110 548 525,47</u>	<u>203 121 784,44</u>
	- 305 278 694,78	- 218 033 305,65
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	2 076 080,09	20 517 484,90
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning i lånefordringar	58 518,30	- 305 012,77
Minskning i lånefordringar	3 276 009,21	2 619 957,25
Förändringar i lånestocken		
Ökning i långfristiga lån	199 640 030,75	78 269 923,18
Minskning i långfristiga lån	- 241 704 769,89	- 159 788 795,05
Förändring i kortfristiga lån	- 50 729 821,93	194 115 204,75
Förändringar i eget kapital	- 8 929 789,88	- 7 743 978,01
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	-968 424,28	-1 247 726,81
Förändring i omsättningstillgångar	7 747 820,34	-17 874 476,06
Förändring i fordringar	143 179 078,67	- 99 634 279,15
Förändring i räntefria skulder	-114 371 660,55	20 776 526,28
Kassaflödet för finansieringens del	- 62 803 009,26	9 187 343,62
Förändring i likvida medel	- 60 726 929,17	29 704 828,52
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	198 083 579,90	280 438 731,39
Likvida medel 1.1	<u>258 810 509,08</u>	<u>250 733 902,87</u>
	- 60 726 929,18	29 704 828,52

3.6 Vanda stads koncernbalansräkning

AKTIVA	31.12.2023	31.12.2022
Bestående aktiva	3 582 669 338,28	3 689 665 885,17
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	7 748 717,75	6 132 035,23
Övriga utgifter med lång verkningstid	26 158 461,45	47 621 428,12
Förskottsbetalningar	1 508 472,48	1 213 494,72
	35 415 651,68	54 966 958,07
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	441 446 519,08	431 354 546,75
Byggnader	1 445 381 585,89	1 531 636 943,92
Fasta konstruktioner och anordningar	1 000 166 693,80	970 731 748,16
Maskiner och inventarier	95 428 138,75	111 939 117,01
Övriga materiella tillgångar	7 059 078,78	8 122 646,51
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	153 807 405,76	170 738 073,32
	3 143 289 422,06	3 224 523 075,66
Placeringar		
Andelar i intressesamfund	101 011 385,50	108 836 574,56
Övriga aktier och andelar	116 671 953,05	111 643 221,25
Övriga lånefordringar	181 822 425,67	184 229 345,13
Övriga fordringar	4 458 500,33	5 466 710,50
	403 964 264,54	410 175 851,44
Förvaltade medel	3 657 155,95	2 946 195,90
Statliga uppdrag	1 557 580,96	1 947 030,83
Donationsfondernas tillgångar	0,00	839 951,70
Övriga förvaltade medel	2 099 575,00	159 213,38
Rörliga aktiva	381 822 853,48	653 656 850,92
Omsättningstillgångar		
Material och förnödenheter	24 833 987,99	38 358 250,16
Övriga omsättningstillgångar	41 164,55	28 598,80
	24 875 152,54	38 386 848,97
Fordringar		
Långfristiga fordringar		
Lånefordringar	0,00	263 242,62
Uppskjutna skattefordringar	1 443 053,78	1 785 796,56
Övriga fordringar	17 598,95	17 598,95
Resultatregleringar	1 817 217,12	13 070 055,63
	3 277 869,85	15 136 693,76
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	69 638 888,87	100 075 917,27
Lånefordringar	123 175,61	285 996,32
Övriga fordringar	51 971 495,44	161 781 496,28
Resultatregleringar	33 852 691,27	57 551 166,95
	155 586 251,19	319 694 576,81
Finansiella värdepapper		
Aktier och andelar	147 115,81	147 907,18
Övriga värdepapper	33 041 390,97	37 790 236,00
	33 188 506,77	37 938 143,18
Kassa och bank	164 895 073,13	242 500 588,22
AKTIVA TOTALT	3 968 149 347,72	4 346 268 932,01

PASSIVA	31.12.2023	31.12.2022
Eget kapital	1 424 777 217,78	1 380 625 350,77
Grundkapital	318 017 425,96	349 118 131,18
Övriga egna fonder	159 002 906,12	160 164 006,96
Föregående räk.per. överskott (underskott)	872 532 945,36	847 440 626,88
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	75 223 940,34	23 902 585,74
Minoritetsandelar	153 156 569,84	143 211 608,54
Avsättningar	22 219 257,39	30 260 722,04
Pensionsavsättningar	77 500,00	189 953,65
Övriga avsättningar	22 141 757,39	30 070 768,39
Förvaltad kapital	4 087 856,38	4 345 954,98
Statliga uppdrag	1 585 935,38	1 978 219,85
Donationsfondernas kapital	402 346,01	2 206 414,27
Övrigt förvaltad kapital	2 099 575,00	161 320,86
Främmande kapital	2 363 908 446,32	2 787 825 295,70
Långfristigt		
Masskuldebrevslån	55 700 000,04	131 433 333,36
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	1 339 454 300,44	1 410 499 454,91
Lån från offentliga samfund	170 053 571,16	175 055 146,78
Erhållna förskott	0,00	165,23
Anslutningsavgifter och övriga skulder	147 615 770,89	144 816 586,99
Resultatregleringar	615 999,98	615 999,98
Latenta skatteskulder	70 393 056,75	66 513 407,81
	<u>1 783 832 699,27</u>	<u>1 928 934 095,06</u>
Kortfristigt		
Masskuldebrevslån	107 835 733,32	21 349 333,32
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	204 942 997,50	347 754 773,15
Lån från offentliga samfund	5 001 575,62	2 202 636,80
Erhållna förskott	25 861 230,55	46 450 020,78
Leverantörsskulder	108 843 250,94	187 308 484,02
Övriga skulder	35 139 526,89	109 372 529,23
Resultatregleringar	91 768 479,04	142 376 240,97
Latenta skatteskulder	682 953,19	2 077 182,36
	<u>580 075 747,06</u>	<u>858 891 200,63</u>
PASSIVA TOTALT	3 968 149 347,72	4 346 268 932,01

4 Bokslutets noter

4.1 Noter som gäller uppgörandet av bokslutet

4.1.1 Noter som gäller uppgörandet av stadens bokslut

Värderingsprinciper och -metoder samt periodiseringsprinciper och -metoder

Periodiseringsprinciper

Inkomster och utgifter har upptagits i resultaträkningen enligt prestationsprincipen. Med undantag från prestationsprincipen har skatteinkomster bokförts enligt redovisningstidpunkten för räkenskapsperioden i fråga.

Värdering av bestående aktiva

I balansräkningen har bestående aktiva upptagits under anskaffningsutgifterna minskade med avskrivningar enligt plan och erhållna finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har beräknats enligt en godkänd avskrivningsplan. Kalkyleringsprinciperna för avskrivningarna enligt plan tas upp under noter till resultaträkningen i punkt 4.2 grunderna för avskrivningar enligt plan.

Sådana anskaffningar, vars anskaffningsutgift är under 10 000 euro har inte upptagits i bestående aktiva, utan anskaffningarna har upptagits som årskostnader.

Principer för inledande av avskrivning

Avskrivningarna av lös egendom inleds från början av den månad som följer på anskaffningsmånaden. Kalkylen för avskrivning enligt plan för en förstagångsinredning inleds när hela inredningen är klar. Avskrivningarna av byggnader inleds från början av den månad som följer på dagen för färdigställandet. Av stadsbyggandets fasta egendom bokförs en avskrivning enligt plan för ett halvt år, vilken räknas ut av kostnaderna för hela den gångna räkenskapsperioden.

Värdering av placeringar

Aktier och andelar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift eller lägre värde. Grunden för värderingen utgörs av de sannolika framtida inkomster som sammanhänger med tillgången eller dess värde för produktionen av tjänster.

Värdering av omsättningstillgångar

Depåns reservdelslager har värderats enligt principen för genomsnittspris.

Värdering av finansiella tillgångar

De fordringar som ingår i rörliga aktiva har upptagits i balansräkningen till nominellt värde och värdepapper bland finansiella tillgångar till anskaffningspriset eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris.

Behandling av derivatavtal

Vanda stads ränteswapavtal har gått ut under räkenskapsperioden 2022 och vid utgången av räkenskapsperioden har Vanda stad inga giltiga derivatinstrument.

Resultaträkningens, finansieringsanalysens och balansräkningens uppställningsform

Uppställningsformen för Vanda stads, affärsverkens och fondernas resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning följer bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisningar.

Jämförbarheten i relation till uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden

Vandas och Kervos välfärdsområde inledde sin verksamhet 1.1.2023, vilket ledde till att social- och hälsovårdens samt räddningsväsendets uppgifter överfördes till välfärdsområdena. Resultaträkningen för Vanda stad för räkenskapsperioden 2023 är inte jämförbar med resultaträkningen för 2022, eftersom verksamhetsintäkterna och verksamhetskostnaderna för de verksamheter som överförts till välfärdsområdet inte längre ingår i resultaträkningen för 2023. I och med reformen minskade också Vanda stads skatteinkomster avsevärt.

I balansräkningen för räkenskapsperioden 2023 har överföringar gjorts enligt bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions utlåtande 128/2022. Från bestående aktiva har inventarierna vid Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk samt de andelar i samkommuner och aktier som överförts till välfärdsområdet skrivits ned. Likaså har vårdartikellagret tagits bort från balansräkningen. Dessa har bokförts mot grundkapitalet i staden. Andelen av semesterlöneskulden för år 2022 för personalen som överförts till välfärdsområdets tjänst har likaså bokförts mot grundkapitalet.

Vanda stadsfullmäktige har 19.12.2022 beslutat att avveckla Affärsverket för mun- och tandhälsa, Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk och Fonden för social kreditgivning 31.12.2022 (§ 9–11). I besluten konstateras att affärsverkens och fondens balansräkning efter detta sammanförs med stadens balansräkning. Affärsverkens och fondens balansräkning har år 2023 sammanförts postvis i stadens balansräkning så att de interna posterna eliminerats. Grundkapitalet och överskottet inom mun- och tandvården, överskottet från Mellersta Nylands räddningsverk samt kapitalet i fonden för social kreditgivning har överförts inom posterna under stadens eget kapital till tidigare räkenskapsperioders överskott. Räddningsverkets återstående avskrivningsdifferens har lagts till stadens tidigare räkenskapsperioders överskott.

Intäkter och kostnader som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder samt korrigeringar av fel

Från överskottet från tidigare räkenskapsperioder har avdragits 255 775,41 euro på grund av justeringen av mervärdesskatten på parkeringsavgifter åren 2020–2022. Intäkterna från parkeringsavgifterna hade bokförts utan mervärdesskatt.

Till överskottet från tidigare räkenskapsperioder har lagts 153 268,42 euro av den avvikelse vid avstämning mellan Apotti och bokföringen som uppkommit under tidigare räkenskapsperioder.

Till överskottet från tidigare räkenskapsperioder har lagts 87 003,79 euro för mottagande/överlåtelse av varor från nedskrivningen av kontot efter det att vårdartikellagret överförts till välfärdsområdet. Beloppet har uppkommit av förnödenheter som har bokförts som kostnader två gånger under tidigare räkenskapsperioder.

Till överskottet från tidigare räkenskapsperioder har lagts 45 682,25 euro i saldon som inte har strukits ur stadskortssystemet och som har återbetalats till kunderna.

4.1.2 Noter som gäller uppgörandet av koncernbokslutet

Koncernbokslutets omfattning

I koncernbokslutet har alla dottersammanslutningar sammanställts förutom VAV Asunnot Oy:s intressebolag Asunto oy Viljapelto Oy, Martinlaakson autopaikotus Oy, Kiinteistö Oy Myyrinsärki, Metsolan pysäköinti Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki, Ruukkukujan autopaikat Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Ruusuparkki och KOy Vantaan Kaskelanparkki som inte inkluderats i underkoncernen VAV-Yhtymä Oy:s bokslut. Underkoncernen VTK Kiinteistöt Oy har som sin intressesammanslutning sammanställt Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki med en ägarandel på 29,8 % och Kiinteistö Oy Ruusuparkki med en ägarandel på 26,1 %, men VAV Asunnot Oy:s andelar av dessa bolag på 17,7 % och 9,4 % har inte sammanställts. Att dessa inte medtagits i sammanställningen är av större vikt när det gäller koncernens eget kapital. I koncernbokslutet har alla fem samkommuner i vilka Vanda stad är medlem sammanställts. Dessutom har intressesammanslutningar sammanställts i bokslutet genom kapitalandelsmetoden, med undantag för Yrityspuiston Autopaikat Oy för vilket det inte fanns några uppgifter att tillgå. Asunto Oy Vantaan Näätäkuja 3 har sammanställts med siffrorna för år 2022.

Interna transaktioner och internbidrag

Koncernsamfundens inbördes intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har minskats, liksom de av koncernsamfunden och kommunen ägda samkommunernas inbördes intäkter och kostnader samt fordringar och skulder, med undantag av små affärstransaktioner. Interna täckningsbidrag som ingår i viktiga bestående aktiva har dragits av. Koncernens interna anslutningsavgifter har inte till alla delar kunnat utredas och elimineras.

Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver

I koncernbalansräkningen har reserverna och de skattemässiga reserverna och avskrivningsdifferensen uppdelats i fritt eget kapital och kalkylmässig skatteskuld. Uppdelningen har beaktats vid elimineringen av egendomen, avskiljningen av minoritetsandelarna och sammanställningen av intressesamfunden.

Eliminering av internt innehav

Kommunens och dottersamfundens samt samkommunernas interna innehav har eliminerats. Den differens som uppkommit vid elimineringen har i sin helhet bokförts på den räkenskapsperiod då förvärvet skedde. I de underkoncerner som bildats av dottersamfunden har innehavet eliminerats enligt anskaffningsutgiftsmetoden.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernens resultaträkning samt från koncernens eget kapital i koncernens balansräkning.

Intressesamfund

Intressesamfunden har sammanställts i koncernbokslutet genom kapitalandelsmetoden.

Korrigeringsplanmässiga avskrivningar

Dottersamfundens väsentliga avskrivningar av materiella tillgångar har korrigerats så att de motsvarar avskrivningar enligt plan och utgiftsresternas differens har bokförts som rättelse av dottersamfundets avskrivningar i koncernens resultaträkning medan den differens som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder har bokförts som en korrigerings över- eller underskott från tidigare räkenskapsperioder i koncernens balansräkning. I fråga om intressesamfund har avskrivningarna korrigerats för de samfundsdelar där de nödvändiga uppgifterna varit tillgängliga och korrigeringen för koncernens del varit betydande.

Behandling av derivatavtal

I koncernbokslutets noter 4.4 om derivatinstrument har utöver Vanda stads derivatinstrument också de derivatinstrument sammanställts som underkoncernen Vanda Energi Ab, underkoncernen VAV Asunnot Oy samt Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) meddelat i sina bokslut.

Derivatavtal har behandlats utifrån Bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 116/21.3.2017, där utgångspunkten är en bruttoprincip och separat värdering. Då görs en avtalsspecifik värdering av gällande avtal enligt bokslutsdagens värde och skillnaden mellan värdet vid tidpunkten för avtalets upprättande och bokslutstidpunkten upptas som finansiella kostnader och avsättningar. För att ge en korrekt och tillräcklig bild av det som avsetts i BokfN 3:2:1 § har man inom koncernsamfunden avvikit från principen i fråga om de avtal där avtalets nominella belopp och löptid motsvarar det i balansräkningen upptagna separata lånebeloppet och lånets löptid. Avtalens verkliga värden presenteras i noterna och både i koncernsamfundens eget och kommunkoncernens bokslut.

Jämförbarheten i relation till uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden

Kommunernas organiseringsansvar för social - och hälsovården och räddningsväsendet överfördes till välfärdsområdet från och med 1.1.2023. Från Vanda stads koncern till välfärdsområdet överfördes samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt, samkommunen Eteva och samkommunen Kårkulla kommunalförbund för omsorger. På grund av de noteringar i den ingående balansräkningen för 2023 som välfärdsområdesreformen kräver är koncernens ingående balansräkning och finansieringsanalys inte jämförbara med år 2022. Koncernens likvida medel minskade med 31 022 100,65 euro.

Vanda stadsfullmäktige beslutade 19.12.2022 att avveckla Affärsverket för mun- och tandhälsa, Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk och Fonden för social kreditgivning 31.12.2022 (§ 9–11). I besluten konstateras att affärsverkens och fondens balansräkning efter detta sammanförs med stadens balansräkning. Affärsverkens och fondens balansräkning har år 2023 sammanförts postvis i stadens balansräkning så att de interna posterna eliminerats. Grundkapitalet och överskottet inom mun- och tandvården, överskottet från Mellersta Nylands räddningsverk samt kapitalet i fonden för social kreditgivning har överförts inom posterna för stadens eget kapital till tidigare räkenskapsperioders överskott. Räddningsverkets återstående avskrivningsdifferens har lagts till överskottet för stadens tidigare räkenskapsperioder.

Intäkter och kostnader som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder samt korrigeringar av fel

I koncernbokslutet framgår, i form av stora korrigeringar, under tidigare räkenskapsperioders överskott, Vanda stads följande poster:

- 255 775,41 euro har dragits av på grund av justeringen av mervärdesskatten på parkeringsavgifter åren 2020–2022. Intäkterna från parkeringsavgifterna hade bokförts utan mervärdesskatt.
- 153 268,42 euro har lagts till som avvikelse vid avstämning mellan Apotti och bokföringen från tidigare räkenskapsperioder.
- 87 003,79 euro har lagts till för mottagande/överlåtelse av varor från nedskrivningen av kontot efter det att vårdartikellagret överförts till välfärdsområdet. Beloppet har uppkommit av förnödenheter som bokförts som kostnader två gånger under tidigare räkenskapsperioder.
- 45 682,25 euro har lagts till i saldon som inte har strukits ur stadskortssystemet och som har återbetalats till kunderna.

4.2 Noter till resultaträkningen

Verksamhetens intäkter

Verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Allmän förvaltning	397 995	399 108	761	16 981
Stadens strategi och ledning	9 455	11 416	10 842	12 992
Stadskulturen	11 783	9 792	11 853	9 906
Social- och hälsovårdsväsendet	401	399 688	0	71 378
Fostran och lärande	43 413	37 361	43 642	37 552
Stadsmiljön	317 524	302 809	91 545	100 546
Affärsverk och fonder				
Mellersta Nylands räddningsverk	0	29 692	0	30 709
Mun- och tandhälsan	0	5 733	0	5 735
Social kreditgivning	0	1	0	1
Bostadslånefonden	0	0	0	1
Verksamhetsintäkter totalt	780 571	1 195 599	158 643	285 799

Skatteinkomster

Specifikation av skatteinkomster		
1 000 €	2023	2022
Kommunal inkomstskatt	431 249	957 370
Andel av samfundsskatteintäkter	95 336	137 840
Fastighetsskatt	112 094	108 450
Skatteinkomster totalt	638 679	1 203 661

Statsandelar

Specifikation av statsandelarna och kompensationen för förlorade skatteinkomster				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Statsandel för kommunens basservice (exkl. utjämning)	132 142	199 309	132 142	199 309
Utjämning av statsandelar utgående från skatteinkomster	-3 798	-31 601	-3 798	-31 601
Övriga statsandelar inom undervisnings- och kulturväsendet	29 158	32 243	21 276	24 813
Kompensation för förlorade skatteinkomster	30 036	95 076	30 036	95 076
Statsandelar och kompensation för förlorade skatteinkomster totalt	187 538	295 027	179 656	287 597

Specifikation av köp av tjänster

Specifikation av köp av tjänster		
1 000 €	2023	2022
Köp av kundtjänster	69 609	561 587
Köp av övriga tjänster	216 930	327 134
Stadens köp av tjänster totalt	286 539	888 720

Stöd till fullmäktigegrupper

Stöd till fullmäktigegrupper		
1 000 €	2023	2022
Kristdemokraternas fullmäktigegrupp	4	4
Centerns fullmäktigegrupp	4	4
Grönas fullmäktigegrupp	36	29
Socialdemokraternas fullmäktigegrupp	32	32
Vänsterförbundets fullmäktigegrupp	8	6
Samlingspartiets fullmäktigegrupp	72	15
Sannfinländarnas fullmäktigegrupp	22	19
SFP:s fullmäktigegrupp	4	2
Rörelse Nu	4	2
Stöd till fullmäktigegrupper totalt	186	113

Grunderna för avskrivning enligt plan

	Avskrivningsmetod	Avskrivnings tid före 1.1.2013 anskaffade	Avskrivningstid fr.o.m. 1.1.2013 anskaffade
Immateriella tillgångar			
Utvecklingsutgifter	Lineär	3–5 år	2 år
Rätt att utnyttja regionala samprojekt			
Trafikleder	Lineär	15 år	5 år
Spårtrafik	Lineär	15 år	5 år
Övriga immateriella rättigheter	Lineär	5 år	5 år
Goodwill	Lineär	5 år	2 år
Övriga utgifter med lång verkningstid			
ADB-program	Lineär	3–5 år	2 år
Utvecklingsutgifter	Lineär	3–5 år	2 år
Ändringsarbeten i hyres- och aktielokaler	Lineär	3 år	2 år
Övriga	Lineär	3 år	2 år
Materiella tillgångar			
Mark- och vattenområden	Ingen avskrivn.		
Byggnader och konstruktioner			
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	Lineär	30 år	20 år
Fabriks- och produktionsbyggnader	Lineär	20 år	20 år
Ekonomibyggnader	Lineär	15 år	10 år
Fritidsbyggnader	Lineär	20 år	20 år
Bostadsbyggnader	Lineär	50 år	30 år
Fasta konstruktioner och anordningar			
Gator, vägar, torg och parker	Lineär	15 år	15 år
Broar, bryggor och badinrättningar	Lineär	15 år	10 år
Övriga mark- och vattenkonstruktioner	Lineär	15 år	15 år
Utomhusbelysning	Lineär	15 år	15 år
Övriga rör- och kabelnät	Lineär	15 år	15 år
Maskiner o. anordn. vid vattenverk o.dyl.	Lineär	10 år	10 år
Fasta lyft- och flyttanordningar	Lineär	15 år	15 år
Trafikregleringsanordningar	Lineär	15 år	10 år
Övriga fasta maskiner, anordn.o.konstrukt.	Lineär	10 år	10 år
Maskiner och inventarier			
Fartyg av järn	Lineär	15 år	15 år
Fartyg av trä o. andra flytande arbetsmaski- ner	Lineär	8 år	8 år
Övriga transportmedel	Lineär	5 år	4 år
Övriga rörliga arbetsmaskiner	Lineär	5 år	5 år
Övriga tunga maskiner	Lineär	10 år	10 år
Övriga lätta maskiner	Lineär	5 år	5 år
Sjukhus-, hälsovårds- o. dyl. anordningar	Lineär	5 år	5 år
ADB-utrustning	Lineär	3 år	3 år
Övriga anordningar och inventarier	Lineär	3 år	3 år
Övriga materiella tillgångar			
Naturresurser	Avskr. enligt användn.		
Konst- och värdeföremål	Ingen avskrivn.	–	–
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	Ingen avskrivn.	–	–
Investeringar i bestående aktiva			
Aktier och andelar	Ingen avskrivn.	–	–

Ändringar i de avsättningar som ingår i intäkter och kostnader

Ändringar i avsättningar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Andel av pensionsansvaret som överförs till välfärdsområdet	-69			
Pensionsansvar 1.1	121	192	121	123
Minskningar	-43	-2	-43	-2
Pensionsansvar 31.12	78	190	78	121
Reserv för miljöåtaganden 1.1	18 970	16 770	9 639	9 639
Ökningar	40	3 297	0	0
Minskningar	-1 257	-1 098	0	0
Reserv för miljöåtaganden 31.12	17 752	18 970	9 639	9 639
Andel övriga avsättningar och patientförsäkringspremier som överförs till välfärdsområdet	-5 060			
Övriga avsättningar 1.1	6 041	12 566	0	0
Ökningar	3 839	2 766	0	0
Minskningar	-5 491	-4 230	0	0
Övriga avsättningar 31.12	4 390	11 101	0	0

Väsentliga försäljningsvinster och -förluster

Försäljningsvinster och -förluster bland bestående aktiva tillgångar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Övriga verksamhetsintäkter				
Försäljningsvinster, mark- och vattenområden	8 790	31 635	8 790	30 639
Försäljningsvinster för aktier	1 418	17 159	1 418	15 930
Försäljningsvinster för lös egendom	360	160	303	159
Försäljningsvinster totalt	10 568	48 953	10 510	46 728
Övriga verksamhetskostnader				
Försäljningsförluster, mark- och vattenområden	0	-59	0	0
Försäljningsförluster för aktier	0	-1 021	0	-394
Övriga försäljningsförluster	-384	-23	17	17
Försäljningsförluster totalt	-384	-1 103	17	-377

Extraordinära intäkter och kostnader

Specifikation av extraordinära intäkter och kostnader				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Extraordinära intäkter				
Skadestånd, Helsingfors tingsrätts dom nr 13/64927 VLT Trading Oy konkursbo	0	50	0	50
Extraordinära intäkter totalt	0	50	0	50

Specifikation av ränteintäkter för dividendintäkter och grundkapital

Specifikation av dividendintäkter och ränteintäkter på grundkapital		
1 000 €	2023	2022
Dividendintäkter från övriga samfund	11 460	11 437
Grundkapitalets räntor av kommunsamfund	985	1 894
Sammanlagt	12 446	13 331

Ändring i avskrivningsdifferensen

Specifikation av ändringar i avskrivningsdifferensen		
1 000 €	2023	2022
Ändring i avskrivningsdifferens i ansl. till investeringsreserv	0	-303
Ändringar i avskrivningsdifferensen, totalt	0	-303

4.3 Noter till balansräkningen

4.3.1 Noter till balansräkningens aktiva

Bestående aktiva

Bestående aktiva							
Immateriella tillgångar							
1 000 €					Immateriella rättigheter	Övriga utgifter med lång verkningstid	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.2022					83	23 371	23 453
Överlåtna till välfärdsområdet					-83	0	-83
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.					0	23 371	23 371
Ökningar under räkenskapsperioden					0	5 148	5 148
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden					0	0	0
Minskningar under räkenskapsperioden					0	0	0
Överföringar mellan poster					0	3 641	3 641
Räkenskapsperiodens avskrivning					0	-12 320	-12 320
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.2022					0	19 840	19 840
Materiella tillgångar							
1 000 €	Mark- och vatten-områden	Byggnader	Fasta konstruktioner och anordningar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Förskotts-betalningar och pågående nyan-skaftningar	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.2022	318 641	610 015	311 027	19 729	317	33 247	1 292 975
Överlåtna till välfärdsområdet	0	0	0	-7 249	0	0	-7 249
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	318 641	610 015	311 027	12 480	317	33 247	1 285 727
Ökningar under räkenskapsperioden	24 422	41 510	53 341	7 728	0	34 087	161 087
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	0	0	-3 442	0	0	-4 379	-7 821
Minskningar under räkenskapsperioden	-1 574	49	-49	0	0	0	-1 574
Överföringar mellan poster	-57	19 207	-42	0	0	-19 307	-199
Nedskrivningar	0	-1 588	0	0	0	0	-1 588
Räkenskapsperiodens avskrivning	0	-49 065	-43 286	-5 586	0	0	-97 937
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.2022	341 433	620 128	317 548	14 621	317	43 648	1 337 695

Vanda stad har aktiverat utvecklingsutgifter under övriga utgifter med lång verkningstid i immateriella tillgångar. De största projekten år 2023 är dataförbindelser och nät (653 147,98 euro), Oma Vantaa: e-tjänster (461 968,00 euro), vidareutvecklingsprojektet Matti (294 401,47 euro) och den elektroniska publikationen Vantaa.fi, (212 191,43 euro). De oavskrivna utvecklingsutgifterna i slutet av året uppgick till sammanlagt 9 020 644,66 euro. Avskrivningsmetoden för utvecklingsutgifterna är linjär och avskrivningstiden är fr.o.m. 1.1.2013 två år och i äldre fall fem år.

Aktier och andelar					
1 000 €	Aktier koncern- bolag	Aktier ägar- intresse- samfund	Sam- kommuns- andelar	Övriga aktier och andelar	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.2022	96 230	7 587	148 042	28 182	280 040
Överlåtna till välfärdsområdet	0	0	-47 575	-3 863	-51 438
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	96 230	7 587	100 467	24 318	228 602
Ökningar under räkenskapsperioden	437	0	0	147	584
Minskningar under räkenskapsperioden	0	0	0	-950	-950
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	96 667	7 587	100 467	23 515	228 237
Msb-, övriga låne- och övriga fordringar					
1 000 €		Fordringar på koncern- samfund	Fordringar på sam- kommuner	Fordringar på övriga samfund	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1		66 905	223 919	3 065	293 888
Ökningar under räkenskapsperioden		79	0	0	79
Minskningar under räkenskapsperioden		-9 048	-2 716	-221	-11 986
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12		57 935	221 203	2 844	281 982

Specifikation av mark- och vattenområden				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Mark- och vattenområden				
Fastigheternas anslutningsavgifter	2 081	1 132	410	410
Övriga mark- och vattenområden	439 366	430 223	341 023	318 232
Mark- och vattenområden totalt	441 447	431 355	341 433	318 641

Innehav i dottersamfund

Dottersamfund, andelar i samkommuner samt intresseföretag 31.12.2023							
Kommunkoncernens andel, 1 000 €							
Koncernsamfundets namn	FO-nummer	Hemort	I kommunens ägo, %	I koncernens ägo, %	Av eget kapital	Av främmande kapital	Av räkenskaps-per. över-/underskott
Dotterbolagen							
As Oy Vantaan Katriinanrinne	0800899-8	Vanda	100,0 %	100,0 %	1494	213	0
As Oy Vantaan Keltasafiiri	2753279-5	Vanda	100,0 %	100,0 %	924	0	10
As Oy Vantaan Sepänpuisto	0124944-9	Vanda	100,0 %	100,0 %	1 420	9	-53
Kiint Oy Pakkalankuja 11	2770150-1	Vanda	100,0 %	100,0 %	1 402	0	-9
Kiint Oy Tiedepuisto	0625800-2	Vanda	100,0 %	100,0 %	12 092	4 729	409
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	2220755-5	Vanda	100,0 %	100,0 %	2 005	13	-51
Ratakujan Pysäköinti Oy	2229254-2	Vanda	100,0 %	100,0 %	2 340	32	-54
Tikkuparkki Oy	2295003-1	Vanda	100,0 %	100,0 %	9 568	63	10
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	2440395-5	Vanda	100,0 %	100,0 %	3 945	8 210	199
Koncernen VAV Yhtymä Oy	0640915-7	Vanda	100,0 %	100,0 %	170 095	560 520	2 420
VAV Asunnot Oy	2903526-6	Vanda	0,0 %	100,0 %			
VAV Hoiva-asunnot Oy	3215910-4	Vanda	0,0 %	100,0 %			
VAV Palvelukodit Oy	2696057-9	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Koncernen VTK Kiinteistöt Oy	0517745-4	Vanda	100,0 %	100,0 %	62 911	95 664	12 686
Kiint Oy Myyrinselkä	0124186-9	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	1570742-0	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	0675170-2	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Putkijäte Oy	2584472-8	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Myymäen Urheilupuisto Oy	2076179-8	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Vivamus Kiinteistöt Oy	3372284-3	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	0467821-4	Vanda	84,6 %	100,0 %	1 072	57	-418
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	0503417-0	Vanda	95,5 %	95,5 %	20 276	1 023	1 015
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vanda	87,2 %	88,3 %	580	206	-40
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	0801033-4	Vanda	37,1 %	86,3 %	870	7	-57
Korson Pienteollisuustalo Oy	0197004-1	Vanda	83,1 %	83,1 %	88	37	-128
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	0800906-9	Vanda	77,1 %	77,1 %	4 622	23	0
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	0197065-8	Vanda	62,2 %	73,8 %	4 348	841	-42
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	0362198-8	Vanda	64,5 %	64,5 %	1 619	21	-3
Vanda Energi Ab	0124461-3	Vanda	60,0 %	60,0 %	204 943	277 283	27 199
Vanda Energi Elnät Ab	2038408-0	Vanda	0,0 %	60,0 %			
Kiint Oy Hakucenter	0581220-0	Vanda	41,0 %	59,2 %	2946	20	2
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	0124220-4	Vanda	52,4 %	52,4 %	742	45	0

Innehav i samkommuner och intresseföretag

Dottersamfund, andelar i samkommuner samt intresseföretag 31.12.2023							
Kommunkoncernens andel, 1 000 €							
Koncernsamfundets namn	FO-nummer	Hemort	I kommunens ägo, %	I koncernens ägo, %	Av eget kapital	Av främmande kapital	Av räkenskaps-per. över-/underskott
Samkommunerna							
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	2274241-9	Helsingfors	19,5 %	19,5 %	123 453	414 516	-2 626
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	0113062-4	Helsingfors	0,0 %	15,8 %	5 350	119	-118
Uudenmaan Voima Oy	2657337-6	Helsingfors	0,0 %	15,6 %	239	46	83
HSY Holding Oy	0574067-3	Helsingfors	0,0 %	19,5 %	12	0	0
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	3033603-1	Helsingfors	17,2 %	17,2 %	18 919	24 694	5 163
Nyländska samkommunen för missbrukarvård	0125920-9	Hyvinge	17,5 %	17,5 %	705	5	-102
Nylands förbund	0201296-1	Helsingfors	15,4 %	15,4 %	210	499	-8
Samkommunen Västra-Nylands folkhögskola	0203394-9	Raseborg	3,1 %	3,1 %	28	7	-3
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	0299463-5	Raseborg	0,0 %	3,1 %			
Intressesamfund							
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	0467293-9	Vanda	41,5 %	41,5 %	2 028	11	-1
Hakunilan Keskus Oy	0367513-4	Vanda	40,4 %	40,4 %	2 026	14	23
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	0288276-4	Vanda	40,0 %	40,0 %	296	10	0
Kiint Oy Vantaan Säästötalo	0486335-6	Vanda	39,6 %	39,6 %	1 423	1 734	0
Kiint Oy Korsonatie 2	0524374-9	Vanda	34,0 %	34,0 %	354	2	-3
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	1046216-1	Vanda	32,4 %	32,4 %	20 921	4 766	1 118
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	0234800-0	Vanda	30,5 %	30,5 %	82	20	0
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	2094551-1	Vanda	26,0 %	26,0 %	15 405	8 704	1 096
As Oy Korsonpiha	0633769-1	Vanda	24,1 %	24,1 %	582	46	10
As Oy Hirvatie 39	0687162-4	Vanda	21,7 %	21,7 %	245	17	0
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	1874314-4	Helsingfors	27,5 %	27,5 %	58	639	1
Vanda Energi Oy Ab (underkoncern)	0124461-3	Vanda					
Svartisen Holding As	985943265	Trondheim	0,0 %	29,8 %	22 860	0	4 677
Kolsin Voima Oy	2592000-6	Kotka	0,0 %	13,5 %	4 408	0	-360
Oomi Palvelut Oy	1703296-5	Vanda	0,0 %	17,0 %	13 199	0	13
Vatajankoski Lämpöpalvelut Oy	3372805-7	Kankaanpää	0,0 %	30,0 %	463	0	328
VTK Kiinteistöt Oy	0517745-4	Vanda					
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vanda	0,0 %	29,8 %	468	0	0
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vanda	0,0 %	26,1 %	666	0	-2
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	3033603-1						
Kiinteistö Oy Asemapäällikönkatu 5	0354148-6	Helsingfors	0,0 %	12,0 %			
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	2560184-9	Tammerfors	0,0 %	2,4 %			
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	2274241-9						
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	0809814-5	Helsingfors	0,0 %	5,0 %	260	176	62
Oy Asemapäällikönhovi	0117395-8	Helsingfors	0,0 %	2,8 %	105	30	0
Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	0202691-7	Tusby	0,0 %	6,4 %	1 587	351	16
Osammanställda							
Yrityspuiston Autopaikat Oy	0747928-8	Vanda	31,0 %	31,0 %			
VAV Yhtymä Oy (underkoncern)	0640915-7	Vanda					
Metsolan Pysäköinti Oy	1730762-3	Vanda	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myrinsärki Autopaikotus	0725475-9	Vanda	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	2532456-2	Vanda	0,0 %	23,3 %			
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vanda	0,0 %	17,7 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vanda	0,0 %	9,4 %			
Martinlaakson Autopaikotus Oy	0197015-6	Vanda	0,0 %	11,8 %			
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vanda	0,0 %	1,1 %			
Koy Vantaan Kaskelanparkki	2782754-2	Vanda	0,0 %	16,2 %			

Lång- och kortfristiga fordringar av koncernsamfund

Specifikation av fordringar				
1 000 €	2023		2022	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Fordringar av dottersamfund				
Kundfordringar	0	622	0	388
Lånefordringar	0	19 764	0	0
Fordringar av samkommuner, i vilka kommunen är medlem				
Kundfordringar	0	4 033	0	3 186
Fordringar av intressesamfund samt övriga ägarintressesamfund				
Kundfordringar	0	12	0	44
Fordringar sammanlagt	0	24 432	0	3 618

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Långfristiga resultatregleringar				
Inkomstrester				
Övriga inkomstrester	1 817	13 070	0	0
Kortfristiga resultatregleringar				
Inkomstrester				
Skattefordringar	1 673	2 837	1	2
Periodiserare räntor	138	200	85	10
Periodiserare utlåningsräntor	0	0	242	127
Fordr. på statsunderstöd och EU-underst.	1 629	1 210	1 548	1 073
FPA:s ersättningar för företagshälsovård	2 186	2 834	1 584	1 898
Social- och hälsovårdens resultatregleringar	0	0	0	5 426
Stadsmiljöns resultatregleringar	0	0	3 584	0
Övriga inkomstrester	28 023	50 399	4 541	6 844
Resultatregleringar sammanlagt	35 467	70 550	11 586	15 380

Specifikation av finansiella värdepapper

Finansiella värdepapper		
1 000 €	2023	2022
Aktier och andelar		
Återanskaffningspris	13 070	15 390
Bokföringsvärde	120	120
Skillnad	12 950	15 270

4.3.2 Noter till balansräkningens passiva

Eget kapital

Specifikation av eget kapital				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Grundkapital				
Ändringar (välfärdsområdesreformen)	-31 101		-31 101	
Grundkapital 1.1.	318 017	349 118	318 017	349 118
Grundkapital 31.12.	318 017	349 118	318 017	349 118
Övriga egna fonder				
Bostadslånefonden				
Grundkapital 1.1.			100 204	98 650
Ökningar			2 641	1 554
Grundkapital 31.12.			102 846	100 204
Marja-Vandafonden				
Grundkapital 1.1.			0	18 944
Överföringar mellan poster			0	-18 944
Grundkapital 31.12.			0	0
Fonden för social kreditgivning				
Grundkapital 1.1.			1 837	1 825
Överföringar mellan poster			-1 837	
Ökningar			0	33
Minskningar			0	-22
Grundkapital 31.12.			0	1 837
Skadefonden				
Grundkapital 1.1.			7 949	8 304
Minskningar			-176	-355
Grundkapital 31.12.			7 773	7 949
Övriga egna fonder				
Ändringar (välfärdsområdesreformen)	-133			
Grundkapital 1.1.	160 031	178 895		
Överföringar mellan poster	0	-18 944		
Ökningar	629	1 621		
Minskningar	-1 657	-1 409		
Grundkapital 31.12.	159 003	160 164		
Överskott från tidigare räkensk.per.				
Ändringar (välfärdsområdesreformen)	-521			
Överskott från tidigare räkensk.per. 1.1.	870 822	828 148	552 641	521 630
Överföringar mellan poster	1 711	18 944	1 837	18 944
Ökningar			976	0
Korrigerig av föreg. räkensk.per.	0	349	30	-26
Överskott från tidigare räkensk.per. 31.12.	872 533	847 441	555 484	540 548
Räkenskapsperiodens översk./undersk.	75 224	23 903	47 678	12 093
Eget kapital totalt	1 424 778	1 380 625	1 031 797	1 011 749

Välfärdsområdesreformens inverkan på grundkapitalet

Välfärdsområdesreformens inverkan på grundkapitalet	
1 000 €	
Grundkapital 31.12.2022	349 118
Minskningar i grundkapitalet	
Immateriella rättigheter	-83
Maskiner och inventarier	-7 249
Aktier och andelar	-51 438
Omsättningstillgångar	-503
Ökningar i grundkapitalet	
Resultatregleringar (Semesterlöneperiodisering med bikostnader)	28 172
Ändringar i grundkapitalet totalt	-31 101
Grundkapital 1.1.2023	318 017

Avskrivningsdifferens

Specifikation över avskrivningsdifferens		
1 000 €	2023	2022
Avskrivningsdifferens i anslutning till investeringsreservering	0	976
Avskrivningsdifferens totalt	0	976

Långfristiga skulder som förfaller senare än efter fem år

Långfristiga skulder		
1 000 €	2023	2022
Masskuldebrevslån	32 767	38 500
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	434 060	399 339
Långfristiga skulder totalt	466 827	437 839

Emitterade masskuldebrevslån

Masskuldebrevslån		
1 000 €	2023	2022
Långfristiga		
Vanda stads masskuldebrevslån 120548-11-2		
- Lånets nominella värde/emission: 20.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	6 400	7 200
- ränta %: 6 mån. euribor marg. - 0,05		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-800	-800
- Återstående kapital 31.12	5 600	6 400
Vanda stads masskuldebrevslån 5428576010		
- Lånets nominella värde/emission: 40.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	11 200	12 800
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. + 0,025		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 600	-1 600
- Återstående kapital 31.12	9 600	11 200
Vanda stads masskuldebrevslån 5432569011		
- Lånets nominella värde/emission: 35.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	14 000	15 166
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. + 0,0075		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 167	-1 167
- Återstående kapital 31.12	12 833	13 999
Vanda stads masskuldebrevslån 5436652017		
- Lånets nominella värde/emission: 15.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	6 500	7 000
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. + 0,02		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-500	-500
- Återstående kapital 31.12	6 000	6 500
Vanda stads masskuldebrevslån 5451344019		
- Lånets nominella värde/emission: 50.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	23 333	25 000
- ränta %: 6 mån. euribor/ ej marg.		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 667	-1 667
- Återstående kapital 31.12	21 667	23 333
Vanda stads masskuldebrevslån JVK 1/2019		
- Lånets nominella värde/emission: 70.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	70 000	70 000
- ränta %: fast. 0,00		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-70 000	0
- Återstående kapital 31.12	0	70 000
Långfristiga masskuldebrevslån totalt	55 700	131 433

Masskuldebrevslån		
1 000 €	2023	2022
Kortfristiga		
Vanda stads masskuldebrevslån 120548-11-2		
- Lånets nominella värde/emission: 20.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	800	800
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. -0,005		
- amorteringsrat, 2 gånger om året à 400.000,-	-800	-800
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	800	800
- Återstående kapital 31.12	800	800
Vanda stads masskuldebrevslån 5428576010		
- Lånets nominella värde/emission: 40.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 600	1 600
- ränta %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- amorteringsrat, 1 gång om året	-1 600	-1 600
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 600	1 600
- Återstående kapital 31.12	1 600	1 600
Vanda stads masskuldebrevslån 5432569011		
- Lånets nominella värde/emission: 35.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 167	1 167
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. +0,0075		
- amorteringsrat, 2 gånger om året á 583.333,33	-1 167	-1 167
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 167	1 167
- Återstående kapital 31.12	1 167	1 167
Vanda stads masskuldebrevslån 5436652017		
- Lånets nominella värde/emission: 15.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	500	500
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. +0,02		
- amorteringsrat, 1 gång om året	-500	-500
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	500	500
- Återstående kapital 31.12	500	500
Vanda stads masskuldebrevslån 5451344019		
- Lånets nominella värde/emission: 50.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 667	1 667
- ränta %: 6 mån. euribor, ej marg.		
- amorteringsrat, 2 gånger om året á 833.333,33	-1 667	-1 667
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 667	1 667
- Återstående kapital 31.12	1 667	1 667
Vanda stads masskuldebrevslån JVK 1/2019		
- Lånets nominella värde/emission: 70.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	0	0
- ränta %: fast. 0,00		
- amortering: bulletlån	0	0
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	70 000	0
- Återstående kapital 31.12	70 000	0
Kommuncertifikat		
- ränta %: fast. 4,02%		
- amortering: bulletlån		
- Återstående kapital 31.12	20 000	
Kortfristiga masskuldebrevslån totalt	95 733	5 733
Masskuldebrevslån totalt	151 433	137 166

Avsättningar

Avsättningar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Övriga avsättningar				
Avsättningar för pensioner	78	190	78	121
Miljöansvar	17 752	18 970	9 639	9 639
Patientskadeavgifter	0	4 901	0	0
Övriga avsättningar	4 390	6 201	0	0
Övriga avsättningar totalt	22 219	30 261	9 716	9 759

Koncernsamfundets lång- och kortfristiga skulder

Främmande kapital				
1 000 €	2023		2022	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Skulder till dottersamfund				
Lån	0	62 475	0	30 086
Leverantörsskulder	0	7 114	0	11 331
Sammanlagt	0	69 590	0	41 417
Skulder till samkommuner där kommunen är medlem				
Leverantörsskulder	0	1 693	0	22 742
Resultatregleringar	0	0	0	0
Sammanlagt	0	1 693	0	22 742
Skulder till intresseföretag och andra ägarintressesamfund				
Leverantörsskulder	0	130	0	160
Sammanlagt	0	130	0	160
Främmande kapital totalt	0	71 413	0	64 319

Specifikation av anslutningsavgifter och övriga skulder

Specifikation av anslutningsavgifter och övriga skulder				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Anslutningsavgifter och övriga skulder (långfristiga)				
Anslutningsavgifter	147 616	144 817	0	0
Anslutningsavgifter och övriga skulder totalt	147 616	144 817	0	0

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Kortfristiga resultatregleringar				
Skatteskulder	3 750	1 064	0	0
Periodisering av löner och lönebikostnader	55 467	116 006	40 631	67 925
Ränteperiodiseringar	904	2 532	3 145	755
Övriga resultatregleringar	24 393	19 209	696	2 102
Resultatregleringar totalt	84 515	138 811	44 472	70 781

4.4 Noter som gäller säkerheter och ansvarsförbindelser**Skulder med säkerhet i egendom**

Skulder för vilka fastighetsinteckning ställts som säkerhet				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	447 312	447 830		
Inteckningar som ställts som säkerhet	755 393	722 094	0	0
Inteckningar totalt	755 393	722 094	0	0

Övriga säkerheter för egna förbindelser och koncernsamfundet

Säkerheter				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Säkerheter för egen del				
Övriga säkerheter för egen del	6 284	7 521	240	193
Säkerheter totalt	6 284	7 521	240	193

Hyresansvar

Hyresansvar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Hyresansvar				
Förfaller under följande räkenskapsperiod	25 003	32 015	36 494	55 014
Förfaller senare	93 778	134 841	279 911	567 079
Hyresansvar totalt	118 782	166 857	316 406	622 093
Leasingansvar				
Förfaller under följande räkenskapsperiod	40 674	41 420	6 414	10 768
Förfaller senare	218 793	217 531	12 787	16 882
Leasingansvar totalt	259 467	258 952	19 201	27 651
Hyresansvar totalt	378 248	425 808	335 607	649 743

Hyresansvaren meddelats utan mervärdesskatt.
Staden har inte några PPP-projekt (public-private partnerships).

Givna ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelser				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Borgensförbindelser för lån och leasingansvar för samfund inom samma koncern				
Ursprungligt kapital			438 250	456 050
Återstående kapital			239 961	269 823
Borgensförbindelser till förmån för övriga				
Ursprungligt kapital	15 871	173 492	10 821	45 038
Återstående kapital	7 187	106 607	2 330	28 977

Övriga ansvarsförbindelser

Ansvar för Kommunernas garanticentrals borgensansvar			
1 000 €		2023	2022
Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar 31.12		2 014 385	1 810 937
Kommunens andel av garanticentralens fond för att täcka eventuella ansvar 31.12		1 603	1 047

Ansvar för fördelningen av Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverks medel		
1 000 €		2022
Övriga medlemskommuners andel av fördelningen av affärsverkets medel		3 910
Fördelningen av medel sker efter att avtalet trätt i kraft		3 910

Övriga ekonomiska ansvar

Övriga externa arrangemang utanför balansräkningen				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Avtalsansvar				
Entreprenadavtal	182 634	240 427	56 521	57 891
Markanvändningsavtal	750	750	750	750
Övriga avtal	45 000	104 511	12 385	20 873
Avtalsansvar sammanlagt	228 384	345 688	69 656	79 515
Ansvar gällande återbetalning av mervärdesskatt	61 813	61 773	0	0
Övriga externa arrangemang utanför balansräkningen	290 197	407 461	69 656	79 515

Derivatinstrument

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Räntederivat				
Koncernen Vanda Energi				
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (3 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 5.6.2017–5.6.2023.				
Nominellt värde	0	10 000		
Gångse värde	0	64		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 16.12.2016–16.12.2026.				
Nominellt värde	15 000	15 000		
Gångse värde	454	932		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för finansiering utanför balansräkningen (leasing). Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 2.1.2017–11.12.2026.				
Nominellt värde	20 000	20 000		
Gångse värde	836	1 527		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för finansiering utanför balansräkningen (leasing). Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 7.7.2015–7.7.2025.				
Nominellt värde	15 000	15 000		
Gångse värde	595	665		

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Räntederivat				
Koncernen Vanda Energi				
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (3 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 1.6.2017–1.6.2023.				
Nominellt värde	0	20 000		
Gångse värde	0	129		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 18.5.2018–19.5.2025.				
Nominellt värde	7 000	7 000		
Gångse värde	261	431		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (3 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 4.6.2018–3.6.2025.				
Nominellt värde	14 000	14 000		
Gångse värde	510	886		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 19.6.2019–19.6.2029.				
Nominellt värde	7 700	10 500		
Gångse värde	544	-55		
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 16.12.2020–16.6.2025.				
Nominellt värde	30 000	30 000		
Gångse värde	1 047	1 834		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 17.12.2020–17.6.2025.				
Nominellt värde	20 000	20 000		
Gångse värde	699	1 217		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (3 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 7.10.2020–7.7.2023.				
Nominellt värde	0	10 000		
Gångse värde	0	110		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 10.12.2020–11.6.2035.				
Nominellt värde	20 000	20 000		
Gångse värde	2 596	3 920		

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Räntederivat				
Koncernen Vanda Energi				
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett lån som tas. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (3 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 5.6.2023–3.12.2037.				
Nominellt värde	31 300	34 000		
Gångse värde	2 500	3 924		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett lån som tas. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 10.6.2025–11.6.2035.				
Nominellt värde	30 000	30 000		
Gångse värde	2 330	3 747		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för finansiering utanför balansräkningen (leasing). Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 14.12.2022–14.12.2032.				
Nominellt värde	28 526	30 000		
Gångse värde	4 202	5 963		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 14.12.2022–14.12.2032.				
Nominellt värde	23 772	25 000		
Gångse värde	2 293	3 631		
VAV-koncernen				
Ränteswapavtalen 1–4				
Ränteswapavtalen har ingåtts för att säkra ränterisken för räntestödslån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (12 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalen följer lånens villkor. Avtalen upphör 2025.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital i avtalet	18 433	18 697		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	729	949		
Ränteswapavtalen 5–10				
Ränteswapavtalen har ingåtts för att säkra ränterisken för räntestödslån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalen följer lånens villkor. Avtalen upphör 2025.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital i avtalet	22 964	23 713		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	856	1 453		
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster				
Ränteswapavtal 1198312ST/R055				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast mellan 0–6%. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 9.1.2023.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	0	98		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	0	-25		

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Räntederivat				
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster				
Ränteswapavtal 281053/40493218ST				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 3.3.2036.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	2 855	3 088		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	225	372		
Ränteswapavtal 1595524/2202015				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 3.3.2036.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	2 855	3 088		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	211	354		
Ränteswapavtal 1488390/2033453				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 15.6.2023.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	0	4 880		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	0	46		
Ränte- och valutaswapavtal 1012761/1275143				
Ränte- och valutaswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett enskilt lån. Med avtalet har den rörliga räntan ändrats till fast och lånet i SEK-belopp till EUR-lån. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 6.7.2026.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	74	99		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	-14	-17		
Ränteswapavtal 2031031/3539700				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 25.7.2029.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	5 217	5 430		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	452	633		
Ränteswapavtal 2031033/3539706				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 18.6.2029.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	5 011	5 180		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	345	593		
Räntederivat totalt				
Nominella värden totalt	319 708	374 774	0	0
Marknadsvärden totalt	21 672	33 283	0	0

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Valutaderivat				
Koncernen Vanda Energi				
Med valutaderivat säkrar man sig mot förändringar i dollarns värde.				
Köpderivat				
Nominellt belopp (tUSD)	0	3 000		
Gångse värde (tEUR)	0	-14		
Säljderivat				
Nominellt belopp (tUSD)	-3 002	-7 529		
Gångse värde (tEUR)	73	233		
Valutaderivat totalt				
Nominella värden totalt (tUSD)	-3 002	-4 529	0	0
Marknadsvärden totalt (tEUR)	73	219	0	0
Elderivat				
Koncernen Vanda Energi				
Bolagets öppna elderivatavtal är elfutures och -forwards som noterats i börsen Nasdaq Commodities. Genom elderivat har man skyddat det mycket sannolika antalet elupphandlingar med spot-pris mot prISRISKEr. Elderivatens öppna nettovolym är lägre under derivatens löptid än det förutspådda mycket sannolika antalet upphandlingar med spot-pris.				
Derivatinstrument för kommande kalenderår (2023-2026) sammanlagt				
Köpderivat				
Nominell mängd (GWh)	374	1 562		
Gångse värde (EUR)	-1 302	-46 797		
Säljderivat				
Nominell mängd (GWh)	-1 698	-3 684		
Gångse värde (EUR)	-3 682	-30 447		
Samkommunen HUS				
Elderivat skaffas i säkringssyfte. Med elderivat säkrar man sig mot prisvariationer i upphandlingen av fysisk el. Avtalen är 31 till antalet och de har ingåtts för kalenderåren 2022, 2023, 2024 och 2025.				
Köpt (GWh)	0	42		
Gångse värde	0	2 106		
Elderivat totalt				
Nominella värden totalt (GWh)	-1 324	-2 080	0	0
Marknadsvärden totalt (EUR)	-4 984	-75 138	0	0

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2023	2022	2023	2022
Övriga nyttighetsderivat				
Koncernen Vanda Energi				
Kolderivat				
Med bränslederivat har man säkrat sig mot bränslepriserisken inverkan på bolagets resultat.				
Köpderivat				
Nominell mängd (ton)	0	44 000		
Gångse värde (EUR)	0	2 229		
Säljderivat				
Nominell mängd (ton)	-26	0		
Gångse värde (EUR)	265	0		
Utsläppsderivat				
Med utsläppsderivat har man säkrat sig mot den inverkan som utsläppsderivats prisrisk kan ha på bolagets resultat				
Köpderivat				
Nominell mängd (ton)	0	80 000		
Gångse värde (EUR)	0	482		
Övriga nyttighetsderivat totalt				
Nominella värden totalt (ton)	-26	124 000	0	0
Marknadsvärden totalt (EUR)	265	2 711	0	0

Utsläppsrätter som omfattas av utsläppshandelssystemet

Utsläppsrätter				
	2023		2022	
	tCO ₂	1 000 €	tCO ₂	1 000 €
Fria utsläppsrätter som hänförs till räkenskapsperioden	39 612		44 466	
Köp av utsläppsrätter	138 996		221 000	
Försäljning av utsläppsrätter	0		0	
Faktiska utsläpp	-190 307		-241 040	
Över-/underskott för utsläppsrätter under räkenskapsperioden	-11 699		24 426	
Kumulativt över-/underskott för utsläppsrätter som överförs från föregående år	-20 588		-45 014	
Kumulativt över-/underskott för utsläppsrätter / Avsättningar (1000 €)	-32 287	181	-20 588	2 264
Antal tillgängliga utsläppsrätter som utfärdats av myndigheten 1.1.	126 890		171 356	
Antal tillgängliga utsläppsrätter som utfärdats av myndigheten 31.12.	87 278		126 890	

Myndigheten har beviljat Vanda Energi gratis utsläppsrätter på sammanlagt 216 906 ton koldioxid för perioden 2021–2025. Vanda Energi behandlar utsläppsrätterna i enlighet med Bokföringsnämndens anvisning 1767/2005 genom ett s.k. nettoförfarande. Om de faktiska utsläppstonen överskrider de tillgängliga utsläppsrätterna, bokförs de som avsättningar.

4.5 Noter som gäller miljöbokföringen

4.5.1 Miljöbokföringen i Vanda stad

De allmänna anvisningarna om redovisning och lämnande av upplysningar om miljöaspekter i bokslut för kommuner och samkommuner som bokföringsnämndens kommunsektion vid handels- och industriministeriet utarbetat fungerar som utgångspunkt för uppgörandet av kommunernas miljöbokföring. De inkomster, kostnader och investeringar som följs upp i Vandas miljöbokföring har fastställts i samband med arbetet för att utveckla rapporteringen av den hållbara utvecklingen i de sex största städerna. I miljöbokföringen ingår Vanda stads verksamhetsområden.

Miljöintäkter, miljökostnader och miljöinvesteringar i Vanda enligt verksamhet

År 2023 uppgick miljöintäkterna för Vandas stadsorganisation till 357 000 euro. De största intäkterna kom från projektunderstöd inom klimatskyddet och miljöskyddets myndighetsuppgifter.

Miljökostnaderna år 2023 uppgick till nästan 27,8 miljoner euro. Merparten av kostnaderna utgjordes i likhet med tidigare år av kostnader i gruppen Övriga miljöskyddsåtgärder, såsom personalkostnader i anslutning till miljöarbetet.

Miljöinvesteringarna uppgick till 8,9 miljoner euro, varav största delen användes för miljöskyddsåtgärder.

Miljöintäkter, -kostnader och -investeringar						
1 000 €	Intäkter		Kostnader		Investeringar	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Naturskydd och landskapsskydd	10	40	184	167	0	71
Luftskydd	0	14	1 733	1 785	865	0
Vattenskydd och hantering av avloppsvatten	0	0	1 163	1 029	0	0
Avfallshantering och renhållning av områden	0	0	2 194	4 409	0	14
Skydd av mark och grundvatten	0	0	12	290	274	406
Buller- och vibrationsbekämpning	0	0	134	98	3	34
Miljöskyddets myndighetsuppgifter	15	36	854	2 819	0	0
Övriga miljöskyddsåtgärder	17	0	16 751	13 996	1 573	33
Klimatskydd	316	2 751	2 367	3 619	6 191	7 057
Miljöverksamheten totalt	357	2 840	25 392	28 211	8 906	7 616
Skatter, Investeringarnas avskrivningar	0	0	2 389	0	0	0
Totalt	357	2 840	27 781	28 211	8 906	7 616

Miljöekonomiska nyckeltal

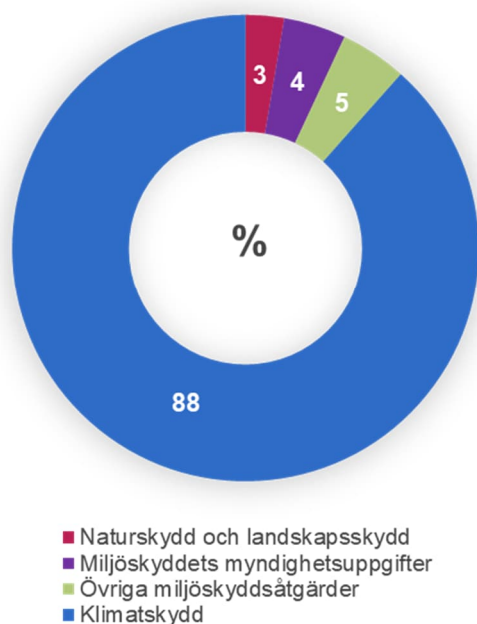
Miljöekonomiska nyckeltal		
	2023	2022
Intäkter		
Miljöintäkter/verksamhetens intäkter	0,2 %	1,0 %
Miljöintäkter/invånare	1,4 €	11,7 €
Kostnader		
Miljökostnader + avskrivningar/verksamhetens kostn.+avskrivn.	2,9 %	1,6 %
Miljökostnader + avskrivningar/invånare	112,3 €	116,2 €
Investeringar		
Miljöinvesteringar/investeringar totalt	5,3 %	5,4 %
Miljöinvesteringar/invånare	36,0 €	31,4 €

Miljöintäkter

Med miljöintäkter avses sådana inkomster från kommunorganisationens verksamhet som har samband med miljöskyddet. I dessa ingår t. ex. avfallshanteringsavgifter samt ersättningar som kommunen debiterat av miljöförstörare för arbeten som kommunen utfört eller låtit utföra för att återställa och städa upp miljön samt de åtgärder som inhämtats via energibesparingar. En miljöintäkt är en miljöinkomst som periodiserats till räkenskapsperioden.

År 2023 uppgick miljöintäkterna för Vandas stadsorganisation till 357 000 euro. De utgjorde 0,2 procent av stadens alla verksamhetsintäkter. Miljöintäkterna uppgick till 1,4 euro per invånare.

Figur: Fördelningen av miljöintäkter



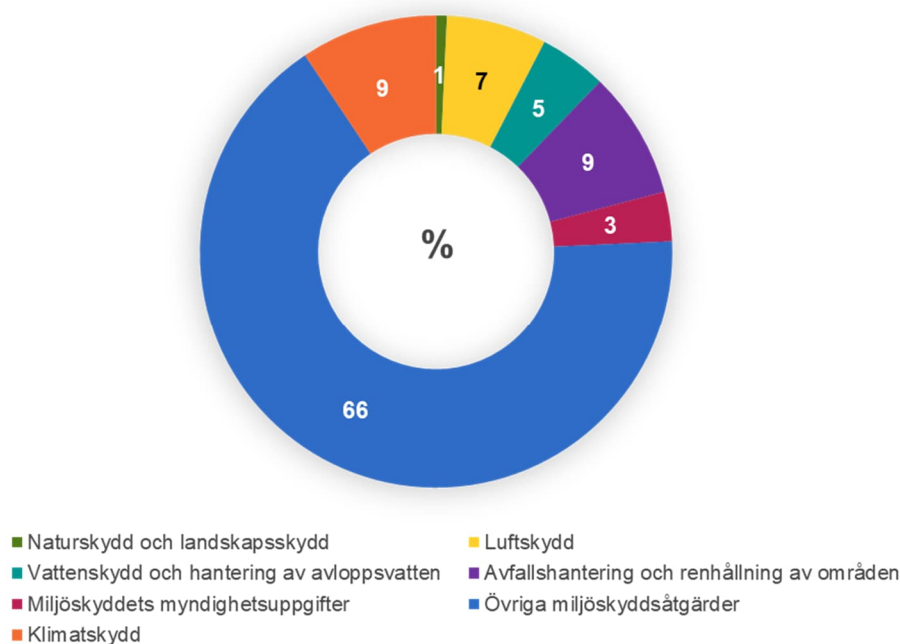
Miljökostnader

Den totala summan för miljökostnader utgörs av miljöutgifter som periodiserats på räkenskapsperioden samt avskrivningar som gjorts på miljöinvesteringar under räkenskapsperioden. Miljöutgifterna definieras som utgifter som medförs av miljöskyddsåtgärder. Miljöutgifter orsakas av olika åtgärder som vidtagits för att åstadkomma miljönytta eller för att förhindra, reducera eller återställa skador på miljön, förbättra standarden hos framtida miljöskydd och för att främja en hållbar användning av naturresurser.

Kostnaderna för miljöskyddsåtgärderna presenteras i tillämpliga delar i enlighet med den allmänneuropeiska statistiska kategoriseringen av miljöskyddsåtgärder.

I Vanda uppkom år 2023 merparten av de sammanlagda miljökostnaderna på 27,8 miljoner euro på samma sätt som under tidigare år i grupperna Övriga miljöskyddsåtgärder, Miljöskyddets myndighetsuppgifter samt Klimatskydd. Miljökostnaderna utgjorde 2,9 procent av stadens alla verksamhetskostnader. Miljökostnaderna uppgick till 112,3 euro per invånare.

Figur: Fördelningen av miljökostnader utan skatter och investeringarnas avskrivningar

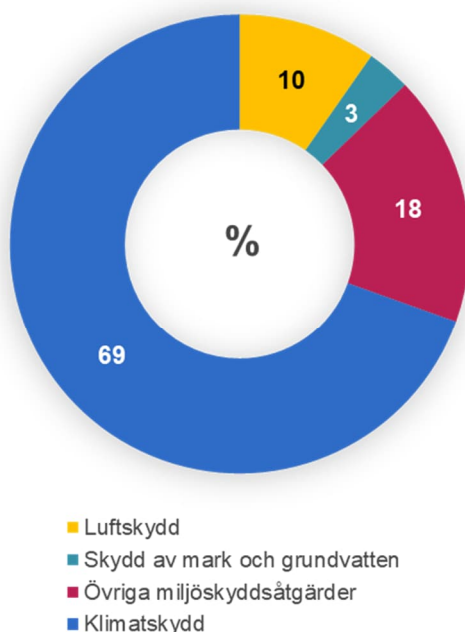


Miljöinvesteringar

Miljöinvesteringarna är utgifter som uppkommer för tillgångar som anskaffats för att producera nyttigheter samt för att förebygga, reducera eller återställa skador på miljön, förbättra standarden hos framtida miljöskydd eller för anskaffningen av nyttigheter för att främja en hållbar användning av naturresurserna. Dessutom förväntas investeringarna avkasta inkomster eller är avsedda att fortlöpande under flera räkenskapsperioder användas som produktionsfaktorer i kommunens produktion av nyttigheter och tjänster medan anskaffningsutgiften överskrider gränsen för smärre anskaffningar enligt avskrivningsplanen. De finansieringsandelar och bidrag som avsatts för investeringar minskas från miljöinvesteringarnas anskaffningsutgift.

I Vanda gjordes miljöinvesteringar för 8,9 miljoner euro. Mest investerades det i åtgärder förknippade med klimatskydd och i skyddet av mark och grundvatten. Miljöinvesteringarna utgjorde 5,3 procent av stadens alla investeringar. Miljöinvesteringar gjordes till ett belopp av 36,0 euro per invånare.

Figur: Fördelningen av miljöinvesteringar



Luftskydd

Serviceområdet för fastigheter och lokaler fick cirka 200 euro i inkomster För luftskyddet förekom inga övriga intäkter under 2023.

Nästintill samtliga av kommunalteknikcentralens kostnader för luftskydd på omkring 1,7 miljoner euro år 2023 bestod av personalkostnader för vårstädning av gatorna och arbetet för att binda dammet, köp av tjänster samt material och förnödenheter samt av HRM:s kommunandel vid serviceområdet för gator och parker.

Investeringarna i luftskydd var 865 200 euro.

Vattenskydd och hantering av avloppsvatten

År 2023 fick man inte in några inkomster för vattenskydd och hantering av avloppsvatten.

Merparten av kostnaderna på knappa 1,2 miljoner euro för vattenskydd och hanteringen av avloppsvatten bestod av avloppsvattenavgifter vid serviceområdet för gator och parker och serviceområdet för fastigheter och lokaler år 2023.

År 2023 gjordes inga investeringar i vattenskydd.

Avfallshantering och nedskräpning

Avfallshanteringen och nedskräpningen gav inga inkomster under 2023.

Avfallshanteringens kostnader uppgick sammanlagt till omkring 2,2 miljoner euro år 2023. Kostnaderna bestod till stor del av återvinningscentralens avgifter och av avfallshanteringsavgifter.

År 2023 gjordes inga investeringar i avfallshantering och nedskräpning.

Skydd av mark och grundvatten

Skyddet av mark och grundvatten gav inga intäkter år 2023.

Kostnader på 12 200 euro bokfördes.

År 2023 investerades 274 000 euro i geotekniska konsultarbeten och maskinarbeten vid marksanering.

Buller- och vibrationsbekämpning

Bekämpningen av buller och skakningar gav inga intäkter år 2023.

Kostnaderna för bekämpning av buller och skakningar, nästan 134 000 euro, utgjordes år 2023 av konsult- och bullerutredningar och personalkostnader.

Under år 2023 gjordes investeringar för 3 200 euro i bekämpningen av buller och skakningar.

Skydd av naturen och landskapet

Staden fick in inkomster år 2023 från skydd av naturen och landskapet till ett belopp av 9 500 euro i form av understöd för iståndsättning av Storkärr och närnaturguide-projektet.

Kostnaderna för natur- och landskapsvård, 184 300 euro, utgjordes år 2023 huvudsakligen av personaltgifter och naturrelaterade konsultutredningar.

Inga investeringar bokfördes i natur- och landskapsvård.

Miljöskyddets myndighetsuppgifter

Inkomsterna i denna grupp utgjordes främst av tillståndsavgifter i anslutning till miljöskyddets myndighetsuppgifter. Inkomsterna uppgick till sammanlagt 15 400 euro.

År 2023 uppgick kostnaderna för miljöskyddets myndighetsuppgifter till omkring 854 000 euro.

Under år 2023 gjordes inga investeringar i miljöskyddets myndighetsuppgifter.

Övriga miljöskyddsåtgärder

Övriga miljöskyddsåtgärder gav 16 500 euro i inkomster.

I gruppen Övriga miljöskyddsåtgärder utgörs kostnaderna huvudsakligen av personalkostnader och kostnader för miljöutbildning, -fostran och -rådgivning samt miljöledning. Merparten av de kostnader på nästan 16,8 miljoner euro som räknas till gruppen Övriga miljöskyddsåtgärder är personalkostnader för verksamhetsområdet för fostran och lärande.

Investeringar i övriga miljöskyddsåtgärder uppgick sammanlagt till omkring 1,6 miljoner euro år 2023.

Klimatskydd

År 2023 var klimatskyddets inkomster 315 600 euro, som i huvudsak bestod av projektunderstöd. En stor inkomstpost utgjordes också av de inkomster som energisparåtgärder inom fastighetscentralens ESCO-projekt inbringade.

Kostnaderna för klimatskydd, knappa 2,4 miljoner euro, bestod år 2023 bland annat av konsultutredningar för Vandaspåran. Lönekostnaderna för personer som jobbade med klimatarbete och projekt samt serviceavgifterna orsakade också kostnader. Anskaffningen av förnybar diesel samt biogas medförde också extra kostnader.

Investeringarna i skydd av klimatet uppgick år 2023 till omkring 6,2 miljoner euro.

Miljöskatter och miljöansvar

År 2023 betalades sammanlagt nästan 2,4 miljoner euro i miljörelaterade bränsle- och elskatter.

4.5.2 Miljöbokföringen för Vanda stads största dotterbolag

I stadens dotterbolags miljöbokföring år 2023 ingår Vanda Energi Ab, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistöt Oy och Mercuria kauppaoppilaitos Oy. I siffrorna för jämförelseåret 2022 ingår Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy och VTK Kiinteistöt Oy.

År 2023 hade dessa dotterbolag 137 900 euro i miljöinkomster, cirka 61 miljoner euro i utgifter och närmare 12,2 miljoner euro i investeringar.

Miljöintäkter, -kostnader och -investeringar						
1 000 €	Intäkter		Kostnader		Investeringar	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Naturskydd och landskapsskydd	0	0	3	10	0	0
Luftskydd	0	0	6 255	128	8 074	0
Vattenskydd och hantering av avloppsvatten	0	103	3 346	53	0	0
Avfallshantering och renhållning av områden	0	0	6 174	1 670	0	0
Skydd av mark och grundvatten	0	0	0	0	0	0
Buller- och vibrationsbekämpning	0	0	12	0	0	0
Miljöskyddets myndighetsuppgifter	0	0	101	0	0	0
Övriga miljöskyddsåtgärder	0	0	500	200	0	0
Klimatskydd	138	400	35 537	89	4 105	0
Miljöverksamheten totalt	138	503	51 927	2 150	12 178	0
Skatter, Investeringarnas avskrivningar	0	0	9 078	0	0	0
Totalt	138	503	61 005	2 150	12 178	0

Luftvård

Vanda Energi Ab använde närmare 3,5 miljoner euro för luftvård, största delen av kostnaderna hade att göra med luftvårdskemikalier. Vanda Energi investerade också lite över 8 miljoner euro i luftvård. Man fick inga intäkter från luftvård.

Vattenskydd och behandling av avloppsvatten

Av vattenskyddets kostnader på cirka 3,3 miljoner euro anknöt 2,6 miljoner euro till VAV yhtymä Oy:s avgifter för behandling av avloppsvatten.

Man gjorde inga investeringar i eller fick inkomster från vattenskyddet eller behandlingen av avloppsvatten.

Avfallshantering och nedskräpning

Avfallshanteringen och nedskräpningen gav inga inkomster till dotterbolagen under 2023. Inga investeringar gjordes heller.

Avfallshanteringens kostnader uppgick år 2023 till knappt 6,2 miljoner euro. Kostnaderna bestod till stor del av avgifter för avfallshantering.

Skydd av mark och grundvatten

Skyddet av mark och grundvatten ledde inte till några intäkter, kostnader eller investeringar för dotterbolagen.

Bekämpning av buller och vibrationer

Bekämpningen av buller och vibrationer gav inga intäkter år 2023 och inga investeringar gjordes i dotterbolagen.

Kostnaderna för bekämpning av buller och vibrationer, 11 600 euro, uppstod år 2023 av Vanda Energi Ab:s åtgärder.

Naturvård och landskapsvård

År 2023 använde VAV 3 300 euro för avlägsnande av främmande arter. Naturvården och landskapsvården omfattade inga inkomster eller investeringar.

Miljöskyddets myndighetsuppgifter

Myndighetsuppgifterna inom miljövården gav inga intäkter och i fråga om dem gjordes inga investeringar 2023.

Vanda Energi Ab hade drygt 100 000 euro i kostnader för myndighetsavgifter, lag- och konsulttjänster, övervakningsplaner, tillstånd, intyg och miljöförpliktelser i anslutning till slagg.

Övriga miljöskyddsåtgärder

Övriga miljöskyddsåtgärder omfattade inga intäkter eller investeringar under år 2023.

Vanda Energi Ab, Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy och VTK Kiinteistö Oy uppgav cirka 500 000 euro i kostnader för övriga miljöskyddsåtgärder, som avgifter för miljösystem och personalkostnader.

Klimatskydd

År 2023 hade Vanda Energi Ab 137 900 euro i inkomster från klimatskydd. Inkomsterna bestod huvudsakligen av Business Finlands stöd för utveckling av lösningar för tillvaratagande och lagring av koldioxid (CCU).

Klimatskyddet kostade mest för Vanda Energi som använde drygt 35 miljoner euro för att ersätta kol och naturgas med bibränslen. Bland annat VTK Kiinteistöt Oy hade mindre kostnadsposter, där kostnaderna uppstod av energibesiktningar och verkställande av energieffektivitetsavtal.

Mercuria kauppapilaitos Oy investerade drygt 100 000 euro i solenergi år 2023. VTK Kiinteistöt Oy hade 4 miljoner euro i kostnader för bland annat ändringar i Isonmännyn päiväkotis värmesystem, Jo-kiuoman päiväkotis träbyggnads- och solenergilösningar samt saneringar av ventilations- och kylsystem.

Miljöskatter och miljöansvar

Vanda Energi Ab betalade drygt 9 miljoner euro i miljörelaterade skatter år 2023.

4.6 Noter som gäller personalen, revisorns arvoden och transaktioner med intressenter

Antalet anställda 31.12.	Fast anställda		Visstidsanställda		Sammanlagt		Förändring 2023 jämfört med 2022	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	Antalet	%
Stadens strategi och ledning	367	382	141	150	508	532	-24	-5 %
Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk	0	455	0	81	0	536	-536	-100 %
Stadskultur och välfärd	559	552	211	180	770	732	38	5 %
Fostran och lärande	4 267	4 117	1 560	1 578	5 827	5 695	132	2 %
Social- och hälsovårdsväsendet	0	2 497	0	785	0	3 282	-3 282	-100 %
Affärsverket för mun- och tandhälsa	0	256	0	50	0	306	-306	-100 %
Stadsmiljön	590	574	58	46	648	620	28	5 %
Sammanlagt	5 783	8 833	1 970	2 870	7 753	11 703	-3 950	-34 %

Antalet anställda inkluderar fast anställda, visstidsanställda och sysselsatta.
Anställda på deltid har ändrats till anställda på heltid enligt de allmänna anvisningarna.

Personalkostnader		
1 000 €	2023	2022
Personalkostnader enligt resultaträkningen	394 035	575 796
Personalkostnader som aktiverats bland immateriella och materiella tillgångar	2 283	2 799
Personalkostnader totalt	396 318	578 595

Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda		
1 000 €	2023	2022
Samlingspartiet, Vanda	73	83
Samlingspartiet, Nyland	1	1
Centern i Finland, Vanda	9	13
Sannfinländarna	35	40
Sannfinländarna, Nyland	2	0
Kristdemokraterna i Finland	10	10
Finlands socialdemokratiska parti, Nyland	2	2
Finlands socialdemokratiska parti, Vanda	91	111
Svenska folkpartiet i Finland, Vanda	11	14
Gröna förbundet, Vanda	48	54
Nylands Gröna rf.	2	1
Vänsterförbundets kommunalorganisation i Vanda rf.	20	28
Vänsterförbundet	1	0
Rörelse Nu	4	4
Redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda sammanlagt	308	362

Revisorernas arvoden		
1 000 €	2023	2022
Revisionssamfundet KPMG Oy Ab		
Revisionsarvoden	115	134
Övriga arvoden	69	40
Arvoden totalt	184	174

Kommunens transaktioner med intressenter

I noterna har uppgifter presenterats om stadens transaktioner med intressenter, om de är väsentliga och om de inte har genomförts på vanliga kommersiella villkor. I noterna har man också presenterat transaktioner med intressenter som genomförts på vanliga villkor, transaktionernas partier och värden, om det ansetts nödvändigt för att ge en rättvisande och tillräcklig bild. Uppgifter om enstaka transaktioner har sammanförts, om det inte är nödvändigt att separat presentera uppgifterna när man bedömer transaktionernas inverkan på kommunens ekonomiska situation.

I tabellen beskrivs Vanda stads transaktioner med sina koncernbolag.

Kommunens transaktioner med intressenter		
1 000 €	2023	2022
Stadens försäljning av varor och tjänster till intressenter		
Försäljningsintäkter	1 933	1 718
Intäkter från serviceavgifter	676	642
Hysesintäkter	2 826	2 760
Övriga verksamhetsintäkter	127	204
Stadens köp av varor och tjänster av intressenter		
Köp av tjänster	48 163	59 012
Övriga köp	14 856	15 108
Betalda hyror	22 055	39 017
Stadens räntor och dividender från intressenter		
Ränteintäkter	2 562	1 609
Dividendintäkter	10 830	10 830
Övriga finansiella intäkter	1 140	1 137
Finansiella kostnader	1 294	0
Stadens lån till intressenter		
Lån totalt	56 919	65 968
Stadskoncernen använder ett koncernkonto		
Koncernkontofordringar	19 758	0
Koncernkontoskulder	62 469	30 086

Koncernen VAV Yhtymä

Staden äger hela aktiestocken i VAV Yhtymä Oy. Koncernen VAV Yhtymä består av VAV Yhtymä Oy och dess dotterbolag VAV Palvelukodit Oy, VAV Asunnot Oy och VAV Hoiva-asunnot Oy.

Under räkenskapsåret 2023 har staden betalat hyra till de bolag som hör till VAV-koncernen till ett totalt belopp av cirka 0,9 milj. euro (MOMS 0 %). Under räkenskapsperioden 2022 betalade staden ca 12,5 milj. euro i hyra till VAV-koncernen. Förändringen beror på att välfärdsområdena inledde sin verksamhet. Från början av 2023 började Vanda och Kervo välfärdsområde hyra de fastigheter för serviceboende och bostäder för boende för enskilda grupper med särskilda behov som tidigare hyrts av social- och hälsovårdsväsendet i Vanda stad.

Under tidigare räkenskapsperioder uppgick kapitalet för lån som beviljats ur stadens bostadslånefond till VAV-koncernen för koncernens sociala bostadsproduktion till totalt cirka 24,4 milj. euro 31.12.2023. Med tillgångarna har man genomfört bostadsbyggande som omfattas av överlåtelse- och användningsbegränsningar och stöds av ARA. Kapitalet för det lån som beviljats VAV Hoiva-asunnot Oy år 2021 var 30,8 milj. euro per 31.12.2023.

Stadens centrala beslut i anslutning till VAV-koncernen under räkenskapsperioden 2023:

- Stadsrumsnämnden beslutade 25.10.2023 (§ 12) att sälja tomt 3 i kvarteret 64111 i Fastböle till VAV Yhtymä Oy till ett köpeskilling på 1 640 000 euro. Beslutet var villkorligt såtillvida att stadsstyrelsen beslutar om försäljningen av hela aktiestocken i Asunto Oy Vantaan Sepänpuisto till VAV Yhtymä Oy.
- Stadsstyrelsen beslutade 11.12.2023 (§ 11) sälja Asunto Oy Vantaan Sepänpuistos hela aktiestock till VAV Yhtymä Oy för en köpeskilling på 2 010 000 milj. euro i enlighet med villkoren i det bifogade utkastet till köpebrev.
- Stadsstyrelsen beslutade 11.12.2023 (§ 12) bevilja VAV Yhtymä Oy ett lån på högst 2 010 000 euro ur stadens bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond. Lånetiden är högst 16 år enligt villkoren i det bifogade utkastet till skuldebrev.

De ovanstående affärerna genomfördes 31.1.2024.

Koncernen VTK Kiinteistöt

Staden äger hela aktiestocken i VTK Kiinteistöt Oy. Bolaget erbjuder lokalitetstjänster för stadskoncernens bruk. Bolaget har i anslutning till de avtal som är i kraft under räkenskapsåret 2023 fakturerat sammanlagt 18,2 milj. euro (moms 0 %) av staden, vilket huvudsakligen utgjorts av hyror. Staden har sålt administrativa stödtjänster och samhällstjänster till VTK-koncernen för 0,6 milj. euro samt fakturerat hyror för 0,8 miljoner euro.

Under tidigare räkenskapsperioder var kapitalet för det lån som beviljats VTK Kiinteistöt Oy ur stadens bostadslånefond 1,2 milj. euro 31.12.2023. För lånet uppbärs 6 månaders euriborränta + 0,50 % och utöver detta 0,50 % i årlig kreditprovision på det lånekapital som är obetalt den första dagen respektive kalenderår.

Stadens centrala beslut i anslutning till VTK-koncernen under räkenskapsperioden 2023:

- Stadsfullmäktige beslutade 27.3.2023 (§ 10) att staden köper fastigheten 92-61-206-7 (Konvaljvägen 13) av VTK Kiinteistöt Oy till en köpeskilling på 10 650 000 euro enligt villkoren i det bifogade utkastet till köpebrev.
- Stadsfullmäktige beslutade 9.10.2023 (§ 6) bevilja VTK Kiinteistöt Oy en borgenslimit på högst 150 milj. euro, varav enskilda proprieborgen på 100 % beviljas som säkerhet för finansiering av de projekt som specificerats i beslutets redogörelsedel. Giltighetstiden för enskilda borgen har begränsats till 25 år.

- Stadsfullmäktige beslutade 9.10.2023 (§ 8) bevilja VTK Kiinteistöt Oy en borgenslimit på högst 41 milj. euro, varav enskilda proprieborgen på 100 % beviljas som säkerhet för lån enligt den bifogade förteckningen över lån som blir kvar hos VTK Kiinteistöt Oy i samband med företagsomstruktureringen och lån som kommer i stället för dessa lån vid en eventuell omstrukturering.
- Stadsfullmäktige beslutade 9.10.2023 (§ 8) bevilja VTK Kiinteistöt Oy:s dotterbolag Vivamus Kiinteistöt Oy en borgenslimit på högst 33 milj. euro, varav enskilda proprieborgen beviljas som säkerhet för lån som kommer i stället för lånen som enligt den bifogade låneförteckningen överförs till Vivamus vid låneomstruktureringen i samband med företagsomstruktureringen. Giltighetstiden för enskilda borgen som ges begränsas till 20 år och en enskild borgen täcker alltid högst 80 % av lånet eller det återstående kapitalet i finansieringsarrangemanget.

Vanda Energi Ab

Staden äger 60 % av aktiestocken i Vanda Energi Ab. Bolagets bransch är el-, värme- och naturgasaf-färsverksamhet och annan energiförsörjning samt tillverkning av produkter och handel i anslutning till dessa, energitjänster och övrig affärsverksamhet inom branschen. År 2023 har bolaget sålt huvudsak-ligen fjärrvärme till staden till ett värde av 9,5 milj. euro. Dotterbolaget Vanda Energi Elnät Ab som i sin helhet ägs av Vanda Energi Ab har år 2023 debiterat 3,5 milj. euro i skattepliktiga elöverföringsavgifter av staden. Vanda Energi har betalat 10,8 milj. euro i utdelning till Vanda stad under räkenskapsperioden 2023.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Staden äger hela aktiestocken i Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy. Bolaget erbjuder stadskoncernen fas-tighets-, sanitets- och måltidstjänster enligt det egna verksamhetsområdet.

Staden har under räkenskapsåret 2023 köpt tjänster av bolaget till ett värde av sammanlagt 48,8 milj. euro, vilket fördelar sig på måltidstjänster 22,3 milj. euro, sanitetstjänster 11,9 milj. euro och fastighets-tjänster (inklusive väktartjänster) 14,6 milj. euro.

Staden har sålt administrativa stödtjänster till Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy för 1,0 milj. euro samt hyrt lokaler och inventarier för 0,9 miljoner euro.

5 Särredovisade bokslut

5.1 Bokslut för övriga särredovisade enheter

5.1.1 Bokslutskalkyler för Vanda stads bostadslåne-, fastighets och byggnadsfond

Resultaträkning för Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond		1.1 – 31.12.2023	1.1 – 31.12.2022
Omsättning		338,00	506,00
Material och tjänster			
Köp av tjänster	-	69,30	69,23
Övriga rörelsekostnader	-	53 255,00	18 830,00
Rörelseöverskott (-underskott)	-	52 986,30	18 393,23
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter		2 678 999,83	1 555 880,85
Övriga finansiella intäkter		15 133,44	16 784,11
		<u>2 694 133,27</u>	<u>1 572 664,96</u>
Överskott (underskott) före fonderingar		2 641 146,97	1 554 271,73
Ökning (-) eller minskning (+) av fonden	-	2 641 146,97	1 554 271,73
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)		0,00	0,00

Finansieringsanalys för Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond		1.1. – 31.12.2023	1.1. – 31.12.2022
Verksamhetens kassaflöde			
Rörelseöverskott (-underskott)	-	52 986,30	18 393,23
Finansiella intäkter och kostnader		2 694 133,27	1 572 664,96
Verksamhetens kassaflöde		2 641 146,97	1 554 271,73
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen			
Minskningar i utlåningen till övriga		9 269 512,52	3 267 428,82
Övriga förändringar i likviditeten			
Förändring av fordringar på kommunen	-	11 829 965,74	4 844 347,22
Förändring av fordringar på övriga	-	115 160,75	3 816,67
Förändring av räntefria skulder till övriga		34 467,00	18 830,00
Finansieringens kassaflöde	-	2 641 146,97	1 554 271,73
Förändring i likvida medel		0,00	0,00
Förändring i likvida medel			
Likvida medel 31.12		0,00	0,00
Likvida medel 1.1		0,00	0,00
		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Balansräkning för Vanda stads bostadslåne-, fastighets- och byggnadsfond	31.12.2023	31.12.2022
AKTIVA		
Bestående aktiva	59 582 670,34	68 852 182,86
Placeringar		
Övriga lånefordringar	59 582 670,34	68 852 182,86
Rörliga aktiva	43 316 237,24	31 371 110,75
Långfristiga fordringar		
Fordringar på kommunen	43 073 866,72	31 243 900,98
Kortfristiga fordringar		
Resultatregleringar	242 370,52	127 209,77
AKTIVA TOTALT	102 898 907,58	100 223 293,61
PASSIVA		
Eget kapital	102 845 610,58	100 204 463,61
Övriga egna fonder	102 845 610,58	100 204 463,61
Främmande kapital	53 297,00	18 830,00
Kortfristigt		
Resultatregleringar	53 297,00	18 830,00
PASSIVA TOTALT	102 898 907,58	100 223 293,61

5.1.2 Bokslutskalkyl för Skadefonden

Resultaträkning för Skadefonden	1.1. – 31.12.2023	1.1. – 31.12.2022
Omsättning	0,00	30 000,00
Övriga rörelseintäkter	467 639,14	483 595,82
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 4 488,17	- 10 120,60
Köp av tjänster	- 639 126,50	- 858 887,02
	- 643 614,67	- 869 007,62
Rörelseöverskott (-underskott)	- 175 975,53	- 355 411,80
Ökning (-) eller minskning (+) av fonden	175 975,53	355 411,80
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	0,00	0,00

Finansieringsanalys för Skadefonden	1.1. – 31.12.2023	1.1. – 31.12.2022
Verksamhetens kassaflöde		
Rörelseöverskott (-underskott)	- 175 975,53	- 355 411,80
Verksamhetens kassaflöde	- 175 975,53	- 355 411,80

Finansieringens kassaflöde		
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av fordringar på kommunen	180 345,55	- 56 648,94
Förändring av fordringar på övriga	0,00	407 588,00
Förändring av räntefria skulder till övriga	- 4 370,02	4 472,74
Finansieringens kassaflöde	175 975,53	355 411,80

Förändring i likvida medel	0,00	0,00
-----------------------------------	-------------	-------------

Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	0,00	0,00
Likvida medel 1.1	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Balansräkning för Skadefonden	31.12.2023	31.12.2022
AKTIVA		
Rörliga aktiva	7 772 710,62	7 953 056,17
Långfristiga fordringar		
Fordringar på kommunen	7 772 710,62	7 953 056,17
AKTIVA TOTALT	7 772 710,62	7 953 056,17
PASSIVA		
Eget kapital	7 772 607,90	7 948 583,43
Övriga egna fonder	7 772 607,90	7 948 583,43
Främmande kapital	102,72	4 472,74
Kortfristigt		
Leverantörsskulder	102,72	4 472,74
PASSIVA TOTALT	7 772 710,62	7 953 056,17

5.2 Affärsverkens och fondernas inverkan på stadens ekonomi

	Resultaträkningens utfall milj. €			Eliminering av interna poster milj. €			Sammanlagt milj. €
	Staden	Affärsverken	Fonderna	Staden	Affärsverken	Fonderna	Resultaträkningen totalt
Verksamhetsintäkter							
Försäljningsintäkter, externa	38,86	0,00	0,00				38,86
Försäljningsintäkter, interna	1,21	0,00	0,00	-1,21	0,00	0,00	0,00
Avgiftsintäkter, externa	43,00	0,00	0,00				43,00
Avgiftsintäkter, interna	0,39	0,00	0,00	-0,39	0,00	0,00	0,00
Understöd och bidrag, externa	31,23	0,00	0,00				31,23
Understöd och bidrag, interna	0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00
Övriga verksamhetsintäkter, externa	45,55	0,00	0,00				45,55
Övriga verksamhetsintäkter, interna	172,83	0,00	0,47	-172,83	0,00	-0,47	0,00
Verksamhetskostnader							
Personalkostnader	-394,04	0,00	0,00				-394,04
Köp av tjänster, externa	-285,90	0,00	-0,64				-286,54
Köp av tjänster, interna	-2,19	0,00	0,00	2,19	0,00	0,00	0,00
Material, förnödenh.o.varor, ext.	-44,31	0,00	0,00				-44,32
Material, förnödenh.o.varor, int.	-0,02	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
Bidrag, externa	-56,40	0,00	-0,05				-56,46
Bidrag, interna	-0,01	0,00	0,00	0,01			0,00
Övriga verksamhetskostn., externa	-51,35	0,00	0,00				-51,35
Övriga verksamhetskostn., interna	-172,70	0,00	0,00	172,70	0,00	0,00	0,00
Verksamhetsbidrag	-673,82	0,00	-0,23	0,47	0,00	-0,47	-674,05
Skatteinkomster	638,68						638,68
Statsandelar	179,66						179,66
Finansiella intäkter och kostnader							
Ränteintäkter, externa	15,27	0,00	2,68				17,94
Övriga finansiella intäkter, externa	13,81	0,00	0,02				13,83
Räntekostnader, externa	-13,99	0,00	0,00				-13,99
Övriga finansiella kostnader, externa	-0,08	0,00	0,00				-0,08
Årsbidrag	159,52	0,00	2,47	0,47	0,00	-0,47	161,99
Avskrivningar och nedskrivningar							
Avskrivningar enligt plan	-110,26	0,00	0,00				-110,26
Avskrivningar av engångskaraktär	-1,50	0,00	0,00				-1,50
Nedskrivningar	-0,09	0,00	0,00				-0,09
Räkenskapsperiodens resultat	47,68	0,00	2,47	0,47	0,00	-0,47	50,14
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver och fonder		0,00	-2,47				-2,47
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	47,68	0,00	0,00	0,47	0,00	-0,47	47,68

	Finansieringsanalysens utfall milj. €			Eliminering av interna poster milj. €			Sammanlagt milj. €
	Staden	Affärsverken	Fonderna	Staden	Affärsverken	Fonderna	Finansierings- analysen sammanlagt
Verksamhetens kassaflöde							
Årsbidrag	159,99		2,00	0,47		-0,47	161,99
Korrektivposter till internt tillförda medel	-10,57						-10,57
Investeringarnas kassaflöde							
Investeringsutgifter	-166,82						-166,82
Finansieringsandelar för investeringar	4,38						4,38
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	13,05						13,05
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	0,03	0,00	2,00	0,47	0,00	-0,47	2,03
Kassaflödet för finansieringens del							
Förändringar i utlåningen							
Ökning i utlåningsfordringar	-0,08						-0,08
Minskning i utlåningsfordringar	2,72		9,27				11,99
Förändringar i lånestocken							
Ökning i långfristiga lån	150,00						150,00
Minskning i långfristiga lån	-155,52						-155,52
Förändring i kortfristiga lån	52,39						52,39
Förändringar i eget kapital	11,94	-10,07	-1,84				0,03
Övriga förändringar i likviditeten							
Förändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	-0,96						-0,96
Förändring i omsättningstillgångar	0,06						0,06
Förändring i fordringar	-1,15	2,26	0,41				1,53
Förändring i räntefria skulder	-74,24	-4,29	0,03				-78,50
Kassaflödet för finansieringens del	-14,86	-12,10	7,88	0,00	0,00	0,00	-19,08
Förändring i likvida medel	-14,82	-12,10	9,88	0,47	0,00	-0,47	-17,05

5.3 Andra särredovisade kalkyler

I bokslutet föreslås särredovisade kalkyler enligt 30 d § i konkurrenslagen över konkurrensutsatt verksamhet. Särredovisade resultaträkningar presenteras när det gäller verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning och stadsmiljöns verksamhetsområde.

Inom verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning har stödtjänsternas försäljning till dottersammanslutningar särredovisats. De stödtjänster som säljs utgörs av försäljning av upphandling, ekonomitjänster och dataadministration. Försäljningen av stödtjänster baserar sig på serviceavtal mellan staden och dotterbolaget och för servicen tas betalt enligt en gällande prislista.

Särredovisningen har gjorts genom separata resultatenheter i enheternas bokslut, vilka upptar de intäkter som fås vid försäljningen av stödtjänster samt verksamhetens direkta kostnader. Direkta kostnader är personalkostnader för de personer som producerar tjänster och köp av tjänster och material som direkt gäller produktionen av tjänster. För IT-administrationens del riktas också avskrivningar av datasystem till de särredovisade resultatenheterna. Till den särredovisade verksamhetens resultaträkning har också hänförts den andel av enhetens gemensamma kostnader som hör till verksamheten i fråga, som hyreskostnader och andra gemensamma kostnader med personanknytning, som kostnader för datatrafik, löneräkning och företagshälsa. Chefsarbetet har allokerats till den särredovisade verksamheten i förhållande till antalet personer.

Inom stadskulturens verksamhetsområde har den externa lokalitetshyrningen särredovisats. Den externa lokalitetshyrningen omfattar uthyrningen av verksamhetslokaler till andra enheter än dem som finns inom Vanda stad och uthyrningen av tjänstebostäder. Hyrorna faktureras utgående från hyresavtalet.

Intäkterna från uthyrningen av bostäder och direkta kostnader i anslutning till bostäder bokförs på sina egna kostnadsställen. Utöver detta gäller avskrivningar för bostadsuthyrningen när det gäller de fastigheter som ägs av kommunen. För den externa uthyrningen av verksamhetslokaler bokförs de direkta intäkterna och kostnaderna enligt fastighet i bokföringen. Både byggnadernas underhållskostnader och avskrivningar har särredovisats för respektive byggnads del i förhållande till de kvadratmetrar som hyrts ut separat. För fastighetsskötselns del har de kostnader som i bokslutet inte hänförs direkt till byggnaderna, separerats från det totala antalet kvadratmetrar i de fastigheter som ägs av staden i förhållande till antalet uthyrda kvadratmetrar. Enligt samma förhållande har också enhetens personalkostnader och övriga gemensamma kostnader samt de kostnader som överförs inom verksamhetsområdesförvaltningen och stadens interna stödtjänster hänförts.

Differentierad resultaträkning för verksamhets- området för stadens strategi och ledning	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Omsättning	2 852 881,41	1 654 773,07
Övriga rörelseintäkter	0,00	41 614,00
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 1 614,17	- 316,45
Köp av tjänster	- 2 180 870,93	- 1 180 440,78
	- 2 182 485,10	- 1 180 757,23
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 311 426,80	- 377 469,93
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 55 656,66	- 53 944,61
Övriga lönebikostnader	- 10 424,90	- 9 984,68
	- 377 508,36	- 441 399,22
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	0,00	- 146,81
Övriga rörelsekostnader	- 271 685,69	- 186 641,61
Rörelseöverskott (-underskott)	21 202,26	- 112 557,80
Finansiella intäkter och kostnader		
Övriga finansiella kostnader	0,00	- 0,79
	0,00	- 0,79
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	21 202,26	- 112 558,59

Särredovisad resultaträkning för stadsmiljöns verksamhetsområde	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Omsättning	13 428 576,42	7 454 374,43
Övriga rörelseintäkter	108 672,19	34 947,90
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 507 419,04	- 218 042,51
Köp av tjänster	- 2 364 217,66	- 1 581 567,88
	- 2 871 636,70	- 1 799 610,39
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 201 637,67	- 114 217,07
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 41 471,08	- 23 665,75
Övriga lönebikostnader	- 7 950,54	- 4 510,81
	- 251 059,29	- 142 393,63
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 4 316 739,15	- 932 461,67
Övriga rörelsekostnader	- 4 428 475,37	- 3 823 262,54
Rörelseöverskott (-underskott)	1 669 338,10	791 594,10
Finansiella intäkter och kostnader		
Övriga finansiella kostnader	- 1 958,39	- 445,37
	- 1 958,39	- 445,37
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	1 667 379,71	791 148,73

6 Förteckningar och redogörelser

6.1 Bokföringsböcker och redogörelse för förvaring av bokföringen

Balansboken ska enligt Arkivverkets anvisningar (3.9.2001 KA 158/43/2001) förvaras varaktigt.

Enligt 10 § 2 mom. i bokföringslagen ska räkenskapsperiodens verifikationer, korrespondens om affärshändelser och annat eventuellt bokföringsmaterial som bestyrker affärshändelser bevaras minst sex år från utgången av det år då räkenskapsperioden har upphört. Undantag från 10 § 2 mom. i bokföringslagen utgör bland annat bokföringshandlingar för EU-projekt (10 år) samt fakturor, verifikat och utredningar i anslutning till fastighetsinvestering (13 år).

För arkiveringen svarar det verksamhetsområde som använt verifikationerna.

Arkivering av bokslutshandlingar

Balans- och resultaträkningar	i SAP-systemet
Finansieringsanalyser	i SAP-systemet
Räkenskapsperiodens transaktioner enligt uppföljningsobjekt	i SAP-systemet
Bestående aktiva, objektkatalog	i SAP-systemet
Bestående aktiva, samlingsförteckningar	i SAP-systemet
Dagbok	i Asta arkiveringssystemet
Huvudbok	i Asta arkiveringssystemet
Konto 172000 Kundfordringar av dottersamfund	i Asta arkiveringssystemet
Konto 172500 Kundfordringar av medlemssamkommuner	i Asta arkiveringssystemet
Konto 173000 Kundfordringar från ägarintressesamfund, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 173500 Kundfordringar inom kommunen	i Asta arkiveringssystemet
Konto 174000 Kundfordringar av övriga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254500 Leverantörsskulder till dottersamfund	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254600 Leverantörsskulder till medlemssamkommuner	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254700 Leverantörsskulder till intressesamfund, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254800 Leverantörsskulder interna, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254900 Leverantörsskulder till övriga	i Asta arkiveringssystemet
Verifikationstyper och nummerserier 2023	i Asta arkiveringssystemet
Kontoplan 2023	i Asta arkiveringssystemet
Lagerbokföringar	
Depån	usb
Balansbok	inbunden separat
Balansspecifikationer	usb

Till övriga delar arkiveras bokföringsmaterialet utskrivet i pappersform.

6.2 Förteckning över verifikationstyper

SAP-verifikationstyper 2023

Verif.typ	Nummerserie	Verifikationsnr		Verksamhetsomr./resultatomr.
02	A1	13803001 - 13803999	Nätbetalning	Verifikationstyp för nätbetalningar
03	A2	13804001 - 13804999	Nätbetalning	Verifikationstyp för nätbetalningar
12	B1	13816001 - 13816999	Servicekassa	Mårtensdals simhall
14	B3	13818001 - 13818999	Webbshop	Gemensam verifikationstyp för webbshoppen
15	B4	13819001 - 13819999	Servicekassa	Gemensam verifikationstyp för servicekassor
AA	01	10000000 - 19999999	Anläggningstillg.bokf.	Ekonomiservice
AB	99	990000000-99999999	Bokföringsverifikat	Ekonomiservice
AF	03	30000000 - 39999999	Bokf. av avskrivningar	Ekonomiservice
AZ	02	20000000 - 29999999	Annull. av investeringar	Ekonomiservice
BA	06	60000000 - 69999999	Maskinläsbart kontoutdrag	Ekonomiservice
BM	24	240000000 - 249999999	Köpvagift, autom.	Finansieringsväsendet
DA	15	150000000 - 159999999	Kundverifikation	Ekonomiservice
DL	31	310000000 - 319999999	Kreditförlust	Ekonomiservice
DP	08	80000000 - 89999999	Indrivningsåtg.penningsinst.	Ekonomiservice
DT	19	190000000 - 199999999	Kunder - utjämning	Ekonomiservice
DV	14	140000000 - 149999999	Försälj.betaln.autom.	Ekonomiservice
DZ	14	140000000 - 149999999	Försälj.betaln.manuellt	Ekonomiservice
K1	25	250000000 - 259999999	Maskincentr. Transport	Kommunalteknikcentralen
K2	26	260000000 - 269999999	Depån Bränsle	Kommunalteknikcentralen
K6	34	340000000 - 349999999	Apotti, avgifter	Social- och hälsovårdsväsendet
K7	36	360000000 - 369999999	Apotti, betalningsförbindelse	Social- och hälsovårdsväsendet
KH	20	200000000 - 209999999	Leverantörer - skuld(SAP)	Ekonomiservice
KM	27	270000000 - 279999999	Leverantörer - resor	Ekonomiservice
KR	21	210000000 - 219999999	Leverantörer - faktura	Ekonomiservice
KS	23	230000000 - 239999999	Interna avgifter	Ekonomiservice
KT	24	240000000 - 249999999	Leverantörer - utjämn.	Ekonomiservice
KX	28	280000000 - 289999999	Interna köpfakturor	Ekonomiservice
L1	L1	66400001 - 66499999	Maskincentralen	Kommunalteknikcentralen
L2	L2	66500001 - 66599999	Depån	Kommunalteknikcentralen
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Interna hyror/koki	Fastighetscentralen
LR	LR	52000000 - 52999999	Apollo finans.transakt.	Finansieringsväsendet
PA	PA	17110001 - 17119999	Timplöner	Personalservice, löneräkn.
PC	PC	18110001 - 18119999	Månadslöner	Personalservice, löneräkn.
PL	PL	19110001 - 19119999	Arvoden	Personalservice, löneräkn.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Löner	Personalservice, löneräkn.
PY	PY	18200001 - 18299999	Förhandsbokf. semesterlöner	Personalservice, löneräkn.
RE	44	440000000 - 449999999	Faktura - brutto(MM)	Centrallagret
RV	00	1000000000 - 9899999999	Försälj.faktura(SD)	Ekonomiservice
RX	93	9910700000 - 9910999999	Intern fakturering	Ekonomiservice
SA	11	110000000 - 118999999	Huvudbok, kontoverifikat	Ekonomiservice
SB	12	120000000 - 129999999	Rondo FI verifikat	Ekonomiservice
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-konton - utjämn.	Ekonomiservice
SU	SU	119000000 - 119999999	Moms-bokföringsverif.i efterh.	Ekonomiservice
UO	57	570000000 - 579999999	Utsökningsredovisningar	Ekonomiservice
WA	45	450000000 - 459999999	Överlåtelse av varor	Centrallagret
X2	D6	14800001 - 14899999	Stadskortet	Måltidsservicen

Noterna verifikationstyper 2023

Verif.typ	Nummerserie	Verifikationsnr		Verksamhetsomr./resultatomr.
LT		1-999	Noter	Ekonomiservice

6.3 Kalkylscheman för nyckeltal

Resultaträkningens nyckeltal

Verksamhetens intäkter i procent av verksamhetens kostnader
 $= 100 * \text{Verksamhetens intäkter} / (\text{Verksamhetens kostnader} - \text{Tillverkning för eget bruk})$

Årsbidrag i procent av avskrivningarna:
 $= 100 * \text{Årsbidrag} / \text{Avskrivningar och nedskrivningar}$

Årsbidrag euro/invånare
 $= \text{Årsbidrag} / \text{Invånarantal 31.12}$

Finansieringsanalysens nyckeltal

Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, euro
 $= \text{Utfallet av mellanresultatet för verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under bokslutsåret och de föregående fyra åren}$

(Kommun och koncern) Internt tillförda medel för investeringar, %
 $= 100 * \text{Årsbidrag} / \text{Egen anskaffningsutgift för investeringar}$

(Kommun och koncern) Låneskötselbidrag
 $= (\text{Årsbidrag} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Låneamorteringar})$

Om mer än 20 % av lånestocken utgörs av bulletlån, används den kalkylmässig årliga amorteringen som amorteringsbelopp vid beräkningen av nyckeltal. Den kalkylmässiga årliga amorteringen beräknas genom att dividera lånestocken 31.12 med åtta.

Kalkylmässigt låneskötselbidrag
 $= (\text{Årsbidraget} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{kalkylmässiga amorteringar på lån})$

Likviditet (dagar)
 $= 365 \text{ dagar} * \text{Likvida medel 31.12} / \text{Kassautbetalningar under räkenskapsperioden}$

Balansräkningens nyckeltal

(Kommun) Soliditet, %
 $= 100 * (\text{Eget kapital} + \text{Avskrivningsdifferens och reserver}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$

(Koncern) Soliditet, %
 $= 100 * (\text{Eget kapital} + \text{Minoritetsandel} + \text{Koncernreserv}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$

Relativ skuldsättning, %
 $= 100 * (\text{Främmande kapital} - \text{Erhållna förskott}) / \text{Driftsinkomster}$

Akkumulerat överskott (underskott)
 $= \text{Föregående räkenskapsperioders överskott (underskott)} + \text{Räkenskapsperiodens överskott (underskott)}$

Akkumulerat överskott (underskott), €/ invånare
 $= [\text{Föregående räkenskapsperioders överskott (underskott)} + \text{Räkenskapsperiodens överskott (underskott)}] / \text{Invånarantal 31.12.}$

(Kommun och koncern) Lånestock 31.12.

= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder)

Lånestock euro/ invånare

= Lånestock / Invånarantal 31.12.

Lån och hyresansvar 31.12

= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Leverantörsskulder + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar

Lån och hyresansvar, euro/invånare

= [Främmande kapital - (Erhållna förskott + Leverantörsskulder + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar] / Invånarantal 31.12.

Lånefordringar 31.12.

= I placeringar antecknade masskuldebrevsfordringar och andra lånefordringar

7 Underteckning av bokslutet och bokslutsanteckning

VANTAAN KAUPUNKI

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 25.3.2024

Vantaan kaupunginhallitus


Mika Kasonen


Mika Niikko


Ville Karinen


Anitta Orpana


Sakari Rokkanen


Minna Räsänen


Visa Tammi


Hanna Valtanen


Pekka Timonen
Kaupunginjohtaja


Ulla Kaukola


Faysal Abdi


Kai-Ari Lundell


Maarit Raja-ahol


Eye Rämö


Juha Suoniemi


Tiina Tuomela

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Helsinki 24 4 2024

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö


Juha Huuskonen
KHT, JHT



Vanda stad
tfn 839 11 (växel)
Stationsvägen 7, 01300 Vanda



5 §

Ändring av förvaltningsstadgan

VD/2894/00.01.01.00/2024

PT/S-AP/MT/AP

I förvaltningsstadgan ingår bestämmelser om betalning av mötesarvoden till förtroendevalda.

Enligt 26 kap. 2 § 9 mom. i förvaltningsstadgan är förutsättningen för att få mötesarvode att den förtroendevalda har varit närvarande vid sammanträdet under minst en halvtimme, med undantag av ett inställt sammanträde eller då sammanträdet pågått kortare tid än en halvtimme.

En ersättare inkallas till ett organs sammanträde i stället för en ordinarie ledamot, om den ordinarie ledamoten är jävig att behandla ett enskilt ärende eller är förhindrad att helt eller delvis delta i ett sammanträde. Om en ersättare inte deltar i hela sammanträdet får ersättaren mötesarvode endast om han eller hon har varit närvarande vid sammanträdet under minst en halvtimme.

Den här bestämmelsen i förvaltningsstadgan har ansetts vara oskälig för ersättaren. Ersättaren kan bli tvungen att vänta utanför möteslokalen en lång tid innan inledningen av behandlingen av det ärende för vilket han eller hon kommit för att delta i, i stället för en förhindrad ordinarie ledamot. Om behandlingen av själva ärendet pågår i mindre än en halvtimme får ersättaren inget arvode. En ersättare kan också behövas vid ett organs sammanträde först sent på kvällen eller till och med på natten och det finns inga garantier för att sammanträdet kommer att pågå en halvtimme efter det att ersättaren har anlänt.

Det föreslås att förvaltningsstadgan ändras så att ersättaren får mötesarvode om han eller hon deltar i ett sammanträde när den ordinarie ledamoten är jävig eller förhindrad, även om han eller hon inte har varit närvarande vid sammanträdet under minst en halvtimme.

För de ordinarie ledamöterna kommer bestämmelserna att förbli oförändrade.

Stadsstyrelsen 22.4.2024 § 8

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att 26 kap. 2 § i förvaltningsstadgan ändras på det sätt som framgår av den bifogade bilagan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 5

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att 26 kap. 2 § i förvaltningsstadgan ändras på det sätt som framgår av den bifogade bilagan.



Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

– Förvaltningsstadgan 26 kap. 2 §, ändringarna synliga

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Sari-Anna Pennanen, stadsjurist
([fornamn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn(at)vantaa.fi))

2 § Mötesarvoden till ledamöter i organ

Stadens organ

Till ledamöter i nedannämnda organ betalas för ett sammanträde som pågått i högst tre (3) timmar följande grundarvode:

- | | |
|---|----------|
| • Stadsfullmäktiges ordförande | 290 euro |
| • Stadsfullmäktigeledamot | 240 euro |
| • Stadsstyrelsens ordförande | 290 euro |
| • Stadsstyrelseledamot | 240 euro |
| | |
| • Ordförande i stadsstyrelsens sektion | 290 euro |
| • Ledamot i stadsstyrelsens sektion | 240 euro |
| | |
| • Ordförande i en nämnd | 200 euro |
| • Nämndledamot | 150 euro |
| | |
| • Centralvalnämndens ordförande (valår) | 290 euro |
| • Ledamot i centralvalnämnden (valår) | 190 euro |
| • Centralvalnämndens ordförande | 200 euro |
| • Ledamot i centralvalnämnden | 150 euro |
| | |
| • Ungdomsfullmäktiges ordförande | 30 euro |
| • Ledamot i ungdomsfullmäktige | 20 euro |

Ett organs aftonskolor och informationsmöten betraktas också som sammanträden.

För sammanträden i utskott, kommittéer, råd och delegationer samt andra organ betalas motsvarande arvode till ordföranden och ledamöterna i organet som till ordföranden och ledamöterna i en nämnd.

Då stadsfullmäktiges ordförande och vice ordförandena deltar i stadsstyrelsens sammanträden får de samma arvode som stadsstyrelseledamöterna.

Då stadsstyrelsens ordförande, vice ordförandena och ledamöter deltar i stadsfullmäktiges sammanträden får de ett lika stort mötesarvode som en stadsfullmäktigeledamot.

Då stadsstyrelsens ordförande och en ledamot deltar i ett annat organs sammanträde i egenskap av representant för stadsstyrelsen får ordföranden och ledamoten samma mötesarvode som en ledamot i det berörda organet.

Då en ledamot i ungdomsfullmäktige representerar ungdomsfullmäktige vid ett sammanträde i ett annat av stadens organ betalas till ledamoten i ungdomsfullmäktige mötesarvode enligt denna stadga. Som ett undantag till det som anges ovan betalas till en ledamot i ungdomsfullmäktige ett mötesarvode på 40 euro då han eller hon deltar i stadsfullmäktiges sammanträde.

En förtroendevald som i annan egenskap än ledamot eller ordinarie utsedd representant har inbjudits eller förordnats att närvara vid ett sammanträde som hålls av stadens organ får samma arvode som en ledamot i det berörda organet.

Förutsättningen för att få mötesarvode är att den förtroendevalda har varit närvarande vid sammanträdet under minst en halvtimme, med undantag av ett inställt sammanträde eller då sammanträdet pågått kortare tid än en halvtimme. **Denna bestämmelse gäller dock inte en ersättare som kallas till sammanträdet när en ordinarie ledamot är jävig eller förhindrad.**

Till vice ordföranden i ett organ betalas mötesarvodet för en ordförande förutsatt att han eller hon fungerar som ordförande under hela sammanträdet om sammanträdet pågått i mindre än en halvtimme och i övriga fall förutsatt att han eller hon fungerar som ordförande i minst en halvtimme.

I protokollet som utgör underlag för utbetalningen av arvoden ska mötestiderna antecknas enligt sammanträdetets gång. Pauser där en ledamot i ett organ är skyldig att vara tillgänglig (t.ex. förhandlingspaus) antecknas inte i protokollet. I ett sammanträde som pågår i över åtta (8) timmar ska det ingå en paus på minst en (1) timme, vilken inte räknas in i mötestiden. Restiden till mötesplatsen och tillbaka räknas inte som tid som berättigar till mötesarvode.

Till en förtroendevald som deltar i ett organs seminarium eller utbildning som inbjuden betalas för varje seminariedag ett arvode motsvarande grundarvode för vederbörande organs sammanträde (mötesarvode för ett sammanträde som pågått kortare tid än tre (3) timmar), förutsatt att det sammanställs en promemoria om seminariet eller utbildningen och att den förtroendevalda varit närvarande under minst en (1) timme.

Organ utanför staden

Till en förtroendevald som deltar i sammanträden som hålls av Delegationen för huvudstadsregionen och Huvudstadsregionens samordningsgrupp betalas arvode enligt mötesarvode för stadsstyrelsens ledamöter.

Till förtroendevalda som utsetts till stadens representant i samkommuner eller andra kommunala samarbetsorgan betalas ett arvode motsvarande mötesarvode för en stadsstyrelseledamot, ifall stadens representant inte får arvode av den berörda organisationen. Till förtroendevalda betalas ersättning för inkomstförlust och andra kostnader för deltagande i ovan nämnda sammanträden om inte den ovan nämnda organisationen ersätter kostnaderna.



VD/262/02.01.01.00/2022

PT/AT/MU/MT/AP

Enligt 37 § i kommunallagen ska kommunen ha en kommunstrategi där fullmäktige bestämmer om målen för kommunens verksamhet och ekonomi på lång sikt. Enligt kommunallagen ska kommunstrategin ses över åtminstone en gång under fullmäktiges mandattid och i strategin ska det anges hur genomförandet av strategin utvärderas och följs upp.

Vandas stadsstrategi för åren 2022–2025 godkändes i stadsfullmäktige 31.1.2022. Den innehåller stadens värderingar, vision och de strategiska mål som ska förverkligas under fullmäktigeperioden. I strategin utgår planeringen av stadens ekonomi från de långsiktiga mål som uppsatts för stadens verksamhet.

En kvalitativ halvtidsutvärdering av strategin bereddes under hösten 2023 och godkändes i stadsfullmäktige 11.12.2023 § 7. Det rapporteras till stadsfullmäktige och stadsstyrelsen om hur målen och mätarna i stadsstrategin 2022–2025 framskridit enligt läget i slutet av föregående år under åren 2024 och 2026. Den bifogade halvtidsgranskningen av utfallet av strategins mål och mätare i anslutning till halvtidsutvärderingen gjordes utifrån läget 31.12.2023.

Av strategins mätare (totalt 81 st.) bedömer man att 31 procent (25 st.) kommer att uppnås i sin helhet, 42 procent delvis (34 st.) och 17 procent (14 st.) inte alls under strategiperioden. Vad gäller 10 procent av mätarna (8 st.) kunde man inte göra någon bedömning än.

Årsbidraget enligt bokslutet för 2023 uppgick till 162 milj. euro. Avmattningen i byggandet och försämringen av skatteinkomstutvecklingen medför utmaningar vad beträffar att uppnå årsbidragsmålet inom utsatt tidsplan.

Markanvändningens nettointkomster uppgick år 2023 till 16,35 miljoner euro. Markförsäljningsmålen nås inte åren 2022–2025. Från och med 2022 har i synnerhet efterfrågan på bostadstomter minskat drastiskt på grund av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, inflationen, stigande byggkostnader och en stigande räntenivå. I Vanda färdigställdes totalt 452 småhusbostäder år 2023. Utarbetandet av ett småhusprogram pågår. Småhus planläggs i alla storområden enligt planläggningsprogrammet.

Andelen invånare som avlagt minst examen på andra stadiet av befolkningen var 69 procent 2022 och andelen högskoleutbildade var 31,5 procent. Andelen invånare med främmande språk som modersmål som hade minst examen på andra stadiet var 42,8 procent.

Konjunktturnedgången har ökat antalet arbetslösa arbetssökande och särskilt permitterade under 30 år. Antalet ungdomsarbetslösa var 3580 i slutet av 2023. Antalet arbetssökande med främmande språk som modersmål har också ökat. Man har kontaktat arbetssökande kunder aktivt och utvecklat åtgärder som förenar arbetssökande och företag. Arbetslöshetsgraden i Vanda var 12,4 procent i slutet av 2023. Den relativa utvecklingen av företagens lönesumma har varit positiv i Vanda.

Fullmäktigeperiodens välfärdsplan har utarbetats. Stadsfullmäktige godkände den i juni 2023. Välfärdsplanen på stadsnivå innehåller på ett mångsidigt sätt handlingar som främjar välfärd och hälsa, och som man börjat genomföra. I arbetet för att främja välfärd och hälsa lades vikten vid uppgifterna



inom den lagstadgade välfärdsrapporteringen och välfärdsplanerna och vid att föra hyte-förhandlingar med välfärdsområdet. Hyte-strukturerna existerar och samarbetet fungerar.

Finlands UNICEF beviljade Vanda stad utmärkelsen Barnvänlig kommun i januari 2024.

Grundskoleelevernas läsfärdighet bedömdes med testet Lukuseula (åk 2). Resultaten från Lukuseula hade sjunkit en aning. Kunskaper i matematik mättes med testet Funa år 2023 på våren (åk 3) och hösten (åk 7). Vad beträffar totalpoängen är kunskaperna bland barnen i Vanda en aning över den nationella genomsnittsnivån.

MEK-programmet har genomförts rätt så bra. Av programmets åtgärder för 2023 har uppskattningsvis 21 vidtagits fullt ut (70 %) och 9 delvis (30 %).

En enkät för att mäta färdigheter i att utträtta digitala ärenden genomfördes under våren 2023. Andelen personer som inte får digitalt stöd när de behöver det hade minskat jämfört med 2021 (pensionärer: 14 %, personer med främmande språk som modersmål 8 % och arbetslösa 8 %).

Mobbningen har ökat i hela landet, men i Vanda lite mer än den nationella genomsnittsnivån. Förekomsten av mobbning påverkas av flera fenomen som anknyter till barns och ungas uppväxtmiljö och av samhällseliga förändringar.

Alla stora koncernbolag har ett program för ansvarsfullhet 2023 och det följs. Föregångare inom den cirkulära ekonomin-målet har främjats, bland annat nåddes den återvinningsgrad som fungerat som målnivå inom stadens egna byggprojekt. Andelen skyddade, återställda och naturliga områden utgör 6,6 procent av stadens markområden. Målet för Green City Accord är att skydda hälften av generalplanens skyddsområdesreserveringar som ligger stadens mark före 2026 och alla reserveringar före 2030.

Andelen hållbara färdsätt ökade. Antalet påstigningar i kollektivtrafiken var 133 218 påstigningar/vardag och antalet påstigningar på HRT:s bussar var i november 2023 till och med 12 procent större än 2019. Däremot minskade antalet påstigningar i tågtrafiken på grund av betydligt glesare närtågstrafik till följd av banarbeten.

Utvecklingsplanerna för stadscentrumen har utarbetats och presenterats vid stadsstyrelsens aftonskola 27.11.2023. En webbpublikation publiceras våren 2024. Medborgarbudgeten som genomförs i alla storområden från och med november 2023 erbjuder möjlighet att påverka den egna närmiljön. Inom ramen för medborgarbudgeten har samarbete utförts med bland annat lokala invånarorganisationer. Stadens invånarforum har utvecklats till att bli mer interaktivt. Nära till naturen: 98,2 procent av invånarna bor högst 300 meter från ett grönområde som är minst 0,5 ha.

Sjukfrånvaron (6 %) har inte minskat enligt målnivån, däremot minskade andelen sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa (1,11 %).

Stadsstyrelsen 22.4.2024 § 7

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att rapporten om målen och mätarna i stadsstrategin 2022–2025, daterad 31.12.2023, antecknas för kännedom.



Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 6

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige antecknar för kännedom rapporten om målen och mätarna i stadsstrategin 2022–2025, daterad 31.12.2023.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

– Rapporten om målen och mätarna i stadsstrategin 2022–2025, daterad 31.12.2023.

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Matti Ruusula, ekonomi- och strategidirektör, tfn 043 824 9254, [foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn[at]vantaa.fi)

Vesa Kokkonen, strategi- och forskningschef, tfn 050 3181582, [foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn[at]vantaa.fi)



Vantaa

Kaupunkistrategian 2022–2025 tavoitteiden ja mittarien raportti 31.12.2023

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni	Vuosikatetavoite kasvaa kaupungin talousarvioissa	TA 2020 91,7 milj. euroa	TA 2025 130,0 milj. euroa	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Talous- ja strategiajohtaja	Valtuustokauden strategian, talousarvion 2024 sekä tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaiset kehittämistoimenpiteet.	TP 2023: Vuosikate 162 milj. euroa. TS 2025: Vuosikate 137 milj. euroa. Rakentamisen hiipuminen ja verotulokehityksen heikkeneminen asettavat haasteita vuosikatetavoitteen saavuttamiseksi tavoiteaikataulussa.	Toteutuu osittain
	Maanluovutuksen ja maankäyttö-sopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttö-sopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Suppeampi maanmyyntivoittotavoite yhteensä 120 milj. euroa vuosina 2018–2021	Yhteensä 150 milj. euroa vuosina 2022–2025	akj Tero Anttila	Vuonna 2023 maata hankittiin vapaaehtoisin kaupoin, etuusto-oikeutta käyttämällä, sopimuskorvauksina ja lunastuksella yhteensä noin 90 ha. Yritystontteja myytiin neljä ja vuokrattiin yksi. Työpaikatonttien luovutusten tuoma työpaikamäärän kasvu on noin 750 uutta työpaikkaa. Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin vuokraamalla kolme kappaletta (ei myyty yhtään) ja pientalotontteja omakotirakentamiseen kaksi kappaletta. Vuodesta 2022 alkaen erityisesti asuntotonttien kysyntä on romahtanut johtuen Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan, inflaatiosta ja rakennuskustannusten noususta sekä korkotason noususta. Tästä syystä maanmyyntitavoitteita ei saavuteta vuosina 2022–2025.	Maankäytön nettotulot: 2023: 16,35 milj. euroa 2022: 34,89 milj. euroa	Ei toteudu lainkaan
	Kaupungin omien investointien (pl. mahdollinen Vantaan ratikka) omarahoitusosuus vuosina 2022–2025	541 milj. euroa vuosina 2017–2020	Enintään 660 milj. euroa vuosina 2022–2025	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Talous- ja strategiajohtaja	Palveluverkkosuunnittelu, talousarvion 2024 sekä tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaiset kehittämistoimenpiteet.	Investointien omarahoitusosuudet: Vuosi 2022: 131 milj. euroa Vuosi 2023: 162 milj. euroa	Toteutuu täysin
	Kaupungin ulkoinen lainamäärä/asukas (pl. mahdollisen	3 618 euroa/asukas (TP 2020)	Alle 4 200 euroa/asukas vuonna 2025	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Vuosikatteen myönteinen kehitys sekä investointimenojen hallinta.	3 199 euroa/asukas (TP 2023)	Toteutuu täysin

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	Vantaan ratikan rahoittaminen)			Raportointivas- tuu: Rahoitusjoh- taja			
	Konsernin laina- määrä/asukas, ilman Vantaan Energian osuutta (pl. mahdol- lisen Vantaan rati- kan rahoittaminen)	7 857 euroa/asu- kas (TP 2020)	Alle 9 000 euroa vuonna 2025	Kaupungin joh- taja, apulaiskau- punginjohtajat Raportointivas- tuu: Rahoitusjoh- taja	Vuosikatteen myönteinen kehitys sekä in- vestointimenojen hallinta.	7 153 euroa (TP 2023)	Toteutuu täysin 
	Konsernin pitkäai- kaiset vastuut, ilman Vantaan Energian osuutta	Leasing- ja vuokra- vastuut yht. 390 milj. euroa (TP 2020)	Leasing- ja vuok- ravastuut alle 440 milj. euroa vuonna 2025	Kaupungin joh- taja, apulaiskau- punginjohtajat Raportointivas- tuu: Rahoitusjoh- taja	Hyvinvointialueuudistuksen myötä Van- taan kaupungin osuus HUS:n taseen ulko- puolisista vastuista siirtyi hyvinvointialu- eelle. Uusia pitkäaikaisia leasing- ja vuok- rasopimuksia ei ole tehty merkittävässä määrin.	321 milj. euroa (TP 2023)	Toteutuu täysin 
	Laaditaan Kiinteistö- johtamisen linjauk- set, jotka kytkevät yhteen Vantaan kau- pungin toimitilatoi- mijat ja määrittävät kiinteistönpitoa kos- kevat yhteiset toi- mintamallit.	Vantaan kaupunki- konsernin toimiti- lastrategia laadit- tiin viimeksi vuonna 2006	Kiinteistöjohta- misen linjaukset ovat valmiit, hy- väksytty ja niitä toteutetaan	Kaupungin joh- taja, apulaiskau- punginjohtajat Raportointivas- tuu: akj Tero Anttila	Vantaan kiinteistöjohtamisen linjaukset on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympä- ristön, kaupunkistrategian ja johdon sekä VAV Yhtymä Oy:n ja VTK Kiinteistöt Oy:n edustajien kanssa. Uudet linjaukset korvaavat vuonna 2006 laaditun toimiti- lastrategian. Kaupungin ja konserniyhtiöi- den yhteisillä linjauksilla ohjataan kaupun- gin tilakannan sekä kiinteistönpitoon liitty- vien käytäntöjen ja toimintamallien kehit- tämistä. Kiinteistöjohtamisen linjaukset täydentävät kaupunkistrategian lisäksi kaupunkitasoista palveluverkkosuunnitel- maa, konserniyhtiöiden omistajapoliittisia linjauksia ja maapoliittista ohjelmaa kiin- teistönpidon osa-alueilla.	Linjaukset hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 5.9.2022. Linjausten pääkappaleet muodostuvat neljästä päämäärästä, joista kukin jakautuu edelleen kol- meen tavoitetilaa. Tavoitetilat konkretisoituvat edelleen useimpiin yksittäisiin toimenpiteisiin, joita voidaan tarkentaa ja toteutumista seurata kaupungin normaalin talousarviokäsittelyn yh- teydessä.	Toteutuu täysin 
	Tehdään kokonais- tarkastelu ja suunnit- telma konsernin omistusten kokonai- suudesta ja strategi- set valinnat siitä, mitä kaupungin	Suunnitelmaa ei ole tehty	Suunnitelma on valmis ja sitä to- teutetaan	Kaupungin joh- taja, apulaiskau- punginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Suunnitelma on hyväksytty konsernijaos- tossa kesällä 2022. Suunnitelmaa nouda- tetaan. Hyvinvointialueuudistukseen liitty- vät myynnit on toteutettu alkuvuodesta 2023. As Oy Sepänpuiston myynnistä on päätetty kaupunginhallituksessa	Suunnitelma on hyväksytty konsernijaostossa kesällä 2022. Suunnitelmaa noudatetaan. Hyvin- vointialueuudistukseen liittyvät myynnit on to- teutettu alkuvuodesta 2023. As Oy Sepänpuis- ton myynnistä on päätetty kaupunginhallituk- sessa joulukuussa 2023 ja kaupat toteutettu tammikuussa 2024. As Oy Katriinanrinteen	Toteutuu osittain 

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	tulisi omistaa ja mistä omistuksista luopua sekä toteutussuunnitelma mahdollisille luopumisille.				joulukuussa 2023 ja kaupat toteutettu tammikuussa 2024.	myynti on viivästynyt Katriinan sairaala-alueen kehittämissuunnitelmien vuoksi ja K Oy Raha- aseman markkinatilanteen vuoksi.	
2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi	Vantaalaisten koulutustaso	Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus väestöstä 70 % Korkeakoulutettujen osuus on 23 %	Osuus nousee Osuus nousee	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Apulaiskau- punginjohtajat (toimenpiteet), talous- ja strate- giajohtaja (mit- tari)	Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä on kehitetty uusia toimintatapoja oppivelvollisten opintojen seurantaan ja tukemiseen. Tutkintoon valmentavaa TUVAKoulutusta on kehitetty siten, että mahdollisimman moni TUVAKoulutuksen suorittanut voi jatkaa opintojaan toisen asteen tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Opettajia on koulutettu kieli- ja kulttuuritietoiseen toimintatapaan. Tikkurilan osaamiskampuksen suunnittelutyössä on kiinnitetty erityistä huomioita ammattikorkeakoulujen sekä yliopistojen kontaktointiin. Korkeakouluyhteistyötä on mallinnettu toisen asteen koulutuksen palvelualueella, tavoitteena opiskelijoiden nopeampi siirtyminen korkeakouluopintoihin. Toisen asteen koulutuksen palvelualue on palvelumuotoilun menetelmin laatinut joustavia oppimisen polkuja toisen asteen opiskelijoille, jotta mahdollisimman monella toisen asteen opiskelijalla olisi riittävät tiedot ja taidot työelämää sekä jatko-opintoja ajatellen.	Vähintään toisen asteen tutkinto 69 % (31.12.2022) Korkeakoulutettujen osuus 31,5 % (31.12.2022) (oikea lähtötaso v. 2020: 32 %)	Ei toteudu lainkaan ☐
	Vieraskielisten koulutustaso (myös suomen kielen osaamisen tason nostaminen)	Vieraskielisistä 54 % on vähintään toisen asteen tutkinto	Osuus nousee	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Apulaiskau- punginjohtajat (toimenpiteet), talous- ja strate- giajohtaja (mit- tari)	Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä on kehitetty uusia toimintatapoja oppivelvollisten opintojen seurantaan ja tukemiseen. Tutkintoon valmentavaa TUVAKoulutusta on kehitetty siten, että mahdollisimman moni TUVAKoulutuksen suorittanut voi jatkaa opintojaan toisen asteen tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Opettajia on koulutettu kieli- ja kulttuuritietoiseen toimintatapaan.	Vieraskielisistä vähintään toisen asteen tutkinto 42,8 % (31.12.2022)	Ei toteudu lainkaan ☐

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
					Maahanmuuttajien osaamiskeskuksessa sekä Vantaan aikuisopistossa on koulutettu monikielisiä opiskelijoita huomioiden erityisesti suomen kielen riittävän osaamisen varmistaminen.		
	Vantaalaisten työttömyys	13,7 % (syyskuu 2021)	9,0 %	Työllisyys- ja koulutuspäivälaitoksen johtaja	Asiakkaiden työllistymissuunnitelmien päivittäminen (suunnitelma-aste) kuvaa asiakkaan kontaktoinnin aktiivisuutta. Asiakasmäärän kasvusta huolimatta suunnitelma-aste on noin 57 prosentin tasolla.	12,4 %	Toteutuu osittain 
	Nuorisotyöttömyys (alle 30-vuotiaiden työttömyyden puollittaminen)	4 997 (elokuu 2021)	2 500	Työllisyys- ja koulutuspäivälaitoksen johtaja	Suhdannetaantuma on lisännyt alle 30-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden ja erityisesti lomautettujen määrää.	3580	Toteutuu osittain 
	Vieraskielisten työttömyys (työttömyyden vähentäminen)	7 174 (elokuu 2021)	5200	Työllisyys- ja koulutuspäivälaitoksen johtaja	Suhdannetaantuma on johtanut vieraskielisten työnhakijoiden määrän kasvuun. Asiakkaita on kontaktoitu aktiivisesti ja kehitetty työnhakijoita ja yrityksiä yhdistäviä toimenpiteitä. Suunnitelma-aste on noin 49 prosentin tasolla.	7232	Ei toteudu lainkaan 
	Yritysten palkkasumman (suhteellinen) kehitys	111,2 (Q1/21) 2015 = 100.	127	Elinvoimajohtaja	Aktiiviset toimet yritysten tukena koronasta palautumiseen liittyvissä toimenpiteissä muun muassa Aviapolis-alueella.	136,0 (Q3/2023)	Toteutuu täysin 
	Keskitulo/Tulonsaaja	34 188 €/v	35 600 €/v	Elinvoimajohtaja	Osaamisen kehittämiseen liittyvät palvelut. Osaamisintensiivisten työpaikkojen houkuttelu.	35 788 €/v (2021)	Toteutuu täysin 
3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki	Valmistuneet pientaloasunnot /vuosi	Valmistuneet pientaloasunnot 494	Valmistuneet pientaloasunnot 600	akj Tero Anttila	Pientalo-ohjelman laatiminen käynnissä. Pientalokaavoitusta tapahtuu kaikilla suuralueilla kaavoitusohjelman mukaisesti.	Vantaalle valmistui vuonna 2023 pientaloasuntoja 452 kpl (Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitalot).	Toteutuu osittain 



Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	Tapahtumien ympärille syntyy uutta liiketoimintaa. Mittarina: Määritellyille toimialoille (majoitus- ja ravitsemistointa; taiteet, viihde ja virkistys; informaatio ja viestintä; muu palvelutoiminta; hallinto- ja tukipalvelutoiminta) Vantaalle syntyneiden uusien yritysten kumulatiivinen lukumäärä ja samojen toimialojen yritysten liikevaihto	Vantaalle syntyneiden uusien yritysten kumulatiivinen lukumäärä 749 kpl (2021) Toimialojen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto v.2020: indeksi 100,3, 2015 = 100	Aloittaneita yrityksiä 850 kpl Toimialojen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto, indeksi 120	akj Riikka Åstrand ja elinvoimajohtaja Raportointivastuu: akj Riikka Åstrand	Kaupunkisuunnittelussa edistetään tapahtumille tarkoitettujen tiloja ja paikkoja. Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä tapahtumajärjestäjien kanssa, että myös tapahtumien ympärille syntyy palveluita. Kaupunki avustaa tapahtumatoimijoita avustusehtojen mukaisesti.	Aloittaneet yritykset valituilla toimialoilla (lähde Kuntamaisema/PRH): 2023 505 kpl 2022 503 kpl 2021 514 kpl 2020 458 kpl (mittarin lähtötaso 2020 ei vertailukelpoinen/lähtötasoa ei tunneta) Liikevaihtotietoa ei saada raportoitua valituista sektoreista Vantaa-tasolla.	Ei tietoa ☐
	Kuusijärven palveluiden ja infran kehittäminen	Kärkihankkeen vaiheen 1 suunnittelu käynnissä	Kärkihankkeen 1 vaihe toteutunut suunnitelman mukaisesti	akj Tero Anttila ja akj Riikka Åstrand Raportointivastuu: akj Riikka Åstrand	Pysäköintialue avattiin käyttöön 9/2023. Esteetön reitti ja tulipaikka valmistunut 6/2023. Kävijävirtojen keräämis- ja analysointiratkaisu hankittu 11/2023 ja mitauspisteet päätetty. Opastusta ja viitoitusta päivitetty. Yrittäjien tiloista, savusaunoista ja grillikodista valmistuivat suunnitelmat. Uusi bussilinja tullut käyttöön ja Hop-on-Hop-off-bussilinjaa jatkettu.	Tilanne Kuusijärven kehittämisen 1. hankevaiheen osalta on hyvä. Osa investoinneista siirtyy seuraavalle taloussuunnitelmakaudelle. Tavoite toteutunee osittain.	Toteutuu osittain ☐
Hyvät asukaslähtöiset palvelut							
4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut	Kuntien HYTE-kerroin	Vantaan HYTE-kerroin vuodelta 2020 oli 77 (tulosindikaattorit 68, prosessi-indikaattorit 85) (Lähde: Sotkanet)	Vantaalaisten terveyttä ja hyvinvointia tukevien toimenpiteiden myötä Vantaan hyte-kerroin kasvaa	akj Riikka Åstrand	Valtuustokauden hyvinvointisuunnitelma on laadittu. Valtuusto hyväksyi sen kesäkuussa 2023. Kaupunkitasoinen hyvinvointisuunnitelma sisältää monipuolisesti hyvinvointia ja terveyttä edistäviä tekoja, joiden toteuttaminen on aloitettu. On vastattu saapuneisiin, hyte-kertoimeen vaikuttaviin kyselyihin.	Vuoden 2023 hyte-kerroin on 72. Hyte-kerroin lasketaan prosessi- ja tulosindikaattoreista. Prosessi-indikaattorit kuvaavat kunnan voimavaroja ja toimenpiteitä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Tulosindikaattorit kuvaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksellisuutta väestötasolla. Vantaalla prosessi-indikaattorit ovat pysyneet samana (85) vuosien 2021 ja 2023 välillä. Laskua on ollut tulosindikaattoreissa (vuosi 2021: 69 - vuosi 2023: 60).	Toteutuu osittain ☐

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
						Laskeneet tulosindikaattorit olivat yli 65-vuotiaiden kaatumistilasto, pitkäaikaisesti toimeentulotukea saavien 25-64 -vuotiaiden määrä ja yli-painoisten osuus.	
	Kaupunkipalvelututkimuksen asuinkuntaindeksi *sitoudutaan tilaamaan tutkimus tulevana vuosina	3,68	Indeksi kasvaa	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Talous- ja strategiaohtaja	Kaupunkipalvelututkimus toteutetaan loppuvuonna 2024.	Raportoidaan strategian loppuarvioinnin yhteydessä.	Ei tietoa ☐
	Kokee, että asuin-alueella järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa nuorille (Kouluterveyskysely)	8-9-lk 28%, lukio 28,8%, aol 24,9% (Kouluterveyskysely 2021)	30/31 %, 30/31 %, 28 %	akj Katri Kalske	Perusopetus: Tuettu ja mahdollistettu Harrastusten Vantaan harrastustoiminnan toteuttamista. Toisen asteen koulutus: markkinoitu Hobihobi-sivustoa oppilaitoksissa. Liikkuva opiskelu -hankkeessa tarjottu tukea vähän liikkuville.	Kouluterveyskysely 2023: 8-9-lk: 29,4 % (+ 1,4 %-yks. vuoteen 2021 verrattuna) lukio:31,6 % (+ 2,8 %-yks. vuoteen 2021 verrattuna) aol: 28,8 % (+ 3,9 %-yks. vuoteen 2021 verrattuna)	Toteutuu osittain 
	Vantaa on saanut UNICEFin myöntämän Lapsiystävällisen kunta -tunnustuksen	Vantaa on hakenut / haki mukaan UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -malliin	Vantaa on saanut UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen	akj Katri Kalske	Vantaalla on systemaattisesti toteutettu Suomen UNICEFin hyväksymää Lapsiystävällinen Vantaa -toimintasuunnitelmaa. UNICEF järjesti Vantaan kaupungin kanssa arviointitapaamisen joulukuussa 2023. Arviointitiedon perusteella Suomen UNICEF myönsi Vantaan kaupungille Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen, joka on voimassa seuraavat kaksi vuotta.	Suomen UNICEF myönsi Vantaan kaupungille Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen tammi-kuussa 2024.	Toteutuu täysin 
5. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle	Kaupungin ja hyvinvointialueen välisen toimivan hyte-rakenteen luominen	Kunnan nykyiset hyte-rakenteet	Vuosittaiset hyte-neuvottelut toteutuvat kaupungin ja alueen välillä, toimintaa suunnitellaan säännöllisesti työryhmissä yhdessä ja laaja hyvinvointikertomus yhteisten asukkaiden	akj Riikka Åstrand	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä painotettiin lakisääteisen hyvinvointiraportoinnin- ja suunnitelmien tehtäviin ja hyvinvointialueen kanssa pidettävien hyte-neuvotteluiden käymiseen. Hyte-rakenteet ovat olemassa ja yhteistyö toimii. Vantaalle on tehty uusi hyvinvointisuunnitelma, jonka tuottamiseen hyvinvointialue on osallistunut. Myös Vantaan kaupunki on osallistunut hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelman tekemiseen. Hyvinvointialueelta on edustajat Vantaan	Hyvinvointialue on käynnistänyt alueelliset hyte-neuvottelut ja Vantaan kaupunki on osallistunut niihin. Tähän mennessä alueellisiin hyte-neuvotteluihin on osallistuttu 10.2.2023, 3.3.2023, 17.3.2023 ja 26.5.2023 sekä seuranta-neuvottelut 29.9.2023. Vantaan kaupungin edustajat ovat osallistuneet hyvinvointialueen hyvinvointiraportoinnin suunnitteluun ja yhteistyön parantamiseen.	Toteutuu täysin 



Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
			terveyden ja hyvinvoinnin tueksi on tehty		hyte-asiantuntijaryhmissä. Vuosittainen hyvinvointiraportointi (hyvinvointikatsaus) on toteutettu.		
6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan	Oppilaan kokemus osallisuudesta omaan opiskeluunsa	Kouluterveyskysely 2021, indikaattori: Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulutyön suunnitteluun. Lähtötaso v. 2021 yläkoululaisista (8. ja 9. lk) 26,9 %	Kokemus osallisuudesta ja mahdollisuudesta vaikuttaa omaan opiskeluunsa kasvaa, mittaus syksy 2025	akj Katri Kalske	Osallisuuden lisäämiseksi on laadittu työkalupakki koulujen käyttöön. Keväällä -24 tehdään oppilaille kysely ja saatua aineistoa käytetään hyväksi oppilaskuntien tapaamisissa syksyllä 2024, jolloin asiaa kehitetään yhdessä oppilaiden kanssa. Kouluterveyskyselyn koulukohtaisten tulosten käsittelyssä jokainen koulu joutuu pohtimaan kehittämistoimia oman yksikkönsä kohdalta.	Tilanne on heikentynyt. Vastaava luku vuoden 2023 mittauksessa 24,6.	Toteutuu osittain 
	Laaditaan vuonna 2022 toimialatasoinen kehittämissuunnitelma riittävien oppimisvalmiuksien ja perustaitojen turvaamiseksi	Uusi mittari	Kehittämissuunnitelman toimenpiteet on toteutettu	akj Katri Kalske	Osana monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelmaa 2024 alusta käynnistyy läksytuki kaikilla vantaalaisilla peruskouluilla.	KASO-tasoinen monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma tehdään vuosille 2024-2027.	Toteutuu osittain 
	Lukutaito ja matematiikan osaaminen	Matematiikan ja äidinkielen päättöarvosanat kevät 2022	Pysyy samana tai nousee kevät 2025	akj Katri Kalske	Systemaattinen seuranta Power BI -alustan kautta aloitettu	Suomen kieli ja kirjallisuus S1 oppimäärä: tytöt 2023 ka. 8.23, 2022 ka. 8,34 pojat 2023 ka. 7.48, 2022 ka. 7,52 S2 oppimäärä: tytöt 2023 ka 7.85, 2022 ka 7.74 pojat 2023 ka 6.93, 2022 ka 7.16 Matematiikka S1 oppimäärä: tytöt 2023 ka. 7,78, 2022 ka. 7,99 pojat 2023 ka. 7,55, 2022 ka. 7,61 S2 oppimäärä:	Toteutuu osittain 

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
						tytöt 2023 ka. 7,38, 2022 ka. 7,38 pojat 2023 ka. 6,94, 2022 ka. 7,13	
	Oppilaiden lukutaito 2. ja 7. luokalla	Lukutaidon arviointi valitulla testillä (esim Luku-seula-testillä) 2. lk lähtötaso -Suomi äidinkielenä oppimäärä 23 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 69 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7. lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 30 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % Suomi toisena kielenä oppimäärä 70 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	2.lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 20 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 65 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % 7.lk -Suomi äidinkielenä oppimäärä 27 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 % Suomi toisena kielenä oppimäärä 64 % oppilaista kuuluu suoritustasoltaan alimpaan 20 %	akj Katri Kalske	Seulojen tulosten käsittelyä kouluissa on ohjattu tarkemmin. Kehitetään S2-opettajien ja erityisopettajien työparityötä luokan- ja aineenopettajan rinnalla. Hankkeiden avulla on lisätty menetelmällistä osaamista. Yhteistyötä kirjaston ja Luku-keskuksen kanssa on kehitetty.	2. luokkalaisilla Lukuseulan tulokset ovat laske-neet 2 % keväällä 2023. Alimpaan 20 % suoritustasoon suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän oppilaista kuuluu 28 %. Alimpaan 20 % suoritustasoon suomi toisena kielenä- oppimäärän oppilaista kuuluu 64 %. 7. luokkalaisilla Lukuseulan tulokset ovat nous-seet 1 % syksyllä 2022. Alimpaan 20 % suoritustasoon suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän oppilaista kuuluu 31 %. Alimpaan 20 % suoritustasoon suomi toisena kielenä- oppimäärän oppilaista kuuluu 78 %.	Toteutuu osittain 
	Oppilaiden matemaattinen osaaminen	3.lk 1998/2648 7.lk 1756/ 2596 (Funa-mittaus)	Valitun testin perusteella oppilaiden	akj Katri Kalske	Systemaattinen seuranta aloitettu. Kouluja ohjeistetaan tulosten käsittelyssä. Eri-tyisopettajien ja S2-opettajien työparityö	Matemaattista osaamista on mitattu Funa-testillä vuonna 2023 keväällä (3.lk) ja syksyllä (7.lk). Kokonaispisteissä vantaalaisten lasten	Toteutuu osittain

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
			matemaattinen osaaminen parane		luokan- ja aineenopettajien rinnalla. Menetelmälliset koulutukset.	osaaminen on hiukan valtakunnallisen keskitason yläpuolella: 3.lk: 512 pistettä (Vantaa), 500 pistettä (koko maa) 7.lk: 514 pistettä (Vantaa), 500 pistettä (koko maa) 3. lk kertolaskut (474 pistettä) on testauksen ainoa osa-alue, jossa testauksen mukaan Vantaa jää valtakunnallisesta tasosta (500 pistettä).	
	Joustavan perusopetuksen oppilaiden määrä yläkoulussa	Joustavassa perusopetuksessa (Teppo ja Jopo) opiskelee 6,7 % oppilaista	Joustavassa perusopetuksessa (Teppo ja Jopo) opiskelee vähintään 7 % oppilaista	akj Katri Kalske	Teppo-toiminta on laajentunut kosemaan kaikkia ylä- tai yhtenäiskouluja 1.8.2023 alkaen. Kaupunkitasoinen viestintämateriaali: kaikkien yläkoululaisten ja heidän huoltajiensa sekä koulujen yhdenvertainen informointi. Rehtoreille ja oppilaanohjaajille konsultoiva tuki. Kaikkien yläkoulujen Teppo-tiimien työelämätaitojen kehittämispäivä. Oppilaanohjaajista koostuva työelämätyöryhmä perustettu kehittämään toimintaa. Yhteistyö kaupungin toimialojen johtoryhmien kanssa harjoittelupaikkojen saamiseksi. Yhteistyö elinvoimapaalveluiden kanssa.	Joustavassa perusopetuksessa (Teppo ja Jopo) opiskelee 8,4 % 8. ja 9. luokan oppilaista.	Toteutuu täysin 
	Kuntakohtainen kolmiportaisen tuen määrittely on uudistettu ja yhtenäistetty varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa ja sitä noudatetaan kaikissa yksiköissä	Kuntakohtaista kolmiportaisen tuen määrittelyä ei ole tehty	Kolmiportaisen tuen yhteneväiset ohjeistukset on määritelty kaupunkitasolla ja niitä noudatetaan kaikissa yksiköissä	akj Katri Kalske	Varhaiskasvatuslain 1.8.2022 uudistuksen myötä laadittiin tarvittavat ohjeet ja prosessit lapsen tuen järjestämiseen liittyen sekä varauduttiin tuen henkilöstöresurssin kasvattamiseen. Esi- ja perusopetuksen tukea koskeva lainsäädännön muutos on tulossa myöhemmin ja tuen tasoihin liittyvät kirjaukset ovat erilaiset.	Kuntakohtaista kolmiportaisen tuen määrittelyä ei ole vielä voitu uudistaa ja yhtenäistää, sillä varhaiskasvatuslaki uudistui 1.8.2022 ja esi- ja perusopetuksen osalta uudistus on tulossa vasta 1.8.2025 alkaen.	Ei tietoa 
7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan	Tukipalvelujen saatavuus	898 oppilasta/kuraattori 880 oppilasta/psykologi	max. 670 oppilasta/kuraattori max. 780 oppilasta/psykologi	akj Katri Kalske	Koulutuksenjärjestäjä on määritellyt omat tarpeensa opiskeluhoitosuunnitelmissaan. HVA on tehnyt omia toimenpiteitä rekrytoinnin ja palkkauksen suhteen, joiden tavoitteena on lisätä henkilöstön veto- ja pitovoimaa. Opiskeluhoitotoiminnan resursseja ja tarvetta on käsitelty yhdessä	Perusopetus: 671 oppilasta/kuraattori 564 oppilasta/terveydenhoitaja Psykologien tilanne onkin haastavampi, omien psykologien lisäksi ostopalveluja syksystä alkaen 16 pv/vko, ja se kohdentuu kaikille asteille tarpeen mukaan. Omilla psykologeilla ollut 780	Toteutuu osittain 

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
					palvelualueiden ja HVA:n omissa yhteisissä tapaamisissa sekä opiskeluhuollon ja hyvinvoinnin kehittämisryhmässä.	oppilasta, mutta ostopalveluita muokattu tarpeen mukaan. Toinen aste: 700 oppilasta/kuraattori 670 oppilasta/terveydenhoitaja 1400 oppilasta/psykologi (jos vakanssit olisivat olleet täynnä, tämä olisi ollut 1000) Luvut koskevat koko VAKE-aluetta.	
8. Digitaalisuus tukee palvelujen kehittämistä	Asiakaspalvelu 2030 visio ja -toimenpideohjelma	Kokonaisvaltaista tarkastelua ei ole tehty (lisäksi vaatii näkemyksen myös läsnä tapahtuvista asiakkaiden neuvontapalveluista sekä kuntalaisten digiosaamisen varmistamisesta)	Asiakaspalvelu 2030 visio on valmis ja toimenpideohjelma 2022–2025 on toteutettu	Työllisyys- ja koututumispuveluiden johtaja	Vision ensimmäinen versio on valmistunut ja asiakaspalvelun ohjausmallin suunnittelu on käynnistetty.	Vision ensimmäinen versio on valmistunut ja asiakaspalvelun ohjausmallin suunnittelu on käynnistetty.	Toteutuu osittain 
	Digitaalisen siirtymän toimintaohjelma	Tehdään v. 2022	Toteutettu	Henkilöstö- ja konsernijohtaja Raportointivas- tuu: Tietohallin- tojohtaja	Toimenpideohjelmaa toteutetaan ICT-investointiohjelman kautta. Suunniteltuja toimenpiteitä on edistetty suunnitellun ohjelman mukaisesti, mutta osa toimenpiteistä toteutuu suunniteltua myöhemmin.	Toimenpiteitä saatu toteutettua ja projekteja valmistunut, mutta kaikki toimenpiteet eivät valmistu valtuustokauden aikana.	Toteutuu osittain 
	Tyytyväisyys digitaalisiin palveluihin (Kaupunkipalvelututkimus)	Käytön helppous (tyytyväisiä 58 %) Palvelujen laajuus (55 %) Asiointi verkon kautta (44 %) Kieliversioiden riittävyys (27 %)	Tyytyväisten määrä nousee.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Apulaiskaupunginjohtajat (toimenpiteet), talous- ja strategiajohtaja (mittari)	Kaupunkipalvelututkimus toteutetaan loppuvuonna 2024. Kuntalaisille ja yhteisöille tarjotaan entistä laajemmin tietoa uusien digitaalisten palveluiden avulla. Uusina palveluina on avattu mm. tapahtumakalenteri, harrastuskalenteri sekä uudistettu avustusjärjestelmä.	Raportoidaan strategian loppuarvioinnin yhteydessä.	Ei tietoa 

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
Eriarvoistumisen estäminen							
9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan	NEET- nuoret Toimeentulotuella elävät	NEET: V. 2021 loppu V. 2020 tilanne: 10 % (Otetaan vir- tauma-luvusta)	NEET: 8 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Apulaiskau- punginjohtajat (toimenpiteet), talous- ja strate- giajohtaja (mit- tari)	Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä on kehitetty uusia toimintatapoja oppivel- vollisten opintojen seurantaan ja tukemi- seen. Tutkintoon valmentavaa TUVa-kou- lutusta on kehitetty siten, että mahdolli- simman moni TUVa-koulutuksen suoritta- nut voi jatkaa opintojaan toisen asteen tutkintoon johtavassa koulutuksessa. TUVa-koulutuksen ja nuorten työpajojen välistä yhteistyötä on kehitetty niin, että oppivelvollinen TUVa-opiskelija voi suorit- taa osan TUVa-koulutuksesta nuorten työ- pajatoiminnassa.	NEET nuoret (18-29 - vuotiaat) 16,1 % (31.12.2021). (Lähtötaso v. 2020 18,2 %)	Toteutuu osittain 
	Kouluterveyskysely: Vähintään yksi har- rastus	4-5-lk 83,7 %, 8-9- lk 93,8 %, lukio 97,4 %, aol 94,2 % 2021 tulokset	87 %, 95 %, 98 %, 96 %	akj Katri Kalske	Perusopetus: tuettu ja mahdollistettu Har- rastusten Vantaan harrastusten toteutta- mista. Toisen asteen koulutus: markki- noitu Hobihobi-sivustoa oppilaitoksissa.	Kouluterveyskysely 2023: 4-5 lk: 86,4 % (+2,7 %-yks. vuoteen 2021 verrat- tuna) 8-9 lk: 94,0 % (+0,2 %-yks. vuoteen 2021 verrat- tuna) lukio: 95,8 % (-1,6 %-yks. vuoteen 2021 verrat- tuna) aol: 95,0 % (+ 0,8 %-yks. vuoteen 2021 verrat- tuna) -> vain Varia 93,5 %	Ei toteudu lainkaan 
	Kouluterveyskysely: Vähintään yksi hyvä kaveri	4-5-lk 98,9 % 8-9-lk 90,7 %, lukio 92,3 %, aol 88,4 % 2021 tulokset	99 %, 92 %, 94 %, 90 %	akj Katri Kalske	Perusopetus: Kaikilla perusopetuksen vuo- siluokilla on vähintään yksi hyvinvoinnin vuosikellon mukainen tunne- ja vuorovai- kutustaitotunti kuukaudessa, joissa vah- vistetaan ryhmäytymistä sekä oppilaiden kaveritaitoja. Lisäksi 7.-vuosiluokille on re- sursoitu 0,5 vvt pysyvä lisäresurssi tähän teemaan. Koulutettu opettajia tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamisessa yh- teistyössä Mieli ry:n kanssa. Tuta-tutorit ovat pitäneet luokanvalvojuutta tukevia perehdytyksiä. Toinen aste: panostettu ryhmäytymiseen. Koulutettu lukioden ryhmänohjaajia.	Kouluterveyskysely 2023: 4-5 lk: 98,7 % (-0,2 % yks. vuoteen 2021 verrat- tuna) 8-9 lk: 88,8 % (-1,9 % yks. vuoteen 2021 verrat- tuna) lukio: 90,9 % (-1,4 % yks. vuoteen 2021 verrat- tuna) aol: 89,3 % (-0,9 %-yks. vuoteen 2021 verrat- tuna) -> vain Varia 89 %	Ei toteudu lainkaan 

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	Kouluterveyskysely: Kiusaamista koke- neiden määrä (ko- kee kiusaamista vii- koittain)	4-5 lk 9 %, 8.9 lk 5 %, lukio 1 %, aol 1,7 % 2021 tulokset	7 %, 4 %, osuus laskee, 1 %	akj Katri Kalske	Toimialalle on palkattu kiusaamisen puut- tumisen erityisasiantuntija. Perusopetus: Kiusaamisen vastaisen toi- menpideohjelma on otettu käyttöön ja sen juurruttamista on tuettu. Koulut ovat tehneet suunnitelman turvallisemman ti- lan periaatteiden käyttöönottamisesta osana kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumi- sen toimenpideohjelmaa ja poissaoloihin puuttumisen mallia. Koulut ovat luku- vuonna 22-23 kuvanneet lukuvuosisuunni- telmissa, kuinka ko. toimenpideohjelmat toteutuvat koulutasolla. Pitkittyneiden ja haastavien kiusaamistilanteiden selvittä- miseen on kehitetty uusia rakenteita ja toimintatapoja. SchoolDay-palvelu on ol- lut käytössä kaikilla 4.- ja 7.-lk oppilailla hyvinvoinnin mittarina. Oppilaat vastaavat kyselyyn min. kerran kuussa ja opettajat saavat koosteen ryhmän vastauksista ja vinkkejä kehityskohteisiin ja teemojen kä- sittelyyn. Rehtorit ja opiskeluhuolto saa- vat tietoa koulun oppilaiden hyvinvoin- nista. Niille kouluille, joissa kiusaaminen on lisääntynyt, on tehty erillinen tuki- ja seurantaohjelma. Toinen aste: opiskelu- huoltosuunnitelmat päivitetty ja otettu käyttöön 1.8.2023. Kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma laadittu ja otettu käyttöön. Yhteisöllisille hyvinvointiryh- mille toteutettu koulutus seksuaalisen häi- rinnän ennaltaehkäisystä ja puuttumi- sesta.	Perusopetus: kouluterveyskyselyn mukaan ta- voite ei toteutunut lainkaan 4.-5.-lk: 10,8 % 8.9.-lk: 8,2 % SVE: kouluterveyskyselyn mukaan tavoite ei to- teutunut lainkaan Toisen asteen koulutus: ei toteutunut lainkaan (lukio 2,2 % ja Varia 2,7 %) School Dayn tulokset syksyltä 2023 "Luokassani ei ole kiusaamista": 4lk: 67 % (tulos 2 % -yks. heikompi aikaisem- masta mittauksesta) 7lk: 70 % (tulos 6 % -yks. parempi aikaisemmasta mittauksesta) "Koulussani puututaan kiusaamiseen" 4 lk: 76 % (tulos 2 % -yks. heikompi aikaisem- masta mittauksesta) 7 lk: 66 % (tulos 5 % -yks. parempi kuin aikaisem- massa mittauksessa) Kiusaamisen yleisyyteen vaikuttavat monet las- ten ja nuorten kasvuympäristöön liittyvät ilmiöt sekä yhteiskunnalliset muutokset. Kiusaaminen on lisääntynyt koko maassa, mutta Vantaalla hieman kansallista keskiarvoa enemmän. Tulos- ten heikkenemistä voi osin selittää myös se, että kiusaamisen vastaista toimenpideohjelmaa juurrutetaan edelleen käyttöön ja kouluissa on vahvistettu oppilaiden kykyä tunnistaa kiusaa- mista. Myönteistä on se, että KTK:n mukaan ylä- kouluikäisten osalta kiusaamisesta kertominen aikuisille on lisääntynyt Vantaalla 3,3 % -yks. vuoteen 2021 verrattuna ja on Vantaalla ylei- sempää kuin maassa keskimäärin. Vastaavasta myönteisestä muutoksesta kertoo Schoolday-ai- neisto. Kiusaamisen vähentämisessä olennaista on, että oppilaat uskaltavat tuoda kokemaansa	Ei toteudu lainkaan 

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
						kiusaamista aikuisten tietoon ja luottavat, että koulun aikuisilla on keinoja kiusaamiseen puuttumiseen.	
	Varhaiskasvatuksen, koulujen ja oppilaitosten opettajien kelpoisten osuus kokonaisuutena	2021 tilanne Varhaiskasvatus 68 % perusopetus 90,8 %	73 % 94 %	akj Katri Kalske	Saatavuusohjelman toimenpiteet ovat toteutuksessa.	Varhaiskasvatus 54 % opettajista on kelpoisia. Perusopetus 79 % opettajista on kelpoisia.	Ei toteudu lainkaan 
	Ei saat tukea verkkoasiointiin tai digitaalisten välineiden käyttöön, kun sitä tarvitsee. Eläkeläinen 32 %: en useimmiten saa tukea Äidinkieli muu kuin suomi tai ruotsi (viro, venäjä, muu, englantia, arabia, somali): 31 % en useimmiten saa tukea Työttömät 22 %: en useimmiten saa tukea	32 % 31 % 22 %	16 % 15 % 11 %	Apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden johtaja	Digiasiointitaitoja mittaava kysely toteutettiin keväällä 2023. Kaikissa kolmessa ryhmässä niiden osuus, jotka eivät saa digitukea tarvitessaan, oli laskenut vuoteen 2021 nähden: - Eläkeläiset 14 % - Vieraskieliset 8 % - Työttömät 8 % Seuraavassa kyselyssä 2024 nähdään, onko kyse pysyvästä muutoksesta vai onko esimerkiksi vastaajien valikoituminen vaikuttanut tuloksiin.	- Eläkeläiset 14 % - Vieraskieliset 8 % - Työttömät 8 %	Toteutuu täysin 
10. Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoimakasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta	Laaditaan eriytyneiden alueiden keskustoille kehittämissuunnitelmat, joissa määritellään tarvittavat toimenpiteet	Uusi mittari	Jokaisella keskustalla on oma kehittämissuunnitelma ja vastuukoordinaattori	akj Tero Anttila	Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmat on laadittu ja esitelty KH:n iltakoulussa 27.11.2023. Verkkojulkaisu ilmestyy keväällä 2024. Tämä ei kuitenkaan ole MEK-ohjelman mukainen kehittämissuunnitelma, vaan nousee omasta kukoistavasta kaupunkikeskustat strategiapainopisteestä. Toteutetaan KATO:n budjetista, eikä MEK-rahoista.	Suunnitelmat ovat laadittu ja verkkojulkaisu vielä valmisteilla.	Toteutuu osittain 

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuvaa	Sosioekonomisen indeksin päivittäminen	115 (2018)	Hyvinvointierot supistuvat	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Talous- ja strategiajohtaja	Myönteisen erityiskohtelun ohjelman ja kaupunkistrategian mukaiset toimenpiteet.	116 (2021)	Ei toteudu lainkaan 
12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa	MEK-ohjelman tavoitteet vuosille 2023–25 määritelty ja hyväksytty (kyllä/ei)	ei ole määritelty	On määritelty ja toteutettu	akj Riikka Åstrand	Ohjelma on toteutunut melko hyvin. Ohjelman toimenpiteistä vuodelta 2023 arviolta 21 toteutui täysin (70 %) ja 9 toteutui osittain (30 %).	Ohjelma on toteutunut melko hyvin. Ohjelman toimenpiteistä vuodelta 2023 arviolta 21 toteutui täysin (70 %) ja 9 toteutui osittain (30 %).	Toteutuu osittain 
13. Yhteisöllisen ja toimintaedellytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen	Osallistumisaktiivisuus	24,5 % (2020 Finsote)	27 % (ka Suomessa) (datana FinSoten korvaava Terve-Suomi-tutkimus)	akj Riikka Åstrand	Osallistumisaktiivisuuden vahvistamiseksi teema on otettu mukaan uuteen hyvinvointisuunnitelmaan. Hyvinvointisuunnitelmassa määritellään konkreettisia tekoja, joiden avulla tuetaan seuroja ja yhdistyksiä matalan kynnyksen vertaisohjatun toiminnan järjestämisessä, otetaan käyttöön Lapset ja nuoren ympäristönsä rakentajina -toimintamalli sekä tuetaan yhteisökehittäjämallia, joka on osa Myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa.	Ei tietoa. Finsote on korvautunut Terve Suomi -kyselyllä, johon tämä mittari ei enää sisälly.	Ei tietoa 
	Yksinäiseksi kokevien vantaalaiset yli 18-vuotiaat	14,1 % (Finsote 2020)	8,4 % (ka Suomessa 2018 Finsote) (datana FinSoten korvaava Terve-Suomi-tutkimus)	akj Riikka Åstrand	Yksinäisyyden vähentäminen on huomioitu osana hyvinvointisuunnitelman tekoja. Suunnitelman tekoina vahvistetaan lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja ProVaka ja ProKoulu -toimintamalleilla, järjestetään erilaisia matalan kynnyksen tapahtumia, kohtaamispaikkoja ja vapaa-ajan toimintaa, kehitetään vapaaehtoistoimintaa kulttuuri- ja kirjastopalveluissa, toteutetaan yhteistyön muotoja sekä kulttuuriluotsipalveluita.	12,2 % Huom! Tietolähde Terve Suomi -kysely, jonka tieto on hyvinvointialuetasoisista. Finsote on korvautunut Terve Suomi -kyselyllä.	Toteutuu osittain 
14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)	Vieraskielisten osuus kaupungin työntekijöistä	6,8 %	Osuus nousee	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö-	Oppisopimuspolutta kautta puuttuvan pätevyyden hankkiminen. Anonyymi rekrytointi.	10,4 % henkilöstöstä sisältäen sosiaali- ja terveystoimen (2022, Tilastokeskus). Vuoden 2023 osalta tieto ei ole vielä saatavissa.	Toteutuu osittain 



Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
				ja konsernijohtaja			
	NEET- nuoret (maahanmuuttajat)	21,6 %	Osuus laskee	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Apulaiskaupunginjohtajat (toimenpiteet), talous- ja strategiaohtaja (mittari)	Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä on kehitetty uusia toimintatapoja oppivelvollisten opintojen seurantaan ja tukemiseen. Tutkintoon valmentavaa TUVA-koulutusta on kehitetty siten, että mahdollisimman moni TUVA-koulutuksen suorittanut voi jatkaa opintojaan toisen asteen tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Toisen asteen oppilaitoksiin on palkattu kieli- ja kulttuurikoordinaattoreita sekä monikulttuurisuusohjaajia.	24,5 % (31.12.2021)	Ei toteudu lainkaan
	Kielikoulutuksen saatavuus - osallistujamäärät (Kaupunki)	1617	Määrä nousee	Apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Palvelualueasetukset koulutussuunnitelmat, esihenkilötyö, vaikuttavaa työtä keskustelut yksilö- ja ryhmätasolla, sisäiset ja ulkoiset koulutukset.	Kielikoulutuksiin osallistujien määrä 167 henkilöä. Pääosa kielikoulutuksista on lähtötilanteessa toteutettu soteen, osittain tästä johtuu tavoitetilän ja toteuman suuri ero.	Ei toteudu lainkaan
15. Kaupungin henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja kehittäminen palvelemaan monikulttuurisen ja monikielisen kaupungin asukkaita.	Koulutukseen osallistuneiden määrä	0	5 %	Apulaiskaupunginjohtajat Raportointivastuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Palvelualueasetukset koulutussuunnitelmat, esihenkilötyö, vaikuttavaa työtä keskustelut yksilö- ja ryhmätasolla, sisäiset ja ulkoiset koulutukset.	Monikulttuurisuus, yhdenvertaisuus jne. koulutuksiin osallistujien määrä 650 henkilöä (8 % henkilöstöstä).	Toteutuu täysin
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa							
16. Lasten, nuorten ja aikuisten ympäristövastuutaitoja ja -tekoja lisätään kasvatuksen, oppimisen ja osallisuuden keinoilla	Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden toteutus	Toimenpiteiden päivitys alussa	Toimenpiteet valmiit	akj Katri Kalske	Toimiva ratkaisu skuuttien, pyörien ja kypärien säilytykseen kouluilla. Henkilökunnan pyöräpysäköinti-, puku- ja peseytymistilat ovat riittävät. Koulujen jätehuoltoa kehitetään. Ympäristöteosta viestitään aktiivisesti ja yksiköiden ympäristöviestintää tuetaan. Hiilidiili -kattobrändi kehittäminen ja ylläpitäminen. Ruokailun kehittäminen ympäristöystävällisemmäksi.	Toimenpiteitä asetettu yhteensä 14, joista yhdeksän vuodelle 2023, joista kahta ei ole vielä aloitettu, kuusi on käynnissä tai toteutettu osittain, yksi toteutettu. Perusopetuksessa laaditaan osana opetussuunnitelmaa vuosiluokkaita ympäristövastuun taitotavoitteet, jotka valmistuvat kevään -24 aikana.	Toteutuu osittain



Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
					Selvitetty Vantaan kaupunkipyörien saamista työntekijöiden käyttöön.		
17. Aviapolis-lentokenttäympäristö kehittyy Euroopan ympäristöystävällisimmäksi	Ilmastovaikutukset ja resurssiviisaus huomioidaan kaavoituksessa ja tontinluovutuksessa. Jokaisen alueen kaavan yhteydessä laadittu selvitys, jonka pohjalta määritellään toimenpiteet hiilineutraaliuden edistämiseksi yhteistyössä kaupungin ja kaavanhakijan kanssa. Määritetään konkreettinen tavoitetaso päästövähennyksille.	Osassa kaavoissa tehdään selvitys, mutta ei arvioida kaikkia ilmastovaikutuksia järjestelmällisesti. Ei asetettu tavoitteita tai määräyksiä selvityksessä tunnistettujen päästövähennyskeinojen toteuttamiseksi. Huomioitu joissakin tontinluovutusehdoissa.	Kaikissa kaavoissa tehty vaikiintuneella tavalla. Kaavakohdaisesta määritetty tavoitetasot ja päästövähennyskeinot. Toimintatapa on mallina kaavatyölle koko kaupungissa. Huomioidaan tontinluovutusehdoissa.	akj Tero Anttila	Aviapoliksen aluetta on esitetty EU:n rahoittaman Neutralpath kehityshankkeen pilottialueeksi.	Kaikissa kaavoissa on tehty ilmastovaikutusten arviointi yhteistyössä maanomistajien kanssa ja niiden pohjalta on laadittu kaavamääräyksiä. "Määritetään konkreettinen tavoitetaso päästövähennyksille": Tavoitetasosta keskustellaan, mutta ei ole konkreettista päästövähennysmäärää asetettu. Neutralpath-hanke sai rahoituksen ja käynnistyi 2023 vuoden alussa ja Aviapolis valittiin siihen pilottialueeksi. Maanomistajien kanssa on neuvoteltu osallistumisesta energiapositiivisen alueen suunnitteluun ja toteutukseen.	Toteutuu osittain 
	Selvitys Euroopan kehittyneiden lentokenttäreunakkeiden ympäristöratkaisuista	Ei selvitetty	Selvitys tehty ja peilattu Vantaan tilanteeseen ja johtaa ympäristöystävällisiin ratkaisuihin suunnittelussa ja toteutuksessa (talonrakennus, infra, energian kulutus ja tuotanto, hulevedet, paikallinen liikuminen ja lentoliikenne, lähipäästöt)	akj Tero Anttila	Luonnos kohteista laadittu.	Tavoite toteutuu täysin.	Toteutuu täysin 
18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta	Suuret kaupunkikonserniyhtiöt laativat oman	Osalla suurista yhtiöistä on resurssiviisauden tiekartta	Tiekartta/ohjelma laadittu ja toteutuksessa	Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Kaikilla suurilla konserniyhtiöillä on vastuullisuusohjelma olemassa 2023 aikana ja sitä noudatetaan.	Kaikilla suurilla yhtiöillä vastuullisuusohjelma olemassa, jota toteuttavat 2023-> VAV:n vastuullisuusohjelman päivitystä viimeistellään	Toteutuu täysin

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa	resurssiviisauden tiekartan tai ohjelman, jossa kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen tukeminen on huomioitu	tai ohjelma, jossa kaupungin hiilineutraalisuustavoite huomioitu, mutta vaativat synkronointia kaupungin uuteen resurssiviisauden tiekarttaan	kaikilla suurilla konserniyhtiöillä			keväällä 2024 ja sen osana oleva Ekokompassi-sertifiointi tapahtuu kevään 2024 aikana.	
	Kaupunkikonsernin kiinteistöihin toteutettujen latauspaikkojen määrä	Latauspaikkojen varauksia tehty ja kaupunkitasoinen suunnitelma tekeillä (2021)	Latauspaikkoja on rakennettu suunnitelman mukaisesti sähköajoneuvojen yleistyessä tarvittava määrä	akj Tero Anttila	Latausasemia on toteutettu toimitilakiinteistöille kaupungin sähköautojen käyttöön tarpeen ja lain edellyttämässä laajuudessa. Muissa kohteissa (koulut, päiväkodit) on tehty tekniikkaa valmiiksi tulevia latausasemia varten. Asemat asennetaan myöhemmin, kun niiden hankinta on kilpailutettu. Hankinta oli vuoden vaihteessa valmisteluvaiheessa.	Tähän mennessä on valmistunut yhteensä 66 latauspaikkaa, 10 eri kohteeseen. Suunnitelmia on valmiina noin 20 kohteeseen.	Toteutuu täysin 
19. Vantaa on kiertotalouden edelläkävijäkaupunki	Kestävän purkamisen Green deal -sitoumuksen toimenpiteiden toteutus	Purkukartoituksia tehty suppeasti vain omaan käyttöön.	Kattavat purkukartoitukset, rakennusosille ja -materiaaleille löytyy uusiokäyttökohteita. Kiertotalouteen liittyvää osaaminen vahvistuu.	akj Tero Anttila	Purkukartoituksia on tehty kaikissa merkittävässä kaupungin hankkeissa. Kartoitukset on lähetetty sopimuksen mukaisesti YM:lle. Tietoa käytettävissä olevista uudelleenkäytettävistä osista on jaettu uudiskohteiden suunnittelijoille. Suunnitelma tiilien uudelleenkäytöstä on tehty.	Green deal -velvoitteet toteutuvat.	Toteutuu täysin 
	Yhdyskuntajätteen kierrätysaste, %	52 % (HSY 2019)	60 % lisäksi Vantaa-kohtainen tieto eriteltynä	akj Tero Anttila	Kaupunkikohtainen tieto on saatu vuodesta 2021 lähtien.	Seutukohtainen oli 46 % vuonna 2022. (Vantaan kierrätysaste jäi 44 %:iin. Vuoden 2023 tietoa ei ole vielä saatavilla.)	Toteutuu osittain 
	Rakennus- ja purkujätteen kierrätysaste, %	Ei tiedossa Määritellään kierrätysaste omissa hankkeissa	70 % kierrätysaste kaupungin omissa rakennushankkeissa	akj Tero Anttila	Vuoden 2023 purkukohteiden kierrätysprosentit: Isotammentie 6: 82 % Mustikkamäentie 9: 98 % Mustikkamäentie 16: 90 % Talkootie 37: 95 % Vapaalanpolku 11: 95 %	Tavoite toteutunut kaikissa purkukohteissa.	Toteutuu osittain 

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	Vantaan hankkeissa käytetty SeutuMas-saa, %	0	100 % hank-keista SeutuMas-saan käytössä	akj Tero Anttila	Ratikan massat sekä mahdolliset välivaras-tointi-/läjitysalueet on viety Seutumassaan.	Toteutuu osittain. Mittarin toteumatilanne 30 % hankkeista.	Toteutuu osittain 
	Materiaalia kierrätetty SeutuMassan kautta, t	0	SeutuMassan kautta kierrä-tyt maamassat tiedossa, t	akj Tero Anttila	Ratikan massat sekä mahdolliset välivaras-tointi-/läjitysalueet on viety Seutumassaan	Toteutuu osittain. Mittarin toteumatilanne, kierrätettyjä massoja ei ole tiedossa.	Toteutuu osittain 
	Olemassa ajantasai-nen ohjeistus, joka ohjaa irtaimen omaisuuden hankin-toja ja poistamista	Hajanaisia ohjeis-tuksia kokonai-suuksien osista	Ohjeistus käy-tössä	Vastuuhenkilön määräyty	Ei ole vielä aloitettu.	Ei ole vielä aloitettu.	Ei tietoa 
	Kierrätysmahdolli-suudet jätteen mää-rän vähentämiseksi	Jätteiden lajittelu ei ole suunnitel-mallista ja siinä on suuria toimipiste-kohtaisia eroja	Jätteiden lajitte-lun koordinoitiin on kaupunki-tasoisesti keski-tetyt resurssit sekä yhtenäiset käytännöt ja va-rusteet kaikissa toimipisteissä	akj Tero Anttila	KATO:n ekokompassiymäristöjärjestel-män mukaisesti toteutettiin jätehuolto-katselmuksat kaikkiin toimipisteisiin ja vuonna 2023 tehtiin korjaavat toimenpi-teet puutteiden korjaamiseksi. Opastettiin KAKU:a ekokompassityön aloituksessa, jossa toteutetaan vastaava jätehuollon toiminnan parantaminen 2023-2024.	KATO:n osalta kunnossa. Parin vuoden kuluttua tehdään katselmus, että toiminta pysyy kun-nossa.	Toteutuu osittain 
20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuu-den säilymisestä	Suojeltujen, ennallistettujen, ja luonnonmukaistettujen alueiden prosent-tisuus kunnan jul-kisilla maa-alueilla (Green City Accord -indikaattori). Luonnon monimuotoi-suuden seuranta on säännöllistä.	Luonnon moni-muotoisuuden seurantajärjes-telmä ei ole käy-tössä	Luonnon moni-muotoisuuden seuranta on lii-tetty resurssivii-sauden tiekartan toimenpiteisiin ja toimenpitei-den toteutu-mista seurataan säännöllisesti. Suojeltujen, ennallistettujen ja luonnonmukais-ten alueiden prosenttiosuus	akj Tero Anttila	Suojeltujen, ennallistettujen ja luonnon-mukaisten alueiden osuus kaupungin maa-alasta on 6,6 %. Green City Accordin tavoitteena on suojella puolet kaupungin mailla olevista yleiskaavan suojelualueva-rauksista vuoteen 2026 mennessä ja kaikki vuoteen 2030 mennessä.	Vuonna 2023 ei tullut uusia suojelualueita, suo-jelun osuus maa-alasta 6,6 %.	Toteutuu täysin 

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
			kunnan julkisilla maa-alueilla lisäänty.				
21. Hankinnat tukevat kaupungin vastuullisuustavoitteiden toteuttamista	Hankinnoille laaditaan kaupunkitasoiset strategiset tavoitteet ja tehdään yksityiskohtaisempia linjauksia vaikuttavimmille tuoteryhmille tai palvelukokonaisuuksille. Tavoitteet toteutuvat konkreettisten kaupunkitasoisten linjausten kautta.	Ei ole kirjattu	On kirjattu ja ohjaa päätöksentekoa. Tavoitteet toteutuneet konkreettisten kaupunkitasoisten linjausten kautta.	Henkilöstö- ja konsernijohtaja Raportointivas- tuu: Hankinta- johtaja	Hankintojen Strategiset tavoitteet ja linjaukset on laadittu, mutta asian käsittely on vielä kaupunginhallituksessa kesken.	Hankintojen strategiset tavoitteet ja linjaukset on laadittu, mutta asian käsittely on kaupunginhallituksessa kesken. Jalkauttamista ei ole edellä mainitusta syystä vielä voitu aloittaa.	Toteutuu osittain 
	Parannetaan hankintojen ekologista vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta elinkaariajattelun ja -laskennan keinoin vaikuttavimmissa hankinnoissa. Hankinnan elinkaaren aikaisten ympäristövaikutusten seuranta käytössä.	Ei ole käytössä	Riskianalyysin mukaisesti vaikuttavimmissa hankinnoissa elinkaarilaskennan tulokset vaikuttaneet hankintapäätöksiin.	Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Ei ole vielä aloitettu. Tarkoitus aloittaa vuoden 2024 loppupuolella.	Ei vielä aloitettu.	Ei tietoa 
22. Kestävien liikkumis- muotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärät (tavoitteena paluu vuoden 2019 tasoon)	95 046	140 000	akj Tero Anttila	Joukkoliikenteen kokonaisvaltainen kehittäminen yhteistyössä HSL:n kanssa, tiivistyvä maankäyttö sekä joukkoliikenteen etuudet ja toimintaedellytysten turvaaminen. Uudet runkolinjat 520 (Martinlaakso – Matinkylä) ja 530 (Myyrmäki – Matinkylä) aloittivat liikennöinnin Vantaalla elokuussa 2023. HSL:n marraskuun bussien nousijamäärät ovat jopa 12 % suuremmat kuin vuonna	133 218 nousua/arkipäivä	Toteutuu täysin 

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
					2019. Junaliikenteen nousijamäärät sen sijaan laskivat ratatöistä johtuneesta lähijunaliikenteen merkittävästä harventumisesta.		
	Pyöräilijöiden määrä (pyöräilyindeksi)	1 266	1 369	akj Tero Anttila	Pyöräilyn edistäminen kokonaisvaltaisesti pyöräliikenteen kehittämisohjelman perusteella, pyöräilyinfran kehittäminen pyöräliikenteen tavoiteverkon pohjalta, tiivistyvä maankäyttö. Tavoiteverkkoa pyritään toteuttamaan noin 1,5 km vuosittain määrärahojen puitteissa. Pyöräiliikenteen pääreittien opastus valmistui.	980 Pyöräilyindeksi lasketaan melko harvalta mitausverkolta. Kevään 2024 aikana saadaan luottavampaa tietoa pyöräilyn kehitymisestä HSL:n liikkumistutkimuksesta.	Ei toteudu lainkaan 
Kukoistavat kaupunkikeskukset							
23. Asukkaille iloa tuottavia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita kaupunkikeskuksissa	Omaan asuinalueeseensa kuuluvuutta kokevien osuus (kysymys osallisuuskyselystä)	45 %	55 %	akj Riikka Åstrand	Osallistuvan budjetoinnin toteutus kaikilla suuralueilla marraskuusta 2023 alkaen tarjoaa mahdollisuuden vaikuttaa omaan lähiympäristöön. Sen merkeissä tehty yhteistyötä mm. paikallisten asukasjärjestöjen kanssa. Kaupungin asukasfoorumia on kehitetty vuorovaikutteisemmaksi. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon verkkoaivo-riihi toteutettu asukkaille loppuvuodesta 2023. Osallisuuspalveluissa on luotu malli kaupungin työntekijöille jalkautuvan työn tueksi.	52,7 %	Toteutuu osittain 
	Käynnistetään aktiivisuuden seuranta suuralueiden keskuksissa, aktiivisuus kasvaa arki-iltoisin klo 18-20 ja lauantaisin klo 14-22 (tutkitaan Heatmapin/mobiilidatan perusteella)	Seuranta ei ole	Seuranta käynnissä ja aktiivisuus kasvanut vuosien 2022-25 aikana.	akj Riikka Åstrand	Kaupunkikeskusten aktiivisuuden seurantaan on valittu EKK-heatmap -mittari. Mittarien pohjalla olevasta aineistosta on mahdollista tuottaa heatmap-analyysijä kaupunkikeskusten elävyydestä esimerkiksi eri vuorokauden aikoina sekä tarkastella palveluiden saavutettavuutta.	Tavoite toteutuu täysin.	Toteutuu täysin 



Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	Kaupunkikulttuurin toimialan palveluverkkosuunnitelmaa toteutetaan: hankkeiden määrä yhteensä ja eri keskusta-alueilla	Palveluverkkosuunnitelmaa ei ole	Hankkeita toteutettu/käynnissä vähintään 1/keskusta-alue	akj Riikka Åstrand	Vuonna 2023 avautui kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikki Kivistöön. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalokokonaisuuden suunnittelu käynnissä.	Tavoite toteutunee osittain. Kaikilla alueilla hankkeita ei ole käynnissä, mutta monella on meneillään.	Toteutuu osittain
24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisinä ja toimivina	Asukasbarometri	81 % melko tyytyväisiä tai tyytyväisiä asuinalueeseen	83 %	akj Tero Anttila	Tavoitteen toteutumiseen vaikuttavat hyvin monet kaupungin toimet. Vuonna 2023 muun muassa kaavahakkeita on viety eteenpäin, kehitetty keskustoja ja pyritty vähentämään asuinalueiden eriarvoistumista MEK-ohjelmalla.	Asukasbarometria ei ole toteutettu vuonna 2023. Seuraavan kerran asukasbarometri toteutetaan syksyllä ja talvella 2024-2025, jolloin päivitetty tiedot saadaan keväällä 2025.	Ei tietoa
	Kunnossapitotiimien perustaminen	Uusi mittari	Kunnossapitotimet perustettu	akj Tero Anttila	Ei ole vielä perustettu.	Ei ole vielä perustettu.	Ei toteudu lainkaan
25. Luonto on lähellä kaduilla, toreilla ja piholla	Asukkaat, joilla alle 300 m matkaa viheralueelle	92 %	92 %	akj Tero Anttila	Kaupungin kasvua on ohjattu yhdyskuntasuunnittelulla pääosin sisäänpäin olemassa olevaa rakennetta täydentäen ja tiivistäen.	98,2 % asukkaista asuu enintään 300 m päässä väh. 0,5 ha kokoisesta viheralueesta.	Toteutuu täysin
26. Helpon liikumisen kaupunki	Palveluiden kävelysaavutettavuus	Uusi mittari	Oma mittari laadittu jokaiselle keskustalle	akj Tero Anttila	Kävelysaavutettavuuden mittarityökalun laatiminen keskustoilta aloitettu syksyllä 2023.	Käynnissä, ensimmäinen prototyyppi valmis.	Toteutuu täysin
27. Hyvät toiminnalliset kehittämisedellytykset palveluille ja yrityksille	Jokaisella keskustalla on oma kehittämissuunnitelma ja vastuukoordinaattori.	Uusi mittari	Jokaisella keskustalla on oma kehittämissuunnitelma ja vastuukoordinaattori	akj Tero Anttila	Jokaiselle kaupunkikeskukselle on laadittu kehittämissuunnitelma.	Projektijohtajat ovat toimineet vastuukoordinaattoreina.	Toteutuu täysin
	Pysäköintiyhtiön perustamisen selvittäminen	Selvitystyö aloitettu	Selvitystyö valmis	akj Tero Anttila ja henkilöstö- ja konsernijohtaja	Henkilöstö- ja konsernipalvelut on laatinut toteutusmallin ja hakenut verottajalta enakkopäätöksen. Konsernijaosto tehnyt päätöksen yhtiön perustamisesta.	Selvitystyö tehty.	Toteutuu täysin



Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
	EKK:n kaupunkikeskustamittari	2,9	3,5	akj Tero Anttila	Vuoden 2023 laskenta on tilattu.	Vuoden 2022 luku on 3,7 (julkaistu 25.5.2023).	Toteutuu täysin 
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella							
28. Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen	Kunta 10 Valmentavan johtamisen summamittari	KAJO 71,4 KASO 77,7 % KAKU 72,8 % KATO 66,3 %	KAJO 76 % KASO 79,2 % KAKU 76,8 % KATO 70,7 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Esihenkilövalmennukset ja coachingryhmät sekä kaupunkitasoisesti että toimialoilla ja palvelualueilla. Asian nostaminen linjassa esiin, johtamisen johtaminen toimialoilla.	Vuoden 2022 lopun tilanne: KAJO 72,7 % KASO 76,7 % KAKU 77,9 % KATO 72,6 %	Toteutuu osittain 
29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen	Kunta10 kokonaissijoitus	KAJO 56 KASO 66 KAKU 62 KATO 54	KAJO 61 KASO 68 KAKU 67 KATO 59	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Linjajohdon systemaattinen toiminta. Kokonaisjohtamisen tuki (mm. uudistetut strategiatyökalut), työyhteisöjen kehittämispalvelut käytössä, työterveyshuoltopalvelut käytössä, varhaisen tuen palvelut yksilötasolla, esihenkilöiden valmennuspalvelut, saatavuusohjelman toimeenpano, kaupunkitasoinen verkkoperehdytys. Sisäinen konsultointimalli hr-asioissa toimialoille.	Vuoden 2022 lopun tilanne: KAJO 55 KASO 59 KAKU 68 KATO 62	Toteutuu osittain 
30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen	Kunta10 mittari Työn mielekkyys	KAJO 4,98 KASO 5,25 KAKU 5,0 KATO 5,05	KAJO 5,07 KASO 5,27 KAKU 5,06 KATO 5,11	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Hyvä esihenkilötyö (valmennukset, coaching, johtamisen johtaminen), uudistetut strategiatyökalut (mm. Vaikuttavaa työtä-keskustelupohja), työyhteisön hyvä toiminta	Vuoden 2022 lopun tilanne: KAJO 72,2 % KASO 72,8 % KAKU 72,3 % KATO 69,4 % Mittari muuttunut, alla muutetut luvut lähtötaso 2020: KAJO 4,98 /68,9 % KASO 5,25 /76 % KAKU 5,0 /68,0 % KATO 5,05 /70,3 % Tavoitetaso 2025: KAJO 5,07 /73,6 %	Toteutuu osittain 

Strateginen tavoite	Mittari	Lähtötaso 2020 loppu	Tavoitetaso 2025	Vastuuhenkilö(t)	Toimenpiteet 31.12.2023	Mittarin tilanne 31.12.2023	Tila
						KASO 5,27 /77,5 % KAKU 5,06 /72,2 % KATO 5,11 /74,6 %	
	Sairauspoissaolot	3,97 %	3,93 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Peruskäytäntönä tartuntojen ehkäiseminen ja turvallinen työ, esihenkilötyö, työterveyshuoltopalvelut, influenssarokotukset kohdennetuille ryhmille, varhaisen tuen palvelut yksilö- ja yhteisötasolla, tuki työkykyprosessiin, esihenkilövalmennukset.	6 %	Ei toteudu lainkaan 
	Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti)	1,53 %	1,2 %	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat Raportointivas- tuu: Henkilöstö- ja konsernijohtaja	Esihenkilötyö valmentavalla otteella, työterveyshuoltopalvelut, varhaisen tuen palvelut yksilö- ja yhteisötasolla, tuki työkykyprosessiin, esihenkilövalmennukset.	1,11 %	Toteutuu täysin 



VD/4965/00.01.04.02/2021

KK/RÅ/PP/PvN/MR/S-AP/EK/MT/AP

Vanda stad och Stiftelsen för Finlands Flygmuseum har tillsammans berett projektet Det nya flygmuseet som gör det möjligt att modernisera Finlands flygmuseum till ett attraktivt och internationellt intressant flygupplevelsecentrum och samtidigt stärka museets ställning som utställningscentrum för det nationella ansvarsmuseet. Flygmuseets nuvarande museilokaler är funktionellt och tekniskt i slutet av sin livscykel och fastighetens markarrendeavtal löper ut år 2028. Att uppföra en ny museibyggnad och förnya flygmuseets verksamhet förutsätter att både staten och Vanda stad understöder projektet ekonomiskt.

Bakgrund

Finlands Flygmuseum är ett nationellt ansvarsmuseum för luftfart som sparar, förvarar och visar material relaterat till Finlands civila och militära luftfart samt myndighetsflyg på ett mångsidigt sätt. Flygmuseet upprätthåller och förvaltar Finlands mest omfattande luftfartssamling. Flygmuseet är Vandas populäraste museimål: 2023 hade museet cirka 50 000 besökare.

Flygmuseet grundades 1972 av Ilmailumuseoyhdistys ry. Stiftelsen för Finlands Flygmuseum grundades 1996 och har efter det upprätthållit flygmuseet. Stiftelsens sammanslutningsdelägare är Ilmailuyhdistys ry, Finnair Abp, Finavia Abp, Suomen Ilmailuliitto - Finlands Flygförbund ry, Patria Abp och Vanda stad.

Flygmuseet har verkat sedan 1981 till en början i närheten av Helsingfors-Vanda flygplats invid Aviapolis station på adressen Karhumäkitien 2, på fastigheten 92-423-4-44 som ägs av Finavia Abp. Flygmuseets nuvarande museilokaler som ägs av Stiftelsen för Finlands Flygmuseum är funktionellt och tekniskt sett i slutet av sin livscykel. Arrendeavtalet för stiftelsen för Finlands Flygmuseum upphör på fastigheten år 2028.

Flygmuseet har under flera års tid letat efter en lokallösning som gör det möjligt för museet att funktionellt sett förnya sig till ett attraktivt och också internationellt intressant flygupplevelsecentrum och samtidigt stärka museets ställning som utställningscentrum för det nationella ansvarsmuseet. Målet är 100 000 besökare per år.

Flygmuseet har beställt ett museikoncept som ett konsultarbete. I konceptet fastställdes det nya flygmuseets funktionella mål, lokalprogram och omfattning. Lokalprogrammet innehåller permanenta och växlande utställningar, projekt- och simulatorlokaler, nödvändiga samlingslokaler, arbetsrum, kundservicelokaler samt café- och möteslokaler. Lokalprogrammet innehåller inte förvaringsutrymmen för samlingarna vad beträffar stora museiföremål utan de placeras i ett separat samlingscenter för museer.

Projektets omfattning enligt museikonceptet är till rumsytan cirka 5 420 m² och till bruttoytan cirka 6 300 m². Investeringskostnaderna utgående från omfattningen är 20,0 milj. € (moms 0), 3 175 €/m² till bruttoytan (moms 0, huvudsakligen en halliknande konstruktion i ett plan).

Undervisnings- och kulturministeriet har tidigare år reserverat 1,5 milj. euro i investeringsbidrag för museet i form av separat finansiering som UKM beviljat museiprojektet 2018.



Från och med början av 2020 har Flygmuseet och Vanda stad som ett samarbete utrett möjligheterna för ett nytt läge för museet i Vanda samt för en finansierings- och genomförandemodell som möjliggör en ekonomiskt hållbar grund för flygmuseets verksamhet. Ett obebyggt outbrutet område M524, som ligger vid Aviapolis järnvägsstation invid det nuvarande flygmuseet på fastigheten 92-423-4-44 och som ägs gemensamt av Vanda stad och Kiinteistö Oy Aviatontti II, svarar bäst på museets behov. För området har man berett en detaljplaneändring som möjliggör byggande av Aviapolis lukio och Finlands flygmuseum i Aviapolis centrum. I planen planläggs också de redan byggda Kolmioparkki och paviljongbyggnaden i Tiiraparken bredvid Aviapolis tågstation. I planen inkluderas också en del av Kajavaparken som är belägen i anslutning till gymnasiet och museet och en del av Karhumäkiportens gatuområde.

Tidsplanen för detaljplaneändringen

Planändringsområdet, Ett gymnasium och ett nytt flygmuseum utmed Aviabulevarden nr 002534 har varit framlagt 31.1–29.2.2024 och målet är att det justerade förslaget till detaljplaneändring kan föras till stadsfullmäktige för behandling under våren 2024. Planändringen kan vinna laga kraft enligt föreslagen tidsplan under hösten 2024.

Anskaffning av fastighet och avtalssituation

Markanvändningsavtalet mellan Kiinteistö Oy Aviatontti II c/o Finavia Oyj och Vanda stad har godkänts av stadsstyrelsen på stadsstyrelsemötet 29.1.2024. För planområdet gäller ett samarbetsavtal mellan Finavia och staden från 2022. Enligt markanvändningsavtalet som hänför sig till detaljplaneändringen har områdets delägare Kiinteistö Oy Aviatontti II och Vanda stad dessutom avtalat om byggande av kommunal teknik i området, Kiinteistö Oy Aviatontti li:s deltagande i ersättningen av kommunal teknik, försäljning av 24/100 kvotdelar och överlåtelse av parkområdet till Vanda stad.

Det nya flygmuseet – ett nytt museum i Vanda

Projektets fördelar

- Flygtrafik och luftfart har spelat en viktig roll i utvecklingen och internationaliseringen av Vanda och hela det finländska samhället. Det nya flygmuseet erbjuder på utställningar av internationellt intresse och säkerställer att luftfartens kulturarv bevaras. Samtidigt förnyas flygmuseet till ett upplevelsecentrum i Vanda som utnyttjar den senaste teknologin. Målet är 100 000 besökare per år.
- Det nya flygmuseet erbjuder tjänster för stadens olika verksamhetsområden (kulturservicen, fostran och lärande, näringsservicen).
- Det nya flygmuseet medför kulturellt kapital och mångsidighet till Aviapolis stadscentrum. Museet kommer att utgöra en fascinerande mötesplats för invånare, aktörer och besökare. Projektet bidrar till tillväxten i Aviapolis, skapar arbete och aktivitet i området.
- Det nya flygmuseet är ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt lönsamt projekt för Vanda och Aviapolis. I huvudstadsregionen saknas resmål som kan skapa upplevelser för internationella turister året om. Området i flygplatsens närhet har en stor outnyttjad potential för stopover och layover-tjänster (Visit Finland).



Beslutsbakgrund

Stadsstyrelsen har sitt tidigare beslut gällande projektet Det nya flygmuseet (24.5.2021 § 26) beslutat om följande riktlinjer:

a) Tomt

Målet är att genom detaljplanen möjliggöra för flygmuseet ett nytt, lättillgängligt och centralt läge invid Aviapolis järnvägsstation, i närheten av flygplatsen.

I området för Aviapolis station utarbetas som bäst ett detaljplaneutkast (Aviapolis Core planutkast nr 052400). Området planeras så att det kommer att utgöra kärnan för Aviapolis internationella stadscentrum, där arbete, boende, rekreation, kultur och stadsgrönska förenas på ett unikt sätt och med en gångförbindelse till flygplatsen.

Byggandet av flygmuseet och de bilplatser som museet behöver förutsätter en detaljplaneändring. Detaljplanearbetet ingår i stadens planläggningsprogram (Stadsplaneringsnämnden 12.1.2021 § 8). Stadsfullmäktige beslutar om en detaljplaneändring.

Målet är att Flygmuseet skulle placeras på det outbrutna området 92-423-4-44M524 (adr. Karhumäkiporten 1) som ligger intill det nuvarande museet. Det outbrutna området ägs av Vanda stad (andel 76/100) och Kiinteistö Oy Aviatontti II (andel 24/100) tillsammans. Museets framtida tomt anskaffas helt och hållet av staden.

Utgångspunkten är att staden hyr ut tomten till stiftelsen för Finlands Flygmuseum till ett gängse pris genom ett långvarigt arrendeavtal.

Detaljplaneändringen och arrendeavtalet förs till behöriga organ för beslutsfattande på det sätt som förutsätts i förvaltningsstadgan. Detaljplaneändringen förs till stadsstyrelsen för godkännande 22.5.2024 och till stadsfullmäktige för godkännande i maj 2024.

b) Omfattning, lokaler och kostnader

Flygmuseet har beställt ett museikoncept som ett konsultarbete. I konceptet fastställdes det nya flygmuseets funktionella mål, lokalprogram och omfattning. Lokalprogrammet innehåller permanenta och växlande utställningar, projekt- och simulatorlokaler, nödvändiga samlingslokaler, arbetsrum, kundservicelokaler samt café- och möteslokaler. Lokalprogrammet innehåller inte samlingslokaler för stora museiföremål utan de placeras i ett separat samlingscenter för museer.

Projektets omfattning enligt museikonceptet är cirka 5 420 m² och till bruttoyta/bruttoarean cirka 6 300 m². Investeringskostnaderna utgående från omfattningen är 17,0 milj. € (moms 0), 2700 €/m² till bruttoyta (moms 0, huvudsakligen en halliknande konstruktion i ett plan).

I beredningsarbetet har man också utarbetat ett till omfattningen och kostnaderna anpassat alternativ, vars omfattning till rumsytan är cirka 4 800 m² och till bruttoyta cirka 5 550 m². Investeringskostnaderna utgående från omfattningen är 15,0 milj. € (moms 0), 2700 €/m² till bruttoyta (moms 0, huvudsakligen en halliknande konstruktion i ett plan).



Det beräknade bilplatsbehovet för museet är ungefär 100 bilplatser baserat på ett årligt antal besökare. Målet är att anlägga bilplatserna i området i en centraliserad parkeringsanläggning som baserar sig på växelvis parkering.

c) Finansiering och genomförandemodell

I förhandlingarna mellan Finlands Flygmuseum, Vanda stad samt undervisnings- och kulturministeriet och kommunikationsministeriet har det framkommit att ministeriernas förslag som ges till riksdagen för beslut är ett investeringsbidrag på 8,5 milj. € (moms 0) för museiprojektet som fördelas mellan båda ministerierna.

Utöver ett statsunderstöd behöver Stiftelsen för Finlands Flygmuseum tilläggsfinansiering på 6,5 milj. € (moms 0) för att förverkliga ett anpassat alternativ eller 8,5 milj. € (moms 0) för att genomföra ett museibyggnadsprojekt enligt museikonceptet.

Enligt museiprojektets finansieringsplan är målet att Stiftelsen för Finlands Flygmuseum tar ett lån från en affärsbank och Vanda stad beviljar Stiftelsen för Finlands Flygmuseum proprieborgen på 5,2 milj. €, vilket motsvara 80 % av lånekapitalet på 6,5 milj. euro. 20 % täcks med Stiftelsen för Finlands Flygmuseums egna säkerheter som utgörs till exempel av inteckningar i själva byggnaden (anläggningsinteckning) och eventuellt inteckning i arrende. Detta i kombination med statsunderstödet gör det möjligt att genomföra ett projekt i enlighet med det anpassade alternativet (15,0 milj. €).

Lånegarantin/proprieborgen beviljas med iakttagande av Europeiska unionens ramvillkor och regler om statligt stöd så att borgen inte ger ekonomiska fördelar för Stiftelsen för Finlands Flygmuseum. Borgen inklusive villkoren förs till fullmäktige för beslut enligt det sätt som förutsätts i kommunallagen: i enlighet med 14 § 2 mom. 9 punkten i kommunallagen beslutar fullmäktige om ingående av borgensförbindelse eller ställande av annan säkerhet för annans skuld.

I projektets fortsatta beredning förbereder man sig på att Stiftelsen för Finlands Flygmuseum kan, utöver statsunderstödet och Vanda stads garanterade lån, skaffa tilläggsfinansiering av en tredje part för att genomföra projektet på cirka 17,0 milj. € enligt museikonceptet.

d) Årligt verksamhetsunderstöd till flygmuseet

Av Finlands Flygmuseums årliga verksamhetsinkomster består cirka 50 % av följande understöd: en statsandel och ett behovsprövat bidrag beviljade av undervisnings- och kulturministeriet (totalt 528 516 €/år) och ett verksamhetsunderstöd beviljat av Vanda stads nämnd för stadskultur och välfärd (50 000 €/år 2021) (Beviljande av verksamhetsunderstöd för professionellt verkamma konst- och kulturinstanser år 2021/19.1.2021 § 15, Stiftelsen för Finlands Flygmuseum). Av flygmuseets verksamhetsinkomster består cirka 50 % av s.k. egna inkomster dvs. partnerskapsavtal, inträdesavgifter, museitjänster och museibutiken. Andelen egna inkomster för professionella museer är i genomsnitt cirka 19 %. Flygmuseets inkomster var totalt 1,043 milj. € år 2020.

För det nya flygmuseet har en driftsplan utarbetats, enligt vilken museets årliga inkomster och utgifter är 3,205 milj. €. Av verksamhetsinkomsterna är andelen understöd 48 % och de så kallade egna inkomsternas andel är 52 %. Fastighetskostnaderna för den nya museibyggnaden är i det anpassade alternativet 1,105 milj. €/år (inkluderar inte förvaringskostnader för samlingarna).



Möjliggörandet av museiprojektet enligt det anpassade alternativet förutsätter att undervisnings- och kulturministeriet och Vanda stad höjer sina årliga verksamhetsunderstöd till flygmuseet enligt följande:

- Vanda stads verksamhetsunderstöd 400 000 €/år inklusive separat anpassade museitjänster för skolor
- Undervisnings- och kulturministeriets statsandel och behovsprövade bidrag sammanlagt 860 000 €/år.

Om verksamhetsunderstödet som beviljas av Vanda stad och understödets storlek avtalas separat i ett avtal mellan staden och Stiftelsen för Finlands Flygmuseum. Beviljandet av understödet förutsätter också att en separat tilläggsfinansiering anvisas för detta ändamål i Vanda stads budget. Staden förbinder sig ännu inte till att bevilja understödet genom detta beslut.

Projektets nya riktlinjer

Vanda stad och Stiftelsen för Finlands Flygmuseum har i samarbete berett helheten av projektet Det nya Flygmuseet enligt följande riktlinjer:

Finansieringsdirektören konstaterar att enligt det tidigare nämnda principbeslutet år 2021 skulle staden bevilja Stiftelsen för Finlands Flygmuseum stadens proprieborgen på 80 % som säkerhet för det långfristiga lån som tas från en affärsbank. **I det nuvarande läget på finansmarknaden är det mest realistiska alternativet för parterna och med tanke på hanteringen av finansieringsriskerna det mest motiverade alternativet att staden i stället för proprieborgen finansierar den låneandel som projektet förutsätter med ett långfristigt lån som beviljas av Fastighetsfonden.** Villkoren för lånet i fråga skulle föras till stadsstyrelsen för godkännande i det skede då lånefinansieringens andel har bekräftats efter att staten förbundit sig till sin egen andel. På så sätt får man garanterat en tillräckligt långfristig lånefinansiering för projektet till rimliga villkor oberoende av det läge som råder på finansmarknaden.

När det gäller Vanda stads lån och årliga verksamhetsunderstöd som ges Stiftelsen för Finlands Flygmuseum ska det göras en bedömning av om de innehåller stöd som beviljats med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, och som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna något visst företag eller produktionsområde i den utsträckning den påverkar handeln mellan medlemsstaterna, i enlighet med artikel 107 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (senare FEUF).

I den allmänna gruppundantagsförordning (senare GUF) föreskrivs de undantagssituationer då stöd kan beviljas, även om det hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna något visst företag eller produktionsområde. Stödet som beviljas museet behandlas i artikel 53 i GUF om att främja kultur och bevarande av kulturarvet. Stöd som ges för främjande av kultur och bevarandet av kulturarvet lämpar sig för den interna marknaden under förutsättning att man följer förutsättningarna som anges i artikel 53 och kapitel 1 i GUF.

När det gäller det lån som beviljas kan det inte anses omfatta stöd som snedvrider konkurrensen om räntan som tas ut för lånet motsvarar en ränta som tas ut för ett liknande lån på en konkurrensutsatt marknad eller en ränta som beräknas i enlighet med kommissionens meddelande om fastställande av referens- och diskonteringsräntor.

Om räntenivån för det lån som beviljas museet underskrider den beräknade marknadsräntan på det sätt som beskrivs ovan, ska skillnaden mellan räntorna betraktas som ett investeringsstöd till Flygmuseet.



Med beaktande av att museibyggnaden kommer att användas till över 80 % för museiverksamhet och att stödbeloppet sammanräknat med det statliga stödet, inte kommer att överstiga tröskelvärdet för anmälan enligt artikel 4, 1 z-punkten i GUF på 165 miljoner euro per projekt, måste investeringsstödet anses vara förenligt med den inre marknaden.

Det årliga verksamhetsunderstödet ska betraktas som ett driftsstöd i enlighet med artikel 53 i GUF. Driftsstödet för främjande av kultur och bevarande av kulturarvet får inte överstiga 82,5 miljoner euro om året per företag. Det sammanräknade årliga stödet av staten och Vanda stad kommer inte att överstiga detta belopp. När det gäller driftsstöd får stödbeloppet inte överstiga det belopp som är nödvändigt för att täcka verksamhetens förluster och rimliga vinst under tidsperioden i fråga. Detta ska säkerställas på förhand utifrån rimliga prognoser eller genom återkravsförfarande.

Tidsplan

För att projektet ska framskrida förutsätts ett beslut om statsunderstöd (undervisnings- och kulturministeriet) samt att statsunderstödet förläggs till kommande år.

Säkerställandet av undervisnings- och kulturministeriets projektfinsiering på 1,5 milj. € är en förutsättning för det lån som Vanda stad beviljat. Denna projektfinsiering har beviljats och införts. I Finlands regerings proposition till riksdagen med förslag till tilläggsbudget för 2024, daterad 21.3.2024 föreslås ett investeringsbidrag på cirka 7 miljoner euro (7 011 000 €) för Finlands Flygmuseums projekt Det nya flygmuseet.

Tidsplanen för projektberedningen är cirka 12 månader och Stiftelsen för Finlands Flygmuseum som förvaltar museet har godkänt att projektutvecklingsfasen inleds. Enligt den preliminära tidsplanen färdigställs museibyggnaden cirka 30 månader från att beslutet om understödet har fattats. För flygmuseets flytt och utställningsbyggnad behövs ytterligare cirka 9 månader. Det nya flygmuseet kan därmed öppnas tidigast hösten 2027.

Eftersom det är fråga om ett betydande projekt med tanke på hela stadens livskraft förs ärendet först till stadsfullmäktige för närmare riktlinjer. Varje åtgärd som nämnts tidigare förutsätter dock ett separat beslut som fattas av en behörig instans enligt förvaltningsstadgan och som bereds som ett tjänstearbete enligt stadsfullmäktiges riktlinjer.

Stadsstyrelsen 6.5.2024 § 6

Tf. stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att beredningen av projektet Det nya Flygmuseet fortsätter enligt riktlinjerna ovan.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet ändrade tf. stadsdirektören sitt förslag enligt följande:

Projektets fördelar

~~— Det nya flygmuseets områdesekonomiska årliga inverkan är cirka 4,9 milj. € (Vasa universitetsundersökning 2013).~~

**Beslut:**

Det ändrade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 7**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar att beredningen av projektet Det nya Flygmuseet fortsätter enligt riktlinjerna ovan.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Riikka Åstrand, biträdande stadsdirektör, foramn.efternamn@vantaa.fi

Pirjo van Nues, finansieringsdirektör, foramn.efternamn@vantaa.fi

Perttu Pulkka, projektledare, foramn.efternamn@vantaa.fi



8 §

Ändring av grundavtalet för Samkommunen Helsingforsregionens trafik

VD/2767/00.04.03/2024

KK/HW/RK-K/SV/MT/EA

Styrelsen för samkommunen Helsingforsregionens trafik (nedan HRT) har 19.3.2024 beslutat att skicka ett förslag till ändring av samkommunens grundavtal till medlemskommunerna för godkännande.

HRT:s nuvarande grundavtal trädde i kraft 1.1.2018. Uppdateringen av grundavtalet har beretts ända sedan våren 2023.

HRT:s styrelse har 23.5.2023 § 54 bett städerna Helsingfors, Esbo, Vanda, Grankulla och Kervo, samt kommunerna Kyrkslätt, Sibbo, Sjundeå och Tusby att lämna in ett utlåtande före 31.8.2023 om ett nytt grundavtal för HRT. Utifrån utlåtandesvaren och förhandlingarna mellan HRT och medlemskommunerna har samkommunen berett ett uppdaterat grundavtal. Samkommunen har tillsammans med medlemskommunerna gjort upp en tidtabell enligt vilken grundavtalet bör ha godkänts av medlemskommunerna före 30.9.2024.

Bakom ändringen av grundavtalet ligger kommunallagens övergångsbestämmelse (21.5.2021/419) och i grundavtalet har ändringarna i 8 kap. i kommunallagen beaktats. I förslaget har man dessutom strukit överlappningar mellan grundavtalet och förvaltningsstadgan samt gjort andra tekniska uppdateringar. I samband med ändringen av grundavtalet har man hållit sig till tekniska aspekter och införande av redan etablerad praxis i avtalet. Ändringen av grundavtalet omfattar inga betydande ändringar som påverkar HRT:s verksamhet.

De viktigaste ändringarna i grundavtalet har sammanfattats i förslagsbilagan om föreslagna centrala ändringar.

Utifrån 55 § i kommunallagen är fullmäktige behörig att besluta om ändring av grundavtalet. Enligt 57 § i kommunallagen kan grundavtalet ändras, om inget annat bestämts i HRT:s grundavtal, om minst två tredjedelar av medlemskommunerna understöder en ändring och deras invånarantal är minst hälften av det sammanräknade invånarantalet i samtliga medlemskommuner.

Stadsstyrelsen 6.5.2024 § 10

Tf. stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar föreslå för stadsfullmäktige att

- a) stadsfullmäktige godkänner ändringen av grundavtalet för Samkommunen Helsingforsregionens trafik enligt det bifogade avtalet;
- b) stadsfullmäktige befyllmäktigar stadsdirektören att underteckna grundavtalet och vid behov göra tekniska ändringar eller ändringar av liten betydelse i det.

Beslut:

Förslaget godkändes.



Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 8

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att

- a) godkänna ändringen av grundavtalet för Samkommunen Helsingforsregionens trafik enligt det bifogade avtalet;
- b) befullmäktiga stadsdirektören att underteckna grundsavtalet och vid behov göra tekniska ändringar eller ändringar av liten betydelse i det.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Bilagor:

- Sammandrag av de föreslagna centrala ändringarna
- Det föreslagna grundavtalet

Anvisningar för sökande av ändring: 1 Besvärsanvisning

Närmare information:

Samuli Vartiainen, koncernjurist, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)



HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄ SAMKOMMUNEN HELSINGFORSREGIONENS TRAFIK

PERUSSOPIMUS

1. LUKU JÄSENKUNNAT JA TEHTÄVÄT

1 §

Nimi ja kotipaikka

Kuntayhtymän nimi on Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, ruotsiksi Samkommunen Helsingforsregionens trafik.

Kuntayhtymän suomenkielinen lyhenne on HSL ja ruotsinkielinen lyhenne on HRT.

Kuntayhtymä on kaksikielinen.

Kuntayhtymän kotipaikka on Helsinki.

2 §

Tehtävät ja toiminta-ajatus

Kuntayhtymä on pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) 3 §:ssä tarkoitettu kuntayhtymä.

Kuntayhtymän toimialue käsittää sen jäsenkuntien alueen, ellei muuta ole sovittu tai säädetty.

Kuntayhtymä toimii Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o: 1370/2007 ja liikennepalvelulain (320/2017) mukaisena toimivaltaisena viranomaisena ja hoitaa muut viranomaistehtävät sen mukaan kuin asiasta on erikseen säädetty. Kuntayhtymä vastaa joukkoliikenteen suunnittelusta ja järjestämisestä sekä Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta.

Kuntayhtymän tehtävänä on:

- suunnitella ja järjestää toimialueensa joukkoliikennekokonaisuus ja edistää sen toimintaedellytyksiä sille asetettujen strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseksi
- päättää toimivaltansa puitteissa toimialuettaan koskevista liikennepalvelulain mukaisista joukkoliikenteen luvista
- vastata Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisesta
- vastata toimialueensa joukkoliikenteen markkinoinnista ja matkustajainformaatiosta
- hyväksyä toimialueellaan noudatettava joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmä sekä liikenteen taksat
- vastata matkalippujen tarkastuksesta
- päättää ja hankkia toimialueensa bussi-, raitio-, pikaraitio-, metro-, lautta- ja lähijunaliikennepalvelut
- osallistua joukkoliikenteen infran kehittämis- ja ylläpitoinvestointien suunnitteluun yhdessä kuntien ja asianomaisten muiden tahojen kanssa
- vastata toimialueensa joukkoliikenteen matkustajainformaatio- ja muista tietoteknisistä järjestelmistä sen mukaan kuin siitä kuntien kanssa tarkemmin sovitaan
- huolehtia valtion toimialueen joukkoliikenteeseen osoittamien tukien, avustusten ja määrärahojen jakamisesta liikennemuodoittain
- hoitaa muutoinkin toimivaltaansa kuuluvaa joukkoliikennettä koskeva jäsenkuntien keskinäinen sekä jäsenkuntien ja muiden tahojen välinen yhteistyö sekä
- huolehtia muista sille annetuista ja säädetyistä tehtävistä.

Kuntayhtymä voi olla osakkaana sellaisissa osakeyhtiöissä ja jäsenenä muissa yhteisöissä, joiden toiminnalla edistetään kuntayhtymän tehtäväalaa.

3 § Perustajakunnat ja jäsenkunnat

Kuntayhtymän perustajakuntia ovat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava ja Kirkkonummi.

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat perustajakuntien lisäksi Sipoo, Siuntio ja Tuusula.

4 § Kuntayhtymän laajeneminen

Kuntayhtymään voivat kuulua perustajakuntien ja muiden jäsenkuntien lisäksi muut Helsingin seudun kunnat: Järvenpää, Nurmijärvi, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää ja Vihti. Jäsenyyden edellytykset on määritelty tämän perussopimuksen 5 §:ssä.

Kuntayhtymään voi lisäksi kuulua sellainen Helsingin seudun ulkopuolinen kunta, joka täyttää tämän perussopimuksen 5 §:n mukaiset jäsenyyden edellytykset.

Kuntayhtymän toimintaa voidaan laajentaa Helsingin seudun ulkopuolisiin kuntiin myös siten, että kuntayhtymä tekee kyseisen kunnan kanssa yhteistyösopimuksen kunnan joukkoliikenteen järjestämisestä.

5 §

Uuden jäsenkunnan ottaminen

Helsingin seutuun kuuluvalla kunnalla on oikeus liittyä kuntayhtymän jäseneksi edellyttäen, että toimialue säilyy liittymisen jälkeen toiminnallisesti tarkoituksenmukaisena ja että jäseneksi liittyvä kunta hyväksyy tämän perussopimuksen.

Kunnan, joka haluaa liittyä kuntayhtymän jäseneksi, on tehtävä siitä esitys kuntayhtymän hallitukselle. Jäsenkuntien valtuustot päättävät kuntalain (410/2015) 57 §:n mukaisesti uuden jäsenkunnan ottamisesta sekä liittymisen ajankohdasta. Yhtymäkokous päättää maksettavan peruspääoman suuruudesta ottaen huomioon, mitä tämän perussopimuksen 20 §:ssä on sanottu.

6 §

Kuntayhtymästä eroaminen

Jäsenkunnan, joka haluaa erota kuntayhtymästä, on ilmoitettava siitä kuntayhtymän hallitukselle. Jäsenyys päättyy ilmoitusta seuraavan kalenterivuoden lopussa, jollei ajankohdasta kuntayhtymän yhtymäkokouksessa yksimielisesti toisin sovita.

Kun jäsenkunta eroaa kuntayhtymästä, sille suoritetaan kuntayhtymän yhtymäkokouksen päätöksellä kunnan osuus peruspääomasta tai osa siitä. Jos muut kunnat eivät lunasta eroavan jäsenkunnan pääomaosuutta, alennetaan peruspääomaa.

Mikäli kuntayhtymän nettovarallisuus on negatiivinen, eroava jäsenkunta on velvollinen suorittamaan kuntayhtymälle kunnan osuuden negatiivisesta nettovarallisuudesta. Eroava jäsenkunta on lisäksi velvollinen maksamaan kuntayhtymälle kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän, ja vastaavasti se on oikeutettu saamaan kuntayhtymältä kuntakohtaisen kuntaosuuden ylijäämän.

Korvaus peruspääomaosuudesta suoritetaan tasasuuruksina erinä enintään viiden (5) vuoden aikana eron voimaantulosta lukien.

2. LUKU

JOHTAMISMALLI

7 §

Johtamisperiaatteet

Kuntayhtymää johdetaan sen strategian, arvojen ja päämäärien mukaisesti siten, että organisaatiolla on selkeät vastuut ja toimivallat. Toimintatapa perustuu tilaaja-tuottajamalliin.

Kuntayhtymä toimii kiinteässä yhteistyössä jäsenkuntiensa ja valtionhallinnon joukkoliikenteestä vastaavien tahojen kanssa.

8 §

Toimintaperiaatteet

Kuntayhtymän toiminnot on järjestettävä ja tehtävät hoidettava tuottavasti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti siten, että

1. toiminnan arvopohjana on asiakaslähtöisyys sekä vuorovaikutus käyttäjien ja jäsenkuntien kanssa;
2. toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan;
3. talous pysyy tasapainossa;
4. organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta ja että vastuu valvonnan järjestämisestä on hallituksella;
5. toiminnallisten, taloudellisten ja muiden riskien olemassaolo selvitetään ja niitä vältetään sekä varaudutaan vahinkoihin niin, etteivät niiden kustannukset aiheuta häiriötä kuntayhtymän toiminnalle ja rahoitukselle;
6. maksuliikenne, rahoitustoiminta ja sijoitustoiminta hoidetaan tuottavasti, turvaavasti ja taloudellisesti;
7. vieraan pääoman käyttöön turvaudutaan ainoastaan silloin, kun se on toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltua; sekä
8. varainkäytössä kiinnitetään huomiota siihen, että toimintoihin sitoutuu mahdollisimman vähän pääomaa.

9 §

Toiminnan ja talouden suunnittelu

Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain. Yhtymäkokous hyväksyy hallituskausittain toimintaa ja sen kehittämistä ohjaavan strategian.

Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa toteutetaan strategian linjauksia ja tavoitteita. Talousarviossa määritellään vuosittaiset kuntayhtymän tavoitteet ja niiden saavuttamiseksi käytettävissä olevat voimavarat. Talousarviovuosi on ensimmäinen vuosi kolmea vuotta varten laadittavasta taloussuunnitelmasta.

Lisäksi toiminnan suunnittelussa otetaan huomioon kuntayhtymän vastuulle säädetty tehtävät.

3. LUKU

YHTYMÄKOKOUS

10 §

Ylin päättävä toimielin

Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on yhtymäkokous.

Yhtymäkokouksia pidetään vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kuntayhtymän tilinpäätöksestä päätetään viimeistään toukokuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa sekä talousarviosta ja suunnitelmasta

viimeistään marraskuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa.

11 §

Yhtymäkokousedustajat

Yhtymäkokouksessa on jokaisella jäsenkunnalla yksi edustaja, joka käyttää jäsenkunnan äänivaltaa.

12 §

Yhtymäkokousedustajien äänivalta ja päätöksenteko

Yhtymäkokouksessa jäsenkuntien äänivalta jakautuu asukaslukujen suhteessa kuitenkin siten, että yhden kunnan ääniosuus voi olla enintään 50 %.

Ääniosuudet tarkistetaan uuden kuntavaalikauden alussa kuntavaalivuotta edeltävän vuoden viimeisen päivän asukaslukujen mukaisesti ja uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään 1 momentissa mainittua periaatetta noudattaen.

13 §

Kokouskutsu ja päätösvaltaisuus

Yhtymäkokouksen kutsuu koolle hallitus.

Yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä, ellei erityisen painavasta syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa, vähintään kuukautta ennen kokousta jäsenkunnille sekä tiedoksi kuntayhtymän hallituksen jäsenille. Kokouskutsu on joka tapauksessa lähetettävä viimeistään viikkoa ennen yhtymäkokousta.

Yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet yhtymäkokouksen äänivaltaisista jäsenkunnista ja äänistä on edustettuina ja kutsu yhtymäkokoukseen on lähetetty jäsenkunnille edellä 1 momentissa määrätyssä ajassa.

14 §

Tehtävät

Yhtymäkokouksen tehtäviin kuuluvat:

Kevätyhtymäkokouksessa

1. vahvistaa tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja toimintakertomuksen
2. päättää niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätöksen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta
3. päättää peruspääoman koron määrästä ja maksamisesta
4. päättää vastuuvapauden myöntämisestä

Syysyhtymäkokouksessa

5. hyväksyä talousarvio, taloussuunnitelma ja strategia sekä sitovat tavoitteet sisältävä toimintasuunnitelma

Muut yhtymäkokouksissa käsiteltävät asiat:

6. hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten valinta
7. tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten valinta
8. tilintarkastusyhteisön ja tarvittaessa varatilintarkastajan valinta
9. hallintosäännön sekä keskeisten ohjeiden hyväksyminen
10. peruspääoman korottaminen tai alentaminen
11. rahoitus- ja investointiperiaatteiden hyväksyminen sekä kuntayhtymän rahoituksen, mukaan lukien lainan antaminen ja lainanotto ja niitä koskevien takaus- ja vakuusjärjestelyiden päätöksenteko
12. uuden jäsenkunnan ottaminen
13. kuntayhtymän purkaminen
14. kuntayhtymän merkittävän osan luovuttaminen tai lopettaminen sekä varallisuuden luovuttaminen
15. kuntayhtymän puolesta annettavien vakuuksien ja kuntayhtymän omaisuuteen kohdistuvien kiinnitysten hyväksyminen
16. tytäryhtiöiden tai omaan pääomaan kuuluvien rahastojen perustaminen ja purkaminen sekä näiden rahastojen säännöistä päättäminen
17. muut yhtymäkokouksessa mainitut asiat

Yhtymäkokouksen tehtävistä säädetään lisäksi kuntalaissa ja määrätään hallintosäännössä.

4. LUKU

HALLITUS JA TOIMITUSJOHTAJA

15 § Hallitus

Hallitus johtaa kuntayhtymää ja sen hallintoa siten kuin kuntalaissa ja muussa lainsäädännössä säädetään sekä perussopimuksessa ja hallintosäännössä määrätään.

16 § Hallituksen kokoonpano ja äänimäärä

Hallituksen paikkajako määräytyy jäsenkuntien tämän perussopimuksen 12 §:n mukaisten ääniosuuksien suhteessa. Hallituksessa on enintään 14 jäsentä. Kullekin jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen. Kullakin jäsenellä on kokouksessa yksi (1) ääni. Hallituksen kokoonpano on sovittava sellaiseksi, että se vastaa jäsenkuntien valtuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien kuntavaaleissa saamaa ääniosuutta kuntayhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

Varajäsenellä on aina läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa edellyttäen, että hän on edustamansa kunnan ainoa edustaja hallituksen kokouksissa. Asukasluvultaan suurin kunta nimeää hallituksen puheenjohtajan.

Jäsenkunta voi nimittää hallitukseen asiantuntijaedustajan ja tämän varaedustajan. Jäsenkunnan asiantuntijaedustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa. Kuntayhtymän hallitus päättää muiden asiantuntijoiden läsnäolo- ja puheoikeudesta hallituksen kokouksissa hallintosäännön mukaisesti.

Hallituksen paikkajakoa tarkistetaan yhtymäkokouksessa ääniosuuksien muuttuessa kuntavaalikausittain.

Hallituksen toimikausi on neljä vuotta.

17 § Hallituksen tehtävät

Hallitus valvoo kuntayhtymän etua ja edustaa sitä sekä tekee sen puolesta sopimukset, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty tai hallitus ole toimivaltaa siirtänyt edelleen. Yleistoimivallan lisäksi hallituksen tehtävänä on:

1. järjestää kuntayhtymän hallinto ja päättää toiminnan periaatteista;
2. ottaa ja erottaa toimitusjohtaja sekä johtavat viranhaltijat;
3. päättää liikenteen kilpailuttamisperiaatteista sekä muista ostopalveluperiaatteista;
4. päättää toimialueensa joukkoliikenteen palvelutarjonnan määrästä ja laadusta;
5. päättää lippujärjestelmän periaatteista, lippujen hinnoista sekä alennus- ja vapaalippujen myöntämisperusteista; sekä
6. päättää hankinnoista ja vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista

Hallituksen tehtävistä, päätösvallasta ja koollekutsumisesta määrätään tarkemmin hallintosäännössä. Hallituksen on ennen päätöstä kuultava kuntaa liikenteen määrästä ja laadusta, linjaston suunnittelusta, hinnoittelusta tai muussa vastaavassa tapauksessa.

18 § Toimitusjohtaja

Kuntayhtymän johtajana toimii toimitusjohtaja, joka johtaa hallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa. Toimitusjohtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

19 § Nimen kirjoittaminen

Oikeudesta kuntayhtymän nimen kirjoittamiseen määrätään hallintosäännössä.

20 § Peruspääoma

Perustamisvaiheessa rahana suoritettavan peruspääoman suuruus on 5 000 000 euroa, jonka perustajakunnat ovat maksaneet perustamisen yhteydessä.

Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten rahana suoritettavaa peruspääomasijoitusta kuntayhtymään lisää se osuus Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnalle kuuluneesta omaisuudesta, joka jaetaan pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoja ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (829/2009) siirtymäsäännösten perusteella jäsenkuntien pääomaosuuksiksi samassa suhteessa kuin jäsenkunnat vastasivat Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnasta annetun lain (1269/1996) mukaan YTV:n varoista ja veloista.

Helsingiltä, Espoolta, Vantaalta ja Kauniaisilta apportoina edellä 2 momentin mukaisesti kuntayhtymälle siirtyneen peruspääoman nettomäärä on yhteensä 3 836 461 euroa. Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen ovat jakaneet tämän peruspääoman kunkin kunnan hyväksi tuleviksi osuuksiksi asukasmäärien (vuonna 2009) suhteessa tehden asiasta keskenään erillisen tilityksen.

Peruspääoma on muodostettu vuoden 2010 aloittavaan taseeseen jäsenkuntien vuoden 2009 asukaslukujen suhteessa.

Uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään se on velvollinen maksamaan peruspääomaosuuden, jonka suuruus on liittyvän jäsenkunnan asukasluvun suhde kuntayhtymän kaikkien jäsenkuntien yhteenlaskettuihin asukaslukuihin. Peruspääomaosuutta määritettäessä asukaslukuina käytetään liittymishetkeä edeltävän vuodenvaihteen tilastokeskuksen virallisia asukaslukuja. Uuden jäsenkunnan tulee maksaa peruspääomaosuutensa liittymisen yhteydessä.

Maksamattomalle peruspääomaosuudelle jäsenkunnan tulee maksaa vuotuista korkoa niin, että korkokanta on 12 kuukauden euribor. Peruspääoma- ja jäsenosuudet vahvistaa yhtymäkokous.

Yhtymäkokouksen päätöksellä peruspääomaa voidaan korottaa tai alentaa. Peruspääomaa voidaan korottaa seuraavissa tapauksissa:

- a) uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään
- b) investointimenon rahoittamiseksi jäsenkuntien yhteneväisillä peruspääoman sijoituksilla
- c) siirrolla muusta omasta pääomasta
- d) kun tapahtuu selvä muutos jäsenkunnan tai -kuntien asukasluvussa verrattuna muihin jäsenkuntiin.

Peruspääomalle voidaan yhtymäkokouksen erillisellä päätöksellä maksaa vuosittaista korkoa.

Kuntayhtymässä on pidettävä rekisteriä jäsen- ja pääomaosuuksista.

21 § Jäsenkuntien osuudet varoista ja vastuu veloista

Jäsenkuntien osuudet kuntayhtymän varoista sekä vastuut veloista määräytyvät jäsenkuntien peruspääomaosuuksien suhteessa tämän perussopimuksen 28 § huomioiden.

22 §

Toiminta- ja taloussuunnitelma

Kuntayhtymällä on oltava toiminta- ja taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle toimintavuodelle. Toiminta- ja taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain.

Hallitus laatii luonnoksen toiminta- ja taloussuunnitelmaksi. Luonnoksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan ehdotukseen. Luonnos toiminta- ja taloussuunnitelmaksi tulee toimittaa lausunnot jäsenkunnille viimeistään 1. kesäkuuta yhdessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvioesityksen kanssa. Lausuntopyynnön keskeiset kohdat tulee esitellä jäsenkunnille vuosittain viimeistään kesäkuun alussa. Luonnoksen tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat. Jäsenkuntien on annettava lausuntonsa viimeistään 10. syyskuuta.

Hyväksytty talousarvion sisältävä toiminta- ja taloussuunnitelma tulee toimittaa jäsenkunnille joulukuun 15. päivään mennessä.

23 §

Talouden ja toiminnan seurantajärjestelmä sekä raportointi jäsenkunnille

Kuntayhtymällä on talouden ja toiminnan ajantasainen seurantajärjestelmä, jolla todennetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen tai niistä poikkeaminen.

Hallitus raportoi säännöllisesti jäsenkuntien asettaman aikataulun mukaisesti toiminnan ja talouden toteutumisesta jäsenkunnille. Kuntayhtymä sopii jäsenkuntien kanssa muun raportoinnin toteuttamisesta erikseen.

24 §

Tilikauden yli- ja alijäämäkäsittely

Tilinpäätöstä käsitellessään yhtymäkokous voi päättää, että tilikauden ylijäämä tai osa siitä palautetaan jäsenkunnille niiden jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa.

Tilikauden alijäämän kattamisessa noudatetaan kuntalain määräyksiä.

Mikäli talous- ja toimintasuunnitelman mukainen kuntaosuus ei riitä kattamaan kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta, kattaa kunta tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän seuraavan kolmen vuoden aikana tai kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa muussa aikataulussa.

Mikäli kunta maksaa talous- ja toimintasuunnitelman mukaista kuntaosuutta sille kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta enemmän, on kunta oikeutettu

saamaan tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden ylijäämän hyväkseen alempina kuntaosuusmaksuina seuraavan kolmen vuoden aikana tai kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa muussa aikataulussa.

25 §

Alijäämän kattaminen

Mikäli jäsenkunnat eivät ole hyväksyneet kuntalain (410/2015) 119 § 2 momentissa tarkoitettua selvityshenkilön tekemää ehdotusta kuntayhtymän alijäämien kattamisesta kuntalain (410/2015) 57 §:ssä säädettyllä tavalla, jäsenkunnat vastaavat alijäämän kattamisesta peruspääomaosuuksien mukaisessa suhteessa.

26 §

Tilinpäätös ja tilintarkastajan kertomus

Ennakkotiedot tilinpäätöksestä on annettava jäsenkunnille helmikuun loppuun mennessä.

Tilikauden tilinpäätös on annettava tilintarkastajien tarkastettavaksi viimeistään seuraavan vuoden maaliskuun 15. päivään mennessä. Tilintarkastajien on annettava kertomus tilikaudelta viimeistään seuraavan vuoden huhtikuun 30. päivään mennessä.

Tilinpäätös ja tilintarkastajien kertomuksessa tehtyjen muistutusten johdosta annetut selitykset ja hallituksen lausunto on toimitettava yhtymäkokoukselle viimeistään seuraavan elokuun loppuun mennessä.

6. LUKU

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHOITTAMINEN

27 §

Toiminnan rahoitus sekä lipputulojen ja kulujen jakaminen

Yleiset periaatteet

Kuntayhtymä rahoittaa toimintamenonsa lipputuloilla, kuntien maksamilla kuntaosuuksilla, valtion avustuksilla ja muilla tuloilla.

Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut palvelujen käytön mukaisesti.

Siltä osin kuin tehtävän hoidosta perittävät maksut ja muut tuotot eivät riitä kattamaan kuluja, maksavat jäsenkunnat kuntayhtymälle talous- ja toimintasuunnitelman mukaisesti kuntaosuutta, jolla katetaan kullekin jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus. Mikäli talous- ja toimintasuunnitelman mukainen kuntaosuus ei riitä kattamaan jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta, kattaa jäsenkunta tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa. Mikäli jäsenkunta maksaa talous- ja toimintasuunnitelman mukaista kuntaosuutta sille kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta enemmän, on jäsenkunta oikeutettu saamaan tämän kuntakohtaisen

kuntaosuuden ylijäämän hyväkseen alempina kuntaosuusmaksuina jäsenkuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa.

Korvaus niistä tehtävistä, jotka kuntayhtymä hoitaa sopimuksen perusteella, määritellään sopimuksessa, jonka perusteet hallitus hyväksyy.

Jäsenkuntien kuntayhtymän käyttöön erillisillä sopimuksilla osoittaman joukkoliikenneinfraomaisuuden käytöstä maksettavan käyttöoikeuskorvauksen laskentaperusteena käytetään infraomaisuuden tarkistettua käypää arvoa.

Joukkoliikenteen lipputulojen ja järjestämisen menojen kohdentaminen

Joukkoliikenteen lipputulojen ja joukkoliikenteen järjestämisestä aiheutuvien kulujen kohdistamisessa jäsenkunnille noudatetaan seuraavia periaatteita:

Lipputulot

Lipputulot kohdistetaan kunnille järjestelmistä saatavan kuntalaisuustiedon ja lippulajin perusteella. Ne lipputulot, joita ei voida kohdistaa suoraan kunnille, kohdistetaan henkilökohtaisten lippujen suhteessa soveltaen.

Operointikulut (liikennöintikorvaukset)

- Liikennemuodoittain matkustuskilometrien suhteessa

Tilaaajaorganisaation suunnittelu, hallinto, yms. kulut

- Liikennemuodoittain nousujen suhteessa

Infrakulut

- Liikennemuodoittain nousujen suhteessa

Infrakulut lasketaan käypien arvojen perusteella. Kuluihin sisältyvät 50 % pääoman poistoista ja koroista sekä täysimääräisesti infran hallinto- ja ylläpitokulut. Infran hallinto- ja ylläpitokuluista neuvotellaan kuntayhtymän ja jäsenkuntien kesken vuosittain.

Jäsenkuntien uusien joukkoliikenneinvestointien osalta otetaan huomioon myös rakennusaikaiset korot. Määriteltäessä jäsenkuntien vanhojen joukkoliikenneinvestointien käypää arvoa ei rakennusaikaisia korkoja kuitenkaan jälkikäteen oteta huomioon.

Vantaan kehärata ja muut tulevat kaupunkiratahankkeet sisällytetään infrakustannuksiin, mutta ei vanhojen kaupunkiratojen kustannuksia.

Kustannusten jaossa käytettävä kysyntätieto (nousut ja matkustuskilometrit liikennemuodoittain ja kunnittain) perustuu HSL:n keräämiin myynti- ja asiakastietoihin tai muihin vastaaviin, luotettavista lähteistä kerättyihin tietoihin. Kuntayhtymän hallitus liittyy vuosittain jäsenkunnille tämän perussopimuksen 22 §:n mukaisesti lähetettävän toiminta- ja taloussuunnitelman lausuntopyyntöön alustavan suunnitelman kysyntätietojen tarkistamisesta. Suunnitelmassa esitetään tarkistuksen ajoittuminen ja tietolähteet, joihin tarkistus perustuu. Suunnitelmassa otetaan huomioon mm. suunnitelmakauden merkittävien joukkoliikennehankkeiden arvioitu toteutuminen ja niiden sekä aluekehityksen myötä muuttuvat

matkustajamäärät. Jäsenkuntien lausunnot saatuaan kuntayhtymän hallitus päättää lippulajitukimusten järjestämisestä ja ajankohdista.

Kuntayhtymän hallitus päättää edellä selostettujen periaatteiden mukaisesti yksityiskohtaiset laskentaperiaatteet järjestämänsä joukkoliikenteen lipputulojen ja menojen kohdentamisesta jäsenkunnille.

28 §

Investointien pääomarahoitus

Kuntayhtymä voi hankkia pääomarahoitusta investointimenoihin valtionosuutena, jäsenkuntien oman pääomanehtoisena sijoituksena tai lainana jäsenkunnilta tai rahoituslaitoksilta.

Uudis- ja laajennusinvestointien rahoituksesta on sovittava erikseen jäsenkuntien kanssa.

29 §

Suunnitelmapoistot

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet hyväksyy yhtymäkokous.

7. LUKU

HALLINNON JA TALouden TARKASTUS

30 §

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on yhtymäkokouksen valitsevat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä ja kokousmenettelystä säädetään kuntalaissa ja määrätään hallintosäännössä.

31 §

Hallinnon ja talouden tarkastus

Hallinnon ja talouden tarkastamisessa noudatetaan, mitä siitä säädetään kuntalaissa ja määrätään hallintosäännössä.

32 §

Sisäinen tarkastus

Kuntayhtymällä on sisäisen tarkastuksen toiminto. Sisäisen tarkastuksen toiminnasta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

8. LUKU

PURKAMINEN JA LOPPUSelvitys

33 §

Purkaminen ja loppuselvitys

Kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot.

Kuntayhtymän purkautuessa hallituksen on huolehdittava loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä.

Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomaosuuksien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvollisia suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa.

Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät loppuselvityksen.

Viimeinen tilinpäätös ja vastuuvapaus käsitellään jäsenkuntien valtuustoissa.

9. LUKU

VOIMAANTULO

34 §

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä perussopimus tulee voimaan 1.1.2025. Perussopimus kumoaa voimaan tullessaan 1.1.2018 voimaan tulleen perussopimuksen.

Ennen tämän perussopimuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HELSINGIN KAUPUNKI

ESPOON KAUPUNKI

VANTAAN KAUPUNKI

KAUNIAISTEN KAUPUNKI

KERAVAN KAUPUNKI

KIRKKONUMMEN KUNTA

SIPOON KUNTA

SIUNTION KUNTA

TUUSULAN KUNTA

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimukseen ehdotetut keskeiset muutokset

Tähän dokumenttiin on koottu keskeiset ehdotetut muutokset HSL:n perussopimukseen.

Luku 1 Jäsenkunnat ja tehtävät

- 1) Muutettu luvun nimi "Yleistä" muotoon "Jäsenkunnat ja tehtävät"
- 2) Perustajakunnat ja jäsenkunnat siirretty omaksi pykäläkseen
- 3) 3 §:n (tehtävien toteuttaminen) sisältö viety muihin kohtiin
- 4) Peruspääomaa koskeva 6 § ja jäsenkuntien osuutta varoista ja vastuutta veloista koskeva 7 § siirretty lukuun Talous
- 5) Lainsäädäntöviittaukset päivitetty muuttuneen lainsäädännön mukaisiksi
 - a. joukkoliikennelaki päivitetty liikennepalvelulaiksi
 - b. kuntalain pykälät päivitetty vastaamaan ajantasaista lainsäädäntöä
- 6) Kuntayhtymästä eroaminen siirretty luvusta 7
 - a. lisätty myös toimintamalli tilanteessa, jossa kuntayhtymän nettovarallisuus on negatiivinen (kuntalain 56 §:n 1 momentin kohdan 8 mukaisesti oltava perussopimuksessa)
 - b. poistettu "Kunta voi erota kuntayhtymästä myös luovuttamalla peruspääomaosuutensa toiselle kunnalle yhtymäkokouksen päättämien perusteiden mukaisesti."
- 7) Lisätty 2 §:ään selkeyttävä maininta: "Kuntayhtymä voi olla osakkaana sellaisissa osakeyhtiöissä ja jäsenenä muissa yhteisöissä, joiden toiminnalla edistetään kuntayhtymän tehtäväalaa."
- 8) Lisätty kuntayhtymän tehtäviin 2 §:ään pikaratikka uudeksi kulkumuodoksi
 - a. "päättää ja hankkii toimialueensa bussi-, raitio-, pikaraitio-, metro-, lautta- ja lähijunaliikennepalvelut"

Luku 2 Johtamismalli

- 9) Muutettu luvun nimi "Johtamis- ja toimintaperiaatteet" muotoon "Johtamismalli"
- 10) Toiminnan suunnittelua koskevasta 10 §:stä on poistettu tarkka strategian sisältö: "Strategiassa määritellään kuntayhtymän visio, arvot, strategiset päämäärät ja mitattavat tavoitteet"

Luku 3 Yhtymäkokous

- 11) Siirretty tänne lause: "Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on yhtymäkokous"
- 12) Yhtymäkokousedustajat omaksi pykäläkseen 11
- 13) Muutettu "Yhtymäkokouksen kokouskutsu on lähetettävä, ellei erityisestä syystä ole tarpeen noudattaa lyhyempää kutsuaikaa" muotoon "ellei **erityisen painavasta** syystä"
- 14) Lisätty "yhtymäkokouksen kutsuu koolle hallitus"
- 15) Poistettu yhtymäkokouksen tehtäviä koskevasta pykälästä:
 - a. maininta tilintarkastajien pätevyyksistä (ei tarve määritellä perussopimuksessa)

- b. viittaus muiden ohje- ja johtosääntöjen hyväksymisestä
- a. rahastojen perustamisesta ja niiden säännöistä päättäminen jäsenkuntien suostumuksella -> muutettu muotoon: tytäryhtiöiden tai omaan pääomaan kuuluvien rahastojen perustaminen ja purkaminen sekä näiden rahastojen säännöistä päättäminen
- c. valtionosuuksien kohdentaminen

Luku 4 Hallitus ja toimitusjohtaja

- 16) Muutettu luvun nimi "Hallitus" muotoon "Hallitus ja toimitusjohtaja"
- 17) Lisätty 15 §: " Hallitus johtaa kuntayhtymää ja sen hallintoa siten kuin kuntalaissa ja muussa lainsäädännössä säädetään sekä perussopimuksessa ja hallintosäännössä määrätään."
- 18) 16 §: kirjattu nykyinen käytäntö perussopimukseen: jokainen jäsenkunta voi nimittää asiantuntijaedustajan hallitukseen
 - a. aiemmin oikeus ollut niillä jäsenkunnilla, jolla ei ole hallituksen jäsentä tai varajäsentä, mutta käytäntönä ollut jo kaksi hallituskautta, että jokaisella jäsenkunnalla oikeus nimetä asiantuntijaedustaja
- 19) 17 §: hallituksen tehtävältä karsittu yleistoimivaltasäännökseen sekä keskeisimpiin tehtäviin; tarkempi määrittely hallintosäännössä
- 20) Erillinen pykälä "kokoontuminen ja esittely" poistettu
- 21) 18 § vuosikertomuksen antamisesta poistettu
 - a. toimintakertomus ja tilinpäätös lakisääteiset
- 22) Lisätty toimitusjohtajaa koskeva 18 §
- 23) 19 §: nimenkirjoittamisoikeus määritetään hallintosäännössä
 - a. käytännössä ollut sama kirjaus jo nyt hallintosäännössä; kuuluu hallintosääntöön, joten perussopimuksessa jatkossa vain viittaus

Luku 5 Talous

- 24) Jaettu entinen "Talous sekä hallinnon ja talouden tarkastus" omiksi luvuikseen
- 25) Peruspääomaa koskeva 20 § siirretty tänne 1 luvusta
 - a. lisätty: "Uuden jäsenkunnan liittyessä kuntayhtymään se on velvollinen maksamaan peruspääomaosuuden, jonka suuruus on liittyvän jäsenkunnan asukasluvun suhde kuntayhtymän kaikkien jäsenkuntien yhteenlaskettuihin asukaslukuihin. Peruspääomaosuutta määritettäessä asukaslukuina käytetään liittymishetkeä edeltävän vuodenvaihteen tilastokeskuksen virallisia asukaslukuja. Uuden jäsenkunnan tulee maksaa peruspääomaosuutensa liittymisen yhteydessä."
- 26) 22 § Taloussuunnitelma-pykälän nimi muutettu Toiminta- ja taloussuunnitelmaksi
 - a. muutettu lausuntoaikatauluja: 15.6. -> 1.6. ja 31.8. -> 10.9.
- 27) Lisätty 23 § Talouden ja toiminnan seurantarjestelmä sekä raportointi jäsenkunnille
 - a. kuntalain 56 §:n 1 momentin kohdan 11 mukaisesti oltava perussopimuksessa
- 28) Lisätty 24 § Tilikauden yli- ja alijäämäkäsittely
 - a. Tilinpäätöstä käsitellessään yhtymäkokous voi päättää, että tilikauden ylijäämä tai osa siitä palautetaan jäsenkunnille niiden jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa.

29) Lisätty 25 § Alijäämän kattaminen

- a. kuntalain 56 §n 1 momentin kohdan 10 mukaisesti oltava perussopimuksessa

30) Poistettu "Tilinpäätöksen allekirjoittavat hallituksen jäsenet, kuntayhtymän toimitusjohtaja ja talousjohtaja"

- a. nykyaikaistettu terminologiaa

31) Pykäliä siirretty lukuihin 6 ja 7

32) Poistettu 28 § "Tarkempien määräysten antaminen" turhana

Luku 6 Toiminnan ja investointien rahoitus

33) Omaksi luvukseen entisestä "Talous sekä hallinnon ja talouden tarkastus" -luvusta

34) Muutokset: 27 § Toiminnan rahoitus sekä lipputulosten kulujen jakaminen

- a. lisätty "Siltä osin kuin tehtävän hoidosta perittävät maksut ja muut tuotot eivät riitä kattamaan kuluja, maksavat jäsenkunnat kuntayhtymälle talous- ja toimintasuunnitelman mukaisesti kuntaosuutta, jolla katetaan kullekin jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus. Mikäli talous- ja toimintasuunnitelman mukainen kuntaosuus ei riitä kattamaan jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta, kattaa jäsenkunta tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden alijäämän kuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa. Mikäli jäsenkunta maksaa talous- ja toimintasuunnitelman mukaista kuntaosuutta sille kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotusta enemmän, on jäsenkunta oikeutettu saamaan tämän kuntakohtaisen kuntaosuuden ylijäämän hyväkseen alempina kuntaosuusmaksuina jäsenkuntien ja HSL:n yhdessä sopimassa aikataulussa."
- b. korvattu lipputulo-kappaleen alla oleva lause "Henkilökohtaiset arvo- ja kausiliput kohdistetaan matkakorttijärjestelmän tietojen mukaan, muut liput joko suoraan ao. kunnalle tai henkilökohtaisten lippujen suhteessa soveltaen." lauseella "Lipputulot kohdistetaan kunnille järjestelmistä saatavan kuntalaisuustiedon ja lippulajin perusteella. Ne lipputulot, joita ei voida kohdistaa suoraan kunnille, kohdistetaan henkilökohtaisten lippujen suhteessa soveltaen".
- c. muutettu tummennettu teksti: " Kustannusten jaossa käytettävä kysyntätieto (nousut ja matkustuskilometrit liikennemuodoittain ja kunnittain) perustuu **HSL:n keräämiin myynti- ja asiakastietoihin** (ennen: matkakorttijärjestelmän keräämiin tietoihin) tai muihin vastaaviin, luotettavista lähteistä kerättyihin tietoihin"
- d. lisätty tummennettu teksti: " Suunnitelmassa otetaan huomioon mm. suunnitelmakauden merkittävien joukko liikennehankkeiden arvioitu toteutuminen ja niiden sekä aluekehityksen myötä muuttuvat matkustajamäärät."

Luku 7 Hallinnon ja talouden tarkastus

35) Siirretty tarkastuslautakuntaa ja hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat omaksi luvukseen 7. Sanamuotoihin teknisiä päivityksiä, kun poistettu maininta johtosäännöistä

36) Lisätty 32 § sisäisen tarkastuksen toiminnosta

Luku 8 Purkaminen ja loppuselvitys

- 37) Lisätty omaksi luvukseen (ennen luvussa Muut säännökset)
- 38) Lisätty maininnat loppuselvityksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden käsittelystä purkautumisen yhteydessä
 - a. kuntalain 56 §:n 1 momentin kohdan 9 mukaisesti oltava perussopimuksessa

Luku 9 Voimaantulo

- 39) Lisätty omaksi luvukseen (ennen luvussa Muut säännökset)

Poistettut luvut

- 40) Poistettu Päätöksenteko-luku ja siirretty oleellinen sisältö muihin lukuihin
 - a. esim. päätöksenteko yhtymäkokouksessa suhteellisilla äänimäärillä ja niiden enemmistöllä
 - b. hallituksen päätöksenteon osalta asiat ovat kuntalain pykälissä 104 (äänestys) ja 105 (vaali)
- 41) Poistettu Muut säännökset -luku ja siirretty sisältö muihin lukuihin



9 §

Detaljplan och detaljplaneändring 741800 samt tomtindelning, 74 Havukoski / Rosenlund del 2

VD/6834/10.02.04.00/2021

SP/MJA/MAI/VIK/JT/EA

Genom detaljplanen möjliggörs byggande av kommunalteknik så att invånarna i Rosenlundsområdet kan omfattas av vattentjänster. Genom detaljplanen anvisar man ett kvartersområde för jordbruksbyggnader, kompletterar Rosenlundsvägen med fristående småhus och anvisar Rosenlundsvägen som gatuområde. Detaljplanen möjliggör byggande av 800 m²-vy. Detaljplanen är en förlängning av detaljplanen 471600 Rosenlund (stadsfullmäktige 31.1.2022).

Detaljplanen gäller kvarteret 74612 och gatuområde i stadsdel 74, Havukoski.

Tomtindelningen gäller kvarter 74612.

Området ligger i den västra delen av Hanaböle åkerområde, på en åkerholme mellan golfcentret i Sandkulla och återvinningscentralen i Björkby, öster om stambanan.

Sökande

Detaljplanen har utarbetats på stadens initiativ eftersom den är nödvändig för att bygga gatan och kommunaltekniken i anslutning till den gällande detaljplanen 741600 Rosenlund del 1.

Markägare

Området är i privat ägo.

Beredning

Planen har utarbetats av staden.

Generalplanen

I den generalplan med rättsverkningar som godkänts av stadsfullmäktige 25.1.2021 är området ett småhusdominerat bostadsområde AP och jordbruksområde MT. Dessutom gränsar planområdet till ett område som är värdefullt med tanke på landskapet.

Detaljplanen

Det gamla gårdscentrumet i områdets västra kant anvisas som kvartersområde för jordbruksbyggnader. Vid Rosenlundsvägen placeras ett nytt kvartersområde för fristående småhus och Rosenlundsvägen betecknas som gatuområde. Kvartersområdet för fristående småhus avgränsas med ett område som planteras mot åkerlandskapet. Det bestäms att det trädbestånd som omger höjden i Rosenlund ska skötas så att det bildar en obruten gränsson intill landskapsområdet.

Detaljplanen möjliggör byggande av 800 m²-vy. Av byggandet ligger 200 m²-vy inom AM-området och 600 m²-vy inom AO-området. AO-områdets exploateringsstal är $e = 0.2$. Detaljplanen är en förlängning av detaljplanen 471600 Rosenlund (stadsfullmäktige 31.1.2022).

Deltagande och växelverkan



Ett program för deltagande och bedömning gjordes upp 14.4.2022 och uppdaterades 13.2.2023. I Vantaan Sanomat har det meddelats om att planen blivit aktuell och intressenterna har beretts möjlighet att uttala sin åsikt om saken. Nio åsikter lämnades in. Åsikterna kompletterade utgångsuppgifterna och beaktades vid planeringen.

Stadens mark- och bostadspolitiska riktlinjer

I planen tillämpas stadens markpolitiska riktlinjer (FGE 18.6.2018, 9 §, uppdaterad FGE 10.10.2022, 7 §).

Planen gäller privat mark och producerar byggnadsplatser för småhus (ca 5 st.).

Avtal

Detaljplanen omfattar ett markanvändningsavtal.

Stadsmiljönämnden 6.6.2023 § 19

Tf. stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) förslaget till detaljplan 741800 och förslaget till tomtindelning, 74 Havukoski / Rosenlund del 2, som daterats 6.6.2023, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) detaljplaneringen berättigas till att begära nödvändiga utlåtanden.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsstyrelsen 19.6.2023 § 30

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) förslaget till detaljplan 741800 och förslaget till tomtindelning, 74 Havukoski / Rosenlund del 2, som daterats 6.6.2023, läggs fram i 30 dagar i enlighet med MBF 27 §,
- b) berättiga detaljplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Framläggning

Förslaget till detaljplan 741800 och förslaget till tomtindelning var framlagt 28.6–28.8.2023 med stöd av MBF 27 § och fem utlåtanden begärdes om det. Inom den utsatta tiden inlämnades en anmärkning och fyra utlåtanden.

Anmärkning

En privatperson är missnöjd med utvecklingen av området och har anmärkningar om gatuplanen: området behöver ingen asfaltbelagd väg, gatubelysning eller vändplats för fordon.



Som svar föreslås att detaljplanen har utarbetats i enlighet med generalplanen. I detaljpanelösningen har man strävat efter att beakta kommande nybyggnader i enlighet med områdets miljökrav och karaktär. En planbestämmelse läggs till i gatuområdet och gatuplaneringsenheten svarar för gatuplanen.

Planutlåtanden

Stadsstyrelsen beslutade 19.6.2023 berättiga detaljplaneringen till att begära nödvändiga utlåtanden. Fem utlåtanden begärdes och fyra inlämnades.

Närings-, trafik- och miljöcentralen föreslår att planbestämmelsen om staketets höjd granskas. Utöver detta ska målen för skyddet av det befintliga jordbrukscentrumets byggnader och miljö i beskrivas mer ingående i planbeskrivningen och bestämmelsen för grundvattenområdet ska kompletteras.

Som svar konstateras att planbestämmelsen om staketets höjd har justerats. I planbeskrivningen har man i det avsnitt som gäller den allmänna beskrivningen av området lagt till en beskrivning av byggnaderna som utarbetats i samband med Vanda stadsmuseums inventering, i vilken det konstaterats att byggnaderna i fråga har ett anspråkslöst värde som byggnadsarv. Det innehåll om grundvattenområde som nämns i utlåtandet har redan beaktats i den nuvarande bestämmelsen.

Vanda stadsmuseum föreslår att man till behandlingen av den vägsträckning som ligger i det öppna landskapet också bör bifoga en detaljplanebestämmelse, genom vilken man kan garantera att karaktären av landsbygd bevaras i området och värdena i det värdefulla landskapsområdet på landskapsnivå upprätthålls.

Som svar föreslås att en planbestämmelse läggs till i gatuområdet.

HRM föreslår att en preliminär plan för vattentjänsterna ska bifogas till planbeskrivningen. Som svar konstateras att ingen preliminär plan för vattentjänsterna bifogas till planbeskrivningen. Uppgifterna i planen är tillgängliga för berörda parter.

Vanda Energi vill att markkablarnas lägen beaktas. Som svar har markkablarnas lägen beaktats i planförslaget.

Utförda justeringar

Tekniska justeringar har gjorts i plankartan.

Till plankartans rubrik har en text lagts till om detaljplaneändringen. Planläggningen av Rosenlundsvägens gatuområde genomförs i två separata detaljplaner. Vid de här två planområdenas gränser är det nödvändigt att slå samman gränslinjerna till ett sömlöst gaturum för att säkerställa kontinuiteten i planeringen av gaturummet. Denna information är väsentlig vid uppdateringen av detaljplanesammanställningen. Med andra ord behövs en detaljplaneändring för att avlägsna gränslinjerna för det redan planlagda gatuområdet.

Bestämmelsen om staketet har justerats och en planbestämmelse har lagts till för gatuområdet: Man ska försöka beakta konstaterade landskapsvärden i området när gatuplaner utarbetas för området. Den lokala museimyndigheten ska bes om ett utlåtande om gatuplanerna.

Tillägg och preciseringar har gjorts i planbeskrivningen.



Justeringarna är inte väsentliga och därför behövs ingen ny framläggning.

Stadsmiljönämnden 19.9.2023 § 15

Stadsplaneringsdirektörens förslag:

Nämnden beslutar föreslå för stadsstyrelsen att

- a) anmärkningen och utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och att de föreslagna justeringarna utförs,
- b) förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 741800, samt förslaget till tomtindelning, 74 Havukoski / Rosenlund del 2, som daterats 19.9.2023, förs till stadsfullmäktige för godkännande.
- c) information om beslutet att godkänna planen skickas till dem som begärt om detta i enlighet med MBL 67 §.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Avtal

Markanvändningsavtalet i anslutning till detaljplaneändringen undertecknades 1.11.2023.

Stadsstyrelsen 13.11.2023 § 24

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) anmärkningen och utlåtandena ges svar i enlighet med bilagan och att de föreslagna justeringarna utförs,
- b) förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 741800, samt förslaget till tomtindelning, 74 Havukoski / Rosenlund 2, som daterats 19.9.2023, förs till stadsfullmäktige för godkännande.
- c) information om beslutet att godkänna planen skickas till dem som begärt om detta i enlighet med MBL 67 §.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 26.2.2024 § 9

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar godkänna förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 741800 samt förslaget till tomtindelning, 74 Havukoski / Rosenlund del 2, som daterats 19.9.2023.

Beslut:



Förslaget godkändes.

Rättelseuppmaning

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland har lämnat in en rättelseuppmaning om beslutet 21.3.2024. Enligt 195 § i markanvändnings- och bygglagen kan närings-, trafik- och miljöcentralen ge kommunen en skriftlig rättelseuppmaning efter att kommunen godkänt generalplanen eller detaljplanen, om planen har utarbetats utan att de riksomfattande målen för områdesanvändningen har beaktats eller annars strider mot lagens bestämmelser och det är förenligt med allmänt intresse att ärendet förs till kommunen för nytt avgörande. Rättelseuppmeningen ska ges inom besvärstiden för det beslut som gäller planen.

Utifrån rättelseuppmeningen ska kommunfullmäktige fatta ett beslut om planen. Om fullmäktige inte har fattat ett beslut inom sex månader efter rättelseuppmeningen, ska beslutet om godkännande av planen anses ha förfallit.

NTM-centralen i Nyland föreslår i sin rättelseuppmaning att den bestämmelse om grundvattenområde som centralen föreslagit i ett tidigare utlåtande ska läggas till i plankartan. Samtidigt föreslår NTM att beteckningen för grundvattenområde utvidgas till att på plankartan bättre och tydligare omspänna både gatu- och AO-kvartersområden.

Utförda justeringar

Tekniska justeringar har gjorts i plankartan i enlighet med NTM:s förslag. Planbeskrivningen har uppdaterats på motsvarande sätt.

Stadsstyrelsen 6.5.2024 § 14

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge svar i enlighet med bilagan och utföra de föreslagna justeringarna,
- b) förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 741800, samt förslaget till tomtindelning, 74 Havukoski / Rosenlund del 2, som daterats 19.9.2023, förs till stadsfullmäktige för godkännande.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att sannfinländarnas stadsstyrelsegrupp lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet:

"SF förundras över Vanda stadsmuseums förslag. Vanda och Nyland och Finland är fullt av liknande områden. På åkrarna i Sandkulla ska det byggas ett småhusområde som till och med är bättre än Herrgårdsforsen. Till sin tillgänglighet tillhör området de bästa lediga byggmarkerna i Finland. Vanda borde vara en storstad mätt i antalet småhus enligt det som nämnts i Vandas strategi."



Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 9

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige godkänner förslaget till detaljplan och förslaget till detaljplaneändring 741800, samt förslaget till tomtindelning, 74 Havukoski / Rosenlund del 2, som daterats 19.9.2023, och som uppdaterats 6.5.2024.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

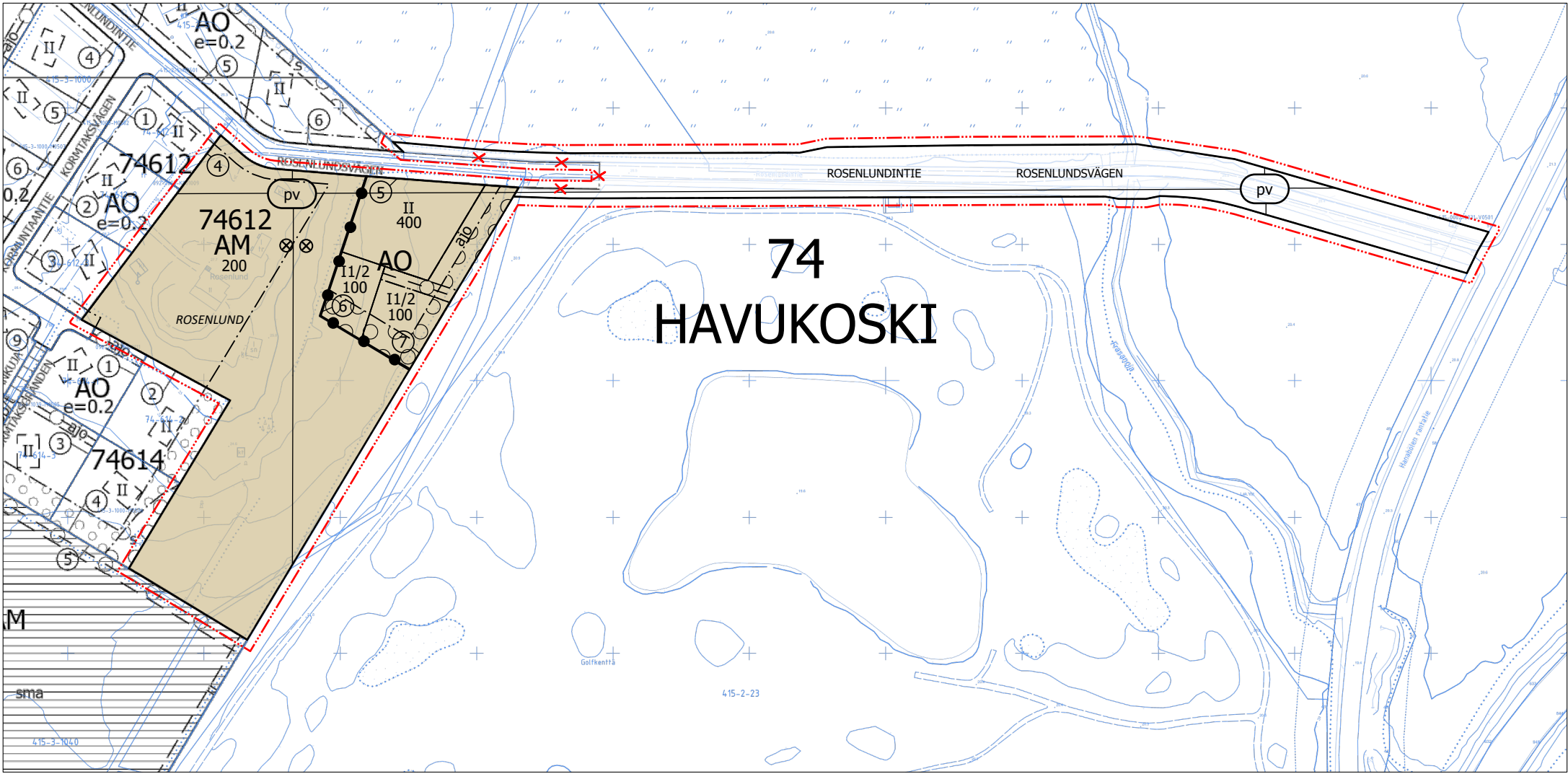
- Förslag till detaljplan 19.9.2023, uppdaterat 6.5.2024
- Detaljplanebeskrivning 19.9.2023, uppdaterad 6.5.2024
- Rättelseuppmaning NTM 21.3.2024
- Detaljplaneringens svar på NTM:s rättelseuppmaning 6.5.2024

Anvisningar för sökande av ändring: 1. Besvärsanvisning

Närmare information:

Mari Jaakonaho, områdesarkitekt, tfn 050 302 9411,
Mikel Aizpuru, detaljplanearkitekt, tfn 050 302 9410
fornamn.efternamn[at]vantaa.fi

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum
741800	19.9.2023, päivitetty 6.5.2024
Vantaan kaupunki Rosenlund osa 2 Kaupunginosa 74, Havukoski Vanda stad Rosenlund del 2 Stadsdel 74, Havukoski Detaljplan Del av kvarteren 74612 samt gatuområde. Ändring av detaljplanen Gatuområdets gränser. Tomtindelning Del av kvarteren 74612. 1:2000 1:2000	



ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ: AO 3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva. Erillispientalojen korttelialue. Korttelialueille voidaan rakentaa yksi- tai kaksiasuntoisia pientaloja. Yhdelle tontille saa rakentaa enintään kaksi asuinrakennusta. Alueelle rakennettaessa on huolehdittava siitä, että rakennus sijainniltaan, mittakaavaltaan, tyylliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu kyläkuvaan. Rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa 40 m² talousrakennuksen asuinrakennusta kohti. Talusrakennuksen saa rakentaa vähintään metrin etäisyydelle tontin rajasta. Rakennuksessa tulee olla harjakatto ja ulkonevat räystäät. Tontteja voidaan rajata toisiaan vasten lauta-aidoilla. Lyijyä sisältävien pintamaiden käsittelystä on tehtävä selvitys rakennusluvan yhteydessä. Pilaantunut maaperä on tarvittaessa puhdistettava. Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Tonttien hulevesiviemäriin tulee asentaa yksisuuntaventtiili ennen vesien johtamista kunnan hulevesiviemäriin. Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla. Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Rekolanojan tai Frasanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu. Työmaavesien käsittelyä on kuvattu mm. RT89-11230 Rakennustyömaan hulevesien hallintaohjeessa ja HSY:n laatimassa työmaavesiohjeessa. Tontilla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 1,2. Autopaikkojen vähimmäismäärä on 2 ap/asunto.	DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER: Linje 3 m utanför planområdets gräns. Kvartersområde för fristående småhus. På området får man bygga småhus med en eller två bostaäder. Det är tillåtet att bygga högst två bostadsbyggnader per tomt. Då man bygger i området ska man sörja för att byggnaden till sin placering, skala och stil och till sina material passar in i bybilden. Utöver byggrätten får byggas 40 m² ekonomitrymmen per bostadshus. Ekonomibyggnaden får byggas på minst en meters avstånd från tomtgränsen. Byggnaden ska ha åstak och utskjutande takfot. Tomterna kan avgränsas mot varandra med brädstaket. En utredning över hanteringen av yttjordskikt som innehåller bly ska göras i samband med bygglovet. Förorenad jordmån ska vid behov renas. I kvartersområdet ska dagvattnet fördröjas. I tomternas dagvattenavlopp ska det installeras bakventil innan vattnet leds till det kommunala dagvattenavloppet. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas samt en plan för hanteringen av dagvattnet under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden. Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Räckhalsbäckens eller Frasabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats. Hanteringen av byggplatsvatten har beskrivits i bl.a. anvisningen om hanteringen av dagvatten från byggplatser RT89-11230 och i HRM:s anvisningar om byggplatsvatten. Tomten ska ha minst 1,2 i gröneffektivitet. Minimiantalet bilplatser är 2 bp/bostad.
---	--

AM Korttelin asuinrakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus. Kortteliin saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi sauna-, talous-, varastorakennuksia tai vastaavia. Korttelin asuinrakennukset tulee rakentaa rakennusalan sisälle. Kortteliin talous-, varastorakennuksia tai vastaavia rakennelmia saa rakentaa rakennusalan ulkopuolelle. Rosenlundin kukkulaa ympäröivää puustoa on säilytettävä tai hoidettava siten, että se muodostaa maisematilalle eheän reunavyöhykkeen, jolla kasvaa puita ja pensaita. Reunavyöhykkeen läpi voidaan avata näkymiä. Reunavyöhykkeelle saa huolellisesti maisemaan sovitteen rakentaa talusrakennuksia ja muita rakennelmia. Lyijyä sisältävien pintamaiden käsittelystä on tehtävä selvitys rakennusluvan yhteydessä. Pilaantunut maaperä on tarvittaessa puhdistettava. Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Tonttien hulevesiviemäriin tulee asentaa yksisuuntaventtiili ennen vesien johtamista kunnan hulevesiviemäriin. Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttää kaupungilla. Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Rekolanojan tai Frasanojan vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu. Työmaavesien käsittelyä on kuvattu mm. RT89-11230 Rakennustyömaan hulevesien hallintaohjeessa ja HSY:n laatimassa työmaavesiohjeessa. Korttelin, korttelinosan ja alueen raja. Osa-alueen raja. Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja. Sitovan tonttijaoon mukaisen tontin raja ja numero. Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista. Kaupunginosan numero. Kaupunginosan nimi. Korttelin numero. Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi. Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi. Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä. Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun. Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi. Rakennusala. Rakennettava aita. Aidan tulee olla 120 cm korkea. Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita. Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa. Katu. Alueella todetut maisemalliset arvot tulee pyrkiä huomiomaan sinne tehtävissä katusuunnitelmissa. Katusuunnitelmista tulee pyytää paikallisen museoviranomaisen lausunto. Ajoyhteys. Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. Tärkeä pohjavesialue. Maanalaiset kellarikerrokset ovat sallittuja, jos ne voidaan toteuttaa pohjavedenpintaa alentamatta, siten että rakentaminen toteutetaan vähintään kaksi metriä luotettavasti todetun pohjaveden pinnan yläpuolelle. Pohjavesialueella ei saa rakentaa energiakaivoja. Katkosen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Alueella ei saa irrallaan säilyttää tai varastoida muita nestemäisiä polttoaineita eikä pohjavettä vaarantavia aineita. Katualueet tulee suunnitella siten, että liikenteen mahdolliset haitat pohjaveden laadulle voidaan minimoida. Puhtaat hulevedet tulee imeyttää maaperään ja likaantuneet hulevedet johtaa kunnan hulevesiviemäriin. TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	Kvartersområde för lantbrukslägheters driftscentrum. Bostadsbyggnaderna i kvarteret ska bilda en enhetlig helhet. I kvarteret får man utöver byggrätten bygga bastu-, ekonomi- eller förrädsbyggnader eller motsvarande. Kvarterets bostadshus ska byggas innanför byggnadsytan. Kvarterets ekonomibyggnader, förråd och andra motsvarande konstruktioner får byggas utanför byggnadsytan. Trädbeståndet runt Rosenlunds kulle ska bevaras och skötas så att det bildar en enhetlig gränazon för landskapet och var det växer träd och buskar. Genom gränazonen får öppnas vyer. På gränazonen får byggas ekonomibyggnader och andra konstruktioner som anpassas till landskapet. En utredning över hanteringen av yttjordskikt som innehåller bly ska göras i samband med bygglovet. Förorenad jordmån ska vid behov renas. I kvartersområdet ska dagvattnet fördröjas. I tomternas dagvattenavlopp ska det installeras bakventil innan vattnet leds till det kommunala dagvattenavloppet. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas samt en plan för hanteringen av dagvattnet under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden. Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Räckhalsbäckens eller Frasabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats. Hanteringen av byggplatsvatten har beskrivits i bl.a. anvisningen om hanteringen av dagvatten från byggplatser RT89-11230 och i HRM:s anvisningar om byggplatsvatten. Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns. Gräns för delområde. Riktgivande gräns för område eller del av område. Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning. Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas. Stadsdelsnummer. Stadsdelens namn. Kvartersnummer. Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område. Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området. Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta. Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav. Ett bråktal efter en romersk siffra anger hur stor del av arealen i byggnadens största våning man får använda i vindspanet för utrymme som inräknas i våningsytan. Byggnadsyta. Ett staket som ska byggas. Staketet ska vara 120 cm högt. Del av område där träd och buskar skall planteras. Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas. Gata. De landskapsvärden som konstaterats på området bör beaktas i de gatuplaner som utförs där. Utåtande om gatuplanerna bör begrävas av de lokala museimyndigheterna. Körförbindelse. Del av område reserverad för underjordisk ledning. Viktigt grundvattensområde. Källarvåningar under jord är tillåtna om de kan utföras utan att grundvattennivån sänks så att byggandet utförs minst två meter ovanför den tillförlitligt konstaterade grundvattennivån. Energibrunnar får inte byggas på grundvattensområdet. Värmeoljetankar ska placeras i en skyddsbassäng, antingen under ett skärmtak eller inne i en byggnad. Skyddsbassängens volym ska vara större än volymen av den uppvärmningsolja som lagras. I området får varken bränslen i vätskeform eller andra ämnen som förorenar grundvattnet förvaras eller upplagras löst. Gatuområden ska planeras så att trafikens eventuella olägenheter för grundvattnets kvalitet kan minimeras. Rent dagvatten ska infiltreras i tomtmarken och förorenat dagvatten ska avledas till kommunens dagvattenavlopp. TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.
---	---

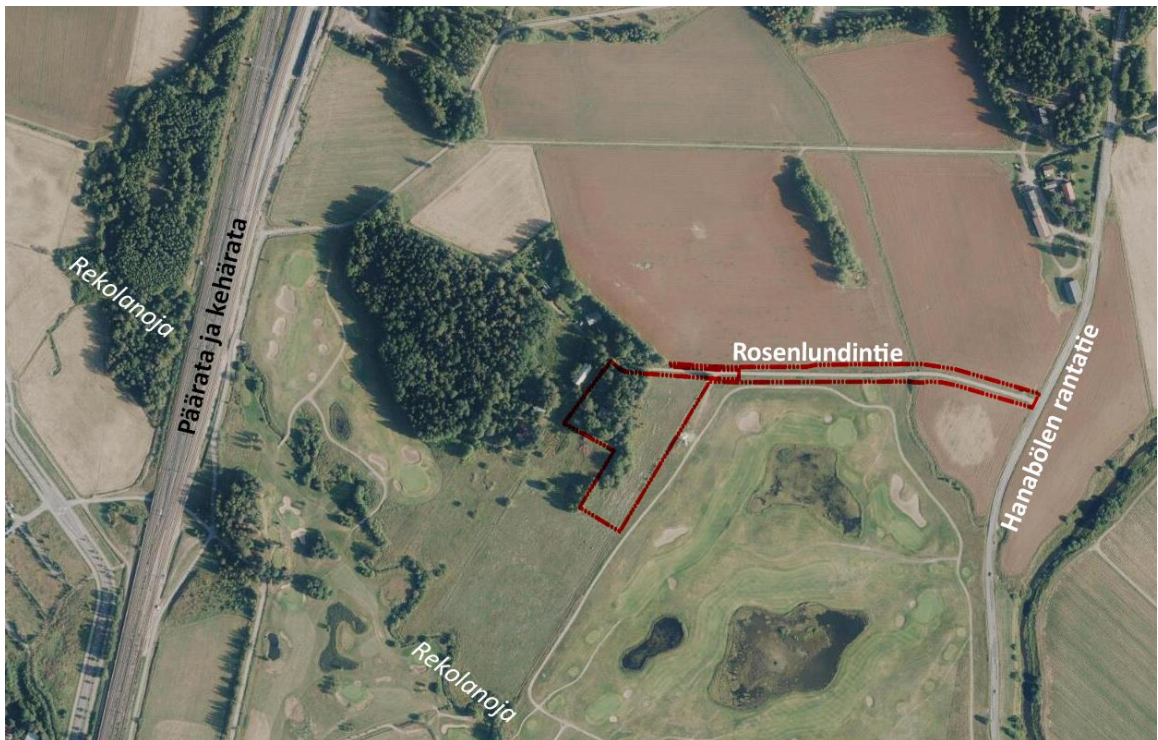
Kaupunkirakenne ja ympäristö Stadsstruktur och miljö Asemakaavoitus Detaljplanering	Mittaus- ja geopalvelut Mätning och geoteknik Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset. Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den. Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000. Plankoordinaatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.
Mari Jaakonaho, Aluearkkitehti, 22.4.2024 10.21	Riikka Pirinen, Kiinteistöinsinööri, 25.4.2024 11.37
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __. __.20__	Godkänd av stadsfullmäktige __. __.20__



Vantaa

741800 ROSENLUND OSA 2

HAVUKOSKI



Ilmakuvassa kaavoitettava alueen rajausta punaisella.

KAUPUNKIRAKENNE JA YMPÄRISTÖ / ASEMAKAAVOITUS

Asemakaavan selostus, joka koskee 19.9.2023, päivitetty 6.5.2024 päivättyä asemakaavakarttaa nro 741800.

Kaavoitus on tullut vireille 14.4.2022.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaava:

Osa korttelia 74612 ja katualueet.

Asemakaavan muutos:

Katualueen rajat.

Tonttijako:

Osa korttelia 74612.

Asemakaavalla mahdollistetaan kunnallistekniikan rakentaminen, jotta alueen asukkaat voisivat päästä vesihuollon piiriin. Asemakaavalla osoitetaan maatilarakennusten korttelialue, täydenne-tään Rosenlundintien vartta erillispientaloilla ja osoitetaan Rosenlundintie katualueeksi. Asema-kaava mahdollistaa 800 k-m² rakentamista. Asemakaava jatkaa asemakaavaa 471600 Rosenlund (kv 31.1.2022).

Asemakaavaan liittyy maankäyttösopimus.

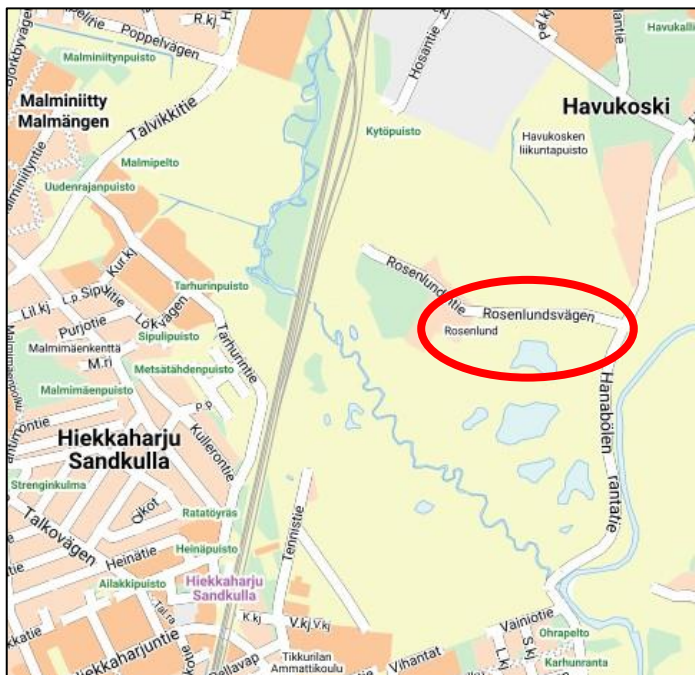
Asemakaavaan liittyy kunnallistekniikan rakentamissopimus.

Asemakaavan yhteydessä laaditaan tonttijako.

Asemakaavan laatija:

Mikel Aizpuru, asemakaava-arkkitehti, Vantaan kaupunki; etunimi.sukunimi@vantaa.fi, puh. 050 302 9410.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI



Kaavoitettava alue sijaitsee Vantaan 74. Havukosken kaupunginosassa pel-tosaarekkeessa keskellä Hanabölen maisemallisesti arvokasta peltoalu-etta. Se rajautuu lännessä Rosenlundin jo kaavoitettuun pientaloalueeseen, etelässä maatila-alueeseen, idässä Hiekkaharjun golfkenttään ja pohjoisessa Rosenlundintiehen.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Kaavoitus tuli vireille 14.4.2022 ja sai numeron 471800.
- Mielipiteet pyydettiin 15.5.2022 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 9 kappaletta.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitettiin 13.2.2023, kun kaava-alueeseen lisättiin Rosenlundintietä Hanabölen rantatie asti.
- Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli 6.6.2023 asemakaavan muutosehdotusta.
- Kaupunginhallitus päätti 19.6.2023 asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti.
- Nähtävilläoloaikana (28.6.2023 – 28.8.2023) pyydettiin 5 lausuntoa ja saatiin 4 lausuntoa.
- Nähtävilläoloaikana (28.6.2023 – 28.8.2023) vastaanotettiin 1 muistutus.
- Kaupunkiympäristölautakunta 19.9.2024 päätöskäsittely.
- Kaupunginhallitus 13.11.2023.
- Kaupunginvaltuusto 26.2.2024 hyväksyi asemakaavan.
- ELY:n oikaisukehotus Vantaan kaupunginvaltuuston päätöksestä saapui 21.3.2024

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä	5
2. Lähtökohdat	5
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista.....	5
2.2 Suunnittelutilanne	11
3. Asemakaavan suunnittelun vaiheet	13
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo	13
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö	13
3.3. Asemakaavan tavoitteet.....	15
3.4 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	16
4. Asemakaavan kuvaus	17
4.1 Kaavan rakenne	18
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	18
4.3 Aluevaraukset.....	18
4.4 Kaavan vaikutukset.....	19
4.5 Ympäristön häiriötekijät	23
4.6 Nimistö	23
5. Asemakaavan toteutus	23
6. Kaavatyöhön osallistuneet	23
7. Asemakaavan seurantalomake	24
8. Asemakaavakartta ja –määräykset	26

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Janatuinen, A. (2011). Vantaan virtavesiselvitys 2010–2011. Vantaan kaupunki. Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö. Ympäristökeskus. 164 s.
- Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930 — 1979, Amanda Eskola. Inventointi-raportti. Vantaan kaupunki 2002, C15:2002, VMK 12, KSY 9/2002.
- Vantaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet. Vantaan kaupunki, Ympäristökeskus 2005.
- Vantaan kaupunki (1/2020). Lahokaviosammal Vantaalla: esiintymiselvitys ja suojelusuunnitelma. Faunatican raportteja 1/2020, Manninen Olli & Nieminen Marko. 61 s.
- Wikholm, M. (2005). Inventointiraportti Hiekkaharjun lähimetsien ja Rekolanojan varren kääpälajistosta. Ympäristökeskus.
- Ojala, A. (2004). Rosenlundin kasvillisuusselvitys. Ympäristökeskus.
- Vantaan pienvesiselvitys 2009. Vantaan ympäristökeskus ja FCG Planeko Oy.
- Kulttuurimaisemaselvitys, Laura Muukka ja Anne Mäkynen. Vantaan kaupunkisuunnittelu 2005.
- Keravanjoen luontoympäristöinä monimuotoiset viheralueet – Linnusto, elinympäristöt ja virkistyskäyttö, Kari Lindblom. Vantaan Kaupunki.
- Melun- ja värinäntorjunta maankäytön suunnittelussa. Hannu Airola 2013. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.
- Rosenlundin alueen navetan ja lähiympäristön lepakkoselvitys. 4.11.2020, FCG. Tiina Mäkelä.
- Vantaan vanhojen rakennusten inventointi, Amanda Eskola, 2018

1. TIIVISTELMÄ

Rosenlund 2 asemakaava tarvitaan, jotta alueen asukkaat voisivat päästä vesihuollon piiriin ja yleiskaavojen 2007 ja 2020 tavoitteet toteutuisivat alueen täydennysrakentamisesta pientaloalueeksi maisemallisesti arvokas peltoalue huomioiden. 29.3.2022 kuulutettiin voimaan Rosenlund 741600 asemakaava, josta nyt -kaavoitettava alue rajattiin pois. Asemakaavalla mahdollistetaan yhteensä kolme erillispientalotonttia sekä maatilojen talouskeskusten korttelialue. Kaava sallii rakentamista yhteensä 800 k-m². Lisäksi kaavassa osoitetaan Rosenlundintien katualuetta Hanabölen rantatielle asti.



2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Rosenlund on kallio- ja moreenikumpareiden muodostama metsäinen saareke keskellä Hanabölen viljelymaisemaa. Alueella sijaitsee kolme asuinrakennusta 1930–40-luvuilta sekä tiilijulkisivuinen paritalo 1970-luvulta, muutama talousrakennus, joista vanhimmat ovat 1900-luvun alusta ja pieni navetta 1800- ja 1900-lukujen vaihteesta. Rosenlundin alueella sijaitsee kolmen tilan rakennuksia (Rosenlund, Rönnsbacka ja Aurinkorinne). Kyseisten tilojen rakennuskanta on inventoitu Vantaan vanhojen rakennusten inventoinnin yhteydessä 2018. Rakennusten rakennusperintöarvot todettiin vaatimattomiksi. Aluetta reunustaa länsiosassa metsikkö ja alueen läpi kulkee hiekkapintainen Rosenlundintie Hanabölen rantatieltä. Rosenlundin alue on nykyisellään rakennettu hyvin väljästi, mutta alue odottaa Rosenlundin asemakaavan 741600 mahdollistamaa uutta pientalorakentamista nyt kaavoitettavan alueen länsipuolelle.

Nyt kaavoitettavalla alueella ei ole asemakaavaa. Kaavoitettava ala on 2,01 ha Rosenlundin itäisessä rinteessä. Rinteen päällä moreenikumpareella on 1930-luvulla rakennettu asuinrakennus sekä useita talousrakennuksia 1900-luvun alusta, jotka muodostavat metsäisen pihapiirin. Kaavoitettavalla alueella maataloustoiminta käsittää nykyisin kanalan ja muutaman ponin. Alueen itäosa on savipohjaista avointa maatalousmaisemaa.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Rosenlund on Hanabölen avoimessa viljelymaisemassa erottuva osin metsäinen ja osin rakennettu saareke. Saarekkeen sisällä on entistä peltoa, joka on edelleen avoin alue. Vanhempien pää-rakennusten tuntumassa on kauniit mäntymetsiköt, joiden latvukset näkyvät kaukomaisemassa. Suunnittelualueella on yksi omakotitalo ja neljä pientä talousrakennusta.

Pellot suunnittelualueen itäpuolella ovat muuttuneet golfkentiksi vehreine nurmikoineen ja muotoiltuine kumpareineen.

Rosenlundin pääosin moreenipeitteiset kalliokumpareet kohoavat Hanabölen savitasangosta. Savitasangolla kiemurtelee Rekolanoja kaakkoon kohti Keravanjokea. Asemakaava-alue on itään viettävässä rinteessä, jonka pintamaalajeina on moreenia, silttiä, kalliota ja savea.

Kasvillisuus

Pienestä koostaan huolimatta Rosenlundin metsikkö (Kormuntaanmäki) on luonteeltaan monimuotoinen. Metsä on pääosin lehtomaista kangasta ja sen kasvillisuus on rehevintä metsän ja pelton reunavyöhykkeellä. Avokallioilta ja rinteiltä tavataan karumpiin oloihin sopeutunutta lajistoa.

Suunnittelualueella kasvaa monilajista ja 50–100-vuotiasta puustoa, kuten mäntyä, kuusta, rauduskoivua ja haapaa.

Vuonna 2020 tehdyssä koko Vantaan laho-kaviosammalkartoituksessa Rosenlundin metsä todettiin luontotyyppiltään laho-kaviosammalelle potentiaalisesti alueeksi, mutta alue ei koske nyt suunniteltavaa aluetta.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue kuuluu Frasanojan ja Rekolan-ajan valuma-alueisiin. Kaava-alueen maaperä on osin hiekkaa ja kalliota sekä osin savea ja silttiä. Nykyisin kaava-alueella on puita ja peltoa, jonka kuiva-tus perustuu avo-ojiin.

Pohjavedet

Kaavoitettava alue sijaitsee Valkealähteen I luokan pohjavesialueella, mutta se ei ole varsinaista pohjaveden muodostumisaluetta. Tämä pohjavesialue on merkittävä. Pohjavesialueelta otetaan jatkuvasti vettä Vantaan kaupungin vesilaitoksen tarpeeseen. Pohjavesialueella ei ole sallittua sellainen toiminta, joka saattaisi vaarantaa pohjaveden laadun tai määrän.

Eläimistö

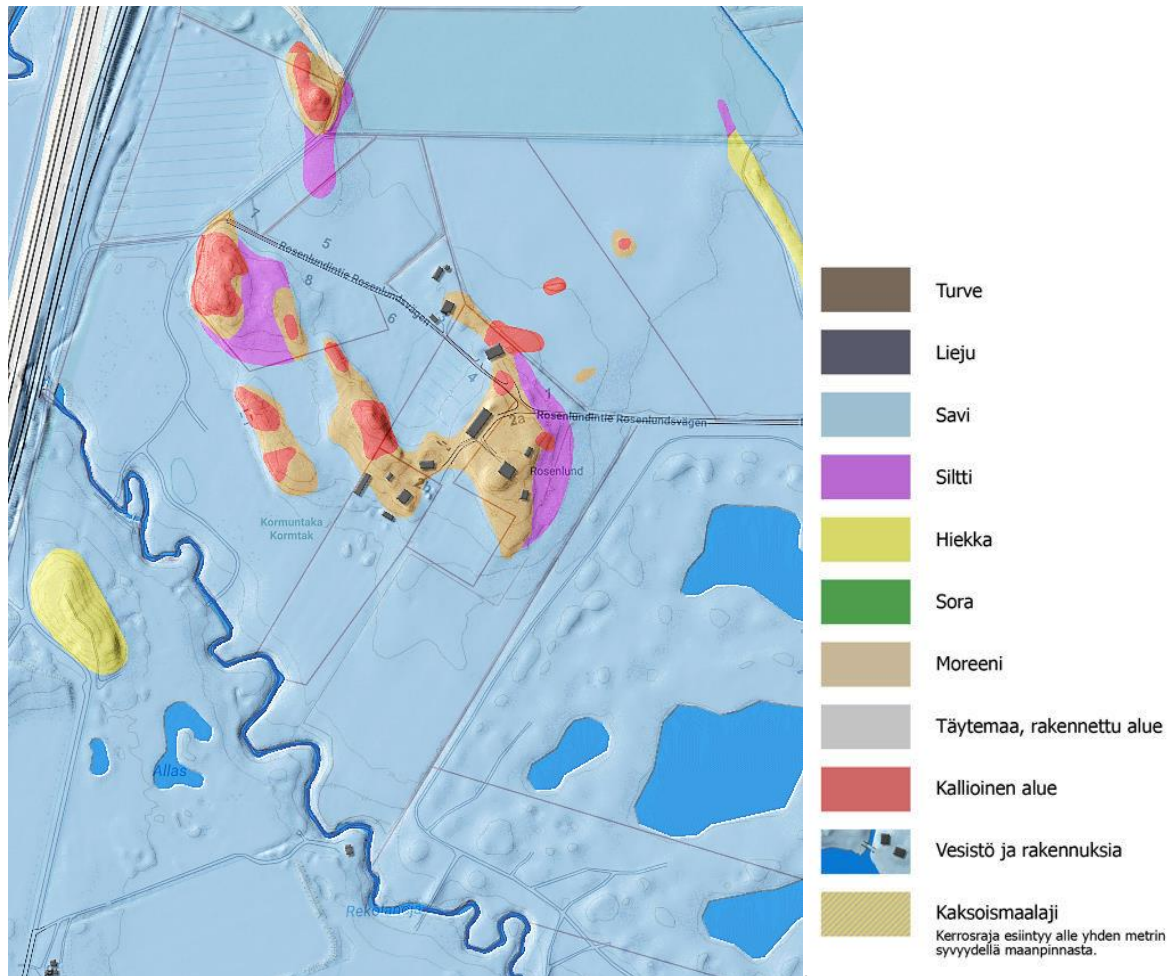
Rosenlundin metsäalueella (Kormuntaanmäki) sijaitsee kanahaukan reviiri. Kaava-alueen länsipuolelle sijoittuvassa navetassa ja sen ympäristössä on tehty lepakkoselvitys (4.11.2020, FCG). Selvityksen mukaan navetalle ei sijoittunut lepakoiden lisääntymis-, levähdys- tai talvehtimispaikkoja tai niihin viittavia jälkiä.

Maaperä

Osa kaava-alueen rakennettavasta alueesta sijaitsee moreenikohoumien tuntumassa. Pohjamaa koostuu siellä lähinnä siltti- ja moreenikerroksista. Pienipiirteisesti vaihteleva kalliopinta ulottuu paikoin lähelle maanpintaa. Rakennukset voidaan tällä alueella perustaa pääsääntöisesti moreenin tai kallion varaan. Piha-alueet ja putkirakenteet voidaan tehdä maanvaraisina.

Kaava-alueen itäosa sijaitsee pehmeikköalueella. Pohjamaa koostuu 1–2 metrin paksuisesta kuiva-kuorikerroksesta ja noin 1–5 metrin paksuisesta pehmeän saven kerroksesta. Savikerrosten

alapuolella on paksuudeltaan vaihteleva moreenikerros. Rakennukset perustetaan tällä alueella pääsääntöisesti paaluilla kovaan pohjaan. Paalupituudet ovat yleisesti 5–10 metriä. Piha-alueet ja putkirakenteet voitaneen pääosin tehdä maanvaraisina. Lyijyä sisältävien pintamaiden käsittelystä on tehtävä selvitys rakennusluvan yhteydessä



2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Koivukylän suuralueella asui vuoden 2019 lopussa 30 208 asukasta ja Havukosken kaupunginosassa 8 352 asukasta. Koivukylän suuralueen väkiluku on kasvanut kuluneen vuosikymmenen aikana n. 21 %. Vastaavasti Havukosken kaupunginosan väkiluku on kasvanut n. 7 %. Seuraavan kymmenvuotiskauden aikana Koivukylän suuralueen ennustetaan kasvavan n. 4 159 asukkaalla ja Havukosken kaupunginosan n. 1 189 asukkaalla.

Asuminen

Havukosken kaupunginosassa asuminen on keskittynyt kerrostaloihin, joissa alueen asuntokannasta yli 90 % sijaitsee. Omakotitaloissa sijaitsee kaupunginosassa muutama % asunnoista, rivitaloissa hieman alle 10 %.

Kaava-alueen kylkeen, Rosenlundin kukkulan muulle alueelle on vuonna 2022 voimaan tulleen asemakaavan 741600 Rosenlund myötä tulossa uusia omakotitaloalueita. Kyseisessä kaavassa alueelle on sijoitettu 24 uutta omakotitonttia.

Palvelut ja työpaikat

Työpaikkojen määrä Koivukylän suuralueella vuoden 2017 tilastojen mukaan on 5 277. Vuoden 2017 lopussa Havukosken kaupunginosassa työpaikkoja oli yhteensä 1 191. Asemakaava-alueella ei ole palveluja. Lähimmät kaupalliset palvelut sekä koulut ja päiväkodit sijaitsevat alueelta pohjoiseen n. 1,2 km:n päässä Havukoskella tai saman verran etelään Hiekkaharjussa.

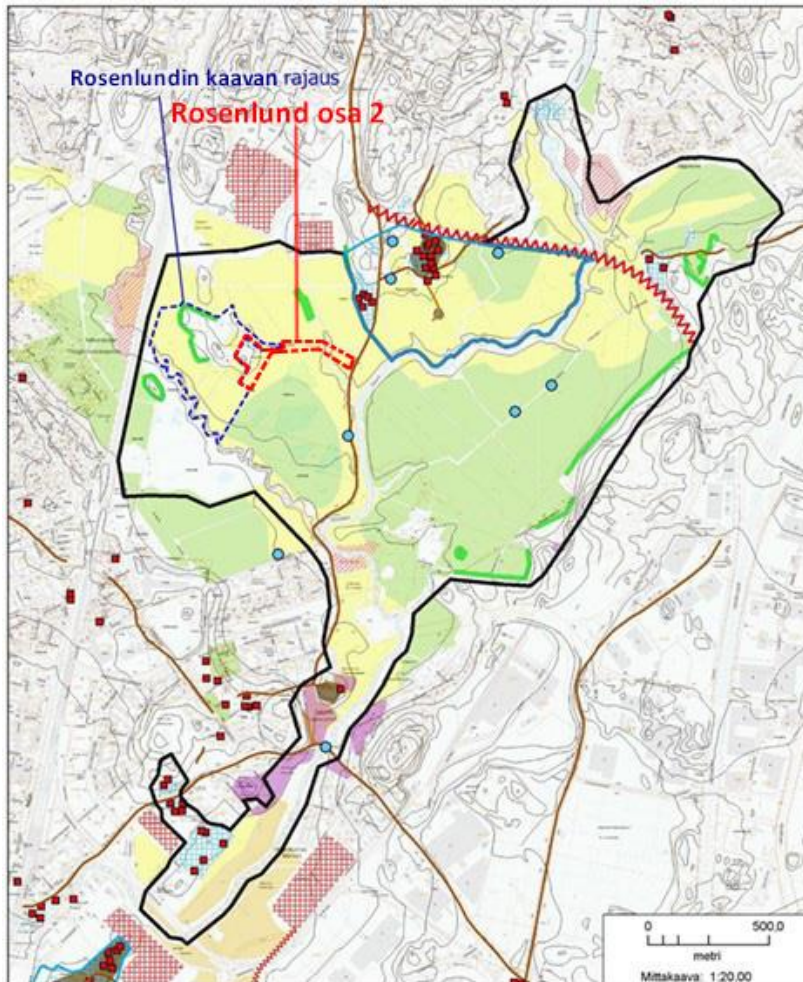
Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue on Havukosken kaupunginosan eteläosassa peltomaiseman keskellä. Työpaikat ja palvelut sijoittuvat muualle, Havukosken koulu (perusopetusta 6.–9. luokat) on kilometrin päässä. Suunnittelualueen länsipuolella kulkee kehärata sekä päärata. Etäisyydet suunnittelualueelta Koivukylän sekä Hiekkaharjun asemille ovat kävelen yhtä pitkät, noin 1,2 km.

Kaupunkikuva

Rosenlund on alun perin Hanabölen peltoalueen metsäsaarekkeeseen syntynyt pieni pientalorypäs. Talot ovat olleet pääosin alueelle johtavan Rosenlundintien varressa.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot



- Asemakaavoitettava alue kuuluu Hanabölen maisemallisesti arvokkaaseen alueeseen. Karttamerkitöjen selitykset seuraavalla sivulla. Lähde: Kulttuurimaisemaselvitys 2005.



Alueella on maaseudun kulttuurimaisemaa edustavia arvokkaita alueita maisemakuvaluksellisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen perusteella. Kartassa on esitetty Hanabölen kulttuurimaiseman kokonaisuus ja sen kulttuurimaisemaselvityksessä 2005 eritelty arvot. Suunnittelualue on osa Hanabölen kylämaisemaa, joka on maakunnallisesti arvokkaaksi arvioitua kulttuuriympäristöä. Hanabölen kylämaisema avoimine peltoineen on syntynyt Keravanjoen varteen. Jo 1500-luvulla tunnetussa kylässä on säilynyt paljon rakennuskantaa 1700-luvulta. Yhdessä vanhan tiestön, joen ja ympäröivän peltomaiseman kanssa se muodostaa yhä melko yhtenäisen ja hyvin säilyneen kulttuurimaiseman. Keravanjoki ja ympäröivät pellot muodostavat edelleen yhtenäisen ja hyvin säilyneen kulttuurimaiseman.

Liikenne

Rosenlundin alue liittyy ympäristöönsä Rosenlundintien yksityistien kautta Hanabölen rantatiehen, joka on valtion ylläpitämä maantie (Mt 11568). Alueella ei ole sisäisiä kevyen liikenteen yhteyksiä, mutta siltä pääsee alueen rajalla kulkevalle Jokiniemen ja Havukosken väliselle radanvarsiraitille. Hanabölen rantatietä liikennöi kaksi bussilinjaa, joilla pääsee mm. Tikkurilaan ja Koivukylään sekä Helsinkiin. Lähin juna-asema on Hiekkaharju, josta pääsee Helsingin sekä Keravan suunnan paikallisjuniin ja kehärataa pitkin lentoasemalle. Bussipysäkeille etäisyyttä tulee n. puoli kilometriä ja juna-asemalle vähän yli kilometri.

Virkistys

Kaava-alueen itäpuolelle on toteutettu golfkenttä yleiskaavan virkistysalueelle. Talvisin kaava-alue ympäriöille pelloille ja golfkentille tehdään latuja.

VesihuoltoVedenjakelu

Asemakaavan muutosalueen itäpuolelle on rakennettu vesihuolto. Alueen vedensaanti hoidetaan Rosenlundintien Vj110m jakelujohdosta. Jakelujohto on liitetty Koivukylänväylän d400 runkovesijohtoon.

Alueen vesijohtoverkko kuuluu Korson painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotusaseman, Tikkurilan painepiirin ja Koivukylän paineenkorotusaseman kautta. Korsossa sijaitsevan vesitornin tilavuus on 4000 m³, HW = +94,40 ja NW = +87,50. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 86.30 ja ylin on noin + 101.30. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Jätevesiviemärointi

Alueen itäpuolelle on rakennettu jätevesiviemärointi vuonna 1973. Alueen jätevedet kootaan Rosenlundintien d800 jätevesiviemäreillä.

Alueen jätevedet kulkeutuvat Keravanjoen suuntaista d800...d1200 runkoviemäriä pitkin Suutari-
lan jätevedenpumppaamon kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta jätevedet ohjataan Viikin-
mäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesiviemärointi / hulevesijärjestelmä

Alueen hulevedet kulkeutuvat pintavaluntana Rosenlundin avo-ojia pitkin Frasanojaan ja Reko-
lanojaan ja edelleen Keravanjokeen. Hulevedet johdetaan Keravanjoen ja Vantaanjoen kautta me-
reen Vanhankaupunginlahdessa.

Kaukolämpö

Kaukolämpöputki kulkee radan vieressä asemakaava-alueen länsireunalla. Asemakaavoitettavan alueen nykyinen asuinrakennus ei kuulu kaukolämmön piiriin.

Sähköverkko

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n pienjänniteilmajohdot ja -maakaapelit sijaitsevat Rosenlundin-
tien varressa sekä pääradalle johtavan polun kohdalla. Asemakaavan muutosalueella sähkönjakelu
kuluttajille on toteutettu ilmajohtoverkolla. Uuden asemakaavan myötä alueen sähkönjakelu uu-
sille liittymille toteutetaan kaapelointina ja olemassa oleva jakeluverkko saneerataan mahdolli-
suuksien mukaan maakaapeleiksi.

Ympäristöhäiriöt

Asemakaava-alueen länsireunassa kulkee päärata. Sen melualueet eivät ulotu asuntorakentami-
seen varatuille korttelialueille.

2.1.4 Maanomistus

Kaavoitettava alue on yksityisen maanomistajien omistuksessa

Tunnus	Maanomistaja	Pinta-ala (ha)
92-415-3-1040	Yksityinen maanomistaja	1,5
92-415-2-23	Yksityinen maanomistaja	0,3
92-415-2-31	Yksityinen maanomistaja	0,3
Yhteensä		2,1

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

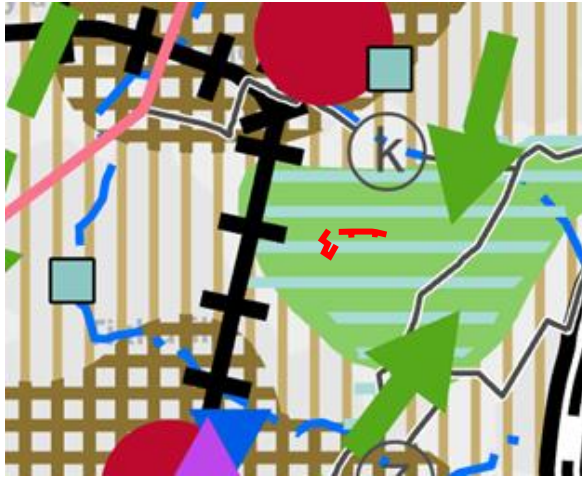
2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 14.12.2017 päättämien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) pyrkimyksenä on vähentää yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvata luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parantaa elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

- Luodaan edellytykset väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.
- Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.

Maakuntakaava

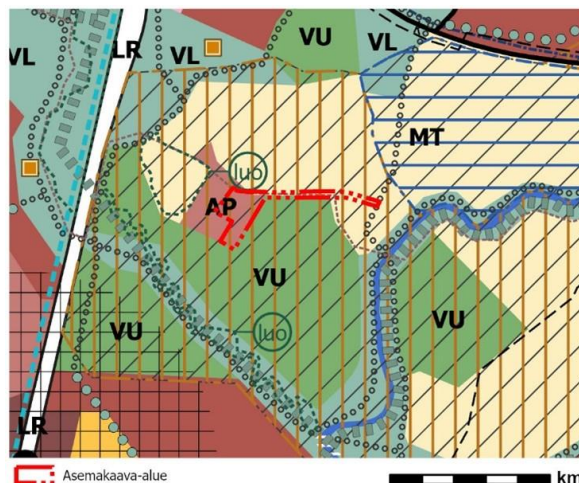


 Asemakaava-alue

Alueella on voimassa Uusimaa-kaava 2050, joka korvaa kaikki muut voimassa olevat maakuntakaavat paitsi Östersundomin alueen kaavan. Maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan 25.8.2020 ja maakuntahallitus päätti voimaantulosta 7.12.2020. Kaavasta valittiin, minkä vuoksi Helsingin hallinto-oikeus kielsi päätöksen täytäntöönpanon. 24.9.2021 hallinto-oikeus totesi, ettei täytäntöönpanokieltola ollut enää aiheutta pitää voimassa siltä osin kuin valitukset oli hylätty, ja kaavakokonaisuus tuli pääosin voimaan.

Uusimaa-kaavassa 2050 alue on virkistysaluetta (vihreä) ja kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta (vaaleansininen vaakaraitarasteri). Vieressä kulkee päärata.

Yleiskaava 2020

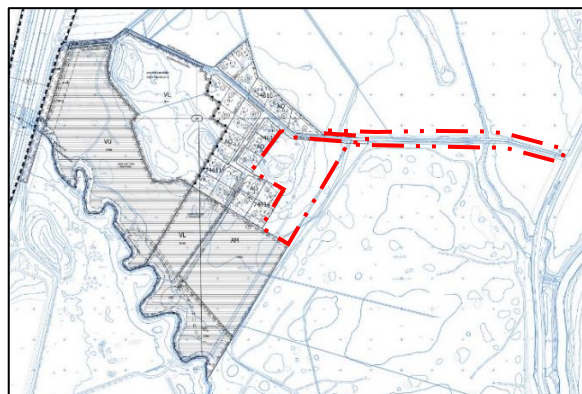


 Asemakaava-alue

Alue sijoittuu pientalovaltaiselle asuinalueelle (AP). Musta katkoviiva osoittaa ohjeellisen ratsastusreitit, vinoviivarasteri arvokkaan kulttuuriympäristön ja pystysuuntainen viivarasteri maisemallisesti arvokkaan alueen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaavan 25.1.2021. Kaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaava 2020 on tullut voimaan kuulutuksella 11.1.2023. Kolmella alueella (Länsisalmi, Myllykyläntie 4-8 ja Hakkilan radanpidon alue) jää voimaan osin yleiskaava 2007. Kaavahanke on voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Asemakaava



Kuvassa punaisella rajattu nyt asemakaavoitettava alue on ennestään kaavoittamaton. Alueen länsipuolella on voimassa 741600 Rosenlund asemakaava, joka tuli voimaan 29.3.2022. Muu kaava-aluetta ympäröivä alue on asemakaavoittamatonta.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLE-TULO

Alueen länsipuolinen asemakaava Rosenlund 741600 kaavoitus käynnistettiin alueen asukkaiden kaavoituspyynnöistä ja hakemuksista, sai numeron 741600 ja kaavoitus tuli vireille 17.10.2011. Yksi asemakaavoituksen tavoitteista oli saada alueelle kunnallistekniikka. Kaava tuli voimaan 29.3.2022, mutta nyt kaavoitettava alue rajattiin siitä pois. Sen kaavoitus aloitettiin uudelleen numerolla 741800 ja kaava tuli vireille 14.4.2022. OAS päivitettiin 13.2.2023 laajentamalla katualuetta Hanabölen rantatielle asti.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.2.1 Osalliset

- alueen maanomistajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.

3.2.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Mielipiteet 14.4.2022 päivätystä **osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta** pyydettiin 15.5.2022 mennessä (MRL 62§) ja niitä saatiin 6 kappaletta. Mielipiteet 13.2.2023 päivitetystä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin 17.3.2023 mennessä (MRL 62§) ja niitä saatiin 9 kappaletta, joista osa toisti 15.5.2022 mennessä pyydettyjä mielipiteitä.

Mielipiteet tiivistetysti alla:

Caruna: kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n sähköverkkoa

Helsingin seudun liikenne HSL: ei ole lausuttava.

Fingrid: ei ole lausuttava. Alueella ei ole Fingridin voimajohtoja eikä muita toimintoja.

Vantaan energia ja Vantaan energia sähköverkot Oy: Maakaapeleiden sijainti on otettava huomioon. Asemakaavan alueelle tulee mitoittaa ohjeellinen rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon (vm). Alueella ei sijaitse Vantaan Energia Oy:n kaukolämpöputkia.

Vantaan kaupunginmuseo: Alueella ei sijaitse rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Alueelta ei tunneta käytettävissä olevien tietojen perusteella muinaismuistolaita (295/1963) rauhoitettuja muinaisjäännöksiä. Alueella arvokasta on avoimet peltomaisemat ja kyläkeskuksen vanhimmat rakennukset.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY: Suunnittelualueen nykyinen ja tuleva rakennuskanta on liitettävissä parhaillaan suunnitteilla oleviin myös asemakaavaa 741600 Rosenlund palveleviin vesihuoltoverkostoihin niiden valmistuttua.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes): ei lausuttava.

Tikkurilan golfkeskus oy on hakenut rakennuslupaa golfkentän laajennukselle Rosenlundintien pohjoispuolisille peltoalueille ja haluaisi, että tien ylittäminen otettaisiin huomioon katusuunnittelussa.

Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys esittää, että Luo-alueet tulisi ottaa huomioon sekä tonttien sijoittelussa että hulevesien hoidossa.

Nähtäville asettaminen ja lausuntojen pyytäminen

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli 6.6.2023 asemakaavan muutosehdotusta. Kaupunginhallitus päätti 19.6.2023 asettaa kaavan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä (MRA 27 §) 28.6.2023 – 28.8.2023. Tänä aikana saatiin 1 muistutus. Lausuntoja pyydettiin 5 kappaletta ja saatiin 4 kappaletta. Ohessa muistutuksen ja lausuntojen pääkohdat.

Muistutukset

Yksityishenkilö on tyytymätön alueen suunnitelmiin. Katusuunnitelmasta muistutuksen jättäjä huomauttaa, ettei alue tarvitse asfalttipäällysteistä tietä, katuvaloja tai ajoneuvojen kääntöpaikkaa.

Vastine: asemakaava on laadittu yleiskaavan mukaisesti. Asemakaavaratkaisussa on pyritty huomioimaan tulevat uudisrakennukset alueen ympäristön vaatimusten ja piirteiden mukaisesti. Katualueelle lisätään kaavamääräys: ”Alueella todetut maisemalliset arvot tulee pyrkiä huomiomaan sinne tehtävissä katusuunnitelmissa. Katusuunnitelmista tulee pyytää paikallisen museoviranomaisen lausunto”. Katusuunnitelmasta vastaa katusuunnitteluyksikkö ja katusuunnitteluprosessin aikana on mahdollista esittää mielipiteitä katusuunnitelman sisällystystä.

Lausunnot

ELY esittää, että aidan korkeuden kaavamääräystä tarkastetaan ottamaan kantaa myös aidan korkeuteen. Lisäksi olemassa olevan maatilakeskuksen rakennusten ja ympäristön suojelutavoitteita on kuvattava tarkemmin kaavaselostuksessa ja pohjavesialueen määräystä täydennettävä.

Vastine: aidan korkeuden kaavamääräys on tarkistettu. Alueen yleiskuvaukseen on lisätty Vantaan kaupunginmuseon inventoinnin yhteydessä laadittu kuvaus rakennuksista. Inventoinnin yhteydessä todettiin kyseisten rakennusten rakennusperintöarvot vaatimattomiksi. Vantaan kaupunki ei katso tarpeelliseksi tehdä tarkennuksia pohjavesialuetta koskevaan määräykseen, sillä lausunnon mainittu sisältö on jo nykyisessä määräyksessä otettu huomioon.

Vantaan kaupunginmuseo esittää, että avoimessa maisemassa sijaitsevan tielinjauksen käsittelyyn tulisi liittää myös asemakaavamääräys, jolla voidaan taata maaseutumaisen ilmeen säilyminen alueella ja ylläpitää maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvoja.

Vastine: Katualueelle lisätään kaavamääräys: ”Alueella todetut maisemalliset arvot tulee pyrkiä huomiomaan sinne tehtävissä katusuunnitelmissa. Katusuunnitelmista tulee pyytää paikallisen museoviranomaisen lausunto”

HSY esittää, että kaavaselostuksen liitteenä tulee esittää vesihuollon esisuunnitelma.

Vastine: Vesihuollon esisuunnitelmaa ei liitetä kaavaselostukseen. Suunnitelman tiedot ovat saatavilla asianosaisille tahoille.

Vantaan energia haluaa, että maakaapeleiden sijainnit otetaan huomioon.

Vastine: maakaapeleiden sijainnit on otettu kaavaehdotuksessa huomioon.

Nähtävillä olon jälkeen tehtiin tarkistuksia kaavakarttaan ja kaavaselostusta täydennettiin.

Tarkistukset eivät ole oleellisia eivätkä aiheuta kaavan uutta nähtäville asettamista.

Oikaisukehotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan 26.2.2024. Päätöksen valitusaikana ELY:ltä vastaanotettiin oikaisukehotuksen 21.3.2024. ELY haluaisi, että heidän esittämä pohjavesialueen määräystä täydennettäisiin kaavakarttaan. Samana täydennetään pohjavesialue merkintä kattamaan katu- sekä AO-korttelialuetta.

Tarkistukset on tehty kaavakarttaan ja selostus päivitetty vastaamaan ELY:n oikaisukehotusta.

3.3. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.3.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2022 – 2025 strategia (Kv 31.1.2022):

Innovaatioiden Vantaa -strategian mukaan rohkea, rento ja viihtyisä Vantaa on kestävyiden edelläkävijä. Kasvatamme Vantaan vetovoimaa asuinpaikkana ja rakennamme hyvää kaupunkia yhdessä asukkaiden ja kaikkien Vantaan toimijoiden kanssa.

Haluamme säilyttää luontomme monimuotoisuuden. Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 18.6.2018 päivitetty KV 10.10.2022 § 7[SA1])

- Kaupungin omistaman maan ja asemakaavoitettujen täydennysrakentamisalueiden kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on laatu, kohtuuhintaisuus, toteuttamiskelpoisuus ja kaupunkirakenteen eheys.
- Korkeaa rakentamista ja täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti asemanseuduilla ja keskuksissa, joissa on hyvät palvelut.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015)

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestäväan rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

Resurssiviisauden tiekartta (Kv 28.2.2022)

- Resurssiviisauden tiekartta määrittää Vantaan pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja konkretisoi valtuustokauden 2021–2025 strategiaa. Kaupunkisuunnittelussa keskeisiä tavoitteita ovat:
- Hiilineutraalius ja resurssiviisaus ovat maankäytön suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.
- Kaupunki integroi ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon.
- Viherrakenne on terveyttä tukevaa ja hyvinvointia luova. Säilytetään ja parannetaan viheralueiden saatavuutta.
- Luodaan hyvät edellytykset kestäväälle ja monimuotoiselle liikkumiselle.
- Vähennetään liikkumistarvetta.
- Vähennetään lämmityksen päästöjä.
- Edistetään vähähiilistä rakentamista.

- Edistetään rakentamisen kiertotaloutta.
- Vähennetään infrarakentamisen ja massojenhallinnan hiilijalanjälkeä.
- Luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti.
- Vahvistetaan toimia metsä- ja suoluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.
- Vesistöjen luonnontilaisuutta ja monimuotoisuutta parannetaan.
- Varmistetaan kattava avoimien alueiden (esim. niityt) verkosto.
- Suojellaan luontoa kulumiselta.
- Hiilinielujen ja hiilivarastojen vahvistaminen.
- Kasvatetaan hiilikädenjälkeä ja edistetään hiilinegatiivisuutta.

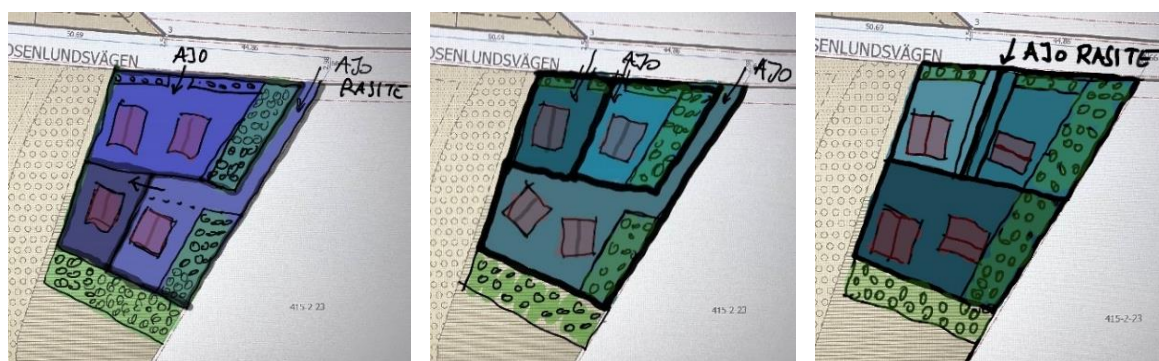
3.3.2 Muut tavoitteet

Kaupunki

Kaupungin tavoitteena on yleiskaavan mahdollistamaa täydennysrakentamista arvokas maisema-alue huomioiden ja Rosenlundintien kaavoittaminen katualueeksi.

3.4 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Maanomistajan kanssa tarkasteltiin useita vaihtoehtoisia ratkaisuja täydennysrakentamisen ratkaisuksi. Haluttiin suunnitella tontteja paritaloille ja omakotitaloille, pääpaino oli isohkon tontin saamisessa Rosenlundintien suuntaan. Tällä tontilla olisi mahdollista sijoittaa kaksi paritaloa ja niiden eteläpuolelle kaksi omakotitalotonttia. Alla useista luonnostelluista vaihtoehdoista muutama:



Luonnoksia tarkasteltiin edelleen, ja alla oleva vaihtoehto oli yksi niistä. Tarkemmassa suunnitteluvaiheessa tarkistettiin tonteille sijoitettavia ajoreittejä ja pysäköintiratkaisuja.



3.4.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Valittu asemakaavaratkaisu on esitetty alla.



Rosenlundintien suuntaisesti voitaisiin sijoittaa kaksi paritaloa, jotka toivottavat asukkaat ja vieraat tervetulleiksi alueelle. Sitova ajoreitti ohjaisi liikenteen etelässä sijaitseville tonteille. Isommalle tontille voitaisiin järjestää suora liittymä Rosenlundintieltä. Tonttien reunassa olisi istutettava vyöhyke, joka suojaisi Rosenlundin asuinalueen ympäristöltä. Etelässä olisi 10 metriä leveä istutettava alue, samankokoinen vyöhyke kuin Rosenlund 741600 kaavassa. Rakennusten rakentaminen kiinni istutettavaan alueeseen varmistaisi, että suurille puille jää vähintään 6 metrin etäisyys rakennusten perustuksista juuriston kasvua varten. Itäraja on ohuempi, sillä ajorasite estää rakentamisen lähelle istutettavaa aluetta.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Erillispientalojen korttelialue on rajattu AO-alueelle, jolla on rakennusoikeutta 600 k-m² ja korkeusrajoitus enintään kaksi kerrosta. Tehokkuus alueella on 0,2. Alueelle johtava Rosenlundintietä on pääkatu.

Asemakaava-alueella sijaitseva tilakeskus on asemakaavassa merkitty maatalon talouskeskusten korttelialueeksi AM.

Uusi erillispientalojen korttelialue rajataan istutettavalla alueella peltomaisema vastaan. Rosenlundin kukkulaa ympäröivä puustoa määrätään hoidettavaksi siten, että se muodostaa maisematilalle eheän reunavyöhykkeen.



Havainnekuva. Asemakaava-alue rajattu punaisella.

4.1.1 Mitoitus

Erillispientalojen korttelialue, AO 0,29 ha. Rakennusoikeus on 600 k-m². Kaava-alueella osoitetaan 3 erillispientalotonttia, joista suurimmalle sallitaan kaksi paritaloa.

- autopaikkoja: 2 ap/asunto.

Maatilojen talouskeskusten korttelialue, AM 1,11 ha. Rakennusoikeus on 200 k-m².

Alueen asukasmäärän voidaan arvioida olevan 22 henkilöä (1/40k-m²).

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Alueelle tulee järjestää hulevesien viivytys ennen vesien johtamista pois kaava-alueelta. Uudet asuinrakennukset noudattavat ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaa. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu määräyksiä. AO tontit seuraavat Rosenlundissa jo tehty kaavan ideaa ja muodostavat perinteistä kylämaiseman rakennetta. AM maatilojen talouskeskuksen korttelialueella sijaitseva tilakeskus tukee osaltaan alueen kylämaiseman säilymistä. Maisemallisista syistä säilytettävä tai hoidettava puustoa sekä uusia istutettavia puualueita määritellään.

4.3 ALUEVARAUKSET

Asemakaava-alue muodostuu erillispientalojen korttelialueesta (AO), maatilojen talouskeskusten korttelialueesta (AM) sekä katualueesta.

4.3.1 Korttelialueet

AO, erillispientalojen korttelialueet

Korttelialueille voidaan rakentaa yksi- tai kaksiasuntoisia pientaloja. Yhdelle tontille saa rakentaa enintään kaksi asuinrakennusta. Tonttien lohkomista ei suositella. Uusien erillispientalojen rakennusoikeudet on esitetty tonttikohtaisesti rakennusoikeus luvulla ja kerrosten lukumäärä on esitetty tonttikohtaisesti. Rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa 40 m² talousrakennus asuinrakennusta kohti. Alueelle rakennettaessa on huolehdittava siitä, että rakennus sijainniltaan, mittakaavaltaan, tyylistään ja materiaaleiltaan sopeutuu kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön. Julkisivu-materiaalina tulee olla peittomaalattu puu. Värisävyjen tulee olla lämpimiä keltaisen, punaisen ja ruskean sävyjä. Asuinrakennuksessa tulee olla harjakatto ja ulkonevat räystäät. Lyijyä sisältävien pintamaiden käsittelystä on tehtävä selvitys rakennusluvan yhteydessä. Hulevesien imeytyksestä tontilla on tehtävä suunnitelma rakennusluvan yhteydessä. Tonteille tulee aitaamismääräys AM korttelia vastaan. Pihalla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 1,2. Autopaikkojen vähimmäismäärä on 2 ap/asunto.

AM, maatilojen talouskeskusten korttelialue

Alueelle rakennettaessa on huolehdittava siitä, että rakennus sijainniltaan, mittakaavaltaan, tyylistään ja materiaaleiltaan sopeutuu kyläkuvaan. Asuinrakennusten tulee muodostaa pihapiiri. Asuinrakennukset on rakennettava rakennusala merkinnän sisälle. Alueelle on merkitty arvopuita. Rosenlundin kukkulaa ympäröivää puustoa on säilytettävä tai hoidettava siten, että se muodostaa maisematilalle eheän reunavyöhykkeen, jolla kasvaa puita ja pensaita. Reunavyöhykkeen läpi voidaan avata näkymiä. Reunavyöhykkeelle saa huolellisesti maisemaan sovittaen rakentaa talousrakennuksia ja muita rakennelmia. Lyijyä sisältävien pintamaiden käsittelystä on tehtävä selvitys rakennusluvan yhteydessä. Hulevesien imeytyksestä tontilla on tehtävä suunnitelma rakennusluvan yhteydessä.

4.3.2 Muut alueet

Katualue

Rosenlundintie osoitetaan asemakaavassa katualueeksi Hanabölen rantatieltä saakka. Aikaisemmin asemakaavoitettua katualuetta levennetään hieman. Katualuetta koskee kaavamääräys: Alueella todetut maisemalliset arvot tulee pyrkiä huomiomaan sinne tehtävissä katusuunnitelmissa. Katusuunnitelmista tulee pyytää paikallisen museoviranomaisen lausunto.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Rosenlundin ja maisemallisesti arvokkaaseen Hanabölen peltoalueen välinen raja pyritään säilyttämään ennallaan ja metsänreunoja pyritään vahvistamaan rakentamiskäyttöön tulevien kortteleiden kohdalla. Yleiskaavan mukainen lisärakentaminen ei vaikuta maisemakuvaan. Alueelle tullaan rakentamaan uutta katuverkkoa ja infraa, jotta alueen asukkaat pääsevät vesihuollon piiriin.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Rosenlund osa 2 täydentää Rosenlund asemakaavaa ja mahdollistaa katusuunnitelmat Hanabölen rantatielle asti.

Väestön rakenne ja kehitys

Asemakaava täydentää Rosenlundia omakoti- ja paritaloilla, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Uusia asuntoja arvioidaan tulemaan 6 kappaletta ja asukkaita arvioilta noin 22 (40 ke-m²/asukas).

Yhdyskuntarakenne



Uuden asuinrakentamisen (punainen) suhde olemassa olevaan rakentamiseen (musta) ja tulevaan Rosenlund kaavan rakentamiseen

Alue sijoittuu Havukosken kaupunginosaan, Hiekkaharjun rautatieaseman ja Koivukylän rautatieaseman väliin. Uusi asuinalue ei tule juuri erottumaan ulkopuolisille, lukuun ottamatta aivan lähipiirin asukkaita. Uudet asuinrakennukset jatkavat olemassa olevaa kylämaiseman rakennetta. Ratkaisu edistää yleiskaavan täydennysrakentamista pientaloalueeksi maisemallisesti arvokas peltoalue huomioiden.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen tiivistää Rosenlundia. Mittakaava on sovitettu alueen rakenteeseen ja vanha kylämaiseman tyyli on ollut tavoitteena. Rosenlundin talot ovat tällä hetkellä huomaamattomia lähiympäristössään, mikä on tavoitteena myös tulevaisuudessa. Rosenlundin pohjoisosassa peltomaisema ja rakennukset rajautuvat kauniisti puuistutuksiin. Tämän asemakaavan uusi erillispientalojen korttelialue ja peltomaisema erotetaan toisistaan istutettavalla alueella. Rosenlundin kukkulaa ympäröivää puustoa määrätään hoidettavaksi siten, että se muodostaa maisematilalle eheän reunavyöhykkeen.

Asuminen

Asemakaava-alueelle kaavoitetaan 3 erillispientalotonttia ja 1 maatilojen talouskeskusten korttelialue. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan Vantaan pientalotonttien kysyntää. Hanke soveltaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa.

Palvelut ja työpaikat

Lähimmät kaupalliset palvelut sijoittuvat Hiekkaharjuun ja Koivukylään. Asemakaavassa ei ole varauksia kaupalle tai muille palveluille.

Liikenne

Asuinalue sijaitsee vähän yli kilometrin kävelymatkan päässä Hiekkaharjun ja Koivukylän keskuksista, joiden kautta kulkevat hyvät joukkoliikenteen yhteydet. Kasvava asukasmäärä lisää osaltaan ajoneuvoliikennettä Hanabölen rantatiellä. Yhteydet Hanabölen rantatien kautta Tikkurilaan suuntaan ja Koivukylänväylän kautta Lahdenväylälle ovat sujuvat ja liikenneverkon kapasiteetti kestää rakentamisen ja asukasluvun lisäyksen.

Taloudelliset vaikutukset

Kaava-alue käyttää samaa infrastruktuuria kuin Rosenlundin alueen ensimmäisenä asemakaavoitettu osa.

Asemakaava tuottaa pientalotontteja ainutlaatuiselle paikalle: Rosenlundin alueella ei ole ollut uusia rakennuspaikkoja pitkään aikaan. Kaavoitettava alue on hyvin maaseutumaista, vaikka Hiekkaharjun juna-asemalle matkaa on vain kilometrin verran. Kävelen tai polkupyörällä matkaa juna-asemalle ja palveluiden läheisyyteen on noin 1200–1500 metriä, mitä voi pitää kohtuullisena tällaisella alueella. Autolla lähin keskus on Hiekkaharjun sijaan Koivukylä, jonne on matkaa noin 2,5 kilometriä. Tällä hetkellä Hanabölen rantatietä pitkin kulkee kaksi bussilinjaa, joista toinen menee Helsingin keskustaan asti. Pysäkillä on matkaa noin puoli kilometriä.

Kaavoitettavalla alueella ei ole vesihuoltoa eikä muutakaan kunnallistekniikkaa, ja tieyhteys on sorapäällysteinen yksityistie.

Kunnallistekniikan rakentamisen – lähinnä siis vesihuollon ja katujen – kustannus koko Rosenlundin alueelle on noin kahden miljoonan euron luokkaa, mikä on melko paljon suhteutettuna lisääntyvään kerrosalaan. Katu rakennetaan Hanabölen rantatielle asti. Kaavoitettaville tonteille voi rakentaa paritaloja, mikä alentaa kustannuksia asuntoa kohden. Vesihuollon kustannuksiksi koko Rosenlundin alueelle on arvioitu noin 170 000 euroa.

Koko Rosenlundin alueen maaperä on vaihtelevaa, mikä ei helpota rakentamista. Katujen ja vesihuollon kohdalle osuu louhittavaa kalliota ja toisaalta pehmeää savea, samoin kuin monille rakennuspaikoille. Kaavoitettavan alueen pientalotontit sijoittuvat siltti- ja savimaalle, mikä nostaa rakentamiskustannuksia, mutta on toisaalta normaalia nykyaikana.

Alueen maanomistajaa saa asemakaavoituksen myötä uusia rakennuspaikkoja. Jos rakennusala ylittää 500 kerrosneliömetriä, arvonnousua katsotaan merkittäväksi ja se vaati maankäyttösopimusta. Yli 500 kerrosalaa saavat Rosenlundin alueen maanomistajat osallistuvat yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin maankäyttösopimuksella.

Koko Rosenlundin alueella laadittava asemakaava ei kaavataloudellisesti ole kovin tehokas, mutta sillä saadaan monipuolistettua asuntokantaa ja olemassa olevat rakennukset vihdoinkin kunnallistekniikan piiriin. Kaupunki saa myös tärkeitä virkistysalueita haltuunsa, mikä edesauttaa alueen kehittämistä tulevaisuudessa.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle tulee uusia asukkaita, omistusasuntoon investoivia lapsiperheitä.

Virkistys

Hanke uusine asukkaineen lisää lähistön virkistysalueiden käyttöä. Rakennukset sijoittuvat yleiskaaavan mukaan rakennettavalle alueelle, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita

Vesihuolto

Asemakaava-alueen ympärille rakennetaan d110 jakeluvesijohtolinja. Vesijohto sijoitetaan pääosin katualueelle, ja se muodostaa johtolenkin (Rosenlundintie-Kormuntaantie-Kormuntaankuja). Tonttijohdot ovat kooltaan d40...d63.

Alueen jätevedet kerätään pohjoisella Rosenlundintien d250 ja eteläisellä Kormuntaantien d250 jätevesiviemäriillä. Lisäksi uudelta Rosenlund osa2 kaava-alue liittyy omilla vesihuoltolinjoilla. Kaikki viemärit liittyvät d800 runkoviemäriin Rosenlundin itäpuolella. Uudella kaava-alueen pientalotontilla ja Kormukujan päässä on johtorasitealueet viettoviemäreille.

Alueen hulevedet hallitaan tonttikohtaisesti viivytäten. Viivytysvaatimukset ovat Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamallin mukaiset. Alueen hulevedet johdetaan alueen itä- ja eteläpuoliin avo-ojiin.

Ympäristöhäiriöt

Melu, tärinä ja runkomelu

Asutus alue sijaitsee metsikön itäpuolella, pääradalta lähimmillään 280 metrin päästä. ELY:n tärinän turvaetäisyyden ohjearvo 200 metriä täytyy alueella.

Myös runkomelun turvaetäisyys (40 metriä) täytyy.

Kaavoituksessa ja rakentamisessa melun takia huomioon otettavat ohjearvot on annettu Valtioneuvoston päätöksessä 993/1992: Uusilla asumiseen tarkoitettavilla alueilla melutaso ei saa ylittää ulkona päivällä 55dB keskiäänitasoa eikä yöllä 50dB keskiäänitasoa. Rautatiemelun ohjearvot eivät ylity uuden asuinalueella.

Radon

Rakennuslupaa haettaessa on selvitettävä, ettei radonista aiheudu terveydellistä haittaa.

Pilaantuneet maat

Rosenlundin alueella on mitattu pintamaasta melko korkeita lyijypitoisuuksia, varsinkin metsikön alueella. Myös nykyisin asuinkäytössä olevilla kiinteistöillä on havaittu nousseita pitoisuuksia. Tämän takia kaavassa on määräys, jonka mukaan lyijyä sisältävien pintamaiden käsittelystä on tehtävä selvitys rakennuslupan yhteydessä.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Pientalojen kattopinnat ja pihojen mahdolliset asfalttipinnat lisäävät vettä läpäisemätöntä pintaa kaava-alueella. Tonteilta edellytetään hulevesien hallintaa, jotta hulevesimäärät eivät lisäännä nykytilanteesta merkittävästi.

4.4.3 Vaikutukset ilmastomuutoksen kannalta

Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja erityisesti liikenteen kautta. Toisaalta maalta muistuttava ja maisemallisesta arvokas alueella oleva Rosenlund on yllättävän lähellä maan parhaasta joukkoliikenteestä ja erinomaisista palveluista Hiekkaharjussa, Koivukylässä sekä Tikkurilassa, jotka ovat saavutettavissa polkupyörällä alle kymmenessä minuutissa.

Maankäytön muutoksen vaikutus alueen hiilinieluihin ja -varastoihin on pyritty minimoimaan sijoittamalla Rosenlundissa rakentaminen nykyisten talojen väliin, avomaa alueella, saarekkeen ulkopuolen sisällä ja Kormuntaanmäki metsikköä säilyttäen. Arvopuut on merkitty Rosenlund osa 2 kaavassa. Kaavassa on määritelty lisää istutettavia puita ja pensaita, että alueen saarekemainen tunnelma säilyisi. Nämä uudet istutukset kompensoivat poistuvaa puustoa.

Asemakaavoituksessa on varauduttu äärimmäisiin sääilmiöihin, kuten kuivuuteen, kuumuuteen ja runsaisiin vesisateisiin. Alueen suuret puut ja lisättävien puiden määräyksillä varmistetaan, että tonteilla on kesäaikaan tarjolla runsaasti varjoa. Kasvillisuus tasaa myös lämpötilojen vaihteluita ja vähentää kosteuden haihtumista, mikä osaltaan vähentää ääriämpötilojen vaikutuksia. Runsaiden vesisateiden haittoihin on varauduttu uudella infralla, osoittamalla Rosenlundin alueen eteläpuolella

uusia hulevesien viivytyspaikkoja, joille valtaosa alueen vesistä valuu, ja määräämällä rakennusluvan yhteydessä suunnitelman tekemisestä hulevesien imeytyksestä tontilla.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Raideliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 4.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

4.6 NIMISTÖ

Nimistöryhmä on käsitellyt alueen nimistöä. Alueen kadunnimi on Rosenlundintie.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavan liittyy maankäyttösopimus. Alueen toteuttamisesta laaditaan maanomistajien ja kaupungin välillä kunnallistekniikan rakentamissopimus. Tavoitteena on aloittaa kunnallistekniikan rakentaminen kahden vuoden kuluessa siitä, kun asemakaava on saanut lainvoimaan.

6. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Kaupunkirakenne ja -ympäristö:	Mari Jaakonaho	aluearkkitehti
	Mikel Aizpuru	asemakaava-arkkitehti
	Milja Halmkrona	asemakaava-arkkitehti
	Jarmo Honkanen	Ympäristösuunnittelija
	Laura Muukka	Johtava maisema-arkkitehti
	Eeva Eitsi	maisema-arkkitehti
	Anni Vuorikari	maisema-arkkitehti
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Antti Auvinen	Vesihuolto
Kadut ja puistot:	Heikki Väänänen	Liikenteen alueinsinööri
	Santtu Bussian	liikennesuunnittelija
Kiinteistöt ja tilat:	Armi Vähä-Piikkiö	Tonttipäällikkö
	Jouni Kahila	Maankäyttöinsinööri

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkirakenne ja ympäristö / Asemakaavoitus

Vantaalla, 6. päivänä toukokuuta 2024

Mikel Aizpuru
asemakaava-arkkitehti

Mari Jaakonaho
aluearkkitehti

7. ASEMAKAAVAN SEURANTALOMAKE

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	Täyttämispvm	04.09.2023
Kaavan nimi	Rosenlund osa 2		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	14.04.2022
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	741800
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	2,0111	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	2,0111
Maanalaisien tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	2,0111	100,0	800	0,04	2,0111	800
A yhteensä	1,4074	70,0	800	0,06	1,4074	800
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,6037	30,0	0		0,6037	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	2,0111	100,0	800	0,04	2,0111	800
A yhteensä	1,4074	70,0	800	0,06	1,4074	800
A	0,2962	21,0	600	0,20	0,2962	600
AM	1,1112	79,0	200	0,02	1,1112	200
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,6037	30,0	0		0,6037	0
Kadut	0,6037	100,0	0		0,6037	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

8. ASEMAKAAVAKARTTA JA –MÄÄRÄYKSET

Kaava-alueen numero
Planområdets nummer

741800

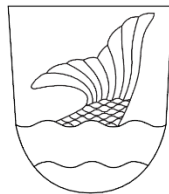
Päiväys
Datum

19.9.2023, päivitetty 6.5.2024

Vantaan kaupunki

Rosenlund osa 2

Kaupunginosa 74, Havukoski



Vanda stad

Rosenlund del 2

Stadsdel 74, Havukoski

Asemakaava

Osa korttelia 74612 sekä katualue.

Asemakaavan muutos

Katualueen rajat.

Tonttijako

Osa korttelia 74612.

1:2000

Detaljplan

Del av kvarteren 74612 samt gatuområde.

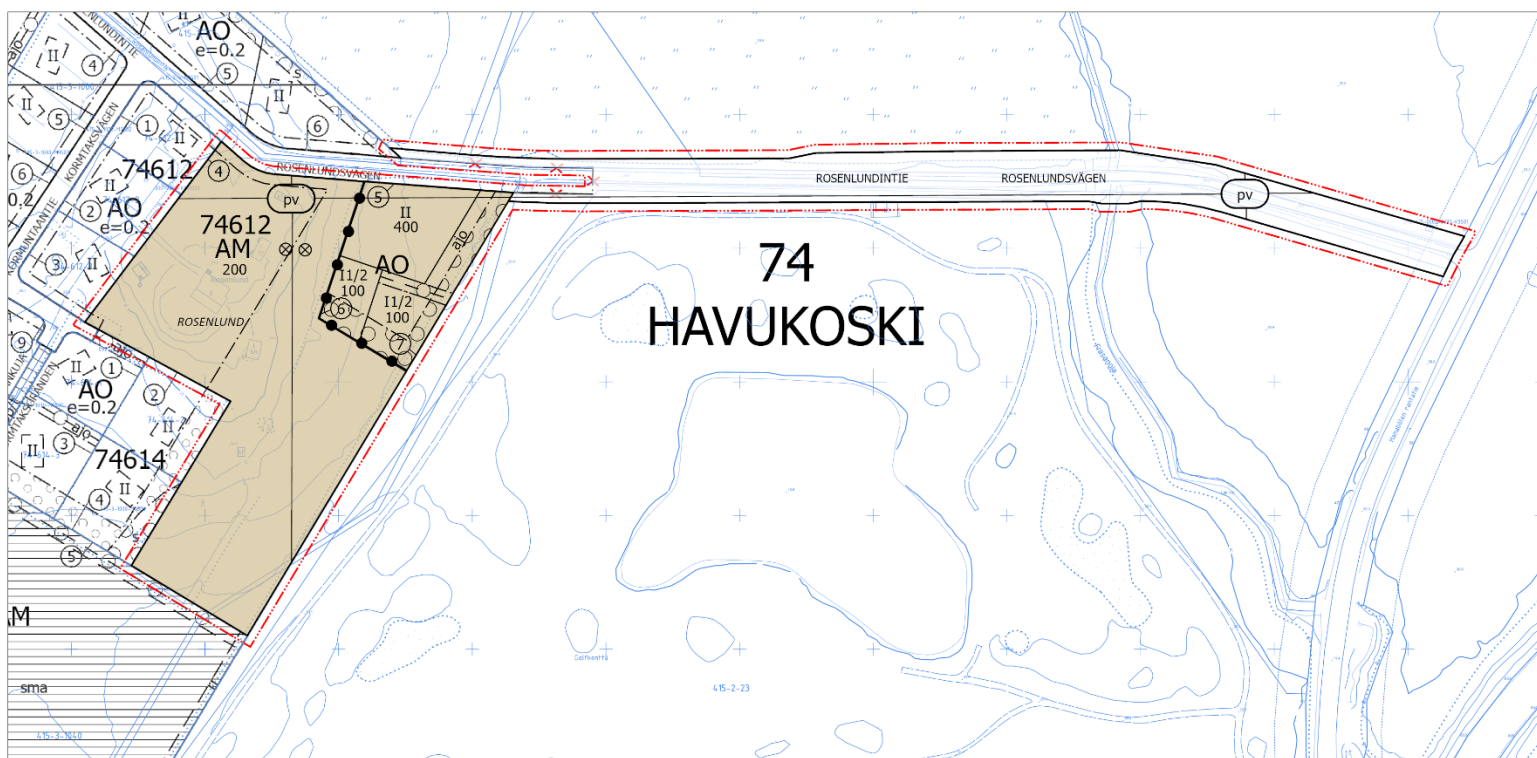
Ändring av detaljplanen

Gatuområdets gränser.

Tomtindelning

Del av kvarteren 74612.

1:2000



ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

AO

Erillispientalojen korttelialue.

Korttelialueille voidaan rakentaa yksi- tai kaksiasuntoisia pientaloja. Yhdelle tontille saa rakentaa enintään kaksi asuinrakennusta.

Alueelle rakennettaessa on huolehdittava siitä, että rakennus sijainniltaan, mittakaavaltaan, tyyliltään ja materiaaleiltaan sopeutuu kyläkuvaan.

Rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa 40 m² talousrakennuksen asuinrakennusta kohti.

Talousrakennuksen saa rakentaa vähintään metrin etäisyydelle tontin rajasta.

Rakennuksessa tulee olla harjakatto ja ulkonevat räystäät.

Tontteja voidaan rajata toisiaan vasten lauta-aidoilla.

Lyijyä sisältävien pintamaiden käsittelystä on tehtävä selvitys rakennusluvan yhteydessä. Pilaantunut maaperä on tarvittaessa puhdistettava.

Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Tonttien hulevesiviemäriin tulee asentaa yksisuuntaventtiili ennen vesien johtamista kunnan hulevesiviemäriin. Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttävä kaupungilla.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Rekolan tai Frasan vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu. Työmaavesien käsittelyä on kuvattu mm. RT89-11230 Rakennustyömaan hulevesien hallintaohjeessa ja HSY:n laatimassa työmaavesiohjeessa.

Tontilla tulee saavuttaa vähintään vihertehokkuus 1,2.

Autopaikkojen vähimmäismäärä on 2 ap/asunto.

AM

Maatilojen talouskeskusten korttelialue.

Korttelin asuinrakennusten tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus. Kortteliin saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi sauna-, talous-, varastorakennuksia tai vastaavia.

Korttelin asuinrakennukset tulee rakentaa rakennusalan sisälle. Kortteliin talous-, varastorakennuksia tai vastaavia rakennelmia saa rakentaa rakennusalan ulkopuolelle.

Rosenlundin kukkulaa ympäröivää puustoa on säilytettävä tai hoidettava siten, että se muodostaa maisematilalle eheän reunavyöhykkeen, jolla kasvaa puita ja pensaita. Reunavyöhykkeen läpi voidaan avata näkymiä. Reunavyöhykkeelle saa huolellisesti maisemaan sovitteaan rakentaa talousrakennuksia ja muita rakennelmia.

Lyijyä sisältävien pintamaiden käsittelystä on tehtävä selvitys rakennusluvan yhteydessä. Pilaantunut maaperä on tarvittaessa puhdistettava.

Korttelialueella on viivytettävä hulevesiä. Tonttien hulevesiviemäriin tulee asentaa yksisuuntaventtiili ennen vesien johtamista kunnan hulevesiviemäriin. Rakennuslupaa varten tulee laatia hulevesisuunnitelma sekä suunnitelma työaikaisten hulevesien käsittelystä. Hulevesisuunnitelma tulee hyväksyttävä kaupungilla.

Rakentaminen tulee tehdä niin, että siitä ei aiheudu Rekolan tai Frasan vedenlaadun heikentymistä, kuten samentumista ja kiintoaineksen kulkeutumista. Rakentamisen aikana työmaalta ei tule laskea kiintoainesta, lietettä tai haitallisia aineita sisältäviä hule- tai kuivatusvesiä suoraan vesistöön. Työmaan on laadittava rakentamisaikainen suunnitelma, jossa hulevesien hallinta on huomioitu. Työmaavesien käsittelyä on kuvattu mm. RT89-11230 Rakennustyömaan hulevesien hallintaohjeessa ja HSY:n laatimassa työmaavesiohjeessa.

DETALJPLANBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för fristående småhus.

På området får man bygga småhus med en eller två bostäder. Det är tillåtet att bygga högst två bostadsbyggnader per tomt.

Då man bygger i området ska man sörja för att byggnaden till sin placering, skala och stil och till sina material passar in i bybild.

Utöver byggrätten får byggas 40 m² ekonomiutrymmen per bostadshus.

Ekonomibyggnaden får byggas på minst en meters avstånd från tomtgränsen.

Byggnaden ska ha åstak och utskjutande takfot.

Tomterna kan avgränsas mot varandra med brädstaket.

En utredning över hanteringen av yttjordsskikt som innehåller bly ska göras i samband med bygglovet. Förorenad jordmån ska vid behov renas.

I kvartersområdet ska dagvattnet fördröjas. I tomternas dagvattenavlopp ska det installeras bakventil innan vattnet leds till det kommunala dagvattenavloppet. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas samt en plan för hanteringen av dagvattnet under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden.

Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Räckhalsbäckens eller Frasabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats. Hanteringen av byggplatsvatten har beskrivits i bl.a. anvisningen om hanteringen av dagvatten från byggplatser RT89-11230 och i HRM:s anvisningar om byggplatsvatten.

Tomten ska ha minst 1,2 i gröneffektivitet.

Minimiantalet bilplatser är 2 bp/bostad.

Kvartersområde för lantbrukslägenheters driftscentrum.

Bostadsbyggnaderna i kvarteret ska bilda en enhetlig helhet. I kvarteret får man utöver byggrätten bygga bastu-, ekonomi- eller förrådsbyggnader eller motsvarande.

Kvarterets bostadshus ska byggas innanför byggnadsytan. Kvarterets ekonomibyggnader, förråd och andra motsvarande konstruktioner får byggas utanför byggnadsytan.

Trädbeståndet runt Rosenlunds kulle ska bevaras och skötas så att det bildar en enhetlig gränzon för landskapet och var det växer träd och buskar. Genom gränzonen får öppnas vyer. På gränzonen får byggas ekonomibyggnader och andra konstruktioner som anpassas till landskapet.

En utredning över hanteringen av yttjordsskikt som innehåller bly ska göras i samband med bygglovet. Förorenad jordmån ska vid behov renas.

I kvartersområdet ska dagvattnet fördröjas. I tomternas dagvattenavlopp ska det installeras bakventil innan vattnet leds till det kommunala dagvattenavloppet. För bygglovet ska en dagvattenplan utarbetas samt en plan för hanteringen av dagvattnet under arbetet. Dagvattenplanen ska godkännas av staden.

Byggandet ska utföras så att det inte försämrar Räckhalsbäckens eller Frasabäckens vattenkvalitet, som att vattnet grumlas och det sprids fasta partiklar. Under byggandet får inte dag- eller dräneringsvatten som innehåller fasta partiklar, slam eller skadliga ämnen släppas rakt ut i vattendrag. Byggplatsen ska utarbeta en plan för byggnadsskedet där dagvattenhanteringen har beaktats. Hanteringen av byggplatsvatten har beskrivits i bl.a. anvisningen om hanteringen av dagvatten från byggplatser RT89-11230 och i HRM:s anvisningar om byggplatsvatten.



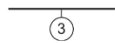
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.



Osa-alueen raja.



Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.



Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.



Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

**74
HAVU**

Kaupunginosan numero.

74612

Kaupunginosan nimi.

ROSENLUNDINTIE

Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.

ROSENLUND

Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.

300

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

I 1/2

Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.



Rakennusala.



Rakennettava aita.

Aidan tulee olla 120 cm korkea.



Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.

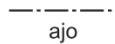


Suojeltava puu. Puuta ja sen juuristoa ei saa vahingoittaa.

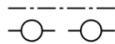


Katu.

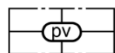
Alueella todetut maisemalliset arvot tulee pyrkiä huomiamaan sinne tehtävissä katusuunnitelmissa. Katusuunnitelmista tulee pyytää paikallisen museoviranomaisen lausunto.



Ajoyhteys.



Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.



Tärkeä pohjavesialue.

Maanalaiset kellarikerrokset ovat sallittuja, jos ne voidaan toteuttaa pohjavedenpintaa alentamatta, siten että rakentaminen toteutetaan vähintään kaksi metriä luotettavasti todetun pohjaveden pinnan yläpuolelle. Pohjavesialueella ei saa rakentaa energiakaivoja. Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Alueella ei saa irrallaan säilyttää tai varastoida muita nestemäisiä polttoaineita eikä pohjavettä vaarantavia aineita. Katualueet tulee suunnitella siten, että liikenteen mahdolliset haitat pohjaveden laadulle voidaan minimoida. Puhtaat hulevedet tulee imeyttää maaperään ja likaantuneet hulevedet johtaa kunnan hulevesiviemäriin.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnoin ole toisin osoitettu.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Gräns för delområde.

Riktgivande gräns för område eller del av område.

Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.

Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.

Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.

Romersk siffra anger största tillåtna antalet våningar i byggnaderna, i byggnaden eller i en del därav.

Ett bråktal efter en romersk siffra anger hur stor del av arealen i byggnadens största våning man får använda i vindsplanet för utrymme som inräknas i våningsytan.

Byggnadsyta.

Ett staket som ska byggas.

Staketet ska vara 120 cm högt.

Del av område där träd och buskar skall planteras.

Träd som ska skyddas. Trädet och dess rotsystem får ej skadas.

Gata.

De landskapsvärden som konstaterats på området bör beaktas i de gatuplaner som utförs där. Utlåtande om gatuplanerna bör begäras av de lokala museimyndigheterna.

Körförbindelse.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

Viktigt grundvattensområde.

Källarvåningar under jord är tillåtna om de kan utföras utan att grundvattennivån sänks så att byggandet utförs minst två meter ovanför den tillförlitligt konstaterade grundvattennivån. Energibrunnar får inte byggas på grundvattenområden. Värmeoljetankar ska placeras i en skyddsassäng, antingen under ett skärmtak eller inne i en byggnad. Skyddsassängens volym ska vara större än volymen av den uppvärmningsolja som lagras. I området får varken bränslen i vätskeform eller andra ämnen som förorenar grundvattnet förvaras eller upplagras löst. Gatuområden ska planeras så att trafikens eventuella olägenheter för grundvattnets kvalitet kan minimeras. Rent dagvatten ska infiltreras i tomtmarken och förorenat dagvatten ska avledas till kommunens dagvattenavlopp.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Kaupunkirakenne ja ympäristö Stadsstruktur och miljö Asemakaavoitus Detaljplanering {Allekirjoitus aluearkkitehti}		Mittaus- ja geopalvelut Mätning och geoteknik Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset. Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den. Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000. Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000. {Allekirjoitus kaupungingeodeetti}	
Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __.__.20__		Godkänd av stadsfullmäktige __.__.20__	

Allekirjoitettu sähköisesti



21.3.2024

Vantaan kaupunginhallitus

Vantaan kaupunginvaltuuston päätös 26.2.2024 § 9

Oikaisukehotus; Vantaa, Rosenlund 2, 741800, asemakaava ja asemakaavan muutos

Vantaan kaupunginvaltuusto on 26.2.2024 hyväksynyt Rosenlund 2:n asemakaavan muutoksen. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kehottaa maankäyttö- ja rakennuslain 195 §:n säännökset huomioon ottaen oikaisemaan hyväksyttyä kaavaa seuraava huomioon ottaen:

Rosenlund 2 asemakaava-alue sijaitsee Valkealähteen 1-luokan pohjavesialueella (Vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue). Etäisyys lähimmälle vedenottamolle on noin kilometrin.

ELY-keskus katsoi kaavaehdotuksesta 21.8.2023 antamassaan lausunnossa, että pohjavesialuetta koskevaa määräystä tulee täydentää seuraavilta osin: *"Maanalaiset kellarikerrokset ovat sallittuja, jos ne voidaan toteuttaa pohjavedenpintaa alentamatta, siten että rakentaminen toteutetaan vähintään kaksi metriä luotettavasti todetun pohjaveden pinnan yläpuolelle. Pohjavesialueella ei saa rakentaa energiakaivoja. Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Alueella ei saa irrallaan säilyttää tai varastoida muita nestemäisiä polttoaineita eikä pohjavettä vaarantavia aineita. Katualueet tulee suunnitella siten, että liikenteen mahdolliset haitat pohjaveden laadulle voidaan minimoida. Puhtaat hulevedet tulee imeyttää maaperään ja likaantuneet hulevedet johtaa kunnan hulevesiviemäriin."*

Kaavamääräyksiä ei kuitenkaan ole täydennetty ELY-keskuksen edellyttämällä tavalla. Edelleen pohjavesialuemerkitä ei kata katualuetta. Samaten on tulkinnanvaraista kattaako pohjavesialuemerkitä myöskään AO-korttelialuetta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 18 §:n 2 momentin mukaan elinkeino-, liikenneja ympäristökeskuksen on valvottava, että kaavoituksessa, rakentamisessa ja muussa alueiden käytössä otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on huolehdittava sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain 3 §:n mukaan kuuluvista tehtävistä.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain 3 §:n 1 momentin 9 kohdan perusteella ELY-keskukset hoitavat niille erikseen säädettyjä tehtäviä ympäristönsuojelua, alueiden käyttöä, rakentamisen ohjausta, kulttuuriympäristön hoitoa, luonnon monimuotoisuuden suojelua ja kestäväää käyttöä sekä vesivarojen käyttöä ja hoitoa koskevilla toimialoilla. Mainitun pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan ELY-keskusten tehtävänä on lisäksi valvoa yleistä etua ympäristö- ja vesiasioissa sekä ehkäistä ja torjua ympäristövahinkoja ja -haittoja.

Ympäristönsuojelulain mukainen yleinen valvontatehtävä kuuluu 23 § 1 momentin mukaan ELY-keskuksille. Ympäristönsuojelulain 17 § kieltää pohjaveden pilaamisen. Ympäristönsuojelulain 140 §:n 1 momentin mukaan *kaikessa toiminnassa on tavoiteltava sellaista pintavesien laatua, jossa vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista ei aiheudu terveyshaittaa tai merkittävää muuta* 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa. Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa puolestaan todetaan , että *ympäristön pilaantumisella* tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa mm. b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille.

Ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellosta ja velvollisuudesta ehkäistä ympäristön pilaantumista seuraa, että kaavan on sisällettävä tarpeelliset määräykset pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi.

Asemakaavan sisältövaatimukset (MRL 54 §) edellyttävät, että asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.

Alueidenkäytön suunnittelulla on merkittävä rooli pohjavesien turvaamisessa. ELY-keskus katsoo, että nyt hyväksytyssä muodossa asemakaavan muutoksessa pohjavesiä ei ole turvattu riittävästi.

ELY-keskus katsoo, että kaupunginvaltuuston hyväksymä asemakaavan muutos ei täytä esitettyssä muodossa maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaisia asemakaavan sisältövaatimuksia luonnonympäristön vaalimisen osalta, eikä ympäristönsuojelulain

vaatimuksia pohjaveden pilaamiskiellon ja ympäristön pilaantumisen ehkäisyn osalta. ELY-keskus kehottaa oikaisemaan kaavamääräystä yllä esitetyn mukaisesti siten, että se vastaa ELY-keskuksen lausuntoa kaavaehdotuksesta. Samaten pohjavesialuumerkintää tulee kaavakartalla täydentää siten, että se kattaa yksiselitteisesti myös AO-korttelialueen sekä katualueen.

Asian on ratkaissut yksikön päällikkö Timo Kinnunen ja esitellyt lakimies Olli Miettinen. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

TIEDOKSI

Helsingin hallinto-oikeus

Tämä asiakirja UUELY/6027/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/6027/2022 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kinnunen Timo 21.03.2024 10:39

Esittelijä Miettinen Olli 21.03.2024 10:39

Asemakaavaehdotus nro 741800 / Rosenlund osa 2 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 26.2.2024.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tehnyt päätöksestä oikaisukehotuksen 21.3.2024.

Oikaisukehotus

ELY esittää, että heidän aikaisemmassa lausunnossaan esittämänsä pohjavesialueen määräys lisätään kaavakarttaan. Samalla ELY esittää, että pohjavesialueen merkintää laajennetaan kaavakartalla kattamaan paremmin ja selkeämmin sekä katu- että AO-korttelialueet.

1. ELY-keskus katsoi kaavaehdotuksesta 21.8.2023 antamassaan lausunnossa, että pohjavesialuetta koskevaa määräystä tulee täydentää seuraavilta osin: *"Maanalaiset kellarikerrokset ovat sallittuja, jos ne voidaan toteuttaa pohjavedenpintaa alentamatta, siten että rakentaminen toteutetaan vähintään kaksi metriä luotettavasti todetun pohjaveden pinnan yläpuolelle. Pohjavesialueella ei saa rakentaa energiakaivoja. Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Alueella ei saa irrallaan säilyttää tai varastoida muita nestemäisiä polttoaineita eikä pohjavettä vaarantavia aineita. Katualueet tulee suunnitella siten, että liikenteen mahdolliset haitat pohjaveden laadulle voidaan minimoida. Puhtaat hulevedet tulee imeyttää maaperään ja likaantuneet hulevedet johtaa kunnan hulevesiviemäriin."*
2. Kaavamääräyksiä ei kuitenkaan ole täydennetty ELY-keskuksen edellyttämällä tavalla. Edelleen pohjavesialuemarkintä ei kata katualueutta. Samaten on tulkinnanvaraista kattaako pohjavesialuemarkintä myöskään AO-korttelialuetta.

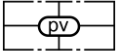
Tehdyt tarkistukset

Kaavakarttaan on lisätty pohjavesialuetta koskeva kaavamääräys ELY:n esityksen mukaan.

Pohjavesialueen merkintää on tarkennettu kaavakarttaan lisäämällä toinen "pv" -merkintä ja laajennettu näin merkintä kattamaan paremmin koko kaava-alueutta (AM- ja AO-korttelit sekä katualue).

Kaavaselistusta on päivitetty vastaavasti.

1. Tarkistettu kaavamääräys:



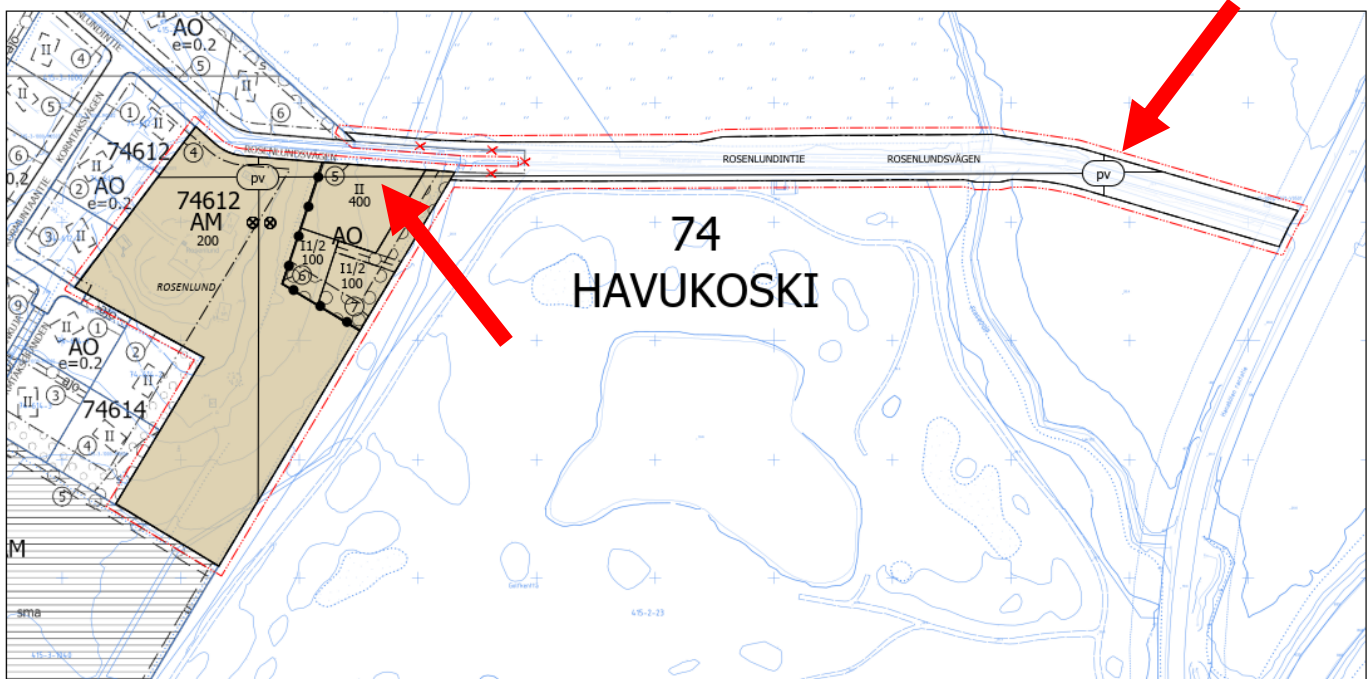
Tärkeä pohjavesialue.

Maanalaiset kellarikerrokset ovat sallittuja, jos ne voidaan toteuttaa pohjavedenpintaa alentamatta, siten että rakentaminen toteutetaan vähintään kaksi metriä luotettavasti todetun pohjaveden pinnan yläpuolelle. Pohjavesialueella ei saa rakentaa energiakaivoja. Lämmitysöljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Alueella ei saa irrallaan säilyttää tai varastoida muita nestemäisiä polttoaineita eikä pohjavettä vaarantavia aineita. Katualueet tulee suunnitella siten, että liikenteen mahdolliset haitat pohjaveden laadulle voidaan minimoida. Puhtaat hulevedet tulee imeyttää maaperään ja likaantuneet hulevedet johtaa kunnan hulevesiviemäriin.

Viktigt grundvattensområde.

Källarvåningar under jord är tillåtna om de kan utföras utan att grundvattennivån sänks så att byggandet utförs minst två meter ovanför den tillförlitligt konstaterade grundvattennivån. Energibrunnar får inte byggas på grundvattensområden. Värmeoljetankar ska placeras i en skyddsbassäng, antingen under ett skärmtak eller inne i en byggnad. Skyddsbassängens volym ska vara större än volymen av den uppvärmningsolja som lagras. I området får varken bränslen i vätskeform eller andra ämnen som förorenar grundvattnet förvaras eller upplagras löst. Gatuområden ska planeras så att trafikens eventuella olägenheter för grundvattnets kvalitet kan minimeras. Rent dagvatten ska infiltreras i tomtmarken och förorenat dagvatten ska avledas till kommunens dagvattenavlopp.

2. Muutokset kaavakartalla, nuolet havainnollistavat muutoskohtia:





10 § Remissdebatt om ekonomiplanen 2025–2028

VD/3752/02.01.00.00/2024

PT/MT/AP

Stadsfullmäktige förde en remissdebatt om ekonomiplanen 2025–2028.

Under behandlingen av ärendet inlämnades följande skriftliga gruppanföranden:

Sakari Rokkanen	Samlingspartiets fullmäktigegrupp
Minna Räsänen	Socialdemokratiska fullmäktigegruppen
Niilo Kärki	Sannfinländarnas fullmäktigegrupp
Maija Rautavaara	De Grönas fullmäktigegrupp
Antero Eerola	Vänsterförbundets fullmäktigegrupp
Eeva Tikkanen	Centerns fullmäktigegrupp
Jouko Jääskeläinen	Kristdemokraternas fullmäktigegrupp
Nina Nummela	Rörelse Nu
Stefan Åstrand	Svenska folkpartiets fullmäktigegrupp

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 10

Beslut:

Remissdebatten antecknades för kännedom.

Bilaga:

– Remissdebatt om ekonomiplanen 2025–2028, gruppanföranden 20.5.2024



11 §

Svar på Minttu Sillanpääs och Ida Tamminens samt 20 andra ledamöters motion om barnens rätt till kultur

VD/7301/00.02.00.03/2023

RÅ/AL/MT/AP

Minttu Sillanpää och **Ida Tamminen** samt 20 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

Barnens rätt till kultur – utveckling av samarbetet mellan småbarnspedagogiken och kulturservicen
Inom småbarnspedagogiken i Vanda finns det för närvarande stora skillnader mellan olika daghem och grupper när det gäller deltagandet i kulturtjänster. På detta inverkar bland annat trafikförbindelser, det lokala utbudet och gruppens övriga förutsättningar att röra sig samt personalresurser och de anställdas egen relation till kulturen.

I Vanda förbereds som bäst en ”kulturstig”, ett samarbete mellan småbarnspedagogiken och kulturservicen, där man fastställer stadens samarbete kring kulturfostran. I Vandas plan för småbarnspedagogik framställs kultursamarbetet så här:

Samarbete med kulturtjänsterna

Vanda stads kulturservice stöder småbarnspedagogiken när det gäller att introducera barnen i kultur och konstens olika uttrycksformer och få dem att uppleva och själva prova på konst. Kulturservicen erbjuder barngrupperna många konst- och kulturmål som besöksmål.

- Barngrupperna erbjuds möjligheter att bekanta sig med och skapa konst genom musikuppföranden, teaterföreställningar, dansuppvisningar, utställningar, evenemang och workshoppar i tre barnkulturcenter och andra utrymmen i staden. En del av evenemangen är avgiftsbelagda.
- Barngrupperna får genom besöken möjlighet att öva på att röra sig, läsa av och fungera i olika miljöer. Man kan även beställa olika workshoppar eller föreställningar till daghemmet.
- Information om det aktuella utbudet hittas i den elektroniska evenemangskalendern.

För att alla barn i Vanda ska ha lika rätt att delta i kulturaktiviteter i framtiden, föreslår vi ledamöter som undertecknat motionen att alla barns rätt att delta i kulturevenemang ska skrivas in på ett bindande sätt per åldersgrupp i den ”kulturstig” som är under beredning.”

Stadsfullmäktige 13.11.2023 § 25

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd och verksamhetsområdet för fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

I fullmäktigemotionen föreslår man att barns rätt att delta i kulturevenemang ska skrivas in på ett bindande sätt per åldersgrupp i småbarnspedagogikens plan för kulturfostran.



Enligt grunderna för planen för småbarnspedagogik erbjuds barnen möjligheter att se och uppleva konst och annan kultur på ett mångsidigt sätt. Kulturen är en viktig del av barnets identitet. Inom småbarnspedagogiken lär sig barnen genom att leka, röra på sig, undersöka, göra olika arbetsuppgifter, uttrycka sig själv och genom att ta del av verksamhet med utgångspunkt i konsten.

Småbarnspedagogiken har som uppdrag att på ett målinriktat sätt stödja utvecklingen av barnens förmåga att uttrycka sig musikaliskt, visuellt, verbalt och kroppsligt samt genom slöjd, och att låta barnen bekanta sig med kulturarvet och olika konstarter. Barn uttrycker sig ofta på ett helhetsbetonat sätt och kombinerar olika uttrycksformer på ett kreativt sätt. Olika uttrycksformer ska utforskas med hjälp av olika sinnen, arbetssätt, lärmiljöer och genom att ta vara på kulturutbudet i närmiljön. Verksamhet som följer planen för småbarnspedagogik ordnas på alla daghem.

Småbarnspedagogiken utvecklar också verksamheten i enlighet med planen för småbarnspedagogik särskilt inom områdena för positiv särbehandling (MEK). De centrala målen för utvecklingsverksamheten Vantaudu musiikille som ordnas tillsammans med musikinstitutet är att stärka barnens delaktighet, positiva självbild, språkliga färdigheter och interaktionsfärdigheter med hjälp av musiken. I verksamheten delar man också med sig av musikpedagogiskt kunnande i småbarnspedagogikens dagliga arbete och stärker musikfostran i enlighet med planen för småbarnspedagogik.

Utvecklingsverksamheten Vantaudu lukemiselle ordnas i samarbete med biblioteksservicen och verksamheten mål är att stärka familjernas läskultur och göra den mångsidigare, intensifiera och etablera samarbetet mellan biblioteket och anställda inom småbarnspedagogiken. Inom dessa utvecklingsverksamheter ordnas aktiviteter för familjer till exempel i sommarens måltidsparker.

En plan för kulturfostran som beretts i samarbete mellan småbarnspedagogiken och kulturservicen i Vanda är under arbete och färdigställs under våren 2024. Planen för kulturfostran går för närvarande under arbetsnamnet "Kulttuurisilmuja" och planens mål är att beskriva för småbarnspedagogikens anställda vad småbarnspedagogikens kulturfostran i Vanda är och fungera som ett verktyg i vardagen för att utöva kulturfostran.

Att skriva in bindande mål som ska genomföras enligt åldersgrupp i planen för kulturfostran är i sig värt att understödjas och i och med det skulle artikel 31 i FN:s konvention om barnets rättigheter – barnets rätt att till fullo delta i det kulturella och konstnärliga livet – på ett bättre sätt kunna förverkligas i Vanda än i nuläget.

Om man skriver in bindande mål i planen för kulturfostran förutsätts dock även ekonomiska satsningar för att förverkliga dem. Till Vanda stads småbarnspedagogik hör för närvarande cirka 11 500 barn. Om även de privata serviceproducenterna räknas med är antalet barn cirka 13 000. Med de nuvarande anslagen kan man inte till exempel ordna teaterbesök som skulle omfatta alla åldersgrupper. Detta skulle kräva en tilläggsatsning på cirka 195 000 euro i budgeten för kommande år. (I beräkningen har man använt som exempel priset för en gruppbiljett till Dansteatern Raatikko, 15 €/barn.) Visserligen kan en del av de kulturaktiviteter som nämns i fullmäktigemotionen ordnas till exempel i stadens egna barnkulturcentrum, men de har inte heller möjlighet att ta emot hela åldersgrupper utan tilläggsresurser. I nuläget får småbarnspedagogikens grupper delta i t.ex. workshoppar, guideade utställningsbesök eller föreställningar i anmälningsordning.

Det kommer inte att skrivas in några bindande mål enligt åldersgrupp beträffande t.ex. besök vid konstinstitutioner (teatrar, konserter, museer) i den nuvarande versionen av planen för kulturfostran "Kulttuurisilmuja". Planens syfte är att stödja och uppmuntra småbarnspedagogikens anställda till att ge kulturfostran i daghemmets vardag, och det är inte motiverat att skriva in bindande mål av detta slag.



Fokus i planen för småbarnspedagogik, ”Kulttuurisilmuja”, ligger på att stödja personalens kompetens och motivation i den dagliga konst- och kulturfostran. Det här kan stödjas med hjälp av utbildning och undervisningsmaterial (bl.a. metodhandböcker inom kulturfostran). Om man vill ha med bindande, åldersgruppsvisa mål ska också deras möjlighet att kunna förverkligas beaktas i kommande budgetar.

Stadsstyrelsen 22.4.2024 § 17

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Minttu Sillanpää och Ida Tamminen samt 20 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdet, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 11

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

– Minttu Sillanpääs och Ida Tamminens samt 20 andra ledamöters undertecknade motion om barnens rätt till kultur

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Annikka Larkio, kulturdirektör, 050 3181 686
([fornamn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn(at)vantaa.fi))

Lasten oikeus kulttuuriin!	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Lasten oikeus kulttuuriin - varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen yhteistyön kehittäminen Tällä hetkellä Vantaalla varhaiskasvatuksessa on isoja päiväkot- ja ryhmäkohtaisia eroja kulttuuripalveluihin osallistumisessa. Tähän vaikuttaa mm. kulkuyhteydet, paikallinen tarjonta ja ryhmän muut edellytykset liikkumiseen sekä henkilöstöresurssit ja työntekijöiden oma suhde kulttuuriin. Vantaalla ollaan parhaillaan valmistelemassa varhaiskasvatuksen ja kulttuuripalvelujen yhteistyönä ”kulttuuripolkua”, jossa määritellään kaupungin kulttuurikasvatusyhteistyö. Vantaan varhaiskasvatussuunnitelmaan on kirjattu kulttuuriyhteistyöstä näin: <i>Yhteistyö kulttuuripalvelujen kanssa</i> <i>Vantaan kaupungin kulttuuripalvelut tukevat varhaiskasvatusta lasten kulttuuriin ja taiteen eri muotoihin tutustumisessa, kokemisessa ja itse tekemisessä. Kulttuuripalvelut tarjoavat lapsiryhmille monia taide- ja kulttuurikohteita vierailukohteiksi.</i> <i>• Lapsiryhmille on tarjolla mahdollisuuksia kokea ja tehdä taidetta musiikki-, teatteri- ja tanssiesitysten, näyttelyiden, tapahtumien, työpajojen kautta kolmessa lastenkulttuurikeskuksessa sekä muissa tiloissa ympäri kaupunkia. Osa tapahtumista on maksullisia.</i> <i>• Lapsiryhmät saavat vierailuillaan tilaisuuden harjoitella liikkumista, erilaisten ympäristöjen lukemista ja toimimista niissä. Päiväkodille voi myös tilata erilaisia työpajoja tai esityksiä.</i> <i>• Tieto ajankohtaisesta tarjonnasta löytyy sähköisestä tapahtumakalenterista.</i> Jotta jokaisella vantaalaisella lapsella on tulevaisuudessa yhtäläinen oikeus osallistua kulttuurieroihin, me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että valmisteilla olevaan ”kulttuuripolkuun” kirjataan sitovasti ikäryhmittäin kaikkien lasten oikeus osallistua kulttuuritapahtumiin. 13.11.2023	Aloitteen tekijän nimi: <i>Minttu Sillanpää ja Ida Tamminen</i> Aloitteen allekirjoittajat: 1. Jari Jääskeläinen 2. Tiina Tuomela 3. Hanna Valtanen 4. Tia Seppänen 5. Paula Lehmuskallio 6. Pirkko Letto 7. Tuomas Mutanen 8. Tuire Kaimio 9. Elina Nykyri 10. Funda Demiri 11. Marjo Vacker 12. Nina Nummela 13. Matilda Stirkkinen 14. Naima El Issaoui 15. Reija Friman 16. Sirpa Siru Kauppinen 17. Ulla Kaukola 18. Mari Hynninen 19. Jari Sainio 20. Faysal Abdi



12 §

Svar på gröna fullmäktigegruppens och 12 andra ledamöters motion om att fördubbla antalet träd i stadsrummet

VD/7576/00.02.00.03/2022

TeA/HW/JT/MT/AP

De Grönas fullmäktigegrupp och 12 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi föreslår att Vanda stad målmedvetet börjar öka antalet träd mitt i stadens bebyggda miljö. Vi föreslår att Vanda bereder och genomför ett ”trädprogram” som resulterar i att antalet träd i stadsrummet minst fördubblas på gatuområden, parkområden och tomter, gamla bostadsområden och i fråga om nya detaljplaner.

Träd har många positiva effekter på människor och den övriga naturen i stadsmiljön. Träd förbättrar trivselen, bidrar med betydande ekosystemtjänster i stadsmiljön och fungerar som livsmiljö för stadens mångsidiga djurbestand.

Träden är en del av det trivsamma stadsrummet. Förutom att göra omgivningen vackrare dämpar de bullret och förbättrar stadens luftkvalitet.

Träden hjälper oss att anpassa oss till klimatförändringen. Träden skyddar såväl människor, djur och växter från för mycket sol, ultraviolett strålning och värmehöjning. Betydelsen betonas i och med att de extrema väderförhållandena ökar. Under värmeböljor kan temperaturen i närheten av träd vara flera grader lägre än i omgivningen tack vare att träden avdunstar vatten och ger skugga. Man kan också förebygga dagvatten och översvämningar orsakade av ökande nederbörd genom att plantera fler träd. Träd bidrar till naturlig hantering av dagvatten, eftersom trädens rotsystem suger upp vatten och fördröjer genomströmningen av vatten och minskar på så sätt risken för översvämningar i staden. Träden tar upp mycket vatten och det bidrar också till att minska dagvattenmängderna. Varje träd är oersättlig som koldioxidsänka och koldioxidlager på vägen mot Vandas mål om klimatneutralitet.

Träden ökar i sig mångfalden av arter i naturen och stöder tillsammans med blommande växter förutsättningarna för pollinatörer, som är viktiga för livsmedelsproduktionen, att leva i urbana ekosystem. En ökning av antalet träd, buskar och nyttoväxter på tomterna, särskilt sådana som producerar klimatvänlig närmat, skapar trivsel i bostadsområdena och ökar stadens attraktionskraft och förmåga att hålla kvar invånarna.

Träd är ett kostnadseffektivt sätt att skapa en trivsam och hälsosam stad. Därför ökar många städer målmedvetet antalet träd. Till exempel har Paris som avsikt att plantera 170 000 nya träd i centrum och dess omedelbara närhet under loppet av fyra år. Dessutom förstärks skyddet av befintliga träd och byggherrarna åläggs att överkompensera avverkade träd.

Detta bör också Vanda sträva efter. Det går att öka antalet träd med till exempel ännu noggrannare planbestämmelser. Den grönska som visualiseras i detaljplanerna förverkligas och trädkantade boulevarder samt bostads- och arbetsplatsområden skapas.”



Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- motion undertecknad av Gröna fullmäktigegruppen och 12 andra ledamöter om att fördubbla antalet träd i stadsrummet

Stadsmiljöns verksamhetsområde/serviceområdet för gator och parker konstaterar följande som sitt svar:

Staden har på ett målmedvetet sätt främjat både bevarandet av befintliga träd och ökningen av träd genom flera åtgärder. Med tanke på arbetet för biologisk mångfald är Färdplanen för resurssmarthet 2021–2025 som godkänts i början av 2022 och filen för naturens mångfald som ingår i färdplanen ett centralt verktyg i arbetet. I filens genomförandeplan presenteras åtgärder för att utveckla urbana grönområden. Under 2023 utarbetade verksamhetsområdet en gemensam helhetsplan som stöder filen för naturens mångfald, och som kommer att innehålla åtgärder enligt ett separat trädprogram i enlighet med fullmäktigemotionen.

I Vanda finns det träd mest i skogarna. I staden finns det sammanlagt 9 400 ha skog, varav staden äger cirka 4 000 ha. Det finns ingen uppskattning av antalet träd på stadens tomter och privata tomter, men från och med år 2014 har ett register över värdeträd samlats som stöd för bevarandet av befintliga träd. I detta register finns det för närvarande cirka 3 000 träd, av vilka största delen står på privat mark. Inom det egna underhållet för serviceområdet för gator och parker finns det för närvarande cirka 45 000 träd, av vilka 20 000 i gatuområden och 25 000 i parker.

Träden medför talrika fördelar för stadsmiljön där å andra sidan flera olika funktioner konkurrerar om ett begränsat stadsutrymme och resurser. I Vanda koncentreras nya detaljplaner i synnerhet till förtätade centrumområden som har förtätningssmål för stadsstrukturen som fastställs i generalplanen och MBT-avtalen. De effektivitetskrav som ställs på detaljplaner i en stad som växer inåt och å andra sidan öppna gatuområden som krävs för gatuträd står i konflikt med varandra. Bland annat däckkonstruktioner i anslutning till byggande på höjden begränsar trädplanteringar på tomterna. Alla dessa faktorer måste lösas redan i samband med detaljplaneringen, eftersom det är rätt så svårt att ändra på situationen i efterhand.

Bevarandet av träd och antalet träd styrs i planläggningen, byggnadstillsynen och park- och gatuplanerna. I samband med general- och detaljplaneringen ställs det redan upp mål för stadens grönska på ett mångsidigt sätt och frågan utvecklas hela tiden. I generalplanen 2020 förordnas att de flesta områden ska byggas gröneffektivt. Med gröneffektivitet avses mängden yta som är täckt av vegetation och annan yta som släpper igenom regnvatten i förhållande till arealen i det område som granskas.

För närvarande fastställs i alla detaljplaner som utarbetas ett gröneffektivitetstal som styr till att bevara och plantera träd, eftersom den växtlighet som bevaras, i synnerhet stora träd, får högsta poäng. Trädbestand som planteras ger också höga poäng i räknaren. För närvarande överväger man om gröneffektivitet kan förutsättas redan i byggnadsordningen, varvid den skulle gälla också andra områden än de för vilka en ny detaljplan utarbetas. Under utveckling är också fastställandet av en regional



gröneffektivitet. När det gäller utvecklingen av en regional gröneffektivitetsräknare har Vanda planer på att samarbeta med andra städer och Aalto-universitetet. Vid generalplaneenheten utarbetas som bäst också en modell för Vandas total icke-försämring dvs. en verksamhetsmodell för hur den biologiska mångfalden kan bevaras samtidigt som staden byggs.

I regel planteras träd i enlighet med godkända gårds-, gatu- och parkplaner. Träd bör alltid planteras så att de på lång sikt har möjlighet att växa och frodas på den plats de står, eftersom det alltid är svårt, väldigt osäkert och onödigt förbrukar resurser att flytta träd. När det gäller kostnaderna är plantering av träd bara en inledande investering. Skötsel av träd är den mest betydande åtgärden som orsakar kostnader under trädets livscykel, eftersom trädet i bästa fall kan vara flera decennier, till och med hundratals år gammalt.

Träden behöver gott om säkert växtutrymme, åtminstone lika stort som trädkronans yta för att klara sig länge. Ett gatuområde är en mycket utmanande miljö för träd, i och med bland annat följande funktioner som begränsar planteringsmöjligheterna: körfält för fordonstrafik, parkeringsfickor, gång- och cykelvägar, tomtanslutningar, lyftplatser för räddningsfordon och gatuunderhållets krav. En osynlig underjordisk infrastruktur som kräver mycket utrymme konkurrerar om samma livsrum som trädens rotsystem. För trädens rotsystem ska det reserveras minst 15–25 m³/träd och alla underjordiska konstruktioner och ledningar ska senare kunna grävas upp så att grävarbetena inte skadar trädens rotsystem. I parkområdena är de begränsande faktorerna främst det utrymme som parkfunktionerna och lederna kräver samt underhållet av dessa. I parkområdena finns också underjordisk infrastruktur.

Omfattande trädplanteringar i efterhand på gatuområden eller öppna platser i gatumiljön är på grund av brist på tillgängligt utrymme mycket utmanande och dyrt, eftersom det kan kräva omfattande flyttningar av ledningar främst på stadens bekostnad. I de äldre bostadsområdena har gatuområdena dessutom av tradition varit smala, varvid träd och annan grönska avsiktligt har placerats på tomtmark som varit i privata markägares besittning.

Som en del av den plan som stöder filen för naturens mångfald utreder verksamhetsområdet utifrån geografisk data vilka öppna områden som är i stadens besittning, alltså främst skogsbryn och före detta åkrar som det är möjligt att använda för trädplanteringar utan att kraven på bevarande av andra värdefulla naturtyper eller öppna landskapsrum äventyras. När de områden som kan användas för kompenserande och kompletterande planteringar av trädbeståndet är klara, kommer inledningen av planteringsarbetet och underhållet i ett senare skede att kräva både anslag och kompetens- och personalresurser.

Stadsstyrelsen 17.4.2023 § 24

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge den gröna fullmäktigegruppen och de 12 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att återremittera ärendet för ytterligare beredning.



Svaret av stadsmiljöns verksamhetsområde återremitterades med följande förord: "Vi föreslår att ärendet återremitteras för att man i svaret på ett mångsidigare sätt ska granska möjligheterna att öka antalet träd, och gatuträd i synnerhet. Med hjälp av vilka metoder kunde man få fler träd i gaturummet i samband med gaturenoveringar, man kunde också plantera små och låga träd. Dessutom hur beaktas bevarandet/kraven på plantering av träd i detaljplaneringen?"

Stadsmiljöns verksamhetsområde/serviceområdet för gator och parker konstaterar följande som sitt svar:

Till skillnad från annan fast egendom ökar stadsträdens värde i takt med att de åldras. För att trygga och säkerställa ekosystemtjänsterna i de tätare centrumen krävs ett starkare stöd för livskraften och livslängden hos både det nuvarande trädbeståndet och det trädbestånd som ska planteras. Stadsmiljöns verksamhetsområde försöker kontinuerligt hitta sätt att öka antalet stadsträd för att tackla klimatförändringen och utarmningen av naturen. En utmaning utgörs av andra funktioner som konkurrerar om samma gaturum, t.ex. trafik, underjordiska infrastrukturnätverk och behov som gäller tomternas gatuområden.

Att lägga till nya träd någon annanstans än i stället för de träd som tagits bort förutsätter ofta också andra förändringar i infrastrukturen som i sin tur förutsätter utarbetande eller uppdatering av en administrativ gatuplan. Planering av gatugrönka, växelverkan som gäller gatuområden och administrativ behandling görs i samband med gatuplanen (MBF 41 §). I gatuplaneringen samordnas behoven vad gäller gatugrönka med kommunalteknikens, trafikens och underhållets resurser. Målet är att tidsmässigt anpassa gatuplaneringen så att den sammanfaller med planprojekt eller kommunalteknikens reparationsbehov (t.ex. HRM). Vandas stadsorganisation har med sina nuvarande personalresurser och ekonomiska resurser endast en begränsad kapacitet att genomföra och utarbeta nya gatuplaner – särskilt när det gäller styrningen av gatugrönka. Dessutom förläggs kostnaderna för planering och genomförande i prioriteringsordning i investeringsbudgeten, utifrån vilken endast en del av projekten kan främjas per år. För att öka antalet gatuträd skulle ekonomiska satsningar utöver planeringsresurser behövas också för befintliga träd och underhållet av dem.

I detaljplanen anges gränserna för detaljplanen och dess olika områden, områdenas allmänna eller enskilda användningsändamål, omfattningen av byggandet och principer som gäller byggnadernas läge och vid behov byggsättet (MBL 55 §). Detaljplanernas innehåll grundar sig på Miljöministeriets förordning som getts 31.3.2000 om beteckningar som används i planer enligt markanvändnings- och bygglagen.

I en detaljplan fastställs gatuområdets gränser, vilket har störst inverkan i planen på antalet gatuträd. Arrangemang som gäller gatuområdena föreskrivs i allmänhet inte, förutom av särskilt viktiga stadsbildsmässiga skäl, bland annat vad gäller trädtrader, värdeträd som ska bevaras eller öppna platser i stadsmiljön, eftersom detaljplanen koncentrerar sig på kvartersområdena. I Vandas detaljplanearbete styrs antalet kvartersträd förutom genom grönytefaktor också av SAAVU-anvisningarna för grönområdenas dimensionering och tillgänglighet (Stadsplaneringsnämnden 5.9.2023 § 8) och genom att sträva efter att bevara landskapsmässigt viktiga ädelträd som ingår registret över värdeträd.

Bredden på gatuområdet som fastställts i detaljplanen begränsar i praktiken hur mycket växtlighet som får plats vid sidan av trafiken och kommunaltekniken. När bredden på gatuområdena fastställs behöver man information om behoven i fråga om kommunalteknik, trafik och den växtlighet som önskas. Det är



därför som planeringen av gatugrönska i Vanda påbörjas i de mest centrala områden vid sidan av detaljplanearbetet med hjälp av en kommunalteknisk översiktsplan som styrs av serviceområdet för gator och parker, och med vilken man utreder kapaciteten för och placeringen av kommunalteknikens nätverk och det utrymme som lämnas kvar för växtlighet. Ett nytt verktyg i centrumen är en preliminär gatuplan som preciserar dimensioneringen i generalplanen. Efter det bereder man den egentliga gatuplanen. Avslutningsvis preciserar man lösningarna för växtligheten i byggnadsplanen när det gäller genomförandet, bland annat i fråga om valet av arter. Som stöd för planerna kan man använda registret över gatuträd, där planterade gatuträd och trädens skick införts. Användningen av de register över värdeträd och gatuträd som tillämpas i stadens interna kartservice förutsätter regelbunden uppdatering och terrängkartläggning.

Den viktigaste förutsättningen för att kunna bevara träd och öka antalet träd är att det finns tillräckligt med växtutrymme under och ovan jord. Gatorna är en krävande miljö för träden, eftersom rötternas och trädkronornas växtutrymme är begränsat och träden utsätts för stor påfrestning. Flera av Vandas gatuträd som planerats tidigare lider av ett för litet och undermåligt växtunderlag, vilket gör att trädens tillväxt och motståndskraft lider. Den plats där man avlägsnat ett träd som varit i dåligt skick är ofta för smalt redan från början, vilket innebär att det inte finns förutsättningar för att plantera ett nytt ersättande träd på samma plats.

Det effektivaste sättet att öka antalet gatuträd är att förändra fördelningen av utrymmet mellan gatuområdenas olika funktioner. Biltrafiken kräver ett stort utrymme på grund av fordonens stora storlek och snabbhet. I främjandet av hållbar och hälsofrämjande gång- och cykeltrafik samt därtill anknyttande kollektivtrafik i enlighet med stadsstrategin spelar gatugrönska som ökar trivseln en viktig roll. Genom att minska andelen biltrafik och sänka farten kan utrymmet för körfälten få ett nytt användningsändamål.

När det gäller underjordisk infrastruktur styrs gatuplaneringen för närvarande så att ledningar och rör placeras under körfält eller trottoarer på tillräckligt avstånd från träden. Tidigare har kommunalteknik dock placerats i området för trädens rotsystem, vilket kan leda till att infrastrukturens reparationsarbeten orsakar ett behov av att avverka nuvarande gatu- och parkträd. En betydande ny utmaning i bevarandet av planterade träd är återkommande grävarbeten för olika operatörers telekommunikationskablar i områden nära trädens rotsystem, vilka är svåra att hålla styr på med nuvarande teknologi och resurser. I framtiden kan man i processen för beviljande av tillstånd för placering av kablar osv. utnyttja en stadsmodell där bland annat trädens växtunderlag är markerade och synliga.

På breda skiljeremсор är små så kallade prydnadsträd ett bra komplement till trädradernas trädkronsskikt. Även placeringen av små träd förutsätter ändå en skiljeremsa eller ett kantområde med en bredd på minst 3,5 meter som rekommenderas för alla gatuträd. Små träd har en låg trädkrona som kan få stötar om den är för nära en färdled, den kan vara i vägen och vidröra dem som rör sig till fots och försvåra sikten för tung trafik i korsningar eller vid övergångsställen. För smala pelaraktiga träd behövs det i gatuområdet utrymmesreserveringar för motsvarande andra gatuträd, eftersom de i likhet med stora träd behöver ett växtunderlag på minst 25 m³, horisontalt stöd av rotsystemet mot luftmotståndet och skyddsavstånd till trafiken.

Användning av ett bärande växtunderlag exempelvis på stenlagda eller asfalterade gång-och cykelleder är ett alternativ till att öka antalet gatuträd. Rotsystemet kan inte ligga under ett körfält. Ett bärande växtunderlag ger inte lika fria och andningsbara förhållanden för trädet som en absorberande vegetativ



yta och ett jordigt växtunderlag, därför behövs det mer kubikvolym för växtunderlaget. Ett bärande växtunderlag är också dyrare på grund av sin skiktade struktur som kräver byggande.

Stadsstyrelsen 22.4.2024 § 18

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge den gröna fullmäktigegruppen och de 12 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 12

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Gröna fullmäktigegruppens och 12 andra ledamöters undertecknade motion om att fördubbla antalet träd i stadsrummet

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Henry Westlin, tfn 0400 417436
(fornamn.efternamn@vantaa.fi)

	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Tuplataan puiden määrä kaupunkitilassa Esitämme, että Vantaa alkaa päämäärätietoisesti lisätä puiden määrää kaupungin rakennetun ympäristön keskellä. Esitämme, että Vantaa valmistelee ja toteuttaa "puuohjelman" jonka seurauksena kaupunkitilassa olevien puiden määrä vähintään tuplaantuu katualueilla, puistoalueilla ja tonteilla, vanhoilla asuinalueilla sekä uusien asemakaavojen osalta. Puilla on paljon myönteisiä vaikutuksia ihmisiin ja muuhun luontoon kaupunkiympäristössä. Puut parantavat viihtyisyyttä, tarjoavat kaupunkiympäristölle merkittäviä ekosysteemipalveluja ja ovat elinympäristö kaupungin monimuotoiselle eläinlajistolle. Puut ovat osa viihtyisää kaupunkitilaa. Ympäristön kaunistamisen lisäksi ne vaimentavat melua ja parantavat kaupungin ilmanlaatua. Puut auttavat meitä sopeutumaan ilmastonmuutokseen. Puut suojaavat liialta auringolta, UV-säteilyltä ja lämmön nousulta niin ihmisiä, eläimiä kuin kasveja. Merkitys korostuu äärisäätilojen lisääntyessä. Hellejaksojen aikana lämpötila puiden läheisyydessä saattaa olla niiden haihdutuksen ja varjostamisen ansiosta useita asteita alempi kuin ympäristössä. Lisääntyvien sademäärien aiheuttamia hulevesiä ja tulvia voidaan myös torjua istuttamalla lisää puita. Puut auttavat hulevesien luonnonmukaisessa käsittelyssä, sillä niiden juuristo imeyttää vettä ja hidastaa vesien läpivirtausta vähentäen kaupunkitulvien riskiä. Myös puiden runsas vedenkäyttö auttaa vähentämään hulevesien määrää. Jokainen puu on korvaamaton hiilinielu ja -varasto matkalla kohti Vantaan hiilineutraaliuustavoitetta. Puut lisäävät itsessään luonnon lajien monimuotoisuutta, sekä tukevat yhdessä kukkivien kasvien kanssa ruoantuotannolle tärkeiden pölyttäjien edellytyksiä elää kaupunkiekosysteemeissä. Tonteilla olevien erityisesti ilmastoystävällistä lähiruokaa tuottavien puiden, pensaiden ja hyötykasvien määrän lisääminen luo asuinalueiden viihtyisyyttä sekä lisää kaupungin veto- ja	Aloitteen tekijän nimi: <i>Vihreä valtuustoryhmä</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Funda Demiri 2. Kai-Ari Lundell 3. Säde Tahvanainen 4. Marjo Vacker 5. Pirjo Luokkala 6. Eeva Tikkanen 7. Ida Tamminen 8. Loviisa Kaartokallio 9. Sirkka-Liisa Kähärä 10. Tarja Eklund 11. Nina Nummela 12. Matilda Stirkkinen

pitovoimaa. Puut ovat kustannustehokas tapa tuoda kaupunkiin viihtyvyyttä ja terveyttä. Siksi monet kaupungit lisäävät puita määrätietoisesti. Esimerkiksi Pariisi aikoo istuttaa keskustaan ja sen välittömään läheisyyteen neljän vuoden aikana 170 000 uutta puuta. Lisäksi jo olemassa olevien puiden suojelua vahvistetaan ja rakennuttajilta vaaditaan hakattujen puiden ylikompensaatiota. Tähän Vantaallakin pitäisi pyrkiä. Puita on mahdollista lisätä esimerkiksi entistä tarkemmilla kaavamääräyksillä. Toteutetaan asemakaavojen havainnekuvien vihreys ja tehdään viihtyisiä puiden reunustamia bulevardeja sekä asuin- ja työpaikka-alueita. <i>jätetään valtuuston kokouksessa 20.6.2022</i>	



13 §

Svar på socialdemokratiska fullmäktigegruppens och 8 andra ledamöters motion om att ta stadsrummet i aktiv användning till nytta och nöje för stadsborna och att anlägga en ispark i Dickursby centrum under vintern

VD/6242/00.02.00.03/2022

TeA/HW/MT/AP

Socialdemokratiska fullmäktigegruppen och 8 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”I Vanda behövs ett nytt aktivt grepp för att finna, utnyttja och förverkliga lösningar som gäller tomma stadsrum och som gynnar alla stadsbor, sammanslutningar och näringslivet.

Ett exempel på hur man kan fylla ett tomt stadsrum är sommarterrassen i Dickursby, som anläggs redan andra året i rad. I denna motion föreslår vi att tomma stadsrum även i fortsättningen ska användas på ett bättre sätt – till och med året runt.

Vi föreslår därför att man i Dickursbyområdet på en central plats borde planera en ispark som skulle hållas öppen under vintern och nedmonteras inför sommaren.

Goda trafikförbindelser är en förutsättning för valet av plats. En eventuell placeringsplats kunde vara t.ex. tomten för det framtida kontorsbyggnaden invid stadshuset, om det planerade byggandet inte kommer i gång på hösten.

Staden skulle ansvara för tillfälliga konstruktioner och tekniken. Företagaren för projektets verksamhet skulle anställas genom konkurrensutsättning. Utvidgningen av försöket till andra centrumområden skulle vara ett bra mål, men till en början skulle projektet genomföras som ett försök. Flyttbara konstruktioner som behövs för kaféverksamhet, redskapsuthyrning och servicelokaler skulle komplettera helheten.

Isparken skulle vara tillgänglig för alla stadsbor på samma sätt som isparken vid Helsingfors järnvägsstation. Stadscentrumen behöver gemensamma områden för utomhusidrott i takt med kompletteringsbyggandet och det ska också vara möjligt att gemensamt kunna utöva vinteridrott i Vanda. Det ökar också stadens attraktionskraft och invånarnas trivsel.

Vi undertecknade föreslår att staden inleder ett försök med ett isparkprojekt på en lämplig plats redan nästa vinter och börjar aktivt att främja användningen av andra tomma stadsrum, till exempel genom att möjliggöra kontaktkanaler där invånarna lätt kan framföra sina idéer.”

Stadsfullmäktige 23.5.2022 § 18

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:



- socialdemokratiska fullmäktigegruppens och 8 andra ledamöters undertecknade motion om att ta stadsrummet i aktiv användning till nytta och nöje för stadsborna och att anlägga en ispark i Dickursby centrum under vintern

Stadsmiljöns verksamhetsområde/serviceområdet för gator och parker konstaterar följande som sitt svar:

Vi beklagar stort att vårt svar dragit ut på tiden.

Motionen om att öka livskraften i stadscentrumen året runt bland annat genom att utnyttja tillfälligt tomma tomter är värt att understöda. Att anlägga en ispark i enlighet med motionen på tomten på Konvaljvägen 13 har dock inte ansetts kunna främjas under tidigare vintrar främst på grund av orsaker som beror på energibesparing.

Priserna för elenergi steg till rekordhöga nivåer hösten 2022. Energikrisen berodde särskilt på Rysslands grundlösa och brutala angrepp mot Ukraina och på att Ryssland använder gasleveranser som krigsvapen.

På grund av energikrisen började också Vanda stad att utarbeta ett eget energisparprogram för vintern 2022–2023. Det publicerades 1.11.2022. Programmet innehöll åtgärder med vilka man kunde spara energi under vintern i fråga och genom vilka man också kunde föregå med gott exempel för andra aktörer och kommuninvånarna. Genom att vidta programmets åtgärder minskade staden den egna energiförbrukningen och strävade efter att minska förbrukningstopparna och på så sätt för sin del avstyra hotet om energibrist.

På grund av riskerna i anslutning till höga energipriser och tillgången på energi var isparkprojektet inte på något sätt genomförbart under vintern 2022–2023. Staden beslutade att åtgärderna enligt energisparprogrammet huvudsakligen skulle hållas i kraft, även om den riksomfattande energisituationen förbättrades under vintern 2023–2024. I energisparprogrammets anda fortsatte staden att föregå med gott exempel för kommuninvånarna och intressentgrupperna. Att anlägga en ispark skulle ha gett helt fel signal ur ett energibesparingsperspektiv.

Motionens grundläggande idé om att liva upp stadscentrumen och öka invånarnas möjlighet till motion och fysisk aktivitet är mycket fin. Även om tomten på Konvaljvägen 13 skulle byggas kommer staden säkert att också i fortsättning att i centrumområdena eller i närheten av dem ha motsvarande obebyggda tomter eller andra områden i vilka man kan utveckla tillfällig verksamhet till nytta och nöje för stadsborna. Det är också oerhört viktigt att i ett tillräckligt tidigt skede delaktiggöra kommuninvånare och företagare för att samla in de bästa idéerna.

Skapandet av grundläggande förutsättningar för verksamheten bland annat byggande av nödvändiga vattentjänster och elektrifiering samt konkurrensutsättning av en eller flera företagare kräver fördjupade kunskaper och anslags- och personalresurser. Livskraftstjänsterna samt stadskulturens och stadsmiljöns verksamhetsområden har utvecklat och infört nya gemensamma verksamhetsmodeller bland annat när det gäller organisering och konkurrensutsättning av verksamhet i anslutning till större uteserveringar och julgator. Dessa goda verksamhetsmodeller bör i fortsättningen utvidgas till att omfatta bl.a. pilotförsök med tillfällig användning av tomter enligt motionen, förutsatt att det fattats beslut om ett eller flera lämpliga objekt.



Stadsstyrelsen 22.4.2024 § 20

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge socialdemokratiska fullmäktigegruppen och de 8 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet ändrade biträdande stadsdirektören sitt förslag enligt följande:

Dessa goda verksamhetsmodeller bör i fortsättningen utvidgas till att omfatta bl.a. pilotförsök med tillfällig användning av tomter enligt motionen, förutsatt att det fattats beslut om ett eller flera lämpliga objekt till exempel i Kivistö centrumområde som är under arbete.

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- socialdemokratiska fullmäktigegruppens och 8 andra ledamöters undertecknade motion om att ta stadsrummet i aktiv användning till nytta och nöje för stadsborna och att anlägga en ispark i Dickursby centrum under vintern

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

stadsingenjör Henry Westlin, tfn 0400 417 436
(fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Kaupunkitilat aktiivisesti kaupunkilaisten iloksi ja hyödyksi - Jääpuisto talviajaksi Tikkurilan keskustan alueelle Vantaalla tarvitaan uutta aktiivista otetta etsimään, hyödyntämään sekä toteuttamaan tyhjistä kaupunkitiloista kaikkia kaupunkilaisia, yhteisöjä sekä elinkeinoelämää tukevia ratkaisuja. Yksi esimerkki tyhjän kaupunkitilan täyttämiseksi on Tikkurilan kesäterassi, jo toista vuotta peräjäälkeen. Tämä aloite esittää, että tyhjä kaupunkitilat tulisi jatkossakin ottaa paremmin käyttöön - jopa ympärivuotisesti. Siksi esitämme, että Tikkurilan alueelle, keskeiselle paikalle, tulisi suunnitella jääpuisto, joka olisi toiminnassa talvikaudella ja jonka voitaisi purkaa kesäajaksi. Hyvät liikenneyhteydet ovat edellytys paikan valinnalle. Mahdollinen sijoituspaikka voisi olla esimerkiksi kaupungintalon viereen tulevan toimitilatalon tontti, jos siihen suunniteltu rakentaminen ei edelleenkään pääse alkamaan syksyllä. Kaupunki vastaisi tilapäisistä rakenteista ja tekniikasta. Hankkeen toiminnasta vastaava yrittäjä haettaisiin kilpailutuksella. Kokeilun laajentaminen tulevaisuudessa myös muille keskusta-alueille olisi hyvä tavoite, mutta ensi alkuun hanke toteutettaisiin kokeiluluontoisena. Siirrettävät kahvilatoimintaan, välinevuokraukseen ja huoltotiloiksi tarvittavat rakenteet täydentäisivät kokonaisuutta. Jääpuisto olisi kaikkien kaupunkilaisten käytössä, kuten Helsingin rautatieaseman jääpuistokin. Kaupunkikeskustat kaipaavat täydennysrakentamisen myötä yhteisiä ulkoliikuntatiloja ja yhteisöllinen talviliikunnan harrastaminen pitää olla mahdollista myös Vantaalla. Se lisää myös kaupungin vetovoimaa ja asukkaiden viihtyvyyttä. Me allekirjoittaneet ehdotamme, että kaupunki aloittaa jääpuistohankkeen kokeilun toteuttamisen sopivassa paikassa jo ensi talven aikana sekä lähtee edistämään aktiivisesti muidenkin tyhjien kaupunkitilojen käyttöä esimerkiksi mahdollistamalla helpot yhteydenottokanavat ideoiden esittämiseksi. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä.	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Vaula Norrena 2. Jari Sainio 3. Minttu Sillanpää 4. Reija Friman 5. Marjo Vacker 6. Tuomas Mutanen 7. Tuire Kaimio 8. Funda Demiri
--	--



14 §

Svar på Juha Järäs och Anu Halls samt 16 andra ledamöters motion om att förbättra förhållandena för frisbeegolf i Vanda

VD/5407/00.02.00.03/2023

TeA/HW/MH/SM/MT/AP

Juha Järä och Anu Hall samt 16 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Förhållandena för frisbeegolf i Vanda kräver en ordentlig och snabb upprustning, både när det gäller att bygga ut bannätet och utveckla underhållet. Jämfört med grann- och jämförelsekommunerna är antalet banor i relation till invånarantalet i Vanda bland det lägsta i Finland. Det är förmånligt att bygga en bana och utöva grenen. Populariteten har ökat enormt i Finland. Antalet banor har ökat mer än 60 gånger från år 2000 till år 2023 och frisbeegolf är en av de mest populära grenarna bland 7–15-åringar. Mer än en kvarts miljon vuxna spelar frisbeegolf minst en gång om året.

Ett exempel: Enligt en räknare är antalet rundor på banorna i Tusby 60 000 och 44 000 per år. Siffrorna i Vanda kunde vara större. Det finns inga besöksräknare på banorna i Vanda.

Vanda har inte kunnat genomföra de banor som önskats och utlovats, till exempel en bana i Håkansböle som vann delaktighetsprojektet år 2020, och som skulle stå färdig redan år 2021! Vi undrar varför möjligheten till denna hobbyverksamhet – vars förmånlighet inte kan betonas nog – inte har nått Vanda, där det finns ett stort behov av hobbyställen med låg tröskel som alla har råd med.

Utöver banan i Håkansböle har man redan i flera år också utlovat en bana i Simonsböleparken (= Malmängens back nine/”takaysi”). Banor borde också byggas i Västra Vanda, i Käinby och/eller Sjöskog, där det finns utmärkta möjligheter att bygga en s.k. skogsbana. På banorna ska naturen beaktas på tillbörligt sätt, bland annat ska kritiska träd skyddas.

Frisbeegolfen inverkar också stort på turismen och ekonomin. Efter att Åland och Heinola satsat på frisbeegolfbanor toppade de tillväxtstatistiken när det gäller turism, grenen gynnar alltså på många sätt kommunens ekonomi och ökar också attraktionskraften och kraften att hålla kvar invånare.

Som ett separat projekt av de ovan nämnda banorna som byggts av kommunen kommer Petikkos ”ökända” så kallade ”golfbaneområde” som ägs av staden och inte använts på flera år, att konkurrensutsättas och hyras ut till en privat frisbeegolfaktör. Förutsättningen är att den som vinner konkurrensutsättningen bygger en frisbeegolfbana i VM-klass och i anslutning till den en 9-hålsbana som är öppen för alla. Detta kommer antligen att göra området produktivt på många sätt till förmån för Vanda och Vandaborna!

Vi som undertecknat motionen kräver att:

Vanda ”tar sig i kragen” i saken och börjar bygga den utlovade banan i Håkansböle så att den står färdig senast sommaren 2024. Planeringen av andra banor inleds och ovan nämnda banor färdigställs årligen, minst en bana per år från och med år 2025. Konkurrensutsättningen av Petikkoområdet och tidsplanen för genomförandet utarbetas så att genomförandet inleds senast år 2026.

År 2023 ska ansvariga aktörer för byggandet av banor som underhålls av kommunen fastställas, liksom också underhållsplaner för banornas underhåll och skötsel, och aktiva aktörer inom grenen ska inkluderas i ett regelbundet samarbete.”

På den här adressen kan man se jämförelse- och grannkommunernas – samt Vandas bansituation:

<https://frisbeegolfraadat.fi/>

Grenförbundets statistik och siffror:



<https://frisbeegolfliitto.fi/tilastoja-ja-lukuja/>
Helsingfors frisbeegolfprogram, och riktlinjer:
julkaisu-35-22.pdf (hel.fi) Helsingin frisbeegolflinjaus

Stadsfullmäktige 21.8.2023 § 36

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Juha Järäs och Anu Halls samt 16 andra ledamöters undertecknade motion om att förbättra förhållandena för frisbeegolf i Vanda

Stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

Enligt planen för grönområdenas servicenät som godkändes år 2023 är Vanda stads mål att öka antalet frisbeegolfbanor. Under programperioden för planen för servicenätet (2023–2032) kommer det att byggas en fullskalig ny övningsbana och några kortare övningsbanor. Den rekommenderade totala längden för en fullskalig hobbybana med 18 hål varierar från 1 000 meter till 1 300 meter och det behövs cirka 20–30 hektar utrymme, vilket begränsar i hög grad möjligheterna för placeringen av banan.

Placeringen av frisbeegolfbanan i Håkansböle idrottspark har nu lösts och genomförandeplanen har påbörjats. Banan anläggs under sommaren 2024.

En heltäckande utveckling av golfbaneområdet i Petikko avgörs senare. I planen för grönområdenas servicenät föreslås det inte någon ny frisbeegolfbana i Petikko.

Stadsstyrelsen 22.4.2024 § 21

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Juha Järä och Anu Hall samt de 16 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet föreslog stadsstyrelsens ledamot Kai-Ari Lundell understödd av ledamoten Juha Suoniemi att ärendet återremitteras för ytterligare beredning.

Ordföranden konstaterade att man måste rösta om saken och föreslog följande omröstningsförfarande: de som understöder en fortsatt behandling röstar ja medan de som understöder att ärendet återremitteras för ytterligare beredning röstar nej. Omröstningsförslaget godkändes.

Vid omröstningen gavs 10 ja-röster (Abdi, Karinen, Kasonen, Kaukola, Orpana, Raja-Aho, Rämö, Tammi, Tuomela och Valtanen) och 3 nej-röster (Lundell, Niikko, Suoniemi). Ordföranden konstaterade att behandlingen av ärendet fortsätter.

**Beslut:**

Förslaget godkändes.

Det antecknades att sannfinländarnas stadsstyrelsegrupp lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet:

”Sannfinländarna påminner också om att frisbeegolf är en hobby med låg tröskel som är lätt att börja med och förmånligt för vem som helst. Fördelarna med att röra sig ute i naturen behöver säkert inte nämnas separat. Stadens uppgift är att sörja för invånarnas välbefinnande. Av den anledningen är det också förbryllande att svaren som ges är bristfälliga.”

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 14**Stadsstyrelsens förslag:**

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Bilaga:

- Juha Järäs och Anu Halls samt 16 andra ledamöters undertecknade motion om att förbättra förhållandena för frisbeegolf i Vanda
- Omröstningsrapport stadsstyrelsen 22.4.2024 § 21

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Sirpa Mäkilä, parkplaneringschef, tfn 040 581 9037
(fornamn.efternamn@vantaa.fi)

VALTUUSTOALOITTEET KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 21.8.2023	
Vantaan frisbeegolfolosuhteet kuntoon	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaan frisbeegolfolosuhteet vaativat kunnollisen ja ripeän remontin, niin rataverkoston lisäämisen kuin ylläpidon kehittämisen osalta. Naapuri- ja verrokkikuntiin nähden väylien määrä suhteessa asukasmäärään on Vantaalla Suomen häntäpäässä. Radan rakentaminen ja lajin harrastaminen on edullista. Suosio on kasvanut Suomessa räjähdysmäisesti. Ratojen määrä on kasvanut vuodesta 2000 vuoteen 2023 yli 60 kertaiseksi ja se on yksi suosituimmista lajeista 7-15-vuotiaiden keskuudessa. Aikuisista yli neljännesmiljoona harrastaa frisbeegolfia vähintään kerran vuodessa. Esimerkki: Tuusulan radoilla kierroksia on laskurin mukaan vuodessa 60 000 ja 44 000. Vantaalla lukemat voisi olla isompiakin. Vantaan radoilla ei ole kävijälaskureita. Vantaa ei ole pystynyt toteuttamaan toivottuja ja luvattuja ratoja, kuten Hakunilan osallisuushankkeen 2020 voittanutta rataa, jonka piti valmistua jo vuonna 2021! Ihmettelemme, miksi harrastuksen mahdollistaminen - jonka edullisuudesta ei voida riittävästi muistuttaa - ei ole saavuttanut Vantaata, jossa kaivataan kipeästi matalan kynnyksen harrastepaikkoja, joihin kaikilla on varaa. Hakunilan lisäksi Simonkylänpuiston (=Malmiiniityn "takaysi") rataa on myös lupailtu jo vuosikaudet. Radat tulee rakentaa myös Länsi-Vantaan Keimolaan ja/tai Seutulaan, jonne on erinomaiset mahdollisuudet toteuttaa ns. metsärata. Radoilla luonto tulee huomioida asiaankuuluvasti, mm. kriittisten puiden suojaus. Frisbeegolfilla on myös voimakkaita matkailu- ja talousvaikutuksia. Ratoihin satsanneet Ahvenanmaa ja Heinola olivat niin tehnyään matkailun kasvutilastojen kärjessä, laji siis hyödyttää monin tavoin myös kunnan taloutta sekä lisää osaltaan veto- ja pitovoimaa. Edellä mainituista kunnan tekemistä radoista erillisenä hankkeena, tulee Petikon "surullisenkuuluisa" ja vuosia käyttämätön kaupungin omistama "golfrata-alue" kilpailuttaa yksityisille frisbeegolftoimijalle vuokralle. Edellytyksellä että kilpailutuksen voittaja rakentaa MM-luokan frisbeegolfradan ja sen yhteyteen kaikille avoimen 9-väyläisen radan. Näin saadaan vihdoinkin alue tuottamaan monella tavoin Vantaan ja vantaalaisten eduksi! <i>Me allekirjoittaneet vaadimme:</i> Vantaa ottaa asiassa itseään "niskasta kiinni" ja aloittaa Hakunilaan luvattun radan rakentamisen ja se valmistuu viimeistään kesäksi 2024. Muiden ratojen suunnittelu aloitetaan ja vuosittain yllä mainitut radat valmistuvat, vähintään yksi vuodessa, vuodesta 2025 alkaen. Petikon alueen kilpailutus ja toteutusaikataulu laaditaan niin, että toteutus alkaisi viimeistään 2026. Määritetään vuonna 2023 kunnan ylläpitämien ratojen rakentamiseen vastuutahot, ja kunnossapitosuunnitelmat ratojen yllä- ja kunnossapitoon sekä otetaan lajin aktiivitahot säännölliseen yhteistyöhön.	Aloitteen tekijän nimi: <u>Juha Järä</u> <u>Anu Hall</u> Aloitteen allekirjoittajat: 1. Niilo Kärki 2. Marjo Vacker 3. Milad Dehghan 4. Nina Nummela 5. Eeva Tikkanen 6. Minna Heikkinen 7. Tiina Tuomela 8. Markku Weckman 9. Kai-Ari Lundell 10. Jussi Särkelä 11. Juha Suoniemi 12. Pirjo Luokkala 13. Tanja Aidanjuuri 14. Pekka Virkamäki 15. Janne Hartikainen 16. Susanna Kaiju

Tästä osoitteesta voi katsoa verrokki- ja naapurikaupunkien – sekä Vantaan ratatilanteen: https://frisbeegolfradat.fi/ Lajiliiton tilastoja ja lukuja: https://frisbeegolfliitto.fi/tilastoja-ja-lukuja/ Helsingin frisbeegolfohjelma, ja linjaus: julkaisu-35-22.pdf (hel.fi) Helsingin frisbeegolflinjaus	

Äänestys Raportti

Kaupunginhallitus 22.4.2024

Äänestyksen tiedot

Kokous:	Kaupunginhallitus 22.4.2024
Aiheen nimi:	§ 21 Vastaus Juha Järän ja Anu Hallin sekä 16 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan frisbeegolfolosuhteet kuntoon
Äänestyksen nimi:	JAA=käsittelyn jatko EI=Lundellin palautusesitys
Äänestyksen aihe:	
Äänestys alkaa:	22.4.2024 16.08.28
Äänestys päättynyt:	22.4.2024 16.09.13

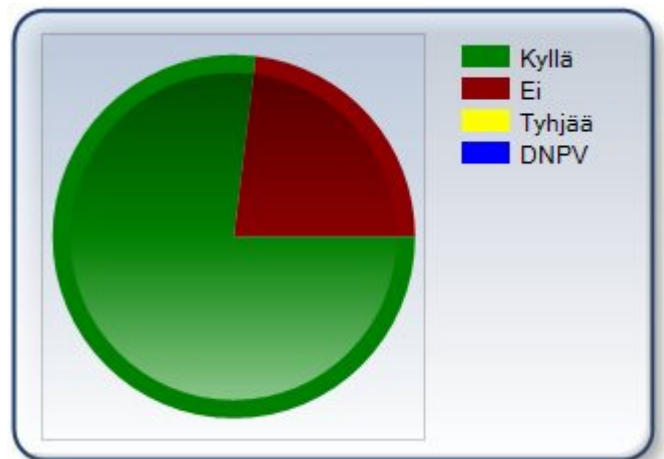
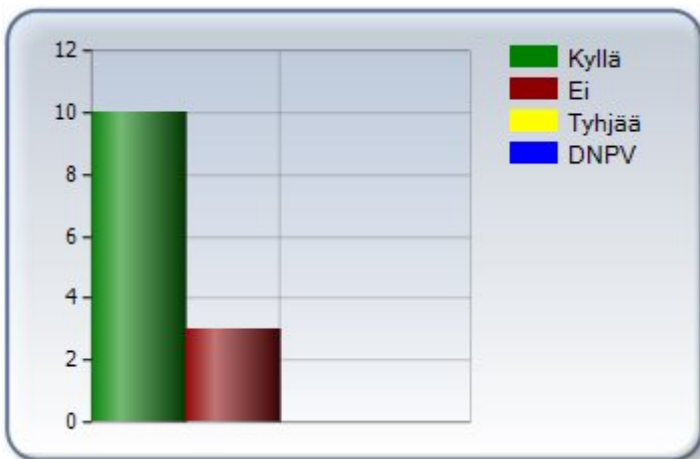
Äänestyksen kokonais tulokset

Osallistujat:

Paikalla 13

Äänet:

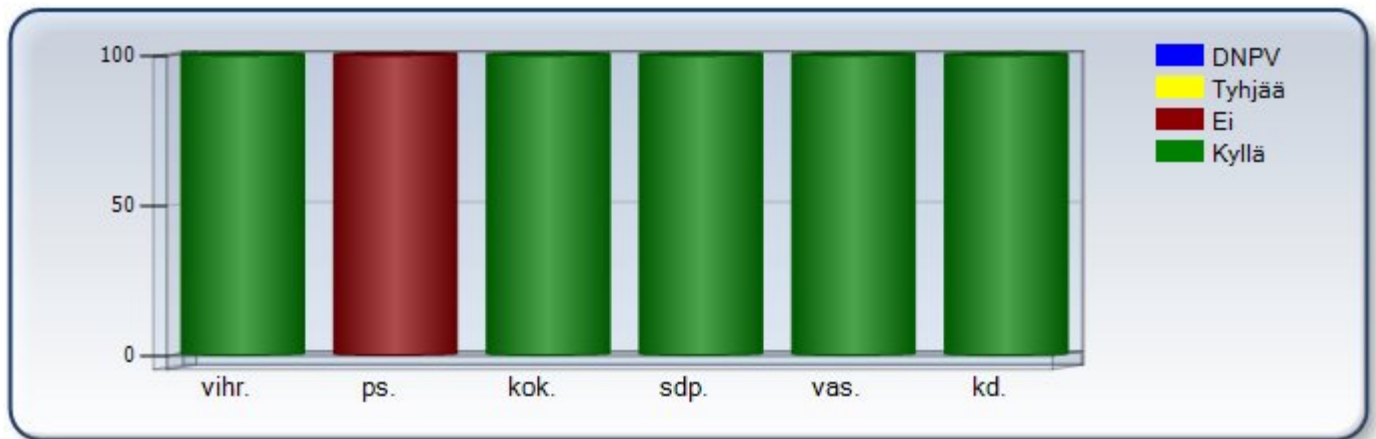
Kyllä	10	76,9%
Ei	3	23,1%
Tyhjää	0	0%
DNPV	0	0%



Äänestys Raportti

Kaupunginhallitus 22.4.2024

Puolueiden äänestys tulokset



kd.

Kyllä	1
Ei	0
Tyhjää	0
DNPV	0

kok.

Kyllä	3
Ei	0
Tyhjää	0
DNPV	0

ps.

Kyllä	0
Ei	3
Tyhjää	0
DNPV	0

sdp.

Kyllä	3
Ei	0
Tyhjää	0
DNPV	0

vas.

Kyllä	1
Ei	0
Tyhjää	0
DNPV	0

Äänestys Raportti
Kaupunginhallitus 22.4.2024

vihr.

Kyllä	2
Ei	0
Tyhjää	0
DNPV	0

Äänestys Raportti
Kaupunginhallitus 22.4.2024

Henkilökohtaiset Äänestys tulokset

Kyllä	
Abdi	sdp.
Karinen	vas.
Kasonen	kok.
Kaukola	sdp.
Orpana	kok.
Raja-Aho	kok.
Rämö	vihr.
Tammi	sdp.
Tuomela	kd.
Valtanen	vihr.
Ei	
Lundell	ps.
Niikko	ps.
Suoniemi	ps.



15 §

Svar på Centerens fullmäktigegrupps och 23 andra ledamöters motion om att fullmäktigeavtalets mål "Vanda siktar på att bli huvudstadsregionens barnvänligaste stad" ska konkretiseras

VD/7296/00.02.00.03/2023

KK/TR/VT/MT/KW

Centerens fullmäktigegrupp och 23 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"I fullmäktigeavtalet för Vanda stadsfullmäktiges fullmäktigeperiod 2021–2025 beslutades att Vanda siktar på att bli huvudstadsregionens barnvänligaste stad.

Detta utmärkta mål har i den gemensamma debatten, programmen och arbetet fått alldeles för lite uppmärksamhet och kulminerats till stor del endast i Unicefs modell Barnvänlig kommun och i målet att Vanda ska få utmärkelsen Barnvänlig kommun. Att endast ansöka om eller få en sådan utmärkelse gör inte Vanda till huvudstadsregionens barnvänligaste stad, när man ser på saken ur barns, ungas och familjers vardagliga perspektiv. Med beaktande av de utmaningar som barn, unga och familjer står inför i dag, blir kriterierna för mottagandet av utmärkelsen alltför svaga när det gäller den inverkan de har på barns, ungas och familjernas vardag och behov.

De ledamöter som undertecknat denna motion föreslår därför att man i Vanda förtydligar vilka faktorer som för närvarande gör vår stad till en bra och intressant plats att bo på för våra barn, unga och barnfamiljer. Dessutom är det nödvändigt att sammanfatta vilka eventuella ytterligare åtgärder som måste vidtas för att Vanda ska kunna uppnå sitt mål att vara huvudstadsregionens barnvänligaste stad. I det här arbetet ska barn, unga, föräldrar och vårdnadshavare i Vanda höras i större utsträckning än i nuläget. För att förstärka förmågan att hålla kvar och attrahera invånare ska man också vid behov inhämta synpunkter från personer som eventuellt kommer flytta till Vanda.

De ledamöter som undertecknat denna motion föreslår också att man vid utvärderingen av Vandas arbete med modellen Barnvänlig kommun och i arbetets nästa fas börjar använda en barnkonsekvensanalys när det gäller stadens beslut. Denna väldigt viktiga del fattas i Vandas nuvarande arbete med modellen Barnvänlig kommun. En barnkonsekvensanalys ökar effekterna av arbetet med modellen Barnvänlig kommun avsevärt ur barns, ungas och barnfamiljers perspektiv. Med hjälp av en barnkonsekvensanalys säkerställer man att stadens olika beslut ligger i barnens intresse både på kort och lång sikt, och att barnens rättigheter inte oavsiktligt kränks.

Genom att skapa mer konkreta målsättningar för fullmäktigeavtalets mål och genom att identifiera den arbetsmängd som målet kräver, säkerställer vi på ett bättre sätt än tidigare att fullmäktigeavtalets gemensamma mål uppnås: Vanda siktar på att bli huvudstadsregionens barnvänligaste stad."

Stadsfullmäktige 13.11.2023 § 21

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.



Bilaga:

- Centerns fullmäktigegrupps och 23 andra ledamöters motion om att fullmäktigeavtalets mål "Vanda siktar på att bli huvudstadsregionens barnvänligaste stad" ska konkretiseras

Verksamhetsområdet för fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

Målet i fullmäktigeavtalet för Vanda stadsfullmäktiges fullmäktigeperiod 2021–2025 att "Vanda siktar på att bli huvudstadsregionens barnvänligaste stad" är ambitiöst och värt att stödja. Utan att målet konkretiseras till åtgärder och/eller mätare är det dock svårt att förverkliga, bedöma och jämföra det med andra städer i huvudstadsregionen.

Förverkligandet av stadens barnvänlighet består av flera olika delhelheter: att stadsstrategins mål, verksamhetsområdenas grundläggande arbete, de strategiteman som stöder strategin, det barnvänliga kommunarbete som samordnas av Unicef, genomförandet av program och planer samt det pågående utvecklingsarbetet, såsom projekt ska lyckas.

I början av 2024 fick Vanda stad utmärkelsen Barnvänlig kommun av Finlands Unicef. Enligt Unicef:s respons har verksamhetsplanen Ett barnvänligt Vanda varit omfattande och ambitiös. Den har framför allt genomförts som ett gemensamt arbete för hela staden och barn och unga har deltagit intensivt i planeringen och genomförandet av utvecklingsarbetet. Vandas arbete med modellen Barnvänlig kommun har medfört bestående förändringar i stadens verksamhet och betydande resultat för barn och unga.

Unicefs arbete Barnvänlig kommun är ett sätt att främja barns, ungas och barnfamiljers välfärd och tillgodoseendet av barnets rättigheter. Modellen baserar sig på FN:s konvention om barnets rättigheter och den hjälper kommunen att trygga en god barndom särskilt för de mest utsatta barnen. I praktiken innebär arbetet att verksamhetsplanen Ett barnvänligt Vanda som godkänts av stadsstyrelsen genomförs.

Detta arbete omfattar dock inte och är inte heller avsett att omfatta allt arbete i kommunen som utförs för barn, unga och barnfamiljer. Vandas utmärkelse Barnvänlig kommun är dock en konkret helhet och en mätare för det bindande mål som nämns i stadsstrategin och som vi har lyckats uppnå. För närvarande är Vanda stad den enda kommunen i huvudstadsregionen som har fått den här utmärkelsen.

I Vandas stadsstrategi har det fastställts flera mål, där man särskilt valt barn, unga och/eller barnfamiljer som målgrupp:

- Mål 2. Kompetensen och sysselsättningen stärks i syfte att främja livskraft och välfärd (mätare: utbildningsnivå och ungdomsarbetslöshet)
- Mål 4. Smidiga tjänster som bygger välfärden (mätare: enkäten Hälsa i skolan: de som svarat på enkäten upplever att det ordnas intressant fritidsverksamhet för unga i bostadsområdet samt att staden fått Unicef:s utmärkelse Barnvänlig kommun)
- Mål 6. Staden stöder ett lärande baserat på den lärandes behov och möjligheter att framskrida utifrån de egna förutsättningarna (mätare: enkäten Hälsa i skolan: elevens upplevelse av delaktighet i de egna studierna, en utvecklingsplan på verksamhetsområdesnivå för att trygga



tillräckliga inlärningsfärdigheter och grundläggande färdigheter samt läskunnigheten och kunskaperna i matematik utarbetas 2022)

- Mål 6. Staden stöder ett lärande baserat på den lärandes behov och möjligheter att framskrida utifrån de egna förutsättningarna (mätare: elevernas kunskaper i matematik, antal elever i flexibel grundläggande utbildning i högstadiet, revidering och förenhetligande av definitionen av det kommunspecifika stödet i tre nivåer inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen samt iakttagande av den nya definitionen inom samtliga enheter)
- Mål 9. Utvecklingen mot marginalisering och ökande ojämlikhet bryts (mätare: NEET-unga, personer som lever på utkomststöd, enkäten Hälsa i skolan: minst en hobby, enkäten Hälsa i skolan: minst en bra kompis, enkäten Hälsa i skolan: antal elever som upplevt mobbning, upplever mobbning varje vecka samt andelen behöriga lärare i sin helhet i småbarnspedagogiken, skolorna och läroanstalterna)
- Mål 16. Barns, ungdomars och vuxnas kunskaper och färdigheter med avseende på miljöansvar förbättras genom fostran, lärande och delaktighet (mätare: genomförande av åtgärderna i färdplanen för resurssmarthet)

I Vanda är arbetet för barns, ungas och barnfamiljers välfärd och hälsa omfattande och genomförs på olika håll i stadsorganisationen. Det finns utrymme för förbättringar när det gäller samordningen av det gemensamma arbetet och säkerställandet av effektiviteten. Vanda har cirka 20 olika program eller planer på stadsnivå som anknyter till temat (se välfärdsplanen för barn och unga) och cirka 18 pågående projekt. Dessutom utvecklas det kontinuerligt tjänster och arbetsbeskrivningar för de anställda som utför tjänsterna. Nya yrkesbeteckningar är bland annat ungdomsarbetare vid skolor och läroanstalter, specialsakkunnig som arbetar med att ingripa i mobbning och skolcoacher.

Utgående från forsknings- och registeruppgifter är de faktorer som hotar barns och ungas välfärd i Vanda för närvarande följande:

- I Vanda bor många barnfamiljer som länge fått utkomststöd.
- Segregationen och välfärdsskillnaderna i områdena ökar.
- I Vanda finns det fler unga som står utanför arbete och utbildning än i andra stora städer.
- Allt fler barn och unga upplever att det egna hälsotillståndet är medelmåttigt eller dåligt.
- Endast en fjärdedel av ungdomarna upplever att det psykiska välbefinnandet är starkt.
- Största delen av barnen och de unga rör sig inte tillräckligt med tanke på sin hälsa.
- Användningen av elektroniska cigaretter (vapes) bland unga har ökat betydligt.
- Allt fler unga i Vanda har inga nära vänner.
- En allt större del av barnen och ungdomarna i Vanda utsätts för upprepade skolmobbning varje vecka.
- Allt fler ungdomar i Vanda upplever fysiskt hot, särskilt pojkar.
- Antalet unga som misstänks för våldsbrott har ökat.

Barn, unga och barnfamiljer har idag många utmaningar i vardagen. För att vi genom vår egen verksamhet ska kunna främja familjernas välfärd behövs information och kunskapsledning, systemiskt gemensamt arbete över sektorsgränserna, kontinuerlig dialog med barn, unga, föräldrar och vårdnadshavare samt bedömning av verksamhetens konsekvenser och effekter. Den samhälleliga situationen inverkar direkt på hur barnfamiljers vardag löper och trots ett gott arbete kan vi inte nödvändigtvis genom vårt eget arbete bidra till att förbättra barns och ungas välbefinnande eller familjernas helhetssituation. Därför är det viktigt att följa upp effekterna av de egna åtgärderna och utveckla den egna verksamheten så att den blir så effektiv som möjligt.



Viktigare än att sammanställa ett nytt program eller fastställa nya mål och åtgärder är att för beslutsfattarna och stadens anställda skapa en helhetsbild av det välfärdsarbete som görs för barn, unga och barnfamiljer och att anvisa resurser för att utveckla det systemiska arbetet genom att till exempel satsa på konsekvensbedömning. Expertgruppen för barn, unga och barnfamiljer inom strategitemat Ett Vanda som stärker välfärden har för sin del bildat sig en helhetsbild till exempel genom att sammanställa program, planer, projekt och utvecklingsarbete enligt temat.

Vandas andra period i Unicef:s arbete Barnvänlig kommun har inletts. Den uppdaterade samordningsgruppen för modellen Barnvänlig kommun har valt målen för den nästa verksamhetsplanen Ett barnvänligt Vanda utifrån resultaten av den kartläggning som gjorts av nuläget. För att främja barnets bästa valde den följande mål: Som stöd för ibruktagandet och det systematiska genomförandet av 'Lapsivaikutusten arvioinnin (LAVA)' finns tydliga anvisningar i kommunen. Stadsstyrelsen godkänner nästa verksamhetsplan Ett barnvänligt Vanda i oktober 2024 för åren 2024–2026.

I Vanda har man under denna fullmäktigeperiod främjat barns, ungas och deras föräldrars och/eller vårdnadshavares delaktighet på många sätt (bland annat genom systematiskt utnyttjande av enkäten hälsa i skolan, ungdomsfullmäktigeverksamhet, Påverkardagen, Samarbetsmodellen för hem och lärande, utvecklingen av elev- och studerandekårsverksamheten, systematiskt beaktande av barn och unga tidigare i delaktighetsarbetet på stadsnivå, t.ex. i medborgarbudgeteringen på stadsnivå). Liksom i välfärdsarbetet är det viktigt att satsa på att ta helheten i besittning också då delaktigheten utvecklas. Det är önskvärt att Vanda stad, när den inför en barnkonsekvensbedömning, också för egen del kan sammanställa och utnyttja empirisk kunskap som redan sammanställts i stället för att i samband med varje barnkonsekvensbedömning planera och sammanställa ny empirisk kunskap om barn, unga och/eller vårdnadshavare.

Stadsstyrelsen 6.5.2024 § 15

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Centerns fullmäktigegrupp och de 23 andra ledamöterna stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå att stadsfullmäktige antecknar stadsstyrelsens svar för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet *kompletterade* tf. biträdande stadsdirektören för fostrande och lärande sitt förslag enligt följande:

Barn, unga och barnfamiljer har idag många utmaningar i vardagen. För att vi genom vår egen verksamhet ska kunna främja familjernas välfärd behövs information och kunskapsledning, systemiskt gemensamt arbete över sektorsgränserna, kontinuerlig dialog med barn, unga, föräldrar och vårdnadshavare samt bedömning av verksamhetens konsekvenser och effekter. *Utöver det behövs ett smidigt och gott samarbete med Vanda och Kervo välfärdsområde.*

Beslut:

Det kompletterade förslaget godkändes.



Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 15

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Bilagor:

- Centerns fullmäktigegrupps och 23 andra ledamöters undertecknade motion om att fullmäktigeavtalets mål "Vanda siktar på att bli huvudstadsregionens barnvänligaste stad" ska konkretiseras

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärsförbud

Närmare information:

Katri Kalske, biträdande stadsdirektör, 040 620 5080, [fornamn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:fornamn.efternamn[at]vantaa.fi))

Valtuustopöytäkirjan tavoitetta ”Vantaa tähtää pääkaupunkiseudun lapsiystävällisimmäksi kaupungiksi” on konkretisoitava	Aloituksen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaan kaupunginvaltuuston valtuustokauden 2021-2025 valtuustopöytäkirjassa päätettiin, että Vantaa tähtää pääkaupunkiseudun lapsiystävällisimmäksi kaupungiksi. Tämä erinomainen tavoite on yhteisessä keskustelussa, ohjelmissa ja tekemisessä jäänyt turhan vähälle huomioille sekä kulminoitunut paljolti pelkästään Unicefin lapsiystävällinen kunta -malliin ja tavoitteeseen saada Vantaalle Unicefin lapsiystävällinen kunta -tunnus. Lasten, nuorten ja perheiden arjen näkökulmasta pelkästään tällaisen tunnuksen hakeminen tai saaminen ei vielä tee Vantaasta pääkaupunkiseudun lapsiystävällisintä kaupunkia. Ottaen huomioon lasten, nuorten ja perheiden tämänhetkiset haasteet, tunnustuksen saamisen kriteerit jäävät lasten, nuorten ja perheiden arjen ja tarpeiden näkökulmasta vaikuttavuudeltaan turhan ohueksi. Tämän aloituksen allekirjoittajat esittävätkin, että Vantaalla kirkastetaan, millaiset tekijät tällä hetkellä tekevät kaupungistamme hyvän ja kiinnostavan paikan asua lapsille, nuorille ja lapsiperheille. Lisäksi on kiteytettävä, millaisin mahdollisin lisätoimenpiteisiin on ryhdyttävä, jotta Vantaa voisi saavuttaa tavoitteensa pääkaupunkiseudun lapsiystävällisimpänä kaupunkina. Tässä työssä on kuultava vantaalaisia lapsia, nuoria, vanhempia ja huoltajia nykyistä enemmän. Asukkaiden pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi selvitetään tarvittaessa myös potentiaalisten Vantaalle muuttavien näkemyksiä. Lisäksi tämän aloituksen allekirjoittajat esittävät, että Vantaan lapsiystävällinen kunta -työtä arvioidessa ja sen seuraavassa vaiheessa otetaan käyttöön kaupungin päätösten <i>lapsivaikutusten arvioinnin</i>. Tämä todella tärkeä osa puuttuu tämänhetkisistä Vantaan lapsiystävällinen kunta -työstä. Lapsivaikutusten arvioinnilla lisätään lasten, nuorten ja lapsiperheiden näkökulmasta Lapsiystävällinen kunta -työn vaikuttavuutta huomattavasti. Lapsivaikutusten arvioinnilla varmistetaan, että kaupungin erilaiset päätökset ovat lasten edun mukaisia sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä ja ettei lasten oikeuksia tahattomastikaan loukata.	<u>Aloituksen tekijän nimi:</u> <i>Keskustan valtuustoryhmä</i> <u>Aloituksen allekirjoittajat:</u> 1. Eeva Tikkanen 2. Pirjo Luokkala 3. Vaula Norrena 4. Milad Dehghan 5. Juha Järä 6. Tiina Tuomela 7. Marjo Vacker 8. Nina Nummela 9. Jouko Jääskeläinen 10. Antero Eerola 11. Paula Lehmuskallio 12. Tia Seppänen 13. Suvi Karhu 14. Markku Weckman 15. Sirpa Siru Kauppinen 16. Reija Friman 17. Tuomas Mutanen 18. Tuire Kaimio 19. Stefan Åstrand 20. Patrik Karlsson 21. Naima El Issaoui 22. Heli Hakala 23. Hanna Valtanen

Luomalla nykyistä konkreettisimpia tavoitteita valtuustosopimuksen tavoitteelle ja tunnistamalla tavoitteen vaatiman työmäärän, varmistamme nykyistä paremmin yhteisen valtuustosopimuksen tavoitteen toteutumisen: Vantaa tähtää pääkaupunkiseudun lapsiystävällisimmäksi kaupungiksi. 13.11.2023 Vantaalla	



16 §

Svar på Elina Nykyris och 17 andra ledamöters motion om att informera stadens aktörer om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och utveckla tillgängligheten när det gäller stadsfullmäktiges sammanträden

VD/7938/00.02.00.03/2023

KK/KS/MT/KW/SS

Elina Nykyri och 17 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi undertecknade vill utveckla tillgängligheten och likvärdigheten i Vanda stads verksamhet. Vi föreslår att

- a) stadsfullmäktiges sammanträden simultantolkas till det finska teckenspråket
- b) webbsändningarna (eller inspelningar av dessa) från stadsfullmäktiges sammanträden textas
- c) webbsändningarna från stadsfullmäktiges sammanträden översätts i realtid (dvs. under den finskspråkiga diskussionen är textningen på svenska och under den svenskspråkiga diskussionen är textningen på finska, exemplet tas från Västra Nylands område) samt
- d) förtroendevalda och anställda i staden informeras om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Vi föreslår att informationen planeras och genomförs i samarbete med Handikapprådet i Vanda stad och de handikapporganisationer som är verksamma i staden.

Både FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och diskrimineringslagen förutsätter att personer med funktionsnedsättning har lika möjligheter som majoritetsbefolkningen att delta i det samhälleliga beslutsfattandet. Staden ska i all sin verksamhet beakta tillgängligheten. Endast om en invånare kan följa fullmäktigesammanträdena i sin kommun har hen möjlighet att påverka kommunens beslutsfattande.

Särskilt de döva, personer som blivit döva och hörselskadade som kan teckenspråk har nytta av att stadsfullmäktiges sammanträden tolkas till det finska teckenspråket. Textningen av fullmäktiges sammanträden (eller inspelningar av dem) gynnar i sin tur särskilt personer med nedsatt hörsel och/eller personer som talar något annat språk än finska eller svenska som modersmål (kort: personer med något annat språk som modersmål).

Både EU:s tillgänglighetsdirektiv och den lag om tillhandahållande av digitala tjänster som följer av det förutsätter att digitala tjänster, såsom webbinspelningar från stadsfullmäktiges sammanträden, är tillgängliga. Enligt lagen ska en webbinspelning som producerats av en offentlig aktör textas och/eller tolkas till teckenspråk, om den lämnas kvar på Internet i över 14 dygn.

I Finland finns det cirka 10 000–14 000 finländare som behärskar teckenspråk. Uppskattningsvis 5 500 personer bosatta i Finland har finskt teckenspråk som modersmål. I Finland lever omkring 5 000 personer som är döva sedan födseln och 3 000 personer som blivit döva senare i sitt liv.

I Finland finns det cirka 800 000 hörselskadade personer.



(Källa: <https://oikeusministerio.fi/viittomakielet>, <https://oikeusministerio.fi/viittomakielet> ja <https://www.kuuloliitto.fi/kuulo/>). I slutet av 2022 bodde uppskattningsvis 25 000 personer med funktionsnedsättning och 55 000 personer med något annat språk som modersmål i Vanda.

Vi undertecknade vill främja tillgängligheten när det gäller deltagande i och följande av det samhälleliga beslutsfattandet. Det samhälleliga beslutsfattandet ska vara tillgängligt för alla. Likvärdighet och jämlikhet måste vara utgångspunkten för all offentlig verksamhet. Det får inte vara en kostnadsfråga.”

Stadsfullmäktige 11.12.2023 § 26

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning konstaterar följande i sitt svar:

Vi testar tolkning till det finska teckenspråket och även skrivtolkning till finska vid fullmäktigesändningarna under 2024. Utifrån erfarenheterna beslutar serviceområdet för kommunal demokrati och serviceenheten för information om fortsättningen för 2025. Försöket bör ske vid en tidpunkt då moderniseringen av fullmäktigesalens teknik är klar. Det betyder i praktiken slutet av 2024.

I nuläget erbjuds textmotsvarigheter av inspelningarna från fullmäktiges sammanträden, dvs. transkriberingar bifogas till inspelningarna. För närvarande köps textmotsvarigheterna av Lingsoft Oy enligt konkurrensutsättningen. Det är också möjligt att placera texterna i inspelningarna, men det kostar mer. Å andra sidan återfinns önskade ärenden till och med lättare genom sökning i den separata textmotsvarigheten som nu erbjuds än i en textad inspelning.

Automatiska textningsverktyg finns för närvarande också på finska, men något perfekt verktyg finns inte ännu. Om vi börjar använda automatisk textning, bör vi vara beredda på att textningen i något skede berättar att en ledamot sagt något helt annat än vad hen egentligen sagt. Under 2024 kommer vi att testa skrivtolkning av sändningarna, dvs. textning i realtid på finska. Försöket bör ske vid en tidpunkt då moderniseringen av fullmäktigesalens teknik är klar. Utifrån erfarenheterna fattas beslut om fortsättningen för 2025.

För tillgänglighetens skull och även med tanke på personer med olika språk ska skrivtolkning alltid produceras också på det språk som talas för tillfället. Särskilt i mobilen kan det vara svårt att placera två textningar på skärmen samtidigt. Även detta kan testas. Innehållets tillgänglighet ökar i synnerhet om det tal som ligger till grund för översättningarna eller textningarna är på klarspråk eller lätt språk. Personer som nyss har börjat lära sig finska är exempel på sådana som drar nytta av textning av sändningar och inspelningar, i synnerhet om den görs utifrån talat lätt språk.

Vi ordnar en utbildning av engångskaraktär om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Den riktar sig till personalen och är en del av stadens delaktighetsutbildningar. Under hösten 2024 utreder vi också möjligheten att ordna en egen mer permanent webbutbildning för förtroendevalda och arbetstagare. Gällande FN:s konvention om rättigheter för personer med



funktionsnedsättning finns det för närvarande ingen färdig webbutbildning, som lätt och lättillgängligt kunde användas som en introduktion för stadens förtroendevalda och arbetstagare. En webbutbildning är den bästa metoden att på ett heltäckande sätt nå ut till alla arbetstagare och förtroendevalda.

Staden har frågat nationella sakkunniga (Invalidförbundet rf, Tröskeln rf, Finlands FN-förbund) om möjligheten att tillsammans med dem ordna utbildning på beställning i ämnet. Att bygga upp en egen webbutbildning kräver tilläggsanslag och personalresurser. Utbildningarna kunde planeras i samarbete med Handikapprådet i Vanda stad, de handikapporganisationer som är verksamma i staden samt Vanda och Kervo välfärdsområde.

Stadsstyrelsen 6.5.2024 § 16

Tf. stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Elina Nykyri och de 17 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Under behandlingen av ärendet ändrade tf. stadsdirektören sitt förslag enligt följande:

Utbildningarna kunde planeras i samarbete med Handikapprådet i Vanda stad, de handikapporganisationer som är verksamma i staden samt Vanda och Kervo välfärdsområde.

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 16

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att bordlägga ärendet till följande sammanträde.

Bilaga:

- Elina Nykyris och 17 andra ledamöters undertecknade motion om att informera stadens aktörer om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och utveckla tillgängligheten när det gäller stadsfullmäktiges sammanträden

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärsförbud

Närmare information: Mari Kalmari, informationsdirektör
(fornamn.efternamn@vantaa.fi)

Perehdytetään kaupungin toimijat YK:n vammaissopimukseen sekä kehitetään kaupunginvaltuuston kokousten saavutettavuutta	Aloitteen tekijä/tekijät ja Allekirjoitukset
Perehdytetään kaupungin toimijat YK:n vammaissopimukseen sekä kehitetään kaupunginvaltuuston kokousten saavutettavuutta Me allekirjoittaneet haluamme kehittää Vantaan kaupungin toiminnan saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta. Esitämme, että a) kaupunginvaltuuston kokoukset simultaanitulkataan suomalaiselle viittomakielelle, b) kaupunginvaltuuston kokousten verkkolähettykset (tai niiden tallenteet) tekstitetään, c) kaupunginvaltuuston kokousten verkkolähettykset käännetään reaaliaikaisesti (eli suomenkielisen keskustelun aikana tekstitys on ruotsiksi ja ruotsinkielisen keskustelun aikana tekstitys on suomeksi, esimerkiksi otetaan Länsi-Uudenmaan alueelta) sekä d) kaupungin luottamushenkilöt ja työntekijät perehdytetään YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevaan yleissopimukseen (lyhyesti: YK:n vammaissopimus). Ehdotamme, että perehdyttäminen suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä Vantaan kaupungin vammaisneuvoston ja kaupungissa toimivien vammaisjärjestöjen kanssa. Sekä YK:n vammaissopimus että yhdenvertaisuuslaki edellyttävät, että vammaisilla henkilöillä on valtaväestöön nähden yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Kaupungin onkin huomioitava kaikessa toiminnassaan esteettömyys ja saavutettavuus. Vain, jos asukas kykenee seuraamaan kuntansa valtuuston kokouksia, on hänellä mahdollisuus vaikuttaa kuntansa päätöksentekoon. Kaupunginvaltuuston kokousten tulkkauksesta suomalaiselle viittomakielelle hyötyisivät etenkin viittomakieltä taitava kuurot, kuuroutuneet ja kuulovammaiset henkilöt. Valtuuston kokousten (tai niiden tallenteiden) tekstittämisestä hyötyisivät puolestaan etenkin huonokuuloiset ja/tai muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvat henkilöt (lyhyesti: muunkieliset). Sekä EU:n saavutettavuusdirektiivi että siitä seuraava laki digitaalisten palveluiden tarjoamisesta edellyttävät digitaalisten palveluiden, kuten kaupunginvaltuuston	Aloitteen tekijän nimi: <i>Elina Nykyri</i> Aloitteen allekirjoittajat: 1. Sirpa Siru Kauppinen 2. Antero Eerola 3. Vaula Norrena 4. Tiina Tuomela 5. Minttu Sillanpää 6. Funda Demiri 7. Eeva Tikkanen 8. Marjo Vacker 9. Ida Tamminen 10. Jussi Vähäkangas 11. Juha Järä 12. Tuomas Mutanen 13. Reija Friman 14. Tia Seppänen 15. Hanna Valtanen 16. Anu Hall 17. Eva Tawasoli

kokousten verkkotallenteiden, saavutettavuutta. Lain mukaan julkisen toimijan tuottama verkkotallenne on tekstitettävä ja/tai tulkattava viittomakielelle, jos se jää Internetiin yli 14 vuorokaudeksi.

Suomessa on noin 10 000–14 000 suomalaista viittomakieltä taitavaa henkilöä. Arviolta 5500 Suomessa asuvan äidinkieli on suomalainen viittomakieli. Suomessa elää noin 5000 syntymästään saakka kuuroa henkilöä ja 3000 myöhemmin elämässään kuuroutunutta ihmistä. Kuulovammaisia henkilöitä on Suomessa noin 800 000. (Lähde: <https://oikeusministerio.fi/viittomakielet>, <https://oikeusministerio.fi/viittomakielet> ja <https://www.kuuloliitto.fi/kuulo/>). Vuoden 2022 lopussa Vantaalla asui arviolta 25 000 vammaista ihmistä ja 55 000 muunkielistä henkilöä.

Me allekirjoittaneet haluamme edistää yhteiskunnalliseen päätöksentekoon osallistumisen ja sen seuraamisen saavutettavuutta. Yhteiskunnallisen päätöksenteon on oltava saavutettavaa kaikille. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon on oltava kaiken julkisen toiminnan lähtökohta. Se ei saa olla kustannuskysymys.

11.12.2023.



17 §

Markku Weckmans och 23 andra ledamöters motion om Dickursby nya torg

VD/4096/00.02.00.03/2024

Markku Weckman och 23 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vandadagens konsert 15.5.2024.

Mellan torget och Stationsvägen (i kyrkans hörn) har det blivit kvar en cirka 10–15 centimeter hög ”tröskel” som skiljer trottoaren från torget. På grund av folkmängden är tröskeln svår, till och med omöjlig att upptäcka, och många snubblade och ramlade omkull när de rörde sig från en plats till en annan. En del fick synliga, blödande sår.

Omedelbara åtgärder bör vidtas för att avlägsna denna ”fälla” eller åtminstone göra det lättare att upptäcka den.

Exempelvis genom gula ”zebraränder” e.dyl.

Samtidigt finns det anledning att också i större utsträckning uppmärksamma dessa problem i trafikmiljön och omedelbart ta itu med dem.”

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 17

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

– Markku Weckmans och 23 andra ledamöters undertecknade motion om Dickursby nya torg

VALTUUSTOALOITTEET KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 20.5.2024	
Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite TIKKURILAN UUSI TORI Vantaanpäivän Konsertti 15.5.2024. Torin ja asematien väliin (kirkon kulmalle) on jäänyt jalkakäytävän torista erottava noin 10-15 senttiä korkea "kynnys". Kynnystä on väenpaljouden vuoksi vaikea, jopa mahdoton huomata ja useat henkilöt kompastuivat ja kaatuivat siirtyessään paikasta toiseen. Osalle tuli silminnähtäviä, verta vuotavia ruhjeita. Tulee ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin tuon "ansan" poistamiseksi tai ainakin sen havaitsemisemisen helpottamiseksi. Esimerkiksi keltainen "seepraraidoitus" tms Samalla on syytä havainnoida näitä liikenneympäristössä esiintyviä ongelmakohtia laajemminkin ja puuttua niihin välittömästi.	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset Markku Weckman <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Suvi Karhu 2. Juha Järä 3. Kai-Ari Lundell 4. Niilo Kärki 5. Tanja Aidanjuuri 6. Janne Hartikainen 7. Juha Suoniemi 8. Tiina Tuomela 9. Jussi Särkelä 10. Marjo Vacker 11. Milad Dehghan 12. Tuomas Mutanen 13. Anitta Orpana 14. Faysal Abdi 15. Nina Nummela 16. Minna Heikkinen 17. Pasi Liukkonen 18. Paula Lehmuskallio 19. Pirjo Luukkala 20. Eeva Tikkanen 21. Eva Tawasoli 22. Sirpa Siru Kauppinen 23. Mika Niikko



18 §

Eeva Tikkanens, Tarja Eklunds och Mika Kasonens samt 25 andra ledamöters motion om mer utrymme för småbarnspedagogiken i Östra Haxböle

VD/4097/00.02.00.03/2024

Eeva Tikkanen, Tarja Eklund och Mika Kasonen samt 25 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”En gammal paviljongbyggnad för två grupper invid daghemmet Itä-Hakkilan päiväkoti kommer att rivas i sommar, vilket gör det i praktiken omöjligt för invånarna i området att få en plats på närdaghemmet. Inte heller hittills har alla intresserade barn i området fått en plats på Itä-Hakkilan päiväkoti, men från och med augusti 2024 kan daghemmet inte alls ta emot nya barn, även om det finns 60 i kön. Till dem som är i kö erbjuds nu plats i Håkansböle på Grållvägen eller till och med så långt som i Västerkulla. Situationen är nu därför orimlig ur ett perspektiv för tiotals barnfamiljer i Östra Haxböle och med tanke på barnens bästa.

Vi som undertecknat denna motion föreslår att staden utreder och försöker hitta den bästa lösningen för att lösa den nuvarande begränsade tillgången till småbarnspedagogik i Östra Haxböle, och säkerställer att behovet av lokaler inom småbarnspedagogiken i Östra Haxböle som är betydligt större än de nuvarande tillgängliga lokalerna beaktas vid uppdateringen av investeringsplanen för 2025. Dessutom måste alla stenar vändas för att hitta den bästa möjliga placeringslösningen för de 60 barn som redan ansökt om plats i Östra Haxböle för hösten 2024, med beaktande av smidigheten i familjernas vardag och i enlighet med andemeningen i lagen om småbarnspedagogik. Man bör aktivt kommunicera och föra dialog med familjerna om deras situation.

En av behovet påkallad lösning för barn och familjer i Östra Haxböle kunde vara till exempel en ny paviljong i stället för den gamla. Det bör också utredas om det finns en lämplig tomt i Östra Haxböle för daghemmet Kaskelan päiväkoti II.

Samtidigt är det nödvändigt att kartlägga andra eventuella lokaler och alternativ för att lösa situationen möjligtvis redan med tanke på hösten 2024.

Enligt 5 § 1 mom. i lagen om småbarnspedagogik ska kommunen ordna småbarnspedagogik i den omfattning och i den form som behovet i kommunen förutsätter. Enligt paragrafens 4 moment ska kommunen eftersträva att ordna småbarnspedagogik nära dem som anlitar servicen med beaktande av hur bosättningen är förlagd och trafikförbindelserna.

I Vanda finns också principer som styr ordnandet av en plats inom småbarnspedagogiken som nämnden för fostran och lärande beslutat om (15.2.2022), vilka inte heller följs i nuläget i Östra Haxböle.

I principerna ingår anvisningar om bland annat prioritering av s.k. syskonkriterier, särskilda behov, stöd för utveckling och lärande, och trafikförbindelser. Vandas linje är att avståndet mellan hemmet och daghemmet ska vara mindre än 1,5 km eller att restiden mellan hemmet och platsen inom småbarnspedagogiken ska vara kortare än 30 minuter.”

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 18

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och skicka fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för behandling.



Bilaga:

- Eeva Tikkanens, Tarja Eklunds och Mika Kasonens samt 25 andra ledamöters undertecknade motion om mer utrymme för småbarnspedagogiken i Östra Haxböle

Varhaiskasvatukselle lisätilaa Itä-Hakkilaan Itä-Hakkilan päiväkodin vierestä puretaan tänä kesänä vanha kahden ryhmän paviljonki-rakennus, mikä tekee alueen asukkaille lähipäiväkotiin pääsemisestä käytännössä mahdottoman. Itä-Hakkilan päiväkotiin ei ole tähänkään saakka päässeet lähellekään kaikki alueen halukkaat lapset, mutta elokuusta 2024 päiväkotiin ei voida ottaa yhtään uutta lasta, vaikka jonossa olisi 60. Jonossa oleville tarjotaan nyt paikkaa Hakunilasta Harmotieltä tai Länsimäestä saakka. Tilanne on nyt siis kymmenien itähakkilalaisten lapsiperheiden ja lasten edun näkökulmasta kohtuuton. <i>Tämän aloitteen allekirjoittajat esittävät, että kaupunki selvittää ja etsii parhaan ratkaisun Itä-Hakkilan tämänhetkisen heikon varhaiskasvatussaatavuuden ratkaisemiseksi ja varmistaa, että Itä-Hakkilan nykyisiä käytettävissä olevia tiloja huomattavasti suurempi varhaiskasvatustilojen tarve huomioidaan investointisuunnitelmaa päivitettäessä vuodelle 2025.</i> <i>Lisäksi on käännettävä kaikki kivet, jotta jo syksyllä 2024 Itä-Hakkilaan hakeneille 60 lapselle löydetään paras mahdollinen sijoitusratkaisu perheiden arjen sujuvuus ja varhaiskasvatustilain henki huomioiden. Perheiden kanssa tulee viestiä ja vuorovaikuttaa heidän tilanteistaan aktiivisesti.</i> Itä-Hakkilalaisten lasten ja perheiden kannalta tarpeellinen ratkaisu voi olla esimerkiksi uusi paviljonki vanhan tilalle. Lisäksi on selvitettävä, olisiko Itä-Hakkilan suunnassa sopivaa tonttia Kaskela II:n päiväkodille. Samalla on tarpeellista kartoittaa mahdollisia muita tiloja ja vaihtoehtoja tilanteen ratkaisemiseksi mahdollisesti jo syksyn 2024 osalta. Varhaiskasvatustilain 5 §:n 1 momentin mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Pykälän 4 momentin mukaan kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Vantaalla on myös kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämät varhaiskasvatustilat	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Eeva Tikkanen Tarja Eklund Mika Kasonen <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Marjo Vacker 2. Juha Järä 3. Kai-Ari Lundell 4. Pirjo Luokkala 5. Tiina Tuomela 6. Jussi Särkelä 7. Anu Hall 8. Milad Dehghan 9. Tuomas Mutanen 10. Anitta Orpana 11. Reija Friman 12. Maija Rautavaara 13. Minna Heikkinen 14. Paula Lehmuskallio 15. Vaula Norrena 16. Eva Tawasoli 17. Sirpa Siru Kauppinen 18. Nina Nummela 19. Hanna Valtanen 20. Ida Tamminen 21. Heli Hakala 22. Faysal Abdi 23. Emmi Pajunen 24. Antero Eerola 25. Aadaan Ibrahim
---	--

järjestämistä ohjaavat periaatteet (15.2.2022), jotka eivät myöskään toteudu tällä hetkellä Itä-Hakkilassa. Periaatteet sisältävät ohjeistuksen mm. sisarusperiaatteen ensisijaisuudesta, erityistarpeista ja kehityksen ja oppimisen tuesta ja kulkuyhteyksistä. Vantaan linjaus on, että etäisyys kodin ja päiväkodin välillä olisi alle 1,5 km tai matka-aika kodin ja varhaiskasvatuspaikan välillä kestäisi alle 30 minuuttia.	



19 §

Marjo Vackers och Nina Nummelas samt 34 andra ledamöters motion om att i grundskolorna i Vanda inleda ett projekt för att förebygga gängbildning och brottslighet

VD/4098/00.02.00.03/2024

Marjo Vacker och Nina Nummela samt 34 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Olika symtom och störande beteende bland ungdomar har ökat, vilket också kommer fram i läroanstalternas vardag. Det är fråga om ett mångfacetterat problem som gäller samhället, grupper och individer och som kräver sektorsövergripande kompetens, förebyggande verksamhet och konkreta åtgärder för att så tidigt som möjligt kunna hjälpa ungdomar som uppvisar symtom genom brott och våld.

År 2023 har Vanda stad ansökt om statsunderstöd under tidigare år för projektet: ”Förebyggande av gängbildning och brottslighet bland unga och stärkande av kompetens för välbefinnande, trygghet och säkerhet vid läroanstalter på andra stadiet”.

Vi behöver åtgärder också i grundskolorna, vilket skulle möjliggöra förebyggande i ett tidigare skede. I skolorna i Vanda ordnas undervisning i emotionella färdigheter och interaktionsfärdigheter som syftar till välbefinnande på alla plan, utöver detta skulle det också vara viktigt med förebyggande av gängbildning – och brottslighet.

15.3.2024 har Vanda och Kervo välfärdsområdes delegationer för mångkulturfrågor konstaterat i sitt ställningstagande att ”Delegationerna kräver att samarbetet effektivteras och tillgången till information förbättras mellan olika aktörer för att kunna hitta kostnadseffektiva och effektiva metoder för att förbättra säkerheten och utrota ungdomsbrottsligheten.”

Bakgrundsinformation från Helsingfors

”I början av 2024 inleddes ett projekt med syfte att öka säkerheten i skolorna i Helsingfors. Projektet pågår i ett år. Utvecklingsprojektet fokuserar på förebyggande av gängbildning och brottslighet. I verksamheten deltar utöver skolornas elever och personal också bland annat polisen. I projektet arbetar sju projektsakkunniga som bland annat ordnar Unga och brottslighet-lektioner på skolorna.

På lektionerna som är avsedda för elever i årskurs 7–9 går man igenom material som polisen och inrikesministeriet producerat, t.ex. videor och informationsinslag. Ungdomarna får närmare information om till exempel strafflagen. Dessutom utbildas skolornas anställda för att kunna bedöma säkerhetssituationer och det erbjuds riktat stöd för de elever som uppvisar symtom genom våldsamt beteende. Syftet med projektet är att förenhetliga skolornas verksamhetsmodeller i sådana fall där det uppstår oro för att ett barn eller en ungdom kan påverkas av ett gäng som begår brott.

Närmare information: Helsinki tekee peruskouluissa työtä jengiytymisen ja rikollisuuden ehkäisemiseksi | Helsingin kaupunki

(Helsingfors arbetar i grundskolorna för att förebygga gängbildning och brottslighet | Helsingfors stad)

Vi ledamöter som undertecknat fullmäktigemotionen lägger fram en begäran till verksamhetsområdena för fostran och lärande samt för ungdoms- och samverkansservicen i Vanda att utreda möjligheterna till ett liknande utvecklingsprojekt också i grundskolorna i Vanda.”



Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 19

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Marjo Vackers och Nina Nummelas samt 34 andra ledamöters undertecknade motion om att i grundskolorna i Vanda inleda ett projekt för att förebygga gängbildning och brottslighet

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalle jengiytymisen ja rikollisuuden ennaltaehkäisevä- hanke peruskouluihin Nuorten erilainen oireilu ja häiriökäyttäytyminen on lisääntynyt, mikä tulee esiin myös oppilaitosten arjessa. Kyse on monimuotoisesta yhteiskuntaa, yhteisöjä ja yksilöjä koskevasta ongelmasta, joka edellyttää monialaista osaamista, ennaltaehkäisevää toimintaa sekä konkreettisia toimia, joilla rikoksilla ja väkivallalla oireilevia nuoria voidaan auttaa mahdollisimman varhain. Vuonna 2023 Vantaan kaupunki on hakenut valtionavustusta aiempina vuosina hankkeeseen: ”Nuorten jengiytymisen ja rikollisuuden ehkäiseminen sekä hyvinvointi- ja turvallisuusosaamisen vahvistaminen toisen asteen oppilaitoksissa”. Tarvitsemme toimia myös peruskouluihin, jolloin ennaltaehkäisy olisi mahdollista varhaisemmassa vaiheessa. Vantaan kouluissa opetetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja, joilla tavoitellaan kokonaisvaltaista hyvinvointia, jengiytymisen – ja rikollisuuden ennaltaehkäisy olisi tärkeää tämän lisäksi. 15.3.2024 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnat toteavat kannanotossaan, että ”Neuvottelukunnat vaativat yhteistoiminnan tehostamista ja tiedonsaannin parantamista eri toimijoiden välillä, jotta löydetään kustannustehokkaita ja vaikuttavia keinoja turvallisuuden parantamiseksi ja nuorisorikollisuuden kitkemiseksi. Taustaa Helsingistä ”Tämän vuoden 2024 alussa käynnistettiin koulujen turvallisuuden lisäämiseen tähtäävä hanke Helsingissä. Hanke kestää vuoden. Kehittämishanke keskittyy jengiytymisen ja rikollisuuden ennaltaehkäisyyn. Koulujen oppilaiden ja henkilöstön lisäksi mukana toiminnassa on muun muassa poliisi. Hankkeessa työskentelee seitsemän projektiasiantuntijaa, jotka muun muassa järjestävät kouluilla Nuoret ja rikollisuus -oppitunteja.	Aloitteen tekijän nimi: Marjo Vacker Nina Nummela Aloitteen allekirjoittajat: 1. Niilo Kärki 2. Juha Järä 3. Kai-Ari Lundell 4. Juha Suoniemi 5. Suvi Karhu 6. Markku Weckman 7. Pirjo Luukkala 8. Tiina Tuomela 9. Jouko Jääskeläinen 10. Milad Dehghan 11. Pirkko Letto 12. Ida Tamminen 13. Tuomas Mutanen 14. Lasse Norres 15. Anitta Orpana 16. Faysal Abdi 17. Janne Hartikainen 18. Tanja Aidanjuuri 19. Jari Sainio 20. Minna Heikkinen 21. Pasi Liukkonen 22. Eeva Tikkanen 23. Vaula Norrena 24. Eva Tawasoli 25. Sirpa Siru Kauppinen 26. Aadan Ibrahim 27. Oskari Iivarinen 28. Heli Hakala 29. Emmi Pajunen 30. Susanna Kaiju 31. Mika Niikko 32. Stefan Åstrand 33. Siri Ahokas 34. Topi Liutu

Yläkouluikäisille tarkoitetuilla tunneilla käydään läpi poliisin ja sisäministeriön tuottamaa materiaalia, kuten videoita ja tietoiskuja. Nuorille kerrotaan tarkemmin esimerkiksi rikoslaista. Lisäksi koulujen henkilökuntaa koulutetaan turvallisuustilanteiden arvioinneissa sekä tarjotaan kohdennettua tukea niille oppilaille, jotka oireilevat väkivaltaisella käytöksellä. Projektissa on tarkoitus selkeyttää koulujen toimintamalleja tapauksissa, joissa herää huoli lapsen tai nuoren joutumisesta rikoksia tekevän jengin vaikutuspiiriin.” Lisätiedot: Helsinki tekee peruskouluissa työtä jengiytymisen ja rikollisuuden ehkäisemiseksi Helsingin kaupunki Me valtuustoaloitteen allekirjoittaneet esitämme pyynnön Vantaan kasvatuksen – ja oppimisen sekä Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toimialalle tarkastella samaisen kehittämishankkeen mahdollisuutta myös Vantaan peruskouluihin. Vantaalla 20.5.2024	



20 §

Mikko Viilos och 29 andra ledamöters motion om nya friska vindar i ett 56 hektar stort rekreatiomsområde i Petikko

VD/4099/00.02.00.03/2024

Mikko Viilo och 29 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”För tio år sedan hyrde Vanda ut ett 56 hektar stort område som staden ägde i Petikko naturrekreatiomsområde för en golfbana till en privat aktör. Golfprojektet blev ingen framgång, men till området hämtades 150 000 lastbilslass med överloppsjord från byggarbetsplatser. Området är nu ett egenartat ombildat landskap som inte längre är i rekreatiomsbruk.

Det är dags att göra upp nya planer. För 45 år sedan fanns det planer på en konstgjord sjö på 92 hektar i området. Tanken begravdes, med rätta, men dess djärvhet kunde vara en förebild för oss även i dag. Området i fråga är i kombination med den angränsande Långmossens utfyllnadsbacke (Petiktoppen) ett objekt med unik potential på lång sikt. Det skulle behövas en idéävling för att bryta den nuvarande visionslösheten.

Det s.k. golfparkområdet borde omedelbart öppnas för allmänt rekreatiomsbruk, med några allmänna friluftsleder. På kort sikt är det skäl att kartlägga vilka möjligheter området erbjuder för olika hobbyer, ekologisk kompensation och en badplats. I motionen efterlyses, sammanfattningsvis, omedelbara åtgärder för att öppna det s.k. golfparkområdet för rekreation, men framför allt en identifiering av områdets långsiktiga potential och skapande av en vision för detsamma.”

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 20

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Mikko Viilos och 29 andra ledamöters undertecknade motion om nya friska vindar i ett 56 hektar stort rekreatiomsområde i Petikko

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Uusia tuulia 56 hehtaarin virkistysalueelle Petikossa Kymmenen vuotta sitten, Vantaa vuokrasi Petikon luontovirkistysalueelta omistamansa 56 hehtaarin alueen yksityiselle toimijalle golfkenttää varten. Golfhanke ei menestynyt, mutta alueelle tuotiin rakennustyömaiden ylijäämämaata 150 000 kuorma-autollista. Alue on nyt erikoinen muokattu maisema ja poissa virkistyskäytöstä. On aika laatia uusia suunnitelmia. 45 vuotta sitten alueelle kaavailtiin 92 hehtaarin tekojärveä. Ajatus kuopattiin, syystäkin, mutta sen rohkeudesta saisimme ottaa mallia tänäkin päivänä. Kyseinen alue yhdessä viereisen Pitkäsuon täyttömäen (Petikonhuippu) kanssa on pidemmän tähtäimen potentiaaaliltaan ainutlaatuinen kohde. Tarvittaisiin ideakilpailu nykyisen visiottomuuden murtamiseksi. Ns. golfpuistoalue pitäisi välittömästi avata yleiselle virkistyskäytölle muutaman virallisen ulkoilureitin kera. Lyhyellä tähtäimellä on syytä kartoittaa alueen mahdollisuuksia erilaisille harrasteille, ekologiselle kompensaatiolle ja uimapaikalle. Yhteen vetäen, aloitteessa peräänkuulutetaan välittömiä toimia ns. golfpuistoalueen avaamiseksi virkistyskäyttöön, mutta ennen kaikkea alueen pitkän tähtäimen potentiaalin tunnistamista ja siihen liittyvän vision laadintaa.	Aloitteen tekijän nimi: Mikko Viilo Aloitteen allekirjoittajat: 1. Juha Järä 2. Anu Hall 3. Kai-Ari Lundell 4. Niilo Kärki 5. Juha Järä 6. Suvi Karhu 7. Hanna Valtanen 8. Tiina Tuomela 9. Jussi Särkelä 10. Jouko Jääskeläinen 11. Milad Dehghan 12. Marjo Vacker 13. Pirkko Letto 14. Ida Tamminen 15. Tuomas Mutanen 16. Maija Rautavaara 17. Reija Friman 18. Janne Hartikainen 19. Minna Heikkinen 20. Tuire Kaimio 21. Pirjo Luokkala 22. Vaula Norrena 23. Eva Tawasoli 24. Sirpa Siru Kauppinen 25. Minttu Sillanpää 26. Susanna Kaiju 27. Emmi Pajunen 28. Mika Niikko 29. Siri Ahokas



21 §

Ida Tamminens och Tuomas Mutanens samt 25 andra ledamöters motion om att utreda vilken inverkan storleken på småbarnspedagogikens enheter har i Vanda

VD/4100/00.02.00.03/2024

Ida Tamminen och **Tuomas Mutanen** samt 25 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”De senaste åren har det varit en trend att bygga allt större daghem. Ändå vittnar den senaste tidens nyheter från Esbo och Helsingfors om att det är svårt att locka arbetstagare till de största daghemmen, och att omsättningen är stor bland de lärare i småbarnspedagogik och barnskötare som rekryterats. Av den här orsaken bör Vanda i nära samarbete med personalen inom småbarnspedagogiken utreda hur storleken på daghemmen påverkar förmågan att attrahera och hålla kvar arbetskraft.

Vilken inverkan storleken på daghemmet har på småbarnspedagogikens verksamhet ska också bedömas tillsammans med personalen. Det är viktigt att utreda hur olika stora daghem kan möjliggöra olika verksamheter på ett högklassigt sätt och hur daghemmets storlek inverkar på ordnandet av utomhusvistelser och utomhusaktiviteter.

Dessutom bör det utredas vilket det optimala förhållandet mellan daghemmets tomt och den byggda våningsytan borde vara för att det ska vara så lätt som möjligt att ordna utomhusvistelser och utomhusaktiviteter.

I de stora daghemmen samlas barn från allt större områden, vilket kan påverka föräldrarnas dagliga resor och skjutsande. Förutom att reseavstånden påverkar familjernas ork och smidigheten i vardagen, har de också en direkt inverkan på utsläppen från trafiken. När Vanda strävar efter att begränsa utsläppen från trafiken är det viktigt att tjänsterna är lättillgängliga. Därför är det nödvändigt att utreda hur daghemmens storlek inverkar på trafikmängden och trafikutsläppen.

I Vanda har det redan i flera år rått brist på Y-tomter som lämpar sig för daghem. Antalet Y-tomter får ändå inte styra storleken på daghemmen, utan snarare tvärtom. Planläggningen ska se till att det finns ett tillräckligt antal Y-tomter av tillräcklig storlek så att de räcker till för daghem av optimal storlek. Syftet med utredningen som framförs i denna motion är att fastställa en optimal storlek för ett daghem lämpat för förhållandena i Vanda.

Vi föreslår att staden vidtar följande åtgärder:

1. Utreder vilken inverkan storleken på daghemmen har på förmågan att attrahera och hålla kvar arbetskraft.
2. Utreder vilken inverkan storleken på daghemmen har på småbarnspedagogikens verksamheter och möjligheter att ordna utomhusvistelser och utomhusaktiviteter.
3. Bedömer vilken inverkan storleken på daghemmen har på trafikmängden och trafikutsläppen.
4. Säkerställer att det i planläggningen finns ett tillräckligt antal tillräckligt stora Y-tomter för daghem av optimal storlek.

Genom dessa åtgärder kan vi säkerställa att småbarnspedagogiken i Vanda motsvarar såväl föräldrarnas som de anställdas behov på bästa möjliga sätt.”



Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 21

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Ida Tamminens och Tuomas Mutanens samt 25 andra ledamöters undertecknade motion om att utreda vilken inverkan storleken på småbarnspedagogikens enheter har i Vanda

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Valtuustoaloite varhaiskasvatuksen yksiköiden koon vaikutusten selvittämiseksi Vantaalla Viime vuosina Vantaalla on ollut trendinä rakentaa yhä suurempia päiväkoteja. Kuitenkin viimeaikaiset uutiset erityisesti Espoosta ja Helsingistä kertovat, että suurimpiin päiväkoteihin on vaikea houkutelaa työntekijöitä, ja rekrytoitujen varhaiskasvatusopettajien ja lastenhoitajien vaihtuvuus on suurta. Tästä syystä Vantaan tulisi selvittää tiiviissä yhteistyössä varhaiskasvatushenkilöstön kanssa, kuinka päiväkotien koko vaikuttaa työvoiman veto- ja pitovoimaan. Myös päiväkotien koon vaikutusta varhaiskasvatuksen toimintaan tulee arvioida yhdessä henkilöstön kanssa. On tärkeää tutkia, kuinka laadukkaasti eri kokoiset päiväkodit mahdollistavat eri toimintoja, ja kuinka päiväkodin koko vaikuttaa ulkoilun järjestämiseen. Lisäksi on selvitettävä, mikä olisi optimaalinen päiväkodin tontin ja rakennetun kerrospinta-alan suhde, jotta ulkoilumahdollisuudet olisivat mahdollisimman helppo järjestää. Suuret päiväkodit keräävät lapsia entistä laajemmilta alueilta, mikä voi vaikuttaa vanhempien päivittäisiin kuljetusmatkoihin. Paitsi, että kuljetusetäisyydet vaikuttavat perheiden jaksamiseen ja arjen sujuvuuteen, niillä on myös suora vaikutus syntyneisiin liikenteen päästöihin. Vantaan pyrkiessä hillitsemään liikenteen päästöjä on tärkeää, että palvelut ovat helposti saavutettavissa. Onkin tarpeen selvittää, kuinka päiväkotien koko vaikuttaa liikenteen määrään ja päästöihin. Vantaalla on jo vuosia ollut pula päiväkodeille sopivista Y-tonteista. Y-tonttien määrä ei kuitenkaan saa ohjata päiväkotien kokoa, vaan päinvastoin. Kaavoituksen on huolehdittava riittävästä määrästä riittävän kokoisia Y-tontteja, jotta niitä riittää optimaalisen kokoisille päiväkodeille. Tämän aloitteen esittämän selvityksen tarkoituksena on määrittää Vantaan olosuhteisiin optimaalinen päiväkodin koko. Esitämme, että kaupunki ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin:	Aloitteen tekijän nimi: Ida Tamminen Tuomas Mutanen Aloitteen allekirjoittajat: 1. Anu Hall 2. Mari Hynninen 3. Hanna Valtanen 4. Pirjo Luokkala 5. Eeva Tikkanen 6. Tiina Tuomela 7. Tarja Eklund 8. Jussi Särkelä 9. Marjo Vacker 10. Mikko Viilo 11. Maija Rautavaara 12. Faysal Abdi 13. Reija Friman 14. Nina Nummela 15. Minna Heikkinen 16. Tuire Kaimio 17. Elina Nykyri 18. Vaula Norrena 19. Eva Tawasoli 20. Sirpa Siru Kauppinen 21. Minttu Sillanpää 22. Emmi Pajunen 23. Antero Eerola 24. Jouko Jääskeläinen 25. Aadan Ibrahim

1. Selvittää päiväkotien koon vaikutukset työvoiman vetovoimaan ja pitovoimaan. 2. Tutkia päiväkotien koon vaikutukset varhaiskasvatuksen toimintoihin ja ulkoilumahdollisuuksien järjestämiseen. 3. Arvioida päiväkotien koon vaikutukset liikenteen määrään ja päästöihin. 4. Varmistaa riittävä määrä riittävän kokoisia Y-tontteja optimaalisen kokoisille päiväkodeille kaavoituksessa. Näillä toimenpiteillä voimme varmistaa, että Vantaan varhaiskasvatus vastaa niin lasten, vanhempien kuin työntekijöiden tarpeisiin parhaalla mahdollisella tavalla.	



22 § Jussi Särkeläs och 35 andra ledamöters motion om att muddra och istandsätta Dragnäset

VD/4101/00.02.00.03/2024

Jussi Särkelä och 35 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Dragnäset är på sommaren ett mycket populärt bad-, motions- och fritidsställe för invånarna i storområdet Myrbacka. Dess tjänster har utvecklats så att det har fått beröm av användarna.

Dambotten är ändå i sådant skick att algproblemet är en plåga varje sommar. Redan nu (20.5.2024) finns det så mycket trådalger att det utgör en olägenhet för både morgonsimmare och daganvändare. Det räcker inte längre att samla upp algerna. Det behövs mer djupgående åtgärder.

Vi föreslår att Dragnäset muddras nästa vinter och också i övrigt istandsätts till alla delar så att platsen betjänar invånarna i området ännu bättre än för närvarande.”

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 22

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Jussi Särkeläs och 35 andra ledamöters undertecknade motion om att muddra och istandsätta Dragnäset

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Valtuustoaloite Vetokannaksen ruoppaamiseksi ja kunnostamiseksi Vetokannas on hyvin suosittu uinti-, kuntoilu- ja vapaa-ajanviettopaikka kesäisin Suur-Myyrmäen alueen asukkaille. Sen palveluja on kehitetty niin, että se on saanut kiitosta käyttäjiltä. Lammen pohja on kuitenkin siinä kunnossa, että leväongelma on jokakesäinen riesa. Jo nyt (20.5.2024) rihmalevää on niin paljon, että siitä on haittaa niin aamu-uijille kuin päiväkäyttäjille. Levän kerääminen pois ei enää riitä. Tarvitaan perusteellisempia toimenpiteitä. Esitämme, että Vetokannas ruopataan ensi talvena ja korjataan muutenkin kaikilta osin niin, että se palvelee alueen asukkaita nykyistäkin paremmin.	Aloitteen tekijän nimi: Jussi Särkelä <u>Aloitteen allekirjoittajat</u> 1. Kai-Ari Lundell 2. Juha Suoniemi 3. Niilo Kärki 4. Anu Hall 5. Pirjo Luokkala 6. Eeva Tikkanen 7. Tiina Tuomela 8. Tarja Eklund 9. Milad Dehghan 10. Funda Demiri 11. Marjo Vacker 12. Pirkko Letto 13. Anitta Orpana 14. Faysal Abdi 15. Reija Friman 16. Nina Nummela 17. Janne Hartikainen 18. Jari Sainio 19. Minna Heikkinen 20. Tuire Kaimio 21. Pasi Liukkonen 22. Elina Nykyri 23. Vaula Norrena 24. Ida Tamminen 25. Mari Hynninen 26. Sirpa Siru Kauppinen 27. Susanna Kaiju 28. Emmi Pajunen 29. Antero Eerola 30. Markku Weckman 31. Jouko Jääskeläinen 32. Mika Niikko 33. Stefan Åstrand 34. Siri Ahokas 35. Aadan Ibrahim



23 §

Suvi Karhus och 17 andra ledamöters motion om ett åtgärdsprogram för att minska ljusföroreningarna i Vanda

VD/4102/00.02.00.03/2024

Suvi Karhu och 17 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vi undertecknade ledamöter är oroade över mängden ljusföroreningar i Vanda.

Ljusföroreningar är per definition onödigt, för starkt, störande eller skadligt artificiellt ljus. Mängden ljusföroreningar har ökat kraftigt och beräknas ha ökat med upp till sex procent per år under 2000-talet. Det har också uppskattats att energi till ett värde av miljarder euro slösas bort över hela världen varje år på grund av ljusföroreningar.

Ljusföroreningarna påverkar både människor och djur. Människor påverkas särskilt av ljusföroreningarna när produktionen av melatonin störs. Ljusföroreningarna stör också flera djur, till exempel har man uppskattat att insektsdöden delvis beror på ljusföroreningar. Uleåborgs universitet har gjort en internationell undersökning som visar att även svagt artificiellt ljus stör vissa fjärilsarters naturliga fortplantningscykel, och liknande studier har gjorts tidigare om bl.a. flugor. Även lysmaskarna drabbas av ljusföroreningarna. Det har uppskattats att ljusföroreningarna också stör fåglarnas flyttning och orienteringsförmåga. Ljusföroreningarna påverkar särskilt nattaktiva arter, som utgör nästan en tredjedel av världens ryggradsdjur och över 60% av alla ryggradslösa djur.

LED-lamporna har till och med förvärrat problemet på grund av sin stora popularitet. Ljusföroreningar kan bekämpas effektivt bland annat med hjälp av skymningsbrytare, rörelsesensorer och timers. Idag är också olika intelligenta system möjliga, som bland annat kan dämpa eller lysa upp ljuset enligt rörelser. Det är också viktigt att ljuset riktas rätt, så att onödigt ljus inte sprids i miljön. Vanda bör därför utarbeta ett åtgärdsprogram för att minska mängden ljusföroreningar.”

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 23

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Suvi Karhus och 17 andra ledamöters undertecknade motion om ett åtgärdsprogram för att minska ljusföroreningarna i Vanda

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Vantaalle toimenpideohjelma valosaasteen vähentämiseksi Me allekirjoittaneet valtuutetut olemme huolissamme valosaasteen määrästä Vantaalla. Valosaaste on määritelmällisesti tarpeetonta, liian voimakasta, häiritsevää tai haitallista keinovaloa. Valosaasteen määrä on kasvanut runsaasti, ja sen arvioidaan kasvaneen jopa kuusi prosenttia vuodessa 2000-luvun puolella. On myös arvioitu, että maailmassa menee valosaasteen takia haaskuuseen miljardien eurojen arvosta energiaa vuosittain. Valosaaste vaikuttaa sekä ihmisiin että eläimiin. Ihmisiin valosaaste vaikuttaa erityisesti melatoniinin tuotannon häiriintyessä. Valosaaste häiritsee myös useita eläimiä, esimerkiksi hyönteiskadon on arvioitu johtuvan osittain valosaasteesta. Oulun yliopisto on tehnyt kansainvälisen tutkimuksen, joka osoittaa, että himmeäkin keinovalo sotkee tiettyjen perhoslajien luonnollisen lisääntymissyklin, ja vastaavia tutkimuksia on tehty aiemmin mm. kärpäsistä. Myös kiiltomadot kärsivät valosaasteesta. On arvioitu, että valosaaste sotkee myös lintujen muuttoa ja suunnistuskyyä. Erityisesti valosaaste vaikuttaa yöaktiivisiin lajiin, joita on maailman selkärangaisista lähes kolmannes ja selkärangattomista yli 60 %. LED-valot ovat jopa pahentaneet ongelmaa suuren suosionsa vuoksi. Valosaastetta voi torjua tehokkaasti mm. hämäräkytkimien, liiketunnistimien ja ajastimien avulla. Nykyään myös erilaiset älyjärjestelmät ovat mahdollisia, jotka voivat mm. sumentaa tai kirkastaa valoa liikkujien mukaan. Tärkeää on myös valojen oikea kohdennus, jottei turhaa valoa siroa ympäristöön. Vantaan onkin syytä laatia toimenpideohjelma, miten valosaasteen määrää saadaan vähennettyä.	Aloitteen tekijän nimi: Suvi Karhu Aloitteen allekirjoittajat: 1. Kai-Ari Lundell 2. Markku Weckman 3. Eeva Tikkanen 4. Milad Dehghan 5. Marjo Vacker 6. Tuomas Mutanen 7. Mikko Viilo 8. Tiina Tuomela 9. Reija Friman 10. Hanna Valtanen 11. Janne Hartikainen 12. Minna Heikkinen 13. Tuire Kaimio 14. Maija Rautavaara 15. Pasi Liukkonen 16. Vaula Norrena 17. Sirpa Siru Kauppinen



24 § **Socialdemokratiska fullmäktigegruppens och 5 andra ledamöters motion om att utreda namnen på inbördeskrigets offer och offentliggöra dem i anslutning till minnesmärken över inbördeskriget**

VD/4103/00.02.00.03/2024

Socialdemokratiska fullmäktigegruppen och 5 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”I år fyller Vanda 50 år som stad, men Vandas historia som socken började redan år 1351. Då nämndes socknen officiellt för första gången. Historien sträcker sig säkert ännu längre, men bevisningen bygger på antaganden.

Under inbördeskriget 1918 var socknen stor och innefattade största delen av Helsingfors stad. Ett enormt antal människor avrättades under inbördeskriget, och det skulle vara viktigt att vi öppet kan diskutera inbördeskriget och såren det lämnat. Det innebär också att namnen på de avlidna kunde offentliggöras. I Vanda och Helsingfors finns det minnesmärken över inbördeskriget, men de avlidnas namn har inte offentliggjorts i anslutning till dem.

Minnesmärken utan de avlidnas namn är placerade på följande sätt:

Vandaområdet: Minnesmärket i Sandkulla

Helsingforsområdet: Minnesplatsen på Malms begravningsplats, minnesmärket i Haga, minnesstenen i Boställskogen, minnesmärket i Sandhamn, minnesmärket på Stora Mjölö och det riksomfattande minnesmärket på Tallbacken, varifrån de avlidna har flyttats till Malm.

Det är viktigt att i samarbete med Helsingfors stad vid alla minnesmärken synliggöra namnen på dem som dött under inbördeskriget.

I Vandaområdet har det längs Kavelundsvägen byggts radhus på en tidigare massgrav. Som exempel kan nämnas att redan 1988 offentliggjordes över 3 000 namn vid minnesmärket i Dragsvik i Ekenäs. Namnen utökades 1998 och 2018 så att det vid den här massgraven, som är Nordeuropas största, finns närmare 3 500 namn.

Avlidnas namn har tidigare offentliggjorts till exempel i Lojo, Borgå, Hyvinge, Sammatti, Vichtis, ingå och Karislojo. Också vid minnesmärket på Kalevankangas i Tammerfors offentliggörs i år namn på dödade i inbördeskriget.

I denna fullmäktigemotion föreslås att Vanda stad främjar utredningen av namnen på personer som dött i inbördeskriget 1918 och händelserna under inbördeskriget samt i samarbete med Helsingfors stad säkerställer att namnen på de avlidna offentliggörs i anslutning till minnesmärkena.”

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 24

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:



-
- Socialdemokratiska fullmäktigegruppens och 5 andra ledamöters undertecknade motion om att utreda namnen på inbördeskrigets offer och offentliggöra dem i anslutning till minnesmärken över inbördeskriget

Valtuustoaloitteen otsikko & Aloite	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Sisällissodan uhrien nimien selvittäminen ja julkaiseminen muistokivien yhteydessä Vantaa täyttää kaupunkina tänä vuonna 50 vuotta, mutta Vantaan historia pitäjänä alkaa jo vuona 1351. Tällöin pitäjä mainittiin ensimmäisen kerran virallisesti. Historia varmastikin ulottuu vielä pidemmälle, mutta todisteet ovat olettamusten varassa. Vuoden 1918 sisällissodan aikaan pitäjä oli laaja ja suurin osa Helsingin kaupunkia kuului pitäjään. Sisällissodassa teloitettiin valtava määrä ihmisiä ja olisi tärkeää, että voimme keskustella sisällissodasta ja sen haavoista avoimesti. Siihen kuuluu myös se, että vainajien nimet voitaisiin julkaista. Vantaan ja Helsingin alueella on sisällissodan muistomerkkejä, joissa ei kuitenkaan ole julkaistu vainajien nimiä. Muistomerkit, joissa ei ole vainajien nimiä, sijaitsevat seuraavasti: Vantaan alue: Hiekkaharjun Muistomerkki Helsingin alue: Malmin Hautausmaan Muistomerkki, Haagan Muistomerkki, Puustellinmetsän Muistomerkki, Santahaminan Muistomerkki, Isosaaren Muistomerkki, Mäntymäen Muistomerkki on valtakunnallinen ja sieltä vainajat on siirretty Malmille. Sisällissodan vainajien nimet olisi tärkeä saada näkyviin kaikilla muistomerkeillä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa. Vantaan alueella on myös rakennettu joukkohaudan päälle rivitaloja Osmankäämintien varrella. Esimerkkeinä voidaan mainita, että Tammisaaren Dragsvikin Muistomerkkin yhteydessä on paljastettu jo vuonna 1988 yli 3000 nimeä ja nimiä on lisätty myös vuosina 1998 ja 2018 niin, että nimiä on lähes 3500 tällä Pohjois-Euroopan suurimmalla joukkohaudalla. Myös vantaalaisia ja helsinkiläisiä haudassa on noin 400 vainajaa. Vainajien nimiä on paljastettu aiemmin esimerkiksi Lohjalla, Porvoossa, Hyvinkäällä, Sammatissa, Vihdissä, Inkoossa ja Karjalohjalla. Samoin tänä vuonna	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> <i>Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä</i> <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Vaula Norrena 2. Sirpa Siru Kauppinen 3. Minttu Sillanpää 4. Funda Demiri 5. Antero Eerola

paljastetaan Tampereella Kalevankankaalla sisällissodan vainajien nimet muistomerkin yhteydessä. Tämä valtuustoaloite esittää, että Vantaan kaupunki edistäisi vuoden 1918 sisällissodan vainajien nimien ja sen aikaisten tapahtumien selvitystyötä sekä varmistaisi vainajien nimien julkaisun muistimerkkien yhteydessä yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa.	
---	--



Sammanträdet avslutat

Stadsfullmäktige 20.5.2024 § 25

Beslut:

Ordförande avslutade sammanträdet kl. 23.03.



Anvisningar för sökande av ändring 1. BesvärsanvisningAnvisningar för sökande av ändring 1. Besvärsanvisning

Om du är missnöjd med detta beslut kan du söka ändring i det hos **Helsingfors förvaltningsdomstol**.

Besvär kan anföras på laglighetsgrunder, dvs. om

- beslutet tillkommit i felaktig ordning
- det organ som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter och/eller
- beslutet annars strider mot lag

Du kan anföra besvär om du är kommunmedlem. Som part får du, oberoende av om du är medlem i kommunen, anföra besvär om beslutet avser dig eller om din rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet.

Om ärendet gäller fastställande av byggförbud får besvär anföras av

- den som är part
- en myndighet, om det bestämts i lag eller om besvärsrätten är nödvändig för det allmänna intresse som myndigheten ska bevaka

I ärenden som gäller godkännande av generalplaner, detaljplaner och byggnadsordning får besvär anföras av

- kommunmedlemmarna
- den som är part
- en myndighet i ärenden som gäller dess verksamhetsområde
- landskapsförbund och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen eller byggnadsordningen har konsekvenser
- en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde och inom dess geografiska område.

Inlämning av besvären

Lämna in besvären **inom 30 dagar** från beslutets delfående Dagen för delfåendet räknas inte med i besvärstiden. Besvär ska anföras senast den sista föreskrivna dagen inom ämbetsverkets öppettid.

Besvär som lämnats in för sent prövas inte.

En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet lagts fram på Vanda stads webbsidor.

Parterna anses ha fått del av ett beslut som gäller godkännandet av en plan eller byggnadsordning eller ett beslut om byggförbud sju dagar efter det att protokollet lagts fram på Vanda stads webbsidor.

I övriga ärenden anses en part ha fått del av beslutet, om inget annat påvisas:

- sju dagar efter det att brevet sänts,
- tre dagar efter att ett elektroniskt meddelande skickats, eller
- vid den tidpunkt som anges i mottagningsbeviset/antecknats i ett separat delgivningsbevis

Du kan lämna in besvären personligen, per post eller på elektronisk väg. Om den sista inlämningsdagen infaller på ett veckoslut eller en helgdag kan du lämna in besvären ännu följande vardag under tjänstetid.

Anför besvär skriftligt och berätta hur du vill att beslutet ska ändras och på vilka grunder. Bifoga beslutet som besvären gäller och de handlingar som stöder yrkandet samt ett intyg över vilken dag beslutet har tillkännagetts eller någon annan utredning om när besvärstiden inletts. Ange din hemkommun och dina kontaktuppgifter i besvären och underteckna dem. Om du har en laglig företrädare, ska besvären utöver ditt namn och din hemkommun också innehålla företrädarens namn, hemkommun, kontaktuppgifter och underskrift. En elektronisk handling behöver inte undertecknas, men uppgifter om avsändaren ska framgå av handlingen.



Besvär lämnas alltid in på eget ansvar.

Av ändringssökanden tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med [lagen om domstolsavgifter \(1455/2015\)](#).
Aktuell information om avgifterna finns på [domstolsväsendets webbplats](#).

Kontaktuppgifter för Helsingfors förvaltningsdomstol:

Besöks- och postadress: Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors

Telefon: 029 56 42000, fax: 029 56 42079

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi

E-tjänstens adress: [Använd e-tjänsten](#) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Tjänstetid kl. 8.00–16.15



Anvisningar för sökande av ändring 2. Upphandlingsrättelse och rättelseyrkande i upphandlingsärende

2.1 Ändring får inte sökas i detta **beslut som endast gäller beredning eller verkställighet.**

(Kommunallagen 136 §)

2.2 Ändring får inte sökas i detta **beslut som gäller upphandlingsrättelse.**

(Upphandlingslagen 135 §).

2.3 Ändring får inte sökas i detta **beslut som gäller ordnande av en kommunal folkomröstning.**

(Kommunallagen 24 §)



Anvisningar för sökande av ändring 3. Upphandlingsrättelse och besvär till marknadsdomstolen

Enligt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, nedan upphandlingslagen) kan en part söka ändring i ett beslut eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet som gäller offentlig upphandling genom att yrka på att den upphandlande enheten rättar beslutet eller avgörandet (nedan upphandlingsrättelse). Ärendet kan också föras till marknadsdomstolen genom besvär.

I ett ärende som gäller upphandling kan upphandlingsrättelse yrkas hos den upphandlande enheten eller besvär anföras hos marknadsdomstolen av den som ärendet gäller (nedan part). En part är den vars rätt, skyldighet eller fördel beslutet direkt påverkar.

I Anvisning om upphandlingsrättelse

Föremålet för yrkandet på upphandlingsrättelse

Den som är missnöjd med den upphandlande enhetens beslut eller med något annat avgörande i upphandlingsförfarandet kan lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse enligt 132–135 § i upphandlingslagen. Upphandlingsrättelse får skriftligt yrkas hos den upphandlande enheten av anbudsgivare som deltar i anbudsförfarandet, av anbudssökande som har inlämnat en anbudsansökan eller av någon annan som ärendet gäller.

Tidsfristen för yrkandet på upphandlingsrättelse

En part ska lämna in ett yrkande på upphandlingsrättelse inom 14 dagar från att ha fått del av den upphandlande enhetens beslut med besvärсанvisning eller något annat avgörande i upphandlingsförfarandet. Rättelseyrkandet ska framställas senast den sista dagen för tidsfristen innan ämbetsverket stänger.

Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen för yrkande på upphandlingsrättelse. Om tidsfristens sista dag infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, kan upphandlingsrättelse yrkas den första vardagen därefter innan ämbetsverket stänger.

Delgivning elektroniskt

Om upphandlingsbeslutet har delgetts elektroniskt anses parten ha fått del av upphandlingsbeslutet och de kompletterande handlingarna den dag det elektroniska meddelandet står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan behandlas. Parten har fått del av beslutet den dag då meddelandet sändes, såvida parten inte ger en tillförlitlig redogörelse om ett avbrott i datakommunikationsförbindelserna eller någon motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått parten vid en senare tidpunkt.

Delgivning per brev

Om upphandlingsbeslutet har delgetts per post genom brev i enlighet med 59 § i förvaltningslagen (434/2003) anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att brevet avsändes, om inte parten visar att han eller hon fått del av beslutet vid en senare tidpunkt.

Delgivning mot mottagningsbevis

Om upphandlingsbeslutet har delgetts bevisligen i enlighet med 60 § i förvaltningslagen (434/2003) anses parten ha fått del av beslutet vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis.

Innehållet i yrkandet på upphandlingsrättelse



Av yrkandet på upphandlingsrättelse ska det framgå vad som yrkas inklusive motiveringar. Av yrkandet ska också framgå namnet på den som yrkar på rättelse och den kontaktinformation som behövs för att ärendet ska kunna behandlas.

Till yrkandet på upphandlingsrättelse ska fogas de handlingar som den som framställer yrkandet hänvisar till om de inte redan finns hos den upphandlande enheten.

Leveransadress

Upphandlingsrättelsen lämnas in under adressen:

Vanda stads registratur
Stadsstyrelsen
PB 1100, 01030 Vanda stad
E-postadress: kirjaamo@vantaa.fi
Telefon (registraturen): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Tjänstetid mån.–fre 8.15–16.00

Tidpunkten för när yrkande på upphandlingsrättelse anhängiggörs och behandlas påverkar inte den tidsfrist under vilken en part med stöd av upphandlingslagen kan söka ändring genom besvär hos marknadsdomstolen.

II Anvisning om besvär hos marknadsdomstolen

Föremålet för och begränsningar av ändringssökande

Anbudsgivare, anbudssökande eller andra som saken gäller kan föra ärendet till marknadsdomstolen genom besvär.

Ett sådant beslut av en upphandlande enhet eller något annat avgörande av enheten i upphandlingsförfarandet som påverkar anbudssökandens eller anbudsgivarens ställning kan föras till marknadsdomstolen genom besvär.

Ett beslut eller annat avgörande av en upphandlande enhet kan inte föras till marknadsdomstolen genom besvär när beslutet eller avgörandet gäller:

- 1) enbart beredningen av ett upphandlingsförfarande,
- 2) det att ett upphandlingskontrakt inte delas upp i delar med stöd av 75 §, eller
- 3) det att enbart det lägsta priset eller kostnaderna används som kriterium enligt 93 § i upphandlingslagen vid bedömningen av om ett anbud ska anses vara det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Upphandling som grundar sig på ramavtal

I en upphandling som grundar sig på ett ramavtal får ändring inte sökas genom besvär om inte marknadsdomstolen beviljar behandlingstillstånd i ärendet enligt 146 § i upphandlingslagen. Behandlingstillstånd ska beviljas, om det är viktigt att behandla ärendet med tanke på tillämpningen av lagen i andra likadana ärenden eller om det finns ett vägande skäl som hänför sig till den upphandlande enhetens förfarande.

Avgörande om tillträde till ett dynamiskt inköpssystem

I ett beslut av den upphandlande enheten som gäller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem får ändring inte sökas genom besvär, om inte marknadsdomstolen beviljar behandlingstillstånd i ärendet enligt 146 § i upphandlingslagen. Behandlingstillstånd ska beviljas, om det är viktigt att behandla ärendet med tanke på



tillämpningen av lagen i andra likadana ärenden eller om det finns ett vägande skäl som hänför sig till den upphandlande enhetens förfarande.

Delgivning elektroniskt

Om upphandlingsbeslutet har delgetts elektroniskt anses parten ha fått del av upphandlingsbeslutet och de kompletterande handlingarna den dag det elektroniska meddelandet står till mottagarens förfogande i dennes mottagarapparat på ett sådant sätt att meddelandet kan behandlas. Parten har fått del av beslutet den dag då meddelandet sändes, såvida parten inte ger en tillförlitlig redogörelse om ett avbrott i datakommunikationsförbindelserna eller någon motsvarande omständighet som har lett till att det elektroniska meddelandet har nått parten vid en senare tidpunkt.

Delgivning per brev

Om upphandlingsbeslutet har delgetts per post genom brev anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att brevet avsändes, om inte parten visar att han eller hon fått del av beslutet vid en senare tidpunkt.

Delgivning mot mottagningsbevis

Om upphandlingsbeslutet har delgetts bevisligen anses parten ha fått del av beslutet vid den tidpunkt som mottagningsbeviset anger eller vid den tidpunkt som antecknats i ett separat delfåendebevis.

Tid för ändringssökande

Besvär ska anföras skriftligt inom 14 dagar efter att parten i fråga har fått del av upphandlingsbeslutet med besväransvisning. Dagen för delfåendet räknas inte med i besvärstiden.

Besvären ska vara inlämnade senast den sista dagen av besvärstiden innan marknadsdomstolen stänger.

Tid för ändringssökande vid direktupphandling

Om den upphandlande enheten har sänt en annons om direktupphandling enligt 131 § i upphandlingslagen för publicering i Europeiska unionens officiella tidning ska besvär anföras inom 14 dagar från att annonsen publicerades.

Om den upphandlande enheten har publicerat en annons i efterhand om direktupphandlingen, men inte en annons om direktupphandlingen ska besvär över direktupphandling anföras inom 30 dagar efter det att en annons i efterhand om direktupphandlingen har publicerats i Europeiska unionens officiella tidning.

Om den upphandlande enheten inte har publicerat en annons eller en annons i efterhand om direktupphandlingen ska besvär över direktupphandling anföras inom sex månader efter att upphandlingskontraktet har ingåtts.

Annons om ändring av kontrakt

Om den upphandlande enheten har sänt en annons om ändring av kontrakt enligt 58 § 1 mom. 9 punkten i upphandlingslagen för publicering i Europeiska unionens officiella tidning ska besvär anföras inom 14 dagar från att annonsen publicerades.

Undantag från den bestämda besvärstiden

Besvären ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet, om den upphandlande enheten efter upphandlingsbeslutet har ingått ett upphandlingskontrakt eller en koncession med stöd av 130 § 1 eller 3 punkten



i upphandlingslagen utan att iaktta väntetiden. Väntetid behöver inte iakttas, om kontraktet gäller upphandling som görs utifrån ett ramavtal eller upphandling som görs inom ett dynamiskt inköpssystem.

Besvären ska lämnas in inom sex månader efter att upphandlingsbeslutet har fattats, om anbudssökanden eller anbudsgivaren har fått del av upphandlingsbeslutet med besvärсанvisning och upphandlingsbeslutet eller besvärсанvisningen har varit väsentligt bristfälliga.

Innehållet i besvären

Det upphandlingsärende som besvären gäller och ändringssökandens yrkanden med motiveringar ska anges i besvärsskriften. När det gäller upphandling som grundar sig på ramavtal och ett avgörande som gäller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem ska parten i besvärsskriften motivera varför behandlingstillstånd bör beviljas.

I besvären ska ändringssökandens namn och hemkommun anges. Om ändringssökandens talan förs av personens lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har upprättat besvären, ska även denna persons namn och hemkommun anges i besvären. Dessutom ska postadress och telefonnummer anges för meddelanden till den som söker ändring. Ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet ska underteckna besvärsskriften.

Till besvären ska fogas det beslut som överklagas i original eller som kopia och ett intyg över vilken dag beslutet har tillkännagetts eller någon annan utredning om när besvärstiden har börjat. Till besvären ska fogas de handlingar som ändringssökanden hänvisar till som stöd för sina yrkanden. Ett ombud ska till besvärsskriften foga en fullmakt enligt 21 § i förvaltningsprocesslagen.

Inlämning av besvären

Besvären ska lämnas in till marknadsdomstolen. Besvären kan lämnas in till marknadsdomstolens kansli personligen, genom ombud, med bud, per post eller telefax, elektronisk service eller per e-post så som lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) föreskriver. Om sista dagen för anhängiggörande infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, kan handlingarna lämnas in till marknadsdomstolen den första vardagen därefter.

Förbud mot att söka ändring som grundar sig på en besvärgrund

I ett ärende som hör till marknadsdomstolens behörighet får enligt 163 § i upphandlingslagen ändring inte sökas med stöd av kommunallagen eller förvaltningsprocesslagen.

Underrättelse om ändringssökandet till den upphandlande enheten

Den som söker ändring i ett upphandlingsärende ska enligt 148 § i upphandlingslagen skriftligen underrätta den upphandlande enheten om att ärendet förs till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas till den upphandlande enheten senast när besvären över upphandlingen lämnas in till marknadsdomstolen. Underrättelsen ska lämnas in på den adress som den upphandlande enheten har angett i punkt I.

Rättegångsavgift

För behandling i marknadsdomstolen uppbärs av den som söker ändring 2 120 euro i rättegångsavgift för en upphandling som underskrider en miljon. Om upphandlingens värde är minst 1 miljon euro, är behandlingsavgiften 4 240 euro. Ifall upphandlingens värde är minst 10 miljoner euro, är behandlingsavgiften 6 350 euro.

Rättegångsavgiften i marknadsdomstolen är 530 euro för privatpersoner.



Marknadsdomstolens adress och annan kontaktinformation

Marknadsdomstolen

Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors

00520 Helsingfors

tfn 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

[Använd e-tjänsten](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/)